

2754

Kar. D. Στεφανούντος
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

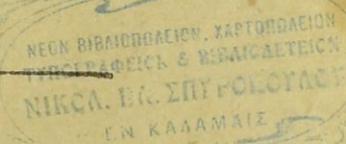
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Σ. ΚΑΤΕΒΑΙΝΗ

πρώην γυμνασιάρχου

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Εκατης Ιωαννης Δ. Κολλαρος
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
44—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—44
1914

Εισαγόντων Ρεγγάου

Ιερεγαρίου
μαθητών της Αγγλίας

Καστίας

~~Βασιλείου Συντακτικόν~~

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΑΛΙΣΤΑ ΔΕ
ΤΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ ΠΕΖΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

§ 1. Συντακτικὸν λέγεται τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς, τὸ ὄποιον προχρηστεύεται περὶ τῆς συντάξεως. Σύνταξις δὲ εἶνε ἡ ὀρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων πρὸς κατασκευὴν λόγου.

§ 2. Λόγος καλεῖται ἡ διὰ λέξεων ἔκφρασις τῶν διανοημάτων ἡμῶν· π.χ. ὁ Θεός ἐστι δίκαιος.—Ἐὰν ἡς φιλομαθής, ἐσει πολυμαθής — Φοβοῦ τὰς διαβολάς, κἄν ψευδεῖς ώστι· οἱ γὰρ πολλοὶ τι, ν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσι.

§ 3. Ο λόγος συνισταται ἐκ μιᾶς ἡ πλειόνων προτάσεων. Πρότασις δὲ εἶνε ὁ μικρότατος λόγος, δι' οὗ ἐκφράζεται ἐν μόνον δικνόμημα· π. χ. ὁ Θεός ἐστι δίκαιος.—Πολλοὶ τὴν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι.

ΣΗΜ. Λόγος τέλειος διὰ τῆς τελείας λεγομένης στιγμῆς στιζόμενος ὄνομά-
ζεται περίοδος. Μέρος δὲ περιόδου διὰ τῆς ἄνω λεγομένης στιζόμενος ονομάζε-
ται κῶλον. π. χ. Φοβοῦ τὰς διαβολάς, κἄν ψευδεῖς ώστι· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν
ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσι.

§ 4. Τὰ κύρια συστατικὰ τῆς προτάσεως εἶνε δύο, τὸ ὄποκείμε-
νον καὶ τὸ κατηγόρημα, καὶ λέγονται κύριοι ὄροι τῆς προτάσεως.

§ 5. Ὅποκείμενον λέγεται τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, περὶ τοῦ
ὄποιού λέγεται τι. Κατηγόρημα λέγεται τὸ περὶ τοῦ ὄποκείμενου
λεγόμενον· π. χ. ὁ παῖς γράφει.—τὸ ὁρόν θάλλει.—ὅς ἀνθρωπός
ἐστι θυητός.—ὅς Κῦρος ἦν βασιλεὺς.

§ 6. Τὸ κατηγόρημα ἐκφέρεται ἡ δι' ὀνόματος (ἐπιθέτου ἢ οὐ-
σιαστικοῦ) μετὰ τοῦ εἶναι· π.χ. ὁ ἀνθρωπός ἐστι θυητός.—ὅς Κῦρος
ἦν βασιλεὺς· ἡ διὰ τοῦ ὄντος· π. χ. τὸ ὁρόν θάλλει. Ἐν τῇ
πρώτῃ περιπτώσει ἡ πρόστασις λέγεται ἀνεπτυγμένη, ἐν δὲ τῇ δευ-
τέρᾳ συνεπτυγμένη.

§ 7. Ἐν τῇ ἀνεπτυγμένῃ προτάσει τὸ ὄνομα, τὸ ὄποιον κατη-

γορεῖται κατὰ τοῦ ὑποκειμένου, ὁνομάζεται κατηγορούμενον. Τὸ δὲ εἶναι, τὸ δόποιον συνδέει τὸ κατηγορούμενον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ὁνομάζεται συνδετικόν.

§ 8. Ἡ πρότασις δύναται νὰ ἔχῃ καὶ δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα ἢ πλείονα συγχρόνως ὑποκείμενα καὶ κατηγορούμενα π. χ. δ. Πλάτων καὶ δ. Ἀριστείδης ἡταν σοφοί.—δ. Σωκράτης ἦν σοφὸς καὶ ἀνδρεῖος.—ό. θεράπων ἐστιν διφοραγίστατος, βλακιστατος, φιλαργυρώτατος; καὶ ἀργότατος.—ἔγὼ καὶ οὐ φίλοι καὶ συγγενεῖς ἐσμεν (σύνθετος πρότασις).

§ 9. Πλὴν τῶν κυρίων δρῶν περιέχει συνήθως ἡ πρότασις καὶ ἄλλας λέξεις, αἵτινες χρητιμένουσιν εἰς διορισμὸν τῶν κυρίων δρῶν ἢ εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἐννοίας αὐτῶν. Αἱ τοιαῦται λέξεις λέγονται ἐν γένει διορισμοὶ καὶ εἰναι οἱ δευτερεύοντες δροὶ τῆς προτάσεως π. χ. Κῦρος δ. βασιλεὺς ἦν ἀνδρεῖος.—ό. ἐπιμελῆς μαθητῆς ἐστιν ἐπαίνου ἄξιος.—Οἱ "Ελληνες ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας ἐν Πλαταιαῖς (πεπλατυσμένη πρότασις).

§ 10. Αἱ προτάσεις ἐν τῷ λόγῳ.

α') παραχτάσσονται ὡς ἰστόιμοι καὶ ἀνεξάρτητοι ἀπὸ ἄλλήλων π. χ. Ἐγὼ μὲν γράφω, οὐ δὲ ἀναγινώσκεις.—Ἐφαγον καὶ ἔπιον.—Ἡ λέγε τι σιγῆς κρείττον ἢ σιγὴν ἔχε. —Αἱ τοιοῦται προτάσεις συνδέονται πρὸς ἄλλήλας δι' ἀντιθετικῶν ἢ συμπλεκτικῶν ἢ διαζευκτικῶν συνδέσμων, ἐξ οὗ ὁνομάζονται ἀντιθετικαί, συμπλεκτικαί, διαζευκτικαί.

β') τίθενται οὕτως, ὥστε ἐκ δύο προτάσεων ἡ μία ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἑτέρας καὶ δὲν δύναται νὰ κεῖται καθ' ἑαυτήν, ἄλλα χρητιμένει εἰς διορισμὸν τῆς ἑτέρας προτάσεως ἢ δροὺς τινὸς αὐτῆς π. χ. κύνας τρέφεις, ἵνα σοι τοὺς λύκους ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπερύκωσιν.—οὕτως ἴσχυρόν ἐστιν ἡ ἀλήθεια, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖ τῶν διθρωπίων λογισμῶν.—Ἐστι δίκης διφθαλμός, δις τὰ πάνθ' ὁρᾶ.—Ἐπιλήματα ἐγένετο, παρῇ δ. Γωβρύας.—Τὸν Θεὸν ἐπήροντο εἰ παφαδοῖεν Κορινθίοις τὴν πόλιν.—Ἐὰν ἡς φιλομαθῆς, ἔσει πολυμαθῆς —Χαίρω δι τι εὐδοκιμεῖς.

Ἡ ἐξηρτημένη πρότασις ἡ χρητιμένουσα εἰς διορισμὸν προτάσεως ἢ δροὺς τινὸς αὐτῆς λέγεται διποταγῆς ἢ ὑποτελῆς, ἡ δὲ διεργούμενη λέγεται κυρία πρότασις· ἵδε καὶ § 334 καὶ 375.

§ 11. Αἱ ὑποτελεῖς προτάσεις συνδέονται πρὸς τὴν κυρίαν διὰ τῶν συνδέσμων τῶν εἰδικῶν, τῶν αἰτιολογικῶν (πλὴν τοῦ γάρ), τῶν συμπεροχεματικῶν ὅστε καὶ δέ, τῶν τελικῶν, τῶν ὑποθετικῶν, τῶν χρονικῶν καὶ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιφρημάτων καὶ τῶν ἔρωτηματικῶν λέξεων τῶν τιθεμένων εἰς τὰς πλαγίας ἔρωτήσεις· δῆτε λέγονται εἰδικαί, αἰτιολογικαί, συμπερασματικαί, τελικαί, ὑποθετικαί, χρονικαί, ἀναφορικαί, πλάγιαι ἔρωτηματικαί.

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ

Η ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΑΥΤΗΣ

α'. Τὸ ὑποκείμενον.

§ 12. Ὡς ὑποκείμενον τίθεται μάλιστα τὸ οὐσιαστικὸν καὶ ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία· π. χ. ὁ παῖς γράφει.—οὐ μὲν παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ. Ἀλλὰ καὶ π Xen ἄλλο μέρος λόγου οὐτιαστικῶς λαμβάνομενον τίθεται ὁ; ὑποκείμενον, οὗτοι ἐπίθετον, ἀριθμητικόν, ἐπιθετικὴ ἀντωνυμία, ἀπορέμφτον, μετοχή, ἐπίρρημα καὶ δόλοκληρος πρόταξις· ἔτι δὲ π Xen ἄλλιτον καὶ πᾶτα λέξις καὶ φράστις μετά τοῦ ἀρθρου τό· π. χ. ὁ σοφός ἐστιν εὐδαίμων.—Ἐν ἔτι λεπτεται.—τὰ ἐμὰ σά ἐστιν.—ὑγιαίνειν ἀριστόν ἐστιν.—οἱ φθονοῦντες μισοῦνται.—τῆς ἡμέρας δύψῃ ἦν.—Τέρας ἐστὶν εἰς τις ηὐτύχηκε διὰ βίου.—Τὸ μέν ἐστι σύνδεσμος, τὸ τύπτω ἐστὶ ἕχμα, τὸ γνῶθι σαυτὸν πανταχοῦ στις χρήσιμον.

§ 13. Ὡς ὑποκείμενον τίθεται καὶ ἐμπρόθετος πτῶσις^{α'}) αἰτιατικὴ μετά τινος τῶν προθέτεων εἰς, πρὸς, περὶ (ἢ ἀμφί), ὑπέρ, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ χρόνος ἢ ποσὸν οὐχὶ ἀκριβῶς, ἄλλῳ ὥς ἔγγιστα ωρισμένον· π. χ. πρὸς ἐσπέραν ἐγίγνετο (=γεδόν ἐσπέρα ἐγίγνετο, ἐσπέρα ἐπλησίαζε).—Ζωὶ ἐλήφθησαν εἰς δικτωκαίδεκα (=έως δικτωκαίδεκα, ὥς ἔγγιστα δικτωκαίδεκα).—Ἀπέθηκον περὶ ἔπιτακοσίους (=περίπου ἔπιτακοσίοι).—ὑπὲρ τοὺς τετρακισχιλίους ἀπέθηκον (πλείονες ἢ τετρακισγίλιοι).^{β')} ἐνίστε αἰτιατικὴ μετά τῆς προθέσεως ἐπί, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ἔκτασις, μετά τῆς Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

προβλέσεως δὲ κατά, δταν πρόσκειται νὰ δηλωθῇ χωριγμός π. χ. ἐσεσιδήρωτο ἐπὶ μέγα τοῦ ξύλου (=μεγάλη ἔκτασις, μέγα μέρος τοῦ ξύλου).—καθ' ἐκάστους ἐκάλουτο "Ελληνες (=χωρὶς ἐκάστοι, χωριστὰ οἱ κάτοικοι ἐκάστης πόλεως· ἵδε καὶ σημ. τῆς § 14.

§ 14. Τὸ ὑποκείμενον τίθεται κατ² ὀνομαστικὴν πτῶσιν π. χ. δ παῖς γράφει. Περὶ τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ἀπαρεμφάτου ἵδε § 206⁶.

ΣΗΜ. 'Ως ὀνομαστικῆς πτῶσεως λαμβάνεται τὸ ὑποκείμενον καὶ δταν (κατὰ τὰ ἐν § 13 ἐκφέρηται δι' αἰτιατικῆς μετά τίνος τῶν προθέσεων εἰς, πρὶς, περὶ (ἢ ἀμφὶ), ὑπέρ, ἐπὶ, κατά διότι ἡ αἰτιατικὴ μετά τίνος τῶν προθέσεων τούτων συνημμένη, δταν κεῖται ὡς ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον ἢ κατηγορούμενον ἢ ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμός, ἔχει σχέσιν πτῶσεως ὀνομαστικῆς ἢ γενικῆς ἢ δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς (κατὰ τὴν γρείαν τοῦ λόγου)· οἱ μισθοφόροι ἡσαν εἰς μυρίους (=ἔγγυς μύριοι) — συνελέγησαν ὄπληται Δικεδαιμονίων εἰς ἔξακοσίους (=ὄπληται ὡς ἔγγιστα ἔξακοσια); διέφειραν εἰς διτακοσίους (=ώς ἔγγιστα διτακοσίους).—ἡδη συνειλεγμένων περὶ ἐπτακοσίους (=περίπου ἐπτακοσίων).—δτων τῶν μισθοφόρων εἰς μυρίους (=ώς ἔγγιστα μυρίων).—κινησις γάρ αὕτη μεγίστη δη τοῖς "Ελληνσιν ἐγένετο... ὡς δὲ εἰπεῖν καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπων (=πλείστω μέρει ἀνθρώπων).

β'. Τὸ κατηγορούμενον.

§ 15. 'Ως κατηγορούμενον τίθεται μάλιστα τὸ ἐπίθετον π. χ. δ Θεός ἐστι δίκαιος· ἀλλὰ καὶ ἀλλοὶ μέρος λόγου τίθεται ὡς κατηγορούμενον, ἦτοι σύσιαστικόν, ἀριθμητικόν, ἀντωνυμίχ, ἀπαρεμφάτον, μετοχή, ἐπίρρημα, ἐνίστε καὶ ὀλόκληρος πρότασις π. χ. δ "Ολυμπός ἐστιν δρος.—Οἱ ληφθέντες ἡσαν διγδοήκοντα (Θ. 2,5).—σός εἰμι.—Τὸ λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν.—μάτην (=μάταιον) ἐστὶ τὸ μεμυῆσθαι περὶ τούτων.—Χωρὶς τοῦτο κ'οὐ κοινὸν στρατοῦ (Εὐρ. "Εν. 860).—Εἴμι τυράννῳ δοικός (Ξ).—Ο Φίλιππός ἐστιν ὅτι ἀπ εἶποι τις (Δημ. 3,17).

§ 16. 'Ως τὸ ὑποκείμενον, οὗτω καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐκφέρεται καὶ δι' ἐμπροσθέτου πτῶσεως π. χ. Οἱ μισθοφόροι ἡσαν εἰς μυρίους.—οἱ λελυμένοι ἡσαν περὶ ἐκατὸν (Ξ). Πρᾶλ. καὶ § 13 καὶ σημ. τῆς § 14.

γ') Τὸ συνδετικόν.

§ 17. 'Ως συνδετικὸν τοῦ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ὑποκειμένου χρησιμεύει τὸ εἶναι, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν ἐλέχθη.

τινῶν (δηλ. τινά). Ἐκ τούτου ὑπονοεῖται τὸ ὑποκείμενον καὶ εἰς ἐπομένην πρότερην ὑποτελῆ π. χ. οὐκ ἔστιν ὅρμος ἡγεῖσθαι, ἕν μὴ φρόνιμος ἦ (—δὲν εἴαιται ὄφεν νὰ ἡγηταί τις, ἐὰν μὴ φρόνιμος ἦ Πλ.).

§ 23. Πολλάκις τὸ ὑποκείμενον ἐξηρτημένης προτάσεως τίθεται πατήληπτικῶς ὡς τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως. Η πρόληψις αὕτη γίνεται μάλιστα, ὅταν τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάτεως εἶναι λεκτικὸν ἢ γνωστικὸν ἢ φόρου σημαντικόν π. χ. εἰπέ μοι τὸν νιὸν εἰ μεμάθηκε τὴν τέχνην (==εἰπέ μοι, εἰ ὁ νιὸς κ.τ.λ. Ἀριστοφ.). — ἔδει βασιλέα δτι μέσον ἔχος τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος (==ἔδει δτι ὁ βασιλεὺς κ.τ.λ. Ε.). — τὴν ὑπερβολὴν τῶν ὀρῶν ἐδεδοίκεσαν μὴ προκαταληφθείη (Ε.).

ε') Παράλειψις τοῦ κατηγορουμένου.

§ 24. Τὸ κατηγορούμενον δύναται νὰ παρχειφθῇ μόνον ἐν συνείξι λόγου, δταν εὐκόλως νοῆται ἐκ τῶν ἡγουμένων π. χ. ἐγὼ μέν εἰμι ἐπιμελής, σὺ δὲ οὐχ εἰ (δηλ. ἐπιμελής).

σ') Παράλειψις τοῦ συνδετικοῦ.

§ 25. Τὸ συνδετικὸν εἴται παρχείπεται πολλάκις ἐν τῇ ὄριστη-
κῇ τοῦ ἐνεστῶτος, διότι εὐκόλως νοεῖται π. χ. Ἔλλην ἐγώ. — σὺ δ
αἴτιος. Παρχείπεται δὲ συνήθως α') ἐπὶ γνωμικῶν π. χ. δ μέγας
ὅλβος οὐ μόνιμος (Εὐρ.). — αἱ δεύτεραι φροντίδες σοφώτεραι (δηλ.
εἰςί). β') ἐπὶ τῶν οὐτιαστικῶν ἀνάγκη, χρεών, θέμις, ἀκρή, καιρός,
ῶρα, ὅφελος π. χ. ἀνάγκη βουλεύεσθαι (Δημ.). — οὐ θέμις ψεύδε-
σθαι (Πλ.). — οὐκέτ' ὀκνεῖν καιρός (Σοφ.). — περχίνειν ἔδη ὥρα (Ε.).
— τί σοι ὅφελος ἡ ῥητορική; γ') ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων ἔτοιμος, πρόθυ-
μος, φροῦδος, μάλιστα δὲ ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου τῶν εἰς τέος ῥηματι-
κῶν, ἐπὶ τοῦ ὁρᾶδιον, χαλεπόν, δῆλον, φανερόν, οἰόν τε, δυνατὸν καὶ
τῶν ὅμοίων καὶ τῆς ἐπιθετικῶς λαμβονομένης μετοχῆς εἰκός π. χ.
ἢ ψυχὴ δουλεύειν ἔτοιμη (Πλ.). — φροῦδα τὰ χρήματα (Ἀρ.). —
τοὺς φίλους εὐεργειτεόν (Ε.). — φύσιν πονηρὰν μεταβολεῖν οὐ ὁρᾶ-
διον (Με.). — βρεράρων Ἔλληνας ἀρχεῖν εἰκός (Εὐρ.).

§ 26. Τὸ συνδετικὸν εἴται παρχείπεται πρὸς τούτοις, δταν πα-
ρχαλαμβάνηται ἐκ τῶν ἡγουμένων ἢ ἐκ τῶν ἐπομένων. Παρχαλαμβά-
νεται δὲ κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὸν χρόνον, τὸν δ-
ποῖον ἀπαιτεῖ ὁ λόγος; π. χ. μέτρον δ' αὐτῷ οὐχ ἢ ψυχή, ἀλλ' ὁ

νόμος ἔστιν (Ξ.). — ἕτεροι μὲν ἡσαν οἱ τότε σωθέντες, ἕτεροι δὲ οἵ νῦν χριστιανοί (δηλ. ἔστε. Δημ. 20, 47.).

ΣΗΜ. Τὸ εἶαι παραλείπεται καὶ ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς σημασίας, ὅταν μάλιστα μετ' αὐτοῦ εἴνε συνηγμένον καὶ τοπικὸν ἐπίφρημα· π. χ. ποῦ Σταύρος; — ποῦ μοι τὰ ἁδά; ποῦ μοι τὰ ἱα; ποῦ μοι τὰ καλὰ σέλινα; διόντας πολλοῖς, ἐκεῖ καὶ νόσοι πλεῖσται.

ξ') Παραλειψις τοῦ δήματος.

§ 27. Τὸ δῆμος παραλείπεται ἐν συνεχείᾳ λόγου, ὅταν εὐκόλως νοῆται ἐκ τῶν ἡγουμένων ἢ ἐκ τῶν ἐπομένων. π. χ. ἐπράξαμεν ἡμεῖς, κάκεῖνοι πρὸς ἡμᾶς (δηλ. ἐπράξαν εἰρήνην. Δημ. 3, 7). — οὗτος μὲν ὑδωρ, ἐγὼ δὲ οἶνον πίνω (19, 46).

§ 28. Τὸ δῆμα παραλείπεται καὶ ὅταν εὐκόλως νοῆται ἐκ τῶν συμφράζομένων ἢ ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως· π. χ. δεῦρο, δὲ Σώκρατες (δηλ. θι. Πλ.). — ὁ φίλε Φαῖδρε, ποῦ δὴ καὶ ποθεν; (δηλ. ἔρχεται. Πλ.). — ἐς κόρακας (δηλ. θι. ἢ ἔρρε. Ἀριστοφ.). — οἱ σύμμαχοι ἀριστεῖν τῇ Ἀθηναίᾳ (δηλ. ἀνέθεσαν. Δημ. 72).

η') Παραλειψις πλειόνων ὅρων τῆς προτάσεως συγχρόνως.

§ 29. Πολλάκις παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον συγχρόνως, ὅταν νοῶνται εὐκόλως ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ λόγου· π. χ. δὲ κακὸς ἀνὴρ οὐκ ἀν ποτε γένοιτο καλός· ἔστι γάρ δεῖ (δηλ. δὲ κακὸς ἀνὴρ κακός· Πλ.). — Ὁμοίως δύναται νὰ παραλειφθῇ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ συνδετικὸν συγχρόνως· π. χ. σὺ δὲ τίς εἶ, δὲ ἀνθρωπε; παιδοτρίβης (δηλ. ἐγώ εἰμι. Πλ.). ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικὸν συγχρόνως· π. χ. δὲ μὲν δειλὸς τῆς πατρίδος, δὲ φιλόδοξος τῆς πατρώχες οὐσίας ἔστι προδότης.

θ') Συμφωνία τοῦ δήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

α') Ἐπὶ ἐνδος ὑποκειμένου·

§ 30. Τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ δῆμα συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατ' αὐτοῦ καὶ πρόσωπον· π. χ. ἐγώ εἰμι Ἐλλην, σὺ εἶ Βάρβαρος. — διδάσκαλος διδάσκει, οἱ μαθηταὶ μανθάνουσι. — δύο ἄνδρες τέθρατον (Ξ. Ἀν. 4, 1, 9).

§ 31. Ἐξαιρέσεις τοῦ γεγονοῦ τούτου κανόνος εἶνε αἱ ἔξις·
Ψηφιόποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

α') ὑποκείμενον ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ὅταν εἰναι περιληπτικὸν καὶ λαμβάνηται ἐπὶ προσώπων, ἢ ὅντα πόλεως ἢ χώρας καὶ λαμβάνηται ἀντὶ τῶν κατοίκων, συντάσσεται πολλάκις μετὰ τοῦ ῥήματος πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ· π. χ. ὁ στρατὸς ἀπέβαινος (Θ.).—δ δῆμος ἐπέθεντο τοῖς ὀλίγοις (Θ.). ἡ πόλις τὸν Περικλέα ἐν δρυγῇ εἶχον (Θ.). ναυτικὰ ἔξηρτνετο ἡ Ἑλλὰς καὶ τῆς θαλάσσης μᾶλλον ἀντείχοντο (Θ. 1,13). Ἡ σύνταξις αὕτη λέγεται σχῆμα κατὰ σύνεσιν ἢ κατὰ τὸ νοούμενον· διότι τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ οὐχὶ πρὸς τὸν γραμματικὸν τύπον τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ πρὸς τὸ νοούμενον δι' αὐτοῦ· π. χ. ὁ στρατὸς ἀπέδεινον=οἱ στρατιῶται ἀπέδεινον· ἡ πόλις ἐν δρυγῇ εἶχον=οἱ πολῖται ἐν δρυγῇ εἶχον. Πρό. § 255 δ'. καὶ § 448.

β') Ὑποκείμενον οὐδετέρου γένους καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ συντάσσεται μετὰ ῥήματος ἐνικοῦ ἀριθμοῦ· π. χ. πάντα τὰ δίκαια καλά ἔστι (Πλ. Ἀλκ. 115).—κακοῦς ἀνδρός δῶρα δησιν οὐκ ἔχει (Εὐρ. Μ. 618). Ἡ σύνταξις αὕτη λέγεται Ἀττικὴ σύνταξις ἢ Ἀττικὸν σχῆμα.

ΣΗΜ. Ἡ σύνταξις αὕτη ἔξηγεῖται ἐκ τούτου, ὅτι ὁ πληθυντικὸς τοῦ οὐδετέρου παριστᾷ τὰ πολλὰ πράγματα ὡς ἡνωμένον τι ὅλον, ὡς ἐνότητα. Ὅταν δὲ πρόκειται νὰ παρασταθῶσι τὰ πράγματα κεχωρισμένα καὶ νὰ ἔξαρθῃ ἡ ἔννοια τοῦ πλήθους, τότε τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικόν· π. χ. τὰ ὄρματα ἐφέροντο, τὰ μὲν δι' αὐτῶν τῶν πολεμίων, τὰ δὲ καὶ διὰ τῶν Ἐλλήνων, κενχήνιγχων (Ξ.). φανερὰ ἡσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθεώπων ἵχην πολλὰ (Ξ.). Τὸ ῥῆμα τίθεται προσετέο ἐνίστεται ἐν τῷ πληθυντικῷ, ὅταν τὸ οὐδετέρον πληθυντικὸν ὑποκειμενον σημαίνῃ πρόσωπα (σχῆμα κατὰ τὸ νοούμενον)· π. χ. τὰ μειζάκια τάνε πρὸς ἀλλήλους οἵκοι διαλεγόμενοι θαμά ἐπιμέμηται Σωκράτους (Πλ. Λα. 180.

γ') ὑποκείμενον δυϊκοῦ ἀριθμοῦ συντάσσεται πολλάκις μετὰ ῥήματος πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ· π. χ. σφὸν γῦν διαλάτεοθε καὶ ξυμβαινετε ('Αριστοφ. Ὁρ. 1683).

δ') ὅταν τὸ κατηγορούμενον εἴναι οὐσιαστικόν, τότε τὸ συγδετικόν, ἀν κεῖται πλησιέστερον πρὸς τὸ κατηγορούμενον, ἔλκεται ὑπὸ αὐτοῦ καὶ συμφωνεῖ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν ἀριθμόν· π.χ. οἱ σοφισταὶ φανερά ἔστι λόγιη καὶ διαφθορὰ τῶν συγγιγνομένων (Πλ.).—ἔστι δὲ δύο λόγων ἡ Ἰδομένη (Θ.).—τὸ χωρίον ἐνιέα δόδοι ἐκαλοῦντο (Θ.).

ε') ὑποκείμενον τρίτου προσώπου ἐκφερόμενον διὰ τοῦ πεζοῦ πᾶς τις ἢ δι' οὐσιαστικοῦ μετὰ τοῦ πεζοῦ τις εὑροται ἐν τῷ ἀττικῷ διαλόγῳ συντεταγμένον μετὰ ῥήματος δευτέρου προσώπου

προστακτικῆς· π.χ. φύλαττε πᾶς ἀέρα ('Αριστοφ.) 'Η σύνταξις αὕτη γίνεται, έτσιν ὁ λέγων ἀποτεινόμενος πρὸς παρόντας; (πρὸς δεύτερον ἄρχ πρόσωπον) κελεύῃ ἐν τῇ ζωηρότητι καὶ τῇ σπουδῇ τοῦ λόγου τινὰ ἐξ αὐτῶν ἀσφίστως καὶ γενικῶς. "Οθεν τὸ τις ἡ πᾶς τις εἶνε ἵστον τὸ τις ἡ πᾶς τις; νῦν. Οὗτοι λέγεται καὶ ἐν τῇ δημώδει γλώσσῃ ἔλκενται; (δηλ. ἔις σας.)

+ 6') *Επὶ πλειόνων ὑποκειμένων.

§ 32. "Οταν τὰ ὑποκείμενα εἰνε πλείονα τοῦ ἐνός, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἡ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦ πλησιεστέρου ὑποκειμένου· π. χ. Ἐρυμέδων καὶ Σοφοκλῆς εἰς Κέρκυραν ἐστράτευσαν (Θ. 4,46).—"Επειμφέ με 'Αριάδνος καὶ 'Αρτάζος (Ξ.).—Οἱ ἐν τῇ Μιλήσῳ καὶ ὁ 'Αστινοχος ἐθάρσησε (Θ. 8,63).

ΣΗΜ. α') 'Επὶ ἀψύχων ὑποκειμένων, εἰς τὰ ὄποια ἀποδίδεται κατηγορούμενον οἰδετέρους γένους καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, τὸ συνιδετικὸν τίθεται καθ' ἐνικὸν χρήματιν· π. χ. φύνος καὶ ἔρως ἐναντία ἐστίν.—λίθοις καὶ πλίνθοις καὶ ξύλα καὶ κείρυχος ἀτάκτως ἐφειμένα οὐδὲν γρήσμα ἐστι.

ΣΗΜ. β') "Οταν τὰ ὑποκείμενα εἰνε δύο ἐνικά, δύναται τὸ ῥῆμα νὰ τεθῇ κατὰ δυοῖς ἀριθμοῖς· π. χ. Μύως καὶ Δυκοῦρος νόμους ἐθέτην (Πλ. Ν. 63).

ΣΗΜ. γ') Το ἀηιοσθένης; μετὰ τῶν ξυστρατήγων σπένδονται Μαντινεῦσιν (Θ. 3,109)=Δημοσθένης καὶ οἱ ξυστράτηγοι σπένδονται Μαντινεῦσι·—τὸ 'Αλκιβίατης μετὰ Μαντινέου ἀπέδοσαν (Ξ. 'Ελ. 11,40)=Αλκιβίαδης καὶ Μαντινέος ἀπέδοσαν. 'Αλλα τὰ τοιαῦτα εἰναι σπάνια.

§ 33. "Οταν τὰ ὑποκείμενα εἰνε δύο ἡ πλείονα, διαφόρων δὲ προσώπων, τὸ ῥῆμα τίθεται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον πρόσωπον. Εἰνε δὲ τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον ἐπικρατέστερον τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου προσώπου, τὸ δὲ δεύτερον ἐπικρατέστερον τοῦ τρίτου· π. χ. 'Ἐγδο καὶ σὺ γράφομεν· ἐγὼ καὶ ὁ Γεώργιος γράφομεν· σὺ καὶ ὁ Γεώργιος γράφετε· οὐκ ἐσμεν ποιηταὶ ἐγώ τε καὶ σὺ (Πλ. Πολ. 378). ἐγώ τε καὶ Πολύευκτος καὶ οἱ ἄλλοι πρόσθεις περιήλθομεν (Δημ. 9,72). οὐ σὺ μάνος οὐδὲ οἱ σοὶ φίλοι πρῶτοι ταύτην την διέχει περὶ θεῶν ἐσχετε (Πλ. Ν. 888).

ΣΗΜ. 'Ενιστε τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ πλησιεστέρου ὑποκειμένου· π. χ. οἴδα στρῆς καὶ ἐγώ καὶ σὺ (Πλ. Γρ. 595).—καὶ ἐγώ καὶ ἡ γραφή λέγει ('Αντ. 1,2).—Σύ τε 'Ελλην, εἰ καὶ ἡμεῖς (Ξ. 'Αν. 2,1,16).

ι') Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

α') ἐπὶ ἑνὸς ὑποκειμένου.

§ 34. Τὸ κατηγορούμενον, ἂν μὲν εἶνε ἐπίθετον, συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν· π. χ. ὁ ἀνθρωπός ἐστι θνητός· ἡ γῆ ἐστι οιδογγύλη· τὸ ὄνδον ἐστὶν εὐῶδες· τὸ ἄιδρε τούτῳ φύσει φιλοτιμωτάτῳ ἐγνέσθην (Ἑ. Ἀπ. 12,14). ἀν δὲ εἰνε οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ πτῶσιν, τυχαίως δὲ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμόν· π. χ. ὁ Ὁλυμπός ἐστιν ὅρος· τὰ πρόβατά ἐστι πλοῦτος· ἡ Σάμος ἐστὶ γῆσσος.

§ 35. Συνηθέστατα τὸ οὐδέτερον τοῦ ἐπίθετου ἐν τῷ ἑνικῷ λαμβάνεται ὡς οὐσιαστικὸν καὶ τίθεται ὡς κατηγορούμενον ὑποκειμένου παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ· π.χ. πονηρὸν δ συκοφάντης (Δημ. 18,242). πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμώτερόν ἐστιν ἡ πατρὸς καὶ σεμινότερον καὶ ἀγιώτερον (Πλ.). ἡ σοφία πάντων κάλλιστον, ἡ δὲ ἀμαθία πάντων αἰσχιστον (Πλ.). δειπόν οἱ πολλοί, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας (Ἑρ. Ὁρ. 772). αἱ μεταβολαὶ λυπηρὸν (Ἑρ.). ὁμοίως τίθεται ὡς κατηγορούμενον τὸ τὸ (ἀρ.), τὸ (ἐρ.), οὐδὲν ἡ μηδέν· π. χ. τι ἐστιν ἡ φηιορική; (ΙΙ.). δοκούσι τι εἴναι, μηδὲν ὅντες (Πλ.). οὐδέν ἔσμεν (Ἀριστοφ. Λυσ. 137).

ΣΤΙΓ. Πολλάκις τίθεται μετὰ τοῦ κατηγορουμένου τούτου καὶ ἡ λέξις πρᾶγμα ἡ κτῆμα ἡ χρῆμα π.γ. χαρίεν πρᾶγμά ἐστιν ἡ φιλοτοφία (Πλ.). — κάλλιστον ἐστι κτῆμα παιδεία βροτοῖς πρᾶ § 48.

§ 36. Ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ εἴναι ἡ ἄλλου συνδετικοῦ ἥγματος εἴνε δεικτικὴ ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία, τὸ δὲ κατηγορούμενον οὐσιαστικόν, τότε τὸ ὑποκείμενον ἐλκόμενον συνήθως ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου τίθεται κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ· π. χ. οὔτος ὅρος ἐστὶ δικαιοσύνης, ἀληθῆ τε λέγειν καὶ ἀληθῆ τις ἀποδίδονται (χντί: τοῦτο ὅρος ἐστί κ. τ. λ. Πλ. Ηολ. 331). — παρὸ τῶν προγεγενημένων μανθάνετε· αὕτη γάρ ἡρίστη διδασκαλία ἀντί: τοῦτο δηλ. τὸ παρὸ τῶν προγ. μανθάνειν Ε.Κ. 8,7,24). — τὴν ἀκραν, αἱ κληρίδες τῆς; Κύπρου καλέσονται! — Τῇ Αἴτνῃ, ὅπερ μέγιστον ἐστιν ὅρος ἐν Σικελίᾳ (Θ). Ἄδε καὶ § 255 δ'.

§ 37. Πολλάκις τὸ κατηγορούμενον τίθεται κατὰ γενικὴν πτῶσιν, ἢντις διὸ τοῦτο λέγεται κατηγορηματικὴ (ἴδε § 81).

6') ἐπὶ πλειόνων ὑποκείμενών.

§ 38. "Οταν τὰ ὑποκείμενα τῆς προτάσεως εἰνε δύο ή πλείονα, τότε ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ἂν εἰνε ἐπιθετον, παρατηροῦνται τὰ ἔξης:

α')." Οταν τὰ ὑποκείμενα εἰνε ἔμψυχα, τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κατὰ τὸ γένος μὲν τῶν ὑποκειμένων, ἂν εἰνε τοῦ αὐτοῦ γένους, κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον δὲ γένος, ἢν εἰνε διαφόρων γενῶν. Εἶνε δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ οὐδετέρου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου π. χ. Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἡσαν σοφοί· καὶ δ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ ἀγαθοί εἰσι (Πλ. Μεν. 73). — συνεληλυθότες ἡσαν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη πολλὰ (Ξ.).

ΣΗΜ. "Οταν τὰ ὑποκείμενα εἰνε δύο ἑνικά, τὸ κατηγορούμενον δύναται νὰ τεθῇ κατὰ δυϊκὸν ἀριθμόν· ἵγαντε τε καὶ δ σὸς πατήρ ἐταίρω τε καὶ φίλω θῆμεν (Πλ. Δα. 170).

β')." Οταν τὰ ὑποκείμενα εἰνε ἀψυχα, τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται ἐν τῷ πληθυντικῷ κατ' οὐδέτερον γένος· π. χ. λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ἔντλα καὶ κέραμος ἀτάκτως ἐρριμένα οὐδὲν κωήσιμά ἔστιν (Ξ.).

Ἐνίστε τίθεται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κατὰ τὸ γένος τῶν ὑποκειμένων, ἂν εἰνε τοῦ αὐτοῦ γένους· π. χ. τῶν δυνατῶν καὶ οἱ φύσιοι καὶ οἱ ἔρωτες δεινοί (Πλ.).

ΣΗΜ. Σπανιώτερον τίθεται τὸ κατηγορούμενον ἐπὶ δύο ή πλειόνων ὑποκειμένων κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ πλησιεστέρου ὑποκειμένου· π. χ. καὶ κόρος καὶ φύσις ἴκανός ἔρωτα κωλύειν (Ξ.). — ἀεὶ τοι ἔρις τε φίλη (δηλ. ἔστι) πόλεμοι τε μάχαι τε (Πλ. Α. 177).

γ')." Οταν ἐκ τῶν ὑποκειμένων τὰ μὲν εἰνε ἔμψυχα, τὰ δὲ ἀψυχα, τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κατὰ τὸ γένος τῶν ἔμψυχων ὑποκειμένων ή κατ' οὐδέτερον γένος· π. χ. ή τύχη καὶ δ. Φίλιππος ἡσαν τῶν ἔργων κύριοι· (Αἰσχ.). — ή κακλίστη πολιτεία καὶ δ ἀλλάστος ἀνὴρ λοιπά ἂν ήμεν εἴη διελθειν (Πλ. Πολ. 562).

ια'. Οἱ διορισμοί.

§ 39. Διορισμοὶ λέγονται αἱ λέξεις, αἵτινες χρησίμευσιν ἐν τῇ προτάσει εἰς ἀκριβέστερον διορισμὸν τῶν κυρίων ὅρων ή εἰς συμπλή-

φιστιν τῆς ἔννοίας αὐτῶν· π. χ. Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἦν ἀνδρεῖος· ὁ ἐπιμελής μαθητής ἐστιν ἐπαίνου ἄξιος.

§ 40. Πολλάκις οἱ διορισμοὶ διορίζουσιν ἑτέρους διορισμούς: π. χ. Κῦρος ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἦν ἀνδρεῖος· — ὁ ἐπιμελής μαθητής ἐστιν πολλοῦ ἐπαίνου ἄξιος.

ΣΗΜ. Πολλάκις τίθεται διορισμὸς διορισμοῦ καὶ τούτου πάλιν ἄλλος διορισμός, ὥστε ἀποτελεῖται σειρὰ διορισμῶν· π. χ. Ἀλέξανδρος ἦν οὐες Φιλίππου, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων.

§ 41. Εἴδη τῷ διορισμῷ εἰνες α'). οἱ ἐπιθετικοὶ β'). οἱ παραθετικοὶ γ'). οἱ διὰ πτώσεων διορισμοὶ δ'). οἱ ἐμπροσθετοὶ ε'). οἱ ἐπιρρηματικοὶ στ'). οἱ διὰ παραμέμφατου.

α') Οἱ ἐπιθετικοὶ διορισμοί.

§ 42. Ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ λέγονται οἱ διορισμοί, οἵτινες ἐκφέρονται διὰ ἐπιθέτων καὶ συνάπτονται μετ' οὔσιαστικῶν οὗτω στενῶν, ὥστε ἀποτελοῦται μετ' αὐτῶν μίαν ἔννοιαν· π. χ. μεγάλη πόλις, σοφὸς ἀνὴρ, ὁ τεώτερος Κῦρος.

§ 43. Ως ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ τίθενται καὶ μετοχῇ καὶ ἐπιθετικοὶ ἀντωνυμίαι καὶ ἐπιθετικὰ ἀριθμητικά· π. χ. ὁ λάμπων ἥλιος, ὁ ἐμὸς πατήρ, τρεῖς ἄτοδες.

§ 44. Καὶ γενικὴ πτῶσις καὶ ἐπίρρημα καὶ ἐμπρόσθετος πτῶσις διὰ τοῦ ἀρθροῦ λαμβάνουσι δύναμιν ἐπιθέτου (ἰδ. § 298) καὶ τίθενται ὡς ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ· π. χ. ὁ τοῦ βασιλέως θρόνος (=ὁ βασιλεὺς θρόνος)· — καὶ πέροισι προεσθεῖται (=καὶ περυσιναὶ πρεσβεῖται)· — ἡ κατὰ τόμον τιμωρία (=ἡ νόμιμος τιμωρία).

§ 45. Πολλὰ προστηγορικὰ ὀνόματα δηλοῦντα ἐπιτήδευμα, τάξιν, ἡλικίαν, ἔθνικότητα καὶ ἔχοντα ἐπιθετικήν πως ἔννοιαν συνάπτονται πολλάκις μετὰ τοῦ ἀνήρ, ἀνθρωπος, γυνὴ ὡς ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ αὐτῶν· π. χ. ἀνήρ ἡγιώρ (Δημ.). — ἀνθρωποι γραμματεῖς (Λυ.). — πολῖται ἀνθρωποι (Ξ.). — γραῦς γυνὴ (Ἀριστοφ.). — ἀνήρ νεαρτας (Ξ.). — Μακεδὼν ἀνήρ (Δημ. 4, 11.). Συχνότατον εἰνε τὸ ὁ ἀνδρες δικαιοτάται οὗτω λέγεται καὶ ἐν τῇ δημωδει γλώσσῃ παππᾶς ἀνθρωπος, δάσκαλος ἀνθρωπος, γέρος ἀνθρωπος, γηρὰ γυναῖκα κ.τ.λ.

§ 46. Ὅταν δύο ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ συνάπτωνται μετὰ τοῦ αὐτοῦ οὔσιαστικοῦ, τότε, ἂν μὲν ἐκάτερος ἔξι αὐτῶν διορίζῃ ἴμοίως τὸ οὔσιαστικόν, συγδέονται διὰ τοῦ καὶ ἡ διὰ τοῦ τέ καί, ην δὲ ὁ

εἰς ἀποτελῆ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ μίαν ἔννοιαν, ὃ δὲ ἔτερος διορίζει τὴν ἔλην ταύτην ἔννοιαν, ἐκφέρονται ἀσυνδέτως π. χ. ἡ ἀμπελὸς φέρει πολλὰς καλὰς σταφυλάς, καὶ ἡ ἀμπελὸς φέρει πολλὰς καὶ καλὰς σταφυλάς — ὁ καλός τε καὶ σοφὸς Ἰππίας (Πλ. Ἰπ. 281) — γέρων ἐραστής ἐσχάτη κακὴ τύχη (= ἐσχάτη πακοτούχια).

§ 47. Ὁ ἐπιθετικὸς διορισμὸς συμφωνεῖ πρὸς τὸ διοριζόμενον οὐσιαστικὸν κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν π. χ. ὁ κόσμος μαθητής, ἡ κοσμία μαθητρια, τὸ κόσμιον παιδίον, οἱ ὑψηλαὶ δρύες, ἄνδρες κρατεῖσθαι (Πλ. 5.254).

ΣΗΜ. α'). Τὸ δύο συνάπτεται συγγόντατα μετὰ πληθυντικοῦ ἀξιθμοῦ π. χ. δύο δμαῖς (Θ. 1,93) ὡσαύτως καὶ τὸ δυοῖς, ὡς : δυοῖς ἀνδρῶν (Δικ. 81). — δυοῖς δυόμασι (Πλ. Πρωτ. 355).

ΣΗΜ. β'). Ἀντὶ τοῦ πλείων πλείους καὶ τοῦ ἑλάττων ἑλάττορος κ.τ.λ. τίθεται: συνήθως τὸ πλείους ἡ πλεῖν καὶ τὸ ἑλαττον, ὅταν ἀμέσως ἐπηγταὶ τὸ ἡ μετὰ λέξεως ἀγγειοῦσης ἀξιθμόν π. χ. μυριάδες πλέον ἡ δώδεκα (Ξ.) ἀντὶ πλείονες — οὐσίαν πλέον ἡ πέντε ταλάγτων (Δικ. 19,42).

ΣΗΜ. γ'). Ἐνίστε τὸ ἐπίθετον δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸ γραμματικόν, ἀλλὰ πρὸς τὸ φυσικὸν γένος π. χ. φίλε τέκνον Γλυκέριον κ.τ.λ. πρᾶ. καὶ § 443.

§ 48. Πολλάκις ἐλλείπει τὸ ὑπὸ τοῦ ἐπιθέτου διοριζόμενον οὐσιαστικὸν καὶ τότε τὸ ἐπίθετον (ἢ ἡ ἐπιθετικῶς λαμβανομένη λέξις ἢ φράσις) λαμβάνει οὐσιαστικοῦ γχρακτῆρα π. χ. ὁ δειλὸς (δηλ. ἀνθρωπος), ὁ σοφός, ὁ ἐρῶν, οἱ θυητοί, οἱ λέγοντες, οἱ περὶ Κῆρον, ὁ Σωφρονίσκον (δηλ. οὐράς) — ἡ ὑστεραία, ἡ προτεραία, ἡ ἐπιοῦσα, ἡ αὔριον (δηλ. ἡμέρα) — ἡ δεξιά, ἡ ἀριστερὰ (δηλ. γείρα) — ἡ πολεμία, ἡ ἔρηγη, ἡ οἰκουμένη (δηλ. γῆ ἢ χώρα) — ἐπὶ ξένης ἀλῶμαξι (Ισ. 4, 168) — διὰ πολεμίας πορεύονται (Ξ. Ι. 2,8) — ἡ πεπλωμένη ἡ είμαρμένη (δηλ. μοῖρα) — τὴν πεπλωμένην οὐδὲν εἰς ἐκφύγοι (Πλ. Γο 512) — ἡ ορητορική (δηλ. τέχνη) — ἐρήμη (δηλ.. δίκη) — ἐρήμην κατηγοροῦσι (Πλ. Ἀπ. 18) — ὁ ἀκρατος (δηλ. οἶνος) — ὁ πολὺς ἀκροτος ὀλίγ' ἀναγκάζει φρονεῖν — ἡ εῦθεῖα (δηλ. ὁδός) — βάσιτε τὴν εὐθεῖαν — ὁ πεζὸς (δηλ. στράτος) — τὰ τῆς πόλεως, τὰ τῶν Ἔλλήνων, τὰ οἴκοι (δηλ. πράγματα).

Ἐκ τούτου προῆλθεν ἡ χρήσις τοῦ οὐδετέρου ἐπιθέτων καὶ μεταγῶν ἀντὶ οὐσιαστικοῦ π. χ. τὸ κακόν, τὸ ἀγαθόν, τὸ δίκαιον, τὸ γλυκύν, τὸ πικρόν π. χ. τὸ μέσον ἵσον τῶν ἐσχάτων ἀπέχει (Πλ. Πρωτ. 145) — ἐστὶν ἔχθιστα τὰ ἐναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ,

πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ (Πλ. Συ. 435). — τὸ ἀκίνδυνον ἡ εἰρήνη παρέχει (Θ. 5, 16). — τὸ σπάγιον τίμιον (Πλ. Εὐθ. 340). — τὸ παρόν δεῖ βαρὺ τοῖς ὑπηκόοις. Τοιοῦτον οὐδέτερον ἐπίθετον ἐν τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ τίθεται ὡς κατηγορούμενον ὑποκειμένου παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ· π. χ. θυμὸς ἐν κακοῖς οὐξέμφορον (ἰδε § 35).

ΣΗΜ. "Ἄξια παρατηρήσεως· τὸ ναυτικὸν=ὁ στόλος· τὰ ναυτικά=ἡ ναυτικὴ τέχνη· τὸ κοινόν=ἡ κοινότης· τὰ κοινά=tὰ κοινὰ πράγματα.

6.') Η παράθεσις ή ὁ παραθετικὸς διορισμός.

§ 49. Παράθεσις λέγεται τὸ οὐσιαστικὸν (ἢ οὐσιαστικῶς λαμβανομένη λέξις), τὸ δποῖον παρατίθεται πλησίον ἄλλου οὐσιαστικοῦ (ἢ προσωπικῆς ἀντωνυμίας) πρὸς ἀκριβέστερον διορισμὸν καὶ χρηκτηρισμὸν αὐτοῦ. Ἰσοδυναμεῖ δὲ ἡ παράθεσις μὲν ἀναφορικὴν πρότασιν : π. χ. Κῦρος δ. βασιλεύς· ἐγὼ δ. Θεμιστοκλῆς· ἡ κοινὴ καταφυγὴ τῶν Ἑλλήνων περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας ἀγωνίζεται (==ἢ ἔστι κοινὴ καταφυγὴ κτλ. Αἰσχ. 3, 124). — περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίου πράγματος (=ἢ ἀδεέχιον πρᾶγμα ἔστι Με. 130).

ΣΗΜ. α'). Ἐπὶ α'. καὶ β'. προσώπου τίθεται πολλάκις παράθεσις τοῦ ἐν τῷ ρήματι λανθάνοντος ὑποκειμένου, ἐγώ, σύ, ἡμεῖς, ὑμεῖς· π. χ. ἡκω Θεμιστοκλῆς (Θ. 1, 137). — δ. παῖς ἀκολούθει μοι (=σὺ δ. παῖς Ἀριστοφ. Βκ. 521). — παρατηρεῖτε τοῦτον οἱ πλησίον (Ξ. Ἀπ. 3, 14, 4).

ΣΗΜ. β'. Λι λέξεις ὅρος, πόλις, γῆσσος καὶ τὰ ὅμοια τίθενται ὡς παράθεσις τῶν κυρίων ὄντων τῶν ὄρέων, τῶν πόλεων, τῶν νήσων καὶ τῶν ὄμοίων· π. χ. Πάρωντος τὸ ὅρος (Θ.). — Τραγία ἡ γῆσσος (Θ.). — Λευκίμη τὸ ἀκρωτήριον (Θ.). Πολλάκις τὸ κύριον ὄνομα τίθεται ὡς παράθεσις· π. χ. τὸ ὅρος ἡ Ἰστάρη (Θ.). ἡ πόλις οἱ Ταρσοί (Ξ.). "Οταν δὲ τὸ κύριον ὄνομα εἴνε τοῦ αὐτοῦ γένους πρὸς τὸ ὄνομα ὅρος, πόλις κτλ., τότε δύναται νὰ τεθῇ τὸ κύριον ὄνομα ὡς ἐπιθετικὸς διορισμός· π. χ. τὸ Αἰγάλεων ὅρος (Θ.). — δ. Ἀχελώος ποταμὸς (Θ.). Ἐνίστε τίθεται κατὰ γενικήν τὸ κύριον ὄνομα· π. χ. τὸ ὅρος τῆς Ἰστάρης (Θ. 4, 46).

ΣΗΜ. γ'). Ἐνίστε τὸ αὐτὸν ὄνομα δύναται νὰ λάθῃ πλείονας κατὰ πασάνθεσιν διορισμούς, ὅταν πρόκειται νὰ χαρακτηρίσθῃ πολυειδῶς· π. χ. Ἰνάρως δ. Ψαμμίτικον, Αιβύς, Λιβύων βασιλεὺς (Θ. 1, 104).

§ 50. Η παράθεσις συμφωνεῖ πρὸς τὸ διοριζόμενον οὐσιαστικὸν, ἀναγκαίως μὲν κατὰ πτῶσιν, τυχαίως δὲ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμόν· π. χ. Ἀρχίδαιμος δ. βασιλεὺς (Θ. Α. 79). — περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀδεέχιον πράγματος ὅταν δὲ ἀναφέροται εἰς δύο οὐσιαστικά, τίθεται συνήθως ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ, σπανιώτερον δὲ ἐν τῷ δυϊκῷ· π. χ. Ἄγιος καὶ Κλεομένης οἱ βασιλεῖς (Πλ. Ἀγ. 2). Χαίρων καὶ Θίβραχος ἀμφω πολεμόρχω.

ΣΗΜ. Ἐπειδὴ δὲ κτητικὴ ἀντωνυμία ισοδυνημένη μὲ τὴν γενικὴν τῆς προσωπικῆς, διὰ τοῦτο τίθεται ἐνίστε παράθεσις κατὰ γενικὴν πτῶσιν εἰς κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἀναφερούμενην π. γ. ἡ ὑμετέρα τῶν σοφιστῶν τέχνη ἐπιδέδωκεν (=ἢ τέχνη ὑμῶν τῶν σοφιστῶν) Πλ. Ἰππ. 281). Όμοίως τίθεται παράθεσις κατὰ γενικὴν πτῶσιν ἀναφερούμενην εἰς ἐπιθετὸν, ὅπερ ισοδυναμεῖ μὲ γενικὴν οὐσιαστικοῦ π. γ. παπάφον καὶ οὗτος ὄνομα ἔχει, τούμον πατρός (=τοῦ πατέπου καὶ οὗτος ὄνομα ἔχει τοῦ ἐμοῦ πατρός) Πλ. Δα. 179). — Ἀθηγαῖος εἰ, πόλεως τῆς μεγίστης (Πλ. Ἀπ. 29).

§ 51. Ἐνίστε τίθεται οὐσιαστικὸν ἢ τὸ οὐδέτερον ἐπιθέτου οὐσιαστικῶς λαμβάνομενον κατ' ὄνομαστικὴν ἢ κατ' αἰτιατικὴν ὡς παράθεσις προηγουμένης προτάσεως. Διὰ τῆς τοιαύτης παραθεσεώς δηλοῦται κρίσις, δι’ ἣς χαρακτηρίζεται τὸ περιεχόμενον τῆς προηγουμενῆς προτάσεως π. βιάζόμεθα καὶ στέφη μιάνται, πόλει τὸ δνειδός καὶ θεῶν ἀτιμία (=ὅ, δηλ. τὸ βιάζεσθαι ὑμᾶς καὶ τὸ μικίνεσθαι τὰ πτέρη, ἐστι ὄνειδος τῇ πόλει καὶ θ. ἀτιμία Εὑρ. Ἡρ. 71). — ἐμέθυνον. ίκανὴ πρόφασις εἰς θέμαρτάνειν (Φιλ. 200). — Ἐλέγην κτάρωμεν. Μενελάφω λύπην πικρὸν (=λύπη πικρὰ τῷ Μ. ἔσται, ἦτοι πρὸς λύπην π. τοῦ Μ. Εὑρ. Ὁρ. 1.105).

§ 52. Ἡ παραθεσις, δι’ ἣς δηλοῦται κρίσις ἐπὶ τοῦ περιεχομένου ὄλοκλήρου προτάσεως, δύναται καὶ νὰ προτάσσηται (προεξαγγελτικὴ παράθεσις) π. χ. ὁ τάχιστος τῶν λόγων, τέθυνκε θεῖον ἱόκαστην κάρος (Σοφ. Οἰδ. Τ. 1234).

Ως τοιαύτη προεξαγγελτικὴ παράθεσις τίθεται συχνάκις παράτοις πεζολόγοις σύναρθρον οὐδέτερον ἐπιθέτον (οὐσιαστικῶς λαμβάνομενον) ἢ ὅμοια ἔκφρασις, οἷον τὸ μέγιστον, τὸ θαυμαστότατον, τὸ τοῦ Ὄμηρου, τὸ τῆς παροιμίας καὶ τὰ ὅμοια, ἢ ἀναφορικὴ πρόστασις διὰ τοῦ ὁ ἐκφερομενην π. χ. τὸ μέγιστον, σὺ μὲν τοὺς "Ἐλληνας εὔνους ἔξεις, ἔκεινοι δὲ δυσμενεστάτους (=ὅ τὸ μέγιστόν ἐστι) (Ἴσ. 5,95). — Τὸ πάντων δειρότατον, ὑμεῖς μὲν τοῦτον οὐ προύδοτε, οὗτος δ’ ὑμᾶς; νῦν προδέδωκεν (Αἰτζ. 3,161). — τὸ τῆς παροιμίας, ὅρῶντες οὐχ ὄρῶσι καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούοσι: (=ὅ ἢ παροιμίας ἐστι= κατὰ τὴν παροιμίαν. Δη. 25,89). — ἔχλλ” ἢ τὸ λεγόμενον κατόπιν ἔορτῆς ἥκομεν; (Πλ. Γο. 447). — δ δὲ πίντων δειρότατόν ἐστι, τοιοῦτος ὡς εὔνους τῷ δῆμῳ τοὺς λόγους ποιεῖται (Ἄνδ. Α. 16). Όμοίως τίθεται τὸ δυσυῖν θάτερον, τούτατίον, οὐδέτερον, ταῦτόν,

τοῦτο π. χ. νῦν δὲ τούναρτίον, κύριοι μὲν οἱ πολιτευόμενοι τῶν ἀγαθῶν, ὑμεῖς δ' ἐν ὑπηρέτου μέρει γεγένησθε (Δη. 3,31).

·Ως τοιχύτη προεξαγγελτική παράθεσις τίθεται καὶ τὸ σημεῖον δέ, τεκμήριον δέ· π. χ. τὰ ὅρνες διεφθείρετο· τεκμήριον δέ, τῶν ὄρνεων ἐπίλειψις σαφῆς ἐγένετο (Θ. 2,50). οὐκ ἀπέχρη· σημεῖον δέ, ἔθεσθε ιερὸν νόμον (Δημ. 21,35).

ΣΗΜ Μετὰ τὸ δὲ ἔσχατον, τὸ δὲ μέγιστον, σημεῖον δέ, τεκμήριον δὲ καὶ τὰ ὅμοια ἔπειται πολλάκις πρότατις διὰ τοῦ γὰρ ἦ τοῦ ὅτι συνδεομένη. Τότε δὲ αἱ εἰρημέναι ἐκφράσεις ἀποτελοῦσιν ἴδιαν πρότασιν κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἔστι τόδε ἦ τοῦτο· π. χ. τὸ δὲ ἔσχατον πάντων (δηλ. ἔστι τοῦτο), διτι θόρυβον παρέχει (Πλ. Φιλ. 66) τὸ δὲ μέγιστον πάντων· ὁ γὰρ ἀδικηθεὶς κ.τ.λ. (Δισ. 3,39).

§ 53. Ἡ παράθεσις, ὅταν γίνηται πρὸς δικαστήριον προηγουμένου οὐσιαστικοῦ ἢ ἄλλης λέξεως, οὐτιαστικῶς λαμβανομένης, λέγεται ἐπεξήγησις· π. χ. ὁ κοινὸς ἱκτρός σε θεραπεύσει, χρόνος (Μ. 275). ὁ θέντας τυγχάνει ὃν δυοῖν προχρημάτοιν διάλυσις, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος (Πλ. Γο. 525).

§ 54. Ἐνίστε τὸ πρὸς ἐπεξήγησιν τιθέμενον ὄνομα τίθεται μετὰ τοῦ λέγω συνήθως μὲν κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν ὡς ἀντικείμενον αὐτοῦ, σπαχνιώτερον δὲ κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ἐπεξηγουμένου οὐσιαστικοῦ· π. χ. μνητήρ̄ μοι ἦν ποταμός, Ἄχελῷον λέγω (Εὔρ. Τρω. 9). προσέκρους ἀνθρώπῳ πονηρῷ, Ἀνδροτίωνα λέγω (Δη. 24,6). ἐν ἀπτσιν ἐξητασμένος φάνεται, λέγω φράτερσι, συγγενέσι, δημόταις (Δημ. 57,24).

§ 55. Πολλάκις πρὸς ἐπεξήγησιν οὐσιαστικοῦ, μάλιστα δὲ τοῦ οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας τίθεται ἀπαρέμφατον μετ' ἄρθρου ἢ ἔνευ ἄρθρου· π. χ. εἴς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης (Ιλ. Μ. 243). τὸ μάθημα τοῖς μειρακτοῖς ἐπιτήδειόν ἔστι, τὸ μαθεῖν ἐν δηλοῖς μάχεσθαι (Πλ. Λα. 181). τοῦτο ἔστι τὸ ἔδικεν, τὸ πλέον τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν (Πλ. Γο. 483). Τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται καὶ πρὸς ἐπεξήγησιν τοῦ οὕτω ἐγὼ ὑμᾶς, ὃ παῖδες, οὕτως ἐπαίδευον, τοὺς γεροιτέρους προτιμᾶν (Ξ. Κυ. 8,7,10).

ΣΗΜ. Πρὸς ἐπεξήγησιν τοῦ οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας δύναται νὰ τεθῇ καὶ εἰδικὴ ἢ ἄλλη πρότασις· π. χ. τοῦδ' ὑμᾶς δεῖ μαθεῖν, διτι τὸ συνέχον τὴν δημοκρατίαν δροκος ἔστι (Δυκ. 79)—τοῦτο θεωρεῖτε, εἰ τὰληθῆ λέγω (Δη 3,3). τοῦτο ἔστι τὸ δεινόν, σταυ τις εὐ πιῶν πάσχῃ κακάς.

§ 56. Καὶ πρότασις, μεθ' ἡς κείται τὸ τοῦτο, τόδε, τοιοῦτον,

ταῦτόν, ἐπεξηγεῖται δι' ἄλλης προτάσεως· π. χ. τί δέ; οἱ κόσμιοι οὐ ταῦτὸν τοῦτο πεπόνθασιν, ἀκολασίᾳ τινὶ σώφρονές εἰσι. (Πλ. Φαί. 68). φυλακτέον μὴ τοιοῦτον ἡμῖν οἱ ἐπίκουροι ποιήσωσιν, ἀντὶ συμμάχων ἀγαθῶν δεσπόταις ἀγρίοις ἀφομοιωθῶσι (Πλ. Πολ. 416).

§ 57. Τὸ ὅδε καὶ τὸ οὕτω ἐπεξηγοῦνται πολλάκις διὰ τροπικῆς μετοχῆς· π. χ. σχεδόν τι οὕτω διεκείμεθα, ποτὲ μὲν γελῶντες, ποτὲ δὲ δακρύοντες (Πλ. Φαί. 59). Τὸ τοιοῦτος ἐπεξηγεῖται δι' ἐπιθέτου ἢ μετοχῆς· π. χ. τὸ τῆς πόλεως ἥθος ἴδοι τις ἀν τοιοῦτον ὅν, ἀψευδές καὶ χρηστὸν (Δη. 20,13). οὐ ἁρδίως ἄλλον τοιοῦτον εὑρήσετε, ἀτεχνῶς προσκείμενον τῇ πόλει (Πλ. Ἀπ. 30).

§ 58. Πολλάκις μετ' οὐσιαστικόν, σημαῖνον ὅλον τι, ἐπιφέρονται παραθετικῶς κατὰ τὴν αὐτὴν πάσιν λέξεις δηλοῦσαι μέρη αὐτοῦ. Ἡ τοιαύτη παράθεσις λέγεται ἐπιμερισμός· π. χ. αἱ τέχναι τὸ ἔκατην ἑκάστη ἔργον ἔργαζεται (Πλ. Πολ. 346). αἱ οἰκίαι αἱ μὲν πολλαὶ ἐπεπτώκεσαν, δλίγαι δὲ περιῆσαν (Θ. Α. 89).

γ'. Διορισμοὶ διὰ πτώσεων ⁽¹⁾.

α'. Ὄνομαστικὴ καὶ κλητικὴ.

§ 59. Ἡ ὀνομαστικὴ εἶνε ἡ πτῶσις τοῦ ὑποκειμένου ἐν τῇ προτάσει καὶ παντὸς ὅπερ ἀναφέρεται εἰς αὐτὸν ὡς κατηγορούμενον ἢ ὡς παραθετικὸς ἢ ἐπιθετικὸς διορισμός.

§ 60. Ὡς παράθεσις τῆς κλητικῆς δὲν τίθεται κλητική, ἀλλ᾽ ἡ ὀνομαστικὴ μετ' ἀρθρου· π. χ. ὁ ἄνδρες οἱ παρόντες (Πλ. Περ. 337). ιθι σὺ δ πρεσβύτατος (Ξ. Κυ. 4,5,17).

§ 61. "Οπου ἡ ὀνομαστικὴ μετ' ἀρθρου φαίνεται δτι κεῖται ἀντὶ κλητικῆς, πρέπει νὰ θεωρήται ὡς παράθεσις τῆς παραλειπομένης κλητικῆς σὺ ἢ ὑμεῖς". π. χ. ὁ Κῦρος καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι, ἐγὼ ἄγθομαι (Ξ. Κυ. 3,3,20). —δ παῖς ἀκολούθει δεῦρο (Ἀριστοφ. Β. 521).

§ 62. Ἡ κλητικὴ εἶνε ἡ πτῶσις τῆς κλήσεως καὶ τῆς προσφω-

(1) Πλὴν τῶν πέντε πτώσεων εἶχεν ἡ Ἐλλ. γλῶσσα πάλαι ποτὲ καὶ ἄλλας τρεις πτώσεις, τὴν τοπικὴν πρὸς δήλωσιν τοῦ τέπου, τὴν ὄργανικὴν πρὸς δήλωσιν τοῦ δργάνου καὶ τῆς κοινωνίας καὶ τὴν ἀφαιρετικὴν πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀπό τινος, ητοι τοῦ χωρισμοῦ, τῆς ἀπομακρύνσεως, τῆς καταγωγῆς. Ἐκ τῶν σωζομένων πτώσεων ἐκτελεῖ πολλαγοῦ τῇ ἔργον τῆς ἀφαιρετικῆς ἢ γενικῆς, τῷ δὲ ἔργον τῆς τοπικῆς καὶ τῆς ὄργανικῆς ἢ δοτικῆς.

νήσεως. Ἐν τυπικαῖς προσφωνήσεσι καὶ ὅταν ὁ λόγος γίνηται μετὰ ἡρεμίας προτάσσεται τῆς κλητικῆς τὸ ἐπιφώνημα ὁ π.χ. ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι — ὁ ἄνδρες δικασταί — ὁ γῆρας, ὡς ἐπαγθὲς εἰ. Ὅταν δὲ ὁ λόγος γίνηται μετὰ σφοδρότητος καὶ πάθους, τίθεται ἡ κλητικὴ ἀνευ τοῦ ὁπτε, παῖ, λύχνον — ἐμβρόνιητε, εἴτα νῦν λέγεις; (Δημ.) Ἐπὶ ἀναφωνήσεων τίθεται πολλάκις ἡ ὄνομαστικὴ μετὰ τοῦ ὃ οὐδὲν ταταλλήλου ἐπιφωνήματος· π. χ. ὁ τάλας ἔγω.

ΣΗΜ. α'. "Αξιον παρατησήσεως εἶνε τὸ οὗτος κείμενον μετὰ τοῦ προσφωνουμένου ὀνόματος ἐν τῇ ὄνομαστικῇ ὡς παράθεσις τῆς παραλειπομένης κλητικῆς σύν π.χ. ὁ οὗτος Αἴας (=ὁ σὺ ἐκεῖ Αἴας Σοφ.)· ὁ Φαληρεὺς οὗτος Ἀπολλόδωρος, οὐ περιμένεις; (Πλ. Συμπ. 172).

ΣΗΜ. β'. Ἡ κλητικὴ δὲν ἔχει σγέσιν πρὸς τὴν ἄλλην πρότασιν.

β'. Αἰτιατικὴ.

Αἰτιατικὴ ὡς ἀντικείμενον.

§ 63. Ἀρτικείμενον λέγεται ἡ πλαγία πτῶσις, ἥτις τίθεται μετὰ ἡγμάτος πεδός συμπλήρωσιν τῆς ἐννοίας αὐτοῦ· π. χ. γράφω ἐπιειτολήν — ἐπιμυμᾶ δόξης, βοηθῶ τῇ πατρῷδι.

§ 64. Ως ἀντικείμενον μάλιστα τίθεται τὸ οὔσιαστικόν, ἀλλὰ καὶ πάντα μέρος λόγου οὔσιαστικῶς λαμβάνομενον δύναται νὰ τεθῇ ὡς ἀντικείμενον, ἥτοι ἐπίθετον, ἀντωνυμία, ἀριθμητικόν, ἀπαρέμφατον, μετοχὴ καὶ ὅλωληρος πρότασις· ἔτι δὲ ἀκλιτον καὶ πᾶς τύπος λέξεως μετὰ τοῦ ἀρθρου τό· π. χ. τοὺς ἀγαθοὺς εὖ ποιει (Ισ. 1,29)· ἕαυτοῦ κήδεται δ προνοῶν ἀδελφοῦ (Ξ.)· καλῶς ἀκούειν μάλιστον ἡ πλουτεῖν θέλει (Με. 285)· μίσει τοὺς κολακεύοντας (Ισ. 1,30)· Κῦρος ἔλεγεν δι τὸ ὅ δόδος ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν (Ξ.)· ἐνέβαλε τὸ μὲρ (Πλ. Πρωτ. 443)· ὑμεῖς, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· τὸ δ' ὑμεῖς ὅταν λέγω, τὴν πόλιν λέγω (Δημ. 80,4).

ΣΗΜ. Ως τὸ ὑποκείμενον (ἴδε § 13), οὗτο καὶ τὸ ἀντικείμενον ἔκφέρεται πολλάκις δι τοινος τῶν προθέσεων εἰς, περί, ὑπέρ, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ποσὸν ὡς ἔγγιστα ὀριζόμενον, μετὰ τῆς προθέσεως κατά, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ χωρισμός, μετὰ τῆς προθέσεως δὲ ἐπί, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ἔκτασις· π. χ. διέφθειραν εἰς δικαστούς (Θ. 7,23)· βούλομαι καθ' ἓν ἔκαστον αὐτῶν ἔξετάσαι (=ἳν ἔκαστον γωριστά. Δημ. 18,17)· τοῦ οἰκοδομήματος ἐπὶ μέγα κατέσεισε (=μεγάλην ἔκτασιν, μέγα μέρος. Θ. 276).

§ 65. Τὸ αὐτὸ δῆμα δύναται νὰ ἔχῃ δύο ἀντικείμενα, τὸ μὲν ἀμεσον, τὸ δ' ἔτερον ἔμμεσον ἡ ἀπώτερον· π. χ. πολλὰ δγαθὰ οἱ

Θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξ. Ἀπ. 2,2,3). ὁ πάππος τὸν Κῦρον καλὴν στολὴν ἐδύσε (Ξ. Κ. 1,3,3).

ΣΗΜ. Ἐκ τῶν δύο ἀντικειμένων τοῦ αὐτοῦ ῥήματος ἀμεσον εἶνε τὸ κατ' αἰτιατικὴν κείμενον. "Οταν δὲ ἀμφότερα κεῖνται κατ' αἰτιατικήν, ἀμεσον εἶνε τὸ προσωπικὸν ἢ προσωπικῶς λαμβανόμενον ἀντικείμενον.

Αἰτιατικὴ τοῦ ἀμέδον ἀντικειμένου.

§ 66. Η αἰτιατικὴ ἐκφράζει τὸ ἀμεσον ἀντικείμενον τῶν μετα-
βατικῶν ῥημάτων καὶ τῶν μεταβατικῶν λαμβανομένων ἀμεταβάτων.
Σημαίνει δὲ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸ ὅποιον κατ' εὐθεῖαν
μεταβούνται ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου· π. χ. λούσω τὸν παῖδα· σκά-
πτω τὴν γῆν· σπανιώτερον δὲ σημαίνει τὸ ἐκ τῆς ἐνέργειας τοῦ ῥή-
ματος παραγόμενον, ὡς γράφω ἐπιστολὴν, κτίζω οἶκον.

§ 67. Μετὰ παντὸς σχεδὸν ῥήματος συνάπτεται αἰτιατικὴ οὐ-
σιαστικοῦ συστοίχου ἢ συνωνύμου πρὸς τὸ ῥῆμα, ἵνα ἀκριβέστερον
προσδιορίσθῃ καὶ χαρακτηρίσθῃ ἡ ἔννοια τοῦ ῥήματος. Η αἰτιατικὴ
αὗτη τίθεται συνήθως μετά τινος ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ καὶ δυο-
μάζεται σύστοιχον ἢ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον· π. χ. κινδυνεύω τὸν
ἔσχατον κίνδυνον (Πλ.)· οὐδ σιδαιηγήσω τὴν στρατηγίαν ταύτην (Ξ.)·
νοσεῖ νόσον δροίαν (Σοφ. Φιλ. 173)· ζήσοις βίον κοράτιστον, άνθρωποι
κρατῆς (Με. 189)· ἐκδήμους; σιρατείας οὐκ ἐξῆσαν οἱ Ἑλληνες
(Θ. 1,15). Τοιαύτη εἶνε καὶ ἡ αἰτιατικὴ μέρη ἐπὶ τῶν ῥημάτων
τῶν σημανόντων διαίρεσιν· π. χ. διήρησται δὲ αὕτη ἡ ἀγορα τέτταρα
μέρη· (=εἰς τέτταρα μέρη· Ξ. Κυ. 1,1,2· πρβ. Αἰσχ. 3,192 : εἰς
τρία μέρη διαιρεῖται ἡ ἡμέρα).

ΣΗΜ. Η αἰτιατικὴ τοῦ συστοίχου οὐσιαστικοῦ ἄνευ ἐπιθετικοῦ διαρισμοῦ
τίθεται α') δταν ἔχῃ στενωτέραν σημασίαν καὶ οὕτω περιορίζῃ καὶ χαρακτη-
ρίζῃ τὴν γενικωτέραν ἔννοιαν τοῦ ῥήματος· π. χ. Οἱ Κοτυωρῖται φόροι τοῦ
Σινωπεύσιν ἔφερον (Ξ. Ἀν. 5,6,7)· ἀπειρηκα ἥδη φυλακὰς φυλάτων (=ἐκτε-
λῶν ὑπηρεσίας φρουροῦ· Ξ. Ἀν. 5,1,2)· βούλεται δεσχῆν ἔρξαι (=δημοσίαν
θέσιν νά λάθῃ· Πλ. Συμ. 183).

β') δταν προσδιορίζεται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ· π. χ. τοὺς ἕπακρους ἐπαινεῦσι καὶ
τοὺς ψόγους φέγουσι (Πλ. Γο. 483).

γ') δταν κεῖται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ· διότι ἡ ἔννοια τῆς πληθύνσεως
προσδιορίζει τὴν γενικὴν ἔννοιαν τοῦ οὐσιαστικοῦ· π. χ. ἐτριηράρχησε τριηραρ-
χας (=πολλὰς τριηραρχίας, ἥτοι πολλάκις (Δη. 45,85).

§ 68. Πολλακις ἐλλασίπει· ἡ αἰτιατικὴ τοῦ οὐσιαστικοῦ τοῦ συ-

στοίχου, κατέκι: δὲ μόνον τὸ ἐπίθετον ή ἡ ἐπιθετικὴ ἀντωνυμίκη κατ’ οὐδέτερον γένος ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ, σπανιώτερον δὲ ἐν τῷ ἑνικῷ π. χ. δεήσομαι: μέτρια ὑμῶν (=μετρίαν δέησιν· Δη. 38,2 πρὸ). Αἰσχ. 3,61 δεήσομαι: ὑμῶν μετρίαν δέησιν). ἐμὲ μὲν μεγάλα ἔξημίωσε, τὴν δὲ πόλιν οὐ μικρὰ ἔβλαψε (Δυ. 13,2). σμικρόν τι ἀπορῶ (Πλ.). ταῦτα χαίρω καὶ ταῦτα λυποῦμαι τοῖς πολλοῖς (=τὴν αὐτὴν χαρὰν γκίρω καὶ τὴν αὐτὴν λύπην λυποῦμαι· Δη. 18,292). δέξν ἀκούω (Πλ.). οὐδὲν διαφέρει (Πλ. Ἰππ. 287). Οὕτω δεινὰ ὑβρίζειν. δέξν βλέπειν, μέρα δύνασθαι, μέρα φρονεῖν, κακὸν ή ἡδὺ δέξειν κτλ. Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ Ὀλύμπια τικᾶν (=Ολυμπιακὴν νίκην νικᾶν. ἦτοι ὀλυμπίκην νικᾶν. Θ. 116. Πρό. Πλ. Ἀπ. 36). Θύειν εὐαγγέλια καὶ τὰ ὄμοια.

ΣΗΜ. Ἐνίστε τὸ τοιοῦτον ἐπίθετον ισοδυναμεῖ μὲν ἐπίφρημα· π. χ. οὐδὲν διαφέρω=οὐδαμῶς διαφέρω: δεινὰ ὑβρίζω=δεινῶς ὑβρίζω. δέξν βοῶ=δέξεως βοῶ. Ἄξια παρατηρήσεως εἴνε ἡ αἰτιατικὴ αὔτη ἐπὶ τοῦ χρῶματος π. χ. τι βούλεται Κῦρος ἡλικῆς χρῆσθαι (=τίνα γρῆσιν, ἦτοι ἐπὶ τί; πῶς; Ε. Ἀν. 1,3,18). οὐκ ἔχω διτι χρήσωμαι τούτῳ τῷ ἀνθεώπῳ (=ὅπως χρήσωμαι τῷ ἀ. τ., ἦτοι: τὸ νὰ κάρπω τὸν ἀνθεώπον τοῦτον. Πλ. Συμ. 216). ὑμεῖς νυκτί, δσα οἱ ἄλλοι ἥμέρᾳ, δύνασθε χρῆσθαι (=ῶσπερ Ε. Κ. 1,5,12).

§ 69. Πολλάκις ὡς ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον τίθεται ἡ αἰτιατικὴ ὀνόματος, ὅπερ πέρισσοι οἱ ζει: τὸ ἐν τῷ ὥματι περιεχόμενον οὐσιαστικόν· π. χ. ἀγωνίζομαι στάδιον, πάλην, δρόμον=ἀγωνίζομαι ἀγῶνα σταδίου, πάλης, δρόμου, ἦτοι ἀγωνίζομαι ἐν σταδίῳ. ἐν πάλῃ, ἐν δρόμῳ: τικῶ μάχην, στάδιον κτλ.=νικην μάχης, σταδίου κτλ. ἦτοι νικῶ ἐν μάχῃ, ἐν σταδίῳ κτλ. γάμους ἐστιαν=ἐστιασιν γάμων, ἦτοι ἐπὶ γάμοις (Ισαϊ. 8,18· ὁ πατὴρ γάμους εἰστασεν). Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ σπένδομαι ἀναίρεσιν=σπένδομαι: σπονδὸς ἀναίρεσεως, ἦτοι σπένδομαι περὶ ἀναίρεσεως (Θ. 3,24): ἐσπένδοντο ἀναίρεσιν τοῖς νεκροῖς). ἀποκρίνομαι τὸ ἐρωτώμενον=ἀποκρίνομαι ἀπόκρισιν τοῦ ἐρωτώμενου, ἦτοι ἀποκρίνομαι εἰς τὸ ἐρωτώμενον (Πλ. Κρ. 48. πειρῶ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον) καὶ τὰ ὄμοια.

§ 70. Ἐπειδὴ τὸ ἐπίθετον μετὰ τοῦ εἶναι ἀποτελεῖ ἔννοιαν ὥματος, διὸ τοῦτο καὶ μετὰ ἐπιθέτου τίθεται αἰτιατικὴ τοῦ συστοιχοῦ ἡ συνωνύμου οὐσιαστικοῦ· π. χ. ταύτην τὴν σοφίαν εἰμὶ σοφὸς (Πλ. Ἀπ. 56). ταύτην τὴν δρεπήν εἰσιν ἀγαθοὶ (Πλ. Πρωτ. 324). ἂν εὖ φρονῇς, τὰ πάντα γ' εὐδαιμων ἔσει (τὴν πᾶσαν εὐδαιμονίαν,

κατὰ πάντα). Πρὸς Ὑπερείδου Ἐπιτεχρ. εὐδαίμονες γεγόνασι κατὰ πάντα.

Διπλὴ αἰτιατική.

§ 71. Πολλὰ μεταθετικὰ ῥήματα δέχονται δύο αἰτιατικάς, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐννοίας αὐτῶν, μίαν τοῦ προσώπου καὶ ἑτέραν τοῦ πράγματος. Τοιαῦτα δὲ εἰνεὶ α' τὰ παιδευτικά· π. χ. οἱ Πέρσαι διδάσκουσι τὸν παῖδα σωφροσύνην (Ξ. Κυ. 1,2,8). Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ἀναμιμήσκειν καὶ τὸ ὑπομιμήσκειν π. χ. ἀναμήσω ἡμᾶς καὶ τὸν παῖδα πειθάρχον (Ξ. Ἀν. 3,2,11); τὸν Ἀθηναίον καὶ τάδε ὑπομιμήσκω (Θ. 7. 64).

ΣΗΜ. Τὸ ἀναμιμήσκειν καὶ τὸ ὑπομιμήσκειν ἀντὶ τῆς αἵτ. τοῦ πράγματος δέχονται ἐνίστε γενικὴν π. χ. μὴ μ' ἀναμήσῃς κακῶν (Εὔρ. Ἀλκ. 1045).

β') τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά· π. χ. ὁ πάππος τὸν Κῦρον καλὶγρ στολὴν ἔρεδυσε (Ξ. Κυ. 1,3,3).

γ') τὸ αἰτεῖν, ἀπαιτεῖν, ἐκειτεύειν, ἔρωταῖν, π. χ. ἡμᾶς βασιλεὺς, τὰ ὄπλα ἀπαιτεῖ (Ξ.) Ταῦτα ἥρθομεθα αὐτοὺς (Πλ.).

δ') τὸ ἀποστερεῖν, ἀφαιρεῖσθαι, κρύπτειν, ἀποκρύπτεσθαι, πράττεσθαι, ἐσπράττειν π. χ. Λεύκων ἀπεστέρωσε τὴν πόλιν ταύτην τὴν δωλεὰν (Δημ.). Διογείτων τὴν θυγατέρα ἔκρυψε τὸν θάνατον τοῦ χνδρίου (Δι. 32,7). Σωκράτης τοὺς ἑαυτοῦ οὐκ ἐπράττετο χρήματα (Ξ.).

ΣΗΜ. α') Τὸ ἀποστερεῖν συντάσσεται πολλάκις μετ' αἵτ. τοῦ προσώπου καὶ γενικῆς τοῦ πράγματος (γενικὴ τοῦ γωρίσμου). Τούναντίον ἀντὶ τοῦ ἀφαιροῦμα τινὲς τι λέγεται: ἐνίστε ἀφαιροῦμα τινός τι πρ. § 87.

ΣΗΜ. β') τὸ αἰτεῖν, αἰτεῖσθαι, πράττεσθαι, εἰσπράττειν ἀντὶ τῆς αἵτ. τοῦ προσώπου δέχονται πολλάκις γενικὴν μετὰ τῆς προθέσεως παρά· π. χ. ὁ γῆρας αἰτῶν ποσὶ φεῦν ἀμαρτάνει. Οὗτος παρ' ἔτέρων εἰσπράττει φόρους (Δη. 56,17).

§ 72. Τὰ κλητικά (καλεῖν, ἀποκαλεῖν, ἐπικαλεῖν, ὄνομαζειν, προσαγορεύειν), τὰ δοξαστικά (νομίζειν, ὑγεῖσθαι, κρίνειν), τὰ προχειρίστικά (ποιεῖν, καθιστάναι, ἀποδεικνύειν, ἀποφρίνειν, αἱρεῖσθαι, χειροτονεῖν καὶ εἴτι ἀλλο ὅμοιον) συντάσσονται ἐν τῇ ἐνεργητικῇ διαθέσει μετὰ δύο αἵτ., ὡν ἡ μία εἶνε τὸ ἄκμεσον ἀντικείμ., ἡ δὲ ἑτέρη κατηγορούμενον τοῦ ἀντικειμένου π. χ. τοὺς φιλοσόφους θείους προσαγορεύω (Πλ.) τρόμιζε τὴν μὲν πατρίδα οἰκον, τοὺς δὲ πολίτας ἑταίρους (Ξ.) Ἀντισθένην Ἀθηναῖον εἴλοντο στρατηγὸν (Ξ. Ἀπ. 3,4,1).

§ 73. Διὰ τοῦ αὕτειν, αἱρεῖν, τρέψειν καὶ τῶν ἀμοίων ἀποδί-

δεται πολλάκις εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν κατηγορούμενον προληπτικῶς· π. χ. ἔνα τυρά σὲ δῆμος εἴσθεν αὔξειν τε καὶ τρέφειν μέγαν (=αὔξειν τε καὶ τρέφειν καὶ οὕτω ποιεῖν μέγαν) (Πλ. Πόλ. 565).

§ 74. Πόλλα ὥνματα μεταβατικὰ πλὴν τῆς αἰτιατικῆς του ἀμέσου ἀντικείμενου λαμβάνουσι καὶ αἰτιατικὴν του συστοίχου ἀντικείμενου· π. χ. ἐκαστον εὐεργετῷ τὴν μερίστην εὐεργεσίαν (Πλ. Ἀπ. 36). Σωκράτης τὰ μέγιστα πάντας τους βουλομένους ὡφέλει (Ξ. Ἀπ. 1,2,61). Ταῦτα καὶ ἄλλα ἐγκωμιαζουσι τὴν δικαιοσύνην (Πλ. Πόλ. 363). διέλωμεν τὴν μετρικὴν δόσι μέρη (Πλ. Πόλ. 283). Ἐνταῦθι ἀνήκει καὶ ἡ σύνταξις του ποιεῖν, δρᾶν, ἐργάζεσθαι, λέγειν, ἀγορεύειν τινά τι (ἀγαθὸν ἢ κακόν)· π. χ. οἱ πονηροὶ σὲ τι κακὸν ἐργάζονται τους ἐγγυτάτῳ ἑκυτῶν ὄντας (Πλ.). πόλλα ἀγαθὰ τὴν πόλιν ἐποίησα (Ἴσ.). πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φῦλον κακὰ πόλλα ἀγορεύει (Ἀριστοφ.).

Αἰτιατικὴ τῆς τοπικῆς καὶ τῆς χρονικῆς ἐκτάσεως.

§ 75. Ἡ τοπικὴ καὶ ἡ χρονικὴ ἐκτασίς (εἰς τὴν ἐρώτησιν: πόσου μυκράν; ἢ πόσον χρόνον;) δηλοῦται διὰ τῆς αἰτιατικῆς· π. χ. ἀπέγει: Πλάτονις Θηβῶν σταδίους ἐβδομήκοντα (Θ.). Ἐνταῦθι ἔμεινεν ὁ Κῦρος ἡμέρας τρεῖς (Ξ.). ψευδόμενος οὐδεὶς λανθάνει πολὺν χρόνον. Τοιαύτη εἶνε καὶ ἡ αἰτ. εἰς τό: γέγονα ἐτη ἐξήκοντα (Δυ. 10,27) καὶ τὰ ὅμαια, καὶ ἡ αἰτ. χρονικοῦ ὀνόματος μετὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ· π. χ. ἐβδόμην ἡμέραν ἡ θυγάτηρ αὐτῷ ἐτετελευτήκει (=ἐπτὰ ἡμέρας ἡτο πεθαμένη. ἦτοι πρὸ ἐπτὰ ἡμέρῶν). Πρωταγόρας ἐπιδεδήμηκε τρίτην ἡδη ἡμέραν (=τρεῖς ἡδη ἡμέρας, ἦτοι ἀπὸ τριῶν ἡδη ἡμερῶν εἶνε ἐδῶ. Πλ. Πρωτ. 309).

ΣΗΜ. Ἡ αἰτ. τῆς τοπ. καὶ τῆς χρον. ἐκτάσεως δύναται νὰ ἔχῃ καὶ τὴν πρόθεσιν ἐπί· π. χ. τὸ ὅμαια δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι (Ξ.): ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ιερὰ (Ξ.).

Αἰτιατικὴ τοῦ κατά τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.

§ 76. Ἡ αἰτ. τοῦ κατά τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς τίθεται μετ' ἀμεταβάτων καὶ παθητικῶν ὥνματων καὶ μετ' ἐπιθέτων, ἵνα δρίσῃ τὸ μέρος ἢ τὴν ἴδιότητα, ὡς πρὸς τὴν ὄποιαν ισχύει ἡ ἔννοια του ὥνματος ἢ του ἐπιθέτου (περιοριστικὴ αἰτιατικὴ)· π. χ. ἀλγῶ τὸν δάκτυλον· κάμιν τὴν κεφαλήν· εὐ ἔχω τὸ σῶμα· θαυμάσιος τὸ μέγεθος· ἀγαθὸς τὰ πολεμικά· ἀποσειηρότεις τους δακτύλους. (Ξ. Ἀν.

4,5,12): οἱ στρατηγοὶ ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλὰς (Ξ. Ἀν. 2,6,1)· τιράσσομαι τὰς φρένας (Σοφ. Ἀντ. 1095).

ΣΗΜ. 'Ο διορισμὸς τῆς ἀναφορᾶς ἐκφέρεται· καὶ δι' ἐμπροθέτου αἰτιατικῆς (ἢ. § 127 ε'. 135 ι' 147 ε'). ἔνιστε δὲ καὶ διὰ δοτικῆς (ἢ. § 110 ε').

Ἐπιφρεγματικὴ αἰτιατικὴ.

§ 77. Πολλαὶ αἰτιατικαί, τὰς ὁποίας δύναται τις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ ἔξηγήσῃ κατὰ τὰς § 68,75 καὶ 76, λαμβάνονται ἐπιφρεγματικῶς πρὸς δὴλωσιν.

α'. τοῦ χρόνου καὶ τῆς χρονικῆς ἀκολουθίας· π. χ. ἀρχὴν (=κατ' ἀρχάς), (τὸ) πρότερον, (τὸ) πρῶτον, (τὸ) τελευταῖον, τὸ λιπόν, τὸ ἀρχαῖον. Αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις ἦσαν Τιτσαρέρνους τὸ ἀρχαῖον (Ξ. Ἀν. 1,1,6).

β'. τοῦ τόπου· π. χ. μακράν.

γ'. τοῦ τρόπου· π. χ. τίνα τρόπον; (=τῶς), τοῦτον τὸν τρόπον (=τρόπως), τὴν ταχίστην (δηλ. ὅδὸν = τάχιστα), τὸ σύμπαν (=ἐν γένει), προῖκα, δωρεάν, δίκην (τιγδὸς = κατὰ τὸν τρόπον τιγδός). π.γ. δίκην κυνίδος (ὡς σκύλος).

δ'. τῆς αἰτίας. Τοιαῦται αἰτιατικαὶ εἰνε τὸ τί, δι', οἱ (=διὰ τί), τοῦτο, ταῦτα, (=διὰ τοῦτο, διὰ ταῦτα). π. χ. τί τηνικάδε ἀφῆσαι, ὡς Κρίτων; (=διατὶ τ. ἀφ.; κυρίως: τίνα ἀφίξιν ἀφίξι; Πλ. Κρ.)· αὐτὰ ταῦτα ἦκα παρὰ σὲ (=δι' αὐτὰ ταῦτα. Πλ. Πρωτ. 310). καὶ τὸ χάριν (=πρὸς χάριν). π. χ. συγγωρῷ τοῦ λόγου χάριν (Πλ.).

ΣΗΜ. Περὶ τῆς ἀπολύτου αἰτ. τῆς μετοχῆς ἵδε § 432 καὶ 433.

γ'. Γενική.

Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν οὐδιαστικῶν.

§ 78. Ἡ γενικὴ οὐσιαστικοῦ (ἢ ἄλλης λέξεως οὐσιαστικῶς λαμβανομένης) τίθεται μετ' ἄλλου οὐσιαστικοῦ, ἵνα δηλώσῃ τὴν μεταξὺ αὐτῶν συνυπάρχουσαν σχέσιν. Κατὰ τὴν σχέσιν δέ, ἢν ἐκφράζει ἡ γενικὴ πρὸς τὸ μεθ' οὐ τίθεται οὐσιαστικόν, εἰνε

α'. γενικὴ κτητικὴ (τὸ οὐσιαστικὸν σημαίνει τὸ κτῆμα ἢ τὴν ιδιότητα ἢ τὸ ἔργον, ἢ δὲ γενικὴ τὸν κτήτορα ἢ τὸν ἔχοντα τὴν ιδιότητα ἢ τὸν ἔργατην). π. χ. ἡ οἰκία τοῦ Μιλιάδου, διγρός τοῦ Ηερικλέους· δινός τοῦ Φιλίππου· ἡ δρεπή τοῦ ἀρδρός· τὰ ἐπη τοῦ Ὄμηρου· ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ Φειδίου.

ΣΗΜ. Καὶ τὸ οὐδέτερον δεικτικῆς ἡ ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας καὶ τοῦ εἰς συντάσσονται πολλάκις μετὰ γεν. κτητικῆς· π. γ. ταῦτα εἶχον Ἀθηναῖοι Πελοποννησίων (Θ. 1,115). τοῦτο μοι ἔδοξε τῶν κατηγόρων ἀναισχυντότατον εἶναι (Πλ. Ἀπ. 17). ἀ εἰληφε τῆς πόλεως ἀποδώσει (Δημ. 19,151). οὐ αὐτῶν ἐθαύμασα τῶν πολλῶν, ὧν ἐψεύσαντο (Πλ. Ἀπολ. 17).

6'. γενικὴ τῆς ἰδιότητος· ἡ γενικὴ αὕτη τίθεται μετ' ἀριθμητικῶν ἡ μετὰ ποσότητος σημαντικῶν ἐπιθέτων εἰς δήλωσιν μεγέθους ἡ ἡλικίας· π. χ. ὅδος τριῶν ἡμερῶν (Ξ.). πυραμὶς ἑνὸς πλέθρου (Ξ.). παῖς τριῶν ἔτῶν.

γ'. γενικὴ τῆς ὕλης καὶ τοῦ περιεχομένου· π. χ. σωρὸς λίθων (Ξ.). πλοῖα σίτου (Ξ.). ταμεῖον δρεπῆς ἐστι γενναία ψυχή. (Ἀλ.6).

δ'. γενικὴ τῆς αἰτίας· π. χ. γραφὴ δσεβείας· μεγάλων ἀδικημάτων δργὴ (Δυ. 12,20).

ε'. γενικὴ τῆς ἀξίας· π. χ. δέκα μνῶν χωρίον (Ἰσαϊ. 2,35).

σ'. γενικὴ τοῦ διηρημένου ὄλου ἡ διαιρετική· π. χ. ἀνὴρ τοῦ δήμου (Ξ. Κυ. 2,2,22). ἔδοήθει Ἀρίσταρχος καὶ τῶν ἵππεων νεανίσκοι (Θ. 8,92). τροχὸς τῶν κεραμειῶν (Ξ. Συμ. 7,2).

ΣΗΜ. Γενικὴ διαιρετική εἶνε καὶ ἡ γενικὴ ὀνόματος χώρας, ἡ κρεμαμένη ἐξ ὀνόματος πόλεως ἡ χωρίου ἀνήκοντος εἰς τὴν χώραν ταύτην· π. χ. ὥρμασαντο τῆς Χερσονήσου ἢν Ἐλαιοῦντι (Ξ.). ὁ στρατὸς ἀφίκετο τῆς Ἀττικῆς εἰς Οἰνόην (Θ. Β'. 18).

ζ'. γενικὴ ὑποκειμενικὴ ἡ ἀντικειμενικὴ (αὕτη τίθεται μετ' ἀφηρημένων ὅμητικῶν οὐσιαστικῶν)· π. χ. ἡ νίκη τῶν Ἑλλήνων (δηλ. ἡ νίκη, ἡν ἐνίκησαν οἱ Ἐλληνες). πόλεμος τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων (Θ. 11). ὁ πόθος τῆς πατρίδος (ποθεῖ τις τὴν πατρίδα). καὶ τοῖς θηρίοις πόθος τις ἐγγίγνεται τῶν συντρόφων (Ξ. Ἀπ. 2,3,4). ἡ ἐργασία τοῦ ἀνδρός· ἡ ἐλευθέρωσις τῶν Ἑλλήνων.

Πολλάκις μόνον ἐκ τῶν συμφράζομένων γίνεται φανερόν, ἂν ἡ γενικὴ εἶνε ὑποκειμενικὴ ἡ ἀντικειμενικὴ· π. χ. ὁ φόβος τῶν πολεμίων.

Μετὰ ἀντικειμενικῆς μόνον γενικῆς συντάσσονται ὅμητικὰ οὐσιαστικὰ σημαίνοντα τὸ δρῶν πρόσωπον· π. χ. οἰκιστὴς τῆς πόλεως· ἐπιθυμητὴς σοφίας· ἀραστὴς λόγων.

ΣΗΜ. α'. Ποικιλὴ εἶνε ἡ σχέσις τῆς ἀντικειμενικῆς γενικῆς· π. χ. ἀγγελία τῆς Χίου (=περὶ τῆς Χίου. Θ. 8,15). Ἰταλίας καὶ Σικελίας παράπλους (πρὸς τὴν Ἰτ. καὶ Σικ. Θ. 1,35). ἀποβάσεις τῆς γῆς (=εἰς τὴν γῆν, Θ. 1,118). ἐπικούρημα τῆς χιονός (Ξ.).

ΣΗΜ. 6'. Χάριν τῆς συφηγείας ἀντὶ τῆς ὑποκειμενικῆς γενικῆς τίθεται ἐνιστέ ἡ γεν. μετὰ τῆς προθέσεως ὑπό π. χ. ἡ ἐπιβούλη ὑπὸ τῆς γυναικός (Ξ.).

§ 79. Ἐπειδὴ πολλάκις δλόκληρος πρότασις ἔχει χαρακτῆρας ὕστιαστικοῦ, διὰ τοῦτο καὶ ἐξ δλοκλήρου προτάσεως δύναται νὰ ἐξαρτᾶται γενική π. χ. ἐπαινῶ ὅτι τὸ στρατόπεδον ἐν τῷ τείχει τῶν Τεγεατῶν ἐποιήσατο (=ἐπαινῶ τοῦτο αὐτοῦ, ὅτι κτλ. Ξ.)· πρβ. Μενεξ. 241 τοῦτο ἀξίον ἐπαινεῖν τῶν ἀνδρῶν, ὅτι τὸν φόδον διέλυσαν τῶν Ἐλλήνων· οὐδὲν παυόμεθι ἀγνοοῦντες ἀλλήλων ὅτι λέγομεν (=ἀλλήλων τοὺς λόγους. Πλ. Γο. 517)· τοῦ οἰκαδε πλοῦ διεσκόπουν δηῃ κομισθήσονται (=τοῦτο τοῦ οἰκαδε πλοῦ, ὅπῃ κτλ. Θ. 1, 52).

§ 80. Ἐνίστε ἐκ τοῦ αὐτοῦ οὕσιαστικοῦ κρέμανται δύο γενικαὶ διαφόρου σχέσεως, μάλιστα δὲ ὑποκειμενικὴ καὶ ἀντικειμενικὴ π. χ. ἵππου δρόμος ἡμέρας (τοῦ ἵππου γεν. ὑποκ., τὸ ἡμέρα γεν. τῆς ἴδιοτ. Δη. 19, 273)· ἡ Πέλοπος Πελοποννήσου κατάληψις (=ἡ ὑπὸ τοῦ Πελ. κατάληψις τῆς Πελοπ. Ἰσ. 1, 28).

Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν ὄντων.

§ 81. Ἡ γενικὴ ἐπὶ τοῦ εἰναι ἡ ἀλλοῦ συνδετικοῦ ῥήματος τίθεται ἀντὶ κατηγορουμένου (γεν. κατηγορηματική).

α'. ὡς γενικὴ κτητική π. χ. ἡ ἡγεμονία ἐστὶ τῆς πόλεως (=ἐστὶ κτημα τῆς πόλεως, ἀνήκει εἰς τὴν πόλιν. Ἰσ.)· Ξενοφῶν πόλεως μεγίστης ἦν (=ἐκ πόλεως μεγίστης ἦν, ἀνήκειν εἰς πόλιν μεγίστην. Ξ.)· Αἰσωπος Ἰάδμορος ἐγένετο (δῆλ. κτημα, δοῦλος· Ἡρ.)· ἀγαθῶν ἐστε προγόνων (=ἐξ ἀγαθῶν ἐστε προγόνων, ἐξ ἀγαθῶν προγόνων κατάγεσθε. Ξ.)· οἰκοιόμου ἀγαθοῦ ἐστιν εὖ οἰκεῖν τὸν ἔχυτοῦ οἰκον (=ἔργον, ἔδιον. Ξ. Οἰκ. 1, 2· πρβ. Λυσ. 1, 44 δοκεῖ δέ μοι δικαστοῦ δικαίου ἔργον εἶναι).

β'. ὡς γενικὴ τῆς ἴδιότητος π. χ. εἰμὶ τοιάκοντα ἐτῶν (Πλ. Νο. 721)· τοῦ Μαρσύου ποταμοῦ τὸ εὔρος ἐστιν εἴκοσι ποδῶν (Ξ.).

γ'. ὡς γενικὴ τῆς ὕλης π. χ. ἡ κρηπὶς ἡν λίθους ἔστοις (Ξ.)· τὸ ἔρυμα λίθων ἐπεποίητο (Θ. 4, 31).

Μετὰ τῆς γενικῆς ταύτης δύναται νὰ κεῖται καὶ ἡ πρόθεσις ἐκ.

δ'. ὡς γενικὴ τῆς ἀξίας π. χ. ἡ οἰκία αὐτη ἐστὶν εἴκοσι μνῶν.

ε'. ὡς γενικὴ τοῦ διηρημένου ὅλου ἡ διαιρετική π. χ. ἡ τῶν

πονηρῶν ἡσθικαὶ τοιχωρύχων ; (Αριστοφ. Πλ. 869). Σύλλων τῶν ἐπτὰ σοφῶν ἐκλήθη (Ισ. 15, 235).

§ 82. Μετὰ τῶν ἑημάτων θαυμάζειν, εὐδαιμονίζειν, μακαρίζειν, οἰκτίρειν, φθονεῖν καὶ τῶν ὄμοίων τίθεται γενικὴ τῆς αἰτίας, διὸ ἡν τις θαυμάζει, εὐδαιμονίζει κτλ. π.χ. θαυμάζω τινὰ τῆς τόλμης (= διὰ τὴν τόλμην· Θ. 6, 36)· εὐδαιμονίζω τιὰ τοῦ τρόπου (Πλ. Κρ. 43).

§ 83. Ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ἑημάτων διώκειν. τιὰ (= κατηγορεῖν τινος ἐπὶ δικαστηρίου), φεύγειν (παθ. τοῦ διώκειν), κρίνειν, δικάζειν, τίθεται κατὰ γενικὴν τὸ ἔγκλημα, διὸ διώκει, φεύγει, κρίνει, δικάζει (γενικὴ τῆς αἰτίας ἢ τοῦ ἔγκληματος). π. χ. διώξομαι σε δειλίας (= ἐπὶ δειλίᾳ· Αριστοφ. Ιππ. 367)· φεύγω φόνου (Δυκ. 133).

ΣΗΜ. Ἐπὶ τινῶν δικαστικῶν ἑημάτων τίθεται κατὰ γενικὴν τὸ ὄνομα τῆς ποιηῆς· π. χ. κείνομαι θανάτου (= κείνομαι κρίσιν θανάτου, ἤτοι κρίσιν συνεπάγουσαν ποιηὴν τὸν θάνατον· Θ. 3, 57· πρ. Δη. 21, 64 ἐκρίνετο τὴν περὶ Ὁρωποῦ κρίσιν θανάτου). Ἐπὶ δὲ τοῦ τιμᾶν τινὲς τινος (ἐπὶ τοῦ δικαστοῦ) καὶ τιμᾶσθαι τινὲς τινος (ἐπὶ τοῦ κατηγόρου καὶ τοῦ κατηγορουμένου) ἢ μὲν γενικὴ σημαίνει τὸ μέτρον τῆς ποιηῆς, ἢ δὲ δοτικὴ τὸ πρόσωπον, διὸ ὄριζεται ἢ ποιὴ (δοτ. πρόσωπική) π.χ. ἵσως ἂν μοι φυγῆς τιμῆσαιτε (= ἵσως ἢ θέλετε μοι ὄριση φυγὴν ως ποιηὴν (Πλ. Ἀπ. 37)· ὁ κατήγορος βούλεται θανάτου σοι τιμᾶσθαι (Πλ. Γο. 48, 6).

§ 84. Μετὰ πολλῶν ἑημάτων τίθεται γενικὴ τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος. Τοικῦτα ἑημάτα εἶναι τὸ τιμᾶν, πωλεῖν, πεπρακέναι, ἀγοράζειν, ὑβρεῖσθαι, λέξιοῦν καὶ εἴ τι ἄλλο ὄμοιον· π. χ. τὸ βιβλίον τιμᾶται δραχμῇ· τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τάγαθαί οἱ θεοί. Ξενοφῶν τῶν καλλίστων ἐκυτὸν ἥξισθε (Ξ.)· ὀνούμεθα μικρὰ μέτρα πολλοῦ δργυρίου (Ξ. Ἀν. 3, 2, 21)· τἄλλα ἐγώ καπνοῦ σκιᾶς οὐκ ἀν πραιάμην (Σοφ. Ἀγν. 1170). Όμοιώς τίθεται κατὰ γενικὴν δι μισθός, ἢ ἀμοιβή, διὸ ἡν πράττεται τις τι· π. χ. μισθοῦ ἐργάζονται (= ἐπὶ μισθῷ· Ξ. Κυ. 3, 2, 7)· Εὕηνος διδάσκει πέντε μηῶν (= ἐπὶ μισθῷ πέντε μηῶν· Πλ. Ἀπ. 203).

§ 85. Τὰ ἑξῆς ἑημάτα λαμβάνουσι τὴν γενικὴν ως ἀξιεστον ἀντικείμενον.

α'. τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας σημαντικά (ἐπιμελεῖσθαι, φροντίζειν, ἀμελεῖν, δλιγχωρεῖν, κήδεσθαι, προνοεῖν)· π. χ. ἡ τοῦ Θεοῦ φρόνησις ἥμακ πάντων ἐπιμελεῖται (Ξ.)· ἔαυτοῦ κήδεται δ προιούσων ἀ-

δελφοῦ (Ξ.). Σωκράτης τοῦ σώματος οὐκ ἡμέλει (Ξ.)· ὁ τῆς Θέτιδος υἱὸς ώλγώρησε τοῦ θανάτου (Πλ. Ἀπ. 28). Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ φείδεσθαι καὶ τὸ ἀφειδεῖν· π. χ. τῶν σωμάτων ἀφειδήσατες (Δυ. 2,25)· χρόνου φείδου.

6'. τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά· π. χ. ἀνθρώπος ὃν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης (Με. 8)· τοῦ ἐπικρεμασθέντος δεινοῦ ἀμημονοῦσιν (Θ. 3,40)· τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν (Ἴσ.)· ἐμαυτοῦ ἐπελαθόμην (Πλ.).

ΣΗΜ. Τὰ ἥρματα ταῦτα εὑρηγηται ἐνίστε μετ' αἰτ. συντεταγμένα· π.γ. ἐάν τὰ παρελήνθότα μνημονεύηση, ἔμεινον περὶ τῶν μελλόντων βουλεύεται (Ἴσ. 2,25)· τὰς τύχας τὰς κακάς ἐπελάθοντο (Εὐρ. Ἐλ. 364).

γ'. τὰ μετοχῆς καὶ μεταλήψεως σημαντικά· π. χ. ἀνθρώπου ψυχὴ τοῦ θείου μετέχει (Ξ.)· τὸ ἀνθρώπινον γένος μετείληφεν ἀθανασίας (Πλ.). πάντες κεκοινωνήκατε τῆς φιλοσόφου μανίας (Πλ. Συμ. 212)· πρέπει τοὺς πατέρας τῆς φιλίας τῆς πατρικῆς κληρονομεῖν (Ἴσον. 1,2).

ΣΗΜ. Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν μετοχῆς καὶ μεταλήψεως σημαντικῶν ἥρματων εἶνε διαιρετική, σημαίνει δηλ. τὸ ὅλον, ἐξ οὗ μέρος τι μετέχει ἢ μεταλαμβίνει τις. Πολλάκις τὸ μέρος ὅριζεται δι' αἰτιατικῆς ἐπιθέτου πιστήτος σημαντικοῦ μετά τοῦ μέρος ἡ ἄνευ αὐτοῦ· π. γ. τῶν κακῶν πλεῖστον μέρος μετέσχομεν (Ἴσ. 4,99)· οὐ μετέλαθε τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων (Πλ. Ἀπ. 36)· αἰώνις σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει (Θ. 1,84).

δ'. τὰ ἀπολαύσεως σημαντικά· π. χ. οἱ ἀπολαύοντες τῶν σῶν ἀγαθῶν εὗνοί σοι γίγνονται (Ξ.)· εὑωχοῦ τοῦ λόγου (Πλ.)· ὀναίμην τῶν παίδων (=νὰ χαρῷ τὰ παιδιά μου).

ΣΗΜ. ε'. Καὶ ἐπὶ τούτων ἡ γενικὴ εἶνε διαιρετική, σημαίνει δηλ. τὸ ὅλον, ἐξ οὗ μέρος τι ἀπολαύει τις. "Οταν δὲ τὸ μέρος ὅριζεται, τίθεται κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν· π. χ. τῆς ἀρετῆς τὸ ἵσον ἀπέλανσαν (Δυ. 2,76).

ΣΗΜ. 6'. Καὶ ἄλλα ἥρματα συντασσόμενα ἄλλως μετ' αἰτιατικῆς δέχονται γενικὴν διαιρετικὴν ὡς ἀντικείμενον, ὅταν ἡ ἐνέργεια τοῦ ἥρματος ἀποδίεπτη οὐχὶ εἰς ὅλον τὸ ἀντικείμενον, ἀλλ' εἰς μέρος αὐτοῦ· π. χ. Κύσος λαβὼν τῶν κρεῶν διεδίδου (Ξ.)· τῶν κηροῶν ὅτοι ἔφαγον ἄφρονες ἐγίγνοντο (Ξ.)· ἀφίκοντο εἰς Πέρσας καὶ τῆς τε στέγης ἔτεμον καὶ αὐτὸ τὸ πόλισμα εἶλον (Θ. 4,1,13).

ε'. τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά· π. χ. γυναικὸς ἀγαθῆς ἐπιτυχεῖν οὐ δύδιον (Διφ. 114)· ἀκοντίζων τὸν ὕν τοῦ μὲν ἀμάρτινει, τυγχάνει δὲ τοῦ παιδὸς (Ἡρ. 1,43)· ἐσφάλημεν (=ἀπετύχομεν) τῆς ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ πολέμου δόξης (Θ. 4,85). Οὕτω λέγεται καὶ γρεύδεσθαι (=ἀποτυγχάνειν) τινός, στοχάζεσθαι τινος καὶ τὰ ἔμοικα.

ΣΗΜ. Το ἐπιτυγχάνειν, ὅταν σημαίνῃ ἀπαντᾶν, συναντᾶν, συντάσσεται μετὰ δοτ. ἔδει § 107.

σ'. τὰ ἔφετικά· π. γ. τῶν ἀλλοτρίων ἐπεθύμει (Δυ.). ἔφιέμενοι τῶν κερδῶν οἱ ἡστους ὑπέμενον τὴν τῶν κρεισσόνων δουλείαν (Θ. 1,8), τοῦ ζῆτην οὐδεὶς ὡς γηράτεκων ἔρῃ (Σοφ.). διψῶ (=τρόδρω ἐπιθυμῶ) ἐλευθερίας (Πλ.). πεινῶσι τοῦ ἐπαίνου (Ξ.).

ΣΗΜ. Τὸ φιλεῖν καὶ τὸ ποθεῖν συντάσσονται μετ' αἰτ., τὸ ἀγαπᾶν ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ φιλεῖν συντάσσεται μετ' αἰτ., ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ ἀρκεῖσθαι συνήθως μετὰ δοτ.: π. χ. οἱ ἀγαπήσαντες τὴν Ἐλένην ('Ισ. 10,20). ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπήσας τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς ἔστειλε στρατιὰν (Δυ. 2,21).

ζ'. τὰ ἐνάρξεως σημαντικά· π. χ. ἥδε ή ὑμέρων μεγάλων κακῶν ἀρξεῖ (Θ.). Ξενοφῶν τοῦ λόγου ἥρχετο ὄδε (Ξ.).

η'. τὰ τῶν αἰσθήσεων σημαντικά (πλὴν τῶν ὄψεως σημαντικῶν), οἷον αἰσθάνεσθαι, δοφραίνεσθαι, γεύεσθαι, ἀκούειν, ἀκροάσθαι, ἀπιεῖναι, θιγγάνειν, ψαύειν. Ὁμοίως λαμβάνεσθαι, ἐπιλαμβάνεσθαι, ἀντιλαμβάνεσθαι, ἔχεσθαι, ἀντέχεσθαι, πειρᾶν καὶ πειρᾶσθαι· π. χ. οὐκ ἴσθμάρνοντο προσιόντων τῶν πολεμίων (Ξ.). κρομμύων δοφραίρομαι· δλίγοι σίτου ἐγενήσατο· ἥθους δικαίου φρῦλος οὐ ψαύει λογος· τῶν μαρτύρων ἀκηκόατε· δύνος λύρας ἥκουε καὶ σάλπιγγος ὅς· ἐπείρωσαν τοῦ χωρίου (Θ.). ἐπειρῶντο τοῦ τείχους (Θ.). ἡ ἐπιστήμη τῆς ἀληθείας ἀντέχεται (Πλ.).

ΣΗΜ α'. Το αἰσθάνεσθαι συντάσσεται πολλάκις μετ' αἰτ. πράγματος· π. χ. τὴν τοῦ ἕρωτος δύναμιν οὐκ ἴσθμοντο (Πλ.). Τὸ ἀκούειν συντάσσεται συνηθέστερον μετ' αἰτ., ὅταν τὸ ἀντικείμενον εἴνε πρᾶγμα σημαῖνον αὐτὸ τὸ ἀντιληπτὸν αἰσθημα, (πάντοτε δὲ ὅταν εἴνε οὐδέτερον ἀντωνυμίας)· π. χ. ἀκούω τὸν ἥχον, ἀκούω τοὺς λόγους, ταῦτα ἥκουσα. Πολλάκις τὸ ἀκεύειν πλὴν τῆς αἰτ. τοῦ πράγματος (τοῦ ἀμέσου ἀντικείμενου) δέγεται καὶ γεν. τοῦ προσώπου ὡς ἔμμεσον ἀντικείμενον· π. χ. ὑμεῖς δ' ἐμοῦ ἀκούσεσθε πλάσαν τὴν ἀλήθειαν (Πλ. Ἀπ. 17). Τὴν μετὰ γενικῆς τοῦ προσώπου καὶ αἰτ. τοῦ πράγματος σύνταξιν ἔχει καὶ τὸ πυνθάνεσθαι καὶ τὸ μανθάνειν· π. χ. μάθε μου καὶ τάδε (Ξ. Κυ. 1,644). ἐπὶ τούτων μετὰ τῆς γεν. τοῦ προσώπου τίθεται πολλάκις καὶ ἡ παρά.

ΣΗΜ. β'. Ἐπὶ τοῦ ἄγειν καὶ τοῦ λαμβάνειν τίθεται κατὰ γενικὴν τὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὅποῖον λαμβάνει τίς τι ἡ ἄγει τίς τι· π. χ. ἔλαβον τῆς ζώης τὸν Ὀρόνταν· ἄγειν τῆς ἥριας τὸν ὑππον.

θ'. τὰ ἀρχικά· (ἥγετος, ἀρχεῖν, ἥγειμονεύειν, βασιλεύειν, τυρανεῖν, κρατεῖν καὶ ἐī τι ἀλλο ὅμοιον)· π. χ. δεινὸν τοὺς γείρους; τῶν βελτιώνων ἀρχεῖν ('Ισ.)· οἱ θεοὶ πάντων κρατοῦσσι (Ξ.).

ΣΗΜ. α'. Τὸ ἄρχειν τοῖς Ἀθηναῖς σχῆμ. ἐπώνυμοι ἀρχοντα εἶναι· τῶν

*Αι γηγαίων. Τοῦ κρατεῖν, διαν σημαίνη νικᾶν, συντάσσεται καὶ μετ' αἰτ. π. χ.
*Αθηναῖοι μάχη Σικυωνίους ἐκράτησαν (Θ.).

ΣΗΜ 6'. Ἡ γηγεία γενικὴ ἐπὶ τῶν ῥημάτων ὡς ἀντικείμενον ἐμφαίνει
ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ ῥήματος ἀποδέπει οὐχὶ εἰς ὅλον τὸ ἀντικείμενον, ἀλλ᾽ εἰς
ἀόριστον μέος αὐτοῦ. Εἶνε δὲ ἡ ἔξωτερικὸν ἀντικείμενον, οἷον μετέχειν τῆς ὁρ-
τῆς, δισθίειν πρεσβύτερον, ἀπιεσθαι τῆς τραπέζης, ἀκούειν τοῦ κώδωνος κτλ., ἡ γενικὴ
τοῦ ἔσωτερικοῦ ἀντικείμενου, οἷον δῖειν μύρου=δῖειν δσμὴν μύρου.

§ 86. Τὰ πλησμονῆς σημαντικὰ δέχονται γεν. τῆς ὅλης πρὸς
συμπλήρωσιν τῆς ἔννοίας αὐτῶν π. χ. αἱ λήκυθοι μύρου γέμουσι,
τὸ δὲ ὑπερῷον ἰσχάδων ('Αριστοφ.)· τὰ μεταβοτικὰ τούτων, ἦτοι
τὰ πληρωσεως σημαντικά, πλὴν τῆς γενικῆς δέχονται καὶ αἰτ. τοῦ
ἀμέσου ἀντικείμενου π. χ. πληρῶς ὑδρίαν ὕδατος· δι πατήρος μον δύο
ναῦς ἐγέμισε σίτου ('Ισ. 17,4).

§ 87. Ἐπὶ τῶν ἔξης ῥημάτων τίθεται γενικὴ πρὸς συμπλήρωσιν
τῆς ἔννοίας αὐτῶν, τελοῦσα τὰ τῆς πάλκι ποτὲ ὑπαρξάσης ἀφιερ-
τειᾶς· δηλοῖ δὲ

α'. χωρισμὸν (γενικὴ τοῦ χωρισμοῦ).

α'. ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῶν σημαντικῶν χωρισμόν, ἀπομάκρυν-
σιν, ἀπαλλαγήν, παῦσιν. Ἐννοεῖται δὲ τὰ μεταβοτικὰ τούτων δέ-
χονται καὶ αἰτ. τοῦ ἀμέσου ἀντικείμενου π. χ. ἀπεῖχον ἀλλήλων
παρασάγγην (Ξ. 'Αν. 2,4,10). θρήνων καὶ γόων ἐπαύσατο (Εὔρ.).
ἀπήλλαξέ μις φλυαρίας (Πλ.). τὰ πλοῖα εἰργε τοῦ εἰσπλού (Ξ. 'Ελλ.
22,9).

ΣΗΜ. Μετὰ τῆς γενικῆς, τελύτης συνάπτεται πολλάκις καὶ ἡ πρόθ. ἀπό·
ἀπεῖχον αἱ πόλεις αὐται ἀπ' ἀλλήλων στάδια ὡγδοήκοντα (Ξ. 'Αν. 5,4,31). ἀπὸ
τοῦ ὕδατος εἰργον αὐτοὺς (Ξ. 'Αν. 6,1,8).

β'. ἐπὶ τῶν σημαντικῶν ἔνδεικν, στέρησιν (δεῖν, δεῖσθαι, σπα-
νίζειν, στερεῖν, στέρεσθαι, ἐρημοῦν, κενοῦν) π. χ. δεῖ χορημάτων
δέομαι χορημάτων οὗτος ἐμὲ τῶν πατρόφων πάντων ἐστέρησε (Δη. 29),

γ'. Περὶ τοῦ ἀποστερεῖν ἵδε § 71 δ'.

6'. Τὸ πρός ὃ ἡ δύγκριθις (γεν. δυγκριτική).

*Ἐπὶ τῶν ἔχόντων ἔννοιαν παραθετικὴν (ὑστερεῖν, μειονεκτεῖν,
πλεονεκτεῖν, ἡττᾶσθαι, περιγίγνεσθαι, προέχειν, ὑπερέχειν, δικρέ-
ρειν, περιεῖναι, προτιμᾶν, προστιθεῖσθαι καὶ τῶν ὄμοίων) π. χ. οἱ τύ-
ραννοι μειονεκτοῦσι τῶν ἴδιωτῶν (Ξ.). ἀνθρώποις ξυνέσει ὑπερέχειν
τῶν ἄλλων ζῴων (Πλ.). ἡ ἀρετὴ τοῦ πλήθους περιγίγνεται ('Ισ.).

Αθροιόμας ὑστέρησε τῆς μάχης πέντε ἡμέραις (Ξ. Ἀν. 1,7,12). τούτου οὐχ ἡτησόμεθα εὖ ποιοῦντες (Ξ. Ἀν. 2,2,23).

ΣΗΜ. Τὸ ὑπερβάλλεν συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς.

§ 88. Πολλὰ ὄγκατα σύνθετα μετά τίνος τῶν προθέσεων πρό, ἀπό, ἐκ, ὑπέρ, μάλιστα δὲ μετά τῆς κατά, δέχονται γεν. διὰ τὴν πρόθεσιν π. χ. καταγελῶ τίνος, καταβοῦ τίνος, κάταγορεύω τίνος· μή μου κατείπῃς πρὸς τοὺς ἄλλους (Πλ. Θε. 149). οἱ πολέμιοι ὑπερκάθηται ὑμῶν (Ξ. Ἀν. 5, 1, 9). χρὴ προτιθένται παντὸς λόγου τὸ προσώμιον (Πλ. Νο. 723).

γ'. Γενικὴ ἐπὶ τῶν ἐπίθετων.

§ 89. Ἡ γεν. ἐπὶ τῶν ἐπίθετων τίθεται πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἔννοιας αὐτῶν. Εἶνε δὲ καὶ ἐπὶ τούτων.

α'. γεν. κτητική. Ἐπίθετα δέ, μεθ' ὅν τίθεται γεν. κτητική, εἶνε τὸ οἰκεῖος, ἀλλότριος, κοινός, ἴδιος, ἵερὸς καὶ ἐν γένει τὰ ἐπίθετα, ἀτινα σύστατικῶς λαμβάνομενα θεωροῦνται ὡς κτημά τίνος· π. χ. οὐ Πολυκλέους ἴδιος ὁ ἀγών, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κοινὸς (Δη. 50,182). ἵππος ἵερὸς τοῦ ἥλιου (Ξ. Ἀν. 4,5,15). οὕτω καὶ συγγενῆς τίνος, φίλος τίνος, ἐχθρός τίνος κτλ. πρὸς § 103 καὶ 108 σημ. α'.

ΣΗΜ. Τὸ οἰκεῖος, ὅταν ἔχῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ φίλος, εὐμενῆς, καὶ τὸ ἀλλότριος, ὅταν ἔχῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐχθρὸς, δυσμενῆς, συντάσσονται μετὰ δοτὸς π. χ. ἡ Θάσους ἦν τότε Δακεδαμούσιος μὲν οἰκεῖα, δμῆτρος δὲ ἀλλότρια (Δη. 20,61).

β'. γενικὴ τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τμήματος. Ἐπίθετα δέ, μεθ' ὅν τίθεται γενικὴ τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος, εἶνε τὸ ἀξιος, ἀνάξιος, ἀντάξιος, τίμιος, ὕνιος· π. χ. ἀγρὸς ταλάντου ἀξιος (Ιστοι. 3,35). ἵππος ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων (Ιλ. Λ. 514). οἱ φιλόσοφοι δοκοῦσιν εἶναι τοῖς μὲν μηδεὶς τίμιοι, τοῖς δὲ ἀξιοι τοῦ παντὸς (Πλ. Σοφ. 216). αἴματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ φύσις (Αἰσχ. 3,160) πρὸς. § 84.

γ'. γενικὴ τῆς αἰτίας. Μετὰ γενικῆς τῆς αἰτίας συντάσσονται τὰ ἐπίθετα ὑπόδικος, ὑπεύθυνος, ἔνοχος, ὑπόλογος, αἴτιος, εὑδαίμων, μακάριος· π. χ. φόρουν ὑπόδικος (Δη. 54,25). ἔνοχος λιποταξιον (Δυ. 14,5); ἀδικήματος ὑπεύθυνος (Δη. 22,25). τούτου αἴτιος Χαιρεψῶν (Πλ. Γο. 447) πρὸς. § 82 καὶ 83.

δ'. γενικὴ δικιστική· π. χ. οἱ φρέλιμοι τῶν λόγων· οἱ χοηστοὶ τῶν ἀνθρώπων (οὐχὶ καὶ οἱ θηγτοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ μόνον οἱ

θιητοί ἀνθρώποι· πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔγμένουσι τοῖς λογισμοῖς· οὐδεὶς τῶν διαθρώπων μισεῖ τὸ λυσιτελοῦν.

ΣΤΙΓΜ. Τὸ οὐδέτερον τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἀντωνυμῶν οὔσιαστικῶς λαχθανόμενον καὶ μέρος ὅλου τιῆς σηματίνον συγγάνκις συντάσσεται μετὰ γεν. διαιρετικῆς π. χ. πολὺ τὸν σιριτεύματος (=πολὺ μέρος τοῦ στρ. Ε.)· Ἀθηναῖοι ἐπὶ μέγα ἐγγόρησαν δυνάμεως (=εἰς μέγα σημεῖον, εἰς μέγαν βαθὺν δυν. Θ. 1,118)· ἐν πατεὶ ἀνθυμίᾳ ἥσαν (=ἐν πάσῃ ἀνθυμίᾳ ἥσαν)· ἦν τι τοῦ τείχους ἀσθενὲς (Θ. 7,4). *Eἰς* τοῦτο θράσους καὶ ἀναιδείας ἀφίκετο (Δη. 21,194)· εἰς τοσοῦτον ἥκομεν ἀπαιδευσίας (=εἰς τόσον ἡσυχίην ἀπαιδευσίας). Πολλάκις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἀντὶ τοῦ οὐδετέρου τῶν ἐπιθέτων τίθεται κατά τινα ἀφομοίωσιν τὸ ἀρσενικὸν ἢ τὸ θηλυκὸν κατὰ τὸ γένος τῆς γενικῆς. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τοῦ πολύτονος, τοῦ ἡμίσυους καὶ ἐπὶ τῶν ὑπερθετικῶν· π. χ. τῆς λειας τὴν πολλὴν ἀπέλαθον (Θ. 8,3)· δ ἡμίσυος τοῦ οἰτού (Ξ)· τῆς γῆς ἢ ἀράση (Θ. 1,2).

ε'. γενικὴ ἀντικειμενική. Μετὰ γενικῆς ἀντικειμενικῆς συντάσσονται πολλάκις ἐπίθετα περιέχοντα ὁμοτικὴν ἔννοιαν, μάλιστα δὲ τὰ εἰς ικός ῥηματικά· π. χ. ἐπιστήμων τέχνης (Πλ. Γο.). Κῦρος ἦν συγγράμμων τῶν ἀνθρώπων ἀμαρτημάτων (Ξ)· τοῦ ἡδίστου ἀκούσματος ἀνήκοος εἴ καὶ τοῦ ἡδίστου θεάματος ἀθέατος (=τὸ ἡδ. ἄκ. οὐκ ἀκήκοας καὶ τὸ ἡδ.). Θέσμων οὐ τεθέασαι (Ξ)· δ ἔρως φιλόδωρος εὐμενείας, ἀδωρος δυσμενείας (Πλ.). παρασκευαστικὸν τῶν εἰς τὸν πόλεμον τῶν στρατηγὸν εἶναι δεῖ καὶ ποριστικὸν τῶν ἐπιτηδείων (Ξ)· μετρίκ τοῦ σώματος ἀσκησίς ποιητικὴ τῆς ὑγείας ἐστὶ (ἐπιτηδεία ποιεῖν ὑγίειαν).

Τοικύτη εἶνε ἡ γενικὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων τῶν συστοίχων ἡ συνωνύμων πρὸς τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὁμοτατα (ἰδ. § 85, 86, 87). Τοικύτα ἐπίθετα εἶνε.

α'. τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας σημαντικά· π. χ. ἐπιμελῆς τῶν φίλων (Ξ)· διλύγωρος τῶν Ἐλλήνων (Ἴσ.)· φειδωλὸς χρημάτων (Πλ.).

β'. τὰ μνήμης καὶ λάθης σημαντικά· π. χ. ἀμνήμων τῶν κινδύνων· τῆς ἐμῆς διατήκης ἐπιλήσμων.

γ'. τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά· π. χ. δόξας ἐπιτυχῆς τῶν καιρῶν (Ἴσ.).

δ'. Τὰ ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά· π. χ. ἐμπειρος πολέμου δ γραμμάτων ἀπειρος οὐ βλέπει βλέπων.

ε'. Τὰ μετοχῆς σημαντικά· π. χ. μέτοχος τῆς πόλεως.

ς'. Τὰ πληγμονής σημαντικά, πλήρης, μεσοίς, ἔμπλεως κλτ.: π. χ. παράδεισος ἀγρών θηρίων πλήρης (Ξ.).

ζ'. Τὰ ἀρχικὰ καὶ τὰ ἐναντία τούτων π. χ. ἡ τύχη πάντων κυρία ἐστίν (Αἰσχ. 2,231). ἐαυτοῦ ὥν ἀκράτωρ ἄλλων ἐπιχειρεῖ ἀρχειν (Πλ. Πολ. 579).

η'. Τὰ ἐνδείας καὶ ἀπαλλαγῆς σημαντικά (γενικὴ τοῦ χωρίσματος): π. χ. φίλων ἔρημος· ἐλεύθερος αἴματος· φόνου ἀγρός. Ἐνταῦθι ἀνήκουσι καὶ τινα σύνθετα μετὰ τοῦ στερητικοῦ α· π. χ. ἀπαις ἀργέτων παίδων (Ξ.). ἄμικτος κακοῦ.

§ 90. Πλὴν τῶν εἰρημένων ἐπιθέτων συντάσσονται μετὰ γενικῆς καὶ τὰ παραθετικά (ώς: τῶν ἀκούσματων πολλὰ κρίτια ἐστὶ πολλῶν χρημάτων) καὶ τὰ ἔχοντα ἔννοιαν παραθετικήν, οἷον τὸ διάφορος, ἄλλος, ἄλλοιος, ἔτερος καὶ τὰ εἰς πλάσιος π. χ. ἐπιστήμην ἐπιστήμης διάφορος· ἔτερον τὸ ἥδυ τοῦ ἀγαθοῦ (Πλ.). μῆσος διπλάσιον τῆς οὐσίας (Πλ. Με. 599).

Ἡ γενικὴ αὕτη λέγεται συγκριτικὴ ἢ δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πολλὰ παρατηρήσεως ἀξία εἶναι ἐπὶ τῶν παραθετικῶν, παρασυνάπτομεν ἐνταῦθι ἴδιον κεφάλαιον περὶ αὐτῶν.

Παράρτημα. Τὰ παραθετικά.

§ 91. Τὸ συγκριτικὸν σημαίνει ὅτι πρόσωπόν τι ἢ πρᾶγμα ἔχει ἴδιότητά τινα ἐν ὑπερτέρῳ βαθμῷ σχετικῶς πρὸς ἔτερον. Όθεν εἶνε εὔχρηστον, ὅταν ἡ σύγκρισις γίνηται πρὸς ἐν ἢ πρὸς πολλὰ ὡς ἐνότης θεωρούμενα· ἐπομένως, ὅταν τὰ συγκρινόμενα εἶνε δύο· π. χ. Λιρείου καὶ Παρουσάτιδος γίγνονται παῖδες δύο, πρεσβύτερος μὲν Ἀριαξίδης, νεώτερος δὲ Κῆρος· δὲ Ἀλκιβιάδης ἦν νεώτερος τοῦ Περικλέους. Ἡ παιδεία ἐστὶ πολλῶν κτημάτων τιμιώτερον. Τὸ ὑπερθετικὸν σημαίνει ὅτι πρόσωπόν τι ἢ πρᾶγμα ἔχει ἴδιότητά τινα ἐν τῷ ὑπερτάτῳ βαθμῷ συγκριτικῶς πρὸς πολλὰ ἢ πρὸς πάντα τὰ δυμοειδῆ πρόσωπα ἢ πράγματα χωρὶς ἔκαστα λαμβάνομενα· π. χ. ἡσαν τρεῖς ἀδελφοί, ὃν δὲ πρεσβύτατος ἐκαλεῖτο Λέανδρος· φιλοκινδυνότατος πάντων ἀνθρώπων εἰ. Πρέβ. ὕστερος ἥλθον καὶ ὕστατος ἥλθον· πρότερος ἥλθον καὶ πρῶτος ἥλθον.

§ 92. Τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, τὸ δποῖον συγκρίνεται πρὸς ἄλλο ὡς πρὸς τινα ἴδιότητα, λέγεται ὑποκείμενον τῆς συγκρίσεως ἢ

α'. ὅρος τῆς συγκρίσεως. Τὸ δὲ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, πρὸς τὸ δποῖον γίνεται ἡ σύγκρισις, λέγεται δέ. ὅρος τῆς συγκρίσεως.

§ 93. 'Ο δέ. ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται διὰ γενικῆς π. χ. ὁ Ἀλκιβιάδης ἦν νεώτερος τοῦ Περικλέους· νέοις τὸ σιγᾶν κρείττον ἔστι τοῦ λαλεῖν· δρετῆς οὐδὲν κτῆμα σεμνότερον οὐδὲ βεβαιότερόν ἔστι· ('Ισ.). φιλοκινδυνότατος πάντων ἀνθρώπων εἰ (Δημ.).

ΣΗΜ. Ἐπὶ μὲν τῶν συγκριτικῶν τίθεται γενικὴ ὄμοιειδοῦς καὶ ἑτεροειδοῦς πρὸς τὸν πρῶτον ὅρον τῆς συγκρίσεως π. χ. ὁ Γεώργιος ἔστιν ἐπιμελέστερος τοῦ Δημήτρου καὶ ὁ Γεώργιος ἔστιν ἀφοβάτερος λέοντος· Ψήφισμα μαχρότερον Ἰλιάδος· ἐπὶ δὲ τῶν ὑπερθετικῶν τίθεται γενικὴ ὄμοιειδοῦς μόνον π. χ. ὁ Σωκράτης ἦν σοφώτατος τῶν Ἀθηναλωφάνητες τῶν λοχαγῶν ἄριστοι καὶ τῶν στρατηγῶν ἀξιοστρατηγότεροι (λέγει ὁ Ξενοφῶν πρὸς τοὺς λοχαγούς τοῦ Προξένου 'Αγ. 3,1,24).

§ 94. 'Ο δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως δύναται νὰ εἰνε αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τῆς συγκρίσεως. 'Οθεν δύναται νὰ τεθῇ ὡς δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως ἡ γενικὴ τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας πρὸς δήλωσιν ὅτι ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει ἡ ἴδιότης ὑπάρχει ἐν ὑπερτέρῳ βαθμῷ ἢ πρότερον ἢ ἐν τῷ ὑπερτάτῳ βαθμῷ σχετικῶς πρὸς πάσας τὰς ἄλλας περιστάσεις π. χ. οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν ἀνθρώποι βεβαιότερον φάσουν ὡς πλουσιώτεροι ἔαυτῶν γιγνόμενοι (Θ. 1,8)· εἴθε σοι τότε συνεγενόμην, ὅτε δεινότατος σαντοῦ ἥσθα (Ξ.).

§ 95. 'Επὶ τῶν συγκριτικῶν παρατηροῦμεν ἰδιαιτέρως τὰ ἔξτις α'. ὁ δέ. ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται καὶ ὄμοιοπτώτως πρὸς τὸν α'. ὅρον τῆς συγκρίσεως μεσοιλαβοῦντος τοῦ ἢ π. χ. ὁ Γεώργιος ἔστιν ἐπιμελέστερος ἢ ὁ Δημήτριος· οὐ δέπου σύ γε τοὺς σοὺς δούλους ἥγει βελτίους σοῦ, ὅτι ἵσχυρότεροί εἰσιν ἢ σὸν (Πλ. Γο. 489).

β'. Πολλάκις ὁ δέ. ὅρος τῆς συγκρίσεως τίθεται κατὰ γενικὴν βροχυλογικῶς π. χ. ἔχω οἰκίαν μείζονα τοῦ Δημήτριου (=τῆς οἰκίας τοῦ Δημ.). οἱ Πελοποννήσιοι πλείστοι ναυσὶ τῶν Ἀθηναίων παρῆσαν (=ἢ οἱ Ἀθηναῖοι Θ. 8,52)· χώραν ἔχετε οὐδὲν ἥττον ἥμῶν ἔντιμον (=ἢ ἥμεῖς Ξ. 3,3,41)· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ὑπερθετικῶν· π. χ. Ἀθηναῖοι πάντων ἀνθρώπων πλείστῳ σύτῳ γρῖνται· ἐπεισάκτῳ (Δη. 13,87)· οἱ ἐκ τῆς Λιβύης Αἰθίοπες οὐλότατον τρίχωροι ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων ('Ηρ.).

γ'. Πολλάκις ἡ γενικὴ λόγου, τοῦ ὅντος, τοῦ δέοντος, τῆς φύσεως καὶ τῶν ὄμοίων ὡς δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως κειμένη ἴσο-

δυναμεῖ μὲ τὸ ή καὶ ὁποιος σύστοιχον πρὸς τὴν γενικὴν ή μὲ τὸ ή καὶ ὄλοκληρον πρότασιν· π. χ. ή κακία ἐκεκαλλώπιστο τὸ μὲν χρῶμα, ὡστε λευκοτέρω καὶ ἐρυθροτέρω τοῦ δυτος (=η ἦν) φαίνεσθαι, τὸ δὲ σχῆμα, ὡστε δυσεῖν δριθοτέρω τῆς φύσεως (=η ἐπεφύκει Ε. Ἀπ. 2,1,22. πρβ. Οἰκ. 19,2: «λευκοτέρα η ἦν» καὶ «μείζω η ἐπεφύκει»). ορεῖτόν εστι λόγου τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς (=η ὡς τῷ λόγῳ τις ἀν εἶποι Ε. Ἀπ. 3,11,1 πρβ. Δη. 6,11: «μείζω τἀκείνων ἔργα η ὡς τῷ λόγῳ τις ἀν εἶποι»). περαιτέρω τοῦ δέοντος τῇ φιλοσοφίᾳ ἐνδιατρίβειν (=η δει=η ἐφ' ὅσον πρέπει Πλ. Γο. 184). ή δύναμις ἡμῶν μόνη τῶν νῦν ορείσσων ἀκοῆς (=η οὐκ λέγεται εἰς πειρῶν ἔρχεται (Θ. 2,41). διαμάθεστερον τῶν νόμων τῆς ὑπεροιχίας (=η ὡστε ὑπερορᾶν τοὺς νόμους) πκιδευόμεθα καὶ σωφρονέστερον η ὡστε αὐτῶν ἀνηκουστεῖν (Θ. 1,84).

δ'. ο δρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται πολλάκις δι' ἐμπροθέτου πτώσεως (διὰ γεν. μετὰ τῆς προθ. ἀντὶ η πρὸ η δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως παρά). π. χ. Λυκοῦργος κατέιργάστα τὸν πόλει αἰρετώμερον εἰναὶ τὸν καλὸν θέντον ἀντὶ τοῦ αἰσχροῦ βίου (Ε.). μηδὲν περὶ πλείονος ποιοῦ πρὸ τοῦ δικαίου (Πλ.). ήλιος ἐκλειψεις πυκνότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὸιν χρόνου μημονεύομενα (Θ.).

ε'. ο δ'. δρος τῆς συγκρίσεως; ἐκφέρεται πολλάκις διὰ τοῦ η μετ' αἰπαρεμφάτου η διὰ τοῦ η ὡστε μετ' αἰπαρεμφάτου η διὰ τοῦ η κατὰ καὶ αἰτιατικῆς, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ὅτι η ἰδιότης τοῦ α'. δρος τῆς συγκρίσεως εἶναι δυτικαλογος πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ δ'. δρος τῆς συγκρίσεως π. χ. τὸ νόσημα μείζον η φρέσειν (Σοφ.). νεώτερος ἐγὼ η ὡστε δύνασθαι ἐμκυτῷ τιμωρεῖν οικανῶς. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Σικελίᾳ μείζω κακὸ η κατὰ δάκρυα ἐπεπόνθεσαν (Θ. 7,5).

σ'. δταν συγκρίνωνται δύο ἰδιότητες τοῦ αὐτοῦ οὐδιαστικοῦ, τίθενται ἀμφότερα τὰ ἐπίθετα η τὰ ἐπιρρήματα (Ἄν ἐκφέρωνται μονολεκτικῶς) ἐν τῷ συγκριτικῷ βαθμῷ μεσολαβοῦντος τοῦ η· π. χ. στρατηγοὶ πλείονες η βελτίονες (=πολλοὶ μᾶλλον η ἀγαθοί) Αριστφ. 'Αχ. 1078). ἀναγκαῖον ην συντομώτερον η σαφέστερον δικλεγμῆναι (=μᾶλλον συντόμως; η σαφῶς, δηλ. συντόμως, ἀλλ' οὐχὶ σαφῶς. 'Ισ. 6,24).

ζ'. ο δ'. δρος τῆς συγκρίσεως δύναται νὰ ἐλλείπῃ α') δταν εἴνε τὸ ἀντίθετον τοῦ α'. δρος τῆς συγκρίσεως. Γίνεται δὲ τοῦτο μά-

λιστα ἐπὶ τοῦ ἄμεινον, βέλτιον, κάλλιον, ὥδιον, χεῖρον· π. χ. φυλακὰς βέλτιον καθιστάναι πρὸ τοῦ στρατοπέδου (δηλ. ἡ μὴ καθιστάναι Ε. Οἰκ. 20,8). πάλιν ἀναμιμνήσκου· οὐ γάρ χεῖρον πολλάχις ἀκούειν (δηλ. ἡ μὴ ἀκούειν Ηλ. Φαιδ. 115). 6') δταν ἔννοια τις συγκρίνηται πρὸς τὸ σύνηθες ἢ τὸν πρότερον χρόνον· π. χ. ἡ ἀπόστασις ἡμῶν θᾶσσον γεγένηται (δηλ. τοῦ δέοντος Θ. 3,13). πλοῦμάτερα ἐγένετο (δηλ. ἡ πρότερον Θ. 1,8). γ') δταν εὔκόλως νοῆται ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ λόγου· π. χ. ἡ δὲ τύχη ἐστρατήγησε κάλλιον (δηλ. τοῦ Ἀριαίου Ε.).

η'. Τὸ συγκριτικὸν ἐπιτείνεται α') διὰ τοῦ μᾶλλον· π. χ. μᾶλλον εὐτυχέστερος (Εὑρ. Εἰκ. 377). 6') διὰ τοῦ πολὺ, πολλῷ, δλίγον, δλίγῳ· π. χ. πολὺ χεῖρόν ἐστιν ἐρεθίσαι γραῦν ἢ κύνα (Με. 782). πολλῷ κρείττον ἐστιν ἐμφανῆς φίλος ἢ χρυσὸς ἀφανῆς (Με. 103). γ') διὰ τοῦ ἔπι· π. χ. ταῦτ' ἔπι χαλεπώτερα (Ηλ. Πολ. 298).

ΣΗΜ. α'. Τοι μᾶλλον πλεοναστικῶς τίθεται μετὰ τοῦ συγκριτικοῦ χάριν ἐπιτάσσως. Τούναντίον μετὰ τοῦ βούλεσθαι καὶ τοῦ αἰρεσθαι τίθεται ἔνιοτε 6' ὅρος τῆς συγκρίσεως διὰ τοῦ ἦ, διότι τὰ ἑγματα ταῦτα περιέχουσι πώς τὴν ἔννοιαν τοῦ μᾶλλον· π. χ. Ἀγησίλαος ἤρετο σὺν τῷ γενναίῳ μειονεκτεῖν ἢ σὺν τῷ ἀδίκῳ πλέον ἔχειν (Ε.). βούλομαι λαὸν σόν σύμμεναι ἢ ἀπολέσναι (Ίλ.).

ΣΗΜ. β'. Ὡς συγκρικὰ συντάσσονται καὶ τὸ ἔτερος, ἄλλος, ἀλλοῖς, προτεραῖς, διάτεραις, διάφοροις, ἁναντίοις καὶ τὰ εἰς-πλάσιοις· π. χ. ἔτερον τὸ ἥδυ τοῦ ἀγαθοῦ (Ηλ. Γο. 500). διπλάσια ἥξιον αἱ πόλεις διδόναι: Ἀλκιβιάδη ἢ ἀλλωτινὶ τῶν στρατηγῶν (Λυ. 19, 52). δίκαιον ποιεῖν τὸ ἔναντίον ἢ δ σὺ λέγεις (Ηλ. Πολ. 339).

ΣΗΜ. γ'. Μετὰ τὸ ἄλλος τίθεται πολλάχις ἀλλ' ἢ ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ ἢ τοῦτο γίνεται, ὅταν ἡ πρύτας, ἐν ἣ κεῖται τὸ ἄλλος, εἶνε ἀρνητικὴ ἢ ὑπεμφαίνη ἀρνητινή· π. χ. οὐδέποτε ἄλλο σκοπεῖν ἀνθρώπῳ προσῆκει, ἀλλ' ἢ τὸ ἀριστον καὶ τὸ βέλτιστον (Ηλ. Φαιδ. 97). τις ἂν εἰς ἄλλο ἀποβλέψειεν, ἀλλ' ἢ εἰς τοῦτο . . . (Ηλ. Πολ. 429); ἔνιοτε δὲ τίθεται τὸ πλήν ἀντὶ τοῦ ἢ π. χ. αἴτιον δὲ τοῦ ταραχωδῶς αὐτοὺς ζῆν οὕτως οὐδέν ἄλλο πλήν ὁ πόλεμος (Ίσ. 5,52).

§ 96. Ἐπὶ τῶν ὑπερθετικῶν παρατηροῦνται ιδιαιτέρως τὰ ἔξης· α'. διὰ τοῦ ὑπερθετικοῦ δηλοῦται πολλάχις ὑπέρτατος βαθμὸς ἀπολύτως· π. χ. Κῦρος φιλομαθέστατος ἦν.

6'. ἡ συγκριτικὴ γενικὴ εὐκόλως ἐπὶ τῶν ὑπερθετικῶν δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς γενικὴ διαιρετικὴ, διότι σημαίνει τὸ δλον, εἰς τὸ ὄποιον ἀνήκει καὶ ὁ α'. δρος τῆς συγκρίσεως· π. χ. Σωκράτης ἦν τῶν Ἀθηναίων εοφώτοτος (=Σωκράτης ἦν εοφώτερος ἐκάστου τῶν

Αθηναίων καὶ Σωκράτης ἦν ἐν τοῖς; Αθηναῖοις ἢ ἐκ τῶν Αθηναίων σοφώτατος).

γ'. Τὸ ὑπερθετικὸν ἐπιτείνεται α') διὰ τοῦ μάλιστα π. χ. μάλιστα δεινότατος (Θ.)· β') διὰ τοῦ πολὺ, πολλῷ, σπανιώτερον διὰ τοῦ μακρῷ π. χ. πολὺ φίλιτας μακρῷ καλλιστα (Πλ.)· γ') διὰ τοῦ ὡς καὶ τοῦ ὅτι, σπανιώτερον διὰ τοῦ ἢ π. χ. ὡς βέλτιστα καὶ ὅτι πλεῖστα (Ξ. Οἰκ. 7,15)· ἢ ἄριστα (Ξ.). Τὸ ὡς καὶ τὸ ὅτι ἀποχωρίζονται ἐνίστεται ἀπὸ τοῦ ὑπερθετικοῦ διὰ παρεμπτώσεως προθέσεως π. χ. ὡς ἐλάχιστον χωρίον (Θ.)· ὅτι ἐν βραχυτάτῳ (Θ.). Πολλάκις δὲ μετὰ τοῦ ὡς συνάπτεται τὸ ὅθικ μέρος δύνασθαι ἢ συνώνυμος φράσις π. χ. διηγήσομαι ἡμῖν ὡς ἀν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων (Ισ.) πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς ὡς ἀν οἶος τε ὡς σαφέστατα (Δη. 4,3,2)· ὡς ἔνι ἥδιστα (Ξ.)· ὡς δυνατὸν βέλτιστον (Ξ. Ἀπ. 2,2,6)· δ') διὰ τοῦ οἶος (σπανίως) π. χ. χωρίον οἰον χαλεπώτατον (Ξ. Ἀπ. 4,8; 2)· ε') διὰ τοῦ ἐν τοῖς π. χ. δμολογεῖται δὲ Ερως ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἰναι (Πλ. Συμ. 178=ἐν τοῖς πρεσβύτατοις πρεσβύτατος). Τὸ ἐν τοῖς ἀπέβη τρόπον τινὰ ἐπίρρημα· ὅθεν τίθεται ἀσχέτως πρὸς τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὑπερθετικοῦ π. χ. ἐν τοῖς πλεῖσται νῆσοι (Ξ.)· ἐν τοῖς πρώτῃ ἐγένετο (Θ. 3,82).

δ'. Η γενικὴ ἐπὶ τῶν ἐπιφερομάτων

§ 97. Μετὰ γενικῆς συντάξεονται καὶ πολλὰ ἐπιφερόματα παραγόμενα ἐξ ἐπιθέτων, συντασσομένων μετὰ γενικῆς π. χ. ἐμάρκοντα ἀξίως λόγου (Ηρ.)· τῶν μεγίστων ἐπιτηδευμάτων ἀπείρως ἔχουσι (Ξ.)· ἀνεχώρουν μάλιστα ὑπεροπικῶς τῶν ἐναντίων.

ΣΗΜ. Τὸ λάθος καὶ κορύφα συντάσσονται μετὰ γεν. τοῦ χωρισμοῦ π. χ. λάθος μητρὸς καὶ πατρὸς (Σοφ. Οἰδ. Τύρ. 787), κορύφα τῶν Αθηναίων (Θουκ. 1,101). Όμοίως τὸ κωρός.

§ 98. Μετὰ γενικῆς διαιρετικῆς συντάξεονται ἐπιφερόματα τόπου καὶ χρόνου π. χ. ποῦ γῆς (Σοφ.)· ἐταῦθα ἔστη τῆς ὕβρεως (==ἐν τούτῳ τῷ σημειώ τῆς ὕβρεως Λυ. 2,1,17)· πόθεν γῆς ἥλθες; (Εὐρ.)· πηγίκ' ἔστι τῆς ἡμέρας; (==ποία ὥρα τῆς ἡμέρας είνε; Αριστοφ. Ορ. 1398)· τῆς ἡμέρας διψὲ ἦν (Ξ. Ελλ. 2,1,23).

§ 99. Καὶ μετὰ τῶν τροπικῶν ἐπιφερόματων πᾶς, ὅπως, ὡς, εὖ, καλῶς, ὅταν είνε συντεταγμένα μετὰ τοῦ ἔχειν (ἐνίστεται δὲ καὶ μετὰ τοῦ κεῖσθαι), τίθεται γενικὴ εἰς δήλωσιν ἀναφορᾶς π. χ. Τούκ οἴδ;

ὅπως ἔχει παιδείας (=πρὸς ἔχει ὡς πρὸς τὴν παιδείαν, ποίαν παιδ.). ἔχει (Πλ. Γο. 470). ἐδίωξαν ὡς τάχους ἐκαστος εἰχεν (Ξ.). (ἢ Κέρκυρα) τῆς τε Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς παράπλου κεῖται (=ὡς πρὸς τὸν παράπλουν κτλ. Θ. 1,36).

ε'. Ἡ γενικὴ ἐπιφροματικῶς.

§ 100. Ἡ γενικὴ πρὸς τούτους δηλοῦ.

α'. χρόνον· π. χ. οἱ λαγῳδὲς τῆς νυκτὸς νέμονται ἢ οἰκία χειμῶνος μὲν εὐήλιος ἔστι, θίρους δὲ εὔσκιος. Πέρσαι οὐχ ἦζουσι δέκα ἑτῶν (=ἐντὸς δέκα ἑτῶν Πλ. Νο. 642). δλίγου χρόνου πειράσεται τὰ χρήματα ἀποδοῦνται (Ἴσ. 17,18) πολλοῦ χρόνου οὐχ ἔρθακά σε (=ἀπὸ πολλοῦ χρόνου).

β'. ἐπὶ ἀκριφωνήσεων λύπης, διυτικεσκείας, θυμυκασμοῦ πρὸς δῆλωσιν τῆς αἰτίας, δὲ μὲν μετ' ἐπιφωνήματος, δὲ δὲ ἄνευ ἐπιφωνήματος· π. χ. οἵμοι τῶν κακῶν ὁ Ζεῦς, τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν (Ἄριστος. Νεφ. 153). τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ νῦν κληθέντα δεῦρο τυγχεῖν (Ξ. Κ. 2,2,3).

γ'. Ἡ δοτική.

α'. Ἡ κυρίως ἡ γνησία δοτική.

§ 101. Ἡ γνησία δοτικὴ σημαίνει τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸ ὄποιον ἀποβλέπει ἢ ἔννοια τοῦ ἥρματος ἢ διὰ τὸ ὄποιον ὑπάρχει ἢ γίνεται τι.

§ 102. Ἡ γνησία δοτικὴ τίθεται ἐν στενῇ συναφείᾳ μετὰ ῥημάτων μεταβατικῶν καὶ σμεταβάτων ὡς ἀναγκαῖον συμπλήρωμα (ἔμμεσον ἀντικείμενον). Τοιαῦτα δὲ ἥρματα είνε τὰ ἔξης.

α'. τὰ ἔχοντα ἐν γένει την ἔννοιαν τοῦ διδόνοι, λέγειν, προτάσεων (ταῦτα ὡς μεταβατικά δέχονται καὶ αἴτ. τοῦ ἀμέσου ἀντικειμένου κατὰ τὴν § 66.) Οὗτω λέγεται δίδωμι τινί τι, παρέχω τινί τι, δωρεοῦμαί τινί τι, πέμπω τινί τι, νέμω τινί τι, λέγω τινί τι, παραγγέλω τινί τι, παραχιώ τινί τι, δηλῶ τινί τι, προστάτσω καὶ ἐπιτάσσω τινί τι καὶ τὰ δμοια· π. χ. πολλὰ ὅγχοθέ οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξ.). τῇ σιρατῷ ἀπέδωκε Κύρος μισθὸς τεσσάρων μηνῶν (Ξ.). τὰς λέγει Κύριος τοῖς Ιουδαίοις (Εὐαγγ.). τὴν ἀναίρεσιν τῶν νεκρῶν προσέταξαν ἀνδράσιν χραθότες (Ξ.).

ΣΤΙΓΜ. α'. Τὸ κελεύειν συντάσσεται μετ' αἴτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου.

ΣΗΜ. 6'. Τὸ μεταδιδόναι πλὴν τῆς δοτικῆς τοῦ ἐμμέτου ἀντικειμένου λαμβάνει καὶ γενικὴν ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον (ἡ γενικὴ ἐπὶ τοῦ μεταδιδόναι εἰναι φῶς ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν μετοχῆς καὶ μεταλήψεως σημαντικῶν ἀρμάτων) π. χ. μεταδίδωμι τῷ βουλομένῳ τοῦ ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ πλούτου (Ξ. Συρ. 4,43).

β'. τὰ σημαίνοντα φίλικὴν ἢ ἔχθρικὴν πρός τινα διάθεσιν, οἷον τὸ ὄργιζεσθαι, ἀγανακτεῖν, χαλεπάνειν, θυμοῦσθαι, εὔνοεῖν, χαρίζεσθαι, ἀρέσκειν, φθονεῖν, ἀπειλεῖν, ἐπιθυμεύειν, ὀνειδίζειν, ἐπιτιμανθεῖν (ἀλλὰ λοιδορεῖν τινα), μέμφεσθαι (σπανίως μέμφεσθαι τινα) καὶ τὰ ὅμοια. Ἐνταῦθα ἀνήκουσι καὶ τὰ ἐναντιώτεως σημαντικά, οἷον τὸ ἐναντιοῦσθαι, ἀνθίστασθαι, ἀντιπράττειν καὶ ἄλλα σύνθετα μετὰ τῆς προθίσεως ἀντί· π. χ. οἱ στρατιῶται ἐχαλέπαινον καὶ φργίζοντο τῷ Κλεάρχῳ (Ξ.)· δοῦλος πεφυκὼς εὐνόει τῷ δεσπότῃ· ἀρεσκε πᾶσι, μὴ σαντῷ μόνον. "Ἐρωτι οὐδ' Ἄρης ἀνθίσταται (Πλ.).

ΣΗΜ. α'. Ὁγειδίζω τινα=ονειδίζω τινά, ἐπιτιμῶ τινα, δινειδίζω τινί τι, προβάλλω τινί τι ὡς ὄνειδος.

ΣΗΜ. 6'. Τὰ ὡφελίας καὶ βλάβης σημαντικά κατ' ἔξαρτεσιν πλὴν τοῦ λυσιτελεῖν συντάσσονται μετ' αἰτιατικῆς· π. χ. βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμός· τοὺς φίλους εὐεργέτει· ξένον ἀδικήσεις μηδέποτε· ψευδῆς διαθολὴ τὸν βίον λυμαίνεται. ἄλλα δικαιοσύνη λυσιτελεῖ τῷ ἔχοντι.

γ'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ βοηθεῖν, οἷον βοηθεῖν, ἀμύνειν, ἀρήγειν, ἐπικουρεῖν, ἐπωρκεῖν, τιμωρεῖν (=βοηθεῖν)· π. χ. ἀμυνῶ τῷ νόμῳ (Εὐρ.). βεδοηθήκαμεν Εὐδοεῦσι (Δημ.) ξένοις ἐπαρκῶν τῶν ἔσων τεύξει ποτέ.

δ'. τὰ εὐπειθείας, ὑποταγῆς καὶ ἀκολουθίας σημαντικά· π. χ. τοῖς νόμοις πείθου (Ἴσ.). πάντα πλῆθος καὶ πᾶς πλοῦτος ἀρετῇ ὑπείκει (Πλ.). τῇ ἀχαριστίᾳ ἐπεται ἡ ἀναισχυντία (Ξ.).

ε'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρμόδειν· π. χ. ὁ κόθορνος ἀρμότεται τοῖς ποσὶν ἀμφοτέροις (Ξεν.). τῇ βασιλείᾳ προσήκει οὐ ἀρδιουργία, ἄλλα καλοκαγαθία (Ξεν.).

ϛ'. τὰ πραγγίσεως σημαντικά (πελάζειν, πλησιάζειν, προσιέναι, ἀπαντᾶν, ἐντυγχάνειν, ἐπιτυγχάνειν κλπ.)· π. χ. τοῖς φρονιμωτάτοις πλησίαζε (Ἴσ.). ἀνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησῷ· ἐπιτυγχάνει πυροῖς (Ξ. Αν. 7,2,18).

ΣΗΜ. Ἀντὶ τῆς δοτ. ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀρμάτων μεταγειρίζομεθ εἰς τῇ κοινῇ γλώσσῃ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν εἰς μετ' αἰτ. π. χ. δίδω εἰς τινα λέγω εἰς τινα, παραγγέλλω εἰς τινα, πείθομαι εἰς τινα, ὑποχωρῶ εἰς τινα, ἀρμόδω εἰς τινα, καρέζομαι εἰς τινα, ἐναντιοῦμαι εἰς τινα κ.τ.λ. Ἐπὶ τινῶν μεταγειρίζομεθ

τὴν κατὰ μετὰ γεν. ἢ τὸ ἐγαγιτὸν μετὰ γενὶ π. χ. δεγίζομαι κατὰ (ἐνχυτίον) πινός. Ἐπὶ τινῶν μεταχειρίζομενα τὴν αἰτ. λαμβάνοντες αὐτὰ ὡς μεταβατικά· π. χ. φθονῶ τιγα, εὐνοῶ τιγα, δυειδίζω τιγα, πιστεύω τιγα, ἀκολουθῶ τιγα.

§ 103. Μετὰ δοτικῆς συντάξεων ταῖς εἰρημένα ρήματα, οἷον εὕνους, δύσνους, κακόνους, εὔπειθής, ἀπειθής, ὑπήκοος ἐναντίος, φίλος, ἔχθρός τινι κτλ. οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ἔχθροι μαλλάδν εἰσιν ἢ φίλοι (Ξ.). οἱ ὄμοιοι τοῖς δμοῖοις εὗνοι εἰσιν (Ξ.). ἵππος εὑπειθῆς τῷ ἡμιόχῳ (Πλ.). ἀπαντα τῷ πλονιτῶν ἕσθ' ὑπήκοα. Ἀλλὰ καὶ φίλος τιγός, ἔχθρός τιγος (ἰδ. § 89, α').

§ 104. Ἡ γνησία δοτικὴ ἐν χαλαρωτέρᾳ συναφείᾳ μετὰ ῥημάτων σημαίνει τὸ πρόσωπον, διὰ τὸ ὅποιον ὑπάρχει ἢ γίνεται τι. Ἡ δοτικὴ αὕτη, ἐπειδὴ σημαίνει ἐν γένει τὸ ἐνδιαφερόμενον πρόσωπον, λέγεται δοτικὴ τοῦ διαφέροντος. Ταύτης διακρίνονται πέντε εἴδη.

α'. ἢ κτητικὴ δοτικὴ ἢ ἡ δοτικὴ τῆς χρήσεως. Αὕτη τίθεται μετὰ τοῦ εἶναι, ὑπάρχειν, γίγνεσθαι εἰς δήλωσιν τοῦ προσώπου, ὡς κτῆμα τοῦ ὅποιού ἢ πρὸς χρῆσιν τοῦ ὅποιού ὑπάρχει ἢ γίγνεται τι π. χ. ἔστι μοι χρήματα (=ἔχω χρήματα). νῆες οὖν εἰσιν ἡμῖν (=ναῦς οὐκ ἔχομεν). ἐνταῦθι Κύρῳ ἦν βασίλεια (Ξ.). τούτων τῶν μερῶν ἐν ἔστι παιὸν (=διὰ τοὺς παῖδας, πρὸς χρῆσιν τῶν παίδων Ξ. Κυ. 1,2,4). γέγονέ μοι διδάσκαλος (=ἔσχηκα διδάσκαλον Πλ. Δάζ. 186). ὄνομά μοι ἔστιν (=ὄνομα ἔχω, ὄνομάζομε).

ΣΗΜ. Τὸ τι ἔστιν ἔμοι καὶ σοι; σημαίνει τι κοινὸν ὑπάρχει μεταξὺ ἔμου καὶ σοῦ; (?Αριστοφ. 'Ιππ. 1022 : τι ἔστ; ?Ἐρεχθεῖ καὶ κυνί;).

Τὸ τι (οὐδὲν) μοι πλέον ἔστι (γίγνεται)= τι (οὐδὲν) κέρδος ἔχω (λαμβάνω). π. χ. τι μοι πλέον ἔσται, εἰ διατραφήσομαι; ; (τι θά ὠφεληθῶ; ?Αριστοφ.). τῶν ἀθλητῶν δίς τοσαύτην δύναμιν λαβόντων οὐδὲν ἀγ πλέον γένοιτο τοῖς ἄλλοις (=οὐδὲν ἀν ὠφεληθεῖν οἱ ἄλλοι: ?Ισ. 4,2).

β'. ἢ χαριστικὴ ἢ ἀντιχαριστικὴ δοτικὴ, ἦτις δηλοῖ τὸ πρόσωπον, πρὸς χάριν ἢ ὠφέλειαν ἢ πρὸς βλάβην τοῦ ὅποιού γίνεται τι π. χ. πᾶς ἀνήρ αὐτῷ πονεῖ (=χάριν ἔσκυτο Σοφ.). ἐκέλευσε πάντας στεφανοῦσθαι τῷ Θεῷ (=πρὸς τιμήν, πρὸς χάριν τοῦ Θεοῦ Ε.). πάντες πάντα κακὰ νοοῦσι τῷ τυράννῳ (=κατὰ τοῦ τυράννου, πρὸς βλάβην τοῦ τυράννου Ε.). αἱ τοῖς δεσπόταις ἀποκείμεναι βάλλουσι θαυμάσιαι ἦσαν (Ξ.). καὶ μοι τὴν γραφὴν ἀνάγγνωθι (=πρὸς χάριν μου, παρακαλῶ ?Ισ. 15,20).

γ'. ἢ δοτικὴ τῆς ἀναφορᾶς, ἦτις δηλοῖ τὸ πρόσωπον, ἀνα-

φορικῶς πρὸς τὸ ὄποιον ἀληθεύει τι· π. χ. γέρων γέροντι γλῶτταν
ἡδίστην ἔχει, παῖς παιδί (γν.). τῷ καλῶς πράσσοντι πᾶσαν γῆ πα-
τρὶς (=ώς πρὸς τὸν εὐτυχοῦντα π. χ. π. Μέ. 716). Μετὰ τῆς δο-
τικῆς ταύτης συνάπτεται καὶ τὸ ὡς π. χ. μαχρὰν γάρ ὡς γέροντι
προύσταλης ὁδὸν (Σοφ. Οἰδ. Κ. 20).

ΣΗΜ. α'. Συχνὴ εἶνε ἡ δοτικὴ τῆς ἀναφορᾶς μετὰ μετοχῆς, ὅταν μάλιστα
πρόκειται γὰρ ὅρισθη χρόνος ἢ τόπος· π. χ. ἡμέραι: μάλιστα ἦσαν η Μυτιλήνη
ἔαλωκυλα ἐπτά, ὅτε εἰς τὸ "Εμβατὸν Λακεδαιμόνοι κατέπλευσαν (=ώς πρὸς
τὴν Μυτ. ἔαλωκυλαν, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Μυτιλήνης Θ. 329)." ἦν ἡμέρα
πέμπτη ἐπιπλέοντος τοῖς Ἀθηναῖς (=ἀφ' ὅτου οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέπλεον Ξ. 'Ελλ.
2,1,27)· καὶ κατ' Ἑλλειψιν τῆς δοτ. τινί· π. χ. 'Ἐπιδαμνός ἐστι πόλις ἐν δε-
ξιᾷ εἰσπλέοντι τὸν Ἰόνιον κόλπον (=ώς πρὸς τινα εἰσπλέοντα, ὅταν τις εἰσ-
πλέῃ Θ.).

ΣΗΜ. β'. Εἰς τὴν δοτικὴν τῆς ἀναφορᾶς ἀνήκει καὶ ἡ λεγομένη δοτικὴ τῆς
χρίσεως· π. χ. ἐγὼ σ' ἐτίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ (=ώς πρὸς τοὺς εὖ φρονοῦντας,
κατὰ τὴν χρίσιν τῶν εὖ φρονοῦντων Σοφ.). Κρέων ἦν ζηλωτός, φις ἐμοί, ποτὲ
(Σοφ.). Ἔνιοτε τίθεται μετὰ τῆς δοτ. ταύτης ἡ πρόθεσις παρά· π. χ. δοκεῖς
παρ' ἡμῖν οὐ βεβουλεῦσθα: κακῶς (Σοφ.).

δ') ἡ δοτικὴ τοῦ συμπαθοῦντος προσώπου ἢ ἡ ἡθικὴ δοτικὴ, ἥτις
δηλοῖ τὸ πρόσωπον, πρὸς χαρὰν ἢ πρὸς λύπην τοῦ ὄποιού συμβίχεινε
τι· π. χ. ὡς μοι καλὸς ὁ πάππος (=πόσον καλὸς; μοῦ εἶνε ὁ πάπ-
πος Ξ.)· ἡ μήτηρ σε ἐξ ποιεῖν δ, τι ἀν βούλη, ἵν' αὐτῇ μακάριος ἦς
(Πλ. Αὐ. 508). ὅταν αὐτοῖς ἔξαμαρτάνωσι τι ὡς νίεῖς (δηλ. πρὸς
λύπην καὶ δυσαρέσκειαν αὐτῶν Πλ. Σοφ. 230),

ΣΗΜ. Μετὰ τῆς δοτ. τοῦ συμπαθοῦντος προσώπου συνάπτεται ἐνίοτε ὡς
κατηγορούμενον τὸ ἀσμένῳ, βουλομένῳ, ἡδουμένῳ, ἀχθομένῳ, ἵνα δηλωθῇ τὸ εἶδος
τοῦ συναισθήματος· π. χ. ἀσμένοις τοῖς ἀνθρώποις τὸ φῶς ἐγίγνετο (= με τὴν
εὐχαριστησιν τῶν ἀνθρώπων Πλ. Κρατ. 418).

'Η μετοχὴ βουλομένῳ, ἡδουμένῳ, ἀχθομένῳ μετὰ τοῦ ἰστὶ τινὶ ισαδυναμεῖ τὸ
βούλεται, ἡδεται, ἀχθεται· π. χ. τῷ πλήθει τῶν Πλαταιῶν οὐ βουλομένῳ ἢ τῶν
'Αθηναίων ἀφίστασθαι: (=τὸ πλ. τῶν Πλ. οὐκ ἐβούλετο τ. Α. ἀ. Θ. 2,3).

ε') ἡ δοτικὴ τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου (ποιητικὸν αἴτιον). Αὕτη
τίθεται α') ἐπὶ τῶν εἰς-τὸς καλ-τέος ῥηματικῶν· β') ἐπὶ τοῦ παθη-
τικοῦ παρακειμένου, ὑπερσυντελίκου καὶ τετελεσμένου μέλλοντος,
σπανίως δ' ἐπ' ἄλλου χρόνου ἀντὶ τῆς ὑπὸ μετὰ γενικῆς (ἰδ. § 165).
π. χ. γρυκτόν ἐστιν ἡμῖν; (=ἄρα δυνατόν ἐστιν ἡμῖν γρῦξαι;
'Αριστοφ.) ποταμός ἐστιν ἡμῖν διαβατέος (=ποταμόν τινα δεῖ ἡμᾶς
διαβῆναι Ξ.) ταῦτα Θεμιστογένει τῷ Συράκουσίω γέγραπται (=ὑπὸ
Θεμιστογένους Ξ. 'Ελλ. 3,1,2).

β') ἡ δργανικὴ δοτικὴ

(ἰδ. § 59 ὑποσημ. α') δοτικὴ τῆς κοινωνίας).

§ 105. Α'). Ἡ δοτικὴ αὕτη τίθεται ἀνευ στενῆς σχέσεως πρός τι ὥημα ἢ ὄνους ἀντὶ τῆς σὺν μετὰ δοτικῆς καὶ λέγεται ἴδιως δοτικὴ τῆς συνοδείας· π. χ. ἵππεύς τις προσήλαυνεν ἰδροῦντι τῷ ἵππῳ (Ξ. Ἐλλ. 4,5,7). Συνήθης ἡ δοτ. αὕτη εἶναι ἐν συναφείᾳ μετὰ τῆς αὐτὸς (ὅτε παραλείπεται καὶ τὸ ἀρθρον)· π. χ. τέσσαρας ναῦς ἔλαθον αὐτοῖς ἀνδράσι (Ξ. Ἐλλ. 1,2,12). ἦκεν εἰς τὰς τάξεις αὐτοῖς στεφάνους (Ξ. Κυ. 3,3,40). Συνήθης εἶναι καὶ ἐπὶ στρατιωτικῶν κινήσεων εἰς δῆλωσιν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, μεθ' ἧς γίνεται ἡ κίνησις· π. χ. Οἱ Ἀθηναῖοι ἦλθον ναυσὶ τριάκοντα καὶ ἑξακοσίοις δρπλίταις (Θ. 4,7).

§ 106. Β'). Ἡ δοτικὴ τῆς κοινωνίας τίθεται ἐν στενῇ συναφείᾳ μετὰ ὥημάτων, ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρημάτων ὡς ἀναγκαῖον συμπλήρωμα τῆς ἐντοίας αὐτῶν.

§ 107. Πήματα συντασσόμενα μετὰ δοτ. τῆς κοινωνίας εἶναι·

α') τὰ μίζεως, συμμετοχῆς καὶ συμφωνίας σημαντικά: μίγνυμι, κεράννυμι τινί τι, κοινωνῶ καὶ μετέγω τινί τινος (ἰδ. § 85 γ'), ὄμολογῶ, συμφωνῶ καὶ ἐν γένει πάντα τὰ μετὰ τοῦ ὄμο — καὶ σὺν σύνθετα ὥηματα, τὰ ὅποια συνάφειάν τινα σημαίνουσιν: ὁμογνωμονῶ, συναδίκω, συμπράττω κτλ. π. χ. ὁ Μίδας ἐθήρευτε τὸν Σάτυρον οὐφρε φεράσας τὴν κρήνην (Ξ.). τὰ ἔργα οὐ δυμφωνεῖ τοῖς λόγοις (Πλ.). ἐκοινώνησαν τῶν κινδύνων ὑμῖν (Ἴσ. 4,43). ἤμετος μετεργήκαμεν ὑμῖν (=σὺν ὑμῖν, μεθ' ὑμῶν) καὶ ἴερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ ἴερῶν τῶν καλλίστων (Ξ.).

β') τὰ ἐπιμιξίας σημαντικά: ἐπιμίγνυμι, ὄμιλῶ, χρῶμαι, διαλέγομαι· π. χ. κακοῖς διμήλων κακτός ἐκβήστει κακός· χρῶ τοῖς βελτίστοις (Ἴσ. 1,20). Οἱ βάρβαροι διαλεχθέντες ἀλλήλοις ἀπῆλθον (Ξ. Ἀν. 2,5,42). Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ εἰς λόγους ἔρχομαι (ἢ ἀφικοῦμαι) τινι, καὶ τὸ διὰ φιλίας ἔρχομαι τινι· π. χ. τῷ Ἀλκιβιάδῃ τινὲς εἰς λόγους; ἦλθον (Θ.). βουλόμεθα αὐτοῖς διὰ φιλίας ἴεραι (Ξ. Ἀν. 3,2,8).

γ') τὰ ἀμίλλης, ἐξίσεως καὶ συνδιαλλαγῆς σημαντικά: ἀμιλλῶμαί τινι, διαπίνομαί τινι (=ἀμιλλῶμαι πρός τινα εἰς τὸ πίνειν), ἀμφισβήτω, ἀντιποιῶμαι (τινί τινος), ἐρίζω, στασιάζω, διαφέρομαι,

δικάζομαι, ἀγωνίζομαι, πολεμῶ, ναυμαχῶ, διαλλάττομαι, σπένδομαι καὶ τὰ ὄμοια· π. χ. Καλλίστιον διαπιστώμένη ἀνδράσι τρεῖς γόρις ἔξεπιεν ἀμφισβήτουσι μὲν οἱ φίλοι τοῖς φίλοις, ἐρίζουσι δὲ οἱ διάφοροι τε καὶ ἐχθροὶ ἀλλήλοις (Πλ. Πρωτ. 337). Θεῷ μάχεσθαι δεινόν ἐστι καὶ τύχη (Μ.). Κλέαρχος ἐπολέμει τοῖς Θρᾳξί (Ξ.)· οὐκ αἰσχρόν ἐστι τοῖς πονηροῖς διαφέρεσθαι (Ξ.)· σῶμα νοσῶδες σταυρίζει αὐτὸν ἑαυτῷ (Πλ.). Δημοσθένης μετὰ τῶν ξυπτρατήγων σπένδονται Μαρτυρεῦσι (Θ.). Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ εἰς χεῖρας, διὰ μάχης ή διὰ πολέμου ἐρχομαὶ τινες π. χ. διανοούμεθα διὰ παντὸς πολέμου αὐτοῖς λέγει (Ξ. Ἀν. 3, 2, 8).

ΣΗΜ. α') Μετὰ τῶν ἑηγάτων τούτων τίθεται πολλάκις ἀντὶ τῆς δοτικῆς ἡ πρὸς μετ' αἰτιατικῆς π. χ. ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους (Θ.)· ψυχὴ πρὸς σῶμα διαφέρεται (Πλ.). Αφίστιππος ἔνυηλλαγή πρὸς τοὺς οἴκους.

ΣΗΜ. β') Πολεμῶ, μάχομαι, ἀγωνίζομαι μετά τινος στρατίου, πολεμῶ, μάχομαι, ἀγωνίζομαι μετά τινος ὡς σύμμαχος καὶ βοηθός αὐτοῦ. π. χ. ἐπολέμησάν ποτε Ἐλευσίνοι μετ' Ἐδυόδου πρὸς Ἐρεγύθεα (Θ.).

δ') τὰ ὄμοιότητος καὶ ἴσοτητος σημαντικά· π. χ. φιλοσόφῳ ἔστικας, ὁ νεανίσκος (Ξ.)· μικρὸν μεγάλῳ εἰκάζω (Θ.). Ὁ σίδηρος ἀντιστοῖ τοὺς δοθενεῖς τοῖς ἰσχυροῖς ἐν πολέμῳ (Ξ.).

ΣΗΜ. Ἀντὶ τῆς δοτικῆς τῆς κοινωνίας μεταχειρίζόμεθα ἐν τῇ δημόδει γλώσσῃ τὸ μὲ μετ' αἰτιατικῆς π. χ. ὅποιας ἀνακατωθῇ μὲ τὰ πλευρά τὸν τρώγουν οἱ κόττες· συναναστρέφομαι μὲ καλοὺς ἀνθρώπους, συμφωνῶ μὲ τὴν γράμμην σου· μὲ ποιῶν ὄμοιάς ει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; Ἐν τῇ καθαρευούσῃ γίνεται γρῆσις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῆς πρὸς μετ' αἵτ. π. χ. συμφωνῶ πρὸς τινα, πολεμῶ πρὸς τινα, κοινωνῶ πρὸς τινα.

§ 108. Ἐπίθετα, συνταστόμενα μετὰ δοτ. τῆς κοινωνίας, εἶνε τὰ σύστοιχα ἢ συγγενῆ πρὸς τὰ εἰρημένα ὄντα, οἷον ὄμοιος, ἵσος, ὁ αὐτός, ἀντίρροπος, ὄμώνυμος, συγγενής, συμφυής, διάφορος (=οὐχὶ τῆς αὐτῆς γνώμης, ἐχθρός· πρᾶθ. διαφέρεσθαι) καὶ τὰ ὄμοια· τὸ ὄμοιον τῷ ὄμοιῷ ἔνγγενές ἐστι (Πλ.). ἥδονὴ ἀμικτὸς φρονήσει (Πλ. Φιλ. 61); οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ὄμοιοι (Πλ.). οὐ ταῦτα γίγνεται τὰ γαθὰ τοῖς ἥδεσι (Πλ.). λόγοι λόσοι τῷ μεγέθει τῶν ἔργων ('Ισ.).

ΣΗΜ. α') Τινὰ τῶν ἐπιθέτων τούτων οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα συντάσσονται: μετὰ γεν. π. χ. τῶν εὐτυχούντων πάντες εἰσὶ συγγενεῖς (Με.). συμμαχία τούτων ἀντίρροπος (Δη. 1, 10). Τευχός Σαλαμῖνα ὄμώνυμον ἐπότησε τῇ πρότερον αὐτῷ πατρόδος ('Ισ. 9, 18). πρᾶθ. οὐ 103 διάφορος (=οὐχὶ ὄμοιος· πρᾶθ. διαφέρω) συντάσσεται: μετὰ γενικῆς.

ΣΗΜ. β') Πολλάκις ἡ δοτ. ἐπὶ τοῦ αὐτός, ὄμοιος, λόσος κεῖται βραχυλογι-

κώς π.χ. διοικαν ταῖς δούλαις εἰχε τὴν ἐσθῆτα (=τῇ ἐσθῆτι τῶν δούλων Ξ. Κυ. 5,1,4· τὰ αὐτὰ φρονῶ Δημοσθένει (=ἄπερ Δημοσθένης) εὐ καὶ σὺ τύπτει τὰς ἵστας πληγάς ἔμοι, ('Αριστοφ. Β. 636). 'Ομοίως λέγεται καὶ παρ' ἡμῖν π.χ. ὁ Νικόδαος ἐφόρει δμοια φορέματα μὲ τὸν Δημήτριον' τὰ ἴδια φρονῶ μὲ τὸν Δημοσθένην πρβ. § 95 6'.

§ 109. Ἐπιρρήματα συντασσόμενα μετὰ δοτ. τῆς κοινωνίας εἶνε α') τὰ παραχρόμενα ἐκ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ § 108 μνημονεύθεντων ἐπιθέτων· 6') τὸ ἄμα καὶ τὸ δμοῦ π. χ. ἡζει Δωρικὸς πόλεμος καὶ λοιπὸς ἄμ' αὐτῷ (Θ.)· τὸ ὄδωρ ἐπίνετο δμοῦ τῷ πηλῷ (Θ.).

ΣΗΜ. Ἐνίστε εὑρηγταὶ μετὰ δοτ. συντεταγμένα καὶ οὐσιαστικά τινα παράγωγα ἐκ ἑμάτων ἡ ἐπιθέτων συντασσομένων μετὰ δοτ. π. χ. ἡ ἐμὴ τῷ Θεῷ ὑπηρεσία (Πλ. Ἀπ. 30· κατὰ τὸ ὑπηρετῶ τινι) δμοιότης ἁντιφ (Πλ. Φαιδ. 109). ἐχρημάτισε περὶ φύλας τοῖς Ἀθηναῖς (Θ. 5,5).

β') Χυρίας δργανικὴ δοτική.

§ 110. Ἡ δοτικὴ (ἀναπληροῦσσα τὴν ἀφανισθεῖσαν δργανικὴν δοτικὴν § 59 ὑπο.) τίθεται πρὸς τούτοις·

α') Εἰς δήλωσιν τοῦ δργάνου ἡ μέσου, μὲ τὸ ὅποιον γίνεται τι, π. χ. τὴν θύραν τῇ βακτηρίᾳ ἔκρουε (Πλ.). ἡ ψυχὴ τρέφεται μαθήμασι (Πλ.).

ΣΗΜ. α') Συνήθης εἶνε ἡ δοτικὴ αὔτη 1) ἐπὶ τῶν ἑμάτων κολάζειν, τιμωρεῖσθαι, ζημιοῦν· π. χ. τὸν μὴ πειθόμενον διημίας τε καὶ κοίμασι κολάζουσι (Πλ. Πολ. 422); 2) ἐπὶ τῶν ἑμάτων τεκμαρέσθαι, εἰκάζειν, κρίνειν, γινώσκειν· π. χ. δεῖ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις τεκμαρέσθαι (=διὰ τῶν γεγενημένων, ἐκ τῶν γεγενημένων Ἱσ. 14. 141); οὐ τῷ δρεδμῷ τὰ πολλὰ κρίνεται, ἀλλὰ πρὸς τὰς γρήσεις (Ξ. Ιε. 4,8). Σπανιώτερον τίθεται ἐπὶ τῶν ἑμάτων τούτων ἡ γενικὴ μετὰ τῆς ἐκ ἡ ἀπό· π.χ. ἐκ τῶν εἰρημένων ἥδιδιόν ἐστι καταμαθεῖν (Ἱσ.).

ΣΗΜ. β') Εἰς δήλωσιν τοῦ δργάνου τίθεται πολλάκις ἐμπρόθετος πτῶσις (ἴδ. § 117, β' 119, β' 3, 123 γ'). Το πρόσωπον, διὰ μέσου τοῦ ὅποιου γίνεται τι δηλοῦσται διὰ τῆς διὰ μετὰ γενικῆς π.χ. ἔλεγε δι' ἐρμηνέως (Ξ.). ἐπράξαν ταῦτα δι' Εὐρυμάχου (Θ.).

β') Εἰς δήλωσιν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν γίνεται τι π. χ. τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐτείγισαν τὴν πόλιν (Θ.). βίᾳ εἰλον τὸ χωρίον (Θ.). Εἰς τὴν χρῆσιν ταύτην τῆς δοτικῆς ἀνήκουσι καὶ αἱ δοτ. δημοσίᾳ, κοινῇ, ἴδιᾳ, πεζῇ, ταύτῃ, ἥ, τῷ διντι, αὔτινες ἀπέβηταν ἐπιρρήματα.

ΣΗΜ. Συνηθέστερον ὁ τρόπος δηλοῦσται διὰ τροπικῶν ἐπιρρημάτων (ἴδ. § 181 γ') ἡ δι' ἐμπρόθετου πτῶσεως (ἴδ. § 117,2, β' 109, β' 3,123, γ' 123, γ' 135 ε').

γ') Εἰς δήλωσιν τοῦ ποσοῦ ἐπὶ τῶν παραθετικῶν καὶ τῷ, ἐχόντων ἐγγραφῆς παραθετικῆν (δοτ. τοῦ μέτρου ἡ τῆς διάφορᾶς); π. χ.

πολλῷ κρεῖττον ἔστιν ἐμφανῆς φίλος ή χρυσὸς ἀφανῆς. Ἀθροκέμας
ἕστερησε τῆς μάχης ἡμέραις πέρτε (Ξ.). Τοσούτῳ ἥδιον ζῶ, δισφ πλείω
κέκτημα (Ξ.). Ἐπειδὴ καὶ ή πρὸ μετὰ γεν. καὶ ή μετὰ μετ' αἰτι-
τικῆς ἐπὶ χρόνου περιέχουσιν ἔννοιαν παραθετικήν, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ
τούτων τίθεται δοτικὴ εἰς δήλωσιν τοῦ ποσοῦ· π. χ. δέκα ἔτεσι πρὸ^{την}
τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας (Πλ. Ν. 698). ἐξηκοστῷ ἔτει μετὰ Ἰλίου
ἀλλωσιν.

ΣΗΜ. Ἄντι τοῦ πολλῷ, δλγφ, τοσούτῳ εὔρηται καὶ τὸ πολὺ, δλγον, τοσοῦ-
τον ἐπὶ τῶν παραθετικῶν, πάντοτε δὲ τὸ τι, τι, οὐδέν· π. χ. δλγον πρότερον (Πλ.
Πρωτ. 317). οὐ πολὺ δμοῦ υστερον (Ξ. Ἀν. 1,5,16). τοσοῦτον σὺ ἐμοῦ σοφώ-
τερος εἶ; (Πλ. Ἀπ. 29). πολὺ διαφέρει (Πλ. Πρωτ. 359). οὐδέν διαφέρει (Πλ.
Ιππ. 287).

δ') Εἰς δήλωσιν τῆς αἰτίας· π. χ. δειλίᾳ ἔλιπον τὴν τάξιν (Πλ.).
τὴν γραφὴν οἴβρει καὶ ἀκολασίᾳ ἐγράψατο (Πλ. Ἀπ. 26). Συνήθης
εἶνε ή δοτ. τῆς αἰτίας ἐπὶ τῶν ψυχικοῦ πάθους σημαντικῶν ἥημάτων
(γχίρειν, ἥδεσθαι, ἀγάλλεσθαι, λυπεῖσθαι, ἀχθεῖσθαι, αἰσχύνεσθαι,
ἐργίζεσθαι, ἀθυμεῖν καὶ τῶν ὄμοιών· π. χ. Ξέρξης ἥσθη τῇ ἐπιστολῇ
(Θ.). ἥμετες οἱ στρατηγοὶ ἥχθόμεθα τοῖς γεγενημένοις (Ξ. Ἀν. 2,6,
28). Μετὰ τῆς δοτ. ταύτης τίθεται πολλάκις ή πρόθεσις ἐπὶ π. χ.
ῶσπερ τις ἀγάλλεται ἐπὶ θεοσεβείᾳ καὶ δηληθείᾳ, οὕτω Μένων ἥγάλλετο
τῷ ἐξαπατᾶν δύνασθαι (Ξ. Ἀν. 5,7,20). Ἐπὶ τοῦ μέγα φρονεῖν
καὶ τοῦ σεμνύνεσθαι τίθεται πάντοτε μετὰ τῆς ἐπὶ ή δοτική· π. χ.
ἐπὶ τοῖς προγόνοις μέγα φρονοῦσι Ξ.).

ΣΗΜ. Ἄντι τῆς δοτικῆς εἰς δήλωσιν τῆς αἰτίας τίθεται πολλάκις πρόθεσις
μετὰ πτώσεως, μάλιστα ή διὰ μετ' αἰτ. καὶ ή ὑπὸ μετὰ γενικῆς· π. χ. οἱ πολ-
λοὶ δι' αἰσχύνην συνηκολούθησαν (Ξ). ὑπὸ μέθης ὑβρίζει (ἰδ. § 165 δ').

ε') Εἰς δήλωσιν τῆς ἀναφορᾶς (δοτ. τῆς ἀναφορᾶς) ἀντὶ τῆς
αἰτ. (ἰδ. § 117, 3, γ'. 119, γ'. 2, 133, 154, ε', 159, 3. γ'. 165).
π. χ. συγγενεῖς ἔστε φύσει οὐ νόμφ (Πλ. Πρωτ. 337). Οὕτε ποσίν
εἰμι ταχὺς οὕτε χερσὸν ἴσχυρὸς (Ξ.). ἐπεχείρει πρωτεύειν φιλίας
(Ξ. Ἀν. 2,6,26).

γ' · Η τοπικὴ δοτικὴ (ἰδ. § 59 ὑποσημ.)

§ 111. Η τοπικὴ δοτικὴ

α'. Ως δοτ. τοῦ τόπου σημαίνει τὸ σημεῖον, ὃπου ὑπάρχει η
γίνεται τι (τὸ ποῦ)· π. χ. αἰθέρι ναίων (Πλ. Β. 412). νῦν δ' ἀγροῖς
τυγχάνει (Σοφ. Πλ. 313). Τοιεῦται δοτικὴ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ εἶνε

τὸ Μυραθῶν, Ἐλευσῖνι (λέγεται καὶ ἐν Μαραθῶνι, ἐν Ἐλευσῖνι), τὸ κύκλωφ, τῆδε, ταύτη. ἡ τὰ όποια ἀπέβηταν ἐπιφρήματα. Συνήθως ἡ τοπικὴ δοτικὴ τίθεται μετὰ προθέσεως (τῆς ἐκ, τῆς ἐπὶ καὶ ἀλλιών· ἵδ. § 123).

β'. Ως δοτ. τοῦ χρόνου σημαίνει τὸ χρονικὸν σημεῖον, ἐνῷ γίνεται τι (τὸ πότε) μᾶλλον ώρισμένως ἢ ἡ γενικὴ (ἵδ. § 100, α').

Οὕτω τίθεται ἡ δοτ. ἡμέρᾳ, ρυκτί, μηνί, ἔτει καὶ τὰ ὅμοια μετά τινος ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ· π. χ. ταύτη τῇ ἡμέρᾳ, τῇ προτεραιᾳ (ἡμέρᾳ), τῇ ἐπιούσῃ ρυκτί, τῷ τετάρτῳ ἔτει καὶ τὰ ὅμοια τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἀφίσοντο ἐπὶ τὸν ποταμὸν (Ξ.).

"Ανευ διορισμοῦ τίθεται ἡ δοτικὴ ἐπὶ τῶν ἑορτῶν, οἷον Παναθηναϊός, Διονυσίος, Ἐλευσίνος. Περὶ τῆς ἐν μετὰ δοτ. εἰς διορισμὸν τοῦ χρόνου (ἵδ. § 123, β').

δ'. Εμπρόθετοι διορισμοί.

§ 112. Ἐμπρόθετοι διορισμοὶ λέγονται οἱ διορισμοὶ οἱ ἐκφερόμενοι διὰ προθέσεων μετὰ πτώσεων· π. χ. μετ' ἐμοῦ, σὺν θεῷ, καὶ ἡ τὸ δίκαιον.

§ 113. Ἐκ τῶν προθέσεων ἄλλαι μὲν συντάσσονται μετὰ μιᾶς πτώσεως καὶ λέγονται μονόπτωτοι, ἄλλαι δὲ συντάσσονται μετὰ δύο πτώσεων καὶ λέγονται δίπτωτοι, ἄλλαι δὲ συντάσσονται μετὰ τριῶν πτώσεων καὶ λέγονται τρίπτωτοι.

Προθέσεις μονόπτωτοι.

§ 114. Ἐκ τῶν μονοπτώτων προθέσεων μετὰ γενικῆς συντάσσονται ἡ ἀντί, ἡ ἀπό, ἡ ἐκ (ἔξ) καὶ ἡ πρό· μετὰ δοτ. δὲ ἡ ἐν καὶ σὺν (ζύν), μετ' αἰτ. δὲ ἡ εἰς (ἢ ἔξ) καὶ ἡ ἀνά.

Η ἀντί.

§ 115. Ἡ ἀντί μετὰ γεν. σημαίνει ἀντικατάστασιν καὶ ἀνταλλαγήν· π. χ. Ξενοφῶν¹ ἥρεθη ἀρχῶν ἀντὶ Προξένου (=εἰς τὴν θέσιν, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ Προξένου Ξ.). ἀνταλλαχθεῖται βουλόμεθα ἀντιπάλους Λακεδαιμονίους ἀντὶ Θηβαίων. Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης προχύπτει ἡ σημασία α'). τῆς προτιμήσεως· π. χ. ἀντὶ πολέμου εἰρήνην εἰλόμεθα (Θ.). β'). τῆς συγκρίσεως· π. χ. μείζον² δοστις ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πάτρας φίλον νομίζει τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω (=ἢ τὴν αὐτοῦ πατρὸίδες Σοφ. Ἀντ. 152). γ'). τῆς ἀμοιβῆς καὶ τῆς αἰτίας·

π. χ. τί ἡμῖν ἀντὶ τούτων ὑπηρετήσεις; (=διὰ ταῦτα, ἀνταμείβων ἡμᾶς διὰ ταῦτα Ε.). ὡφελήσω αὐτὸν ἀνθ' ὧν εὖ ἐπαθον ὑπ' αὐτοῦ (=δι' ᾧσα εὐηργετήθην ὑπ' αὐτοῦ. Ε.). δ'). τῆς ὅμοιότητος ἢ ισότητος· π. χ. ἀντὶ κυνὸς εἰ φύλαξ (=ὅμοιος ἢ ἴσος κυνί, ὥσπερ κύων Ε.).

§ 116. 'Η ἀντὶ ἐν συνθέσει σημαίνει α')." ἀπέναντι, π. χ. ἀντιστρατοπεδεύομαι· δ')." ἀντικατάστασιν· π. χ. ἀντικαθίστημι γ')." ἐναντίον· π. χ. ἀντιπράττω· δ')." ισότητα· π. χ. ἀντάξιος· ε')." ἀμοιβαιότητα· π. χ. δ Νικήρχος, ἐρῶν τῆς γυναικός, ἀντεργάται (Ε.).

ΣΙΓΜ. 'Η πρώτη καὶ κυρία σημασία τῆς ἀντὶ εἴνε ἡ τοῦ ἀντικρύ, ἀπέναντι· πρε. ἀντίον, ἐναγκλον.

• Η ἀπό.

§ 117. 'Η ἀπὸ μετὰ γεν. σημαίνει α')." χωρισμὸν καὶ ἀπομάκρυνσιν· π. χ. δλίγοι ἀπὸ πολλῶν (Θ.). πόλις κεῖται ἀπὸ θαλάσσης (=μακρὰν τῆς θαλάσσης· (Θ. 1, 16). ἀπὸ τοῦ ὄδατος εἰργον αὐτοὺς οἱ Θρᾷκες (Ε.). Τό ἀπὸ σκοποῦ λέγειν σημαίνει μαραζὰν τοῦ σκοποῦ λέγειν, ἦτοι οὐχὶ ἐπιτυχῶς λέγειν. "Οθεν οὐκ ἀπὸ σκοποῦ = ἐπιτυχῶς (Πλ. Θεοίτ.).

β')." ἀρχὴν καὶ κίνησιν ἀπό τινος·

α')." τοπικῶς· π. χ. Κῦρος ὠρμᾶτο ἀπὸ Σάρδεων. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ὥρμάτων τῶν σημαντότων ἔξαρτησιν· π. χ. κατέδηταν ἀπὸ δένδρων τοὺς ἵππους (Ε.).

δ')." χρονικῶς· π. χ. ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου (Ε.).

γ')." μεταφορικῶς εἰς δήλωσιν α')." τῆς ἐμμέσου καταγωγῆς· π. χ. οἱ δφ. "Ἡρακλέους (=οἱ ἀπόγονοι τοῦ 'Ἡρακλέους') δ')." τοῦ δργάνευν ἢ τοῦ τρόπου· π. χ. ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ἡμῖν πολεμεῖ συμμάχων (Δη.). ἢ σορίχ οὐκ ἀπὸ ταῦτομάτου παραχύγνεται τοῖς ἀνθρώποις (=αὐτομάτως· Πλ.). οὕτω καὶ ἀπὸ στόματος λέγειν. γ')." τῆς αἰτίας· π. χ. ἀπὸ τούτου τοῦ τολμήματος ἐπηρέθη (=διὰ τοῦτο τὸ τόλμημα, ἢ ὡς λέγεται συνήθως, συνεπείχ τούτου τοῦ ἐγκλήματος (Θ.). δ')." τῆς ὥλης· π. χ. εἴματα ἀπὸ ξύλων πεποιημένα (Ἡρ. 9, 65).

§ 118. 'Η ἀπὸ ἐν συνθέσει σημαίνει α')." χωρισμὸν καὶ ἀπομάκρυνσιν· π. χ. ἀποχωρίζω, ἀπείρωγ, ἀποκρούω. Ἐκ τῆς σημασίας ταῦτης προκύπτει ἡ σημασία τῆς ἀποβολῆς καὶ ἀπωλείας, τῆς πκύσεως καὶ τῆς στερήσεως· π. χ. ἀποκτῶμαι τι (=χποβάλλω, ἀπόλ-

λογί τι, δπερ ἐκεκτήμην). ἀπομανθάνω (=ἐπιλανθάνουμεν τῶν μεμνημένων), ἀποφοιτῶ (=παύομεν φυιτῶ), ἀπαξιῶ = σὺν ἡξιῶ· ἀπόφημι=οὐ φημι (Ξ.). ἀπεικός (=οὐκ εἰκός). Ἀντιφ. Ἄγ. 5). 6') τὸ δίσιω π. χ. ἀποστρέψω, ἀποχωρῶ, ἀπονοστῶ. Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ δίσιω πηγάζει ἡ σημασία τοῦ ὀφειλομένου ἢν τῷ ἀποδιδόται, ἀπολαμβάνειν, ἀπέχειν (=ἀπειληφέναι), ἀπαιτεῖν π. χ. οἱ στρατιῶται ἀπήγουν τὸν μισθὸν (=ἥτοι τὸν ὀφειλόμενον αὐτοῖς μισθὸν. Ξ.). γ') ἐπίτασιν π. χ. ἀποθανατάζω, ἀποδειλῶ, ἀπαμβλύνομαι δ') ἔμμετον καταγωγήν· οἶν· ἀπόγορος. Τό δποζῆν = μόλις ζῆν.

¶ Η ἐκ (ἢ ἐξ).

§ 119. Η ἐκ μετὰ γεν. σημαίνει ἀρχὴν καὶ κίνησιν ἐκ τῶν ἔνδον τινὸς (χντίθετος ἡ ἐν καὶ ἡ εἰς)· α') τοπικῶς π. χ. τὰ ἐκ τῆς γῆς φύσιμεν (Ξ.). ἐξ ἀγορᾶς ἡ· πόθε. Μενέζενος; (Πλ.). Οὗτω καὶ μετὰ τῶν ὅμητων τῶν σημαντικῶν ἐξάρτησιν π. χ. ἐκ τῆς θαλάσσης ἡμῖν προτηται ἡ σωτηρία (Ξ.).

β') γρονικῶς· π. χ. ἡν ἐκ παιδὸς αὐτῷ ἐταῖρος (Ξ.). ἐκ τοῦ δριότον =εύθυνς μετὰ τὸ ἀριττὸν Ξ.). γ') μεταφορικῶς· εἰς δήλωσιν 1) τῆς ἀμέτου καταγωγῆς π. χ. οἱ ἐξ Ἡρακλέους (=οἱ παῖδες τοῦ Ἡρακλέους); οἱ μὲν ἀπὸ θεῶν, οἱ δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν θεῶν γεγονότες (Ισ. 12, 81). 2) τῆς αἰτίας· π. χ. πῶς ἔγειται ἐκ τοῦ τραύματος; (=ἔνεκκ τοῦ τραύματος Ξ.). 3) τοῦ δργάνου καὶ τοῦ τρόπου· π. χ. πάτριον ἡμῖν ἐκ τῶν πόνων τὰς ἀρετὰς κτασθεῖ (=διὰ τῶν πόνων Θ. 1,123). ἐκ τοῦ προφρονοῦς (=προφρονῶς Θ.). 4) τῆς συμφωνίας· π. χ. ἐκ τῶν ἔργων χρὴ μᾶλλον ἡ ἐκ τῶν λόγων τὴν ψῆφον φέρειν (Λυ. 12, 23). 5) τῆς ὥλης· π. χ. ἐποιεῦντο γεφύρας ἐκ τῶν φοιτήνων (Ξ.).

ΣΗΜ. Η ἐκ εἰς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἵτιον ἀντὶ τῆς ὑπὸ ἐπὶ τῶν παθ. ἐγκατών εἴνει εὐχρηστὸς παρὰ τοῖς "Ιωσι καὶ τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς, σπανίᾳ ἐε ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ.

§ 120. Η ἐν συνθέσει σημαίνει α') ἔξω π. χ. ἐξάγω, ἐκβάλλω. 6') ἐπίτασιν (λίχν, ἐντελῶ); π. χ. ἐκλευκος, ἐξεργάζομαι, ἐκμανθάνω. γ') ἀμετον καταγωγήν· ἐκγορος. δ') μεταβολήν· π. χ. ἐξελλητίσω.

·Η πρό.

§ 121. Ἡ πρὸ μετὰ γεν. σημαίνει ἔμπροσθεν α') τοπικῶς π. χ. τα πρὸ ποδῶν (Ξ.). τεθαμένοι εἰσὶ πρὸ τῶν πυλῶν (Ξ.). Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τῆς ὑπερασπίσεως (πρὸ ὑπέρ) καὶ ἡ τῆς προτιμήσεως· π.χ. πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει (Ἑρ.). αἱροῦμαι πρὸ δουλείας θάνατον (=προτιμῶ τῆς δουλείας τὸν θάνατον). 6') χρονικῶς ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρότερον (ἀντίθετος εἶνε ἡ μετὰ μετ' αἰτιατικῆς). π. χ. πρὸ τῆς μάχης καὶ μετὰ τὴν μάχην (Ξ.).

§ 122. Ἡ πρὸ ἐν συνθέσει σημαίνει δ, τι καὶ ἐν συντάξει. π. χ. προτάσσω, προλέγω, προκινδυνεύω, προαιροῦμαι, προχωρῶ.

·Η ἐν.

§ 123. Ἡ ἐν μετὰ δοτ. σημαίνει α') τόπον, ἐν ᾧ γίνεται τι (τὴν ἐν τόπῳ στάσιν). π. χ. ἐν Θράκῃ, ἐν τῷ πεδίῳ, ἐν Ἀθήναις (μετὰ δοτ. προσώπων πληθ.). ἀριθμοῦ ἡ περιληπτικοῦ ὄνόματος σημαίνει ἐνώπιον, μεταξύ· π. χ. οὐ χαλεπὸν Ἀθηναίους ἐν Ἀθηναλοις ἐπανεῖν. Ἀριστοφ. ὅχληρόν ἐστιν ἐν νέοις ἀνήρ γέρων· ἐν τῷ δήμῳ λέγειν). 6') χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὅποιου γίνεται τι· π. χ. ἐν τῇ νυκτὶ, ἐν ταῖς σπονδαῖς βχσιλεὺς οὐ μαχεῖται ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις (Ξ.). γ') τὸ ὅργανον καὶ τὸν τρόπον· π. χ. ἐν λόγοις πείθειν (Σοφ.). ἐν τάχει καὶ προθυμότερον (Θ.). δ') συμφωνίαν· π. χ. τὴν δίκην ἐν τῷ Ὁλυμπιακῷ νόμῳ κατεδικάσαντο (=κατὰ τὸν Ὁλυμπιακὸν νόμον Θ.).

ΣΗΜ. α') Τὸ ἐν καιρῷ εἶναι ἡ γίγνεσθαι σημαίνει χρήσιμον εἶναι ἡ γίγνεσθαι· π. χ. πειράσσομαι ἐν καιρῷ σου εἶναι (=ώφελιμός σου εἶναι Ξ. Ἐλλ. 4, 4, 9). ἵσως ἂν ἡμὲν ἐν καιρῷ γένοιτο αὕτη ἡ γυνὴ (=ἵσως ἡμᾶς ὠφελήσειν· Ξ. Κυ. 5, 1, 16).

ΣΗΜ. 6') Τὸ ἐν τινι εἶναι σημαίνει πολλάκις ἐκ τυνος κρέμασθαι· π. χ. ἐν σοι πάντα ἔστιν (=ἐκ σοῦ πάντα κρέμανται, κοινῶς: εἰς τὸ χέρι σου εἶνε ὅλα· Ξ.).

ΣΗΜ. γ') Ἡ ἐν εὑρηται συντεταγμένη καὶ μετὰ γενικῆς κατ' ἔλλειψιν τοῦ οἰκώ· π. χ. ἐν παιδοτρίβον. Συνηθέστατον εἶνε τὸ ἐν Ἀδου. Κατ' ἀναλογίαν δὲ τούτων λέγεται καὶ ἐν ἐμαυτοῦ, ἐν σαυτοῦ, ἐν ἐαυτοῦ (ἀντίθετον εἶνε τὸ ἔξω ἐμαυτοῦ, σαυτοῦ, ἐαυτοῦ)· π. χ. ἐφλεγόμην καὶ οὐκέτ' ἦν ἐμαυτοῦ (=δὲν ἦμην εἰς τὸν ἐαυτὸν μου· Πλ. Χαρ. 755).

§ 124. Ἡ ἐν ἐν συνθέσει σημαίνει ἐντός π. χ. ἐμπίπτω, ἐγκλείω.

q.

Ἡ σὸν ἢ ξύν.

§ 125. Ἡ σὸν μετὰ δοτ. σημαίνει τὸ ὄμοῦ π. χ. ἐπικιδεύετο σὸν τῷ ἀδελφῷ. Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ ὄμοῦ προκύπτει ἡ σημασία α') τῆς βοηθείας π. χ. ἀδικοῦντα πειράσομαι σὸν τοῖς θεοῖς ἀμύνασθαι (=μὲν τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν Ε.).

β') τῆς συμφωνίας π. χ. σὸν τοῖς νόμοις ἡναγντιώθη Σωκράτης τοιαύτη ὁρμῇ τοῦ δήμου (Ε.).

γ') τοῦ τρόπου π. χ. σὸν γέλωτι ἥλθον.

§ 126. Ἐν συνθέσει σημαίνει ωστάτως τὸ ὄμοῦ π. χ. συμβαδίζω, συμπράττω τινί. Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ ὄμοῦ προκύπτει ἡ σημασία τῆς ἐπιτάσσεως π. χ. συγκαλύπτω (=παντάπασιν, ἐντελῶς καλύπτω).

Ἡ εἰς ἢ ἐς (ἀντίθετος ἢ ἐκ).

§ 127. Ἡ εἰς μετ' αἰτ. σημαίνει

α') διεύθυνσιν εἰς τὰ ἔνδον ἢ τὰ ἔγγυτάτω τινός π. χ. ἐσέχετεν εἰς τὴν Ἀττικήν(Θ.). κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ (Πλ.).

β') τὸ ὄριον, μέχρι τοῦ ὄποιου ἐκτείνεται τι (=μέχρι) τοπικῶς ἢ χρονικῶς ἢ μεταφορικῶς π. χ. ἐκ κεφαλῆς εἰς πόδας ἄκρους (=μέχρι τοῦ ἄκρου τῶν ποδῶν Πλ. Π. 646). εἰς τὴν ὑστεραίαν οὐχ ἦκε (=μέχρι τῆς ὑστεραίας Ε.). ἐς ἐμέ (=μέχρι τῶν χρόνων ἐμοῦ, μέχρι τῆς ἐποχῆς μου Ηρ. 1, 52). τέθραμμα εἰς πολυσαρκίαν (=μέχρι πολυσαρκίας Ε.). λεχαρισμένως πράττειν τὸ πᾶν ἐς δύναμιν (=κατὰ δύναμιν, κυρ. μέχρι τῆς δύναμεως, ἔως ἐκεῖ ὅπου φθάνει ἡ δύναμις Πλ.). εἰς ὑπερβολήν = μέχρι ὑπερβολῆς, ὑπερβαλλόντως. Συνηθέστατα τίθεται μετ' ἀπολύτων ἀριθμητικῶν εἰς δήλωσιν τοῦ ὡς ἔγγιστα π. χ. διέφθειρον ἐς ἐπτακοσίους (=μέχρι ἐπτακοσίων, ὡς ἔγγιστα ἢ περίπου ἐπτακοσίους.

γ') ἀναφοράν π. χ. ἀπαντέσ εἰς τὸ γουσθετεῖν σοφοί (Εὐρ.). τὰ εἰς τὸν πόλεμον = τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν πόλεμον.

δ') σκοπόν π. χ. Δυσίμχος καὶ Μελησίας εἰς συμβουλὴν παρεκκλεσάτην ἡμᾶς (Πλ. Λα. 186).

ΣΗΜ. Ή εἰς εὔρηται συντεταγμένη καὶ μετὰ γεν.χατ' ἔλλειψιν τοῦ οἰκου· π.
χ. εἴμι εἰς Ἀγάθωνος (Πλ.). Πάντοτε λέγεται εἰς "Ἄδου" πρβ. § 123 σημ.

§ 128. Ή εἰς ἐν συνθέσει σημαίνει α') εἰσω, ἐντάς· π. χ. εἰσέρχομαι, εἰσπλέω· β') ἐπίτασιν· π. χ. εἰσακούω, εἰσορῶ.

Η ἀνά.

§ 129. Ή ἀνὰ μετὰ αἵτ. σημαίνει ἄνω, ἐπάνω α') τοπικῶς·
ἀνὰ τὸν ποταμὸν οὐχ οἶόν τε πλεῖν (=πρὸς τὰ ἄνω τοῦ ποταμοῦ,
πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ). ('Αντίθετος εἶνε κατὰ μετ'. αἵτ.
εδ. § 136 α'). ἀνὰ τὰ ὅρη πλανᾶσθαι· β') χρονικῶς· ἀνὰ πᾶσαν τὴν
ἡμέραν (καθ' δλην τὴν ἡμέραν).

γ') μεταφορικῶς μετ' ἀριθμητικῶν διακνεμητικῶν· π. χ. ἀνὰ
τέσσαρας· ἐπορεύθησαν ἀνὰ πέντε παρασάγγας τῆς ἡμέρας (Ξ.).

ΣΗΜ. Το ἀνὰ κράτος σημαίνει μὲ δλην τὴν δύναμιν· τὸ ἀνὰ στόμα ἔχειν τι
σημαίνει εἰς τὸ στόμα ἔχειν τι, διηγεκῶς λέγειν τι.

§ 130. Ή ἀνὰ ἐν συνθέσει σημαίνει α') ἄνω· π. χ. ἀναβαίνω.
Τὸ ἀνατρέπω τι σημαίνει τρέπω τι οὔτως, ὥστε τὰ κάτω νὰ γίνω-
σιν ἄνω, ἀναποδογυρίζω· β') ὀπίσω· π. χ. ἀναχωρῶ· γ') πάλιν· ώς:
ἀναρράγωμαι· δ') ἐπίτασιν· π. χ. ἀναβοῶ.

ΣΗΜ. Ή κυρία σημασία τῆς ἀνὰ εἶνε ἡ τοῦ ἄνω.

Προσθέσεις δίπτωτοι.

§ 131. Δίπτωτοι προσθέσεις εἶνε ἡ διά, ἡ κατά, ἡ μετὰ καὶ ἡ
ὕπερ. Αὗται συντάσσονται μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς.

Η διά.

§ 132. Ή διὰ μετὰ γεν. σημαίνει·

α') διὰ μέσου· 1) τοπικῶς· π. χ. διὰ τῆς διορᾶς πορεύετοι
(Δη.). 2) χρονικῶς εἰς δήλωσιν χρόνου, καθ' δλην τὴν διάρκειαν
τοῦ διοίου γίνεται τι· π. χ. τέρχεται ἐστὶν εἰς τις ηὐτούχης διὰ βίου
(=καθ' δλον τὸν βίον). Τὸ διὰ τέλους = διὰ παντὸς τοῦ χρόνου μέ-
χρι τέλους· π. χ. οὐδεὶς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ (Σοφ.). 3) μεταφο-
ρικῶς εἰς δήλωσιν τοῦ ὀργάνου καὶ τοῦ τρόπου· π. χ. ἔλεγε δι' ἐρ-
μηνέως (Ξ.)· οἱ Πελοποννήσιοι ἀπῆλθον διὰ τάχους (Θ.).

β') μεταξύ, τοπικῶς καὶ χρονικῶς· π. χ. διὰ δέκα ἐπάλξεων πύρ-
γοι ἦσαν (=δέκα ἐπάλξεων παρεμπιπούσῶν μεταξύ. Θ. γ, 21).

τὸ τῶν Αἰτωλῶν ἔθνος οἰκεῖ κατὰ κώμης καὶ ταύτας διὰ πολλοῦ
(=πολλοῦ διαστήματος παρεμπίποντος, ὡς τοι πολὺ ἀπεγόσας.
Δη. 3, 94). Μεσσήνην διὰ τετρακοσίων ἐτῶν μέλλουσι κατοικίζειν
(=μετὰ διάλειμμα τετρακ. ἐτῶν. Ἰσ. 6, 27).

§ 133. Ἡ διὰ μετ' αἰτ. σημαίνει α') αἰτίαν π. χ. ἐτετίμητο
ὑπὸ Κύρου δι' εὔνοιαν (Ἑ.)· β') σπανίως σκοπόν π. χ. διὰ τοῦτο,
ἴνα τὰ λοιπὰ βελτίω γένηται (Δη. 3, 3), διὰ χρόνου σὲ εἶδον (Ἑσ.
Κυ. 5, 5, 41).

§ 134. Ἡ διὰ ἐν συνθέσει σημαίνει α') διὰ μέσου π. χ. διέρ-
χομαι· β') μεταξύ, π. χ. διαλείπω (=μεταξὺ λείπω)· γ') χωρισμὸν
καὶ δικνομὴν π. χ. διάστημα, διανέμω, διαδίδωμε· δ') διάρκειαν π.
χ. διαμέρω· ε') ἐπίτασιν π. χ. διαφθείρω· ζ') ἀμιλλαν καὶ ἀμοι-
βαιότητα· π. χ. διαπίνομαι τινι (=πίνω ἀμιλλώμενος πρὸς τινα ἢ
ἀμιλλῶμαι πρὸς τινα ἐν τῷ πίνειν)· διατοξεύομαι, διαπλέγομαι, δια-
κογτίζομαι.

ΣΗΜ. Ἡ κυρία σημασία τῆς διὰ εἶνε ἡ τοῦ μεταξύ καὶ διὰ μέσου.

Ἡ κατά.

§ 135. Ἡ κατὰ μετὰ γεν. σημαίνει.

α') κίνησιν ἀπό τινος πρὸς τὰ κάτω π. χ. ἥλαντο κατὰ τῆς πέ-
τρας (=ἀπὸ τῆς πέτρας κάτω. Ἑ.)· β') κίνησιν πρὸς τι κάτω κεί-
μενον π. χ. μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέω. Οὕτω καὶ καθ' ἵε-
ρῶν δμυνμι (=δμυνμι ἐπὶ τὰ ἱερὰ τὴν χεῖρα τιθείς). Τὸ κατὰ νά-
τουν (=ὅπισθεν Θ. 4, 33). Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης προκύπτει ἡ
σημασία α') τοῦ ἐναντίου, π. χ. λέγω κατά τινος· δ') τῆς ἀναφορᾶς
(κατὰ=περὶ)· π. χ. ταῦτα κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν (Ἑ.)·
γ') ὑποκάτω π. χ. ὁ κατὰ γῆς (=οὐ πό κάτω τῆς γῆς, ὁ τεθνεώς
Ἑ.)· δῦναι κατὰ γῆς (=οὐ πό τὴν γῆν).

§ 136. Ἡ κατὰ μετ' αἰτ. σημαίνει

α') κίνησιν πρὸς τὰ κάτω ἢ διὰ μέσου π. χ. τὸ πλοῖον κατὰ
τὸν ποταμὸν φέρεται (=διὰ τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὰ κάτω. Ἡρ. I,
194). ἐπορεύοντο κατὰ γῆν (=διὰ ξηρᾶς Θ.).

β') τὴν ἐν τόπῳ στάσιν, ὅταν συγχρόνως σημαίνηται καὶ ἔκτα-
σις· οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες (Ἑ.).

γ') ἀντικρύ, ἀπέναντι π. χ. οἱ κατὰ τοὺς Ἑλληνας τετχγμένου.

δ') χρόνον· π. χ. Λυκοῦργος κατὰ τοὺς Ἡρακλεῖδας ἐγένετο (= κατὰ τὸν χρόνον τῶν Ἡρακλείδῶν Ε.). οἱ καθ' ὑμᾶς ἀνθρώποι = οἱ σύγχρονοι ἡμῖν ἀνθρώποι.

ε') συμφωνίαν· π. χ. κατὰ τὸν νόμον, κατὰ τὸ δίκαιον (ἀντίθ. εἶνε ἡ παρὰ μετ' αἰτιατικῆς).

ζ') τρόπον· π. χ. κατὰ τάχος (=ταχέως; Θ.) κατὰ σπουδὴν (Θ. 2, 94), κατὰ κράτος (=βίᾳ· ἀντίθετον εἶνε τὸ καθ' δμολογίαν).

η') αἰτίαν· π. χ. κατὰ φιλίαν αὐτοῦ οἱ πλεῖστοι ἐθελονταὶ ξυνέσπονται (=διὰ φιλίαν. Θ. 1, 60).

θ') σκοπόν· π. χ. ὁ πατὴρ ἔξεπεμψέ με κατ' ἐμπορίαν καὶ θεωρίαν (Ἴσ. 17, 4).

ι') χωρισμὸν καὶ διανομὴν· π. χ. καθ' ἐκάστους ἐκαλοῦντο Ἔλληνες (=χωριστὰ ἔκαστοι Θ. 1, 2). ἐγὼ θέλω διαβιβάσαι ὑμᾶς κατὰ τετρακισχιλίους διπλίτας (Ε. Ἀν. 3, 5, 8).

ιι') ἀναφοράν· π. χ. τὰ πρὸ αὐτῶν... οὐ μεγάλα νομίζω γενέσιν· οὔτε κατὰ τοὺς πολέμους οὔτε ἐς τὰ ἄλλα· Θ. 1, 1).

ιιι') κατόπιν· π. χ. οἴναι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς προιόντας (Ηρ. Θ. 53). Οὕτω καὶ κατὰ πόδας (Θ. 5, 64).

§ 137. Ἡ κατὰ ἐν συνθέσει σημαίνει α') κάτω· π. χ. καταβαίνω. Τὸ κατέρχομαι σημαίνει ἐπανέρχομαι ἐκ τῆς ἔξορίας εἰς τὴν πατρίδα. Ἐνεργητικὸν αὐτοῦ εἶναι τὸ κατίγειν. Ομοίως τὸ καταδέχεσθαι λέγεται ἐπὶ τῆς πόλεως, ἥτις δέχεται τὸν φυγάδα ἐπανελθόντα· β') ἐναντίον· π. χ. κατηγορῶ τινος, καταθεῶ τινος· γ') ἐπίτασιν (λίαν, ἐντελῶς); π. χ. κατεσθίειν, κατακαίειν· δ') πέρῳ τοῦ δέοντος, παρὰ τὸ πρέπον, παρὰ τὸ καθῆκον· π. χ. καταχρῶμαι· καταχαρίζομαι, κατελεῶ, κατακερδάνω· ε') ἀπώλειαν καὶ φθοράν· π. χ. καθηδυπαθῶ, κατακυρεύω, καθιπποτροφῶ τὴν οὐσίαν (= φθείρω τὴν οὐσίαν ἡδυπαθῶν, κυρεύων, ἵπποτροφῶν).

ΣΗΜ. Ἡ κυρία σημασία τῆς κατὰ εἶνε ἡ τοῦ κάτω.

* Η μετά.

§ 138. Ἡ μετὰ μετὰ γεν. σημαίνει δ, τι ἡ σὺν μετὰ δοτικῆς· π. χ. αὐτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ (Ε.). οὐδὲν θέλω κτᾶσθαι μετ' ἀδικίας (Ε.).

§ 139. Ἡ μετὰ μετ' αἰτ. σημαίνει α') ὕστερον· π. χ. πρὸ τῆς

ψάχγης καὶ μετὰ τὴν μάχην (Ξ.)· 6') σπανίως τὸ μεταξύ· π. χ. θεωρήσατε μάλιστα τὸ πρᾶγμα ἐκ τούτων, ἢ μετὰ χεῖρας ἔχετε (μεταξύ τῶν χειρῶν. Αἰσχ. 1, 74). Τὸ μεθ' ἡμέραν == ἐν ἡμέρᾳ, ἐν καιρῷ ἡμέρᾳ.

§ 140. Ἡ μετὰ ἐν συνθέσει σημαίνει α') μεταξύ· π. χ. μεταχμιον· 6') κατόπιν· π. χ. μεταδιώκω· γ') κοινωνίαν· π. χ. μετέχω, μεταλαμβάνω· δ') μεταβολήν· π. χ. μετανοῶ, μεταγνώσκω, μετατίθημι.

Ἡ ὑπέρ.

§ 141. Ἡ ὑπὲρ μετὰ γεν. σημαίνει α') ὑπεράνω· π. χ. ὁ Θεὸς ἔθηκε τὸν ἥλιον ὑπὲρ γῆς (Πλ.).· 6') πρὸς ὑπεράσπισιν ἢ πρὸς χάριν· π. χ. ὑπὲρ φίλου πονητέον (Με).· γ') ἀντικατάστασιν· π. χ. ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκρινοῦμαι (==ἀντὶ σοῦ. Πλ.).· δ') σκοπόν· π. χ. ὑπὲρ ἀρετῆς ἀθανάτου καὶ τοιαύτης δόξης πάντα ποιοῦσι (Πλ.).· ε') αἰτίαν· π. χ. ὑπὲρ τῶν παρελθόντων δλίγους τιμωρησάμενοι πολλοὺς ποιήσετε κοσμιωτέρους (Λυ.).

ΣΙΓΜ. (Ενίστε λαμβάνεται ἀντὶ τῆς περὶ π. χ. ὑπὲρ οὐ νῦν μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν. Δικ. 7, πρᾶ. 11· περὶ οὐ μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν).

§ 142. Ἡ ὑπὲρ μετ' αἰτ. σημαίνει ὑπεράνω καὶ πέραν δρίου τινὸς ἢ μέτρου· π. χ. ἐπολέμει τοῖς Θρακίνι τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι (==πέραν τοῦ Ἑλλήσπόντου. Ξ.).· οἱ ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονότες (==οἱ ὑπερβάντες τὰ στρατεύσιμα ἔτη. Ξ.).· μανία ἵσως ἔστιν ὑπὲρ δύναμίν τι ποιεῖν (==πέραν τῆς δυνάμεως, ὑπερεκτίνον τὴν δύναμιν. Δη. 21, 69. Τὸ ἀντίθ. εἶνε κατὰ δύναμιν)· ὑπὲρ ἡμᾶς φαίνεται ἡμῖν τὰ εἰρημένα εἰρησθαι (==πέραν τῆς διανοητικῆς ἡμῶν δυνάμεως. Πλ. Παρμ. 128).

§ 143. Ἡ ὑπὲρ ἐν συνθέσει σημαίνει α') ὑπεράνω καὶ πέραν· π. χ. ὑπερθραίνω, ὑπερβάλλω ὅρος, ὑπερπόντιος· 6') ὑπερβολήν· π. χ. ὑπέρδεινος· γ') ὑπεράσπισιν· π. χ. ὑπερμαχῶ, ὑπεραπολογοῦμαι τινος· δ') καταφρόνησιν, ὡς ἐν τῷ ὑπερορᾶν.

Προθέσεις τρίπτωτοι.

§ 144. Προθέσεις τρίπτωτοι εἶνε ἡ περὶ, ἡ ἀμφὶ, ἡ ἐπὶ, ἡ πρὸς καὶ ἡ ὑπό.

Ἡ περὶ.

§ 145. Ἡ περὶ μετὰ γεν. σημαίνει ἀναφορὰν ὡς πρὸς τι, περὶ

οὐ εἶνε ὁ λόγος, ή σκέψις, ή φροντὶς κ.τ.λ.: π. χ. ὁ κακῶς διανοηθεῖς περὶ τῶν οἰκείων (=ώς πρὸς τὰ οἰκεῖα, προκειμένου περὶ τῶν οἰκείων) οὐδέποτε καλῶς βουλεύσεται περὶ τῶν ἀλλοτρίων ('Ισ. 1, 35). σοφοὺς νόμιζε οὐ τοὺς ἀκριβῶς περὶ τῶν μικρῶν ἐρίζοντας, ἀλλὰ τοὺς περὶ τῶν μεγίστων λέγοντας ('Ισ. 2, 39).

ΣΗΜ. Τὸ περὶ πολλοῦ, περὶ παγτὸς ποιοῦματι τι σημαίνει παντὸς ἄξιον ποιοῦματι, ἢτοι μεγάλως, ὑπὲρ πᾶν τιμῶ τι. Ὁμοίως καὶ τὸ περὶ δλῆγου, περὶ οὐδενὸς ποιοῦματι ἢ ἡγοῦματι τι π. χ. ἀλήθειαν περὶ πολλοῦ ποιητέον (Πλ.). Σωχράτης τὸ μήτε περὶ θεοὺς ἀσεβῆσαι μήτε περὶ ἀνθρώπους ἄνικος φανηναι περὶ παντὸς ἀποιείτο (Πλ.).

§ 146. Ἡ περὶ μετὰ δοτ. σημαίνει πέριξ· π. χ. στρεπτοὺς εἰχον περὶ τοῖς τραχήλοις καὶ φέλια περὶ ταῖς χερσὶ (Ξ.). φοβεῖσθαι, δεδιέναι περὶ τινα=φοβεῖσθαι, δεδιέναι περὶ τινος.

§ 147. Ἡ περὶ μετ' αἰτ. σημαίνει πέριξ

α') τοπικῶς: περὶ τὴν πόλιν, περὶ τὴν σκηνήν·

β') χρονικῶς (περίπου): ὡς: περὶ μέσους νύκτας, περὶ πλήθουσαν διοράν·

γ') μεταφορικῶς εἰς δῆλωσιν τοῦ περίπου ἢ ἀναφορᾶς· π. χ. ἀπέθανον περὶ ἔπτακοσίους (Ξ.). ὁ σώφρων τὰ προσήκοντα πράττοι ἂν καὶ περὶ θεοὺς καὶ περὶ ἀνθρώπους (=καὶ ὡς πρὸς τοὺς θ. καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀνθ. Πλ. Γο. 507).

Τὸ εἰμὶ περὶ τι = ἀσχολούμενοι περὶ τινα· π. χ. ἦσαν περὶ τὰ ἐπιτήδεια (Ξ.).

ΣΗΜ. Διὰ τοῦ οἱ περὶ τινα σημαίνονται:

α') οἱ περὶ τὸ ὄνομαζόμενον πρόσωπον, οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ· π. χ. τίς κοσμῶν κάλλιον φαίνεται τοὺς περὶ αὐτὸν ἢ βασιλεύς; (Ξ.).

β') Τὸ ὄνομαζόμενον πρόσωπον καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· π. χ. οἱ περὶ Ξενοφῶντος ἔνδον ἦσαν (Ξ.).

§ 148. Ἡ περὶ ἐν συνθέσει σημαίνει

α') πέριξ· π. χ. περιτειχίζω, περίοικος·

β') περισσῶς, ἐξ οὐ προκύπτει ἡ σημασία τῆς ὑπεροχῆς καὶ ἡ τοῦ λίκνου· π. χ. περιγίγνομαι (= περισσεύω, ὑπέρτερος γίγνομαι), περίειμι (= περισφέζομαι), περιχωρής, περίλυπος·

γ') περιφρόνησιν· π. χ. περιορῶ.

•Π ἀμφί•.

§ 149. Η ἀμφὶ μετὰ γεν. εὑρηται παρὰ ποιηταῖς καὶ τοῖς

Τιωσι καὶ ἐνίστε παρὰ Εἰνοφῶντι ἀντὶ τῆς περί π. χ. οἱ δὲ προσήσουν πολλῷ θορύβῳ ἀμφὶ ὅν εἶχον δικηρόμενοι (Ξ.).

§ 150. Μετὰ δοτ. συντεταγμένη εὔρηται ἡ ἀμφὶ παρὰ μόνοις τοῖς παιηταῖς καὶ τῷ Ἡροδότῳ ἀντὶ τῆς περί.

§ 151. Ἡ ἀμφὶ μετ' αἴτ. σημαίνει τὸ πέριξ καὶ τὸ περίπου, ὡς καὶ ἡ περί π. χ. καταλαμβάνουσι τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ καθημένους (Ξ.). ἀμφὶ μέσας νήκτας (Ξ.).

ΣΗΜ. Τὸ οὖ ἀμφὶ παρα=οἱ περὶ τινα.

§ 152. Ἡ ἀμφὶ ἐν συνθέσει σημαίνει α') ἀμφοτέρωθεν π. χ. ἀμφίστομος· β') πέριξ π. χ. ἀμφίρρυτος, ἀμφιένυμι.

*H ἐπι.

§ 153. Ἡ ἐπὶ μετὰ γεν. σημαίνει

α') ἐπάνω, ἐπὶ στάσεως π. χ. πᾶς ὁ τ' ἐπὶ γῆς καὶ ὁ ὑπὸ γῆς γενούς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος (Πλ.).

ΣΗΜ. Πακιδὴ εἶνε ἡ γρῆσις τῆς ἐπὶ μετὰ γενικῆς ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐπάνω ἐν γένει π. χ. τὸ δίκαιον ἀν τ' ἐπὶ μακροῦ τις, ἀν τ' ἐπὶ μεζονος παραβατίνη, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν (Δη.). πάλιν ἐπὶ τῶν αὐτῶν τεχνῶν λέγωμεν (=βάσις τοῦ λόγου τιθέντες τὰς αὐτάς τέχνας Πλ.). ἐτάχθησαν ἐπὶ τετιάσθι (=εἰς βάθος τεσσάρων, τέσσαρες ἐγρησίμευσαν ὡς βάσις, ἵνα ἐπ' αὐτῇ ασκευασθῇ τρόπον τινὰ ἡ παράταξις Ξ.). αὐτοὶ ἐφ' ἀντῶν ἐγώρουν ==καὶ== ἐαυτούς. Ε.) ἐπ' ἀλγητίας==ἀληθῶς ἐπὶ τινος καλεῖσθα==ἐπό τινος καλεῖσθαι.

β') διεύθυνσιν σκόπιμον (μετὰ τῶν κινήσεως; σημαντικῶν ἥημάτων). π. χ. ἐπλεον ἐπὶ Λέσβου καὶ Ἐλλησπόντου (Ξ.). Συνηθέστατον εἶνε παρὰ Θουκυδίδῃ τὸ ἐπ' οἴκον (=οἰκαδε).

γ') χρόνον π. χ. ἐπὶ τοῦ προτέρου πολέμου (Θ.). ἐπὶ Κέντρος.

δ') ἐνώπιον (ἐν δικαστικαῖς μάλιστα φράσεσιν) λέγεται π. χ. ἐπὶ τοῦ δικαστοῦ, ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ (Ἴσ. 12, 11. μάρτυρες καὶ ἐπὶ τοῦ δικαστοῦ καὶ ἐφ' ὑμῶν παρεχόμεθα) καὶ τὰ ὅμοια.

§ 154. Ἡ ἐπὶ μετὰ δοτ. σημαίνει

α') ἐπάνω π. χ. οἱ Θρᾷκες ἀλωπεκᾶς ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φοροῦσι (Ξ.).

β') πλησίον π. χ. οἱ τῶν ἀρίστων Περσῶν παῖδες ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις παιδεύονται (Ξ.).

γ') προσθήκην π. χ. κάρδαμον μόνον ἔχουσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ == πρὸς τῷ σίτῳ Ξ.).

δ') ἐπιστασίαν· π. χ. κατέλιπεν ἐπὶ ταῖς ναυσὶν Ἀντίοχον (= ἐπιστάτην καὶ ἀρχοντα τῶν νεῶν Ε.).

ε') αἰτίαν, μάλιστα ἐπὶ τῶν ψυχικοῦ πάθους σημαντικῶν ὅημάτων· π. χ. ἡσχύνοντο ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἀμφορήμασιν ('Ισ. 4, 77).

ζ') σκοπόν· π. χ. ἐπὶ τῷ κερδαίνειν πᾶν ἢν οὗτος ποιήσει (Δη. 45, 66).

ζ') δρον, συνθήκην· π. χ., ἡρώτα ἐπὶ τίσιν ἢν σύμμαχος γένοιτο (= ἐπὶ τίσιν δροις Ε.). ἐφ' ὃ τε (= ἐπὶ τῷ ὅρῳ νῷ).

η') κατόπιν (χρονικῶς καὶ τοπικῶς)· π. χ. Χρυσάντας μὲν δὴ οὕτως εἶπεν· ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Φερεύλας (= κατόπιν αὐτοῦ, μετ' αὐτὸν. Ε. Κ. 3, 7, 7). οἱ ἐπὶ πᾶσαν (= οἱ κατόπιν πάντων, οἱ τελευταῖοι. Ε.).

ΣΗΜ. Ἐπὶ τινὶ εἰναι, γίγνεσθαι, ποιεῖν τι σημαίνει εἰς τὴν ἔξουσίαν τινὸς εἰναι, γίγνεσθαι, ποιεῖν τι· π. χ. Κύρος βουλεύεται ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ᾽ ἣν δύνηται, βασιλεύεις ἀντ' ἑκείνου (Ε.)· τὸ ἐπ' ἐμοὶ=ὅσον ἔξαρταιται ἔξι ἐμοῦ.

§ 155. Η ἐπὶ μετ' αἰτ. σημαίνει

α') ἐπάνω, ἐπὶ κινήσεως· π. χ. ἀνέβησαν ἐπὶ τοὺς ἵππους (Ε.).

β') τοπικὴν ἔκτασιν ἢ χρονικὴν διάρκειαν· π. χ. τὸ ὅμικα δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἔξικνεισθαι (Ε.). ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ιερὰ (Ε.).

γ') διεύθυνσιν πρός τι ἢ ἐναντίον· π. χ. ιέναι ἐπὶ τοὺς πολεμίους (Ε.). οὐκ ἔχει φύσιν... τοὺς σοφοὺς ἐπὶ τὰς τῶν πλουσίων θύρας ιέναι (Πλ. Πολ. 489).

δ') σκοπόν· π. χ. ἵτω τις ἐφ' ὕδωρ (Ε.).

ΣΗΜ. Ἐπὶ πόδᾳ ἀπέρχομαι = ἀπέρχομαι ὀπίσω, ὀπισθογωρῶ χωρὶς νὰ στρέψω τὰ νῶτα (Ε. Κυ. 7, 5, 6).

§ 156. Η ἐπὶ ἐν συνθέσει σημαίνει

α') ἐπάνω· π. χ. ἐπιβαίνω, ἐπιγράφω, ἐπίγειος*

β') διεύθυνσιν· π. χ. ἐφέλκω, ἐπισπῶ.

γ') πλησίον· π. χ. ἐπιθιλάσσοις*

δ') ἐναντίον· π. χ. ἐπιστρατεύω τινί·

ε') κατόπιν· π. χ. ἐπιγίγνομαι, ἐπίγονος*

ζ') προσθήκην· π. χ. ἐπεισέρχομαι·

ζ') ἐπίτασιν· π. χ. ἐπιποθῶ, ἐπίμεμπτος*

ΣΗΜ. Η κυρία σημασία τῆς ἐπὶ εἰνε ἡ τοῦ ἐπάνω.

Ἡ παρά.

§ 157. Ἡ παρὰ μετὰ γεν. (προσώπου) σημαίνει ἐκ μέρους· π. χ. παρὰ βασιλέως πολλοὶ πρὸς Κῦρον ἀπῆλθον (Ξ). ταῦτα παρὰ σοῦ ἔμφθομεν (Ξ.). Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ ἐκ μέρους τυρὸς προκύπτει ἡ σημασία τοῦ πριτικοῦ αἰτίου (=ὑπό τινος, ἐπὶ τῶν παθητικῶν ἑρμάτων· ἴδ. § 224 σημ.). π. χ. διμολογεῖται παρὰ πάντων.

§ 158. Ἡ παρὰ μετὰ δοτ. προσώπου σημαίνει τὸ πλησίον ἐπὶ στάσεως· π. χ. οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ (Ξ.). Τὸ μετέβη παρὰ τῷ βασιλεῖ καὶ τὰ ὅμοια εἰνε σόλοις. Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ πλησίον προέρχεται ἡ σημασία τῆς κρίσεως· π. χ. δοκεῖς παρ' ἥμιν οὐ βεβουλεῖσθαι κακῶς (=κατὰ τὴν ἡμετέραν κρίσιν. Σοφ. Τρ. 589).

ΣΗΜ. Ἡ μετὰ δοτικῆς πράγματος σύνταξις τῆς παρὰ εὑρηται παρὰ μόνοις τοῖς ποιηταῖς.

§ 159. Ἡ παρὰ μετ' αἰτ. σημαίνει.

α') διεύθυνσιν πρὸς πρόσωπον· π. χ. ἦγε τοὺς νεανίσκους παρὰ τὸν Χειρίσσοφον (Ξ.).

β') πλησίον καὶ παραλλήλως· ἢ ἀπλῶς πλησίον (ἐπὶ πραγμάτων)
1) τοπικῶς· π. χ. πλοῦς μὲν ὁ παρὰ γῆν, περίπατος δὲ ὁ παρὰ θάλατταν ἥδιστος· Ἐτεόνικος είστηκει παρὰ τὰς πύλας (Ξ). 2) χρονικῶς· π. χ. δόλιον ἐνδρόφ φεῦγε παρ' ὅλον τὸν βίον (=εἰς ὃλον τὸν βίον Με. 443). παρὰ πότοι (=ἐν τῷ πότῳ, παρὰ τὰ γελοῖα σπουδάζειν (=καθ' ὃν χρόνον λέγονται γελοῖα. Ιτ. 1,31). 3) μεταφρασικῶς εἰς δήλωσιν.

α') παραθέσεως· π. χ. οἱ παλαιοὶ παρὰ τοὺς νῦν δημιουργοὺς φυῖλοι φαίνονται (=παραθελλόμενοι πρὸς τοὺς νῦν, δ. Ηλ. Ιππ. 281). Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τοῦ πλήν· π. χ. οὐκ ἔχω παρὰ ταῦτα ἔτλα φάναι (=πλήν τούτων. Ηλ. Γο. 507).

β') τοῦ ἐναντίου (χρυμφωνίας· ἀντίθ. εἰνε ἡ κατά). π. χ. παρὰ τὸν νόμον, παρὰ τὸ δίκαιον·

γ') αἰτίας· π. χ. οὐ παρὰ τὴν αὗτοῦ δώματην τοσοῦτον ἐπηγένηται Φίλιππος, δεσμὸν παρὰ τὴν ὑμετέραν ἀμέλειαν (Δημ. 4,11).

ΣΗΜ. Τὸ παρ' δίλγον, παρὰ μικρόν, παρ' οὐδέν ποιεῖσθαι ἢ ἥγεισθαι τις οὐδίγω, οἷσαν μικρῷ, οἷσαν οὐδενί, ητοι δίλγον, μικρόν, οὐδέν νομίζειν τις οὐδίγων, οὐδεμῶς τιμᾶν τις)· π. χ. γρὴ μὴ παρὰ μικρόν ἥγεισθαι τὸ παρὰ πᾶσιν

εύδοκιμεῖν (Ἴσ. 5, 79). Τὸ παρὸν δὲ γίγνεται ἡ παρὰ μικρὸν ἥλθον μετ' ἀπαρεμψό-
του σημαίνει μικροῦ ἐδέήσα, δὲ γίγνεται ἔλειψε· π. χ. παρὰ μικρὸν ἥλθομεν ἐξαν-
δραποδισθῆναι (Δη. 23, 205). τὸ δὲ παρὸν ἡμέραν, παρὸν ἐμαυτὸν καὶ τὰ ὅμοια =
ἄγα πᾶσαν δευτέραν ἡμέραν, ἀνὰ πᾶν δευτέρον ἔτος καὶ τὰ ὅμοια.

§ 160. Ἡ παρὰ ἐν συνθέσει σημαίνει α') ἐκ μέρους· π. χ. πα-
ραλαμβάνω· β') πλησίον· π. χ. παρακάθημαι, πάρειμι· γ') ἐναντίον·
π. χ. παρασπονδῶ, παράνομος· δ') πλαχίως, λεληθότως· π. χ. πα-
ρεισδύομαι· ε') οὐκ ὁρῶς· πάρακούω, παραφροτῶ.

Ἡ πρός.

§ 161. Ἡ πρός μετὰ γεν. σημαίνει ἐκ μέρους· π. χ. Χαλκίς
πρὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται (=ἐκ τοῦ μέρους τῆς Βοιωτίας· Δη.)· τὸ
πρὸς Σικυῶνος καὶ πρὸς ἑσπέρας τεῖχος (Ξ.).

'Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης πηγάζει ἡ σημασία

α') τοῦ ἀρμόδζοντος· π. χ. χρηστοῦ πρὸς ἀνδρὸς μηδὲν ἐννοεῖν
κακὸν (=ἴδιον χρηστοῦ ἀνδρός, ἀρμόδζον χρηστῷ ἀνδρί...). ἀτοπα
λέγεις καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ (=χριμόδζοντά σοι. Ξ.).

β') τοῦ πρὸς χάριν ἢ πρὸς ὡφέλειαν· π. χ. ἀκούσατέ μου πεὸς
θεῶν (=πρὸς χάριν τῶν θεῶν, ἐν δύναματι τῶν θεῶν Ξ.). σπουδῆς
ἐποιήσαντο πρὸς τῶν Θηβαίων μᾶλλον ἢ ἐκυτῶν (=πρὸς ὡφέλειαν
ἢ ποδὸς τὸ συμφέρον τῶν Θηβαίων μᾶλλον Ξ.).

γ') τοῦ κατὰ τὴν κρίσιν· π. χ. πρὸς θεῶν ἀτεβής, πρὸς ἀν-
θρώπων αἰσχρός (Ξ.).

δ') τῆς καταγγωγῆς· π. χ. Ἀλκιβιάδης λέγεται πρὸς πατρὸς
μὲν Ἀλκμεωνίδῶν εἶναι, πρὸς δὲ μητρὸς Ἰππονίκου (Δη. 21, 144).

ε') τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου (ἐπὶ τῶν παθητικῶν ὅμηράτων πρᾶ. §
224 σημ.). π. χ. ὁμοιογείται πρὸς πάντων (=ὑπὸ πάντων. Ξ.
Ἀν. 1, 9, 21).

§ 162. Ἡ πρὸς μετὰ δοτ. σημαίνει τὸ πλησίον· π. χ. οἱ ποτα-
μοὶ πρὸς τὰς πηγαῖς οὐ μεγάλοι εἰσὶ (Ξ.).

'Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ πλησίον προκύπτει ἡ σημασία τῆς προσ-
θήκης· π. χ. πρὸς τούτοις μηνθάνουσι καὶ τοξεύειν.

ΣΗΜ. Τὸ πρὸς τινὶ γλυκομαὶ, εἰμὶ σημαίνει προσηλοῦμαι, πρασηλῶ τὴν προσο-
χὴν μου εἰς τι, εἰμὶ προστηλωμένος εἰς τι.

.. § 163. Ἡ πρὸς μετ' αἰτ. σημαίνει διεύθυνσιν πρᾶς τι

α') τοπικῶς· π. χ. πρὸς Ἑλλήσποντον ὁρᾷ (Θ.). πρὸς νότον.

ε') χρονικῶς εἰς δήλωσιν τοῦ ἐγγύς, περίπου· π. χ. πρὸς ἑσπέραν ἦν. (=ἐγγύς ἑσπέρα ἦν, περίπου ἑσπέρα· Θ.).

γ') μεταφορικῶς εἰς δήλωσιν 1) διευθύνσεως φιλικῆς ἢ ἐχθρικῆς· π. χ. ὁ πρὸς ἡμᾶς πόλεμος (Ἴσ.)· λέξατε πρὸς με (Ξ.)· 2) ἀναφορικῆς καὶ παραχθέσεως· π. χ. ἔχουσι χώραν πρὸς τὸ πλήθος τῶν πολιτῶν ἐλαχίστην (=ώς πρὸς τὸ πλήθος, ἀναλόγως τοῦ πλήθους. Υἱ.)· ἀνθρώπων δὲ σοφάτατος πρὸς θεὸν πίθηκος φανεῖται καὶ σοφίᾳ καὶ κάλλει (=παραχθαλλόμενος πρὸς θεόν· Πλ.)· 3) συμφωνίας· π. χ. πρὸς τὴν δύναμιν τὴν αὐτῶν εὖ ποιοῦσι (=κατὰ τὴν ἑαυτῶν δύναμιν. Πλ. Φαιδ. 231)· 4) τρόπου· π. χ. εἴμι ἔτοιμος πρὸς βίᾳ τὸν ἀνδρὸς ἄγειν (=βίᾳ Σοφ.)· 5) σκοποῦ· π. χ. παντοδαπὰ εὔρηται ταῖς πόλεσιν πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν (Δη.).

§ 163. Ἡ πρὸς ἐν συνθέσει σημαίνει α') διεύθυνσιν· π. χ. προσέρχομαι, προσάγω· δ') πλησίον· π. χ. προσσοικῶ· γ') προσθήκην· π. χ. προστίθημι, προσκτῶμαι.

Η ὑπό.

§ 165. Ἡ ὑπὸ μετὰ γεν. σημαίνει ὑποκάτω· π. χ. πᾶς ὅ τι ἐπὶ γῆς καὶ ὁ ὑπὸ γῆς χρυσὸς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος.

Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ ὑποκάτω προκύπτει ἡ σημασία α') τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου ἐπὶ τῶν παθητικῶν ὥρμάτων (ἴδ. § 104 ε'). π. χ. κατεκόπησαν ὑπὸ τῶν Κιλίκων (Ξ.)· δ') τοῦ ἀναγκαστικοῦ αἰτίου· π. χ. οὐκ ἡδύναντο καθεύδειν ὑπὸ λύπης· γ') τῆς συνοδείας· π. χ. Λακεδαιμόνιοι βραχέως καὶ ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν ἐχώρουν (=συνοδευόμενοι ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν· Θ. 5, 70).

§ 166. Ἡ ὑπὸ μετὰ δοτ. σημαίνει ὑποκάτω (ἐπὶ στάσεως)· π. χ. προέτρεχεν ἀπὸ τοῦ δένδρου, ὑφ' ὕψῳ ἦν (Ξ.).

Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ ὑποκάτω προκύπτει ἡ σημασία τῆς ὑποταγῆς καὶ τῆς ἐπιμελείας· π. χ. οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες (Ξ.)· ὑπὸ παιδοτρίβῃ ἀγαθῷ πεπαιδευμένος (ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν π. ἀγαθοῦ Πλ.).

§ 167. Ἡ ὑπὸ μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει ὑπὸ κάτω (ἐπὶ κινήσεως)· π. χ. ἀπῆλθον ὑπὸ τὰ δένδρα ὡς ἐβδομήκοντα (Ξ.). Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης προῆλθεν ἡ σημασία τῆς ὑποταγῆς καὶ ἡ τοῦ χρό-

νου· π.χ. Αἰγυπτος πάλιν ὑπὸ βασιλέα ἐγένετο (Θ.). διέβησαν ὑπὸ νύκτα (= ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς νυκτός, νύκτωρ (Θ.).

§ 168. Ἡ ὑπὸ ἐν συνθέσει σημαίνει α') ὑποκάτω· π.χ. ὑφίστα-
μαι. ὑπόγειος' 6') λάθρος, ἀνεπαισθήτως, δόλιγον· π.χ. ὑφέρω, ὑπο-
πίρω (κοιν. κοιτσοπίνω), ὑπόπικρος (πικρούτσικος), ὑπέρυθρος (=
κοκκινωπός). γ') συνοδείχν· π.χ. ὑπάριθμος, ὑπαυλῶ (συνοδεύω διὰ τῆς
φύδης, διὰ τοῦ αὐλοῦ).

ΣΗΜ. Ἡ κυρία σημασία τῆς ὑπὸ εἶναι ἡ τοῦ ὑποκάτω.

Καταχρηστικὰ προθέσεις.

§ 169. Εἰς τὰς προθέσεις καταχλέγονται καὶ τὰ ἄνευ, χωρίς, ἔνεκα
(ἢ ἔνεκεν), ἄχρι, μέχρι, πλήν, ὡς. Ταῦτα εὑρηται μόνον ἐν συντάξει
μετὰ πτώσεως καὶ λέγονται καταχρηστικὰ προθέσεις. Μόνον τὸ
πλήν εὑρηται ἐν συνθέσει ἐν τῷ πλημμελής.

α') Τὸ ἄνευ συντάσσεται μετὰ γεν. καὶ σημαίνει χωρισμὸν (ἀν-
τίθετος εἶναι ἡ σὺν μετὰ δοτ. ἢ ἡ μετὰ μετὰ γεν.). π.χ. οὐ θέμις
ζῆν, πλὴν θεοῖς, ἄνευ κακῶν.

ΣΗΜ. Τὸ ἄνευ τίθεται καὶ μετὰ τὴν γενικήν, ὅταν αὕτη εἶναι ἀναφορικὴ
ἀντωνυμία· π.χ. λιμένας ἔχετε, ὁρ ἄνευ οὐχ οἴον τε ναυτικῆς δυνάμεις χρῆσθαι (Ξ.).

β') Τὸ χωρὶς εἶναι κυρίως ἐπίρρημα καὶ τίθεται μετ' αὐτοῦ γεν.
τοῦ χωρισμοῦ ἰδ. § 97.

γ') Τὸ ἔνεκα ἢ ἔνεκεν συντάσσεται μετὰ γεν. εἰς δήλωσιν σκο-
ποῦ, σπανιώτερον δὲ αἰτίας· π.χ. τίνος ἔνεκα ταῦτα λέγω; ἢν' εἰδῆπτε
κτλ. (Δη.). τῶν ἀδικημάτων ἔνεκα αὐτοὺς ἀπέκτειναν (Λυ.). Τὸ ἔνε-
κά τυνος σημαίνει ἐνίστε οὖσιν ἔξαρτᾶται ἐκ τυνος· π.χ. ὅμοιοι τοῖς
τυφλοῖς ἢν ἦμεν ἔνεκά γε τῶν ἡμετέρων δρυμαλμῶν (= οὖσιν ἔξαρτα-
ται τούλαχιστον ἐκ τῶν ἡμ. δρφ.). (Ξ. Ἀπ. 4,3,3).

ΣΗΜ. Τὸ ἔνεκεν σπανίως ἀπαντᾷ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, τίθεται δὲ τὸ ἔνεκα
ἢ ἔνεκεν συνήθως μετὰ τὴν γενικήν.

δ') Τὸ ἄχρι καὶ τὸ μέχρι συντάσσονται μετὰ γεν. καὶ σημαίνουσι
τὸ τέρμα τοπικῶς καὶ χρονικῶς· π.χ. παρετέτατο ἡ τάφρος μέχρι
τοῦ Μηδίας τείχους (Ξ.). ἡκροθολίζοντο πολλάκις μέχρις ἐσπέρας (Ξ.).

ε') Τὸ χάριν συντάσσεται μετὰ γεν., καὶ σημαίνει σκοπόν· π.χ.
συγχωρῶ τοῦ λόγου χάριν (Πλ.).

ζ') Τὸ πλήν συντάσσεται μετὰ γεν. καὶ σημαίνει ἔξαίρεσιν· π.χ.

Τις ταχέρηντις διαρπάσαι τοῖς Ἐλλησιν ἐπέτρεψε ταύτας τὰς κώμας πλὴν τῶν δινδραπόδων (Ξ.).

ζ.) Τὸ ὡς συντάσσεται μετ' αἰτ. προσώπου εἰς δῆλωσιν διευθύνσεως (ὡς ἡ πρός): π.χ. τὸν ὄμοιον ἔγει Θεός ὡς τὸν δμοῖον

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν προοδέσεων.

§ 170. Αἱ προθέσεις ἥσαν τὸ πρῶτον ἐπιρρηματα. Μετ' ἐπιρρηματικῆς σημασίας εὑρηνται πολλάκις παρ' Ὀμήρῳ. Παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις μόνη ἡ πρὸς εὑρηται ἐνίστε ἐπιρρηματικῶς ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ προσέτι ἐν τῷ καὶ πρὸς καὶ πρὸς δέ π.χ. ἀθλιον ἔφην εἶναι τὸν ἀδίκως ἀποκτείναντα καὶ ἐλεεινόν γε πρὸς (Πλ.). ἐγὼ ἡγοῦμαι τοῦτον τὸν λόγον ἀσύμφορον εἶναι: τῇ πόλει λέγεσθαι, πρὸς δὲ καὶ οὐ δίκαιον. (Δη.). Ἡ ἐπιρρηματικὴ σημασία τῶν προθέσεων φαίνεται μάλιστα ἐν συνθέσει π.χ. ἐξέρχομαι=ἔξω ἔρχομαι (ἔξελθε τέκνον=ἔλθε ἔξω τέκνον). εἰσέρχομαι=εἴσω ἔρχομαι.

§ 171. Ἐνίστε εὑρηνται καὶ προθέσεις καὶ μετ' ἐπιρρημάτων συντεταγμέναι π.χ. κτῆμα ἐσ δεὶ (διὸ πάντοτε)· μέχρι τότε (Θ.). ἐσ αὐχοιν· μέχρι ἐνταῦθα (Ξ.). πρὸ. εἰσάπαξ, εἰσέτι παραντίκα.

§ 172. Ὅταν δύο προθέσεις διὰ συμπλεκτικῶν ἡ διαζευκτικῶν συνδέσμων συνδεόμεναι συντάσσονται μετὰ τοῦ αὐτοῦ οὐσιαστικοῦ, τὸ οὐσιαστικὸν τίθεται μεθ' ἐκατέρας τῶν προθέσεων π.χ. δὲ ἐπὶ γῆς καὶ ὁ ὑπὸ γῆς χρυσὸς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος.

§ 173. Αἱ προθέσεις τίθενται ἀμέσως πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ, μεθ' οὗ συντάσσονται. Ἄλλα πολλάκις δύνανται νὰ παραμπίπτῃ μεταξὺ τῆς προθέσεως καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ λέξις τις ἡ καὶ πλείονες λέξεις π.χ. ἐν μὲν γὰρ τῇ εἰρήνῃ οἱ πατέρες τοὺς πατέρων θάπτουσιν, ἐν δὲ τῷ πολέμῳ οἱ πατέρες τοὺς πατῖδας (Ἡρ.). ἐκ τῶν ἔργων τῆς ἐπιμελείας (=ἐκ τῆς ἐπιμελείας τῶν ἔργων. Θ.). λόγοι ἀληθεῖς ἀριστοφρούροι ἐν ἀνδρῶν θεοφίλων εἰσὶ διανοίαις (Πλ.).

§ 174. Αἱ διεύλλαχδοι προθέσεις τίθενται παρὰ ποιηταῖς καὶ μετὰ τὸ οὐσιαστικόν, μεθ' οὗ συντάσσονται. Τότε δὲ ὁ τόνος τῆς προθέσεως ἀναβιβάζεται εἰς τὴν παραλήγουσαν. Τοῦτο λέγεται ἀναστροφή π.χ. ταχθεὶς τόδ' ἔρδειν τῶν ἀνασσόντων ὅπο (Σοφ.). τοῦ Θεοῦ πάρα (Σοφ.). Ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ ἡ ἀναστροφὴ γίνεται

ταὶ ἐπὶ τῆς προθέσεως περὶ π. χ. οὐδὲν τούτων πέρι ἐπω̄ (Πλ.).

§ 175. "Οταν τὸ οὐσιαστικόν, μεθ' οὐ καὶ πρόθεσις συντάσσεται, ἔχη ἐπιθετικὸν διορισμόν, τότε καὶ πρόθεσις τίθεται πρὸ τοῦ ἐπιθετικοῦ διορισμοῦ, ἀντὶ οὗτος προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ π. χ. παρὰ τοῦ σοῦ πατρός. Ήπειρὰ ποιηταῖς πολλάκις κεῖται μεταξὺ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις σπανίως π. χ. οὐδὲν ξὺν νῷ (Πλ. Κρ. 48). τρόπων ἐξ οἶων (Θ. 2, 36). οὐδὲν δι' ἄλλο (Λυ. 16. 8).

§ 176. "Οταν δύο καὶ πλείονα οὐσιαστικά, συμπλεκτικῶς καὶ διαζευκτικῶς συνδεόμενα, ἔχοντανται ἐκ τῆς αὐτῆς προθέσεως, καὶ πρόθεσις τίθεται α') πρὸ ἑκάστου οὐσιαστικοῦ, ὅταν πρόκειται ἑκάστη ἔννοιᾳ χωριστὰ καὶ μετ' ἐμφάσεως νὰ ἐκφρασθῇ π. χ. τὸ μεγαλοπρεπές τε καὶ ἐλευθέριον καὶ διὰ τοῦ προσώπου καὶ διὰ τῶν σχημάτων διαφαίνει (Ξ.).

β') μόνον πρὸ τοῦ πρώτου οὐσιαστικοῦ π. χ. ἀπό τε τῶν νεῶν καὶ τῆς γῆς (Ξ.) εἰς πόλιν τινὰ καὶ ιδιώτην.

§ 177. "Οταν ὄνομά τι συντάσσεται μετὰ πλειόνων προθέσεων ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει, ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ ἑκάστης προθέσεως π. χ. πρὸ τῆς μάχης καὶ μετὰ τὴν μάχην ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ κατὰ τῆς πόλεως (ἢ.... καὶ κατ' αὐτῆς). Τὸ πρὸ καὶ μετὰ τὴν μάχην καὶ τὰ παρόμοια εἶναι σόλοικα.

§ 178. Ενίστε παρακλείπεται καὶ πρόθεσις εὐκόλως νοούμενη ἐκ τῆς συνεχείας τοῦ λόγου π. χ. ἐπορεύοντο διὰ τῶν αὐτῶν ἐθνῶν, ὡν περ (==δι' ὧν περ) διέργαστης τῷ παμπληθεῖ στόλῳ (Ξ. Ἀγ. 2, 1). πῶς ἔχεις διδόνεις τοῦ τοιοῦδε πέρι; τίνος δή; (==περὶ τίνος δή; Πλ. Πολ. 456).

§ 179. Κατά τινα πρόληψιν α') μετὰ ὁμοίων κινήσεως σημαντικῶν συνάπτεται πολλάκις διορισμὸς δηλῶν στάσιν, διότι ὁ λέγων ἀποδέλεπει εἰς τὴν μετὰ τὴν κίνησιν ἐπερχομένην στάσιν π. χ. τὸ ἐμὸν σωμα, διὰ πατέρες, ὅταν τελευτήσω, μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε μήτε ἐν δρυγύρῳ (Ξ.). τούτους ἐν τοῖς φίλοις ἔθεσαν (==εἰς τοὺς φίλους ἔθεσαν, ὥστε εἶναι ἐν τοῖς φίλοις).

β') μετὰ ὁμοίων στάσεως σημαντικῶν τίθεται πολλάκις ἐμπρόθετος διορισμὸς σημαίνων κίνησιν εἰς τόπον, διότι νοεῖται ὅμως καὶ

γενομένη κίνησις· π.χ. παρῆσαν εἰς Σίρδεις (=έλθόντες εἰς Σάρδεις παρῆσαν ἐκεῖ. Ε.).

γ') ἐπιθετικὸς διορισμὸς ἐκφερόμενος διὰ τοῦ ἀρθροῦ καὶ ἐμπροθέτου πτώσεως, ὅστις ἔπειπε νὰ σημαίνῃ στάσιν ἐν τόπῳ, μεταξύλλεται εἰς διορισμὸν σημαίνοντα τὴν ἐκ τόπου κίνησιν, διότι τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως ἐκφράζει κίνησιν ἐκ τόπου· π.χ. οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἔφυγον (=οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔφυγον ἐκ τῆς ἀγορᾶς). οἱ παρ' Ἀβροκόμα μισθοφόροι Ἐλληνες ἦλθον παρὰ Κῦρον· οἱ ἀπὸ τῶν πύργων ἑβαλλον (=οἱ ἐπὶ τῶν πύργων ἑβαλλον ἀπὸ τῶν πύργων. Θ.). Δύο σημεῖα τῆς πράξεως συνενοῦνται ἐν τῷ νῷ.

Τοιοῦτον καὶ τὸ παρὰ Ε. Ἐλλ. 1,7,29: Ἐρασινίδης ἐκέλευεν ἐπὶ τοὺς πρὸς Μυτιλήνην πολεμίους πλεῖν (=ἐπὶ τοὺς ἐν Μυτιλήνῃ πολεμίους πρὸς Μυτιλήνην πλεῖν). Ἐκ τῆς σπουδῆς ἐν τῇ ἐκφράσει ἐνοῦνται δύο ἔννοιαι εἰς μίαν.

ΣΗΜ. Ὁμοία τις πρόληψις παρατηρεῖται καὶ ἐν τῇ συντάξει τῶν τοπικῶν ἐπιρρημάτων· π. χ. τοὺς ἔνδοθεν ἔστηγε (=τοὺς ἔνδον ἔστηγεν ἔνδοθεν Ε.). ἄγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἤζοντα (=τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν δεῦρο ἤζοντα Δη).

Σύνταξις τῶν μετὰ προθέσεων συνθέτων ὁμιάτων.

§ 180. Πολλὰ τῶν μετὰ προθέσεων συνθέτων ὁμιάτων συντάσσονται μετά τινος τῶν πλαγίων πτώσεων α') διὰ τὴν πρόθεσιν· π.χ. πολλοῖς ἡ γλῶττα προτρέχει τῆς διαροίας (=τρέχει πρὸ τῆς διανοίας Ἰσ.). ἐμμέρω τῷ λόγῳ παταβοῶ τινος· β') διὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀπλοῦ ῥήματος· π.χ. χρῶμαί τινι καὶ παταχρῶμαί τινι (Δη. 18, 150: κενῆ προφάσει ταύτῃ παταχρῶ).

γ') διὰ τὴν ἔννοιαν τὴν προερχομένην ἐκ τῆς συνθέσεως αὐτῶν· π.χ. ἐφίεμαι τινος, πατά τὸ ἐπιθυμῶ τινος· προσέρχομαι τινι, πατά τὸ πλησιάζω τινί· παταχρῶμαι ἡ διαχρῶμαι ἐμαυτόν, πατά τὸ ἀποσφάτιτον ἡ διαφθείρω ἐμαυτότορ (Ἡρ. 1,82: λέγουσιν Ὁθρυάδην παταχρήσασθαι ἐσυτόν). παταπολεμῶ τινα=παταβάλλω τινὰ ἐν τῷ πολέμῳ· παταβοῶ τινα=παταβάλλω τινὰ διὰ τῆς βοῆς.

Ἐνίστε συμπίπτει ἡ τοῦ ῥήματος καὶ ἡ τῆς προθέσεως σημασία· π.χ. μαγνύναι τινί τι καὶ συμμαγνύναι τινί τι· διολογεῖν τινί τι.

α   Ἐπιρρηματικοὶ διορισμοί.

§ 181. Ἐπιρρηματικοὶ διορισμοὶ λέγονται οἱ διορισμοὶ οἱ ἐκφρόμενοι δι' ἐπιρρημάτων.

Διὰ τούτων

α') δηλοῦται ὁ τόπος 1) ὁ τόπος, ἐνῷ γίνεται τι (ἐν τόπῳ στάσις). π.χ. ποῦ μοι τὰ ἵα; μένω οἴκου ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς. 2) ὁ τόπος, εἰς ὃν πορεύεται τι (κίνησις εἰς τόπον). π.χ. πορεύομαι οἴκαδε· ἀλλοσε οὐδαμόσε ἐξῆλθες (Πλ. Κρ. 52). χώρει εἶσω. 3) ὁ τόπος, ἐξ οὗ ὀρμᾶται τι (ἐκ τόπου κίνησις). π.χ. ἐξ ἀγορᾶς ἡ πόθεν Μενέζενος (Πλ.). 4) ὁ τόπος, δι' οὗ πορεύεται τι (διὰ τόπου κίνησις). π.χ. τὰς πύλας, ἢ εἰσῆλθον, ἔκλησε (=δι' ὃν εἰσῆλθον. Θ. 2, 4).

ΣΗΜ. Ἐπιρρήματα σημαίνοντα τὴν ἐν τόπῳ στάσιν εἶνε α') τὰ εἰς οὐ καὶ θε λήγοντα, οἷον ποῦ, αὐτοῦ, ἀλλαχοῦ, αὐτόθι καὶ ἄλλα τινά, οἷον τὸ ἐνταῦθα, ἐκεῖ, ἐνθα δ') τὰ ἐξ ὄνομάτων εἰς οὐ καὶ οἱ λήγοντα, ἀτινα εἶνε λείφαντα τῆς ἀρχαίας τοπικῆς πτώσεως, οἷον οἴκοι, Μεγαροῦ, Ἰσθμοῖ, Πλαταιάσι καὶ ἄλλα τινά. Ἐπιρρήματα σημαίνοντα τὴν εἰς τόπον κίνησιν εἶνε α') τὰ λήγοντα εἰς σε καὶ δε (ζε), οἷον ἐκεῖσε, ἀλλαχόσ δ') τὰ εἰς οἱ ἀντωνυμικὰ ἐπιρρήματα, οἷον ποτ, οἴ, δηοι καὶ ἄλλα τινά, οἷον τὸ ἐνταῦθα καὶ ἐνθα, ἀτινα σημαίνουσι καὶ τὴν ἐν τόπῳ στάσιν, τὸ δεῦρο καὶ ἄλλα. Ἐπιρρήματα σημαίνοντα τὴν ἐκ τόπου κίνησιν εἶνε τὰ εἰς θε λήγοντα, οἷον τὸ ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν, πανταχόθεν κτλ. Ἐπιρρήματα σημαίνοντα τὴν διὰ τόπου κίνησιν εἶνε τὸ ταύτη καὶ τὸ ἢ, τὰ διποια χωρίας εἶνε δυτικαὶ μετὰ σηματίας ἐπιρρηματικῆς (ἰδ. § 111).

β') δηλοῦται ὁ χρόνος, καθ' ὃν γίνεται ἡ ἔγινε ἡ θά γίνη τι (τὸ πότε). π.χ. κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ· ἡ νυῦς οὐχ ἦζει σήμερον.

γ') δηλοῦται ὁ τρόπος (τὸ πῶς). π.χ. βουλεύου μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα ('Ισ.). βοτρυδὸν πέτονται.

δ') δηλοῦται τὸ ποσόν π.χ. ἥλθε μάλα γεγηθώς· λίαν δεῦθυμος εἰ· ἄγαν λαλεῖς.

ΣΗΜ. Ως ἐπιρρηματικοὶ διορισμοὶ εἶνε καὶ οἱ ἐμπρόθετοι, οἵτινες, ὡς εἴδομεν ἀνωτέρω, δηλοῦσι διαφόρους σχέσεις τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου, τοῦ τρόπου καὶ ἄλλας ἐπιρρηματικὰς σχέσεις, οἷον τοῦ αἰτίου, τοῦ ὀργάνου, τῆς ἀναφορᾶς (ἰδ. § 115—168).

'Ιδιαίτεραι παρατηρήσεις ἐπί τινων ἐπιρρημάτων.

§ 182. Άει. Τὸ δεὶ σημαίνει πάντοτε. Πολλάκις δὲ μετὰ συνάρθρου μετοχῆς ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ ἐκάστοτε π.χ. τοῦτο ἔτι καὶ γυν διαμένει τῷ δεὶ βασιλεύοντι (=τῷ ἐκάστοτε βασιλεύοντι Ε. Κυ. 2, 1, 47· πρβ. Πλουτ. Σερτ. VI, 25· οἱ πεμπόμενοι ἐκάστοτε στρατηγοί).

§ 183. Ἀλλως. Τὸ ἄλλως σημαίνει κατ’ ἄλλον τρόπον. Ἐκ τῆς ἀρχικῆς ταύτης σημασίας προκύπτει ἡ σημασία τοῦ ὑπὸ ἀλλήν ἔποψιν, πλὴν τούτου, ἐν γένει, ἀπλῶς, μάτηρ π. χ. συγγενεῖς ἡσκν ἔνδον καὶ ἄλλως εὑμενεῖς (=καὶ πλὴν τούτου· Ξ.). ἀδρατον καὶ ἄλλως ἀναισθητον (=καὶ ἐν γένει Πλ.). ἄλλως ἐνακ λόγου ἐλέγετο (=ἀπλῶς, μάτην· Πλ. Κρ. 4, 6).

ΣΗΜ. Τὸ ἄλλως τε καὶ (=καὶ ὑπὸ ἀλλῆν ἔποψιν, ἵτις ὡς ἥττον σπουδαία παραλείπεται) τίθεται συνήθως πρὸ αἰτιολογικῶν, γρονικῶν καὶ ὑποθετικῶν προτάσεων ἡ μετοχῶν καὶ σημαίνει καὶ μάλιστα, π. χ. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ εἰς οὐδένα οὐδὲν ἐνεωτέριζον (Θ. 2, 3). ἀπιστον ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννίς, ἄλλως τε καὶ ὅμορον χώραν ἔχωσι (Δη. 1, 5)· τολμητέον τάληθὲς εἰπεῖν ἄλλως τε καὶ περὶ ἀληθείας λέγοντα (Πλ. Φαιδρ. 257).

§ 184. Αὗθις. Τὸ αὗθις σημ. πάλιν. Ἔνιοτε μετὰ μέλλοντος συντεταγμένον σημαίνει ἄλλοτε· π. χ. νῦν μὲν ἀπέλα, αὗθις δὲ ἐγὼ παρέσομαι πρὸς σὲ (Ξ. Κυ. 7, 3, 32). Συνηθέστερον ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας εἶνε τὸ εἰσαῦθις· καὶ μοι ἐπίδειξιν αὐτοῦ τούτου ποιησαι, τῆς βραχυλογίας· μυκρολογίας δὲ εἰσαῦθις (Πλ. Γο. 449).

§ 185. Αὐτίκα. Τὸ αὐτίκα σημαίνει εὐθύς, παραχρῆμα. Πολλάκις δὲ λαμβάνεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ παραδείγματος χάριν (Γαλλ. par exemple)· π. χ. πᾶν τούναντίον ἔστιν ἐπὶ δὲ οἱ τε δειλοὶ ἐρχονται καὶ οἱ ἀνδρεῖοι· αὐτίκα εἰς τὸν πόλεμον οἱ μὲν ἐθέλουσιν λέναι, οἱ δὲ οὐκ ἐθέλουσιν (Πλ. Πρωτ. 359).

§ 186. Αὐτόθεν. Τὸ αὐτόθεν ἐνίοτε λαμβάνεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εὐθύς· π. χ. περὶ μέν τοι ἡγεμονίας αὐτόθεν διεπράττοντο, δῆπος ἐν τῇ ἐκατῶν ἕκαστοι ἡγήσοιντο (Ξ. Ἑλλ. 7, 5, 3).

§ 187. Δεῦρο. Τὸ δεῦρο παρὰ τοῖς παλαιοῖς λαμβάνεται δείποτε εἰς δήλωσιν κινήσεως πρὸς τὸν τόπον, ἐνθικὸς λέγων εὑρίσκεται· π. χ. ἐλθὲ δεῦρο (Ἀριστοφ. Θ. 319). Πολλάκις λαμβάνεται μετὰ προστακτικῆς, ὡς παροκκελευσματικὸν μόριον, ὡς τὸ παρὸς ἡμῖν ἔλα· π. χ. δεῦρο εἰπέ (=ἔλα εἰπέ. Πλ. Ἀπ. 24). Τὸ δεῦρο δεὶ σημαίνει ἔως ἐδῶ, μέχρι τοῦδε· π. χ. δεῦρο ἀεὶ εὐτυχεῖς (Εὐρ. Φοιν. 1215).

§ 188. Εἰεν. Τὸ εἰεν σημαίνει συγκατάθεσιν τῶν εἰρημένων. Εἶνε δὲ εὔχρηστον ἐν τοῖς διαλόγοις, ὅταν ὁ λέγων ἀποδέχηται τὰ εἰρημένα, ίνα μεταβῇ εἰς τὰ ἐπόμενα· π. χ. εἰεν· ἀλλὰ νὴ Δίκη τιλα. (Δη. 20, 75).

§ 189. Εἰτα καὶ ἐπειτα. Τὰ χρονικὰ ταῦτα ἐπιφρήματα τίθενται

εἰς δήλωσιν τῆς χρονικῆς τάξεως καὶ ἀκολουθίας· π. χ. τὸ πρῶτον
‘Αμφίπολιν λαζῶν εἴτα Θετταλίας ἐπέβη (Δη). Πολλάκις, μάλιστα
δὲ ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσεως, σημαίνουσι θυμασμὸν καὶ ἀγανάκτησιν· π.
χ. εἴτα οὐκ αἰσχύνεσθε; (Δη 1,24)· ἐμβρόντητε, εἴτα νῦν λέγεις;
(Δη). Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας λέγονται ἐντονώτερον μετὰ τοῦ
καὶ (ιχτα, κάπειτα)· καπειτα τοιοῦτον ὅντα οὐ φιλεῖς αὐτόν; (Ξ.).

§ 190. “Ἐνδον, εἴσω (ἢ ἔσω). Τὸ μὲν ἔνδον λέγεται ἐπὶ στάσεως,
τὸ δὲ εἴσω συνήθως ἐπὶ κινήσεως· π.χ. ἔνδον ἔστ’ Εὔριπίδης; Ἀρι-
στοφ.; χωροῖς ἀν εἴσω (Σοφ.).

§ 191. Μάλιστα. Τὸ μάλιστα μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει
ὅς ἔγγιστα· π. χ. ἔτη τριακόσια μάλιστα.

§ 192. Πολλάκις. Τὸ πολλάκις μετὰ τὸ εἰ, ἵνα μὴ, μεταπίπτει εἰς
τὴν σημασίαν τοῦ ἴσως. τυχόν· π.χ. εἰ ἄρα πολλάκις μὴ προσεγγί-
κητε τῷ τοιούτῳ (Πλ. Λάζ. 176)· μὴ πολλάκις ἡμᾶς ὁ Ἐπιμηθεὺς
σφύλη ἔξαπατήσῃς (Πλ. Πρωτ. 361).

§ 193. Πόθεν. Το πόθεν τίθεται πολλάκις εἰς δήλωσιν σφοδρᾶς
ἀρνήσεως· π. χ. διατί ποτ᾽ ἄθρωποι καλοῦνται; σὺ ἔχεις εἰπεῖν;
πόθεν, ὦ ἀγαθέ (Πλ. Κρητ. 398);

§ 194. Ποτέ. Τὸ ποτὲ σημαίνει ἐνίστε τέλος πάντων· π.χ. ὁ δὲ
‘Αγηστλαος χρόνῳ ποτὲ εἶπεν (=μετὰ πολὺν χρόνον τέλος πάντων
εἶπεν. Ξ.)· ἐφάνθης ποτὲ (=ἐφάνης τέλος πάντων. Σοφ.). Ἐν εὐ-
θείᾳ δὲ ἢ πλαχίᾳ ἐρωτήσει κείμενον ἐμφάνει θυμασμὸν τοῦ ἐρω-
τῶντος· διὸ τίθεται συχνότατα ἐν πλαχίᾳ ἐρωτήσει μετὰ τὸ θυ-
μάζειν· π.χ. τί ποτε λέγει ὁ θεός; (τί ἔρχεται γε, τί τάχα λέγει ὁ θεός;
Πλ. Ἀπ. 21)· πολλάκις ἐθεύμασσι τίσι ποτὲ λόγοις ἔπεισαν Ἀθη-
ναίους οἱ γραψάμενοι Σωκράτη (Ξ.).

§ 195. Τὸ ποὺ σημαίνει ἔν τινι τόπῳ, καπούν· π.χ. ἄλλοθί που
(=ἐν ἄλλῳ τινι τόπῳ). Πολλάκις δὲ λαμβάνεται ἐπὶ τῆς σημασίας
τοῦ ἴσως, νομίζω, ἀν δὲν ἀπαγόμαι· π.χ. πάντες που πρὸς τὸν θεὸν
ἀκοβλέπουσι (Ξ. Οἰκ. 17,2).

§ 196. Πώ, ἔτι. Τὸ πὼ τίθεται ἐν προτάσεσιν ἀποφθητικαῖς ἢ
καταφθητικαῖς μέν, περιεχούσαις δὲ ἔννοιαν ἀποφθητικήν, καὶ σημαί-
νεις ἀκόμη, μέχρι τοῦδε· π. χ. οὐκ ἴσασι πὼ τὴν ἡμετέραν συμμα-
χίαν (Ξ.). τίς πω τούτῳ ἐπεχείρησε (=μέχρι τοῦδε. Θ.). Τὸ ἔτι
ἐν καταφθητικαῖς μὲν προτάσεσι κείμενον σημαίνει ἀκόμη· ἐν ἀπο-

φατικαῖς δὲ (ἢ καταφρακτικαῖς μέν, περιεγούσαις δ' ἀπόφρασιν) σημαίνει πλέον· π. χ. πάσχω ἔτι καὶ νῦν (Πλ.). οὐκέτι καὶρὸς ὀκνεῖν (Σοφ.) τί τὸ κωλῦον ἔτι ἔσται; (=τὶ πλέον θὰ ἐμποδίζῃ; Δη. 1, 12.)

§ 197. Τάχα. 'Η πρώτη σημασία τοῦ τάχα εἶνε ἡ τοῦ ταχέως. 'Αλλὰ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις σπανίως εὑρηται ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης (Πλ. Κρατ. 410 : τάχα μᾶλλον ἐφήσεις). Συνήθως δὲ κείται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἵσως, ὅπερ ἐνίστει καὶ συνάπτεται μετὰ τοῦ τάχα πλεοναστικῶς· π.χ. τάχ' ἂν τις τολμήσει (= ἵσως ἀν τις.. Ισ.).

§ 198. Τάχιστα. Τὸ τάχιστα συνάπτεται πολλάκις μετὰ τῶν χρονικῶν συνδέσμων εἰς δήλωσιν τῆς ταχίστης χρονικῆς ἀκολουθίας δύο τινῶν πράξεων· π. χ. ἐπεὶ τάχιστα ἥρεθη, ἥρετο πρῶτον ἀπὸ τῶν θεῶν (=εὐθὺς ἀφ' οὗ... Ε. Κυ. 5, 2, 21).

§ 199. Ως. Τὸ ὃς εἶνε ἀναφορικὸν ἐπίρρημα ἀναφερόμενον εἰς τὸ δεικτικὸν οὔτως· π.χ. ἐκέλευσε τοὺς "Ελληνας, ὡς νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην, οὕτω ταχθῆναι (Ε.). Ἐπὶ ἀναφωνήσεων θυμασμοῦ σημαίνει πόσον (ιδ. § 254). Μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν ἔχει ἔνοικαν ἐπιτατικὴν (=ὅσον τὸ δυνατόν)· π. χ. ἐπίτιηδές σε οὐκ ἥγειρον, ἵνα ὡς ἥδιστα διάγης (Πλ.). Πρὸ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν σημαίνει περίου· π. χ. ὄπλίτας εἰχεν ὡς πεντακοσίους (Ε.). Πολλάκις σημαίνει σχέσιν, ἀναφοράν· π. χ. Βρασίδες ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπειν (=σχετικῶς πρὸς Λακεδαιμόνιον, ἀν λάθη τις ὑπ' ὅψιν ὅτι ἦτο Λακεδαιμόνιος. Θ. 4, 84).

Δικβάνεται ὡς πρόθεσις (§ 169, 7), ὡς εἰδίκος σύνδεσμος (§ 37), ὡς σύνδεσμος ἀκολουθίας (§ 397). Τίθεται μετὰ μετοχῆς αἰτιολογικῆς ἢ τελικῆς πρὸς δήλωσιν ὅτι ἡ αἰτιολογία ἢ ὁ σκοπὸς εἶνε κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κυρίου ὑποκειμένου (§ 436, σημ. 6'). Ἄξια ἰδίας παρατηρήσεως εἶνε ἡ σύνταξις τοῦ ὡς μετὰ τροπικῶν ἐπίρρημάτων εἰς ὃς. Ἐν τῇ συντάξει ταύτη φαίνεται ὅτι εἶνε ἐπίρρημα τοῦ ἀρθροῦ δ, ἢ τό, οἷον· ὡς ἀληθῶς=κατὰ τὸν ἀληθῆ τρόπον, καθ' ὅλην τηληρίου ἀληθῶς· ὡς ἐτέρως=κατὰ τὸν ἔτερον (τὸν ἀντίθετον) τρόπον (ἐν ᾧ ἐτέρως=καθ' ἔτερον τρόπον)· π.χ. τὰ πράγματα, ἐάν τε καλῶς ἔχῃ, γάριτος τυγχάνει, ἐάν δ' ὡς ἐτέρως, τιμωρίας (Δημ. 2, 8, 5). συμμάχους ἔξομεν πάντας ἀνθρώπους — οὕτω διακειμένους,

Ὥσπερ χρὴ τοὺς ὅσ τινας συμμάχους καὶ φίλους ὄντας (Ισ. 8, 21).
Πρὸς. καὶ τὸ ὅσ αὐτῶς ἡ ὁσαύτως = κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Tὸ ἀπαρέμφατον.

§ 200. Τὸ ἀπαρέμφατον εἶνε ῥηματικὸν οὐσιαστικὸν ἐκφράζον γενικῶς τὴν ἔννοιαν τοῦ ῥήματος ἐν τοῖς διαφόροις χρόνοις. Διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἀρθρου ἐξκρίβεται καὶ ἀκοινέστερον δηλοῦται ἡ ὄνοματικὴ φύσις τοῦ ἀπαρέμφατου.

ΣΗΜ. Ἡ ῥηματικὴ φύσις τοῦ ἀπαρέμφατου φάίνεται ἐκ τῶν ἔξης: α') ὅτι ἔκστος ῥήματος ὑπάρχει οὐγὶ ἐν ἀπαρέμφατον, ἀλλὰ πλείονα κατὰ τὴν διάθεσιν καὶ τὸν γρόνον· π. γ. ποιεῖν, ποιεῖσθαι, ποιῆσαι, ποιηθῆναι, ποιήσειν, ποιησεῖσθαι, ποιηθήσεσθαι, πεποιηκέναι, πεποιησθαι· β') ὅτι διορίζεται οὐγὶ δι' ἐπιθέτου, ὡς τὸ ὄνομα, ἀλλὰ δι' ἐπιρρήματος, ὡς τὸ ῥῆμα· π. χ. τὸ καλῶς ἀποθηγῆσκεν (ἀλλά: ὃ καλῶς θάνατος)· γ') ὅτι δέχεται τὴν ἀντικείμενον καθ' ἦν πτῶσιν καὶ τὸ ῥῆμα· π. γ. λακεῖν τὴν ἀρετὴν (ἀλλά: ἡ ἀσκησίς τῆς ἀρετῆς)· δ') ὅτι δέχεται τὸ δυνητικὸν ἐπιρρηματικόν, ὅταν πρόκειται γὰρ δηλωθῆ ἔννοια δυνητικὴ (ἴδ. § 204).

Tὸ ἀπαρέμφατον μετ' ἄρθρον.

§ 201. Τὸ σύναρθρον ἀπαρέμφατον τίθεται ἐν προτάσει, ὡς καὶ πλὴν ἄλλο ὄνομα, ἢ τοι ὡς ὑποκείμενον ἢ ὡς κατηγορούμενον ἢ ὡς ἀντικείμενον ἢ ὡς διορισμός· π. γ. τὸ σιγᾶν κρείττον ἐπτιν τοῦ λαλεῖν (Με. 387). τοῦτο ἐπτι τὸ μέγα δύνασθαι (Πλ.). Κῦρος ἐφέρετο μόνον ὄρῶν τὸ παίειν τὸν ἀλισκόμενον (Ξ.). νίκησον ὀργὴν τῷ λογίζεσθαι καλῶς (Με.).

ΣΗΜ. Ἡ γενικὴ τοῦ συνάρθρου ἀπαρέμφατου (ἄνευ τοῦ ἔνεκα) τίθεται ἐνίστε εἰς δηλώσιν σκοποῦ· π. γ. φρούριον ἐπ' αὐτοῦ ἦν τοῦ μὴ εἰσπλεῖν μηδὲ δικλείνειν (ἴνα μὴ εἰσπλέῃ... μηδέν. Θ.).

Tὸ ἀπαρέμφατον ἄνευ ἄρθρον.

§ 202. Τὸ ἀπαρέμφατον ἄνευ ἀρθρου τίθεται:

α') ὡς ὑποκείμενον ιδίως τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, οἷον δεῖ, χρῆ, προσήκει, ἔξεστι, ἀξιον, δίκαιον, οἶόν τε, δυνατόν ἐστιν, ὕρα, δυνάγη, καιρός ἐστι κτλ. (ἴδ. § 498—500). π.χ. γράμματα μαθεῖν δεῖ ὥρα (ἐστιν) ἀπέραι.

β') ἐνίστε ὡς κατηγορούμενον· π. γ. τὸ λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν.

γ') ὡς ἐπεξήγησις οὐσιαστικοῦ ἢ τοῦ οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας (ἰδ. § 55).

δ') εἰς δήλωσιν ἀναφορᾶς: ἐπὶ ἐπιθέτων, τὰ ὅποια σημαίνουσιν ἀξιούς, ικανός, ὁρόδιος, εὐάρεστος καὶ τὰ ἐναντία τούτων π. χ. γυνὴ εὐπρεπῆς ἰδεῖν· Κῦρος ἦν ἀνὴρ ἀρχειν ἀξιώτατος (Ξ.): ταῦτα οὐχ ἥδεα ἀκούειν (Δη. Φιλ. 1, 18): δεῖναι αἱ γυναικες εὐρίσκειν τέχνας (Εὐρ.): καὶ μετὰ τοῦ ὄστε π. χ. ψυχρὸν τὸ ὄδωρ ὄστε λούσασθαι (= ὡς πρὸς τὸ λούσασθαι, εἰς τὸ γὰλονθῆ τις).

ε') μετὰ τοῦ ὄστε, ἐφ' ὧ ἐφ' φτε, δσος, οἷος εἰς δήλωσιν ἀκολουθίας (ἰδ. § 397 β' καὶ § 398).

στ' εἰς δήλωσιν σκοποῦ. Ῥήματα δέ, μεθ' ὃν τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται εἰς δήλωσιν σκοποῦ, εἶνε μάλιστα τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ διδόναι καὶ τοῦ αἴρεσθαι ἢ τάττειν π. χ. οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔδοσαν Αἰγινήταις Θυρέαν οἰκεῖν (= ὅπως οἰκῶσι Θ. 2, 27): εἴλοντο Δρακόντιον Σπαρτιάτην δρόμου τ' ἐπιμεληθῆναι καὶ τοῦ ἀγῶνος προστατῆσαι (= ὅπως ἐπιμεληθῇ καὶ προστατήσῃ Ξ.).

ζ') ὡς ἀντικείμενον. Τὸ ἀπαρέμφατον, τὸ ὅποιον τίθεται ὡς ἀντικείμενον ἢ ισοδύναμεῖ μὲν εἰδικὴν πρότασιν καὶ λέγεται εἰδικὸν ἀπαρέμφατον ἢ ὑπεμφάνει σκοπὸν καὶ ισοδύναμεῖ πρὸς τὸ τῷ: νέας· ‘Ελληνικῆς γλώσσης γὰ μεθ' ὑποτακτικῆς καὶ λέγεται τελικὸν ἀπαρέμφατον.

~~§ 203.~~ Μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου συντάσσονται

α') τὰ λεκτικὰ ῥήματα καὶ τὰ ἔχοντα ἔννοιαν λεκτικοῦ ῥήματος, οἷον: λέγω, φημί, ὄμοιογῶ, ἀρνοῦμαι, ὑπισχνοῦμαι, ἐπαγγέλλομαι, ἐγγυῶμαι, ἀκούω κτλ.

β') τὰ δοξοστικὰ ῥήματα καὶ τὰ περιέχοντα ἔννοιαν δοξαστικῶν (οἷον: δοκῶ, οἴομαι, νομίζω, ἡγοῦμαι, ὑπολαμβάνω, κρίω, εἰπάζω ἐλπίζω, προσδοκῶ κτλ.). Τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται κατὰ πάντας χρόνον κατὰ τὴν ἴδιατέραν σημασίαν τοῦ χρόνου. Ἐπὶ ἀρνήσεως τίθεται μετ' αὐτοῦ τὸ οὖ (σπουδώς τὸ μή): π. χ. τὸν καλὸν καχαθόν ἀνδρεας εὐδαίμονας εἴναι φημι (= φημι δτι καλὸς καχαθός ἀνὴρ εὐδαίμων εστι· Πλ. Γρ. 472). ὄμοιογῶ σὸν τὸ εὑρημα εἴναι (= δτι εστι· ε.π. τὸ ἀντικείμενον τοῦ θεοῦ τινας = δτι δρᾶσι θεοί τινες).

ΣΗΜ. α') Τὰ ῥήματα ἐλπίζω, προσδοκῶ, ὑποσχνοῦμαι, ἐπαγγέλλομαι καὶ τὰ θυντα (ἔτσιν ὁ ὄρχος γίνεται περὶ μελλούσης περίεσεως) συντάσσονται πάν-

τοτε μετ' ἀπαρεμφάτου μέλλοντος καὶ σπανίως μετ' ἀπαρεμφάτου ἀσφίστου μετὰ τοῦ ἄν. Ἡ ἀρνησις ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου τούτου εἶναι συνηθέστερον τὸ μή, σπανιώτερον δὲ τὸ οὐ· π. χ. ἔλπις τιμῶν τοὺς γονέας πράξειν καλῶς (Με. 155). ἔπαγγελλόμεθα Ἀρισταῖος τὸν βασιλεῖον θρόνον καθιστεῖν αὐτὸν (Ξ.).¹ Βοιωτοὶ νῦν ἀπειλούσιν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν (Ξ.).² δρμύνουσι πάντες οἱ πολῖται, ἐπειδὴν ἔφησι γίνωνται, μήτε τὴν τάξιν λειψειν, λιμνεῦν δὲ τῇ πατρίδι καὶ ἀμείνων παραδώσειν (Λουκ. 76). ἔλπις τοὺς Ἀθηναίους καταπλαγέντας τῷ ἀδοκήτῳ καταλῦσαι ἢν τὸν πλοῦν (Θ. 6,34).

ΣΗΜ.β') Τὰ λεκτικὰ ἥγματα συντάσσονται συνηθέστερον μετὰ εἰδικῆς προτάσσεως (ἴδ. § 376). Τὰ δοξαστικὰ καὶ τὸ φημὶ συντάσσονται σχεδὸν πάντοτε μετ' εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου. Σπανιώτατη δ' εἶναι ἡ σύνταξις αὐτῶν μετὰ εἰδικῆς προτάσσεως.

§ 204. Τὸ εἰδικὸν ἀπαρεμφάτον, ὅταν εἶναι συνημμένον μετ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἄν, περιέχει τὴν ἔννοιαν εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἄν. ἡ ὁριστικῆς ἴστορικοῦ χρόνου μετὰ τοῦ ἄν· π. χ. οἱ Πέρσαι οἴονται τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοὺς ἄν ἀμελῶς ἔχειν (=ὅτι ἀμελῶς ἄν ἔχοιεν Ξ. Κυ. 1,27). Κῦρος, εἰ ἔβιώ, ἀριστος ἄν δοκεῖ ἀρχων γερέσθαι (=δοκεῖ δτι ἀριστος ἄν ἐγένετο ἀρχων Ξ. Οἰκ. 4,18).³ ίδ. § 307 καὶ 310.

ΣΗΜ. Τὸ ἄν οὐδέποτε τίθεται μετ' ἀπαρεμφάτου μέλλοντος.

§ 205. Μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου συντάσσονται
α') τὰ ἐφετικὰ ἥγματα καὶ τὰ περιέχοντα ἔννοιαν ἐφετικὴν (ἐφίεμαι, ἐπιθυμῶ, βούλομαι, θέλω, δέομαι, εὔχομαι, ἀξιῶ, συμβουλεύω, κελεύω, προτρέπω, κωλύω, ἐῶ κτλ.).

β') τὰ δυνητικὰ καὶ τὰ περιέχοντα ἔννοιαν δυνητικὴν (δύναμαι, ἔχω, =δύναμαι), οἷδχ καὶ ἐπίσταμαι (=ίκνως είμι), πέφυκα (=φύσει ίκνός είμι) κτλ. Τὸ τελικὸν ἀπαρεμφάτον τίθεται κατ' ἐνεστῶτα καὶ κατ' ἀριστον. σπανίως κατὰ παρακείμενον. Ἐπὶ ἀρνήσεως λαμβάνεται – γνωτοε τὸ μή· π.χ. δστις πένης ὃν ζῆν ἐν ἀστει βούλεται, ἀθυμότερον ἔχυτὸν ποιεῖν ἐπιθυμεῖ (Με. 327). μὴ σπεῦδε πλουτεῖν (Ξ. Ἀν. 15,13). αἱ ήδοναι πείθονται τὴν ψυχὴν μὴ σωφρονεῖν. (Ξ.). τὸ ψεῦδος οὐ δύνασαι ἀληθέες ποιεῖν (Ξ.). κιθαρίζειν οὐκ ἐπίσταμαι ('Αριστφ. Σοφ. 289). τοὺς προδότας μισεῖν ἔμαθον (Αἰσχ.). ἀληθινός ἀρχων οὐ πέφυκε τὸ αὐτοῦ συμφέρον σκοπεῖσθαι (ΙΙλ.).

ΣΗΜ. Τὸ πειθῶ ὡς ἐφετικὸν συντάσσεται μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου· ὡς δοξαστικὸν δὲ (=ποιῶ τινα νομίζειν) συντάσσεται μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ μετὰ εἰδικῆς προτάσσεως διὰ τοῦ φ.; ἐκφερομένης· π.χ. θαυμάζω ὅπως ποτὲ ἐπεισθησαν Ἀθηναῖοι Σωκράτη περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφρονεῖν (Ξ.). πολλάκις ἐθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις ἐπεισαγ οἱ γραψάμενοι Σωκράτη, φ. ἄξιος εἰη θαύματον (Ξ.).

Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου.

§ 206. Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου

α') ὅταν εἰνε αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τοῦ κυρίου ῥήματος (ταυτοπροσωπία) δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου· π.χ. Κιρός ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἔκαστῳ δώσειν πέντε ἀργυρίου μνᾶς (Ξ.). Κῦρος διὰ τὸ φύλακας εἶναι πολλὰ τοὺς παρόντας ἀνηρώτα (Ξ.). "Οταν δὲ μως πρόκειται νὰ ἐκφρασθῇ μετ' ἐμφάσεως, μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, τότε ἐπὶ μὲν τοῦ α' καὶ β' προσώπου ἐπαναλαμβάνεται διὰ τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας κατ' ὄνομαστικὴν ἢ κατ' αἰτιατικήν, ἐπὶ δὲ τοῦ γ' προσώπου διὰ τῆς αὐτός· π.χ. εὔχομαι, πρὸν ταῦτα ἐπιδεῖν ὑφ' ὑμῶν γενέμενα, μυρίας ἐμέ γε κατὰ γῆς ὁργιαὶς γενέσθαι (Ξ.). εἰδὼ οἴεσθε Χαλκιδέας τὴν Ἑλλάδα σώσειν, ὑμεῖς δ' ἀποδράσεοθαι τὰ πράγματα, οὐκ' ὅρθῶς οἴεσθε (Δη.). Κλέων οὐκ ἔφη αὐτός, ἀλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν (Θ. 4,28).

β') ὅταν εἰνε διάφορον τοῦ ὑποκειμένου τῆς κυρίας προτάσεως (έτεροπροσωπία), τίθεται κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν· π. χ. Σωκράτης ἡγεῖτο θεοὺς πάντα εἰδέραι (Ξ. Απ. 1,2,19): νομίζω ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι καὶ πατρίδα καὶ φίλους καὶ συμμάχους (Ξ.).

ΣΗΜ. α') Τὸ οἴημαι, ἡγοῦμαι, φημὶ μετὰ τοῦ δεῖη ἢ τοῦ χρῆμας ἀποτελοῦσι τέσπον τινὰ ἐν ῥῆμα· δῆλον τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἐκ τοῦ δεῖη ἢ γρῆμας ἐξαρτώμενον ἀπαρεμφάτου, ἂν εἰνε τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἡγοῦμαι, εἰομαι, φημὶ, νοεῖται κατ' ὄνομαστικὴν καὶ οἱ κατηγορηματικοὶ διορισμοὶ αὐτοῦ τίθεται κατ' ὄνομαστικὴν· π.χ. μόνος οἰεὶ δεῖη διαλέγεσθαι (Πλ.Πρωτ. 316): φημὶ δεῖη αὐτὸς στεφανοῦσθαι (Δη. 51, 1).

ΣΗΜ. β') "Οταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἰνε τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος, ἐξ' οὐ τὸ ἀπαρέμφατον κρέμαται, δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, τὸ δὲ κατηγορούμενον καὶ ὁ μετοχικὸς διορισμὸς αὐτοῦ τίθεται· ἢ κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἢ κατ' αἰτιατικὴν· π.χ. Κύρου ἐδέοντο ὡς προσθυμοτάτου γενέσθαι (Ξ.): ἐδέοντο μω προστάτην γενέσθαι (Ξ.): πατέρι προσήκει ἀρχοντι φρονιμῷ εἶναι (Ξ.): παραγγέλλει τῷ Κλεάρχῳ λαβόντι ἡκεισ ὅσον ἢν αὐτῷ στράτευμα. Καὶ Ξενίq ... ἡκειν παραγγέλλει λαβόντα τοὺς ἀνδράς (Ξ.). ὅταν τὸ ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμφάτου εἰνε τὸ ὑποκ. τῆς μετογῆς, ἐξ ἡς τὸ ἀπαρεμφατον ἐξαρτᾶται, οἱ κατηγορηματικοὶ διορισμοὶ αὐτοῦ τίθενται: κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν· π.χ. Ἡλθον ἐπὶ τινα τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι: (Πλ.).

ΣΗΜ. γ') "Οταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἰνε τὸ ἀόριστον καὶ γενικὸν τινά, παραλείπεται· π. χ. δεῖ γράμματα μαθεῖν (δηλ. τινά) καὶ μαθόντα (νοοῦν ἔχειν Με. 96).

Τὸ ἀπαρέμφατον ἀπολύτως καὶ ἀνεξαρτήτως.

§ 207. Τὸ ἀπαρέμφατον κεῖται ἀπολύτως καὶ ἀνεξαρτήτως.

α') ἐπὶ τοῦ διλίγον ἥ μικροῦ δεῖν (= σχεδόν), τὸ σήμερον εἶναι (= δέσον διὰ τὴν σήμερον, σήμερον), τὸ νῦν εἶναι (= δέσον ἔχαρτάται ἐξ ἑκείνων), ἔκδον εἶναι (= ἔκουσίως), κατὰ τοῦτο εἶναι (= ὡς πρὸς τοῦτο), κατὰ δύναμιν εἶναι (= κατὰ δύναμιν, δέσον εἶνε δυνατόν). π. χ. τὸ τὰς ἴδιας εὐεργεσίας ὑπομιμήσκειν καὶ λέγειν, μικροῦ δεῖν ὅμοιόν ἔστι τῷ διειδίζειν (Δη.). τὸ ἐπ' ἑκείνοις εἶναι ἀπολώλατε (Ξ.). ἔκδων εἶναι οὐδὲν ψεύσομαι (Πλ.).

β') ἐπὶ τοῦ ὡς ἐπος εἰπεῖν (= ἵνα οὕτως εἴπω, σχεδόν), ἀπλῶς ἥ ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν (= ἵνα ἀπλῶς εἴπω). συνελόντι ἥ ὡς συνελόντι εἰπεῖν (= ἵνα συντόμως εἴπω, συντόμως), ὡς εἰκάσαι (= ὡς δύναται τις νὰ εἰκάσῃ), ἔμοι δοκεῖν ἥ ὡς ἔμοι δοκεῖν (ὡς ἐγὼ νομίζω, κατὰ τὴν ἐμὴν δοξασίαν) καὶ ἐπὶ τῶν ὄμοιών· π. χ. ἀληθές γε, ὡς ἐπος εἰπεῖν, οὐδὲν εἰρήκασι (Πλ.). χῶρος δ' ὅδος ἱερὸς ὡς ἀπεικάσαι (Σοφ.).

γ') εἰς δήλωσιν προτροπῆς (ἀντὶ προστακτικῆς) τὸ ὑποκείμενον τίθεται κατ' ὄνομαστικήν· π. χ. ὃ ζεῖν ἀγγέλλειν (= ἀγγελλεῖ) Λακεδαιμονίοις δτι τῇδε κείμεθα τοῖς ἕκείνων ῥήμασι πειθόμενοι (‘Ηρ. 7,228). σὺ δὲ Κλεψρίδη, ἐπεκθεῖν (Θ.5,9). Θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι (= μάχου· Ἰλ. Ε. 124).

‘Η χρῆσις αὕτη τοῦ ἀπαρέμφατον εἶνε ποιητική, σπανίως δ' ἀπαντᾷ παρὰ τοῖς πεζολόγοις.

ΣΗΜ. Παρὰ ποιηταῖς εὑρηται τὸ ἀπαρέμφατον καὶ εἰς δήλωσιν δεήσεως· Τὸ ὑποκείμενον τίθεται καὶ τὸ αἴτιον· π. χ. Ζεῦ πάτερ, ἥ Αἴαντα λαζεῖν ἥ Τυδέος νῖόν (= δέος λαχεῖν, εὔχομαι λαχεῖν Ἰλ. Η. 179). θεοὶ πολῖται μή με δουλείας τυχεῖν (Αἰσχ. ἐπτ. Θ. 259),

δ') ἐπὶ ἀναφωνήσεων χαρᾶς, λύπης, ἀγκυνακτήσεως, συνήθως μετὰ τοῦ ἀρθροῦ τό· π. χ. φεῦ τὸ καὶ λαβεῖν πρόσφθεγμα τοιοῦδε ἀνδρὸς (= ὃ τι γιαρὸν νὰ λάβῃ τις . . . Σοφ. Φ. 234). τῆς τύχης, τὸ ἔμετνῦν κληθέντα δεῦρο τυχεῖν (= ὃ τι τύχη τὸ νὰ κληθῶ ἐγὼ νῦν ἔδω κατὰ τύχην Ξ.Κυ.2,2,3). τῆς μωρίκς τὸν Διὰ νομίζειν ὅντα τηλικουτονί (= ὃ τι μωρίκ τὸ νὰ νομίζῃς τὸν Δία . . . Αριστφ. Νεφ. 819). ἔμετνε παθεῖν τάδε; φεῦ! (= ἐγὼ νὰ πάθω ταῦτα; φεῦ! Αἰσχ. Εὑμ. 855).

Παράλειψις τοῦ ἀπαρέμφατον.

§ 208. Τὸ ἀπαρέμφατον παραλείπεται εὐκόλως ἐννοούμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων ἢ ἐκ τῶν συμφραζομένων· π. χ. τὰ μὲν ἔχει, τὰ δὲ μέλλει (δηλ. ἔχειν Ἰσ. 4, 136); μεταδόντες ἀπάντων ὃν οἶον τ' ἦμεν (δηλ. μεταδοῦναι) καλῶν σοὶ τε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι πολίταις (Πλ. Κρ. 51). ὁρῶσι τοὺς ὑφ' ὅν ηὔιστος ἔχρηση διεφθαρμένους (δηλ. διεφθαρῆναι· Ἰσ. 2, 5); ἐγὼ μὲν εἰς τὸ βικλανεῖον βούλομαι (δηλ. ιέναι· Ἀριστφ. Β. 1239).

Αἱ διαθέσεις τῶν ὥντων.

α'. Τὰ ἐνεργητικὰ ὥντα.

§ 209. Τὰ ἐνεργητικὰ ὥντα σημαίνουσιν διειποῦνται τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖν. Δικιροῦνται δὲ εἰς μεταβατικὰ καὶ ἀμεταβατικά. Καὶ μεταβατικὰ μὲν λέγονται, ὅταν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου μεταβείη εἴς τι διάφορον αὐτοῦ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα (τὸ ἀντικείμενον). π. χ. ὁ παῖς τύπτει τὸν βοῦν. Ἀμεταβατικά δὲ λέγονται, ὅταν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου δέν μεταβαίνῃ εἰς ἄλλο τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· π. χ. ὁ παῖς γελᾷ, ἔδει, βαδίζει κτλ.

§ 210. Πολλὰ ἐνεργητικὰ ὥντα λαμβάνονται καὶ μεταβατικῶν; καὶ ἀμεταβάτων; π. χ. ἔχειν τι (=ἔχειν ἢ κρατεῖν τι) καὶ ἔχειν (=μενεῖν ἢ δικιεῖσθαι); ὡς ἔχει αὐτοῦ (=μένει αὐτοῦ· Δη.). πῶς ἔχεις; (=πῶς διάκειται); ἔγειν τιὰ ἢ τι (=όδηγειν τινα ἢ τι) καὶ ἔγειν (=ἴεναι, χωρεῖν, ὡς· καὶρός ἔγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· Ξ.). ἀπαγορεύειν τινί τι καὶ ἀπαγορεύειν (=ἀποκυδᾶν, ἀποκάμνειν), ὡς: ἀπείρηκα μαχόμενος (Ξ.). ἐκλείπειν τι (=καταλείπειν, π. χ. ἐξέλιπον τὴν πόλιν) καὶ ἐκλείπειν (=ἀφριγίζεσθαι, ὡς· ἡ σελήνη ἐξέλιπε· Ξ.). τελευτᾶν τι (=ἄγειν τι εἰς πέρχος), τελευτᾶν (=λήγειν, παύεσθαι, ὡς· ἡ ναυμαχία ἐτελεύτα ἐς νύκτα (Θ.). καὶ τελευτῶν (δηλ. τὸν βίον=ἀποθνήσκειν).

§ 211. Μεταβατικά τινα ὥντα ἐν συνθέσει μετὰ προθέσεων λαμβάνονται καὶ ἀμεταβάτων· π. χ. εἰσβάλλειν καὶ ἐμβάλλειν (=χωρεῖν εἰς τινα χώραν ἐγθεικῶς ἢ (ἐπὶ ποταμῶν) χύνεσθαι). ίκκοι ἐσμεν εἰς τὴν χώραν εἰσβάλλειν. Ἀγέρων-ποταμὸς ἐσβάλλει εἰς τὴν Ἀγέρουσίν λίμνην· ὁ Μαρσύας ποταμὸς ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαιάνδρον· ἐκβάλλειν (ἐπὶ ποταμῶν) = χύνεσθαι (τρίτος ποταμὸς κατὰ μέσον τούτων ἐκβίλλει). συμβάλλειν (=συμπλέκεσθαι). τούτοις ξυμ-

εκλόντες ἐκράτησαν· μεταβάλλειν (=μεταβάλλεσθαι, οὐ τὸν κύτον εἶναι) Θ. 2,61, ἐγὼ μὲν δὲ αὐτὸς εἰμι, δικεῖς δὲ μεταβάλλετε· διένται (=χαλαροῦσθαι, μετριάζεσθαι, πραύνεσθαι· ἡ παύεσθαι. Σοφ.Φιλ. 764, ἔως τὸ πῆμα τῆς νόσου ἀνῆ· Πλ. Νό. 741, μὴ διέτε τιμῶντες) ἐνδιδόνται (=ἵπεικειν, ὑποχωρεῖν· Θ. 4,129, οὐκ ἐνέδοσαν οἱ Μενδαῖοι)· ἐπιδιδόνται (=προκόπτειν, προάγεσθαι· Ἰσ. 3,32· εἰ; εὐδαιμονίαν ἐπέδωκεν ἡ πόλις)· ἐπιμιγνύνται (=ἐπιμίγνυσθαι, ἐπεμίγνυσαν ἀδεῶς ἀλλήλοις· Θ. 1,2).

ΣΗΜ. Τούναντίον ἀμετάβατά τινα ὅγματα λαμβάνονται καὶ μεταβατικῶ π. γ. μένειν τι, σπεύδειν τι κτλ.· π. χ. οἱ πελτασταὶ οὐκ ἔμειναν τὸν διπλίνας (Ξ. Ἀν. 4,4,20)· πόθεν πλεύσθη ὑρῷα κέλευθα; (Ομ. γ. 71)· δημυρμιθεοὺς καὶ θεὰς (Ξ. Ἀν. 6,6,17).

§ 212. Πειλᾶτα ἀμετάβατα ὅγματα, μάλιστα κινήσεως σημαντικά, συντιθέμενα μετὰ προθέσεων γίνονται μεταβατικά· π.χ. διαβαίνω τὸν ποταμὸν (Πλ.), παραβαίνω τοὺς νόμους (Ξ.), περιέρχομαι τὴν γῆν (Ξ.), καταναυμαχῶ τινα (=ναυμαχία καταβάλλω τινὰ (Ξ.).

"Αξιαὶ ιδίας παρατηρήσεως εἶνε ἀμετάβατά τινα ὅγματα, ἢτινα συντιθέμενα μετὰ τῆς προθέσεως κατὰ γίνονται μεταβατικὰ σημαχίνοντα φθορὰν διὰ τῆς πράξεως τοῦ σηματινομένου ὑπὸ τοῦ ἀπλοῦ ὅγματος· π. χ. κατακυβεύω, κατοψοφαγῶ, καθιπποτροφῶ, καθηδυπαθῶ τὴν οὐσίαν (= φθείρω τὴν οὐσίαν κυβεύων, ὑψοφραγῶν, ἵπποτροφῶν, ἡδυπαθῶν).

§ 213. Μεταβατικῶν ὅγματων δὲ παρακείμενος καὶ δ' ἄριστος ἔχουσιν ἀμετάβατον ἡ μέσην σημασίαν· π. χ. ἴστημι (=στήνω), ἴστηκα (=τέκομκι, εἰμι ὅρθιος), ἴστην (=ἐστάθην), δύω (=βυθίζω), δέδυκα (=εἴμαι βεβυθισμένος), ἴδυν (=ἐδυθισθην), φύω (=φυτεύω, γεννῶ), πέφυκα (=γεγένημαι, εἰμί), ἴφυν (=ἐγεννήθην). Οὕτω καὶ δὲ παρακείμενος ἔγράγγορα (=οὐ καθεύδω, τοῦ ἐγείρω), ἀπόλωλα (=εἴμαι κατεστραμμένος, τοῦ ἀπόλλυμι), τέτηκα (τοῦ τήλω) καὶ ἄλλοι τινές.

§ 214. Οὐχὶ σπανίως τὰ ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ σημαίνουσι πρᾶξιν, ἦν ἐκτελεῖ τὸ ὑποκείμενον διὰ μέσου ἄλλου (ἐνεργητικὰ διάμετα). τοῦτο δὲ ἡ ἔξαγεται ἐκ τῶν συμφραζομένων ἡ εἶνε φανερὸν ἀριθμοῦ π.χ. Περικλῆς τούτοις, διὰ διδασκάλων εἰχετο, καλῶς καὶ εὖ ἐπαίδευσε (Πλ.). Κῦρος τὸν παράδειτον ἐξέκοψε καὶ τὰ βχσίλεικα κατέκαυσε (Ξ.).

6'. Τὰ μέσα όντα.

§ 215. Τὰ μέσα ρήματα σημαίνουσιν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσαν κατ' εὐθεῖαν ἢ πλαγίας εἰς αὐτὸν τὸ ὑποκείμενον. "Οθεν διαιροῦνται εἰς εὐθέα μέσα καὶ πλάγια μέσα.

§ 216. Τὰ εὐθέα μέσα σημαίνουσιν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσαν κατ' εὐθεῖαν εἰς αὐτὸν τὸ ὑποκείμενον. Ταῦτα λέγονται καὶ αὐτοπαθῆ καὶ ισοδυναμοῦσι μὲν τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν αἵτ. τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας· π. χ. λούομαι = λούω ἐμαυτόν, γυμνάζομαι = γυμνάζω ἐμαυτόν, χρίομαι = χρίω ἐμαυτὸν (οἱ μὲν γυμνασάμενοι καὶ λουσάμενοι, οἱ δὲ καὶ χρισάμενοι παρῆλθον ἐπὶ δεῖπνον. Ξ. Συμπ. 1, 7), τάττομαι, δπλίζομαι, παρασκευάζομαι, καλύπτομαι, στεφανοῦμαι κτλ.

ΣΗΜ. Τὰ εὐθέα ἢ αὐτοπαθῆ μέσα δὲν εἶναι πολλὰ. Τῶν πλείστων ἡμιάττων τὸ μέτον δὲν εἶναι εὔχρηστον ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης, ἀλλὰ τὸ ἐνεργητικὸν μετὰ τῆς αἵτ. τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας· π. χ. φιλᾶ ἐμαυτόν, ἀποκτείνω ἐμαυτόν, παρέχω ἐμαυτὸν κ.τ.λ. καὶ πλουσίῳ καὶ πένητι παρέχω ἐμαυτὸν ἔρωτάν (Πλ.).¹ ψατίν 'Αρτιπάται ἀποσφάζαι ἁντὸν (Ξ.).

'Ενιστε δὲ καὶ μετὰ αὐτοῦ τοῦ μέσου συνάπτεται γάριν μείζονος σαρηνείας ἢ αἵτ. τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας· π.χ. ἀντὸν ἀποκύπτεται ὁ ποιητής (Πλ.).

§ 217. Τῶν εὐθέων μέσων τινὰ ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ σημαίνουσιν ἐνέργειαν τῶν διὸ τοῦ ὑποκείμενου σημαίνομένων προσώπων ἀμοιβήσις εἰς αὐτὰ ἐπιστρέφουσαν. Ταῦτα λέγονται ίδιας ἀλληλοπαθῆ καὶ ισοδυναμοῦσι μὲν τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν αἵτ. τῆς ἀλληλοπαθοῦς ἀντωνυμίας· π.χ. οἱ ἀνθρώποι φιλοῦνται (=φιλοῦσιν ἀλλήλους). λοιδοροῦνται (=λοιδοροῦσιν ἀλλήλους), ως λοιδορεῖσθαι δ' οὐ πρέπει ἀνδράς ποιητάς, ὕσπερ ἀρτοπώλιδας ('Αριστφ. B. 837).

ΣΗΜ. Τὸ εὐθὺ μέσον ἐνίστε σημαίνει ἀνοχὴν τοῦ ὑποκείμενου· π. χ. τί δρᾶς, ἀντὶς σε τύπτῃ; τύπτομαι (=ἀνέχομαι τυπόμενος· 'Αριστ. N. 493).

§ 218. Τὰ πλάγια μέσα ρήματα σημαίνουσι πρᾶξιν, ἢν ἐκτελεῖ τὸ ὑποκείμενον πρὸς χάριν καὶ ὠφέλειαν ἔχυτον. Ταῦτα εἶναι πολλά, ισοδυναμοῦσι δὲ μὲν τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν δοτικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας ἢ μὲν τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν γεν. τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας μετὰ προθέσεως ἢ ἀνευ προθέσεως· π.χ. αἰτοῦμαι τι (=αἰτῶ τι ἐμκυτῷ) · πορίζομαι χρήματα (=πορίζω ἐμκυτῷ χρήματα). εὑρίσκομαι ἀγαθόν τι (=εὑρίσκω ἐμκυτῷ ἀγαθόν τι = τυγχάνω ἀγαθόν τινος). συλλέγομαι χρήματα (=συλλέγω ἐμκυτῷ χρήματα). ποιοῦμαι τινα σύμμαχον (=ποιῶ τινα σύμμαχον ἐμκυτῷ). ἀμύνομαι τινα (=ἀμύνω τινὰ

έμαυτῷ = ἀποκρούω τινὰ ἀπ' ἔμαυτοῦ πρᾶ. Πλ. Α. 541, λοιγὸν ἀμῆναι τοῖς ἀλλοις· σφέζομαι τὰ ὅπλα (=σφέζω ἔμαυτῷ τὰ ὅπλα ή τὰ ἔμαυτοῦ ἐπλα). ἀπωθοῦμαί τινα (=ἀπωθῶ τινα ἀπ' ἔμαυτοῦ). τιθεμαι νόμους (=τίθημι ἔμαυτῷ νόμους· Ε. Ἀπ. 4,4,19, τοὺς ἀγράφους νόμους οὐχ οἱ ἀθρωποι ἔθεντο, ἀλλ' οἱ θεοὶ ἔθεσαν τοῖς ἀνθρώποις). Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται ἡ διαφορὰ τοῦ ἄρχω τινὸς καὶ ἄρχομαι τινος· π.χ. ἄρχω τοῦ λόγου σημαίνει ἀρχίζω τὸν λόγον, πρῶτος λέγω ἀντιθετικῶς πρὸς τοὺς ἀλλούς, οἵτινες μετ' ἐμὲ θὰ εἴπωσιν· ἄρχομαι τοῦ λόγου σημαίνει ἀρχίζω τὸν λόγον ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ παύομαι τοῦ λόγου (Ε. Κυ. 6, 1, 6· ἐπειδὴ πρεσβύτερος εἰμι Κύρου, εἰκός, ἀρχειν με λόγου· Ε. Ἀν. 3,2,7: Ξενοφῶν τοῦ λόγου ἥρχετο ὥδε).

ΣΗΜ. Χάριν μετίζονος ἀκριθείας συνάπτεται ἐνίστε μετὰ τῶν πλαγίων μέσων καὶ ἡ δοτικὴ τῆς αὐτοπεθοῦς ἀντωνυμίας· π.χ. Ξενοφῶν βουλεύεται ἁντιφόνομα καὶ δύναμιν περιποιήσασθαι (Ε.).

§ 219. Τὰ πλάγια μέστα ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ εἶνε πολλάκις ἀλληλοπαθῆ, σημαίνουσι δηλ. πρᾶξιν, ἢν τὰ διὰ τοῦ ὑποκειμένου σημανόμενα πρόσωπα ἐκτελοῦσι χάριν ἀλλήλων. Ταῦτα ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ μὲ τὴν δοτικὴν τῆς ἀλληλοπαθοῦς ἀντωνυμίας· π.χ. τὴν οὐσίαν ἐνείμαντο (=ἐνείμαν ἀλλήλοις· Δυτ. 32,4)

§ 220. Πολλάκις τὰ πλάγια μέστα εἶνε διάμεσα, σημαίνουσι δηλ. πρᾶξιν, ἢν ἐκτελεῖ τὸ ὑποκείμενον χάριν ἔχυτο διὰ μέσου ἄλλου (πρᾶ. § 214), π.χ. Θεμιστοκλῆς τὸν υἱὸν ἐδιδάξατο ἴππεα ἀγαθὸν (Πλ. Με. 93). Εὐχγόρας τριήρεις ἐναντηγήσατο (Ισ. 9,47). οὕτω δανείζομαι χρήματα = ποιῶ τινα δανειστάι μοι χρήματα, ἢτοι λαμβάνω χρήματα ἐπὶ τόκῳ, ἐν φ τὸ δανείζω χρήματα = δίδωμι ἀλλιψ τινὶ χρήματα ἐπὶ τόκῳ· μισθοῦμαί τι = λαμβάνω τι ἐπὶ μισθῷ, ἐν φ τὸ μισθῶ τι = δίδωμι ἐπὶ μισθῷ.

§ 221. Μέστα τινὰ ὅγματα λαμβάνονται καὶ ὡς εὐθέα καὶ ὡς πλάγια. Ταῦτα, δταν μὲν λαμβάνωνται ὡς εὐθέα, ἔχουσι παθητικὸν μέλλοντα καὶ ἀστριστον, δταν δὲ λαμβάνωνται ὡς πλάγια, ἔχουσι μέσον μέλλοντα καὶ ἀστριστον· π.χ. σφέζομαι (=σφέζω ἔμαυτόν), ἀσρ. ἐσώθην (=ἐσωσα ἔμαυτόν)· σφέζομαι τι (=τφέζω τι ἔμαυτῷ), ἀσρ. ἐσωσάμην τι (=ἐσωσά τι ἔμαυτῷ)· κομίζομαι (=κομίζω ἔμαυτόν, πορεύσομαι), ἐκομίσθην (=ἐκόμισα ἔμαυτόν, ἥλθον)· κομίζομαι τι (=κομίζω τι ἔμαυτῷ, λαμβάνω τι), ἐκομισάμην τι (=ἐλαχόν τι).

§ 222. Τῶν πλιγίων μέσων τινὰ σημαίνουσιν ὅτι καὶ τὸ ἐνεργητικόν, αλλ' ισχυρότερον (ἐπιταχτικῶς, ὑποδηλουμένου ὅτι τὸ ὑποκείμενον μεταχειρίζεται τὴν ἔκυτοῦ δύναμιν, τὰ ἔκυτοῦ μέσα). Ταῦτα ίδίας λέγονται δυναμικά π.χ. παρέχομαι (=παρέχω ἐξ ἐμαυτοῦ)· ἀποφαίρω (=φυνεῖώνω, ἀποφαίνομαι γνώμην=ἀποφάίνω γνώμην ἐμαυτοῦ, ἐξ ἐμαυτοῦ)· σκοπῶ (=παρατηρῶ, ἔξετάζω, σκοποῦμαι = ἀκριθῶς παρατηρῶ, ἔξετάζω). Οὕτω προνοῶ καὶ προνοοῦμαι, λήζω καὶ λήζομαι κτλ. Ἐκ τούτου ἔξηγοῦνται καὶ οἱ μέλλοντες ἐνεργόημάτων· π. χ. ἀκούσομαι, δψομαι κτλ.

ΣΗΜ. Καὶ ἀμεταβότων τινῶν ἁγμάτων εὑρηνται τοιαῦτα μέσα ἁγματα* π. χ. στρατεύειν=ἐκστρατεύειν, στρατείαν, ἐπιχειρεῖν (ἐπὶ στρατηγῶν καὶ ἔνων), στρατεύεσθαι = στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἔκτελεῖν (ἐπὶ τῶν στρατιωτῶν), πολεύειν = πολίτην εἶναι (Ξ. Ἀν. 3,2,26), πολιτεύεσθαι = ὡς πολίτην πράττειν, τῶν τῆς πόλεως μετέχειν (Ξ. Κυ. 1,1,1)· ταμεύειν = ταύιαν εἶναι (Δριστ. Ἰππ. 948), ταμεύεσθαι = ὡς ταύιαν πράττειν, οἰκονομικῶς μεταχειρίζεσθαι (Ξ. Ἀν. 2,5,18).

§ 223. Τὰ μέσα ἁγμάτα, ότινα δὲν ἔχουσιν ἐνεργητικὸν τύπον, λέγονται παθητικά οἷον τὸ ἔχομαι, ἀκροῦμαι, ἀγωνίζομαι, αἰσθάνομαι, πνιγθάνομει, φύομαι κτλ. Ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνήκουσιν εἰς τὰ δυναμικὰ μέσα.

γ'. Τὰ παθητικὰ ὁγματα.

§ 224. Τὰ παθητικὰ ὁγμάτα σημαίνουσιν ὅτι τὸ ὑποκείμενον πάγκει τι ὑπό τίνος· π. χ. ὁ μὴ κόσμιος μαθητὴς κολάζεται ὑπὸ τοῦ διδασκαλίου.

ΣΗΜ. Τὸ ἐνεργοῦ πρόσωπον (τὸ ποιητικὸν αὐτίον) ἐπὶ τῶν παθητικῶν ἁγμάτων ἐκφέρεται διὰ γεν. μετὰ τῆς προθέσεως ὑπὸ (ἰδ. § 165), σπανίως διὰ γέν. μετὰ τῆς προθέσεως παρὸν ἢ πρὸς (ἰδ. § 161, ε'). Συνήθως ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς, δταν τὸ ἁγμα εἶνε χρόνου παθ. παρακειμένου, ὑπερσυντελίκου καὶ τετελέμέλλοντος (ἰδ. § 104, ε').

§ 225. Παθητικὰ σχηματίζονται ἐκ τῶν μεταβότικῶν ἐνεργητικῶν ἁγμάτων τῶν συντασσομένων μετ' αἰτιατικῆς. Ἐν τῇ τροπῇ δὲ τοῦ ἐνεργητικοῦ· εἰς παθητικὸν μεταβάλλεται τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ, τὸ δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ποιητικὸν αὐτίον τοῦ παθητικοῦ· π. χ. ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν νίον=ὁ νίος ἀγαπᾶται δπὸ τοῦ πατρός.

§ 226. Άλλα καὶ ἐκ ἁγμάτων τινῶν μετὰ γενικῆς ἢ δοτικῆς συν-

πατομένων σχηματίζονται παθητικά· π. χ. ἀρχομαι, ἀμελοῦμαι, καταφροῦμαι, πιστεύομαι, ἀπιστοῦμαι, φθονοῦμαι, ἀπειλοῦμαι, πολεμοῦμαι, ἐπιβουλεύομαι (ἰδ. § 85 καὶ § 101 β' καὶ 107 β') ὡς: δεῖ τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων διαφέρειν (Ξ).· τὸ ζητούμενον ἀλωτόν, ἐκφεύγει: δὲ τὰ μελεύμενα (Σοφ.) οὐλέτι ἀπειλοῦμαι. ἀλλ' ἥδη ἀπειλῶ ἄλλους (Ξ).· ξύμπαντες οἱ τῆς Σικελίας ἔνοικοι ἐπιβουλευόμεθα (Θ.). Παλαιμήδης διὰ σοφίαν φθονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἀπόλλυται (Ξ).· κρείττον ἔστι πιστεύεσθαι ὑπὸ τῆς πατρίδος ἢ ἀπιστεῖσθαι (Ξ).

ΣΗΜ. Το παθητικὸν τοῦ ἀποτέμνω, ἀποκόπτω, ἐκκόπτω τινός τι: (τὴν κεφαλήν, τὴν γείτραν κτλ.) εἶνε ὅχι μόνον ἀποτέμνεται, ἀποκόπτεται, ἐκκόπτεται τινός τι, ἀλλὰ καὶ ἀποτέμνεται, ἀποκόπτεται, ἐκκόπτεται τις τι: π. γ. τοῦ ἀποτέμνω τινὸς τὴν κεφαλήν παθητικὸν εἶνε ἀποτέμνεται τινος ἡ κεφαλή καὶ ἀποτέμνεται τις τὴν κεφαλήν ὡς: ἐνταῦθα δὴ Κύρου ἀποτέμνεται ἡ κεφαλή καὶ ἡ γείρη ἡ δεξιά (Ξ).· πρ. 3,1,17· Βασιλεὺς ἀπέτεμε τοῦ ἀδελφοῦ τὴν κεφαλήν· οἱ στρατηγοὶ ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλάς.

§ 227. "Οταν τὸ ἐνεργητικὸν ὁρίμα πλὴν τῆς αἰτ. τοῦ ἀμέσου ἀντικειμένου ἔχῃ καὶ γενικὴν ἢ δοτικὴν τοῦ ἐμμέσου ἀντικειμένου (ἰδ. § 86 καὶ 101), ἐν τῇ τροπῇ αὐτοῦ εἰς παθητικὸν μεταβάλλεται ἡ αἰτιατικὴ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ, ἡ δὲ γενικὴ ἢ δοτικὴ μένει ἀμετάβλητος· π. χ. ἡ θεράπαινα ἐπλήρωσε τὴν δροῖαν ὕδατος=ἡ ὕδρια ἐπιληρώθη ὕδατος ὑπὸ τῆς θεραπαίρης· τοῦτο μοι ἔδωκεν δι πατήρ=τοῦτο μοι ἔδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός.

ΣΗΜ. 'Ἐκ τοῦ ἐπιτάσσω τινί τι καὶ ἐπιτρέπω τινί τι γίνεται: ἐνίστε παθητικὸν ἐπιτρέπεται τις τι καὶ ἐπιτάσσεται τις τι' ὡς: καὶ ἄλλο τι μεῖζον εὐθὺς ἐπιταγθήσεσθε (Θ. 1, 140).· οἱ ἐπιτετραχυμένοι τὴν κεφαλὴν (Θ. 1, 126). ~~⊗~~

§ 228. "Οταν τὸ ἐνεργητικὸν ὁρίμα συντάσσονται μετὰ δύο αἰτιατικῶν (ἰδ. § 71), ἐν τῇ τροπῇ αὐτοῦ εἰς παθητικὸν ἡ αἰτιατικὴ τοῦ προσώπου (ἀμεσον ἀντικειμενον) γίνεται ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ, ἡ δὲ αἰτιατικὴ τοῦ πράγματος μένει ἀμετάβλητος· π. χ. ὁ Λάμπρος ἐδίδαξε τὸν Σωκράτη τὴν ὁριορικὴν = δ Σωκράτης ἐδιδάχθη τὴν ὁριορικὴν ὑπὸ τοῦ Λάμπρου.

ΣΗΜ. α') "Οταν ἡ μία αἰτιατικὴ εἴνει κατηγορούμενον, ἐν τῇ τροπῇ τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς παθητικὸν μεταβάλλεται καὶ αὐτὴ εἰς ὄνομαστικήν· π. χ. Δαρεῖος Κῦρος στρατηρὸς ἀπέδειξε=ὑπὸ Δαρείου Κῦρος στρατηγὸς ἀπεδείχθη (Ξ)."

ΣΗΜ. β') "Ἡ αἰτιατικὴ τοῦ συστοίχου οὐσιαστικὸς μένει ἀμετάβλητος καὶ ἐν τῷ παθητικῷ· π. χ. μεγάλην σύεργασταν εἰδηρέστησα τὴν πόλιν=μεγάλην εὐεργεσίαν εὐηργετήθη ἡ πόλις ὑπ' ἐμοῦ. Ἐνίστε δμως εὑρηται παθητικὸν ἀμεταβέτου ὁρίματος ἔχον, ὡς ὑποκείμενον τὸ σύστοιχον οὐσιαστικόν· π. χ. ὁ κίνδυνος

κινδυνεύεται (Πλ. Λξ. 287). ὁ βεβιωμένος βίος (Δη. 19. 200)· οἱ πόλεμοι οἱ ἐπὶ Θησέως πολεμηθέντες (Ξ.).

§ 229. Μεταβατικῶν τινῶν ὥρματων ὡς παθητικὰ χρησιμεύουσι τὸν κάκον ἐνεργητικὰ κατὰ τύπον λογικόν ενενα μετὰ σημασίας παθητικῆς· π. χ. ὡς παθ. τοῦ διώκοντος εἶναι τὸ φεύγω μάλιστα ἐν τῇ δικαιονικῇ γλώσσῃ (Δι. 15,1: τῶν στρατηγῶν δέομχι κοινούς εἶναι τῷ τε διδόκοντι κατὰ τῷ φεύγοντι)· ὡς παθητικὸν τοῦ ἀποκτείνων εἶναι τὸ ἀποθητικόν· ὡς παθ. τοῦ ποιῶν ηδονὴ (τινὰ εὖ η κακῶς, ἀγαθόν τι η κακόν τι) εἶναι τὸ πάσχω (εὖ η κακῶς, ἀγαθόν τι η κακόν τι)· π. χ. οὐ πάσχοντες εὖ, ἀλλὰ δρῶντες κτώμεθι τοὺς φίλους (Θ. 2,40)· ὡς παθ. τοῦ λέγω τινὰ εὖ η κακῶς, ἀγαθόν τι η κακόν εἶναι τὸ διοίων εὖ η κακῶς, ἀγαθόν τι η κακόν μ. π.χ. δεινόν ἔστι κακῶς ἀκούειν ὅποι τῶν πολιτῶν (Ισ. 6,41). *εἰνωασχως εὑέργετω*

ΣΗΜ. Ὡς παθητικὸν τοῦ δίκην λαμβάνω παρά τινος εἶναι τὸ δίκην δίλωμι τινὶ η̄ ὑπό τυνος· ὡς παθητικὸν τοῦ αἰρῶ λαμβάνεται τὸ ἀλλοκομαι (σπανιώτατα τὸ αἰροῦμχι)· π. χ. Δύστανδρος εἶλε τὰς Ἀθήνας (= αἱ Ἀθήναι εάλωσαν ὑπὸ Δυστάνδρου). Τὸ αἰρεῖνται (= ἐκλέγεσθαι) εἶναι παθητικὸν τοῦ μέσου αἰρεῖνται (= ἐκλέγειν): π. χ. οἱ Ἀθηναῖοι εἴλαντο Περικλέα στρατηγὸν=Περικλῆς ἦρέθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός.

§ 230. Ἀποθετικῶν τινῶν ὥρμάτων τὸ παθητικὸν ἐκφράζεται διὰ περιφράσεως· π. χ. τοῦ ἐπιμελεῖσθαι ὡς παθητικὸν λαμβάνεται τὸ ἐπιμελείας τυγχάνειν· τοῦ αἰτιᾶσθαι ὡς παθητικὸν λαμβάνεται τὸ αἰτίαν ἔχειν η̄ ἐν αἰτίᾳ εἶναι (Ξ. Ἐλλ. 6,6,151: εἰ μὲν ἐπαινῶ αὐτόν, δικαίως ἂν με αἰτιῶσθε, εἰ δ' αὐτῷ διαφορώτατός εἰμι, πῶς ἂν δικαίως ὑφ' ὑμῶν αἰτίαν ἔχοιμι ;).

§ 231. Ρημάτων τινῶν εἶναι εὔχροντος ὁ μέσος μέλλων ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ· π.χ. ἀρξομαι, ἀγωγιοῦμχι, μαστιγώσομαι, στρεβλώσομαι, ἔάστομχι κτλ. π. χ. ἀρξονται τε καὶ ἀρξονται (Πλ.). ἀγωγιεῖται καὶ κριθήσεται τὸ πρᾶγμα (Δη.).

Ai ἀντωνυμίαι.

a'. Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.

§ 232. Αἱ ὄνοματικαὶ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμίαι (ἐγώ, τού, ὑμεῖς) τίθενται, ὅταν πρόκειται νὰ διχλωθῇ τὸ πρόσωπον μετ' ἐμφάσεως; (μάλιστα ἐπὶ ἀντιτίθεσεως); π. χ. οἱ οἵνις πανδείκης ἐπιμυμεῖς, ἐγώ δὲ πανδείειν ἀλλούς ἐπιγεῖρω (Πτ. 1,3).

§ 233. Ως δνομακτική τοῦ τρίτου προσώπου παραλαμβάνεται τὸ αὐτὸς ἐπὶ ἐμφάσεως, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ τὸ αὐτὰ καὶ σπανίως τὸ σφεῖς· π.χ. ἔφυσαν τοὺς μὲν ὑμχρτηκέναι, αὐτοὶ δὲ σφύειν τοὺς νόμους; (Θ. 8, 76). ἵνα δὴ καὶ σφεῖς μηδὲν ἡττον συμβουλὰς χρησίμους ἀναθεῖεν, ταῦτα γράψαντες ἀνέθεσαν (Πλ. Χαρμ. 165).

§ 234. Εν ταῖς πλαγίαις πτώσεις τοῦ ἑνικοῦ ἐπὶ α' καὶ β' προσώπου τίθενται οἱ μὲν ἐγκλιτικοὶ τύποι μοῦ, μοί, μέ, σοῦ, σοί, σό, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ἀπλῶς τὸ πρόσωπον ἄνευ ἐμφάσεως, οἱ δὲ μηκρότεροι τύποι ἐμοῦ ἐμοί, ἐμὲ καὶ οἱ δρθιογούμενοι σοῦ, σοί, πέ, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ τὸ πρόσωπο μετ' ἐμφάσεως· π.χ. ταῦτα δίδωμι σοι· ἔπειμψέ με Ἀρτάοζος· ἐμοὶ μὲν ἔστι πολλὰ ἀγαθά, σοὶ δὲ οὐδὲ ἔν.

§ 235. Ως πλάγιαι πτώσεις τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας τοῦ τρίτου προσώπου γρησιμεύουσιν· πλάγιαι τῆς αὐτός.

ΣΗΜ. Περὶ τῆς γούσσεως τῶν τύπων τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας τοῦ τρίτου προσώπου οὗ, οἵ, ἔ, σφών, σφίσι, σφᾶς ἔδ. § 238, β').

6'. Η δριδτικὴ καὶ ἐπαναληπτικὴ αὐτός.

§ 236. Η αὐτὸς εἶνε ὄριστικὴ καὶ ἐπαναληπτική·

α') Ως ὄριστικὴ τίθεται μετ' οὐσικτικοῦ ἢ προσωπικῆς ἢ δεικτικῆς ἀντωνυμίας ἢ καθ' ἔκυτήν, ἵνα μετ' ἐμφάσεως παραστήσῃ τὸ εἰς ὁ ἀναφέρεται πρόσωπον ἢ πρόχυμα καὶ διαστείλῃ αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ἄλλου· π.χ. πολλοὶ διέφευγον πελτασταὶ ὅντες διπλίτας ἐξ αὐτῶν τῶν γειρῶν (Ξ.) καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς ἥσχυνε καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὅδριτε (Δι 1, 1). φυλάξαντες αὐτὸν τὸ περίοδον (= ἀκριβῶς τὸ περ. Θ. 23)· αὐτὸν τοῦτο ἔστι τὸ ἐπάγγελμα, ὃ ἐπαγγέλλομαι (= ἀκριβῶς τοῦτο (Πλ.). τὴν στρατείαν αὐτὸς Εὔρεξης ἥγαγεν (= κτός του, αὐτοπροσώπως)· αὐτὸς κήρυξ ἦλθον.

ΣΗΜ. α') Η αὐτὸς ἐπὶ τῆς ὄριστικῆς σημασίας εὐκόλως λαμβάνει τὴν σημασίαν τοῦ μόνος· π.χ. αὐτοὶ ἐσμεν κοῦπα ζένοι πάρεισι ('Αριστφ.'Αχ. 504).

ΣΗΜ. β') Η αὐτὸς μετὰ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν κειμένη ἐξαίρει τὸ εἰς ὁ ἀναφέρεται πρόσωπον ὡς τὸ κυριώτατον· π.χ. ἡρέθη πρεσβευτὴς εἰς Δακεῖς δαιμονα δέκατος αὐτὸς (αὐτὸς μετὰ ἐννέα ἄλλων. Ξ.).

β') Ως ἐπαναληπτικὴ τίθεται μόνον κατὰ τὰς πλαγίας πτώσεις ἀντὶ προειρημένου ὀνόματος πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως αὐτοῦ· π.χ. Δαρεῖος Κῦρον μεταπέμπετο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἢ; αὐτὸν σκτράπην ἐποίησε (δηλ. τὸν Κῦρον. Ξ.).

§ 237. Ἡ αὐτὸς μετὰ τοῦ ἀρθρου σημαίνει ὁ ἕδιος καὶ τίθεται ως καὶ πᾶν ἐπίθετον· π. χ. τὴν Ἀττικὴν ἀνθρωποι ὄφουν οἱ αὐτοὶ ἀεὶ (Θ.).

γ'. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι.

§ 238. Ἡ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία τοῦ α' καὶ β' προσώπου τίθεται, δταν ἀναφέρηται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἡς καὶ αὐτὴ μέρος εἶνε (ἀμεσος ἢ εὐθεῖα ἀντανάκλασις)· π.χ. πείθω ἐμαυτόν, γνῶθι σαυτόν.

ΣΗΜ. Ἀντὶ τοῦ δοκῶ ἐμαυτῷ λέγεται συνηθέστερον δοκῶ μοι ἢ δοκῶ ἐμοὶ· π. χ. τῷ ὑπνῳ ὅτι ἡδύμεθα δοκῶ μοι αἰσθάνεσθαι (Ξ.)^{*} ἐγγὺς εἶναι· τῷ θεῶν ἐμοὶ δοκῶ ('Αριστφ. Β. 918).

§ 239. Ἡ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία τοῦ γ') προσώπου α') τίθεται, δταν ἀναφέρηται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἡς καὶ αὐτὴ μέρος εἶνε (ἀμεσος ἢ εὐθεῖα ἀντανάκλασις)· π. χ. ἔαυτοῦ κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ (Ξ.)· ὁ σοφὸς ἐν ἔαυτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.

β') τίθεται ἐν ἔξηρτημένῃ προτάσει ἢ μετ' ἀπαρεμφάτου ἢ μετοχῆς ἀναφερομένῃ εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (ἔμμεσος ἢ πλαγία ἀντανάκλασις).

'Αλλ' ἐπὶ τῆς πλαγίας ταύτης ἀντανάκλάσεως τίθενται καὶ αἱ πλαγίαι τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας τοῦ γ' προσώπου, τὸ μὲν οὖν καὶ ἡ σπανιότατα, τὸ δὲ οἷ, σφῶν, σφίσι, σφᾶς οὐχὶ λίαν σπανίως, συνηθέστερον δὲ τίθενται αἱ πλαγίαι τῆς αὐτός· π. χ. ἔξουλεύετο Κλέαρχος ὅπαν τὸ στράτευμα πρὸς ἑαυτὸν ἔχειν τὴν γνώμην (Ξ.)^{*} ἐφοβεῖτο Κῦρος μὴ οἱ ὁ πάππος ἀποθάνοι (Ξ.)· οἱ Θεσσαλοὶ ἐφοβήθησαν μὴ καὶ ἐπὶ σφᾶς ὁ στρατὸς χωρήσῃ (Θ.). Περικλῆς ὑπετόπησε μὴ Ἀρχίδαμος τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ παραλίπῃ (Θ. 2,13).

γ') ἀπαντῷ καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον ἀναφερομένη· π.χ. τὸν κωμάργην ἦγε πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ οἰκέτας (δηλ. τοῦ κωμάρχου· Ξ.).

ΣΗΜ. α') 'Ἐν τῷ πληθυντικῷ εὑρίσκεται ἐνίστε ἡ αὐτοπαθὴς ἀντὶ τῆς ἀλληλοπαθοῦς· π. χ. χρὴ διαλυσσομένους τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦς ἔχθρας ἐπὶ τὸν βάρβαρον τραπέσθαι (=τὰς πρὸς ἀλλήλους· 'Ισ. 4,15).

ΣΗΜ. β') 'Ἡ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου λαμβάνεται ἐνίστε ἀντὶ τῆς αὐτοπαθοῦς τοῦ α' ἢ τοῦ β' προσώπου· π.χ. ἐπεχείρουν διαλέγεσθαι πρὸς τὴν πατρίδα τὴν αὐτοῦ (=τὴν ἐμποτοῦ· 'Ισ. 5, 129)^{*} τὴν αὐτοῦ διάνοιαν ἀσκήσεις (τὴν συντεῦ· 'Ισ. 1,11).

ΣΗΜ. γ') Πρὸς ἐντονωτέραν ἔκφρασιν τῆς αὔτωπαιζίας συνάπτεται μετὰ τῆς αὐτοπαθοῦς καὶ ἡ αὐτός π. χ. καταλέυσκα τὴν αὐτὸν δύναμιν (Αἰσχ. 3, 233). πεποίηκας ἐμὲ ταῦν αὐτὸν δμαντῷ ἐπιπλήττειν (Πλ. Νό. 805).

Τ δ'. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

§ 240. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι τὴν σχέσιν τῆς κτήσεως.

§ 241. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τοῦ α' καὶ τοῦ β' προσώπου τίθενται, δταν ἡ σχέσις τῆς κτήσεως παρίσταται μετ' ἐμφάσεως· ἄλλως τίθενται αἱ γενικαὶ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν. "Ἄν δὲ ὁ κεκτημένος εἴνε τὸ αὐτὸν πρόσωπον μὲ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἀντὶ μὲν τοῦ ἐμδὸς καὶ σὸς τίθεται καὶ ἡ γενικὴ τῶν αὐτοπαθῶν ἐμαυτοῦ, σεαυτοῦ, ἀντὶ δὲ τοῦ ἡμέτερος καὶ τοῦ ὑμέτερος τίθεται συνηθέστερον τὸ ἡμέτερος αὐτῶν καὶ τὸ ὑμέτερος αὐτῶν" π. χ. τὴν ἐμὴν τύχην ἐξετάζων σχόπει καὶ εὑρήσεις τὴν ἐμὴν βελτίω τῆς σῆς (Δη.). τὴν σιγὴν σου συγχώρησιν θήσω (Πλ.). τὰ ὑμέτερα αὐτῶν κομιεῖσθε (Δη.). Τὸ δὲ ὁ ἡμῶν αὐτῶν (π.χ. πατὴρ) καὶ ὁ ὑμῶν αὐτῶν εἴνε σπανιώτατα.

§ 242. Ἐκ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν τοῦ γ' προσώπου ἡ μὲν ἔδει εἴνε ἀχρηστος παρὸ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις, ἡ δὲ σφέτερος σπανία. Ἀντ' αὐτῶν τίθεται ἡ γενικὴ τῆς αὐτὸς καὶ ἐπὶ ἐμφάσεως ἡ γενικὴ τῆς ἐκεῖνος. "Ἄν δὲ ὁ κεκτημένος εἴνε τὸ αὐτὸν πρόσωπον πρὸς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, τίθεται ἡ γενικὴ τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίαις ἐαυτοῦ, ἐκυτῶν π.χ. οὐχ ἡττον φροντίζω τῆς ἐκείνου δόξης ἡ τῶν ἐμαυτοῦ κινδύνων (Ιτ.). μετεπέμψυχτο Ἀστυάγης τὴν θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς (Ξ.). τῶν νικώντων ἐστὶ καὶ τὰ ἐαυτῶν σώζειν καὶ τὰ τῶν ἡττωμένων λχμβάνειν (Ξ.).

ΣΗΜ. α') Σπανίως καὶ μόνον ἐπὶ ταυτοπροσωπίας εὑρηται ἡ σφέτερος ἡ σφέτερος αὐτῶν ἀντὶ τοῦ ἐαυτῶν. Οἱ Κορίνθιοι πρὸς τοὺς νέχροὺς τοὺς σφετέρους ἔτράποντο (Θ. 1,50). σίκεταις τοὺς σφετέρους αὐτῶν ἐπικαλοῦσι μάρτυρες (Αν. 1,30).

ΣΗΜ. β') Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὰς γενικὰς τῶν προσωπικῶν. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται ἡ συνάφεια τῆς γενικῆς αὐτῶν μετὰ τοῦ ἡμέτερος, ὑμέτερος, σφέτερος. Παρὰ ποιηταῖς εὑρηται καὶ μετὰ τοῦ ἐμδὸς καὶ σὸς συνημένη ἡ γεν. αὐτοῦ π. χ. τὸν ἐμὸν αὐτοῦ βίον (Ἀριστρ. Πλ. 33). Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δύναται νὰ τεθῇ γενικὴ παραθετικῆς μετοχῆς ἀναφερομένη εἰς κτητικὴν ἀντωνυμίαν π.χ. εἴ τις ὅμιλα τούμον ζῶντος ἔτι προσιδεῖν ἔθελει, προσίτω (=ἐμοῦ ζῶντος Ξ. Κυ. 8,8,26).

ΣΗΜ. γ') Ἐνίστε εὑρηται ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἀντὶ τῆς ἀντικειμενικῆς

γενικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας· π. χ. τὸ δέος αὐτοὺς ποιεῖ τό τε ὑμέτερον καὶ τὸ τῶν κατηγόρων στρατεύεσθαι (= φοβούμενοι ὑμᾶς τε καὶ τοὺς κατηγόρους στρατεύονται· Ε. Κυ. 2,1,28).

§ 243. Ὄταν ἡ σχέσις τῆς κτήσεως εἶναι φανερὰ ἐκ τῶν συμφράξομένων, παραλείπεται ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία· π. χ. σφόδρα φιλεῖται ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ (= ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ σου (Πλ. Δισ. 207). ~

ε'. Ἡ ἀλληλοπαθὴς ἀντωνυμία ἀλληλων.

§ 244. Ἡ ἀλληλοπαθὴς ἀντωνυμία ἀλλήλων σημαίνει ἀμοιβαίνων σχέσιν δύο ἢ πλειόνων προσώπων πρὸς ἀλλήλα· π. χ. διέφθειραν ἐν τῷ ἵερῷ ἀλλήλους (Θ.). οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἐποιέμησαν πρὸς ἀλλήλους (Θ.). *

† σ'. Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.

§ 245. Ἡ ὅδε δεικνύει τι (τοπικῶς ἢ χρονικῶς) παρόν· ὅδε = οὗτος ἔδω, οὗτος δά· π. χ. ἐγώ τε καὶ Μελησίας ὅδε (Πλ. Δά. 178). ὅδε ἡ ἡμέρα (= ἡ παροῦσα ἡμέρα Θ.).

ΣΗΜ. Ἡ ὅδε δύναται νὰ τεθῇ καὶ ἀντὶ τῆς ἐγώ· π. χ. τῷδε τῷ σῷ δημότῃ (= ἐμοὶ τῷ σῷ δ. Πλ. Δά. 180).

§ 246. Ἡ οὗτος δεικνύει τι ἥδη γνωστὸν ἢ πρότερον μνημονεύθεν· π. χ. τίς ὅδε Ἀχαιός ἀνὴρ ἦντος τε μέγας τε; (ἔρωτῷ ὁ Πρίαμος). οὗτος Αἴσας ἐστὶ πελώριος (ἀποκρίνεται ἡ Ἐλένη· Πλ. Γ. 226, 229). Τοῦτο αὖτον τὸ στράτευμα οὕτως ἐλάχιθανεν αὐτῷ τρεφόμενον (= τὸ προμνημονευθέν· Ε. Ἀν. 1,1,9).

ΣΗΜ. Τὸ τοῦτο μὲν — τοῦτο δὲ λαμβάνεται πολλάκις ἐπιρρηματικῶς (= ἄφ' ἐνδεικνύεται μὲν-ἄφ' ἐτέρου δέ).

§ 247. Ἡ ἐκεῖνος δεικνύει τι τοπικῶς ἢ χρονικῶς μακρὰν κείμενον· π. χ. ἡ δημοκρατία ἐκείνη, μεθ' ἣς οἱ πρόγονοι ζῶντες εὑδαιμονεστάτοι ἦσαν (Ίσ.). Διὰ τῆς ἐκεῖνος δηλοῦσται καὶ περίφημόν τις π. χ. Καλλίστρατος ἐκεῖνος.

ΣΗΜ. Ἐνίστε αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι λαμβάνονται ἐπὶ τῆς σημασίας δεικτικῶν ἐπιρρημάτων· π. χ. καὶ ἐγώ ἡρόμην ὅπου Πολέμαρχος εἰπεῖ οὗτος, ἐφη, ὅπισθεν προσέρχεται (= ἰδού, ἐψη, ὅπ. πρ. Πλ. Πολ. 327). οἵτις ἐκεῖναι ἐπιπλέουσι; (= νῆσες ἐκεῖ ἐπ. Θ. 1,51).

§ 248. Ἡ οὗτος καὶ ἡ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς τὰ ἡγούμενα, ἡ δὲ ὅδε εἰς τὰ ἐπόμενα· π. χ. ταῦτα (δηλ. τὰ εἰρημένα) μὲν ὅη σὺ

λέγεις, παρ' ήμων δ' ἀπάγγελλε τάδε (δηλ. τὰ ἔξης. Ε.) 'Ομοίως καὶ τὰ ἐπιρρήματα οὗτως, ἐκείνως, ὥδε.

ΣΗΜ. Πολλάκις καὶ ή οὗτος καὶ ή ἐκεῖνος, μάλιστα κατὰ τὸ οὐδέτερον γένος, ἀναφέρονται εἰς τὰ ἐπόμενα π. χ. Πρόξενος καὶ τοῦτο εὐδῆλον εἶχεν, ὅτι τούτων οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετ' ἀδικίας, τοῦτο δὲ φανερόν, ὅτι κτλ. (Ε. 'Αν 2.6,13).

§ 249. Πολλάκις προηγουμένη τις ἔννοια ἐπαναλαμβάνεται χάριν ἐμφάσεως διὰ τῆς οὗτος; σπανίως διὰ τῆς ἐκεῖνος π. χ. ὁ τὸ σπέρμα προρχγών, οὗτος τῶν φύντων κακῶν αἴτιος (Δη). ὁ λόγγην ἀκονῶν, ἐκεῖνος καὶ τὴν ψυχήν τι παρακονᾷ (Ε.).

§ 250. Διὰ τοῦ καὶ οὗτος προστίθεται εἰς προηγουμένην ἔννοιαν προσδιορισμὸς ἐπιθετικὸς ~~μετ~~^{τη} ἐμφάσεως π. χ. ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηγάνων... καὶ τούτων (= καὶ μάλιστα) πονηρῶν, οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιορκίας πράττειν τι. Σύνηθες εἶνε τὸ καὶ ταῦτα (= καὶ μάλιστα) μετὰ μετυχῆς, ὅταν πρόκειται νὰ παρασταθῇ τὸ θαυματόν προηγουμένης τινὸς πράξεως π. χ. εἰσὶν οἱ χρητιμώτερον νομίζουσι γρήματα ἢ ἀδελφοὺς καὶ ταῦτα τῶν μὲν ἀφρόνων ὄντων, τῶν δὲ φρονίμων (Ε.).

§ 251. Η τοιοῦτος καὶ τοιόσδε δεικνύουσι τὴν ποιότητα τοῦ εἰς ὃ ἀναφέρονται προσώπου ἢ πράγματος, ἢ τοσοῦτος καὶ ἡ τοσόσδε τὸ πλάθος ἢ τὸ μέγεθος, ἢ τηλικοῦτος καὶ τηλικόσδε τὴν ἡλικίαν ἢ τὸ μέγεθος. Διαφέσει δὲ ἡ τοιοῦτος τῆς τοιόσδε, ἡ τοσοῦτος τῆς τοσόσδε καὶ ἡ τηλικοῦτος τῆς τηλικόσδε, ὡς ἡ οὗτος τῆς ὅδε π. χ. τοιόσδε τοσόσδε τε λαὸς (δηλ. οἷος καὶ ὅσος ὁ παρών. Πλ. Β. 120). ἡ μὲν δύναμις τοιαύτη ἐστὶ καὶ τοσαύτη (δηλ. οὕτως καὶ ὅση εἰρηται). παῖς ὁν κάλλος ἔσχε καὶ ὁρμὴν καὶ σωφροσύνην, ὅπερ πρεπωδέστατον τοῖς τηλικούτοις ἐστὶν (= τοῖς ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχουσι. Ισ. 9,22 : πρᾶ. 7,5 : πρὸς τοὺς ταύτην ἔχοντας τὴν ἡλικίαν)· τηλικαύτη πόλις (= οὕτω μεγάλη. Πλ. Πολ. 423).

ΣΗΜ. α'. Πολλάκις συνάπτεται μετὰ τῆς τοσοῦτος καὶ ἡ αἰτ. τὸ πλῆθος, μετὰ δὲ τῆς τηλικοῦτος ἡ αἰτ. τὸ μέγεθος π. χ. τοσαύτας τὸ πλῆθος πόλεις καὶ τηλικαύτας τὸ μέγεθος δυνάμεις τῷ βαρβίζει παραδεδώκαμεν (Ισ. 4. 136).

ΣΗΜ. β'. Η τοιοῦτος ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὰ ἱγούμενα, ἡ δὲ τοιόσδε εἰς τὰ ἐπόμενα π. χ. τοιαῦτα (δηλ. οἵτα τὰ εἰρημένα) μὲν οἱ Κερκυραῖοι εἶπον, οἱ δὲ Κορινθῖοι μετ' αὐτοὺς τοιάδε (δηλ. οἵτα τὰ ἔξης Θ. 1,36). ~~τηλικαύτη~~

ζ'. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι.

§ 252. Η δὲ (μετ' ἐπιτάσεως ὅσπερ) ἀναφέρεται εἰς ὀρισμένους

ἢ δστις εἰς ἀδριττόν τι καὶ γενικόν π. χ. ἔστι δίκης δρθκλ-
ς τὸ πάνθ' ὄρφ (Με. 179). μικρόριος δστις οὐσίαν καὶ νοῦν
ἔχει (Με. 540). "Ο, τι δικέρει ἡ δική δστις, τοῦτο δικέρει καὶ ἡ
δσος τῆς δπόσος, ἡ οἶος τῆς δπόσος, ἡ ἡλίκος τῆς δπηλίκος καὶ τὰ
επιρήματα οὖ, ἥ, οἴ, δθεν, δτε τῶν ἐπιρημάτων δπου, δη, δποι,
δπόθεν, δπότε, ἡτοι τὰ μὲν εἰνε δριστικὰ ἀναφορικά, τὰ δὲ ἀδριστα
ἀναφορικά.

ΣΗΜ. α.' "Ἐπειδὴ ἡ δστις ἀναφέρεται εἰς γενικόν τι, διὰ τοῦτο συνάπτε-
ται ἐνίστε μετ' αὐτῆς καὶ τὸ πᾶς ἐνίστε δὲ λαμβάνεται καὶ περιληπτικῶς
καὶ ἀναφέρεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμόν π. χ. ἀνελεύθερος πᾶς δστις εἰς δόξαν
βλέπει. — φτινε ἐντυγχάνοιεν, πάντας ἔκτεινον (Ξ.). Ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ
λέγεται συνήθως πάντες δσοι, πάντα δσα.

ΣΗΜ. β.' Ἡ δσημαίνει ἀδριστόν τι. ὡς ἡ δστις, ἐν ταῖς ὑποθετικαῖς ἀνα-
φοραῖς προτάσσει (ἰδ. § 419) π. γ. ἢ μὴ οἶδα (= εἴτι μὴ οἶδα), οὐδὲ οἴο-
μει εἰδέναι (Πλ.)· οἱ Πέρσαι δη ἦν γνῶσι δυνάμενον μὲν γάριν ἀποδιδόναι, μὴ
ἀποδιδόντα δέ. κολάζουσιν ισχυρῶς (= εάν τινα γνῶσι· Ξ.). Σπανίως λαμβάνε-
ται ἡ δστις ἀντὶ τῆς δσα.

§ 253. Ἡ οἶος ἀναφέρεται εἰς τὴν τοιοῦτος καὶ τοιόσδε, ἡ δσος
ἀναφέρεται εἰς τὴν τοσοῦτος καὶ τοσόσδε, ἡ ἡλίκος ἀναφέρεται εἰς
τὴν τηλικοῦτος καὶ τηλικόσδε. ἐνίστε δὲ καὶ εἰς τὴν τοσοῦτος π. χ.
καλὸν ἀκούεμεν ἔστιν ἀοιδοῦ τοιοῦθ'. οἶος δ' ἔστιν (Οδ. A. 370).
εῦχομαι δσην εὔνοικν ἔχων δικτελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν
τοσαύτην δπάρξκι μοι παρ' ὑμῶν (Δη. 18,1) τηλικοῦτον ἀγῶνα
ἡλίκος οὐδεπώποτε γέγονε τῇ πόλει (Δειν. 1,2).

ΣΗΜ. α.' Τὸ οἶος εἰμι μετ' ἀπαρεμφάτου σημαίνει εἰσιμος ἢ πρόθυμος
εἰμι π. γ. δ Μειλιδῆς ἡγανάκτει τῷ γεγενημένῳ καὶ οἶος ἡν ἐπεισέναι (Δη.
14,14); τὸ οἶος τε μετὰ τοῦ εἰμι δυνατός εἰμι=δύναμαι π. χ. τοὺς Ἰνυκίνων
οἰεῖς οἶος τι ἡσθα ἀμείνους ποιησαί, τοὺς δὲ Σπαρτιατῶν ἡδυνάτεις; (Πλ.
Ἴππ. 283).

ΣΗΜ. β.' Τὸ δσον μετ' ἀξιμητικοῦ κείμενον σημαίνει περίπον· π. χ. ἴπ-
πεις δσον δξαδσοι (Ξ.). Ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης εὑρήται ἐνίστε καὶ μετ'
ἄλλης λέξεως δηλούσης ποσόν π. χ. νεκρὸν δσον πηχυαῖον ἢ διπηχυν (Ἡρ.
2,78).

ΣΗΜ. γ.' Τὸ δσα εἴη (ἢ δσέτη), δσαι ἡμέραι (ἢ δσημέραι) καὶ δσοι μῆνες
λαμβάνονται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ κατ' ετος, καθ' ἡμέραν, κατὰ μῆνα.

§ 254. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι οἶος, δσος, ἡλίκος καὶ τὸ ἐπίρ-
ρημα ὡς τίθενται πολλάλις ἐπὶ ἀναφωνήτεων θυμασμοῦ π. χ.
δσην τὴν δύναμιν ἔχεις, ὄναξ δέσποτα (= ὡς πόσην ἔχεις τὴν δύνα-

μιν. Ἀριστφ. Πλ. 748). οἷα ποιεῖτε, ὃ θυματίοι (ὦ, ὅποῖς... δῆλον θυμασμοῦ ἀξία. Πλ. Φαιδ. 188). ἡλίκος δὲ νῦν θύρυσθος ἐγένετο (= πόσον μεγάλος). ὡς καλός μοι ὁ πάππος (= ὃ πόσον καλός. Σ.). ὡς ἡδὺς εἰ (= πόσον νόστιμος είσαι· εἰρωνικῶς Πλ.).

§ 255. Η ἀναφορικὴ ἀντωνυμία συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμὸν καὶ κατὰ πρόσωπον πρὸς τὴν λέξιν, εἰς ἣν ἀναφέρεται· ἡ δὲ πτῶσις ἔξχρταται ἐκ τῆς θέσεως, ἣν ἔχει ἐν τῇ ἀναφορικῇ προτάσει π. χ. ἔστι δίκης δρθαλμός, δις τὰ πανθ' ὁρᾶ· ἐμοὶ δργίζεσθε, δις οὐδενὸς οἴομαι ἡττων εἶναι· Θουκ. 3,2).

'Εξχρέσεις α.') τὸ οὐδέτερον δὲ ἀναφέρεται πολλάκις εἰς προηγούμενον οὐσιαστικὸν ἀρσενικὸν ἢ θηλυκοῦ γένους ἢ εἰς τὸ περιεχόμενον ὄλοκλήρου προτάσεως π. χ. ἐγέννησεν ἀνθρώποιν δ συνέσει ὑπερέχει τῶν ἀλλων (Πλ.). ἐστάθη τὴν ἀσπίδα ἔχων (Αὔσανδρος), δ (δῆλον τὸ σταθῆναί τινα τὴν ἀσπίδα ἔχοντα) δοκεῖ κηλίς εἶναι τοῖς σπουδαίοις (Σ.).

β.' ἡ δε, διταν εἶναι ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον καὶ ἔχῃ κατηγορούμενον οὐσιαστικόν, ἔλκεται ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου καὶ τίθεται κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ π. χ. ὁ φόβος, ἣν αἰδῶ εἴπομεν (Πλ. Νο. 699). τὸν οὐρανόν, οὓς πόλους καλοῦσι (Πλ. Κρατ. 40δ).

γ.') ἡ δε, διταν ἀναφέρηται εἰς δύο ἢ πλείονα προηγούμενα οὐσιαστικά, συμφωνεῖ πρὸς αὐτά, ὡς συμφωνεῖ τὸ ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον πρὸς δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα (ἰδ. § 38). π. χ. μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὓς ποτε Ἀβραρέν τέκε (Ιλ. Ζ', 21). ἔκεκόσμητο καὶ ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ καὶ χρώματος ἐντρύψει καὶ κόμαις προσθέτοις, ἡ δὲ νόμιμη ἣν ἐν Μήδοις (Σ.).

δ.') ἡ δε καὶ εἰς ἐνικὸν οὐσιαστικὸν ἀναφερομένη τίθεται ἐνίστε κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν, ἢν τὸ οὐσιαστικὸν τοῦτο εἶναι περιληπτικὸν καὶ λαμβάνηται ἐπὶ προσώπων π. χ. πλήθει, οἵπερ δικάσουσι (Πλ. Φαιδ. 260). ποθ. § 31, α.'

§ 256. Η δεικτικὴ ἀντωνυμία, εἰς τὴν ὅποιαν ἀναφέρεται τὸ ἀναφορικόν, συνήθως παραλείπεται π. χ. ὃν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν, ἀποθνήσκει νέος (=οὗτος ἀποθνήσκει νέος· Με 128). Οὐδεμία πάρεστιν, ἀς. ἥκειν ἐχρῆν (= τούτων ἀς. Ἀριστφ. Ἐκκλ. 19). Ενίστε παραλείπεται ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία μετὰ ποιθέσεως, διταν καὶ τὸ ἀνα-

φορικὸν ἔχη τὴν αὐτὴν πρόθεσιν· π. χ. ἀναλίσκουσιν οὐκ εἰς ἀ δεῖ
οὐκ εἰς ταῦτα, εἰς ἀ δεῖ· Ε. Οἰκ. 9,10).

ΣΗΜ. Ὅμοιως παραλείπεται καὶ δεικτικὸν ἐπίρρημα, εἰς τὸ ὅποῖον ἀνα-
φέρεται ἀναφορικὸν ἐπίρρημα· π. χ. οἱ ἡγεμόνες τοὺς "Ἐλλήνας ἄξουσιν ἔνθει
ἔξουσι τὰ ἐπιτῆδεια (=έκεῖσε, ἔνθει· Ε.).

† § 257. Ἐπὶ τοῦ ἔστι μετὰ τοῦ ἀναφορικοῦ δις (ἢ ὅστις) ἐλλεί-
πει συνήθως ἡ ἀδριστος ἀντωνυμία τις καὶ τότε τὸ ἔστι μετὰ τοῦ
δις (ἢ ὅστις) ἴσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἀδριστον ἀντωνυμίαν τις· π. χ. ἔστιν
ὅστις κατελήφθη (=κατελήφθη τις). Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε τὸ
ἔστιν οἷ, ἔστιν ὁν, ἔστιν οἰς, ἔστιν οὐς = τινές, τινῶν, τισί, τινάς·
π. χ. ἔστιν οἰς βέλτιον τεθύναντι ἢ ζῆν (τισί· Πλ. Φαιδ. 62).
ἔστιν οἱ ἑτύγχανον (=τινές· Ε. Κυ. 2,3,18). πλὴν Ιώνων καὶ Ἀ-
χαιῶν καὶ ἔστιν ὁν ἀλλων πόλεων (=καί τινων· Θ. 3,92).

ΣΗΜ. Ἐγειρόμενος καὶ ἔστιν διτε (ἢ ἔσθ' ὅτε)=ἐνίστε, ἔστιν οὐ, ἔστιν ἔνθα,
ἔστιν δπον=ένιαγοῦ, ἔστιν, ἥ=πῃ, οὐκ ἔστιν δπως=οὐδαμῶς· π. χ. ὁ μηχα-
νικοὶς πόλεις ἔστιν διτε ὅλας σφύζει (Πλ. Γο. 612). ἔστιν ἔνθα ἰσχυρῶς ὡφελοῦσι
σφενδονητάς παρόντες (Ε. Κυ. 7,4,15). οὐκ ἔστιν δπως ἡτυγχίαν σχήσει (Δη. 14).

§ 258. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία, ἥτις ἐπρεπε νὰ κεῖται κατ'
αἰτιατικὴν ὡς ἀντικείμενον τοῦ ὥρματος τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως,
ὅταν ἀναφέρηται εἰς οὐσιαστικὸν ἢ δεικτικὴν ἀντωνυμίαν γενικῆς ἢ
δοτικῆς πτώσεως, ἐλκεται ὑπ' αὐτοῦ συνήθως καὶ ἀφομοιοῦται πρὸς
αὐτὸ κατὰ πτῶσιν· π. χ. τούτων, ὁν νῦν παρακελεύομαι ὑμῖν οὐδὲν
τοῖς δούλοις προστάττω (ἀντὶ τούτων, ἀ· Ε. Κυ. 8,6,13). πρὸς τού-
τοις, οἰς εἶπε Θεοφῶν (=τούτοις, ἀ· Ε. Ἀν. 3,2,33). τίς ἥ ὠφέ.
λειτα τοῖς θεοῖς τυγχάνει οὖσα ἀπὸ τῶν δώρων, ὁν λαμβάνουσιν;
(ἀντὶ ἀ· Πλ. Εὐθ. 14.). Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία, πρὸς τὴν δποῖαν
τὸ ἀναφορικὸν ἀφομοιοῦται κατὰ πτῶσιν, συνήθως παραλείπεται, ἢ
δὲ ἀναφορικὴ πρότασις λαμβάνει τὴν θέσιν αὐτῆς· π. χ. ἐπαινῷ σε
ἔφ' οἰς λέγεις (=ἐπὶ τούτοις, ἀ· Ε.). ἀμελῶ, ὁν με δεῖν πράττειν
(=τούτων, ἀ· Ε.).

Τὸ οὐσιαστικόν, πρὸς τὸ ὅποῖον τὸ ἀναφορικὸν ἀφομοιοῦται κατὰ
πτῶσιν, μετατίθεται πολλάκις εἰς τὴν ἀναφορικὴν πρότασιν ἀνευ ἀρ-
θρου· π. χ. ἀμαθέστατοι ἔστε ὁν ἐγὼ οἶδα 'Ἐλλήνων (=τῶν 'Ελ-
λήνων, οὓς ἐγὼ οἶδα· Θ. 6, 39.) ἐπορεύετο οὐν ἥ εἰχε δυνάμει
(=σὺν τῇ δυνάμει, ἥν εἰχε· Ε.).

ΣΗΜ. a.' Ἡ ἔλξις τοῦ ἀναφορικοῦ γίνεται, ὅταν ἡ ἀναφορικὴ πρότασις

είνε ἀναγκαῖος διορισμὸς τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας ή τοῦ οὐσιαστικοῦ, εἰς τὸ ἐποίον ἀναφέρεται, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν διὰ τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως παρατίθεται παρατήρησις ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ καὶ ωρισμένου οὐσιαστικοῦ π. χ. πάντων ὡς εἶχον ἀγαθῶν, σοὶ μετέδωκα, ἢ (οὐχὶ ὁν) σὺ τότε μὲν ἐμεγάλυνες, νῦν δὲ φαύλιζεις.

ΣΗΜ. β. Ἐνίστε ἀναφορικὸν οὐδετέρου γένους, ὅπερ ἔπρεπε νὰ κεῖται κατ' ὄνομαστικήν, δια τῆς ἔλξεως ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ δεικτικὸν καὶ τίθεται κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν π. χ. ἐμμένω οἰς ἄρτι ἔδοξεν ἡμῖν (=τούτοις, ἢ ἔδοξεν ἡμῖν. Πλ. Πρωτ. 353). βλαβήσονται αἱ τῶν πολεμίων νῆες, ἀφ' ὃς ἡμῖν παρεσκευάσται (=ἀπὸ τούτων, ἢ ἡμῖν παρεσκευάσται Θ. 67). Σπανιώτατα ἡ δοτικὴ τοῦ ἀναφορικοῦ δι' ἔλξεως μεταβάλλεται εἰς γενικὴν π. χ. παρ' ὃς βοηθεῖς, οὐχ ἀπολήψῃς χάριν (=παρὰ τούτων, οἵς βοηθεῖς Αἰσχ. 2.117).

ΣΗΜ. γ. Ἔλξις καὶ ἀφομοίωσις γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν ἐπιρρημάτων π. χ. διεκομίζοντο εὐθύς, διθεν ὑπεξέθεντο παιδας καὶ γυναῖκας (=ἐχεῖθεν, ὅτι Θ. 2,89).

§ 259. Ὅταν ἐν τῇ ἀναφορικῇ προτάσει, ἐν ᾧ κεῖται ἡ οἰος ὡς κατηγορούμενον, παραλείπηται τὸ συνδετικὸν εἴηται, τότε ἡ οἰος ἔλκεται καὶ ἀφομοιοῦται κατὰ πτῶσιν πρὸς τὸ ὑπονοούμενον δεικτικόν π. χ. προσήκει μισεῖν τοὺς οἰους περὶ σὺ (=τοὺς τοιούτους οἵος περὶ σὺ εἰ· Δη. 22. 64). Ὅταν δὲ τὸ ὑποκείμενον τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως εἶνε τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ μὲν τὸ δεικτικόν, ἀφομοιοῦται καὶ αὐτὸ πρὸς τὸ δεικτικὸν κατὰ πτῶσιν π. χ. πολλῷ ἥδιον ἐστι χαρίζεσθαι οἷφ σοι ἀνδρὶ ἢ ἀπεγχθέσθαι (=τοιούτῳ ἀνδρί, οἰος σὺ εἰ· Ε. Ἀπ. 2,9,3). Τοῖς οἷοις ἡμῖν τε καὶ ὑμῖν χαλεπὴ πολιτείᾳ ἐστὶ δημοκρατία (τοῖς τοιούτοις, οἵοις ἡμεῖς τε καὶ ὑμεῖς ἐσμεν· Ε. Ἐλλ. 2,3,25). Τοιαύτη ἔλξις καὶ ἀφομοίωσις γίνεται καὶ ἐπὶ τῆς ἡλίκος π. χ. ἐκεῖνο δεινὸν τοῖσιν ἡλίκοισι ρῆρν (=τοῖς τηλικούτοις, ἡλίκοις νῷ ἐσμεν. Ἀριστφ. Ἐκκλ. 465).

ΣΗΜ. Όμοία ἔλξις καὶ ἀφομοίωσις γίνεται καὶ τοῦ ὑποκειμένου τῆς διὰ τοῦ ὕσπερ ἐκφερομένης προτάσεως, διταν τὸ ῥῆμα αὐτῆς παραλείπηται ιούμενον ἐξ ἀπαρεμφάτου ἢ μετοχῆς τῆς κυρίας προτάσεως π. χ. ἔνει ῥοφεύντα πίνειν φσπερ βοῦν (=ὕσπερ βοῦς πίνει· Ε. Ἀν. 4,5,32). Κύρω-ἡδετο οὐ δυναμένῳ σιγῆν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, ἀλλ' φσπερ σκύλακι γενναῖφ ἀνακλάζοντι, ὑπότε πλησιάζοι θηρίῳ (=ἀνακλάζοντι, ὕσπερ ἀνακλάζει σκύλακι γενναῖος· Ε. Κυ. 1,4,15).

§ 260. Ἐνίστε τὸ οὐσιαστικὸν ἔλκεται ὑπὸ τοῦ ἀναφορικοῦ καὶ τίθεται κατὰ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ, ἀν ἀπογωρίζηται διὰ τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως ἀπὸ τῶν ἀλλων λέξεων τῆς κυρίας προτάσεως π. χ.

πολιτείαν οὖν εἶναι χρή παρὰ μόνοις ἡμῖν ἔστιν (=πολιτεία, οἷον εἶναι χρή, παρὰ μόνοις ἡμῖν ἔστιν Ἰσ. 6,6,48). ὅπως ἐγώ τὴν δύναμιν, ἣν ὑμεῖς φατε ἔχειν με, δεσπότης γενήσομαι (=τῆς δυνάμεως, ἣν ('Αριστφ. ΙΙλ. 200).

§ 261. Ἀντὶ τοῦ οὐδείς ἔστιν δοτις οὐ,—οὐδείς ἔστιν διον οὐ—κ. τ. λ. λέγεται οὐδείς δοτις οὐ,—οὐδενὸς διον οὐ—κτλ., παραθείπεται δηλ. τὸ ἔστι, τὸ δὲ οὐδείς τίθεται κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ δοτις. Οὕτω τὸ οὐδείς δοτις οὐ ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν, τὴν ἔννοιαν τοῦ πάντες π. χ. καὶ πεζὸς καὶ νῆες καὶ οὐδὲν διτ οὐκ ἀπώλετο (=καὶ πάντα ἀπώλετο Θ. 7,87). Γοργίας οὐδενὶ διφ οὐκ ἀπεκρίνετο (Πλ. Θεοιτ. 178). Ἀπολλόδωρος κλαίων καὶ ἀγανακτῶν οὐδένα δυτικα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων (Πλ. Φαιδ. 117).

ΣΗΜ. Όμοιως ἀντὶ θαυμαστός ἔστιν δοσ (ὅσου, ὅσῳ, κτλ.) λέγεται κατὰ πασάλειψιν τοῦ ἔστι καὶ ἔλξιν τοῦ θαυμαστὸν ὑπὸ τοῦ ἀναφορικοῦ δοσ, θαυμαστὸς δοσ, θαυμαστῷ δοσον, θαυμαστῷ δοσφ, θαυμαστῷ δοσον π. χ. μετὰ ἴδρωτος θαυμαστοῦ δοσον (Πλ. Πολ. 350). Όμοιως λέγεται καὶ θαυμαστᾶς φε, θαυμασιως φε, ὑπερφυώς φε, ἀντὶ τοῦ θαυμαστόν ἔστιν φε; ὑπερφυές ἔστιν φε π. χ. νέος φ, θαυμαστᾶς φε ἐπειθύμητα ταύτης τῆς σοφίας (Μλ. Φαιδ. 96). θαυμασιως φε ἄθλιος γέγονε (Πλ. Γο. 471). ὑπερφυάς φε γαίρω (Πλ. Συμ. 173). Τοιούτον καὶ τὸ θαυμαστὸν ἥλικα ἀγριή (=θαυμάσιόν ἔστιν ἥλικα ἀγριή (Δη. 18,87).

§ 262. Η ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἀνήκει πολλάκις εἰς τὴν μετογὴν ἢ εἰς ἄλλην πρότασιν προσδιοριστικὴν τῆς ἀναφορικῆς π. χ. νῦν σοι φράσω πρᾶγμα: δι σὺ μαθὼν ἀνήρ ἔσει ('Αριστφ. Νεφ. 823). ἔφη εἶναι ἄκρον, δ εἰ μή τις προκαταλήψουτο ἀδύνατον ἔσεσθαι παρελθεῖν (Ε.).

§ 263. Εν τῇ αὐτῇ ἀναφορικῇ προτάσει δύνανται νὰ κεῖνται δύο ἀναφορικὰ ἀσυνδέτως, ἔταν λαμβάνωνται μετὰ θαυμαστικῆς σημασίας (πρβ: 254). π. χ. οἱ ἔργα δράστας οἰα λαγχάνει κακά (Σοφ. Ηλ. 751). τίς οὐκ οἰδεν ἐξ οἴων συμφορῶν εἰς δοην εὑδαιμονίαν κατέστησαν; (Ισ. 6,24).

§ 264. "Οταν ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἀνήκῃ εἰς δύο προτάσεις, συνδεομένας μετ' ἀλλήλων παρατακτικῶς, ἀλλ' ἐν τῇ δευτέρᾳ ἔπρεπε νὰ κεῖται κατ' ἄλλην πτῶσιν, παραλείπεται συνήθως ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει ἡ ἀναπληρωμάται διὰ τῆς αὐτούς, σπανιώτερον διὰ τῆς οὗτος π. χ. περὶ ὃν δικαστήριον ἔγνωκε καὶ τέλος ἔσχηκε (=καὶ ἡ τέλος, ἔσχηκε Δη. 24, 73). ποῦ δὴ ἐκεῖνός ἔστιν ἡ ἀνήρ,

δε συνεθήρος ἡμῖν, καὶ σύ μοι μάλα ἐδόκεις θαυμάζειν αὐτόν; (Ἄντι-
καὶ ὁν σὺ κτλ. Ε.)

§ 265. Αἱ σύνθετοι ἀναφορικὴ ἀντωνυμίαι, ὅταν μετ' αὐτῶν
συνάπτηται τὸ δὴ ή δῆποτε ή τὸ οὖν γίνονται τρόπον τινὰ ἀδριπτού
ἀντωνυμίαιν π. χ. ἀναβάνοντος αὐτοῦ ἥγηνται δοπία δὴ φλέψ (=
φλέψ τις, δὲν ἔξετάζω ποία. Ε.). ἔξαπίνης ἀνέλαμψεν οἰκία ὅτουδι
ἔναψκντος (=τινός. Ε.). οὕτε δι: ἔχθραν οὐδεμίαν οὔτε διὰ φίλο-
νικίαν οὐδ' ἥντυροῦν τοῦτον τὸν ἀγῶνα προειχόμην (=οὐδεμίαν.
Δυκ. 6.).

Ἐντεῦθεν τὸ δπωσοῦν καὶ δπωσδήποτε=κάπως δλίγον· οὐδ'
δπωσιοῦν=οὐδημῶς, οὐδ' δλίγον· π. χ. ἐπάκουε, εἰ νοῦν καὶ δπω-
σοῦν ἔχεις (Πλ. Νό. 905). Τοῦτο πέπρακται νυνὶ δπωσδήποτε (Δη.
3.7). τοὺς ἵκτρους σὺ ἀνδρείους καλεῖς; οὐδ' δπωσιοῦν (Πλ. Δά.
195).

π'. Αἱ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι.

§ 266. Ἡ τίς λαμβάνεται ἐπιθετικῶς καὶ οὐσιαστικῶς. Γίνεται
δὲ δι: αὐτῆς ἐρώτησις περὶ προσώπου ή πράγματος π. χ. τίνα καὶ
ρὸν τοῦ παρόντος βελτίω ζητεῖτε; (Δη. 3,16). τίς εἰ;

§ 267. Ἡ πότερος σημαίνει τίς ἐκ τῶν δύο π. χ. πότερος
καλλίων δοκεῖ εἶναι δ πατήρ ή ὁ οὗτος; Συχνότατον δὲ εἶνε τὸ πό-
τερον ή πότερα ἐν ἀρχῇ διπλῆς ἐρωτήσεως π. χ. πότερον αἱ γυναῖ-
κες ἐν ταῖς πόλεσι φρονιμώτεραι σοι δοκοῦσιν εἶναι ή οἱ ἄνδρες;
(Πλ. Κρετ. 392).

§ 268. Ἡ ποῖος λαμβάνεται, ὡς καὶ ή τίς π. χ. τίνος ἐν τῷ
παρόντι πρέπει μνησθῆναι καὶ ποῖα αὐτῶν χρὴ παραλιπεῖν (Ἴσ.
16,39). Μετὰ δὲ τῆς ἀρίστου τις συνημμένη (ποῖός τις) τίθεται
ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ ποιότητος π. χ. οὐδεὶς ἐρωτᾷ ποία τις ή Γορ-
γίου τέχνη, ἀλλὰ τίς (Πλ. Γο 440).

ΣΗΜ. Ἐν τῷ διαλόγῳ γίνεται χρῆσις τῆς ποῖος συνημμένης μετὰ τῆς λέ-
ξεως, ἷν προηγουμένως εἴπε τὸ ἔτερον τῶν διαλεγομένων προσώπων, ὅταν δ-
λέγων κάτιγελψ καὶ ἀποδοκιμάζῃ τὴν μνείαν τῆς λέξεως ταῦτης π.χ. ὁ Ζεύς
οὐ θέρις ἔστιν; ποῖος Ζεύς; οὐδὲ μὴ ληρήσεις; οὐδ' ἔστι Ζεύς (Ἀριστφ. Νεφ.
366).

§ 269. Διὰ τῆς πόσος γίνεται ἐρώτησις περὶ πλήθους ή μεγέ-
θους π. χ. πόσα ἔτη (Ε.). πόσος τις; μικρὸς ἥλικος Μόλων (Ἀρι-
στφ. Β. 55).

§ 270. Διὰ τῆς πηλίκος ἐρωτᾶ τις περὶ ὥλικίας ή μεγέθους· π.χ. πηλίκος ἡσθι ἐπὶ τῶν Μηδικῶν; πηλίκον τί ἔστι τὸ χωρίον; (Πλ. Μεν. 85).

§ 271. Διὰ τῆς ποσταῖος ἐρωτᾶ τις περὶ χρόνου· π.χ. ποσταῖος ἀν ἐκεῖσε ἀφικούμην; (=πόστη ἡμέρᾳ, ἦτοι εἰς πόσας ἡμέρας δύναμαι νὰ φθάσω ἐκεῖ; Ε.Κ. 5,3,28).

§ 272. Ἡ πόστος ἔχει σχέσιν πρὸς τὰ ἀριθμητικὰ τακτικά, ἦτοι εἰς τὴν δι' αὐτῆς γινομένην ἐρώτησιν γίνεται ἀπόκρισις διὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ· π.χ. κατανόησον πόσιφ μέρει αὐτῶν μαχεσάμενοι νευκήκαμεν (Ε. Κυ. 4,1,16).

§ 273. Διὰ τῆς ποδαρὸς γίνεται ἐρώτησις περὶ τοῦ ἐκ τίνος χώρας ἢ πόλεως εἰνέ τις· π.χ. τίς καὶ ποδαρὸς καὶ πόσου διδάσκει; Εὕηνος, Πάροις, πέντε μνῶν (Πλ. Ἀπ.).

§ 274. Ἡ ἐρώτηματικὴ ἀντωνυμία συνημμένη μετὰ δεικτικῆς εἰνε κατηγορούμενον αὐτῆς· π.χ. τί οὖν δὴ τοῦτο λέγεις; (=τί ἔστι τοῦτο, ὃ λέγεις; Πλ. Γο. 452). Συχνάκις γίνεται τοῦτο ἐπὶ τοῦ ποίος ἐν τῷ δικλόγῳ μετά τίνος βραχυλογίας· π.χ. ἡ ἑητορικὴ περὶ τί τῶν ὄντων ἔστιν ἐπιστήμη; περὶ λόγους· ποίους τούτους; (=ποῖοι εἰσιν οὗτοι, περὶ οὓς ἡ ἑητορικὴ ἔστιν ἐπιστήμη; Πλ. Γο. 449).

§ 275. Ἡ ἐρώτηματικὴ ἀντωνυμία δύναται νὰ ἀνήκῃ εἰς μετοχὴν ἢ εἰς ἐξηρτημένην πρότασιν· π.χ. τί ἀδικηθεὶς ὑπὲρ ἐμοῦ νῦν τὸ τρίτον ἐπιβουλεύεις μοι; (Ε. Ἀν. 1,6,8) Ἰτα τί γένηται; (Ἀνδ. 3,26).

ΣΗΜ. Ἐντεῦθεν κατ' Ἑλλειψιν τοῦ ὅμιλος τὸ ἵνα τί; σημαίνει τίνος ἔνεκκα, πρὸς τίνα σκοπόν, καὶ τὸ δια τί; σημαίνει διὰ τί; π.χ. ἵνα τί ταῦτα λέγεις; (Πλ. Ἀπ. 26) ἔτι τί; (Δη. 23, 214).

§ 276. Ἐν τῇ αὐτῇ ἐρώτηματικῇ προτάσει δύνανται νὰ ὑπάρχωσι δύο ἢ πλείονα ἐρώτηματικὰ ἀσυνδέτως πρὸς ἄλληλα· π.χ. τίνας ὑπὸ τίνων εὑροιμεν ἢν μείζονα εὐηργετημένους ἢ πατέντας ὑπὸ γονέων; (Ε. Ἀπ. 2,2,3).

0'. Λἱ ἀόριστοι ἀντωνυμίαι.

§ 277. Ἡ τις οὐσιαστικῶς μὲν λαμβάνομένη σημαίνει πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀόριστον· π.χ. ἵτω τις ἐφ' ὅδωρ, ξύλα τις σχιστά (Ε.). Ἐπιθετικῶς δὲ λαμβάνομένη συνάπτεται μετὰ οὐσιαστικοῦ, ἵνα παρατήσῃ αὐτὸ ἀόριστον· π.χ. γυνὴ τις χήρα ὅρνιν εἶχε.

ΣΗΜ. Το οὐδέτερον τί σημαίνει ἐνίστε λόγου τι ἄξιον· π.χ. οἴονται τι εἶναι

δύντες οὐδενὸς ἄξιοι (Πλ. 'Απ. 41). ἔδοξέ τι λέγειν (Ξ.). Τὸ ἀντίθετον τοῦ τι εἶνε τὸ οὐδέν π. χ. οὐδέν εἶμεν ('Αριστφ. Λυ. 137). οὐδέν λέγεις (= οὐδὲν λόγου ἄξιον, ὅφθόν, ύγιες. 'Αριστφ. Νεφ. 1094). Τὴν σημασίαν ταύτην ἔχει καὶ τὸ τις, ὅταν εἶναι κατηγορούμενον, ἔνιστε δὲ καὶ ὅταν εἶναι συνημμένον μετ' οὐσιαστικοῦ π. χ. ηγετεῖς τις εἶναι (Εύρ. 'Ελ. 930)· κατὰ γῆν δὲ πόλεμον, ὅθεν τις καὶ δύναμις παρεγένετο, οὐδεῖς ξυνέστη (=καὶ λόγου τινὸς ἄξια δύναμις, κοιν. κάποια δύναμις (Θ. 1,15).

§ 278. 'Η τις συναπτομένη μετ' ἐπιθέτων ἐξαίρει ἡ κολαζεῖ τὴν σημασίαν αὐτῶν π. χ. δεινόν τινα λέγεις καὶ θαυμαστὸν ἀνδρὸν = ἵκανώς δεινὸν καὶ θαυμαστόν (Πλ. Πολ. 596). Μετ' ἀντωνυμιῶν καὶ ἀριθμητικῶν κολαζεῖ τὴν σημασίαν αὐτῶν καὶ δύναται νὰ ἐξηγῆται διὰ τοῦ πως ἡ τοῦ περίπου π. χ. ἡ μὲν γραφὴ κατ' αὐτοῦ τοιάδε τις ἦν (Ξ.)· πόσοι τινές; (= πόσοι περίπου. Ξ.). τριάκοντά τινας ἀπέκτειναν (Θ. 5, 73). Όμοίχν κολαστικὴν δύναμιν ἔχει τὸ τι συνημμένον μετὰ τοῦ πάνυ, σχεδόν, μᾶλλον, ἔγγυς, δμοῦ, μάλα π. χ. σχεδόν τι ἔγωγε αὐτὸ τοῦτο φημι εἶναι σωφροσύνην, τὸ γινώσκειν αὐτὸν ἔσατὸν (=σχεδόν πως· Πλ. Χαρμ. 164)· οὐ πάνυ τι νομίζω, ἀσφαλές εἶναι τοῦτο (Ξ.).

§ 279. Οὐδεῖς, μηδεῖς. Τὸ οὐδεῖς, μηδεῖς εἶνε ἀποφατικῶς δ, τι καταφατικῶς; εἶνε ἡ τις (οὐδεῖς=οὔτις, μηδεῖς=μή τις). Τὸ πληθυντικὸν οὐδένες, μηδένες λέγεται ἐπὶ πληθῶν, ἔθνῶν π. χ. τοσαύτην χώραν ἔλαθον, ὅσην οὐδένες τῶν Ἐλλήνων ἔχουσι (Ίσ.).

ΣΙΜ. Τοῦ ἡ τις ἡ οὐδεῖς ισοδυναμεῖ μὲ τὸ σχεδὸν οὐδεῖς· π. χ. ἡ τι ἡ οὐδὲν ἀληθὲς εἰρήκωστι (Πλ.).

§ 280. 'Η ἀόριστος ἀντωνυμίκη πότερος σημαίνει ἐκ τῶν δύο τις. π. χ. ἀλλ' ὁ Νικίχ, τί οὐ λέγει πότερος ὑμῶν; (ἐξ ὑμῶν τῶν δύο τις· Πλ.).

§ 281. 'Η δεῖτα εἶνε εὑγεντος, δταν τις δὲν θέλῃ νὰ δύνομάσῃ πρόσωπον ἡ περιγμος π. χ. ὁ δεῖτα τοῦ διῆτα τὸν δεῖτα εἰσήγγειλε (Δη. 13,5).

§ 282. Η εἰρρος σημαίνει ἀλλος ἡ ὁ ἄλλη γνωστὸς καὶ ἐν γένει ἀλλος, διάρρορος· π. χ. τοῦτο καὶ εἰρρος ἵτως πέπονθεν, οὐ μόνος ἔγώ. Τὸ εἰρρος τοσοῦτοι = ἄλλοι τόσοι. 'Η εἰρρος μετὰ τοῦ ἀρθροῦ σημαίνει διτὶς ἐκ τῶν δύο ἡ ὁ ἄλλος ἐκ τῶν δύο γνωστῶν· π. χ. τὸν εἰρρον δ εἰρρος οὐδὲν ἡγεῖται εἰδένει (Πλ. Θεοχ. 180). Βάτος μέν, δ εἰρρος τῶν περιττῶν (δύο γὺροι ἡταν ἐν τῇ μάζῃ πικρόντες), λκ-

εών λόγου, ήλθεν ἐπὶ τὴν Σολύγειαν· Θ. 4 4,3). Ἀντίθετον τοῦ διερρος εἶνε τὸ οὐδέτερος (=οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἔτερος).

§ 283. Ἡ ἄλλος σημαίνει δὲ τι καὶ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γλώσσῃ.

ΣΗΜ. Τὸ ἄλλος εὑρῆται πολλάκις συνημμένον μετ' οὐσιαστικοῦ, ἔντα τὸ οὐσιαστικὸν ὥφειλε νὰ κεῖται ὡς παράθεσις τοῦ ἄλλος. Οὕτω κείμενον τὸ ἄλλος δύναται νὰ ἔξηγηται διὰ τοῦ πλήρη τούτου· π.χ. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ εἰς τὸ Ὁδεῖον παρεκάλεσαν τοὺς ἐν τῷ καταλόγῳ σπλίτας καὶ τοὺς ἄλλους ἵππεας (=καὶ τοὺς ἄλλους, τοὺς ἴππεας, ἢ καὶ πλὴν τούτων τοὺς ἴππεας· Ε.). ἔστασαν Πέρσαι μὲν ἐκ δεξιῶν, οἱ δὲ ἄλλοι σύμμαχοι ἐξ ἀριστερᾶς (=οἱ δὲ ἄλλοι, δηλ. οἱ σύμμαχοι· Ε.).

§ 284. Ἡ ἐκάτερος καὶ ἡ ἔκαστος σημαίνουσι καθεὶς χωριστά, ἀλλ' ἡ μὲν ἐκάτερος σημαίνει καθεὶς ἐκ τῶν δύο ὠρισμένων, ἡ δὲ ἔκαστος σημ. καθεὶς ἐκ τῶν πολλῶν· π.χ. τῇ ἐκατέρου ἡμῶν ὥφειλικ γρήσασθε (=καθενός, ἐξ ἡμῶν τῶν δύο, δηλ. τοῦ Νικίου καὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου· Θ. 6, 17). τριάκοντα δραχμὰς ἔκαστος λαμβάνει (Δη. 4, 28).

§ 285. Τὸ ἀμφω καὶ τὸ ἀμφότεροι σημαίνουσι καὶ οἱ δύο· π.χ. ἀμφω νεωτέρω ἐστὸν ἐμοῦ (= καὶ οἱ δύο νεώτεροι ἐστε ἐμοῦ· Ἰλ. Α. 559). οἱ στρατηγοὶ ἀμφότεροι (Ε.).

ΣΗΜ. Τὰ πληθυντικὰ ἔκαστοι, ἐκάτεροι λέγονται ἐπὶ πληθῶν καὶ ἔθνων πόλεις ἐκάτεροι τάσδε ἔχοντες ξυμμάχους εἰς τὸν πόλεμον καθίσταντο (δηλ. οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Δακεδαιμόνοι (Θ. β' 9); καθ' ἐκάστους ἐκαλοῦντο Ἑλληνες (Θ. 1, 2)). Τὸ ἀμφότεροι λέγεται καὶ ἐπὶ ἀτόμων καὶ ἐπὶ πληθῶν· π.χ. οἱ στρατηγοὶ ἀμφότεροι (Ε.). ὅλιγον τι ἐπενόουν οὐδὲν ἀμφότεροι (δηλ. οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Δακεδαιμόνοι· Θ. β' 8).

Τὸ ἄρθρον.

§ 286. Τὸ ἄρθρον ἡτο κατ' ἀρχὰς δεικτικὴ καὶ ἀναφορικὴ ἀντωνυμίκη ὡς δεικτικὴ καὶ ἀναφορικὴ ἀντωνυμίκη ἀπαντᾷ συνήθως παρ' Ὁμήρῳ. Ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τῶν Ἀττικῶν ἐτήρητε τὴν σημασίαν δεικτικῆς ἀντωνυμίας.

α') ἐν τῷ δὲ μὲν-δὲ (=οὗτος μὲν-ἔκεινος δὲ ἢ ἔκεινος μὲν-οὗτος δὲ) καθ' ὅλους τοὺς τύπους· π.χ. περὶ πλείονας ποιοῦ δόξαν καὶ λὴν ἢ πλοῦτον μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν· δὲ μὲν γάρ (=οὗτος μὲν γάρ) θυητός, ἢ δὲ (=ἔκεινη δὲ) ἀθάνατος· (Ισ. 2, 32).

ΣΗΜ. α') Τὸ δὲ μέν-τὸ δέ, καθ' ὅλους τοὺς τύπους λαμβάνεται καὶ ἀορίστως π.χ. τῶν πόλεων αἱ μὲν (τινὲς μὲν ἢ ἄλλαι μὲν) τυραννοῦνται, αἱ δὲ (=τινὲς δὲ ἢ ἄλλαι δὲ) δημοκρατοῦνται, αἱ δὲ ἀριστοκρατοῦνται (Πλ. Πολ. 338).

*Ἐνιστεται διμοῦ καὶ τὸ τις πρὸς μείζονα ἀνάδειξιν τῆς ἀριστίας π.
χ. ἔλεγον τοῦ Κύρου δι μέν τις τὴν σοφίαν, δι δὲ τὴν καρτερίαν—δι δέ τις καὶ τ.
καλλίος καὶ τὸ μέγεθος.

ΣΗΜ. β') Τὸ τὸ μὲν-τὸ δὲ ἡ τὰ μὲν-τὰ δὲ λαμβάνεται πολλάχις ἐπιφρημα-
τικῶς (= ἀφ' ἑνὸς μὲν-ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐν μέρει μὲν-ἐν μέρει δέ) π. χ. τὰ
μέν τι ἐμάχοντο, τὰ δὲ καὶ ἀνεπαύοντο (Ξ.). πρὸς τοῦτο μὲν-τοῦτο δὲ (Λυδ.
2, 116). τοῦτο μέν, ἐν φίδιοις δὲ ὁ δῆμος κακοῦσθαι, ἔγω ἀντι τούτου κακὰ εἰ-
χον, τοῦτο δὲ, ἐπειδὴ ἐφαίνετο εὖ ὑπ' ἐμοῦ πεπονθώς, πάλιν αὖ καὶ διὰ τοῦτο
ἔγω ἀπωλόμην).

β') Ἐν τῷ δὲ δέ, ἡ δέ, τὸ δὲ (=οὗτος μέν, αὕτη δέ, τοῦτο δὲ)
καθ' ὅλας τὰς πτώσεις π. χ. Κῦρος δίδωσι Κλεάρχῳ μυρίους δαρει-
κούς· δι δὲ (οὗτος δὲ) λαβὼν τὸ χρυσίον στράτευμα συνέλεξε (Ξ).

ΣΗΜ. Τὸ τὸ δὲ εὑρηται (παρὰ Πλάτωνι μάλιστα) καὶ ἐπιφρηματικῶς, ἐπὶ
τῆς σημασίας τοῦ δῆμου δὲ ἡ ἀληθῶς δέ π. χ. σύνταξι με σοφὸν εἶναι· τὸ δὲ κιν-
δυνεύει τῷ ὄντι ὁ Θεὸς σοφὸς εἶναι (Πλ. Ἀπ. 23).

*Ἐν τῷ καὶ τόν, οὐτινος δύναμιστικὴ εἰνε καὶ δς. Τὸ καὶ τὸν εῦ-
ρηται μόνον ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἀπορευμάτου π. χ. ἡγεῖσθαι ἐκέ-
λευτοὺς Ὑρκανίους καὶ οἱ (=καὶ οὗτοι) ἡρώτων τί δέ; οὐ γάρ
ἀναμένεις, ἔφασαν, τοὺς δύμήρους ἔως ἀν ἀγάγωμεν; καὶ τὸν (=καὶ
τοῦτον) ἀποκρίνασθαι λέγεται (Ξ. Κυ. 4, 2, 13).

ΣΗΜ. Τὸ δὲ τοῦτο εἶνε ἔτερος τύπος τοῦ ἀρθρου τηρηθεὶς ἐν τῇ φράσει ἥδ'
δς (=εἴπεν οὗτος), τοῦ ὅποιον τὸ θηλυκὸν ἡ ἐτηρήθη ἐν τῇ φράσει ἡ δὲ (=εἴ-
πεν αὕτη),

δ') ἐν τῷ τὸν καὶ τόν, τὸ καὶ τό, τὰ καὶ τά, ὡς γίνεται χρῆσις,
ὅταν δι λέγων ἀποφεύγῃ νά δύναμάση πρόσωπα ἡ πράγματα π. χ.
ἀφικνοῦμαι ὡς τὸν καὶ τὸν (= πρὸς τοῦτον καὶ τοῦτον, πρὸς τὸν
δεῖνα καὶ δεῖνα (Λυσ. 1, 23). ἔδει τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι (Δη. 9, 68).

ε') ἐν τῷ πρὸ τοῦ (= πρὸ τούτου τοῦ χρόνου, πρότερον) π. χ.
τούτῳ τῷ οἰκήματι πρὸ τοῦ ὡς ταμιεύω ἔχομητο Ιππόνικος (Πλ.).

X Τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῶν οὐδιαστικῶν.

§ 287. Τὸ ἄρθρον τίθεται μετὰ τοῦ οὐδιαστικοῦ

α') ἵνα δηλώσῃ αὐτὸ δι γνωστὸν καὶ δρισμένον ἀντικείμενον
τοῦ εἰδούς (ἀτομικὸν ἡ δριστικὸν ἄρθρον). π. χ. λέγεται ὡς ἐπιδου-
λεύει Φίλιππος ἡμῖν | καὶ ὡς φυλάττεσθαι δεῖ τὸν ἄνθρωπον (=τοῦ-
τον τὸν ἄνθρωπον, τὸν Φίλιππον. Δη. 8, 35). ἀμφὶ κνέφας πρὸς κά-
μην ἀφικνεῖται καὶ διδροφορούσας ἐκ τῆς κάμης γυναῖκας καταλαμ-
βάνει (=έκ ταύτης, τῆς εἰρημένης κάμης. Ξ.). Οἱ Τρῆς τὰ δέκα
εἰη ἀντεῖχον (Θ.).

ΣΗΜ. Ἐκ τούτου εὐχόλως τὸ ἄρθρον περιλαμβάνει τὴν σημασίαν τοῦ προσήκοντος, νενομισμένος ἡ τὴν σημασίαν κτητικῆς ἀντωνυμίας· π. χ. Κλέαρχος, ἐπειὶ ἐπιορκῶν ἐφάνη, ἔχει τὴν δίκην (=τὴν προσήκουσαν δίκην. Ε.).¹⁾ Σφύδρα φιλεῖ σὲ ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ (=ὁ πατέρος σου καὶ ἡ μήτηρ σου. Πλ.).

β') "Οταν πράκειται νὰ δηλωθῇ τὸ δόλον εἰδός (εἰδοποιὸν ἄρθρον)· π. χ. δᾶνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας (=πᾶς; ἀνθρωπος, οἱ ἀνθρώποι, τὸ ἀνθρώπινον γένος. Πλ.). Οὕτω τίθεται τὸ ἄρθρον μάλιστα μετ' ἐπιμέτων καὶ μετοχῶν οὐσιαστικῶς λαμβανομένων· π. χ. δᾶνδρεῖος (=πᾶς ἀνδρεῖος). δ βουλόμενος (=πᾶς ὁ βουλόμενος), δ τυχῶν, δ ἐπιστάμενος· τὸ ζητούμενον ἀλωτόν, ἐκφεύγει δὲ τὰμελούμενον (Σοφ.).

Πολλάκις προτάσσεται καὶ τὸ πᾶς· π. χ. πᾶν τὸ ἐναντιούμενον τῷ δυναστεύοντι δῆμος ὠνόμασται (Θ.).

ΣΗΜ. Τὸ ἄρθρον ὡς εἰδοποιὸν εὐχόλως λαμβάνεται διανεμητικῶς ἀντὶ τοῦ ἔκαστος· π. γ. ὁ Κῦρος ὑπισχύεται δώσειν ἀντὶ δαρεικοῦ τρία ἡμιδαρεικὰ τοῦ μηγὸς τῷ στρατιώτῃ (=έκαστου μηγὸς ἑκάστῳ στρατιώτῃ. Ε.).

§ 288. Τὸ ἄρθρον δὲν τίθεται

α') ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, ἀτινα παρίστανται ἀόριστα. Μετὰ τούτων πρός ἐπίτασιν τῆς ἀοριστίας συναπτεται πολλάκις ἡ ἀοριστος ἀντωνυμία τις· π. χ. γυνὴ τις χήρα δρινεῖται εἰχε.

β') Συνήθως ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων, διότι ὡς τοιαῦτα εἶνε ἵκανως γνωστά. Τίθεται δὲ μετ' αὐτῶν τὸ ἄρθρον, ὅταν ἐξαίρονται ὡς περιώνυμα ἡ ἥδη μνημονευθέντα. "Αν δὲ μετὰ τὸ κύριον ὄνομα ἐπιφέρηται παράθετις, τὸ ἄρθρον τίθεται μετὰ τῆς παραθέσεως· π. χ. ὁ Πλάτων, Σωκράτης ὁ Ἀθηναῖος· Κῦρον μεταπέμπεται (Δαρεῖος)... ἀναβάνει οὖν ὁ Κῦρος... Ε.).

ΣΗΜ. Τὰ κύρια ὄντατα τῶν χωρῶν ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐπίθετα τίθενται συνήθως μετά τοῦ ἄρθρου· π. χ. ἡ Ἑλλάς, ἡ Ἀσία, ἡ Ἀττική. Όμοιώς τὰ ἐθνικά, ὅταν λαμβάνονται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἐπὶ δέου τοῦ ἔθνους· οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ Λακεδαιμόνιοι.

γ') Σηνήθως ἐπὶ τοῦ βασιλεύς, ὅταν λαμβάνηται ἐπὶ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, διότι θεωρεῖται ὡς κύριον ὄνομα· π. χ. βασιλεὺς νικᾶν ἡγεῖται (Ε.).

δ') Πολλάκις ἐπὶ τοῦ οὐρανούς, γῆς, ἥλιος, σελήνη, ἀστυ, (ὅταν λαμβάνηται ἀντὶ τῆς πόλεως τῆς Ἀθηνῶν), καὶ πόλις, (ὅταν λαμβάνηται ἀντὶ τοῦ ἀκρόπολις); διότι θεωροῦνται ὡς κύρια ὀνόματα· π. χ. σχεδὸν ὅτε ταῦτα ἦν, καὶ ἥλιος ἐδύετο (Ε.). Οὐδωρ πολὺ ἦν εἰς οὐρανοῦ (Ε.). ἀπιέναι εἰς ἀστυ (Λυ.).

ε') πολλάκις ἐπὶ τῶν ὀνομάτων τῆς συγγενείας πατήρ, μήτηρ, γονεῖς, ἀνήρ, γυνή, παῖς, ἀδελφός· ἐνίστεται δὲ ἐπὶ τοῦ θεοῦ καὶ ἄνθρωποι· π. χ. εἰδὲς πατέρα τε καὶ μητέρα καὶ ἀδελφοὺς καὶ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα αἰγμαλώτους γεγενημένους (Ε.). τὰ ἐν ἀνθρώποις (Ε.).

στ') πολλάκις ἐπὶ ἀφηρημένων ὀνομάτων, μάλιστα δὲ ὀνομάτων ἀρετῶν καὶ κακιῶν· π. χ. ἀρχὴ φιλίας μὲν ἔπαινος, ἔχθρας δὲ ψόγος (Ισ. 1,33).

Συχνότατα παραλείπεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῆς αἰτιατικῆς τοῦ κατά τι, δνομα, γένος, μέγεθος, εὐδοσ καὶ τῶν ὅμοιών.

ζ') ἐπὶ λέξεων χρονικῶν καὶ τοπικῶν ἐν ἐκφράσεσι τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου· π. χ. ἄμ' ἡμέρᾳ, μέχοι δείλης, διὰ νυκτός, ἐν δεξιᾷ, ἐπὶ ἀριστερᾷ, κατ' ἀγοράς, κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ὁμοίως ἐπὶ τῆς χρονικῆς γενικῆς ἡρος, χειμῶνος, μεσημβρίας κτλ. καὶ ἐπὶ τοῦ δόρου καὶ τοῦ δσπις ἐν στρατιωτικαῖς φράσεσι· π. χ. ἐπὶ δόρῳ ἀναστρέψειν (=ἐπὶ δεξιᾷ στρέψεσθαι). παρ' δσπίδα ἄγειν (=ἐπ' ἀριστερὰ ἄγειν).

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ τοῦ κατηγορούμένου.

§ 289. Τὸ κατηγορούμενον τίθεται ἀνευ ἄρθρου συνήθως· π. χ. πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνεται διδάσκαλος. Δέχεται δὲ τὸ ἄρθρον α') ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ὡς τι ἡδη γνωστόν· π.χ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀνήρ, ὃν εἰδες· β') ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκείμενον εἶνε ἀληθῶς καὶ κατ' ἔξογὴν τὸ ὑπὸ τοῦ κατηγορούμενου σημαχινόμενον· π. χ. οὗτός ἐστιν ὁ σώφρων καὶ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνδρεῖος (Πλ. Μενεξ. 248).

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων καὶ ἀντωνυμιῶν.

§ 290. Τὸ ἐπίθετον, τὸ ὄποιον συνάπτεται μετὰ συνάρθρου οὔσιαστικοῦ ὡς ἐπιθετικὸς διορισμὸς αὐτοῦ, τίθεται α') μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὔσιαστικοῦ· β') χάριν ἐμφάσεως μετὰ τὸ οὔσιαστικόν, ἐπαναλαμβάνεται δὲ πρὸ τοῦ ἐπιθέτου τὸ ἄρθρον· π. χ. αἱ δεύτεραι φροντίδες σοφώτεραι (γν.). ὁχληρὸν δὲ κρόνος δὲ πολὺς (Με. 543).

ΣΗΜ. Ἐνίστε μετὰ οὔσιαστικὸν ἀσύναρθρον τίθεται ἐπίθετον μετ' ἄρθρου πρὸς ἀκριβέστερον διορισμὸν τῆς ἡδη γενικώτερον ἐκπεφρασμένης ἐννοίας· π. χ. δὲ κανδύνῳ ἥσαν τῷ μεγίστῳ (Δι. 19, 51).

§ 291. Τὸ ἐπίθετον, τὸ ὄποιον ἀνευ ἄρθρου τίθεται πρὸ συνάρ-

θρου οὐσιαστικοῦ ἢ μετὰ τὸ σύναρθρον οὐσιαστικόν, εἶνε κατηγορούμενον αὐτοῦ· π. χ. τὸ σῶμα θυητὸν ἔχομεν (=τὸ σῶμα, ὃ ἔχομεν, θυητόν ἐστι). βέβαιον ἀξεῖς τὸν βίον δίκαιος ὁν (γν.).

§ 292. Τὰ ἐπίθετα ἄκρος, μέσος, ἐσχατος τίθενται μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ α') ὡς ἐπιθετικοὶ διορισμοί, ὅταν πρόκειται νὰ διακριθῇ τὸ οὐσιαστικὸν ἀπ' ἄλλου ὄμοιειδοῦς· π. χ. ἡ μέση ἀγορᾶ=ἡ ἀγορά, ἡτὶς εἶνε ἐν τῷ μέσῳ, ἀντιθετικῶς πρὸς ἄλλας ἀγοράς πέριξ οὖσας· β') κατηγορηματικῶς, ὅταν πρόκειται νὰ ὀρισθῇ μέρος τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ δίλον· π. χ. ἡ πρόστιλησις γέγονεν ἐν τῇ ἀγορᾷ μέσῃ (=ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς. Δη. 29, 12). ἄκρα τῇ οὐρᾳ σείουσι (=διὰ τοῦ ἄκρου τῆς οὐρᾶς. Ε. Κυνηγ. 3.4). Εὐρύλοχος ἐσχατον εἶχε τὸ εὐώνυμον (=τὸ ἐσχατον μέρος τοῦ εὐώνυμου. Θ. 3, 104).

§ 293. Τὸ πᾶς α') τίθεται ἀνευ ἀρθροῦ μετὰ συνάρθρου οὐσιαστικοῦ κατηγορηματικῶς· π. χ. πᾶσαν ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν ἐρῶ (Πλ.). Τὸ πᾶς τίθεται μετὰ οὐσιαστικοῦ ἀσυνάρθρου 1) ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἔναστος· π. χ. δρυὸς πεσούσης, πᾶς ἀνήρ ἔκλεψεται 2) ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ καθαρῶς, δίλως. Τὸ οὐσιαστικὸν τίθεται ἀνευ ἀρθρου· διότι εἶνε κυρίως κατηγορούμενον· π. χ. ἐν παντὶ κακοῦ ἂν. εἴη διφορούμενος ὑπὸ πάντων πολεμίων (=ὑπὸ καθαρῶς πολεμίων, δίλη. ὑπ' ἀνθρώπων, ὅντων πολεμίων πάντων (Πλ. Πολ. 599). β') τίθεται μετ' ἀρθρου ὡς ἐπιθετικὸς διορισμός· π. χ. ἐν τούτῳ ἡ πᾶσα εὐδαιμονία ἐστὶ (Πλ. τὸ σύνολον τῆς εὐδαιμονίας).

ΣΗΜ. Μετ' ἀπολύτων ἀριθμητικῶν τὸ πᾶς σημαίνει ἐν συγάλω, τὸ δίλον π. χ. ἔκατον ὀπίλεται ἀπώλοντο οἱ πάντες.

§ 294. Τὸ δίλος τίθεται α') ἀνευ ἀρθροῦ μετὰ συνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἢ μετὰ σύναρθρον οὐσιαστικὸν κατηγορηματικῶς· π. χ. ἐκέλευσεν ἐπιχωρῆσαι δίλην τὴν φάλαγγα (Ε.).

β') μετὰ τοῦ ἀρθρου ὡς ἐπιθετικὸς διορισμὸς ἢ καὶ ἀνευ ἀρθρου, ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν κεῖται ἀνευ ἀρθρου· π. χ. ὑπὲρ ἡμισυ τοῦ δίλον στρατεύματος (Ε.) χαλεπὸν τρέφεσθαι οἶκον δίλον (Ε. Κυ. 4, 64).

§ 295. Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι διδε, οὗτος, ἐκεῖνος, τίθενται ἀνευ ἀρθρου πρὸ συνάρθρου ἢ μετὰ σύναρθρον οὐσιαστικόν· π. χ. αὕτη, ἥδε, ἐκείνη ἡ πόλις, καὶ ἡ πόλις ἥδε, αὕτη, ἐκείνη.

§ 296. Μετὰ τοῦ ἀμφω, ἀμφότεροι, ἐκάτεροι τίθεται τὸ οὐσια-

στικὸν πάντοτε μετ' ἀρθρῳ. "Οθεν τὸ ἄμφω, ἀμφότεροι, ἐκάτεροι τίθεται κατηγορηματικῶς· π.χ. ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν τὴν θύρην ἐπήρχεται (Πλ.)· ἀμφότερα τὰ ὅτα (Ξ.)· ἐκατέρα ἡ χείρ.

§ 297. Μετὰ τοῦ ἐκαστοῦ τίθεται τὸ οὐσιαστικὸν μετ' ἀρθρου ἢ ἀνεν ἀρθρου· π.χ. καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην.

Ἐπιθετοποιὸς καὶ οὐδιαστικοποιὸς δύναμις τοῦ ἀρθρου.

§ 298. Γενικὴ πτῶσις καὶ ἐπίρρημα καὶ πρόθεσις μετὰ πτώσεως διὰ τοῦ ἀρθρου προτασσομένου λαχμβάνουσι δύναμιν ἐπιθέτου· π. χ. ὁ τοῦ βασιλέως θρόνος (==ὁ βασίλειος θρόνος)· αἱ πέρους πρεσβεῖαι (=αἱ περυσιναὶ πρ.). ἡ κατὰ νόμον τιμωρία (=ἡ νόμιμος).

§ 299. Πάσσα λέξις καὶ ὀλόχληρος πρότραχις διὰ τοῦ ἀρθρου τὸ λαχμβάνει δύναμιν οὐσιαστικοῦ· π. χ. ὑμεῖς, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι. τὸ δὲ ὑμεῖς ὅταν λέγω, τὴν πόλιν λέγω (Δη.). ὅτι μὲν δὴ δεῖ βοηθεῖν πάντες ἐγγάρκημεν καὶ βοηθήσομεν· τὸ δὲ δῆτα φόβον (Πλ.). ἐν ἔτι λείπεται, τὸ ήν πείσωμεν ὑμᾶς (Πλ.).

Δ Εἴδη τῆς προτάσεως.

§ 300. Αἱ προτάσεις ἢ ἐκφέρονται ἀνεξαρτήτως ἀπ' ἄλλων καὶ λέγονται κύριαι ἢ ἀνεξάρτητοι προτάσεις· π.χ. ὁ Κῦρος ἢν βασιλεύς. ἢ ἐξαρτῶνται ἐξ ἀλλῶν καὶ λέγονται ὑποτελεῖς ἢ ἐξηρτημέναι προτάσεις· π. χ. ἔλεγον ὅτι ὁ Κῦρος τέθηκε (ἰδ. § 333 καὶ 334).

§ 301. Υπάρχουσι τρίχι εἰδη ἀνεξαρτήτων προτάσεων 1) προτάσεις κρίσεως, 2) προτάσεις ἐπιθυμίας, 3) προτάσεις ἐρωτηματικά.

§ 302. Αἱ προτάσεις τῆς κρίσεως σημαίνουσιν ἀπόφασιν (κρίσιν) τοῦ λέγοντας· π.χ. ἔστι θεός· οὐκ ἀν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος· εἰ μὴ φῶς εἶχομεν, δύμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἀν ἡμεν. Ἐπὶ ἀποφάσεως εἰς τὰς προτάσεις τῆς κρίσεως τίθεται τὸ οὐ.

Εἰς τὰς προτάσεις τῆς κρίσεως δύναται νὰ συναρθῇ μετὰ τοῦ ἀνήματος καὶ τὸ μόδιον ἀν ἐν ὀρισμέναις περιπτώσεσιν (ἰδ. § 307 καὶ 310).

ΣΗΜ. Αἱ προτάσεις τῆς κρίσεως δηλοῦσι α') τὸ πραγματικὸν (βεβαιωτικα). π. χ. ἔστι θεός· β') τὸ δυνατὸν γενέσθαι (δυνητικα). π.χ. θεοῦ θέλοντος καὶ ἐπὶ φίππος πλέοντος (καὶ ἐπὶ φίππος δύνασαι νὰ πλέης)· γ') τὸ μὴ πραγματικὸν (προτά-

σεις τοῦ μὴ πραγματικοῦ^ν π. χ. εἰ εἶχον, ἀλλὰ σοι (=ἄν εἴγα, θὰ σὲ
ἔδει: τὸ πραγματικὸν εἶναι δὲι σοὶ δίδω, διότι δὲι ἔχω).

§ 303. Αἱ προτάσεις τῆς ἐπιθυμίας σημαίνουσιν ἐπιθυμίαν τοῦ
λέγοντος νὰ γίνῃ ἢ νὰ μὴ γίνῃ τι· π. χ. θάρροις μὴ φοβοῦ· ἵωμεν
ἐπὶ τοὺς πολεμίους μὴ φοβηθῶμεν· ὃ παῖ, γέροιο πατρὸς εὐτυχέστε-
ρος. Εἰς τὰς προτάσεις τῆς ἐπιθυμίας ἐπὶ ἀποφάσεως τίθεται τὸ μή·

ΣΗΜ. Αἱ προτάσεις τῆς ἐπιθυμίας δηλοῦσι α'^ν) προσταγήν, προτροπήν, ἀπα-
γόρευσιν (προτερεπικαλ, ἀπαγορευτικαλ^ν). β') εὐγῆν (εὐκτικαλ).

§ 304. Αἱ ἔρωτηματικαὶ προτάσεις ἢ περιέχουσι κοίσιν καὶ ὑπά-
γονται εἰς τὰς προτάσεις τῆς κρίσεως· π. χ. τίς εἰ; οὐ βάρθαρος δ'
Φίλιππος (ἐστίν); ἢ περιέχουσιν ἐπιθυμίαν καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς
προτάσεις τῆς ἐπιθυμίας· π. χ. τί εἴπω; τάλαντον ἢ προίξ· μὴ λάβω;
ἰδ. καὶ § 314.

Αἱ ἔγκλισεις ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις προτάσεσιν.

* Η ὄριστική.

§ 305. Η ὄριστικὴ ἐκφράζει τι ὡς πραγματικόν· δ' Θεός ἔστι
δίκαιος.

ΣΗΜ. "Οταν μετά τῆς ὄριστικῆς συνάπτηται τὸ μηδοῦ ἢ δλγον μετά τοῦ
δεῖν ἢ ἀνευ τοῦ δεῖν, κολάζεται: ἡ σημασία τῆς πραγματικότητος· π. χ. τὸ τάς
ἰδίας εὐεργεσίας ὑπομιμνήσκειν μηδοῦ δεῖν ὅμοιόν ἔστι τῷ διειδίζειν (=σχεδὸν
ὅμοιόν ἔστι Δη. 18, 269): δλγον ἐμαυτοῦ ἐπελαθόμην (=όλιγον ἔλειψε νὰ λη-
σμονήσω, σχεδὸν ἐπελαθύμην· Πλ. Ἀπ. 17).

§ 306. Τὸ ἔδει, χρῆν, προσῆκε μετ' ἀπαρεμφάτου σημαίνει
πολλάκις δτι ἢ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐκφράζομένη πρᾶξις δὲν πρα-
γματοποιεῖται ἢ δὲν ἐπραγματοποιήθη (πολλάκις τὸ πραγματικὸν
ἐπιφέρεται ἀντιθετικῶς διὰ τοῦ νῦν δέ): π. χ. ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα
(τὸ πραγμ.: νῦν δὲ ζῆ. Με. 198): ἔδει τὰ ἐνέχειρα τότε λαβεῖν (Ξ.
Ἀν. 7, 6, 28). Ομοίως τίθεται μετ' ἀπαρεμφάτου τὸ ἀνάγκη ἦν,
εἰκός ἦν, ἀξιοί ἦν, καὶ ἦν καὶ τὰ ὅμοια· π. χ. ἀξιον ἦν καὶ τοὺς
φίλους τοὺς Θηραμένους προσαπολωλέναι· νῦν δὲ ὁρῶ... (Δυ. 12, 19).
Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ἐβουλόμην μετ' ἀπαρεμφάτου· π. χ. ἐβού-
λόμην μὲν οὖν καὶ τὴν βουλὴν καὶ τὰς ἐκκλησίας δρθῶς διοικεῖσθαι
καὶ τοὺς νόμους ἴσχυειν (Αἰσχιν. 3, 2): πρᾶ. καὶ § 403 σημ. β'.

§ 307. α' Η ὄριστικὴ τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετά τοῦ ἄν ση-
μαίνει τὸ δυνατὸν γενέσθαι ἐν τῷ παρελθόντι 1) ἀνευ ὅρου· π. χ.

τὴν πόλιν ὅντως ἄν ἡγήσω πολέμου ἐργαστήριον εἶναι (=ἡδύνασο νὰ νομίσῃς. Ε.)· ἐνθα δὴ ἔγνω ἄν τις ὅσον ἀξιὸν εἶναι τὸ φιλεῖσθαι ἀρχοντα (Ε. Κυ. 71, 38). 2) ὑπὸ δρον ὑπονυσόμενον ἢ ὠρισμένως ἐκφραζόμενον· π. χ. τότε ὁψὲ ἦν καὶ τὰς χεῖρας οὐκ ἄν καθεώρων (εἰ ἐψυφίζοντο δηλ. Ε. Ἐλλ. 1, 77). οὐκ ἄν νήσων ἐκράτει, εἰ μὴ τι καὶ ναυτικὸν εἶχε (Θ. 19). ιδ. καὶ § 403.

ΣΗΜ. 'Ο παρατατικὸς καὶ ὁ ἀδρίστος μετὰ τοῦ ἂν χρητιμεύουσι: καὶ πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἐν τῷ παρελθόντι ἐπαναλήψεως τῆς πράξεως (ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ παρατατικοῦ πρᾶ). καὶ § 401, 2 καὶ § 419 β' 2 καὶ § 422 β' 2). π. χ. διηρώτων ἄν αὐτοὺς (Πλ. Ἀπ. 22). διπότε προσθλέψειέ τινας, εἰπεν ἄν (=ἔλεγε. Ε. Κυ. 7, 1, 10).

§ 307 β'. 'Η ὁριστικὴ τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ ἀριστοῦ τίθεται πολλάκις μετὰ τοῦ εἴθε ἢ τοῦ εἰ γὰρ εἰς δήλωσιν εὐχῆς, ἥτις δὲν ἐκπληροῦται ἢ δὲν ἔξεπληρωθή (εὐχὴ ἀνεκπληρωτος). π. χ. εἴθ' ἥσθα δυνατός, ὅσον πρόθυμος εἰ (=εἴθε νὰ ἥσο. Εὐρ. Ἡρ. 731). εἴθε σοι τότε συνεγενόμην (Ε.). 'Η τοιαύτη εὐχὴ ἐκφέρεται καὶ περιφραστικῶς διὰ τοῦ ὄφελον (εἴθ' ὄφελον, εἰ γὰρ ὄφελον) καὶ ἀπαραγμάτου ἐνεστῶτος ἢ ἀριστοῦ. π. χ. ὄφελε Κῦρος ζῆν (=εἴθε ἔζη ὁ Κῦρος. Ε.)· εἴθ' ὄφελες τότε εὐθέως λιπεῖν βίον (Εὐρ. Ἐλ. 388). εἰ γὰρ ὄφελον οἷοι τε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἔξεργαζεσθαι (=εἴθε οἷοί ἦσαν, εἴθε νὰ ἡδύναντο... Πλ. Κρ. 44).

'Η Υποτακτική.

§ 308. 'Η ὑποτακτικὴ τίθεται

α') κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον τοῦ πληθυντικοῦ, σπανιωτέρον δὲ τοῦ ἐνικοῦ, εἰς δήλωσιν προτροπῆς. 'Ἐπὶ ἀποφάσεως τίθεται τὸ μῆπ. χ. ἵωμεν καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀνδρὸς (Πλ. Πρωτ. 319). Πολλάκις προτάσσονται τῆς ὑποτακτικῆς ταύτης τὸ ἴθι, ἄγε, φέρε, σχεδὸν δὲ πάντοτε προτάσσεται τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου τὸ φέρε ἢ τὸ ἄγε. π. χ. ἵθι δὴ ἀναλογισμέθα (Πλ.). ἄγε σκοπῶμεν (Ε.). φέρε δὴ καὶ τὰς μαρτυρίας ὅμιν ἀναγνῶ (Δη. 18, 267).

β') Μετὰ τοῦ μὴ εἰς δήλωσιν ἀπαγορεύσεως, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ ἀριστοῦ. π. χ. μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης (Ἴσ. 1, 29). πρᾶ. § 311.ε'.

γ') ἐπὶ ἐρωτήσεων ἀπορηματικῶν, δι' ὃν ὁ ἐρωτῶν ἀπορεῖ ἢ αἰτεῖται γνώμην περὶ τοῦ πρακτέου. 'Ἐπὶ ἀρνήσεως τίθεται μῆ. Τῆς τοιαύτης ἐρωτήσεως προτάσσεται πολλάκις τὸ βούλει ἢ βούλεσθε.

π. γ. τι ἔρωμαι; (=τί νὰ ἐρωτήσω; Πλ. Γορ. 317)· ποῖ φύγω;
 (=ποῦ νὰ φύγω; Ἀριστφ. Ὁρ. 353)· εἴπω τι τῶν εἰωθότων, ὃ δέ-
 σποτα; (=νὰ εἴπω τι ἐκ τῶν συνηθίσμενων; Ἀριστφ. Β. 1)· τά-
 λαντον ἡ προΐξ· μὴ λάβω; (Με. 81)· βούλει σοι εἴπω; (Πλ. Γορ.
 521)· βούλεσθε συνέδριον κατασκευάσωμεν; (Πλ. Πρωτ. 317).

ΣΗΜ. α'. Ἐν ταῖς ἀπορηματικαῖς ἐρωτήσεσιν ἀντὶ τῆς ύποτακτικῆς δύ-
 ναται νὰ τεθῇ τὸ δεῖ ἡ γρὴ μετ' ἀπαρεμφάτου, ἐνίστε δὲ καὶ ἡ δριστικὴ τοῦ
 μέλλοντος· π. γ. ἡμεῖς δὲ προσμένωμεν ἡ τι χρὴ ποιεῖν; (Σοφ. Τρ. 390)· εἰ-
 πωμεν ἡ σιγῶμεν ἡ τι δράσομεν; (Εὐρ. Ἰω. 728).

ΣΗΜ. β'. Περὶ τοῦ οὐ μὴ μεθ' ύποτακτικῆς ἀρίστου ἵδ. § 395 σημ. β'.
 περὶ τοῦ οὐ μὴ μεθ' διαστ. μέλλ. ἵδε § 395 σημ. β'.

ΣΗΜ. γ'. Παρ' Ὁμήρῳ τίθεται ἡ ύποτακτικὴ πολλάκις μετὰ τοῦ ἄν (ἢ
 μετὰ τοῦ ἐπικοῦ κεν) ἡ ἀνευ τοῦ ἄν εἰς δήλωσιν προσδοκίας ἀντὶ μέλλοντος· π.
 γ. οὐ γάρ πω τοίους εἶδον ἀνέρες, οὐδὲ θωμαῖ (=οὐδὲ ὄψωμαι, οὐδὲ ἐλπίς εἶνε νὰ
 έδω· Ἰλ.Α. 262)· νῦν δὲ τὸ πολλὰ πάθησι (=νῦν δὲ πολλὰ πείσεται· Χ. 505).
 Οἱ Ἀττικοὶ μεταγειρίζονται τὴν ύποτακτικὴν μετὰ τοῦ ἄν εἰς δήλωσιν προσδο-
 κίας μόνον ἐπὶ τῶν ύποθετικῶν προτάσεων. Ἱδε § 401, 419 β'. 422 β'.

III Εὔκτική.

§ 309. Η εὔκτικὴ σημαίνει εὐχήν, περὶ τῆς ὁποίας οὐδὲν δη-
 λοῦται. Ων δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ὅχι πολλάκις προτάσσεται αὐ-
 τῆς τὸ εἴθε, εἰ γάρ, σπανίως δὲ τὸ ὅν. Ἐπὶ ἀποφάσεως τίθεται τὸ
 μή· π. γ. ὁ παῖ, γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος (Σοφ. Αἰ. 550)· εἴθε
 μή ποτε γνοίης ὁς εἰ (Σοφ. Οἰδ. Τ. 1068)· εἰ γάρ γενοίμην, τέκνον,
 ἀντὶ σοῦ νεκρός (Εὐρ. Ἰππ. 1140· ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, δτις
 τοικῦτα γε ἥζο: (Οδ. α. 47).

§ 310. Η εὔκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν σημαίνει τὸ δυνατὸν γενέσθαι
 ἐν τῷ περὶντι ἡ ἐν τῷ μέλλοντι π. χ. ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ γένοιτ' ἄν
 ποτε καὶ κακὸς (=δύναται νὰ γίνῃ· Πλ. Πρωτ. 345)· θεοῦ θέλον-
 τος καὶ ἐπὶ ριπός πλέοις (=δύνασαι καὶ ἐπὶ φιάθης νὰ πλέης).

ΣΗΜ. Η εὔκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν τίθεται πολλάκις (ἐν τῷ β' προσώπῳ) πρὸς
 μετριωτέραν ἔκφρασιν ἀντὶ τῆς προστακτικῆς· π. χ. χωροῖς ἄν τισω (=δύνα-
 σαι νὰ εἰσέλθῃς, ἀντὶ χωρεῖς εἰσω· Σοφ. Ἄλ. 1491). Ἐνίστε δὲ τίθεται καὶ πρὸς
 μετριωτέραν ἔκφρασιν ἀντὶ τῆς διατικῆς· π. χ. οὐκοῦν ἡ φητορικὴ δημηγορία
 ἄν εἴη (ἀντὶ ἔστι· Πλ. Γο.), βούλομην ἄν (χτί· βούλομαι· je voudrais).

IV Προστακτική.

§ 311. Η προστακτικὴ τίθεται
 α') εἰς δήλωσιν προσταγῆς· π. χ. ἀπτε, παῖ, λύγνον. β') εἰς
 Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δήλωσιν προτροπῆς ή παρακαλέσεως· π. χ. θάρρους ή λέγε τι συγῆς κρείττον ή συγήν εἶχε.

γ') εἰς δήλωσιν δεήσεως, εὐχῆς ή κατάρας· π. χ. μῆνιν ἀειδε, θεά, ὑγίαιε· ἔρρ' ἐσι κόρακας.

δ') εἰς δήλωσιν συγκαταθέσεως· π.χ. τί ἀπήγγειλας; εἰ ἀληθῆ, σφύζου (=δέχομαι, συγκατατίθεμαι νὰ σωθῆς· Δη. 19, 82). ἐθέλω σοι ξυγχωρῆσαι καὶ ἔστω οὕτως (Πλ. Κρ. 491).

ε') μετὰ τοῦ μὴ εἰς δήλωσιν ἀπαγορεύσεως. Τίθεται δὲ ή προστακτικὴ μετὰ τοῦ μὴ ἐπὶ ἐνεστῶτος καὶ παρακειμένου, ἐπὶ δὲ ἀσφύστου τίθεται ὑποτακτική. Ἐνίστε τίθεται καὶ ή προστακτικὴ ἐπὶ ἀσφύστου κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον· π. χ. μηδέποτε δοῦλον ἡδονῆς σεωυτὸν ποίει μηδενὶ συμφορὰν δνειδίσῃς (Ἴσ. 1, 29). μηδεὶς ήμῶν προσδοκησάτω ἄλλως (Πλ. Ἀπ. 17).

Γενικὴ παρατηρησίς ἐπὶ τῶν ἐγκλίσεων.

§ 312. Ἐκ τῶν περὶ ἐγκλίσεων εἰρημένων γίνεται φανερὸν ὅτι αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως εἰνε α') ή ὁριστικὴ πάντων τῶν χρόνων, β') ή ὁριστικὴ τῶν ἴστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἂν, γ') ή εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν· ἐγκλίσεις δὲ τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς ἐπιθυμίας εἰνε α') ή ὑποτακτική, β') ή εὐκτικὴ ἂνευ τοῦ ἂν, ήτις δηλοῖτε εὐχήν, γ') ή προστακτική, δ') ή ὁριστικὴ τοῦ παρατατικοῦ καὶ ἀσφύστου ή δηλοῦσα εὐχήν (ἰδ. § 307).

Παράρτημα περὶ τῶν εὐθειῶν ή ἀνεξαρτήτων ἐρωτήσεων.

§ 313. Η ἐρώτησις λέγεται εὐθεῖα ή ἀνεξάρτητος, δταν ἐκφέρηται κατ' εὐθεῖαν καὶ δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τίνος ρήματος. Ἐκφέρεται δὲ η ἂνευ ἐρωτηματικῆς λέξεως διὰ τοῦ τόνου ἐξαγγελλομένη ή διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων (τίς, ποῖος, πόσος, κτλ. πῶς, πόθεν κτλ.) ή διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν μορίων ἀρχ, ἀρχ γε, ή (=ἀληθῶς), οὐ, οὔκουν, οὔκον, μή (=μήπως), μῶν (=μὴ οὖν). "Οταν δὲ η ἐρώτησις εἰνε διπλῆ, τίθεται ἐν μὲν τῷ πρώτῳ μέρει τὸ πότερος (πότερον, πότερα), ἐν δὲ τῷ δεύτερῳ τὸ η. Πολλάκις ἐν τῷ πρώτῳ μέρει ἐλλείπει τὸ πότερος· π. χ. καθεύδεις; (Ἀριστφ. N. 732). τίς εἰ; (Ἀριστφ. Ἄχ. 594). πῶς ἰσώθης

ἐκ τῆς μάχης; (Πλ. Χαρμ. 143). ἀρα σὺ εἰ Σωκράτης ὁ φροντιστὴς ἐπικαλούμενος; (Ε. Συμ. 6, 6). ἢ καὶ σχολὴ ἔσται σου, ὡς πάτερ, σωματεῖν τοὺς στρατιώτας; (Ε. Κυ. 17). μή τι νεώτερον ἀγγέλλεις; (Πλ. Πρωτ. 310). μῶν καὶ πρὸς ἡμᾶς τοῦτο τείνει ἐν τῷ παρόντι; (Πλ. Πολ. 5, 454).

ΣΗΜ. Η εὐθεῖα ἐρώτησις ἐκφέρεται πρὸς τούτοις καὶ διὰ τοῦ ἄλλο τι ἢ καὶ (κατ' ἔλειψιν τοῦ ἢ) ἄλλο τι. Τοῦ ἄλλο τι προβληθεν ἐξ ἐλλειψεως (ἄλλο τι συμβαίνει ἢ), δηλοῦται δὲ διὰ τῆς ἐρωτήσεως τῆς ἐκφερομένης διὰ τοῦ ἄλλο τι ἢ καὶ διὰ τοῦ ἄλλο τι κατάφασις π. χ. ἄλλο τι ἢ φαίης ἂν ἀναγκαῖον εἶναι φιλοσοφεῖν (=ἄλλο τι συμβαίνει ἢ ἥδεις εἰπη κτλ., ἀρά γε δὲν ἥδεις εἰπη κτλ. Πλ. Εὐθ. 282). ἄλλο τι οὖν, ἢν δ' ἐγώ, μάθημα ἀναγκαῖον πολεμικῷ ἀνδρὶ θήσομεν λογίζεσθαι τε καὶ ἀριθμεῖν δύνασθαι; (=ἄρα γε λοιπόν, εἰπον ἐγώ, δὲν θά θέσωμεν κτλ. Πλ. Πολ. 522).

§ 314. Εἰς τὰς εὐθείας ἐρωτήσεις, αἰτινες περιέχουσι κρίσιν καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς προτάσεις τῆς κρίσεως, τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀγεξαρτητῶν προτάσεων τῆς κρίσεως, δηλ. ἡ ὄριστικὴ παντὸς χρόνου, ἡ ὄριστικὴ τῶν ἴστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἂν καὶ ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν· π. χ. τίς εἰ; πόσα ἂν μοι χρήματα δοίης; (Ε. Κ. 3, 1, 35). εἰ ταῦτα ἀπήγγειλέ τις, τί ἀν ἐποιήσατε; (Ε. Κ. 6, 2, 19). Εἰς δὲ τὰς ἀπορηματικὰς ἐρωτήσεις, διὰ τῶν ὅποιών ὁ ἐρωτῶν ἀπορεῖ ἡ αἰτεῖται γνώμην περὶ τοῦ πρακτέου, τίθεται ὑποτακτικὴ (ἰδ. § 300, γ'), διότι αὗται περιέχουσιν ἐπιθυμίαν καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς προτάσεις τῆς ἐπιθυμίας π. χ. τί εἴπω; ποῦ τράπωμαι; *α*

Οἱ χρόνοι τοῦ ῥήματος.

§ 315. Οἱ χρόνοι τοῦ ῥήματος ἐκφράζουσι δύο σχέσεις α') τὸ χρονικὸν σημεῖον πρᾶξεώς τινος (ἐκφράζουσι δηλ. τὴν πρᾶξιν ἢ ὡς παρελθούσαν ἢ ὡς παροῦσαν ἢ ὡς μέλλουσαν). β') τὸ ποιὸν τῆς πρᾶξεως (ἐκφράζουσι δηλ. τὴν πρᾶξιν ἢ ὡς διαρκοῦσαν ἢ ὡς τετελεσμένην ἢ ὡς ἀπλῶς συμβαίνουσαν). Τὴν δευτέραν σχέσιν ἐκφράζουσιν οἱ χρόνοι εἰναὶ πάσαις ταῖς ἐγκλίσεσι καὶ εἰν τῷ ἀπρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ, τὴν δὲ πρώτην μόνον εἰν τῇ ὄριστικῇ καὶ εἰνίστε καθ' ὠρισμένας περιπτώσεις εἰν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, εἰν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ εἰν τῇ μετοχῇ.

ΣΗΜ. Λέγοντες περὶ τοῦ γρένου τοῦ δηλουμένου ὑπό τινος ῥήματος ὁφεῖσομεν νὰ διακρίνωμεν χρόνον παρόντα, παρελθόντα, μέλλοντα ἀναφορικῶς πρὸς τὸν λέγοντα ἢ γράφοντα (ἥτοι χρόνον ἀπολύτως παρόντα κτλ.) καὶ χρόνον παρόντα,

παρελθόντα, μέλλοντα ἀναφορικῶς περὶ τὸν χρόνον τοῦ ἡμέατος, μεθ'οῦ τὸ προσ-
κείμενον ὥῆμα εἶνε συνδεδεμένον (ἥτοι γρόνον σχετικῶς παρόντα κτλ.). π. γ. ἐν
τῷ ὁ βασιλεὺς προσέρχεται τὸ προσέρχεται σημαίνει γρόνον παρόντα ἀναφορικῶς
πρὸς τὸν λέγοντα. Ἐν τῷ ἔβδοι (διάπειν) ὅτι δὲ βασιλεὺς προσέρχεται (Ξ. Ἀν.)
τὸ προσέρχεται σημ. παρόντα χρόνον ἀναφορικῶς πρὸς τὸν χρόνον τοῦ κυρίου ρή-
ματος, ἥτοι σχετικῶς παρόντα, ἀπολύτως δὲ παρελθόντα. Όμοίως ἐν τῷ γενή-
σεται τοῦτο τὸ γενήσεται σημ. μέλλοντα χρόνον ἀπολύτως, ἀλλ' ἐν τῷ εἰπεν ὅτι
γενήσεται τοῦτο τὸ γενήσεται (ἥ γενήσοιτο) τοῦτο τὸ γενήσεται σημαίνει γρόνον σχε-
τικῶς μέλλοντα, ἀπολύτως δὲ παρελθόντα.

§ 316. Οἱ χρόνοι τοῦ ἡμέατος διαιροῦνται εἰς ἀρκτικούς καὶ πα-
ραγομένους ἢ ἴστορικούς. Καὶ ἀρκτικοὶ μὲν εἶνε ὁ ἐνεστώς, ὁ μέλλων
καὶ ὁ παρακείμενος, ἴστορικοὶ δὲ ὁ παρατατικός, ὁ ἀδριστος καὶ ὁ
παρατατικός, ὁ ἀδριστος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος.

Σημασία τῶν χρόνων ἐν τῇ ὁριστικῇ.

·Ο ἐνεστώς ἐν τῇ ὁριστικῇ.

§ 317. Οἱ ἐνεστώς ἐν τῇ ὁριστικῇ παριστὰ πρᾶξιν γινομένην ἐν
τῷ παρόντι (διάρκειαν τῆς πρᾶξεως ἐν τῷ παρόντι). π.χ. τί ποιεῖς;
δεροβατῶ (Ἄριστρ. Νεφ. 823).

ΣΗΜ α') Πρᾶξις, ἥτις γίνεται καὶ δὲν ἔξετελέσθη ἀκόμη, δύναται νὰ θεω-
ρηθῇ ὡς προσπάθεια· θέντος ὁ ἐνεστώς πολλάκις σημαίνει προσπάθειαν (ἐνεστώς
τῆς προσπάθειας) π.χ. ταύτην τὴν δόξαν πειθούσιν ἡμᾶς ἀποθαλεῖν (προσπα-
θούσιν, ἐπιχειροῦσι πεῖσαι Ισ. 6, 12). Οὕτω μασθοῦμαι, ὀνοῦμαι=προσπάθω,
ἐπιχειρῶ, βούλομαι μισθώσασθαι, πρίσασθαι· δίδωμι=βούλομαι δοῦναι.

ΣΗΜ. β') Ἐν ζωηρῷ διηγήσει τίθεται πολλάκις ὁ ἐνεστώς εἰς τὸ πα-
ράξεως παρελθούσης (ἥν ὁ λέγων μεταφερόμενος διὰ τῆς φαντασίας εἰς τὸ πα-
ρελθόν θεωρεῖ ὡς πρὸ τῶν ὅμματων του γινομένην). π. χ. Τισσαφέρνης διαβάλ-
λει τὸν Κύρον πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὁ δὲ πειθεῖται τε καὶ συλλαμβάνει αὐτὸν ὡς ἀπο-
κτενῶν (Ξ.): "Ο τοιοῦτος ἐνεστώς λέγεται ἴστορικός καὶ ἴσδυναμεῖ μὲ τὸν ἀ-
ριστον, μεθ'οῦ ἐνίστε συνάπτεται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ" π.χ. προσθαλῶν πόλει τῶν
Αθηναίων συμμάχων αἱρεῖ καὶ ἔξηρθροποδίσε (Ξ.).

ΣΗΜ. γ') Οἱ ἐνεστώς τίθεται ἐνίστε εἰς δήλωσιν μελλούσης πρᾶξεως (ἀντὶ
μέλλοντος). π. χ. ἥν νικήσωμεν, τήγδε τε προσκτάσθε (= προσκτήσεσθε) καὶ
ἔκεινην ἐλευθεροῦτε (= ἐλευθερώσετε· Θ. 4, 95). εἰ αὐτῇ ἡ πόλις λησθήσεται,
ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία (Θ. 6, 96) (ἐνταῦθα ὁ λέγων θεωρεῖ τόσους βέβαιους
ὅτι θὰ γίνῃ ἡ πρᾶξις, ώστε παριστὰ αὐτὴν ὡς ἡδη γινομένην): πρᾶ. § 329 σ.α'.
Τὸ ἔτι ἐν τῇ ὁριστικῇ κατὰ τοὺς Αἰττικούς εἶνε πάντοτε μέλλων τοῦ ἔχομαι,
ἐν δὲ τῇ εὔχτικῇ, ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ ἐν τῇ μετοχῇ εἶνε ἄλλοτε μὲν ἐνε-
στώς, ἄλλοτε δὲ μέλλων.

§ 318. Ὁ ἐνεστὼς ἐν τῇ ὁρίστικῇ σημαίνει πολλάκις πρᾶξιν κατὰ συνήθειαν ἐπαναλαμβανομένην ἐν τῷ παρόντι ηγενικῶς ἐν παντὶ χρόνῳ π. χ. οὗτος μὲν ὑδωρ, ἐγὼ δὲ οἶνον πίνω (=εἰωθα πίνειν. Δη). Οἱ τῶν ἀρίστων Περσῶν παῖδες ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις παιδεύονται (Ξ.).

ΣΗΜ. Πρὸς ἔκφρασιν γενικῶν γνωμῶν, ἐπειδὴ αὗται ἐν παντὶ χρόνῳ ἴσχύουσιν, ὁ ἐνεστὼς οὗτος εἶναι εὔγενηστος π. χ. ἀναρχίᾳ πόλεις δῆλοι. ἀπανθ' ὁ λιμός γλυκέα πλήν αὐτοῦ ποιεῖ.

§ 319. Ἐνεστῶτες τινες ἔχουσι καὶ παρακειμένου σημασίαν π. χ. νικῶ=νικῶ καὶ εἰμαι νικητής φεύγω=φεύγω καὶ φυγάς εἰμι (Ξ. Ἀν. 2, 1, 4). ἀπαγγέλλετε Ἀριαίῳ ὅτι ἡμεῖς νικῶμεν (Βασιλέα). Μόνον δὲ παρακειμένου σημασίαν ἔχει ὁ ἐνεστὼς ἥκω (=έληνοθα) καὶ οἴχομαι (ἀπελήλυθα).

§ 320. Τὸ ἀκούω, πυνθάνομαι, αἰσθάνομαι, γινώσκω σημαίνουσι πολλάκις ἀκοήν, πύστιν, αἰσθησιν, μάθησιν, γνῶσιν, ἥτις ἐγένετο πρότερον, διαρκεῖ δὲ τρόπον τινὰ καὶ ἐν τῷ παρόντι ἀκόμη π. χ. ἀκούω τινὰ διαβάλλειν ἐμὲ (Ξ.). Σικελιῶται στασιάζουσιν, ὕσπερ πυνθανόμεθα (Θ. 6, 17). Ὁμοίως τίθεται τὸ φῆμι καὶ τὸ λέγω π. χ. ἐμοὶ τοῦτο, ὡς ἐγώ φημι, προστέτακται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πράττειν (=ώς ἐγὼ εἰρηκαὶ καὶ ἀκόμη διεσχυρίζομαι. Πλ. Ἀπ. 39). Ὁμοίως λέγεται καὶ παρ' ἡμῖν: ἀκούω, πληροφοροῦμαι, μανθάνω, ὅτι...

β') Ὁ παρατατικός.

§ 321. Ὁ, τι ὁ ἐνεστὼς ὡς πρὸς τὸ παρόν, τοῦτο εἶναι ὁ παρατατικὸς ὡς πρὸς τὸ παρελθόν. Βθεν σημαίνει

α') πρᾶξιν γινομένην ἐν τῷ παρελθόντι (διάρκειαν τῆς πρᾶξεως ἐν τῷ παρελθόντι). π. χ. Κλέαρχος ἔδακρε πολὺν χρόνον ἐστώς· οἱ δὲ στρατιῶται ἐθαύμαζον καὶ ἐσιώπων (Ξ.).

ΣΗΜ. Ὡς ὁ ἐνεστὼς, οὕτω καὶ ὁ παρατατικὸς σημαίνει πολλάκις προσπάθειαν (παρατατικὸς τῆς προσπάθειας) π. χ. διέφθειρον (=προσεπάθουν νά διαφθείρωσι) προσιόντες τοὺς στρατιώτας· καὶ ἐνα γε διέφθειραν (Ξ.). Νέων ἐπειθεν (=προσεπάθει: νά πεισῃ) αὐτούς, οἱ δὲ οὐχ ὑπήκουον (Ξ.).

β') πρᾶξιν κατὰ συνήθειαν ἐν τῷ παρελθόντι ἐπαναλαμβανομένην π. χ. Λίχας ταῖς Γυμνοπαιιδείαις (=ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Γυμνοπαιιδειῶν) τοὺς ἐπιδημοῦντας ἐν Λακεδαιμονίῳ: ζένους ἐδείπνυζε (Ξ.). Μένων οὐδενὸς πολεμίου κατεγέλα.

§ 322. Ως πολλοὶ ἐνεστῶτες ἔχουσι καὶ παρακειμένου σημα-
σίαν, οὕτως οἱ παρατατικοὶ αὐτῶν ἔχουσι καὶ ὑπερσυντελίκου ση-
μασίαν ἐνίκων = ἐνίκων καὶ ἦν νικητής· ἔφευγον = ἔφευγον καὶ ἦν
φυγάς· ὁ παρατατικὸς τοῦ οἰχομαρτυρίου καὶ τοῦ ἡκών = ἔχει σημασίαν ὑπερ-
συντελίκου καὶ συνηθέστερον ἀσφαλέστερον φχόμην = ἀπεληλύθειν ἢ
ἀπῆλθον· ἡκον = ἐληλύθειν ἢ ἤλθον.

§ 323. Πρᾶξις γνωσθεῖσα ἐν τῷ παρελθόντι ἢ πρᾶξις, περὶ ἣν
ἐγένετο πρότερον λόγος, ἐκφέρεται πολλάκις διὰ παρατατικοῦ, ἀν-
καὶ διατελεῖ ὑπάρχουσα καὶ ἐν τῷ παρόντι. Ἐνταῦθι ὁ λέγων ἀπο-
βλέπει εἰς τὴν στιγμὴν τοῦ παρελθόντος, καθ' ἓν ἐγγνώρισε τὴν
πρᾶξιν ἢ ὁ λόγος ἡτο περὶ αὐτῆς· π. χ. ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν ποτα-
μόν, διὰ τοῦτο τὴν τῶν Μακρώνων χώραν καὶ τὴν τῶν Σκυθηνῶν (Ξ.
Ἀν. 4, 8, 1). ἦν (= ἐλέγετο εἶναι) ἡ μουσικὴ ἀντίστροφος τῆς γυ-
μναστικῆς, εἰ μεμνησαι (Πλ. Πολ. 522).

γ') Ο ἀδριστος ἐν τῇ δριστικῇ.

§ 324. α') Ο ἀδριστος ἐν τῇ ὄριστικῇ σημαίνει ἀπλῶς ὅτι ἐγέ-
νετό τι ἐν τῷ παρελθόντι· π. χ. διεπραξάμην ὑμῖν εἰρήνην (Ξ.). ἥλ-
θον, εἴδον, ἐνίκησα (Πλούτ.).

§ 325. β') ὁ ἀδριστος ἐν τῇ ὄριστικῇ σημαίνει πολλάκις ὅτι ἤρ-
ξατο πρᾶξίς τις ἐν τῷ παρελθόντι· π. χ. ἐβασίλευσα, ἥρξα, ἐβούλευ-
σα, ἐπλούτησα κτλ. = ἐγενόμην βασιλεύς, ἀρχων, βουλευτής, πλού-
τος. Όμοίως ἐθάρρουσα = ἐλαθον θάρρος, ἔσχον = ἐλαθον, ἐφοβήθην κτλ.
σιος. Τὸ τοιοῦτον δηλοῦται ἐκ τῶν συμφραζομένων καὶ τῆς σημασίας
τοῦ ἥρματος· π. χ. ἐπὶ Κέκροπος κατὰ κώμας φκεῖτο· ἐπειδὴ δὲ Θη-
σεὺς ἐβασίλευσεν, εἰς τὴν νῦν πόλιν ξυνόψισεν πάντας (Θ. 2, 15).

§ 326. Ο ἀδριστος ἐν τῇ δριστικῇ τίθεται πολλάκις εἰς δήλω-
σιν τοῦ συνήθως γινομένου. Ο τοιοῦτος ἀδριστος λέγεται γνωμικός,
διότι εἶνε εὔχρηστος ἐπὶ γνωμῶν καὶ ισοδυναμεῖ μὲ ἐνεστῶτα (ἰδ.
§ 318 σημ.), μεθ' οὐ ἐνίστεται καὶ συνάπτεται· π. χ. τὰς τῶν φαύ-
λων συνουσίας δλίγος χρόνος διέλυσε (= εἰώθε διαλύειν, διαλύει). Ισ.
1, 1). ὁ τύραννος ταῖς πρώταις ἡμέραις προσογελᾷ καὶ δσπάζεται πάν-
τας, χρεῶν τε ἥλευθέρωσε καὶ γῆν διέρειμε.

δ') Ο μέλλων ἐν τῇ ὄριστικῇ.

§ 327. Ο μέλλων ἐν τῇ ὄριστικῇ σημαίνει

α') ὅτι θὰ γίνηται τι ἐν τῷ μέλλοντι (μέλλων τῆς διαρκείας) ἢ ὅτι θὰ γίνῃ τι ἀπλῶς ἐν τῷ μέλλοντι (μέλλων συντελικός). π.χ. ῥᾳδίως τὰ ἐπιτήδεια ἔξομεν ὅσον χρόνον ἐν τῇ πολεμίᾳ ἐσόμεθα (Ξ.). ἀλλὰ ποιήσω, ὡς Λυσίμαχε, ταῦτα καὶ ἡζω παρὰ σὲ αὔριον (Πλ. Λά. 201).

β') ὅτι θὰ ἀρχίσῃ πρᾶξις τις ἐν τῷ μέλλοντι π. χ. βασιλεύσω, ἄρξω, δουλεύσω, βουλεύσω, πλουτήσω κτλ. = γενήσομαι βασιλεύς, ἄρχων, δουλος, βουλευτής, πλούσιος κτλ.

ΣΗΜ. Ἐνίστε τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ μέλλοντος ἐν τῇ δριστικῇ δηλοῖ προσταγήν, ὡς ἡ προστακτική π. χ. πρὸς ταῦτα πρᾶξεις οἵου ἂν θέλῃς (= πρᾶξον).

§ 328. Ἡ πρᾶξις, ἣν προτίθεται, μελετᾷ τις νὰ πρᾶξῃ, ἐκφέρεται διὰ τοῦ μέλλειν καὶ ἀπαρεμφάτου ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος (σπανιώτατα ἀφρίστου). π. χ. μέλλω ὑμᾶς διδάξειν (Πλ. Ἀπολ. 21). μέλλω ὑμᾶς ἄγειν εἰς Φᾶπιν (Ξ.)

ΣΗΜ. Τὸ μέλλω μετ' ἀπαρεμφάτου σημαίνει πολλάκις ἐλπίς εἶνε, πρόκειται, πρέπει π. χ. ἦδον καὶ ἔχόρευον, ὅπότε οἱ πολέμιοι αὐτοὺς δημεσθαὶ ἔμελλον (Ξ.). σύντεμνε τὰς ἀποκρίσεις, εἰ μέλλω σοι ἔπεσθαι (= ἂν πρόκειται, ἀν πρέπη νὰ σὲ παραχολουθῶ (Πλ. Πρωτ. 333).

ε') Ο παρακείμενος ἐν τῇ δριστικῇ.

§ 329. Ὁ παρακείμενος ἐν τῇ δριστικῇ σημαίνει πρᾶξιν τετελεσμένην ἐν τῷ παρόντι εἰνε ὁ ἐνεστῶς τοῦ τετελεσμένου π. χ. τέθηκε (= εἰνε ἀποθαμένος, νεκρός). τέθαπτε (εἰνε τεθυμμένος). ἔστηκα (= είμαι ὅρθιος). ἀνέφραται ἢ θύρα (= εἰνε ἀνοικτὴ ἢ θύρα). Ἐκ τούτου ὁ παρακείμενος ὥμητων τινῶν ἔχει σημασίαν ἐνεστῶτος, οἷον κέκτημαι = ἔχω. κέκλημαι = καλοῦμαι. μέμνημαι = ἔχω, ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμοῦμαι. οἴδα = γνωρίζω.

ΣΗΜ. α') Ὁ παρακείμενος τίθεται ἐνίστε εἰς δήλωσιν μελλούσης πρᾶξεως (ἀντὶ μέλλοντος) π. χ. ἀριθμός, ἐὰν ἀφέλης ἢ προσθῆς τι, ἔτερος εὐθὺς γέγονεν (= ἔστα: Πλ. Εὐθ. 432) εἴ με τέξων ἔγκρατής αἰσθήσεται, δλωλα (Σοφ. Φιλ. 75). Ἐνταῦθα ὁ λέγων θεωρεῖ τόσον βέβαιον δῆτι ἡ πρᾶξις ἀμέσως θὰ γίνη, ὅπετε παριστᾶ αὐτὴν ὡς ἦδη τετελεσμένην (πρέ. § 317 σημ. β').

ΣΗΜ. β') Ὁ παρακείμενος ἔκφέρεται καὶ περιφραστικῶς διὰ τοῦ εἰμὶ καὶ τῆς μετοχῆς του π. χ. ἔγω τὸ πρᾶγμά εἰμι τοῦτο δεδρακός (δέδραχα. Λυ. 1, 34). οὐκ ἢ πρεσβεία πρὸς οὐδένα τότε ἀπεσταλμένη τῶν Ἑλλήνων (Δη. 21, 109). Ὁ ἐνεργ. παρακείμενος ἔκφέρεται περιφραστικῶς καὶ διὰ τοῦ ἔχω καὶ τῆς με-

τοιχῆς τοῦ ἀρίστου· π. γ. ἔχω θαυμάσας=τεθαύμαχα· πολλὰ χρήματα ἔχομεν
Δημοπλακότες (Ξ. Ἀν. 1, 3, 14).

Ἐκ τούτου ὁ παρακείμενος τῆς νέας Ἑλλην. γλώσσης.

δτ') **Ο ὑπερσυντέλικος.**

§ 330. Ο ὑπερσυντέλικος σημαίνει πρᾶξιν τετελεσμένην ἐν τῷ παρελθόντι· ὁ ὑπερσυντέλικος εἶναι ὡς πρὸς τὸν παρακείμενον διτιό παρατατικὸς πρὸς τὸν ἐνεστῶτα· π.χ. ἐτεθνήκει= (ἥτο ἀποθαμένος νεκρός)· ἐτέθαπτο= (ἥτο τεθχμένος)· εἰστήκειν (= ἥμην ὅρθιος)· ἀνέφεκτο ἡ θύρα (= ἥτο ἀνοικτὴ ἡ θύρα)· θίεν ὁ ὑπερσυντέλικος τῶν ἥντατων, ὃν ὁ παρακείμενος ἔχει σημασίαν ἐνεστῶτος, ἔχει καὶ αὐτὸς σημασίαν παρατατικοῦ· π. χ. ἐκεκτήμην=εἶχον· ἐκεκλήμην=ώνομαζόμην· ἐμεμνήμην=εἶχον ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνεθυμούμην· ἥδειν = ἐγνώριζον.

ζ') **Ο τετελεσμένος μέλλων ἐν τῇ δριστικῇ.**

§ 331. Ο τετελεσμένος μέλλων ἐν τῇ δριστικῇ σημαίνει διτιό πρᾶξίς τις θὰ εἶνε τετελεσμένη ἐν τῷ μέλλοντι· π. χ. τεθνήξει= θὰ εἶνε ἀποθαμένος, νεκρός· τεθάψεται=θὰ εἶνε τεθχμένος· ἀνεφέξεται ἡ θύρα=θὰ εἶνε ἀνοικτὴ ἡ θύρα· κεκτήσομαι=θὰ ἔχω· κεκλήσομαι=θὰ εῖμαι ὀνομασμένος, θὰ ὀνομάζωμαι.

ΣΗΜ. α'. Ο τετελεσμένος μέλλων τίθεται ἐνίστει εἰς δῆλωσιν διτιό πρᾶξίς τις ἀμέσως θὰ γίνη· π. χ. εἰ παρελθὼν εἴς δστισοῦν δύναιτο διδάξαι, ὁ παρὼν φόβος λείπεται (Δη. 14, 2)* φράξει· καὶ πεπράξεται ('Αριστφ. Πλούτ. 1027).

ΣΗΜ. β'. Ο τετελεσμένος μέλλων ἔκφέρεται· καὶ διὰ τοῦ ἔσομαι καὶ τῆς μετοχῆς τοῦ παρακείμενου. *Ἐν τῇ ἐνεργητικῇ φωνῇ μόνον περιφραστικῶς εἴνε εὔχρηστος (πλὴν τοῦ ἐστήξω καὶ τοῦ τεθνήξω)*· π. χ. ἂν ταῦτα εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντα δσόμεθα ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι (Ξ. Ἀν. 2, 45).

**Σημασία τῶν χρόνων ἐν ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσιν
ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ.**

§ 332. Οἱ χρόνοι ἐν ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσιν, ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ δηλοῦσι μόνον τὸ ποιὸν τῆς πράξεως, ἥτοι τὴν διάρκειαν ἡ τὴν ἐπανάληψιν τῆς πράξεως (ὅ ἐνεστώς), τὴν ἔναρξιν ἡ ἀπλῶς, τὴν πραγματοποίησιν (ὅ ἀδόιστος) καὶ τὸ τετελεσμένον (ὅ παρακείμενος). ὡς πρὸς δὲ τὸ χρονικὸν σημεῖον οὐδὲν διακεκριμένως σημαίνουσι καὶ δὲν διαφέρουσιν ἄλλήλων, ὡς φάίνεται ἐν τοῖς ἕξης παραδείγμασι.

α') ὥπ.: μὴ φοβῶμεθα (διάρκεια), μὴ φοβηθῶμεν (ἀπλῶς πραγματοποίησις). ἵωμεν καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀνδρὸς (Πλ. Πρωτ. 314).

β') εὐκ.: ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ γένοιτο· ἂν ποτε καὶ κακὸς (πραγματοποίησις· Πλ. Πρωτ. 345). θεοῦ θέλοντος κανέν ἐπὶ διπός πλέοις (διάρκεια).

γ') προστ.: λέγε (διάρκεια). εἰπὲ (ἀπλῶς πραγματοποίησις).

δ') ἀπαρ.: οὐ βουλεύεσθαι (διάρκεια) ἔτι δρα, ἀλλὰ βεβουλευεσθαι (τὸ τελεσμένον).

ε') μετοχή: ἀνίσταται γελῶν (διάρκεια). ἀνίσταται γελάσας (ἀπλῶς πραγματοποίησις). ἀνίσταται ἐσταλμένος ἐπὶ πόλεμον (τὸ τετελεσμένον· Ε. Ἀν. 3, 2,7).

ΣΗΜ. α'. Οἱ χρόνοι ἐν τῇ εὐκτικῇ, ὅταν κείνται ἐν εἰδικαῖς καὶ πλαγίαις ἑρωτηματικαῖς προτάσεσι, καὶ οἱ χρόνοι τοῦ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ ἀνταποκρίνονται πρὸς τοὺς χρόνους τῆς ὄριστικῆς ὡς πρὸς τὸ χρονικὸν σῆμεῖον ἀλλ' ὁ ἐνεστῶς περιλαμβάνει καὶ τὸν παρατατικόν, ὃ δὲ παρακείμενος περιλαμβάνει καὶ τὸν ὑπερσυντέλικον· π. χ. εἰπεν ὅτι ἀποθάνοι ὁ Περικλῆς η̄ εἰπεν ἀποθανεῖν τὸν Περικλέα = εἰπεν ἀπέθανεν ὁ Περικλῆς· Κύρος ἔλεγεν ὡς η̄ ὁδὸς ἐποιο πρὸς βασιλέα μέγαν = ἔλεγεν η̄ ὁδὸς ἐσται (Ε. Ἀν. 1,4,11). εἰπεν ἔχειν μόνον παῖδα = εἰπεν ἔχω μόνον παῖδα (Ε. 5,2,31). ἀλίστεσθαι ἔφασαν=ἔφασαν· ἡλισκόμεθα (Ε. Ἀν. 5,8,1). Ἡδ. § 384. 2.

ΣΗΜ. β'. Τοι χρονικοὶ σημεῖοι τῆς διὰ τῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου δηλουμένης πράξεως ὄριζεται πολλάκις διὰ τοῦ κυρίου ὄρματος, μεθ' οὐ τὸ ἀπαρεμφάτον καὶ η̄ μετοχὴ εἶνε συντεταγμένα· π. χ. γελῶν λέγει, γελῶν εἰπε, γελῶν ἔρετ, βούλομαι μαθάνειν, ἥβουλόμην μαθάνειν, βουλήσομαι μαθάνειν. Συνήθως δὲ ἐν τῇ μετοχῇ ἔκφράζει ὁ μὲν ἐνεστῶς καὶ ὁ παρακείμενος τὸ σύγχρονον, ὃ δὲ ἀόριστος τὸ προτερόχρονον καὶ ὁ μέλλων τὸ ὑστερόχρονον τῆς πράξεως ὡς πρὸς τὴν διὰ τοῦ κυρίου ὄρματος δηλουμένην πρᾶξιν· π. χ. γελῶν εἰπε (=έν ὡς ἔγέλα εἰπε), γελάσας εἰπεν (=ἄφ' οὐ ἔγέλασεν εἰπεν). ἔρχεται τοῦτο ποιήσωρ, ἥλθε τοῦτο ποιήσωρ, πεμφθῆσται τοῦτο ποιήσωρ.

ΣΗΜ. γ'. Ή μετοχὴ τοῦ ἐνεστῶτος λαμβάνεται καὶ ὡς μετοχὴ τοῦ παρατατικοῦ· π. χ. οἶδα Κριτίαν τε καὶ Ἀλκιβιάδην σωφρονοῦντα (=ὅτι ἔσωφρόνουν), ἔστε Σωκράτη συνήστην (Ε. Ἀπ. 1,2,18).

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΤΑΞΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΑΞΙΣ

α. Παράταξις

§ 333. Η σύνδεσις τῶν προτάσεων ἐν τῷ λόγῳ γίνεται διττῶς, κατὰ παράταξιν καὶ καθ' ὑπόταξιν. Καὶ κατὰ παράταξιν μὲν σύνδεσις (ἢ παράταξις) λέγεται, ὅταν πρότασίς τις αὐθυπόστατος καὶ ἀνεξάρτητος παρατάσσηται ἄλλῃ διὰ συνδέσμου τινός π. χ. κανή ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον δόρατον (Ἴσ. 1,29). πατός μὲν δὴ δὲ Κῦρος λέγεται Καμβύσεως δὲ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ Περσειδῶν γέρους ἦν· οἱ δὲ Περσέῖδαι ἀπὸ Περσέως κληγίζονται (Ξ. Κ. Π. 1, 2, 1).

Καθ' ὑπόταξιν δὲ σύνδεσις (ἢ ὑπόταξις) λέγεται, ὅταν πρότασίς τις ὑποτάσσηται ἄλλῃ εἰς προσδιορισμὸν αὐτῆς διὰ συνδέσμου τινός ἔξαρτωμένη ἐξ αὐτῆς καὶ μὴ δυναμένη νὰ ὑπάρξῃ ἀνευ αὐτῆς· π. χ. κύνας πρέφεις, ἵνα σοι τοὺς λύκους ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπεγύκωσι (Ξ. Ἀπ. 2, 9, 2). ἐὰν δὲ φιλομαθής, ἔπει πολυμαθής (Ἴσ. 1, 18).

ΣΗΜ. Παράταξις προτάσεων γίνεται καὶ ἀνευ συνδέσμου (ἀσύνδετον σχῆμα). π. γ. συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας ἐσθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέδημον (Ξ. Ἐλλ. 4,3,19). Ιδ. § 489.

§ 334. Η καθ' ὑπόταξιν συνδεομένη πρότασις λέγεται ἔξηρτημένη ἢ ὑποτελής, ἢ δὲ πρόταξις, μεθ' ἧς συνδέεται ἢ ἐξ ἧς ἔξαρτηται, λέγεται κυρία. Δύνκται δὲ καὶ ἐξ ὑποτελοῦς νὰ ἔξαρτηται ἄλλη ὑποτελής· καὶ τότε ἐκείνη εἶναι κυρία ταύτης· π. χ. τούτους ἔθουλεύοντο ἐκποδῶν ποιήσασθαι, ἵνα ὁρίως, ἢ βούλοιντο, διαπράττοντο (Δυσ. 13,7).

§ 335. Αἱ κατὰ παράταξιν συνδεόμεναι προτάσεις εἶναι ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἄλλήλων. Εἶνε δὲ ἡ κύριαι ἢ ὑποτελεῖς ἄλλη· π. χ. ἐπειδὴ αἱ νῆσοι αἱ ἡμέτεραι διεφθάρησαν καὶ τὰ πράγματα ἐν τῇ πόλει ἀσθενέστεροι ἐγέννητο, οὐ πολλῷ χρόνῳ μετέρον αἱ τε νῆσοι καὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ Πειραιᾶς διφικνοῦνται καὶ ἀμπλάκαιοι περὶ εἰρήνης ἐγίγνοντο (Δυσ. 13,5).

§ 336. Ἐκ τῶν συνδέσμων κατὰ παράταξιν συνδέονται οἱ συμπλεκτικοί, οἱ διαζευκτικοί, οἱ ἀντιθετικοί, οἱ συμπερασματικοί πλὴν τοῦ ὡς καὶ ὃστε καὶ διατολογικὸς γάρ.

Συμπλεκτικοὶ σύνδεσμοι.

καὶ, καὶ—καὶ.

§ 337. Διὰ τοῦ καὶ συμπλέκονται ἔννοιαι ἡ προτάσεις ὅμοιαι ἡ προτάσεις ὅμοιαι ἡ διάφοροι π. χ. τηλικαῦτα αὐτοῖς τὸ μέγεθος καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος εἰργασταί (Δυ. 1, 2, 1)· μηνὲν ὁ Μενέστρατος καὶ προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν (Δυ. 14, 9).

ΣΗΜ. α'. 'Οταν τὰ συμπλεκόμενα εἶναι πλείονα τῶν δύο, ὡς ἐπὶ ἀπαριθμήσεως, τίθεται σχεδὸν πάντοτε τὸ καὶ π. χ. Ἀγησιλάῳ ἕαντὸν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τὴν δύναμιν ἐνεχεῖτος' (Ξ. Ἀγ. 3, 3)· οὕτως ἡμᾶς κατεφρόγνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε καὶ ἵππεινεν ἐπεθύμησε καὶ τὰν νόμων οὐκ ἐφρόντισε (Δυτ. 14, 9).

ΣΗΜ. β'. Διὰ τοῦ διπλαῖς (ἢ ἄμα—τε) καὶ συνδέονται προτάσεις δηλοῦσσαι τὸ σύγγρονον π. χ. ὅμα διηκόσιμέν τε καὶ τριηγάρχοντος καθίσταμεν (Δη. 4, 36)· ὅμοιας διὰ τοῦ εὐθύς (ἢ εὐθύς τε—) καὶ, οὖπω (ἢ οὕπω τε—) καὶ, σχεδὸν (ἢ σχεδὸν τε—) καὶ, ἥδη τε—καὶ, οὐκ ἔφθην καὶ π. τοῖς Ἀθηναίοις ἡγγέλθη εὐθύς τὰ περὶ τῶν Πλαταιῶν γεγενημένα καὶ Βοιωτῶν παραχρῆμα ξυνέλαθον ὅσιοι ἦσαν ἐν τῇ Ἀττικῇ (Θ. 2, 6)· ὅδός τε οὖπω πολλὴ δεήνυστο αὐτοῖς καὶ ὁ Μῆδος ἤκε πάλιν (Ξ. Κυ. 1, 4, 28)· σχεδὸν τε ἐτοιμα ἦν καὶ τῶν Περσῶν οἱ δύματιμοι παρῆσαν (Ξ. Κυ. 2, 1, 10)· ἥδη τε ἦν περὶ πλήθουσαν Ἰγοράν καὶ ἔργονται παρὰ βασιλέως κήρυκες (Ξ. Ἀν. 2, 1, 7)· οἱ Δακεδαιμόνιοι οὐκ ἔφθησαν πυθμενούς τὸν περὶ τὴν Ἀττικὴν πόλεμόν καὶ... ἦκον ἡμῖν ἀμυνοῦντες (Ἴσ. 4, 86).

ΣΗΜ. γ'. Διὰ τῆς προσθήκης τοῦ δὲ εἰς τὸ διὰ τοῦ καὶ συμπλεκόμενον μέλος ἔξαρτεται τὸ νέον μέλος ὡς ἐνίσχυσις καὶ ἐπέκτασις τοῦ πρόηγου μένου π. χ. Δαρεῖος Κύρον σατράπην ἐποίησε καὶ στρατηγὸν δὲ ἀπέδειξε πάντων, ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδίον ἀθροίζονται (Ξ. Ἀν. 1, 1, 2)· ἥδει ὁ Κύρος Ἀρταξέρξην, ὅτι μέσον ἔχοι τοῦ περιποιοῦ στρατεύματος καὶ πάντες δ' οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἡγοῦντο (Ξ. Ἀν. 1, 8, 22).

§ 338. Διὰ τοῦ καὶ—καὶ συνδέονται μετ' ἐμφάσεως ἔννοιαι ἡ προτάσεις δημοιαι ἡ διάφοροι (=τόσον—ὅσον ἡ οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ π. χ. καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν (Ξ. Ἀν. 1, 1, 7)· καὶ αὐτοὶ ἐμάχοντο καὶ τοῖς ἀλλοις παρεκελεύοντο (Ξ. Κυ. 3, 3, 68).

§ 339. 'Ο καὶ ἔχει πολλάκις ἔννοιαν ἐπιδότικὴν ισοδυναμῶν τῷ ἀκόμη καὶ. Δύναται δὲ νὰ σημαίνηται ἐπίδοσις ἐξ ἐλάττονος καὶ ἀσηματέρου εἰς τι μείζον καὶ ἐπισημότερον ἡ τούναντίον ἐκ μείζονος καὶ ἐπισημότερου εἰς τι ἐλαττον καὶ ἀσημότερον π. χ. αὐτά γε τριήτα καὶ οἱ θεοὶ πεπόνθησιν (ἀκόμη καὶ οἱ θεοί, δηλ. οὐ μόνον οἱ θεωποι, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοί. Ηλ. Εύθ. 8)· τό κα)ῶ; ἔχον κρεεῖττον

ἔστι καὶ νόμον (Με. 277). ἔθέλω τεθνηκέναι, εἰ ἔκλεψε τῶν σῶν ἄξιόν τι καὶ τριχὸς = ἀκόμη καὶ τριχός, καὶ τριχὸς μόνον ('Αριστφ. Β. 613). ίκανὰ καὶ ταῦτα (Δυκ. 157).

ΣΗΜ. 'Ο ἐπιδοτικὸς καὶ μετ' ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρημάτων, σημαίνοντων ποσόν, ἔχει ἐπιτατικὴν ἔννοιαν' π. χ. καὶ συχνοὺς = συχνοὺς μάλιστα (Πλ. Γο. 445). οὗτος ὁ νόμος καὶ μάλα καλῶς ἔχει = πολὺ μάλιστα καλῶς ἔχει (Αἰσχ. 3, 33).

§ 340. 'Ο ἐπιδοτικὸς καὶ, ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων σημαίνει τὴν συμφωνίαν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς κυρίας. Τίθεται δὲ ὁ καὶ ἡ μόνον ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡ μόνον ἐν τῇ ἀναφορικῇ ἡ καὶ ἐν τῇ κυρίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀναφορικῇ, οὐαὶ δηλωθῆ ἀκριβέστερον ἡ συμφωνία' π. χ. ὑμεῖς δέ, ἐπως γιγνώσκετε, οὕτω καὶ ποιεῖτε (Ξ. Κυ. 5, 1, 23). ὡς οἰδα καγδ πάντ³ ἐπιστήσει ακλύων (Σοφ. Οἰδ. Κ. 55). καὶ ἡμῖν ταῦτα δοκεῖ, ἀπερ καὶ βιτσιλεῖ (Ξ. Ἀν. 2, 1, 32). Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει ὁ καὶ ἐν τῷ εἰ τις, καὶ ἄλλος, εἴποτε καὶ ἄλλοτε καὶ τοῖς ὅμοιοις π. χ. εἰ τις καὶ ἄλλος ἀνήρ, καὶ Κῦρος ἄξιός ἔστι θαυμάζεσθαι (Ξ. Κυ. 5, 17). ὑμᾶς δεῖ παραποκευαζεσθαι ὡς μαχομένους, εἴποτε καὶ ἄλλοτε.

ΣΗΜ. Μετὰ λέξιν, σημαίνουσαν ὄμοιότητα ἡ ισότητα, ὁ καὶ ισόδυναμεῖ τῷ ως ἡ φύσης π. χ. παραπλήσια ἐπεπόνθεσαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Συρακούσαις καὶ ἐδιαταν ἐν Πύλῳ (=οἵα ἡ φύση). (Θ.). οἱ δαπάναι οὐχ ὄμοιας καὶ πολὺ, ἀλλὰ πολλῷ μείζους καθέστασαν (=ὡς πρίν. Θ. 7, 18).

§ 341. 'Ο καὶ μετὰ ἐρωτηματικὴν ἀντωνυμίαν ἡ ἐρωτηματικὸν ἐπίρρημα ἐμφαίνει θαυμασμὸν τοῦ ἐρωτῶντος, ὡς τὸ ποτέ π. χ. τί καὶ βούλεσθε, ὡς νεώτεροι; (Θ. 6, 38). τί χρὴ καὶ προσδοκᾶν; (Δη. 3, 46).

§ 342. Διὰ τοῦ καὶ συνδέεται πολλάκις μετὰ τῶν ἡγουμένων πρότασις σημαίνουσα ἀκολουθίαν ἔκεινων (=ῶστε, διεν). π. χ. φιλοθηρότατος ἦν καὶ πρὸς τὰ θηρία μέντοι φιλοκινδυνότατος καὶ ἀρκτον ποτὲ ἐπιφερομένην οὐκ ἔτρεσεν (=διεν ἀρκτον κτλ. Ξ. Ἀν. 1, 9, 6).

Τέ, τὲ—τέ, τὲ—καὶ.

§ 343. 'Η διὰ μόνου τοῦ τὲ συμπλοκὴ δύο ἐννοιῶν (ἀντὶ τῆς διὰ τοῦ καὶ) εἶνε παιητική π. χ. αὐτοὺς δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεστιν οἰωνοῖσι τε πᾶσι (Ιλ. Α. 4). Περὰ τοῖς πεζοῖο λόγοις ἀπαντᾷ ἐνίστε ὁ τὲ συνδέων προτάσεις, αἴτινες ἔχουσι στενὴν σχέσιν πρὸς ἀλλή-

λας· π. χ. ἔπραξεν οὗτος τοιχύτα, δι' & ὑπὸ ἐμοῦ νυνὶ εἰκότως μι-
σεῖται ὑπό τε ὑμῶν, ἀν δὲ Θεὸς ἔθέλη, δικαίως τιμωρηθήσειας
(Δια. 13, 1),

Σπανιώτατα ἀπαντᾶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ὁ τὸ συνδέων μέρη προ-
τάσεως· π. χ. Τισίαν Γαργύριαν τε ἐάπομεν εὑδειν (Πλ. Φιλ. 267).

ΣΗΜ. Πολλάκις παρὰ Θουκυδίδη συνδέεται μετὰ τῶν ἡγουμένων διὰ τοῦ τὸ
νέα πρότασις ἐντογύσουσα καὶ συνεχίζουσα τὸ προτηγύμενον (σχεδὸν ὡς διὰ τοῦ
καὶ δὲ) ἢ σημαίνουσα ἀκολουθίαν τῶν ἡγουμένων (= ὅθεν, οὖν)· π. χ. καὶ μέ-
γιρι τοῦδε πολλὰ τῆς Ἑλλάδος τῷ παλαιῷ τρόπῳ νέμεται περὶ τε Λοκροὺς τοὺς
‘Οζόλας καὶ Αἴτωλούς καὶ Ἀκαρονῆνας καὶ τὴν ταύτη ἥπειρον’ τὸ τε σιδηροφο-
ρεῖσθαι τούτοις τότες ἥπειρώταις ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ληστείας ἐμεμένηκε (Θ. 1,
5). Ἀγαμέμνωρ τέ μοι δοκεῖ... τὸν στόλον ἀγείραι (= ὅθεν Θ. 1, 9). κτῆμά τε
ἔς ἀεὶ... ξύγκειται (= καὶ σύτω, ὅθεν, ὕστε Θ. 1, 22).

§ 344. Διὰ τοῦ τὸ—τὸ συνδέονται μετ. ἐμφάσεως προτάσεις στε-
νὴν σχέσιν πρὸς ἀλλήλας ἔχουσαι. Εἶνε δὲ ἡ σύνδεσις αὐτῇ συνη-
θεστέρη τοῖς ποιηταῖς ἢ τοῖς πεζολόγοις· π. χ. ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον
δοίαν θήσετε, τοῦσδε τε τὰ δίκαια γενῆσεται (Ἴσχι. 6, 65).

§ 345. Διὰ τοῦ τε—καὶ συνδέονται στενώτεραν ἢ διὰ μόνου τοῦ
καὶ ἔννοιαν καὶ προτάσεις μάλιστα δροσειδεῖς· π. χ. τῇ τε βίᾳ καὶ
τῇ ὁμοίητι (Δη. 18, 181). τοῦ δεδομένου δλιγάρει τε καὶ ἡμέλεις
(Πλ. Εὔθ. 4).

Καὶ οὐ (καὶ μή), οὐ-οὐδέ, μὴ-μηδέ, οὐ-τε, μήτε-μήτε,
οὐτε (μήτε-τε).

§ 346. Ἄρνητικὴ ἔννοια ἢ πρότασις συμπλέκεται μετὰ θετικῆς
διὰ τοῦ καὶ οὐ ἢ καὶ μή· π. χ. ἀνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι
(Θ. 1, 142). ἀφίκου οὐκαδέ καὶ μή ἄλλως ποιήσῃς (Πλ. Λά. 201).

§ 347. Διὰ τοῦ οὐδὲ ἡ μηδὲ συνδέεται ἔννοια ἢ πρότασις ἀπο-
φατικὴ μετ’ ἔννοιας ἢ προτάσεως ἀποφατικῆς· π. χ. φαίνομαι ἐγώ
χάριτος τετυχηκώς τότε καὶ οὐ μέμψεως οὐδὲ τιμωρίας (Δη. 18,
85). οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω οὐδὲ ἔρει οὐδεὶς ὡς ἐγώ... αὐτοὺς κα-
κῶς; ποιῶ (Ξ. Ἀν. 1, 4, 8).

§ 348. Ὡς ἐν ταῖς καταφατικαῖς προτάσεσιν. ὁ καὶ, οὕτως ἐν
ταῖς ἀποφατικαῖς ὁ οὐδὲ καὶ μηδὲ ἔχει πολλάκις ἐπιδοτικὴν ἔννοιαν
σημαίνων ἐπίδοσιν ἐξ ἐλάσσονος εἰς τι μεῖζον ἢ ἐκ μεῖζονος εἰς τι
ἐλλασσον· π. χ. οὐδριν οὐ στέργοντιν οὐδὲ δαίμονες (ἀκόμη καὶ οἱ δ.

δὲν στέργουσι τὴν οὔδειν, δηλ. οὐ μόνον οἱ ἀνθρωποι, ἀλλ᾽ οὐδὲ οἱ δ. Σοφ. Τραχ. 280). μηδὲ βελόνης ἀλλοιοτέρικας ἐπιθυμήσῃς ποτέ.

ΣΗΜ. Οὐδὲς = κανεὶς οὐδὲ εἰς = οὐδὲ ἔνας (Λυτ. 13, 23· οὐδὲ ὑφ' ἔνδεις). Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ = οὐδὲ ἐλάχιστα, οὐδαμῶς π. χ. τοῦτο φανήσεται οὐδὲ πολλοῦ δεῖ τῆς γενησομένης ἄξιον αἰσχύνης (Δη. 20, 20).

§ 349. Διὰ τοῦ οὗτε οὗτε ἡ μήτε-μήτε συνδέονται δύο ἔννοιαι ἡ προτάσεις ἀποφατικαί, ὡς συνδέονται διὰ τοῦ καὶ-καὶ ἡ τε-τε, δύο ἔννοιαι ἡ προτάσεις καταφατικαί π. χ. οὐδενὶ πώποτε οὕτε ημεῖς οὕτε ἐκεῖνος δίκην οὕτε ἐδικασμέθα οὕτε ἐφύγομεν, ἀλλ᾽ οὕτως φροσύμεν δημοκρατούμενοι, ὅστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἔξα-μαρτάνειν μήτε ὑπὸ τῶν ἀλλων ἀδικεῖσθαι (Λυτ. 12, 4).

ΣΗΜ. Μετὰ τὸ οὕτε δύναται νὰ ἔπηται μήτε, ὅταν ἡ δευτέρα πρότασις ἀπαιτῇ τὸ μὴ καὶ τάνταπλιν π. χ. ἐγὼ μὲν θρατὺς καὶ βδελυρὸς καὶ ἀναιδῆς οὔτι εἴμι μήτε γενοῖμην (Δη. 8, 68) ἢ μήτε γένοιτο οὕτε λέγειν ἄξιον (Δη. 8, 51).

§ 350. Διὰ τοῦ οὕτε (μήτε)-τε συνδέονται δύο προτάσεις. ὃν ἡ μὲν μία εἰνε ἀποφατική, ἡ δὲ δευτέρα καταφατική π. χ. οὕτε τὰ χρήματα ἔξεινυν τῷ θεῷ, τοὺς τ' ἐναγεῖς κατήγαγον (Αἰσχ. 3, 129). Ὅμασκι μήτε προδώσειν ἀλλήλους σύμμαχοί τε ἔσεσθαι (Ξ. Ἀν. 2, 2, 8).

Οὐ μόνον-ἀλλὰ καὶ οὐχ δτι-ἀλλὰ καὶ, οὐχ δπως-ἀλλὰ καὶ, οὐχ δπως-η οὐδὲ δτι-ἀλλ'

§ 351. Διὰ τοῦ οὐ μόνον-ἀλλὰ καὶ, οὐχ δτι-ἀλλὰ καὶ, οὐχ δπως-ἀλλὰ καὶ, οὐχ δπως ἡ μὴ δτι-ἀλλ' οὐδὲ γίνεται συμπλοκὴ ἐπιδο-τικὴ δύο ἔννοιῶν ἡ προτάσεων εἰνε δηλ. ἡ συμπλοκὴ αὗτη εὑχρη-στος, ὅταν πρόκειται νὰ προστεθῇ διὰ τοῦ δευτέρου μέλους μεῖζον τι εἰ; τὸ προηγούμενον.

α') αἱ διὰ τοῦ οὐ μόνον-ἀλλὰ καὶ καὶ οὐχ δτι-ἀλλὰ καὶ συνδεό-μεναι ἔννοιαι ἡ προτάσεις καταφάσκονται ἀμφότεραι π. χ. τίς οὐκ ἔν τὴν πόλιν ἡλέπτεν οὐ μόνον πολίτης, ἀλλὰ καὶ ξένος (=καὶ πο-λίτης καὶ ξένος. Λυκ. 39) οὐχ δη μόνος δ Κρίτων ἐν ἡτούχια ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ (Ξ. Ἀπ. 2, 9, 8).

β') ἐκ τῶν διὰ τοῦ οὐχ δπως-ἀλλὰ καὶ συνδεομένων προτάσεων ἡ πρώτη ἀποφάσκεται, ἡ δὲ δευτέρα καταφάσκεται π. χ. οὐχ δπως τῶν ἔαυτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ήμετέρων πολλὰ ὑφήρη-ται (οὐ μόνον οὐκ ἐπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ... ὑφήρηται οὕτε τῶν ἔκντοῦ

τι ἐπέδωκε, τῶν τε ὑμετέρων πολλὰ ὑφέρηται). Σπυνίως καταφάσκεται καὶ ἡ πρώτη π. χ. οὐχ ὅπως τὰ σκεύη ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀφηρπάσθησαν (δηλ. καὶ τὰ σκεύη ἀπέδοσθε καὶ αἱ θύραι ἀφηρπάσθησαν (Λυσ. 16, 31).

γ' αἱ διὰ τοῦ οὐχ ὅπως ἢ μὴ ὅτι ἀλλ' οὐδὲ συνδεόμεναι ἐννοιαὶ ἡ προτάσεις ἀποφάσκονται ἀμφότεραι π. χ. οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖν ἡξιώθημεν (=οὐχὶ μόνον τῆς κοινῆς ἐλ. δὲν μετέχομεν, ἀλλ' οὐδέ... (Ισ. 15, 5). ἐγὼ μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου, ἀλλ' οὐδὲ ὑπὲρ ἔμαυτοῦ πώποτε δίκην ιδίαν εἰρηκα (Ίσαι. 10, 1).

ΣΗΜ. Μετὰ τὸ οὐ μόνον καὶ τὸ οὐχ ὅπως ἔπειται ἐνίστεται ἐν τῷ δευτέρῳ μέλει τῆς συμπλοκῆς μόνον τὸ ἀλλά π. χ. ἴματιον ἡμάφεσαι οὐ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ (Ξ. Ἀπ. 1, 6, 2). οὐχ ὅπως χάριν αὐτοῖς ἔχεις, ἀλλὰ μισθώσας σαυτὸν κατὰ τοιτοῦ πολιτεύει (Δη. 18, 131).

ΣΗΜ. 6'. "Οταν τὸ οὐδὲ τίθεται: ἐν τῷ πρώτῳ μέρει, τὸ δὲ μὴ ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ, τὸ μὴ δι τη σημαίνει πολλῷ μᾶλλον π. χ. διὰ τὸν χειμῶνα οὐδὲ πλεῖν, μὴ δι τὸν ἀνατρεπόμενον τοὺς ἄνδρας δυνατὸν ἦν (=διὰ τὴν τρικυμίαν δὲν ἦτο δυνατὸν οὐδὲ νὰ πλέωμεν, πολλῷ μᾶλλον, δηλ. δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναλάθωμεν τοὺς ναυαγούς (Ξ. Ἐλ. 2, 3, 35). 'Αντὶ τοῦ μὴ δι τὸν ταύτης τῆς σημασίας εὑρηται καὶ τὸ μήτι γε π. χ. οὐδὲ καθ' αὐτὸν στρατιώτης οὗτος οὐδενὸς εστ' ἄξιος, μήτι γε τῶν ἄλλων ἡγεμών (Δη. 21, 148).

ΣΗΜ. γ' "Οταν τὸ οὐχ δι τὸν ὑπάρχη ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει, ἀποδίνει ίσοδύναμον ἐναντιωματικῷ (ἐνδοτικῷ) συνδέσμῳ (=καίτοι, εἰ καὶ). π. χ. Σωκράτη δ' ἐγὼ ἐγγυῶμαι μὴ ἐπιλήσεσθαι, οὐχ δι παιζει καὶ φησιν ἐπιλήσματα εἶναι (Πλ. Πρωτ. 336).

•Αντιθετικοὶ ἢ ἐναντιωματικοὶ σύνδεσμοι.

§ 352. Διὰ τοῦ δὲ συνδέεται μετὰ προηγουμένης ἐννοίας ἡ προτάσεως ἐννοιαὶ ἡ πρότασις ἀντίθετος ἢ ἀπλῶς διάφορος. Πρὸς μείζονα ἔμφασιν τῆς ἀντίθετεως ἐν τῇ προηγουμένῃ ἐννοίᾳ ἡ προτάσει τίθεται ὁ μέν π. χ. οὐκ ἐπὶ κακῷ, ἐπ' ἐλευθερώσει δὲ τῶν Ἑλλήνων παρελήλυθα (Θ. 4, 86). τὸ μὲν ὡφέλιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερὸν αἰσχρὸν (Πλ. Πολ. 457). τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικής, ἄφωνος δὲ (Ἡρ. 1, 85).

§ 353. Πολλάκις δὲ χρησιμεύει ἀπλῶς εἰς σύνδεσιν τῶν ἐπομένων μετὰ τῶν ἡγουμένων ἐπὶ μεταβάσεως τοῦ λόγου (μεταβάτικός). π. χ. ἐπεὶ δ' ἐκεῖνοι ὡχοντό, ὁ Κῦρος εἰπεν (Ξ. Κυ. 4, 5, 1).

§ 354. Διὰ τοῦ μᾶλλον δὲ γίνεται ἐπιχνόρθωσις προηγουμένης ἔννοίας· π. χ. προσδεῖ, μᾶλλον δὲ ἀπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου (Δη. 1, 19). ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχύστων (Δη. 2, 2).

§ 355. Μετὰ τὸ πρῶτον μὲν ἔπειται εἴτα ἡ ἔπειτα, συνηθέστερον μὲν ἀνευ τοῦ δέ, σπανιώτερον δὲ μετὰ τοῦ δέ.

§ 356. Ἐνίστε ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἡ ἄλλη τις λέξις, συνδεδεμένη μετὰ τῶν ἡγουμένων διὰ τοῦ δέ, ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει χάριν ἐμφάσεως διὰ δεικτικῆς ἀντωνυμίας μετὰ τοῦ δέ· π. χ. ἀδ' αἰσχύνην ὑμῖν φέρει, ταῦτα δὲ κατὰ χώραν μένει (Ἴσ. 4, 176). Όμοίως ἐπαναλαμβάνεται ὁ μὲν καὶ ὁ δέ ἐν τῇ ἀποδύστει, ὅταν δύο ἀναφορικοὶ ἡ ὑποθετικοὶ λόγοι ἀντιτίθενται πρὸς ἄλλα ἄλλους· π. χ. οὐα μὲν ἐμοὶ ἔκαστα φάνεται, τοιαῦτα μέν ἔστιν ἐμοὶ· οὐα δέ τοι. τοιαῦτα δ' αὖ σοι (Πλ. Θεοτ. 152). εἰ μέν τις μὴ ἀπεπνίγη, οὗτος μὲν ἀθλιός ἔστιν, εἰ δέ τις νοσήματα ἔχει, τούτῳ δὲ βιωτέον ἔστιν (Πλ. Γο. 515).

§ 357. Μετὰ τοῦ δὲ συνάπτεται πολλάκις καὶ τὸ αὖ (=πάλιν, ἐξ ἄλλου μέρους) πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἀντιθέσεως· π. χ. Κοιτίας μὲν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ πάντων κλεπτίστατος τε καὶ βιαιότατος ἐγένετο, Ἀλκιβιάδης δ' αὖ τῶν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πάντων ἀκρατέστατος καὶ ὑδριστότατος (Ξ. Ἀπ. 1, 2, 14).

§ 358. Πολλάκις κεῖται ὁ μὲν ἀνευ ἐπομένου δέ· π. χ. ἐγὼ μὲν οὐα οἶδε (Ξ. Κυ. 1, 4, 12). ἀλλ' αὕτιος μὲν ἔγωγε οὐα εἴμι (Ξ. Ἀν. 7, 1, 9). ἐπὶ ταύτης τῆς χρήσεως ἔχει βιβλιοτικὴν σημασίαν (=βιβλιώς, ἀληθῆς).

ΣΗΜ. Ὁ μὲν εἶνε συνεσταλμένος τύπος τοῦ μήνα διὸ καὶ βιβαιωτικὴ εἶνε ἡ πρώτη σημασία αὐτοῦ. Κυθηρῶν διβιβαιωτικὴν σημασίαν ἔχει ὁ μὲν ἐν τῷ πάντω μὲν οὖν, κομιδὴ μὲν οὖν, ἀλλὰ μὲν δή, οὐ μὲν δή, μὲν οὖν.

§ 359. Διὰ τοῦ ἀλλὰ συνδέεται μετα προηγουμένης ἔννοίας ἡ προτάσεως.

α') ἔννοια ἡ πρότασις ὅλως ἀντίθετος, ὥστε, αἱρομένης τῆς μιᾶς, ἡ ἑτέρως τίθεται· π. χ. οὐκ ἡμφεοβήτει, ἀλλ' ὀμολόγει (Δυσ. 1, 29). ἐκεῖθεν, ἀλλ' οὐκ ἐνθένδε·

β') ἔννοια ἡ πρότασις διάφορος περιορίζουσά πως τὴν προηγουμένην· π. χ. τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς δοκεῖ καλῶς ἔχειν, ἀλλὰ τὰ πλάγια λυπεῖ με (Ξ. Κυ. 7, 1, 16).

ΣΗΜ. Μετὰ τὴν ἀποφατικὴν πρότασιν τίθεται πολλάκις ἀλλ' ἡ ἐπὶ τῆς

σημασίας τοῦ εἰ μή π. χ. ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχω ἀλλ' ή μικρὸν (Ξ. Ἀν. 7,7,53).

§ 360. Καὶ διὰ τοῦ μὲν μέντοι συνδέονται δύο προτάσεις, ὡν ἡ δευτέρᾳ εἶνε ἀντίθετος πρὸς τὴν προτέραν· π. χ. δοκεῖ μὲν κἀμοι ταῦτα, οὖν μέντοι ταχὺ ἀπαγγελῶ (Ξ. Ἀν. 23, 9). φιλοσόφῳ μὲν ἔοικας, ἵσθι μέντοι ἀνόητος δύν (Ξ. Ἀν. 2,1,13).

ΣΗΜ. α'. Ἀντὶ τοῦ οὐ μέντοι δύναται νὰ κεῖται τὸ οὐ μήν π. χ. ἀγνοῶ μὲν—οὐ μήν οἰομαι (Δη.).

ΣΗΜ. β'. Τὸ μέντοι (ἐκ τοῦ μὲν=βεβαίως καὶ τοῦ τοι;) εἶνε κυρίως βεβαίωτικὸν σημαῖνον βεβαίως, ἀληθῶς. Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας εὑρηται μάλιστα ἐν τῷ διαλόγῳ π. χ. οὗτοι πολέμιοι εἰσι; πολέμιοι μέντοι (Ξ. Κυ. 1, 4,19) οὐ σὺ μέντοι Ὁμέρου ἐπαινέτης εἶ; (Πλ. Πρωτ. 309).

§ 361. Τὸ δύμας οὐδέποτε τίθεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὡς σύνδεσμος. Συνάπτεται μάνον μετὰ τοῦ δὲ ἢ τοῦ ἀλλὰ πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἀντίθετικῆς αὐτῶν σημασίας· (π. χ. νῦν δ' δύμας θαρρῶ. Πλ. Συμ. 193) ἀλλ' δύμας ἔχω περὶ αὐτὰ μετρίως (Πλ. Θε. 145). Τίθεται πρὸς τούτους μετὰ πρότασιν ἢ μετοχὴν ἐνδοτικὴν ἢ μετ' αὐτῆς τῆς ἐνδοτικῆς προτάσεως ἢ μετοχῆς· π. χ. Ἀθηναῖοι καὶ οὖ μεταλαβόντες τούτου τοῦ χρυσίου, δύμας πρόσθυμοι ἦσαν εἰς τὸν πόλεμον (Ξ.)· εἰ καὶ μυθώδης ὁ λόγος γέγονεν δύμας αὐτῷ καὶ νῦν προσήκει ἥηθηναι (Ἴσ. 4,28). πιθαῦ γυναιξὶ καίπερ οὐ στέργων δύμας (Αἰσχ. Ἐπτ. ἐπὶ Θ 712).

§ 362. Διὰ τοῦ ἀλλὰ μήν (=ἄλλ' ἀληθῶς, ἀλλ' δύμας, πρὸς τούτους) καὶ διὰ τοῦ καὶ μήν (=καὶ ἀληθῶς, καὶ δύμας πρὸς τούτους) γίνεται συνήθως μετάθετις εἰς τινέον καὶ ἴσχυρότερον· π. χ. ἀλλὰ μήν ἐποίει καὶ τάδε πρὸς τοὺς ἐπιτηδείους (Ξ. Ἀπ. 1, 1, 6). καὶ μήν καὶ τοῦθ' δύμας δεῖ μαθεῖν (Αἰσχ. Χο. 112).

ΣΗΜ. Τὸ μήν εἶνε βεβαίωτικὸν μόριον.

§ 363. Τὸ οὐ μήν ἀλλὰ (=ἄλλ' δύμας) προηλθεν ἐξ ἐλλείψεως ἐννοίας δυναμένης πολλάκις νὰ νοηθῇ ἐκ τῶν ἡγουμένων· οἱ ἕποις πίπτει εἰς γόνατα καὶ μικροῦ κάκκεινον ἐξετραχήλισεν· οὐ μήν (δηλ. ἐξετραχήλισεν), ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κύρος (Ξ. Κυ. 1,4,8).

§ 364. Καὶ διὰ τοῦ καίτοι (=καὶ ἀληθῶς, καὶ δύμας) συνδέεται παρατακτικῶς μετὰ τῶν ἡγουμένων ἀντίθετην πρότασις· π. χ. κελεύεις ἐμέ, νεώτερον, ὄντα, καθηγεῖσθαι· καίτοι τούτου γε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις τάναντία νομίζεται, τὸν πρεσβύτερον ἡγεῖσθαι παντὸς ἔργου (Ξ. (Απ. 2,3,13)).

ΣΗΜ. Περὶ τοῦ (ἄν) εἰ καὶ, καὶ εἰ (ἄν) ἴδ. § 411. Περὶ τοῦ καίπερ μετὰ μετοχῆς ἴδ. § 436. ε' σημ.

Διαζευκτικοὶ σύνδεσμοι.

§ 365. Διὰ τοῦ ἡ συνδέονται ἔννοιαι ἡ προτάσεις ἀποκλείουσαι ἄλληλας. Ὁμοίως καὶ διὰ τοῦ ἦ-ἢ, ἢτοι-ἢ. Δύνανται δὲ τὰ διαζευγνύμενα μέλη νὰ εἰνε καὶ πλείονα τῶν δύο· π. χ. πλούσιος ἡ πένης (Πλ.). ἡ λέγε τι σιγῆς κρείττον ἡ σιγὴν ἔχει ἥτοι πρότερον ἡ ὑστερον (Πλ.). ἡ Αἴκας ἡ Ἰδομενεὺς ἡ δῖος Ὀδυσσεὺς (Ιλ. Α' 145).

ΣΗΜ. α' Ὁ ἡ πολλάκις εἰνε ἐπανορθωτικός π. γ. αἱροῦ τὴν κυνηγὸν "Αρτεμιν" ἡ ἐγώ φράσω (=ἡ κάλλιον ἐγώ φράσω. Σοφ. Ἡλ. 565).

ΣΗΜ. β') Ὁ ἡ ἔχει ἐνίστε τὴν σημασίαν τοῦ εἰ δὲ μή, ἄλλως· π. γ. ὅπως καὶ ὑμᾶς ἐμὲ ἐπαινέσητε, ἐμοὶ μελῆσει, ἡ μηκέτι με Κύρον νομίζετε (Ξ.).

§ 366. Διὰ τοῦ εἴτε-εἴτε, ἔάν τε-ἔάν τε, ἢν τε-ἢν τε, τὸν τε-ἢν τε τοῦνται διαζευξις, ὅταν ὁ λέγων θέλῃ νὰ παραστήσῃ ὅτι εἰνε ἀδιάφορος ἡ παραδοχὴ τοῦ ἐνὸς ἡ τοῦ ἄλλου τῶν διαζευγνυμένων μελῶν· π. χ. εἴτε Λύσανδρος; εἴτε ἄλλος τις ἐμπειρότερος περὶ τὰ ναυτικὰ βούλεται εἰναι, οὐ κωλύω (Ξ.). ἵσοι ὄντες μαχούμεθα, ἢν τε ἐνθάδε ἐπιόντας τοὺς πολεμίους δεχόμεθα ἢν τε ἐπ' ἐκείνους λόντες τὴν μάχην συνάπτωμεν (Ξ. Κυ. 3, 3, 17).

Αἰτιολογικοὶ σύνδεσμοι.

§ 367. Διὰ τοῦ γὰρ συνδέεται παρατακτικῶς μετὰ τῶν ἥγουμένων λόγος περιέχων τὴν αἰτίαν αὐτῶν. Τίθεται δὲ μετὰ μίαν ἡ πλειονας λέξεις, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως· π. χ. μηδενὶ συμφοράν διειδέσῃς· καὶν γὰρ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀδόρατον (Ίσ.). Ἐνίστε ἡ διὰ τοῦ γὰρ ἐκφερομένη προτατις προηγεῖται τῆς αἰτιολογουμένης προτάσεως· π.χ. ὁ δέ, κρίνουσι γὰρ βοῆ καὶ οὐχὶ ψήφῳ, οὐκ ἔφη διαγιγνώσκειν τὴν βοὴν ὁποτέρᾳ μείζων (Θ. 1,87). πρατεράς γενομένης ναυμαχίας οὐκ ἔλασσον ἔχοντες ἐν τῷ ἔργῳ οἱ Χῖοι, ἢδη γὰρ καὶ ὀψὲ ἦν, ἀνεχώρησαν εἰς τὴν πόλιν (Θ. 8,61).

ΣΗΜ. α'. Ὁ γὰρ εἰνε πολλάκις διαταφητικὸς (=ηλικὴ) καὶ τίθεται συνηθέστατα μετὰ δεικτικὴν ἀντωνυμίαν ἡ δεικτικὴν ἐπίρρημα ἡ μετὰ τὰς ἐλλειπτικὰς ἐκφράσεις τεκμήριον δὲ (δηλ. ἐστὶ τοῦτο), σημείον δὲ κτλ. π.χ. δηλοῦ δέ μοι καὶ τόσε τῶν πολλαῖων ἀσθένειαν οὐγ. ἔχειται· πρὸ γὰρ τῶν Τρωϊκῶν κτλ. (Θ. 13). μαρτύριον δέ· τῆς γὰρ Δήλου κτλ. (Θ.).

ΣΗΜ. 6'. Ό. γὰρ ἐγένετο ἐκ τοῦ γε καὶ ἄφα καὶ εἶχε τὸ πρῶτον βεβαιω-
τικὴν σημασίαν (=βεβαιώς, ἀληθῶς, τῷ ὄντι), ἐξ ἣς προηλθεν ἡ αἰτιολογικὴ
καὶ ἡ διασαφητική. Τὴν βεβαιωτικὴν σημασίαν ἐτήρησε.

α') ἐν ζωηραῖς ἐρωτήσεσι π. χ. ὅλωλε γάρ; (=ἀπέθανεν ἀληθῶς; Σοφ. Οἰδ. Κ. 1583). οὗτον τὸ οὖν γάρ; (=ἀληθῶς οὐχί; Εἰν ἔχει οὕτω; Πλ. Εὔθ 289).

β') ἐν ταῖς ἀποκρίσεσι π. χ. τό γε φιλομαθὲς καὶ φιλόσοφον ταῦτόν; ταῦτο γάρ (=τὸ αὐτὸν βεβαιώς, Πλ.). Ἀλλὰ πολλάκις ὁ γάρ καὶ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν εἴνει αἰτιολογικός, αἰτιολογῶν τὰ ἡγουμένην ἢ πρότασιν νοουμένην ἐκ τῶν ἡγουμέ-
νων π. χ. καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδε' ὑπερβαίνειν νόμους; Οὐ γάρ μοι Ζεὺς ἦν ὁ
κηρύξας τάδε (=ἐτόλμων τούσδε' ὑπερβαίνειν νόμους" οὐ γάρ κτλ. Σοφ. Ἀν. 449).

γ') ἐν τῷ τοιγάρῳ (=διὰ τοῦτο βεβαιώς), ἀλλὰ γάρ (=ἀλλὰ βεβαιώς" Ε. Ἀν. 3, 2, 35).

ΣΗΜ. γ'. Ἐν τῷ καὶ γάρ ὁ γάρ ἔχει αἰτιολογικὴν σημασίαν, ὃ δὲ καὶ α') ἀ-
νήκει εἰς τὴν ἐπομένην λέξιν π. χ. καὶ γάρ ἐν τῇ γῇ ἀρχουσι Λαχεδαιμονίοις καὶ
ἐν τῇ θαλάττῃ τὸν νῦν χρόνον (=διότι καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ Ε.)
β') ἔχει ἐπιτατικὴν ἔννοιαν (=μάλιστα). Ἐπὶ ταῦτης τῆς γράμματος ἔπειται
μετὰ τὸ γάρ καὶ ἔτερον καὶ συνήθως π. χ. εὐθὺς ἔγνωσαν πάντες, δῆτι ἐγγύς
που ἐστρατοπεδεύετο Βασιλεύς, καὶ γάρ καὶ καπνὸς ἐφαίνετο ἐν κώμαις οὐ
πρόσω (==διότι μάλιστα καὶ καπνὸς" Ε. Ἀν. 2, 2, 15).

ΣΗΜ. δ'. Τοῦ ἀλλ' οὐ γάρ προηλθεν ἐξ ἐλλειψεως τῆς αἰτιολογουμένης προτά-
σεως π. χ. ἐκαλλυνόμην ἀν., εἰ ἐπίσταμην ταῦτα ἀλλ' οὐ γάρ ἐπίσταμαι (=
ἀλλ' οὐ καλλύνομαι" οὐ γάρ ἐπίσταμαι" Πλ. ἈΠ.).

§ 368. Παρατατικῶς, ὡς τὸ γάρ, συνδέει πολλάκις καὶ τὸ δις
καὶ τὸ ἐπεί π. χ. σοὶ δὲ προσήκει ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως ἀξιος ἔσει
τοῦ πατρός· ὡς ἀπασι μὲν προσήκει περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τὴν φρό-
νησιγ, μάλιστα δὲ ὑμῖν (=ἄπασι μὲν γάρ" Ἰσ. 9, 80). Ἡν ἐξετά-
ζειν βουληθῶμεν, εὑρήσομεν τὰς δημοκρατίας μεττον η τὰς ὀλιγαρ-
χίας συμφερούσας, ἐπει καὶ τὴν ἡμετέραν πολιτείαν (Ἰσ. 7, 69).

Συμπερασματικὸν σύνδεσμον.

§ 369. Διὰ τοῦ ἀρχα ἐκφέρεται πρότασις δηλοῦσα συμπέρασμα
ἔξαγόμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων (ἐκ τῆς στενῆς λογικῆς τῶν ἔννοιῶν
σχέσεως) π. χ. ὁ κολαζόμενος δίκην διδούς, δίκαια πάσχει, τὰ δὲ
δίκαια κακλὰ ὡμολόγηται, πάνυ γε τούτων ἄρα δ μὲν ποιεῖ καλά, δ
δὲ πάσχει (Πλ. Γο. 476).

ΣΗΜ. Τὸ ἄρα τοῦ παρατατικοῦ ην ἐμφαίνει πολλάκις, δῆτι νῦν γινώ-
σκεται ἀλήθεια τις ἀγνοουμένη πρότερον π. χ. ὁ τλῆμον ἀρετή, λόγος ἄρ, ησθα
λόγος λοιπὸν ησθ, δηλ. νῦν μαθίζων, δῆτι εἰσι λόγος).

§ 370. Διὰ τοῦ οὖν συνδέεται μετὰ τῶν ἡγουμένων πρότασις

δηλοῦσα συμπέρασμα τῶν ἡγουμένων, ὡς διὸ τοῦ ἄρα ἀλλὰ διὰ μὲν τοῦ οὖν ἐκφέρεται συμπέρασμα προχρηστικόν (ἔξαγόμενον ἐξ αὐτῶν τῶν προχρηστῶν), διὰ δὲ τοῦ ἄρα συμπέρασμα ἔξαγόμενον ἐκ τῆς στενῆς σχέσεως τῶν ἐννυιῶν π. χ. τὸ στράτευμα ὁ σύτος ἀπέλιπεν κρέα οὖν ἐσθίοντες διεγίγγοντο (Ξ.). Διὰ τοῦ οὖν γίνεται πολλάκις ἀνάληψις τοῦ λόγου μετὰ παρένθεσιν ἀλλου λόγου π. χ. ὁ δὲ Πρόξενος, ἔτυχε γαρ ὑπτερος προσιὼν καὶ τάξις αὐτῷ ἐπομένη τῶν ὄπλιτῶν, εὐθὺς οὖν εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων ἄγων ἔθετο τὰ διπλα (Ξ.).

ΣΗΜ. α'. Ἡ πρώτη σημασία τοῦ οὖν ἦτο βεβαιωτική (=τῷ οἴτι, βεβαιώς). Τὴν βεβαιωτικὴν σημασίαν ἔχει ἐν τῷ δ' οὖν, ὥστε, γάρ οὖν, μὲν οὖν παρεκάθητο αὐτῷ νέον ἔτι μειράκιον, ὡς ἐγῷμαι, καλόν τε κάγαθὸν τὴν φύσιν, τὴν δ' οὖν ἰδέαν πάνυ καλὸς (Πλ. Πρωτ. 315). εἰ καὶ μηδὲν ξέλο δύναται τὰ μαθήματα ταῦτα ποιεῖν ἀγαθόν, ἀλλ' οὖν ἀποτρέπει γε τοὺς νεωτέρους πολλῷ ἀμαρτημάτων (=ἀλλὰ βέβακιον εἶνε, ὅτι ἀποτρέπουσι κτλ. (*Ισ.).) τοῦ γάρ οὖν προκήδομαι (Σοφ. Ἀντ. 741).

ΣΗΜ. β'. Διὰ τοῦ μὲν οὖν ἐπιβεβιοῦται μετ' ἐπιτάσεως τὸ ὑπὸ ἀλλου λεγέμενό π. χ. ἄρρ' οὐ τόδε ἢ τὸ δένδρον, ἐφ' ὅπερ ἡγεμονίας; Τοῦτο μὲν οὖν αὐτὸν (Πλ. Φιλόδ. 230). Πολλάκις διὰ τοῦ μὲν οὖν ἐπιβεβιοῦται διάφορόν τι ἡ ἀντίθετον τοῦ ὑπὸ ἀλλου λεγέμντος κολακεῖς τοι δοκεῖ ἡ ἐητορικὴ εἶναι; Κολακεῖας μὲν οὖν μόριον (Πλ. Γο. 466). ἀγαθός ἔστι; Κλέπτης μὲν οὖν (=τούναντίον μάλιστα κλέπτης. Ἀριστφ. Σφ. 292).

§ 371. Τὸ τοίνυν εἶνε ἀσθενέστερον τοῦ οὗτον. Πολλάκις δὲ διὰ τοῦ τοίνυν γίνεται μετάβασις τοῦ λόγου εἰς τὸ νέον π. χ. ἔτι τοίνυν ταῦτα δρᾶτε (Ξ. Ἀν. 5, 1, 10).

§ 372. Τὸ τοιγάρτοι (ποιητ. τοιγάρρ) καὶ τοιγαροῦν (=διὰ τοῦτο βεβαίως, διὰ τοῦτο λοιπὸν) ἐκφέρει τὸ συμπέρασμα ὡς στερεὰν πεποιθησιν τοῦ λέγοντος π. χ. φέτο δὲ ἀρκεῖν πρὸς τὸ ἀρχικὸν εἶναι τὸν μὲν κκκῶς ποιοῦντα ἐπαινεῖν, τὸν δὲ ἀδικοῦντα μὴ ἐπαινεῖν. τοιγαροῦν αὐτῷ οἱ μὲν καλοί τε κάγαθοί τῶν συτόντων εὗροι ἡσαν, οἱ δὲ ἀθλιοὶ ἐπεβούλευνον (Ξ. Ἀν. 2, 6, 26).

§ 373. Ὁ δὴ συνδέει μετά τῶν ἡγουμένων λόγον, ὅστις εἶνε συσικὴ ἔκολουθία τῶν ἡγουμένων π. χ. ἔλεγόν τινες, ὅτι κατίδοιεν στράτευμα ἐδόκει δὴ τοῖς στρατηγοῖς οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι διασκηνοῦν, ἀλλὰ συναγαγεῖν τὸ στράτευμα πάλιν (=ἔφαίνετο λοιπὸν κκλον κτλ. Ξ. Ἀν. 4, 4, 40). Ὡς τὸ οὖν, οὕτω καὶ τὸ δὴ χρησιμεύει πολλάκις εἰς ἀνάληψιν τοῦ λόγου μετὰ παρένθεσιν π. χ. καὶ δέδη δὲ αὐτῶν κεκοσμημένον καὶ διφθαλμῶν ὑπογραφῆ καὶ γράμματος ἐν-

τριψεις—ταῦτα γάρ πάντα Μηδικά ἔστι—δεῶν δὴ τὸν κύσμον τοῦ πάππου ἔλεγε (Ξ. Κυ. 1, 3, 2).

ΣΗΜ. Η συλλογιστικὴ σημασία τοῦ δὴ προέκυψεν ἐκ τῆς χρονικῆς, καὶ ηγήσανται ὥδη π. χ. Τισσαφέρηντος εἰς τὸ στρατόπεδον ἀφιχόμενος τὸ τῶν Ἑλλήνων ἑκεῖ συντυχάνει βιστίλετο, καὶ ὅμοι δὴ πάλιν συνταξάμενοι ἐπορεύοντο. Το δὴ μετὰ τοῦ νῦν συνάπτεται εἰς μίαν λέξιν *υνδὴ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρὸ δλγου' γράφεται δὲ κεχωρισμένως νῦν δή, διαν ἐκάτερον τῶν ἐπιρρημάτων ἔχη τὴν ίδιαν αὐτοῦ σημασίαν π. χ. υνδὴ μὲν ὄμινος, νῦν δὲ φῆς. Πολλάκις τὸ δὴ ἔχει βεβαιωτικήν σημασίαν καὶ ἐπιτατικήν π. χ. ὡφελεῖ ἡμας ὑγίεια καὶ ισχὺς καὶ κάλλος καὶ πλοῦτος δὴ (=καὶ πλοῦτος βεβαιώς Πλ. Με. 87). κίνησις γάρ αὐτῇ μεγίστῃ δὴ τοῖς "Ἐλλήσιν ἐγένετο (Θ. 1, 2).

§ 374. Διὰ τοῦ οὐκοῦν (=λοιπόν) ἐκφέρεται συμπέρασμα καταφατικόν, διὰ δὲ τοῦ οὐκούν (=λοιπὸν οὐχὶ) συμπέρασμα ἀποφατικόν π. χ. οὐκοῦν καὶ περὶ πολέμου συμβούλευειν ἐπισγήσομεν (Ξ. Απ. 3, 6, 10). οὐκοῦν ἴκανῶς γε ἔχω ἐν τῷ παρόντι ξυμβούλευσθαι ποιῶ ἀττα δεῖ ήμας λέγειν (Πλ. Πολ. 398).

ΣΗΜ. Τὸ ἄρα, οὖν, δή, τοινυν οὐδέποτε τίθεται ἐν ἀργῇ τοῦ λόγου.

β'. "Υπόταξις.

§ 375. Καθ' ὑπόταξιν συνδέονται οἱ εἰδικοὶ σύνδεσμοι, οἱ αἰτιολογικοὶ πλην τοῦ γάρ, οἱ τελικοί, οἱ συμπερασματικοὶ ὥστε καὶ ὡς, οἱ ὑποθετικοί, οἱ χρονικοί, αἱ ἀναφορικαὶ λέξεις καὶ αἱ ἐρωτηματικαὶ, ἐξ ὧν καὶ αἱ ὑποτελεῖς προτάσεις λέγονται εἰδικαὶ, αἰτιολογικαὶ, τελικαὶ, συμπερασματικαὶ ἢ ἀκολουθίας, ὑποθετικαὶ, χρονικαὶ ἀναφορικαὶ καὶ πλάγιαι ἐρωτηματικαὶ.

Εἰδικαὶ προτάσεις.

§ 376. Αἱ εἰδικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται διὰ τῶν εἰδικῶν συνδέσμων ὅτι καὶ ὡς καὶ ἔξχρτῶνται ἐκ λεκτικῶν καὶ γνωστικῶν ἐν γένει ἥημάτων. Πολλάκις δὲ τίθενται πρὸς ἐπεξήγησιν τοῦ οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας. Εἶνε δὲ ἔξηρτημέναι προτάσεις κρίσεως καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ ἀποφάσεως τίθεται εἰς αὐτὰς τὸ οὐ.

§ 377. Εἰς τὰς εἰδικὰς προτάσεις, ὡς πλαγίας προτάσεις κρίσεως (ἰδ. § 382), ἐφρημόζονται οἱ ιαγόνες τοῦ πλαγίου λόγου ὡς πρὸς τὴν ἔγλισιν καὶ τὸν χρόνον, δηλ.

α') μετ' ἀρκτικὸν χρόνον τίθενται αἱ ἔγκλίσεις τῶν ἀνεξχρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως, ἡτοι ἡ ὁριστικὴ παντὸς χρόνου, ἡ ὄρι-

στική τῶν ἴστορικῶν χρόνων μετά τοῦ ἀν καὶ ἡ εὐκτικὴ μετά τοῦ
ἀν (ἰδ. § 312).

β') μετὰ ἴστορικὸν χρόνον ἀντὶ τῆς ὄριστικῆς τίθεται συγχέστε-
ρον ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου (ἰδ. § 384 β'), ἐνίστε δὲ καὶ ἡ ὄρι-
στικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ (ἰδ. § 384, 1, α' καὶ β')· καὶ
γ') μετά τῶν παραδειγμάτων.

ΣΗΜ. α'. 'Ως ἀρχικοὶ χρόνοι λαμβάνονται πλὴν τῆς ὄριστικῆς τοῦ ἐν-
στῶτος, τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ παρακειμένου καὶ οἱ ἔξης.'

α') ὁ γνωμικὸς ἀσρίστος.

β') ἄπασαι αἱ ὑποτακτικαὶ, εὐκτικαὶ καὶ προστακτικαὶ, ὅταν κεῖνται ἐν
ἀνεξαρτήτοις προτάσεσι.

γ') αἱ ὑποτακτικαὶ, αἱ εὐκτικαὶ, τὰ ἀπαρέμφατα καὶ αἱ μετοχαὶ, ὅταν
ἐξαρτῶνται ἐξ ἀρχικοῦ χρόνου.

'Ως ἴστορικοι χρόνοι λαμβάνονται πλὴν τοῦ παρατατικοῦ, τοῦ ὑπερσυντε-
λίκου καὶ τῆς ὄριστικῆς τοῦ ἀσρίστου καὶ οἱ ἔξης.'

α') ὁ ἴστορικὸς ἐνεστώς.

β') αἱ ὑποτακτικαὶ, αἱ εὐκτικαὶ, τὰ ἀπαρέμφατα καὶ αἱ μετοχαὶ, ὅταν
ἐξαρτῶνται ἐξ ἴστορικοῦ χρόνου.

ΣΗΜ. δ'. 'Η εἰδικὴ πρότασις ἐκφέρεται διὰ τοῦ φε συνήθως, ὅταν πρό-
κειται νὰ παρασταθῇ ὡς κρίσις μόνον τοῦ κυρίου ὑποκειμένου ἢ ὡς κρίσις στε-
ρουμένη ὑποτάσσεως' διὰ τοῦτο μετὰ τὸ πειθεῖν, διαβάλλειν καὶ μετ' ἀργητικὸν
λεκτικὸν ἑῆμα τίθεται συνήθεστα τὸ φε π. γ. Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν
Κύρον πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὡς ἐπιβουλεύοι αὐτῷ (Ξ.).

ΣΗΜ. γ'. Μετὰ τὰ ἑῆματα μέμνημα καὶ οἶδα τίθεται ἐνίστε πρότασις
χρονικὴ διὰ τοῦ ὅτε π. γ. μέμνηθ' δτ' ἀπηγγέλθη Φίλιππος Ἡραίον τείχος
πολιορκῶν (Δημ. 3, 4)· ἵσθ' δθ' οἱ Δάκωνες ἡμᾶς ἀπώλεσαν; ('Ἀριστοφ.
Δυ. 1150).

ΣΗΜ. δ'. Μετὰ τὰ λεκτικὰ ἑῆματα τίθεται πολλάκις εἰδικὸν ἀπαρέμφα-
τον (ἰδ. § 203, α'), μετὰ δὲ τὰ γνωστικὰ τίθεται καὶ κατηγορηματικὴ μετοχὴ¹⁾
(ἰδ. § 432, 3).

ΣΗΜ. ε' Τὸ δῆλον ὅτι ἐξ ἐλλείψεως τοῦ ἑῆματος ἀπέλη ἵστον πρὸς βεβαιω-
τικὸν ἐπίρρημα (=βεβαιώς) π. γ. θανάτου ἐτίμησαν, δῆλον ὅτι ὡς πονηροῦ
ὄντος, 'Ομοίως τὸ οἴδ' ὅτι ἡ εὖ οἴδ' δην · π. γ. ὥστε πάντας ὑμᾶς εἰδέναι καὶ
ἔλεεῖν εὖ οἴδ' δην τοὺς ἀτυχεῖς καὶ ταλαιπώρους ἀνθιζόπους (Δημ. 19. 309).
πάντων οἴδ' δην φησάντων ἄν (Δημ. 9, 1). Οὕτω λαμβάνουμενον τὸ οἴδ' δην εἶνε
ἵστον τῷ εἶμαι βέβαιος, τὸ δὲ εὖ οἴδ' δην ἵστον τῷ εἶμαι λλαγ βέβαιος.

~~Χ~~ 'Ἐξηρτημέναι ἐρωτηματικαὶ προτάσεις ἡ
πλάγιαι ἐρωτήσεις.

§ 378. Πλαγία ἡ ἐξηρτημένη λέγεται ἡ ἐρώτησις, ὅταν δὲν ἐκ-
φέρηται κακτ.' εὐθεῖαν, ἀλλὰ πλαγίως ἐξηρτημένη ἐκ τινος ἑῆματος.

Ἐκφέρεται δὲ ἡ πλαγία ἐρώτησις

α') διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιφρημάτων (τίς, ποῖος, πόσος κτλ. πῶς, ποῦ κτλ.). β') διὰ τῶν ἀριστολογικῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιφρημάτων ὅστις, δοποῖς, διπόσος κτλ. διποῖς, ὃπου κτλ. γ') διὰ τοῦ εἰ. Ὅταν δὲ ἡ ἐρώτησις εἶναι διπλῆ (διαζευκτική), ἐκφέρεται διὰ τοῦ πότερον—ἢ, εἰ—ἢ, εἴτε—εἴτε.

Ἐπὶ ἀποφάσεως τίθεται τὸ οὐ ἢ τὸ μή. ὡς καὶ εἰς τὰς εὐθείας ἐρώτησεις μάνον ἐν τῷ δευτέρῳ μέλει διαζευκτικῆς ἐρώτησεως ἐκφερομένης διὰ τοῦ εἰ—ἢ, εἴτε—εἴτε δύναται νὰ τεθῇ μή ἀντὶ οὐ· π. χ. σκοπεῖτε εἰ δίκαια λέγω ἡ μὴ (Πλ. Πρωτ. 18)..

§ 379. Εἰς τὰς πλαγίας ἐρώτησεις τίθενται αἱ ἐγκλίσεις, αἴτινες τίθενται καὶ εἰς τὰς εὐθείας ἐρώτησεις (ιδ. § 384), δηλ. ἡ ὄριστικὴ παντὸς χρόνου, ἡ ὄριστικὴ τῶν ἴστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἦν καὶ ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἦν, καὶ (ὅταν ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπορηματικὴ ιδ. § 380 γ') ἡ ὑποτακτικὴ. Ἀλλ' Ἐταν ἔξαρτῶνται ἐξ ἴστορικοῦ χρόνου τίθεται συνηθέστερον ἀντὶ τῆς ὄριστικῆς καὶ ἀντὶ τῆς ὑποτακτικῆς ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου· π. χ. οἰσθα Εὔθύδημον διόσις διδόντας ἔχει; (Πλ. Εὐθύδ. 294). ἥδεως ἂν ὑπῶν πυθοίμην, τίν' ἂν γνώμην περὶ ἐμοῦ εἴχετε, εἰ μὴ ἐτριηράρχησα (εὐθ. ἐρ. τίν' ἂν γνώμην εἴχετε περὶ ἐμοῦ, εἰ μὴ ἐτριηράρχησα; Δημ. 30, 67). ἐρωτᾶς ὁ Κρίτων πῶς μὲν θάπτῃ (εὐθ. ἐρ.: πῶς σε θάπτω; Πλ. Φριδ. 115). ἤροντο εἰ τύχοιεν ἀν εἰρήνης (εὐθ. ἐρ. τύχοιμεν ἀν εἰρήνης; Ε. Ἑλλ. 7. 4. 6). ἔθουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσι τοὺς Θηβαίους εἴτε ἄλλο τι χρήσονται (εὐθ. ἐρ.: κατακαύσωμεν τοὺς Θ. ἡ ἄλλο τι χρησώμεθα; Θ. 2. 1). ἡ μάτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιτο μένειν ἡ ἀπιέναι (εὐθ. ἐρ.: πότερον βούλει μένειν ἡ ἀπιέναι; Ε.).

ΣΗΜ. Πολλάκις ἀπαντᾷ καὶ ἡ ὄριστικὴ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἐν τῇ πλαγίᾳ ἐρώτησει· π. χ. ἐγνώση δε ἡν (Ε. Κυ 5, 4, 5). ἔνθα δή ἔγνω ἂν τις δοσου ἄξιον εἴη τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων.

§ 380. Μετὰ πρότασιν, ἡτις ὑπεμφράίνει ἀπόσπειραν, τίθεται πολλάκις πλαγία ἐρώτησις ἐκφερομένη δι' ὑποτακτικῆς μὲν μετὰ τοῦ ἦλι (ἦν, ἦν), διταν ἔξαρταται ἐξ ἀρκτικοῦ χρόνου, δι' εὐκτικῆς δὲ μετὰ τοῦ εἰ, διταν ἔξαρτᾶται ἐξ ἴστορικοῦ χρόνου· π. χ. ἐπιβουλεύουσιν ὑπερβῆναι τὰ τείχη, ἢν δύνωνται βιάζεσθαι (=πειρώμενοι

ἢν δ. Θ. 3, 26). Ποτειδαιάται ἐπεμψκν παρ' Ἀθηναίους πρέσβεις,
εἴ πως πείσειαν σφῶν πέρι μὴ νεωτερίζειν (Θ. 4, 58).

Πλάγιος λόγος.

* § 381. Ο λόγος ἢ γνώμη προσώπου τινὸς δύναται νὰ ἐκφρασθῇ
ἢ κατ' εὐθεῖαν ἢ πλαγίως. Εὖθεια ἐκφραστις (εὐθὺς λόγος) εἶναι ἡ
ἀποδίδουσα αὐτοὺς τοὺς λόγους τινός, ὡς ἐλέχθησαν ὑπ' αὐτοῦ.
Πλαγία ἐκφραστις (πλάγιος λόγος) εἶναι ἡ ἐκφραστις, ἐν ᾧ ὁ ἀρχικὸς
λόγος τινὸς ἐκφράζεται διηγηματικῶς ὑπ' ἄλλου (ἢ καὶ ὑπ' αὐτοῦ
τοῦ λέγοντος) μεταβεβλημένος συνήθως κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τῆς
συντάξεως. Οὕτως ὁ λόγος τινὸς ταῦτα βούλομαι δύναται νὰ ἐκ-
φρασθῇ ἢ κατ' εὐθεῖαν (ἐν εὐθεῖ λόγῳ), οἷον λέγει τις «ταῦτα βού-
λομαι», ἢ πλαγίως (ἐν πλαγίῳ λόγῳ), οἷον λέγει τις ὅτι ταῦτα
βούλεται ἢ φησί τις ταῦτα βούλεσθαι.

* § 382. Ανεξάρτητοι προτάσεις κρίσεως ἐκφέρονται ἐν πλαγίῳ
λόγῳ διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς (ἰδ. § 376): π. χ. ἔλεγον διὶς Κῦρος μὲν τέ-
θηκεν Ἀριαῖος δὲ πεφυγὼς ἐν τῷ σταθμῷ εἴη (εὐθ. λ.: Κῦρος μὲν
τέθηκεν. Ἀριαῖος δὲ πέφευγεν ἐν τῷ σταθμῷ Ε. Αν. 1, 2, 13). λέγει
δὲ ὡς ὑβριστής εἰμι (εὐθ. λ.: ὑβριστὴς εἰ. Δι. 24, 15). πολλάκις δὲ δι'
εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου π. χ. Ἀλέξανδρος ἐφκοκεν εἴναι Διὸς υἱός
(εὐθ. λ.: Διός εἰμι υἱός). Ενίστε δὲ διὰ μετοχῆς π. χ. Κῦρον ἐπι-
σιρατεύοντα πρῶτος ἥγειλα (ἥγειλα: Κῦρος ἐπιστρατεύει Ε. Αν.
2, 3, 19).

* § 383. Ανεξάρτητοι προτάσεις ἐπιθυμίας ἐκφέρονται ἐν τῷ
πλαγίῳ λόγῳ διὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου π. χ. ἀπηγόρευε μηδένα
βάλλειν (εὐθ. λ.: μηδεὶς βαλλέτω Ε. Κυ. 1, 4, 14).

* § 384. Αἱ εὐθεῖαι ἐρωτήσεις ἐκφέρονται ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ
κατὰ τὴν § 378.

* § 385. Οἱ γενικοὶ κανόνες τοῦ πλαγίου λόγου εἶναι οἱ ἔξις·
1. Ἐν ταῖς ἔξιτημέναις προτάσεσι τῆς κρίσεως μετὰ τὸ ὡς ἢ
ὅτι, καὶ ἐν ταῖς πλαγίαις ἐρωτήσεσι

α') μετ' ἀρχιτικὸν χρόνον τὸ ὥρμη διατηρεῖ τὴν ἔγκλισιν καὶ
τὸν χρόνον τοῦ εὐθέος λόγου ἀνευ οὐδεμιᾶς μεταβολῆς. Μόνον τὸ
πρόσωπον δύναται νὰ μεταβληθῇ κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ λόγου¹⁾.

¹⁾ Τὸ α' καὶ δ' πρόσωπον τοῦ εὐθέος λόγου μεταβίλλεται ἐν τῷ πλαγίῳ

π.χ. λέγει ως ουδέν ἔστιν ἀδικώτερον φήμης (Αἰσχ. 1, 125). εὖ
ἴστε δι τι διαφέρει φήμη καὶ συκοφαντία (Αἰσχ. 1, 145). οἰσθα Εὔθυ-
δημον διπόσους δδόντας ἔχει; (εὐθ. ἐρ.: πόσους δδόντας ἔχει Εὔθυ-
δημος; Πλ. Εὔθ. 294). Κρίτων ἔρωτῷ πᾶς με θάπιη (εὐθ. ἐρ.:
πῶς σε θάπτω; Πλ.).

6') μετὰ ιστορικὸν χρόνον ἡ ὄριστικὴ καὶ ἡ ὑποτακτικὴ τοῦ εὐ-
θέρος λόγου δύναται νὰ μείνῃ καὶ ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ ἢ νὰ μεταβληθῇ
εἰς εὐκτικὴν τοῦ αὐτοῦ χρόνου. Ἡ εὐκτικὴ αὕτη λέγεται εὐκτικὴ
πλαγίᾳ ἢ τοῦ πλαγίου λογου. Ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι ὁ παρατατικὸς
καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος στερούμενοι εὐκτικῆς μένουσιν ἐν γένει ἐν τῇ
ὄριστικῇ. (Ἄλλ' ἐνίστε μεταβάλλονται εἰς εὐκτικὴν τοῦ ἐνεστ. καὶ
τοῦ παρατ.).

Παραδείγματα.

(‘Οριστ.. ὑποτ. (ὁ Θεμιστοκλῆς) εἰπεν ὅτι ἡ πόλις σφῶν τετεί-
χισται (εἶπεν: ἡ πόλις ἡμῶν τετείχισται Θ. 1, 91). οἱ Πλαται-
εῖς ἔβουλενοντο εἵτε κατακαύσωσι (τοὺς Θηβαίους) εἵτε ἄλλο τι κορή-
σωνται (έβουλ. κατακαύσωμεν ἢ ἄλλο τι χρησώμεθα; Θ. 4).

(Εὐκτ.) ἔλεγεν ὁ Πελοπίδας ὅτι Ἄργειοι καὶ Ἄρκαδες μάχῃ
ἡτιημένοι εἰεν (ἔλεγεν: Ἄρ. καὶ Ἄρκ. μάχῃ ἥττηνται Ε. Ελλ. 7, 1, 35). Κύρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσσουτο εἰς Βαθυλῶνα (ἔλεγεν: ἡ
λόγῳ εἰς γ'. πρόσωπον π.χ. Κερκυραῖοι τὸν θεὸν ἐπήροντο εἰ παραδοῖεν Κοριν-
θίοις τὴν πόλιν (εὐθ. λ.: παραδῶμεν Κ. τὴν πόλιν). ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κύ-
ρον πότερον βούλοιτο μένειν ἢ ἀπίειναι (εὐθ. λ.: πότερον βούλει: μ. ἢ ἀπ.).

‘Αλλὰ παρατηρήστε ὅτι

α') Τὸ 6'. καὶ γ'. πρόσωπον τοῦ εὐθέος λόγου μεταβάλλεται ἐν τῷ πλαγίῳ
λόγῳ εἰς α' πρόσωπον, ἣν εἰνε αὐτὸν τὸ διηγούμενον πρόσωπον π. γ. ὁ δέ μ'
ἔφασκεν ἀγαπήσειν εἰ τὸ σῶμα σώσω (εὐθ. λ. ἀγαπήσεις εἰ τὸ σῶμα σώσεις
(Λυσ. 12, 11). Πασείδιππος ἔλεγεν ὅτι ἐγώ (ο Πασίων) τριήραρχος εἴην (εὐθ. λ.
ο Πασίων τριήραρχός ἐστι).

6') Τὸ 6' πρόσωπον τοῦ εὐθέος λόγου μένει καὶ ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ, ἣν
εἰνε τὸ πρόσωπον, πρὸς τὸ ὄπειον ἀπευθύνεται ὁ διηγούμενος π. χ. ὑμεῖς ἔθο-
ρυβεῖτε Θηραμένης δὲ εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου θορύβου...
μετ' ἔκεινον δὲ Λύτανδρος ἀναστὰς εἶπεν ὅτι παραπόνδους ὑμᾶς ἔχοι καὶ ὅτι
οὐ περὶ πολιτείας ὑμῖν ἔσται, ἀλλὰ περὶ σωτηρίας, εἰμὴ ποιήσεσθ' ἡ Θηρα-
μένης κελεύεις: (εὐθ. λ.: οὐ μέλει: μοι τοῦ ὑμετέρου θορύβου καὶ οὐ περὶ πολι-
τείας ὑμῖν ἔσται, ἀλλὰ περὶ σωτηρίας εἰμὴ ποιήσετε (Δυ. 12, 74).

δόδος ἔσται εἰς Β. Ξ. Ἀν. 1, 4, 11). Περικλῆς προηγόρευε τοὺς Ἀθηναίους ὅτι Ἀρχίδαμος μὲν οἱ ξένοις εἴη, οὐ μέντοι ἐπὶ αὐτῷ γε τῆς πόλεως γένοιτο (προηγόρευε: Ἀρχίδαμος μέν μοι ξένοις ἔστιν, οὐ μέντοι... ἐγένετο· Θ. 2, 13). ἢ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλουσι μένειν ἢ ἀπιέναι (διηρώτα: πότερον βούλει μ. ἢ ἀπιέναι; Ε. Κ. 1, 3, 15). ἐπήροστο εἰ παραδοῖεν Κορινθίοις τὴν πόλιν (ἐπήρ.: παραδῶμεν Κ. τὴν πόλιν; Θ.).

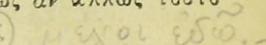
(Οριστ. καὶ εὐκτ. ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ). Οὗτοι ἔλεγον διι Κῦρος μὲν τέθηκεν, Ἀριατὸς δὲ πεφευγὼς εἴη (ἔλεγ.: Κ. μὲν τέθηκεν, Ἀρ. δὲ πέφευγε). (Κῦρος) ἐπυνθάνετο ἥδη αὐτῶν δρόσην διηγήλασσαν καὶ εἰ οἰκεῖτο ἡ χώρα (ἐπυνθ.: πόσην ὄδυν διηλάσσατε καὶ οἰκεῖται ἡ χώρα; Ε. Κ. 4, 4, 4).

(Εὐκτ. ἀντιπροσωπεύουσα παρατ.). οἱ στρατηγοὶ διηγοῦντο διι αὐτοὺς μὲν ἐπὶ τοὺς πολεμίους πλέοντες, τὴν δὲ ἀναίρεσιν τῶν νυκτῶν προστάζασιν ἀνδράσιν ικανοῖς (διηγ.: ἡμεῖς μὲν ἐπλέομεν, τὴν δὲ ἀν. προσετάξαμεν ἀνδρ. ίν. Ε. Ἑλλ. 1, 7, 5).

2. Ἡ δριστικὴ τῶν ιστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ θν καὶ ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ θν μὲνει καὶ ἐν τῷ πλαχίῳ λόγῳ καὶ μετὰ ἀρκτικὸν καὶ μετὰ ιστορικὸν χρόνον· π. χ. (Θεμιστοκλῆς) ἀπεκρίνατο διι οὔτ' ἀν αὐτὸς Σερίφιος ὃν ὀνομαστὸς ἐγένετο οὔτ' ἐκεῖνος Ἀθηναῖος (ἀπεκρ.: οὔτ' ἀν ἐγώ,... ἐγενόμην, οὔτε σύ... Πλ. Πολ. 330). (Κλεάνωρ) ἀπεκρίνατο διι πρόσθεν ἀν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ ὄπλα παραδοῖεν (ἀπεκρ.: πρόσθεν ἀν ἀποθάνοιμεν ἢ τὰ ὄπλα παραδοῦμεν. Ε. Ἀν. 2, 1, 10). ἡρώτων αὐτοὺς εἰ δοῖεν ἀν τὰ πιστὰ (ἥρ.: δοῖτε ἀν τὰ πιστά; Ε. Ἀν. 4, 8, 7).

3. Ὅταν ἡ πρότασις τῆς κρίσεως ἐξαρτᾶται ἐκ ἑῆματος συντασ-
σούντου μετ' ἀπαρεμφάτου ἢ μετοχῆς, τὸ ἑῆμα αὐτῆς μεταβάλλε-
ται εἰς ἀπαρέμφατον ἢ μετοχὴν τοῦ αὐτοῦ χρόνου καὶ μετὰ ἀρκτι-
κὸν καὶ μετὰ ιστορικὸν χρόνον· (δ ἐνεστώς καὶ ὁ παρακειμ. τοῦ
ἀπαρεμφάτου ἀντιπροσωπεύουσι καὶ τὸν παρατ. καὶ τὸν ὑπερσ. τοῦ
εὐθέος λόγου).

Τὸ ἀν τίθεται μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς μετοχῆς, ἀν
ὑπάρχῃ ἐν τῷ εὐθεῖ λόγῳ· π. χ. Κλέων οὐκ ἔφη αὐτός, ἀλλ' ἐκεῖ-
νον στρατηγεῖν. (ἔφη: οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ἐκεῖνος στρατηγεῖ· Θ. 4, 28).
τίνας εὐχάρις ὑπολαμβάνετ' εὐχεσθαι τὸν Φίλιππον, ὅτ' ἐσπευδεῖν;

(τὸ εὐχεσθαι ἐνταῦθι χάντιπρωπεύει τὸ ηὔχετο τοῦ εὗθ. λόγου· Δη. 19, 30). ἐπέδειξα αὐτὴν φρενι-ίσαντα ύμα; (ἐφενάκιτε. Δη. 19, 177). οἵεσθε τὸν πατέρα οὐκ ἄν φυλάπτειν; (οὐδὲν ἐφύλακτεν ὁ πατέρ; Δη. 19, 33). σκοπούμενος εἴρησκον οὐδαμῶς ἀν ἄλλως τοῦτο διαπραξάμενος (διαπραξάμην ἄν. Ἰτ. 15, 7).

4. Εν τῷ πλαγίῳ λόγῳ διατηρεῖται τὸ αὐτὸ ἀποφατικὸν μέριον, τὸ ὅπιον θὰ εἰχεν ὁ εὐθὺς λόγος. Ἀλλὰ τὸ ἀπαρέμφατον ἔνιστε λαμβάνει μὴ ἀντὶ οὐδὲν μηδὲν εἰρηκέναι (οὐδὲν εἰρηκα. Δ.). ἴδ. § 203 καὶ σημ. α'. Εἰς τὰς πλαγίας ἑρωτήσεις τὰς ἔχερομένας διὰ τοῦ εἰ καὶ εἰς τὸ δεύτερον μέλος τῆς διαζευκτικῆς πλαγίας ἑρωτήσεως τῆς ἔχερομένης διὰ τοῦ εἴτε-ῃ, εἴτε-εἴτε τίθεται μὴ ἢ οὐ ἀδιαφόρως. *ἴδ. § 378.*

5. Πάνται αἱ ὑποτελεῖς προτάσεις τοῦ εὐθέος λόγου ἀκολουθοῦσιν ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ τοὺς προειρημένους κακνάνας. Ἀλλ' ὁ ἀόριστος τῆς δριτικῆς, ὅταν ἀνήκῃ εἰς ὑποτελὴ πρότασιν τοῦ εὐθέος λόγου, δὲν μεταβάλλεται εἰς εὐκτικήν. Ἀμετάβλητος μένει καὶ ἡ ὑπόθεσις τοῦ δ'^{τοῦ} εἴδους, ἢ δηλοῦσα τὸ μὴ πραγματικὸν (*ἴδ. § 403.*)..

Τὸ ἀν τὸ συνημμένον μεθ' ὑποτακτικῆς (ἐν ταῖς ὑποθετικαῖς προτάσεσιν πκραλείπεται ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ, ὅταν ἡ ὑποτακτικὴ μεταβάλληται εἰς εὐκτικὴν τοῦ πλαγίου λόγου· π. χ. προλέγω δτι, ὅπότερ; ἀν δποκρίνηται, ἔξελεγχθήσεται (*Πλ. Εὐθυδ. 275.*). εἴπεν δτι ἀνδρα ἄγοι, ὃν εἰρξαι δέοι (εἴπεν: ἀνδρα ἄγω, ὃν εἰρξαι δεν. Ε. 'Ελλ. 5, 4, 8). Ἀγησίλαος ἔλεγεν δτι, ει βλαβερὰ πεπραχδς εἴη, δίκαιοις εἴη ζημιοῦσθαι. (ἔλεγε: ει βλαβερὰ πέπραχχ, δίκ. εἰη ζημ. Ε. 'Ελλ. 5, 2, 32). Τισσαφέρνης ὄμοσεν Ἀγησίλᾳ, ει σπι σαιτο, ἔως ἔλθοιεν, οὓς πέμψεις πρὸς βασιλέα ἀγγέλους, διαπράξεσθαι ἀφέθηναι αὐτονόμους τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἑλληνίδας πόλεις (εὐθ. λ.: ἔὰν σπείσῃ, ἔως ἀν ἔλθωσιν οἱ πρέσβεις, οὓς ἀν πέμψω. Ε. 'Αγ. 1, 10). Θηραμένης εἴπεν δτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου θορύβου, ἐπειδὴ πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων εἰδείη τοὺς τὰ ἔμοια πρότυντας αὐτῷ. (εἴπεν: οὐδέν μοι μέλει τοῦ ὑμετέρου θορύβου, ἐπειδὴ... οίδα. Λυσ.). Ἀναξίδιος ἀπεκρίνατο δτι βουλεύσοιτο περὶ τῶν στρατιωτῶν δτι δύναιτο ἀγαθὸν (χπεκρ: βουλεύσομαι... δ, τι ἀν δύνωμαι ἀγαθὸν (Ε. 'Αν. 7, 1, 35). ἡρόμην εἰ τινες εἴεν μάστυρες, ὡν ἐναντίον ἀπέδοταν (ἡρ.: εἰσί τινες μάστυρες, ὡν ἐνα-

τίον ἀπέδοτε; Δη. 30, 29). ήκεν ἄγγελος λέγων δτι λελοιπόν
εῖναι Συέννεσις τὰ ἄκρα, ἐπεὶ ἥσθετο τὸ Μένωνος στράτευμα (εὐθ. λ.
λέλοιπε Συέννεσις τὰ ἄκρα, ἐπεὶ ἥσθετο... Ε. Ἀν. 1, 3, 20).
ἔδοκει προδόθηναι ἀν τὴν πόλιν, εἰ μὴ ἔφθασαν ξυλλαβόντες τοὺς
ἄνδρας (προεδόθη ἀν ἡ πόλις εἰμήν ἔφθασαν.. (Θ.).

ΣΗΜ. Πᾶσα ὑποτελής πρότασις μετὰ ἱστορικὸν χρόνον καὶ ἀν ἡ κυρία
πρότασις αὐτῆς δὲν εἶνε ἐν πλαγίᾳ λόγῳ ἀκόλουθεῖ τοὺς καινόνας τοῦ πλαγίου
λόγου, ἐὰν ἔκφράζῃ πλαγίως τὴν γνώμην, ἢν εἴχε τις ἐν τῷ παρελθόντι, δηλ.
ἢ λαμβάνει τὴν εὐκτικὴν τοῦ πλαγίου λόγου ἢ τηρεῖ τὴν ἔγκλισιν τοῦ εὐθέος
λόγου^{π.} π. χ. οὐκ ἦν τοῦ πολέμου πέρας οὐδὲ ἀπαλλαγὴ, ἐὰν μὴ Θηβαί-
ων καὶ Θετταλῶν ἔχθρούς ποιήσεις τῇ πόλει (οὐκ εἴστι μοι τοῦ πολέμου πέρας
οὐδὲ ἀπαλλαγὴ, ἐὰν μὴ Θηβ. καὶ Θεττ. ἔχθρούς ποιήσω τῇ πόλει εἴνε ἡ γνώμη
τοῦ Φ. Δη. 18, 155). ἔτοιμος ἦν ἀποτίνειν, εἰ καταγγοῖσεν αὐτοῦ (δ ἀρχικὸς λό-
γος : ἔτοιμός εἰμι ἀποτίνειν, ἔάν μου καταγνῶσιν. Ἰτ. 7, 16). Ἐτεόνικος εἰ-
στήκει παρὰ τὰς πύλας ὡς συγκλήτων, ὅποτε ἔξω γένοιντο πάντες (συγκλήσω
τὰς πύλας, ὅπόταν ἔξω γένονται πάντες ἢτο ἡ γνώμη τοῦ Ἐτεονίκου. Ε. Ἀν.
7, 1, 12). ἦν δέ τις εἰπη ἡ ἐπιψηφολη κινεῖν τὰ χρήματα ταῦτα ἐις ἄλλο τι,
θάνατον ζητεῖν ἐπέθετο (Θ. 2, 24).

§ 386. Ἐπὶ τοῦ πλαγίου λόγου παρατηρητέον πρὸς τούτοις τὰ
ἔξης:

α') ἐνίστε εὑρηται ὁ παρατατικός καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος μετὰ
τοῦ δτι ἡ ὡς ἀντιπροσωπεύων τὸν ἐνεστῶτα καὶ τὸν παρρκείμε-
νον τοῦ εὐθέος λόγου μετὰ ἱστορικὸν χρόνον· π. χ. ἔξηπάτα ἡμᾶς καὶ
ἔλεγεν ὡς φιλαθήναιος ἦν καὶ τὰν Σάμων πρῶτος κατείπει (ἔλεγε:
φιλαθήναιος εἰμι καὶ πρῶτος τὴν Σ. κατεῖπον Ἀριστφ. Σφ. 283).
ἐν ἀπορίᾳ ἤσαν οἱ Ἑλληνες ἐννοούμενοι δτι ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύ-
ραις ἤσαν, ἀγορὰν δ' οὐδεὶς ἔτι παρέζειν ἐμελλει, ἀπεῖχον δὲ τῆς
Ἐλλαδὸς οὐ μεῖνον ἡ μύρια στάδια (εὐθ. λ.: ἐπὶ ταῖς β. θ. έσμεν,
ἀγορὰν δ' οὐδεὶς ἔτι παρέζειν μέλλει, ἀπέχομεν δέ... Ε. Ἀν.).

β') ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ μετὰ πρότασιν ἔκφερομένην διὰ τοῦ δτι
ἡ ὡς κατ' εὐκτικὴν τίθεται ἐνίστε πρότασις κατ' εὐκτικὴν συνδεο-
μένη διὰ τοῦ γὰρ ἡ τοῦ οὖν ἡ τοῦ δέ, ἵνα συνεχίσῃ τὸν πλαγίου
λόγον· π. χ. Δικομήδης ἔλεγεν ὡς μόνοις τοῖς Ἀρκάπι Ηελοπόν-
νησος πατρὶς εἰη̄ μόνοι γὰρ αὐτόχθονες ἐν αὐτῇ οἰκοῖεν (Ε.). ἀπε-
κρίνετο Ποσείδιππος δτι τριήραρχος ἐγὼ τῆς νεώς εἰη̄ πλεύσοιτο
μεν οἱ ἐγὼ κελεύω (Δη. 50, 50).

γ') Πολλάκις μετὰ λεκτικὸν ῥῆμα συντεταγμένον μετ' ἀπα-

ρεμαράτου ἔπειται πρότασις ὑποτελῆς η̄ πρότασις διὰ τοῦ γὰρ η̄ τοῦ οὗν συνδεομένη κατ̄ ἀπαρέμφτον. π.χ. Ἀριαῖος ἔφη πολλοὺς εἶναι Πέρσας ἐκυτοῦ θελτίους, οὓς οὐκ ἀνέχεσθαι αὐτοῦ βασιλεύοντος (Ξ. Ἀν. 2, 2, 1): οὐκ ἔφη ἐρεῖν· δρκοντος γὰρ δμομωκέναι (Λυσ. 13, 21). τὸν Σωκράτη Ἀριστόδημος ἔφη κατὰ τὴν ὁδὸν πολεύεσθαι ὑπολειπόμενον· ἐπειδὴ δὲ γενέσθαι ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀγάθωνος, ἀνεῳγμένην καταλαμβάνειν τὴν θύραν· εὐθὺς οὖν, ὡς ἰδεῖν τὸν Ἀγάθωνα, ὃ, φάναι, Ἀριστόδημε, εἰς καλὸν ἤκεις (Πλ. Συμ. 174).

δ') Ἐνίστε ἐκ τοῦ διὰ τοῦ ὅτι η̄ ὁ εἰκόνειον μετάβασις εἰς τὸ ἀπαρέμφτον· π.χ. εἰπον ὅτι σφίσι μὲν δοκεῖεν ἀδικεῖν οἱ Ἀθηναῖοι, βούλεσθαι δὲ καὶ τοὺς πάντας ξυμμάχους παρακαλέσαι (Θ. 1, 87).

ε') πολλάκις (μάλιστα ἐν λόγῳ μακρῷ) γίνεται μετάβασις ἐκ τοῦ πλαγίου λόγου εἰς τὸν εὐθύν. π.χ. λέγοντος ἐμοῦ ταῦτα, ἀποκρίνεται Πολυκλῆς ὅτι δ συντριψθαρχος αὐτῷ οὐχ ἦκοι ἐπὶ τὴν ταῦν οὐκοντος παραλήψομαι μόρος τὴν τριήρη (Δη. 20, 37).

ζ') Διὰ τοῦ ὅτι εἰσάγεται ἐνίστε εὐθεῖα πρότασις ἀνευ οὐδεμιᾶς μεταβολῆς ἐν τῇ συντάξει· π.χ. ἀπεκρίνατο, ὅτι, ὃ δέοποτα, οὐ ζῆ (Ξ. Κυ. 7, 3, 3). ἐροῦμεν ὅτι ἥδηκει γὰρ ημᾶς η πόλις (Πλ. Κρ. 50). Ισως δὲ εἴποιεν οἱ νόμοι, ὅτι, ὃ Σώφατες, μὴ θαύμαζε (Πλ. Κρ. 50).

Αἰτιολογικαὶ προτάσεις.

§ 387. Αἱ αἰτιολογικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται α') διὰ τοῦ ὅτι, διότι, οἷς· δ') διὰ τῶν χρονικῶν συνδέσμων ἐπεί, ἐπειδὴ, ὅτε. Είνε δε ἐξηρτημέναι προτάσεις κρίσεως καὶ ἔχουσι πάντατε ἐπὶ ἀπιφάσεως; τὸ οὐ.

§ 388. Εἰς τὰς αἰτιολογικὰς προτάσεις τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως. Μόνον μετὰ ίστορικῶν χρόνον τίθεται ἐνίστε η εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου καὶ τότε η αἰτιολογία παρίσταται ὡς γνώμη τοῦ κυρίου ὑποκειμένου· π.χ. οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον ἡσσαπτοι, διότι (= διότι) οὐ πολὺ ἐτίκων (Θ. 7, 34). νῦν τρυφᾶς, διότι πάντες εἰσὶ διδάσκαλοι ἀρετῆς (Πλ. Ηρωτ. 327). διε πολλὰ τοιαῦτα γεγένηται, εἰκὸς ὑμᾶς μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους πιστοὺς ἥγεισθαι (Λυσ. 19, 5). Οἱ Ἀθηναῖοι τὸν

Περικλέων -
Περικλέων ἐνάκιζον, οὗτος τοῦ πολέμου ὃν οὐκ ἐπεξάγοι ἐπὶ τοὺς πολεμίους (Θ. 2, 21).

ΣΗΜ. Μετὰ τὰ ἔνθατα τὰ σημαίνοντα πάθος ψυχῆς (χαίρειν, λυπεῖσθαι, θυμούζειν, ἡγχανακτεῖν καὶ τὰ θυμοῖς) ἐκφέρεται συνήθως ἡ αἰτιολογ. πρότασις δικ τοῦ δικ π. γ. καίω δικ εὐδοκμεῖς (Πλ. Λα. 181). Πολλάκις δὲ μετὰ τὰ εἰρημένα ἔνθατα καὶ τὰς συνωνύμους ἐκφάσεις αἰσχρόν ἔστι, δεινόν διπολικόν. τίθεται δὲ τοῦ τὸ ὑποθετικὸν εἰς π. γ. ἡγχανακτώ, εἰ τὰς γένθατα λυπεῖ τινας ὑπῶν, εἰ διαρπασθήσεται (Δημ. 8, 55). οὐκ αἰσχρόν, εἰ Ἀθηναῖος ὄντες βίβεῖσθαι, ἀθρωπὸν φοβήσεσθε;

Τελικαὶ προτάσεις.

§ 389. Αἱ τελικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται διὰ τῶν τελικῶν συνδέσμων ἵνα, δπως, ὡς καὶ ἀποφρτικῶς διὰ τοῦ ἵνα μή, δπως μὴ καὶ διὰ μόνου τοῦ μή.

§ 390. Εἰ; τὰ; τελικά; προτάσεις, άν μὲν ἐξαρτῶνται ἐξ ἀρκτικοῦ χρόνου, τίθεται ὑποτακτική. Ή, δὲ ἐξαρτῶνται ἐξ ἴστορικοῦ χρόνου, τίθεται συνήθως εὐκτική, ἐνίστε δὲ καὶ εὐκτική καὶ ὑποτακτική ἐν τῷ κύτῳ λόγῳ π. γ. κύνικς τρέψεις, ἵνα σοι τοὺς λύκους ἀπό τῶν ποιοῦσται ἀπερύκωσι (Ξ). Ηὐλλάχ διδάσκεις ἀρθρόνως διὰ φθένον, δπως πολλὰ ἀκούων μηδὲ ἐν μάθω. Τιμόθεος δικεῖται γιλίας δρακούμας, ἵνα διαδοίη τοῖς Βιωτοῖς καὶ παραμέρασι (Δημ. 49, 14).

ΣΗΜ α'. Μετὰ τοῦ δπως καὶ τοῦ ως μεθ' ὑποτακτικῆς συνάπτεται πολλάκις καὶ τὸ ἵνα π. γ. τὰς ἀρετὰς ἐπιτηδεύσουμεν, δπως δην μετὰ πλείστων ἀγαθῶν τοῦ βίου διάγωμεν (Πτ. 3, 2); ως δην μάθης, ἔκουσσον. Μετὰ τοῦ ἵνα συνάπτεται τὸ ἄν, δταν εἶνε ἡντὶ ἀντωνικῶν τοπικῶν ἐπιφρέματος (=δπου), π.γ. πατοῖς πᾶσα, ή' δην περάτη τις εἰδ. ('Αριστος').

ΣΗΜ β'. Μετὰ ὁῆμα εὐκτικῆς ἐγκλίσεως τίθεται ἐνίστε ἐν τῇ τελικῇ προτάσει εὐκτική κατ' ἀρμοσίων π. γ. ἡρ' οὐς ἂν ἐπὶ πᾶν ἔλιθοι, ως (=εἴνα) ἡμᾶς αἰκισταμενος πᾶσιν ἀνθρώποις φέρον παράσκου τοῦ στρατευσαί ποτε ἐπ' αὐτόν (Ξ. 'Αν. 6, 1, 18). θυμὸν γένοιτο πληρώσας ποτε, ἦν' αἱ Μυκηναὶ γνοῖσν αλπ. Σορ. Φιλ. 324).

§ 391. Μετὰ πρότασιν σημαίνουσαν εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον (ιδ. § 307) η μετὰ πρότασιν σημαίνουσαν ἦτι ἐπρέπει νὰ γίνῃ τι, δπερ δμως δὲν γίνεται: η δὲν ἔγινεν (ιδ. § 306) η μετὰ ὑπόθεσιν τοῦ δ' εἰδους (ιδ. § 403) τίθεται τελικὴ πρότασις διὰ τοῦ ἵνα, σπαχιώτερον διὰ τοῦ δπως η ως μεθ' ὁριστικῆς ἴστορικοῦ χρόνου πρὸς δήλωσιν τησποῦ, δτας δὲν ἐκπληρούσται η δὲν ἐξεπληρώθη π. γ. εἰ γάρ ὀφελον αἰσι τε εἶναι οἱ πόλλοι τὰ μέγιστα κακὰ ἐξεργάζεσθαι, ἵνα

οῖοι τε ἥσαν αὖ καὶ ἀγαθὴ τὰ μέρηστα (Πλ. Κρ. 44). ἔχοῦν τε Πηγάτους ζεῦξαι πτερόν, ὅπως ἐφαίνουν τοὺς θεοῖς τραγικώτερος ('Αριστοφ. Εἰρ. 136). εἰ τῆς ἀκουούσης ἔτι ἥη πηγῆς δι' ὧτων φραγμός, οὐκ ἀν ἐσχόμην τὸ μὴ ποκλήσαι τούμὸν ἀθλιον δέμας, ἦν τυφλός τε καὶ κλύων μηδὲν (Σοφ. Οἰδ. τ. 1386). Ὁμοίως λέγεται παρ' ἡμῖν· εἴθε νὰ είχα διὰ νὰ σου ἔδιδα κτλ.

Ἀντικειμενικαὶ τελικαὶ προτάσεις.

§ 392. Μετὰ τὰ ἁγματα τὰ σημαίνοντα σκέψιν, φροντίδα, ἐνέργειαν ἐκφέρεται πρότασις διὰ τοῦ ὅπως καὶ ὅπως μὴ καὶ ὄριστικῆς μέλλοντος, σπανίως ὑποτακτικῆς ἀρρίστου 6'.

'Αλλὰ μετὰ ἴστορικὸν χρόνον δύναται νὰ τεθῇ ἀντὶ τῆς ὄριστικῆς τοῦ μέλλοντος ἡ εὐκτικὴ τοῦ μέλλοντος καὶ ἀντὶ τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ 6' ἀρρίστου ἡ εὐκτικὴ αὐτοῦ· π. χ. ἐπιμελεῖται ὅπως (ἢ ὅπως μὴ) γενήσεται ἡ γένηται ἐπεμελεῖτο ὅπως γενήσεται ἡ γενήσουτο, γένηται ἡ γέροιτο ἐπιμέλονται ὅπως μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολίται (Ξ. Κυ. 1, 2, 3). ὅπως ὡς βελτιστοι ἔσονται αὐτὸς ἐσκόπει (Ξ. Κυ., 1, 10). οὐχ ὅπως πλείον οις ἀξιος γένηται ἐπιμελεῖται, ἀλλ᾽ αὐτὸς ἔτι πλεῖστα ώραια καρπώσεται (Ξ. Συμπ. 8, 25). ἐπρασσον ὅπως τις βοήθεια ἥξει (Θ.). ἐπρασσεν ὅπως πόλεμος γένηται (Θ. 1, 57). ἔξη ὑπὸ πολλῆς ἐπιμελείας ὅπως ὡς ἐλάχιστα μὲν ὅψουτο, ἐλάχιστα δ' ἀκούσουτο, ἐλάχιστα δ' ἔροιτο (Ξ. Οἰκ. 7, 5).

§ 393. Αἱ διὰ του ὅπως (ἢ ὅπως μὴ) μετὰ τὰ εἰρημένα ἁγματα ἐκφερόμεναι προτάσεις λέγονται ἀντικειμενικαὶ, διότι ἐκφράζουσι τὸ ἀμεσον ἀντικείμενον τοῦ κυρίου ἁγμάτος ἀνήκουσι δὲ εἰς τὰς τελικάς, διότι ὑποδηλοῦσι σκοπόν.

ΣΗΜ. Τὸ δόπως εἶνε κυρίως ἀναφορικὸν ἐπίφρημα (=ώς)· π. χ. οὐτας δηπως δύνανται (Θ. 7, 67). ἔπειτα τίθεται εἰς τὰς πλατιὰς ἐρωτήσεις μεθ' οὗ. στικῆς μέλλοντος ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ διφ τρόπων· π. χ. σκοπεῖ δηπως ἡ πλατιὰ σωθήσεται (=τίνι τρόπῳ ἡ π. σωθ.). τοῖς γεγενημένοις πονηροῖς, δηπως δάσουσι δικηρ, ὅδον δείκνυσι (Δη. 24, 106). Ἐκ τῆς χρήσεως ταύτης προέκυψεν ἡ τελικὴ σημασία αὐτοῦ. Ἡ ἐρωτηματικὴ σημασία τοῦ δηπως φάίνεται ἐκ παραδειγμάτων, ἐν οἷς κεῖνται ἀλλαὶ ἐρωτηματικαὶ λέξεις ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας· π. χ. σκοπεῖ δὲ διφ τρόπου μὴ γενήσουσται φίλοι (Δη. 16, 19). ἐσκόπει πῶς τούτους λύσει (Δη. 24, 155). ἐπρασσεν δηγ ὡφέλειά τις ἥξει (Θ. 1, 65). ἐπρασσεν διφ τρόπῳ ἐνμβήσεται (Θ. 3, 128).

§ 394. Πολλάκις κατὰ παράξεψιν τοῦ κυρίου ἁγμάτος (σκύτει-

ἢ σκοπεῖτε) τίθεται τὸ ὅπως καὶ τὸ ὅπως μὴ μεθ' ὄριστ. μέλλοντος πρὸς ἔκφρασιν ἐντόνου παρακελεύσεως· π. χ. ὅπως ἔσεσθε ἀξιούσιοι τῆς ἐλευθερίας (=σκοπεῖτε ὅπως ἔσεσθε...=κυττάξετε νὰ φανῆτε... Ε. Ἀν. 1, 7, 3). ὅπως τεῦτα μηδεὶς ἀνθρώπων πεύσεται (Λυσ. 1, 24).

§ 395. Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα φόβον καὶ μέριμναν (δέδοικα, φοβοῦμαι, φυλάττομαι, εὐλαβοῦμαι, ὑποπτεύω, σκοπῶ, δρῶ καὶ τὰ ὅμοια) ἐπιφέρεται πρότασις διὰ τοῦ μὴ καὶ μὴ οὐ μεθ' ὑποτακτικῆς ἐνεστῶτος ἢ ἀσφαλοῦστου β' ἢ μεθ' ὄριστικῆς μέλλοντος, διὰ πρόκειται νὰ δηλωθῇ φόβος μὴ γίνῃ ἢ μὴ δὲν γίνῃ τι π. χ. φοβεῖται μὴ τὰ ἔσχατα πάθῃ (Ε. Κυ. 3, 1, 22). ὑποπτεύομαι μὴ οὐ κοινοὶ ἀποβῆτε (Θ. 3, 53). εὐλαβοῦ μὴ φαγῆ; κακὸς (Σοφ. Οἰδ. Τυρ. 1129). δέδοικα μὴ ἄλλου τινὸς μεθέξω (Ε. Κυ. 2, 3, 6). ὑπερεφοβεῖτο μὴ οἱ δ πάππος ἀποθάνῃ (Ε. Κυ. 1, 4, 2). Ἄλλὰ μετὰ ἴστορικὸν χρόνον δύναται νὰ τεθῇ ἀντὶ τῆς ὑποτακτικῆς εὐκτικήν π. χ. ἔδεισαν οἱ "Ἐλληνες μὴ προσάγοιεν πρὸς τὸ κέρας καὶ αὐτοὺς κατακόψειαν" (Ε. Ἀν. 1, 10, 9). ἀδεδοίκειν μὴ ἐν τῷ κρατῆρι φέρμικκα μεμιγμένα εἴη (Ε. Κυ. 1, 3, 16).

'Αντὶ τοῦ μὴ τίθεται πολλάκις ὅπως μή, ώς μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα σκέψιν ἢ ἐνέργειαν π. χ. δέδοικα ὅπως μὴ πάνθ' ἄμυνεινται (Δη. 9, 75). δέδοιχ' ὅπως μοι μὴ λίαν φανῆς σοφὴ (Εὔρ. Ἐππ. 518). Καὶ κατ' ἔλλειψιν τοῦ κυρίου ῥήματος τίθεται πολλάκις τὸ ὅπως μὴ μεθ' ὄριστικῆς μέλλοντος· π. χ. οἷμοι τάλκες, ὁ Ζεὺς ὅπως μὴ μ' ὀψεται (φοβοῦμαι ὅπως μή...=φοβοῦμαι νὰ μὴ μὲ ίδῃ ὁ Ζεύς· Ἀριστφ. Θρ. 14, 94).

ΣΗΜ. α'. Τὸ μὴ ἡ μὴ οὐ μεθ' ὑποτακτικῆς εὑρηται καὶ κατ' ἔλλειψιν τοῦ κυρίου ῥήματος· π. χ. μὴ ἀγροικότερον ἢ τὸ ἀληθὲς εἰπεῖν (φοβοῦμαι μή... Πλ. Γο. 462). μὴ οὐ τούτῳ ἢ χαλεπον (Πλ. Ἀπ. 49).

ΣΗΜ. β'. Εἳς ἔλλειψις τοῦ κυρίου ῥήματος προσῆλθε α') ἡ σύνταξις τοῦ οὐ μὴ μεθ' ὑποτακτικῆς χορίστου β' (σπανίως α') ἢ μεθ' ὄριστικῆς μέλλοντος εἰς δῆλωσιν ἐντόνου ἀρνήσεως τοῦ μέλλοντος· π. χ. ἐὰν τὴν ἀπιστίαν σώζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε (=οὐδὲν δεινὸν πείσεσθε· Δη. 6, 24) τοιώτου ἐπιτηδείου, οἷον οὐδένα μῆποτε εὐδήσω (=οἶον οὐδένα εὐρίσω· Πλ. Κρ. 44).

β') ἡ σύνταξις τοῦ οὐ μὴ μετὰ τοῦ δέ προσώπου τῆς ὄριστικῆς τοῦ μέλλοντος εἰς δῆλωσιν ἐντόνου ἀπαγορεύσεως· π. χ. οὐ μὴ εἴσαι εἰς τὴν οἰκίαν (μὴ εἰσέλθης· Ἰσ. 8, 24). καὶ μετ' ἔρωτήσεως· π. χ. οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἔμοι; (=δὲν θὰ κυττάξῃς νὰ μὴ φλυαρῆς, ἀλλὰ νὰ ἱκολουθῆς ἔμει; · Αριστφ. Ν. 504).

§ 396. Μετὰ τὰ φίσου σημαντικὰ ἔγματα, ὅταν πρόκειται περὶ φίσου μὴ (δὲν) γίνεται ἢ μὴ (δὲν) ἔγινεν ἢ μὴ (δὲν) ἔχει γίνει τι, τίθεται τὸ μὴ ἢ μὴ οὐ μεθ' ὀριστικῆς ἐνεστῶτος ἢ ἀσορίστου ἢ παρακειμένου π. χ. δέδοικα μὴ πληγῶν δέει (Ἄρ. Νεφ. 493). φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἡμαρτήκαμεν (Θ. 3, 53). δέδοικα μὴ πάντα διὰ νημερτέων εἴπε (Οδ. Ε. 300).

Προτάσεις ἀκολουθίας.

§ 397. Αἱ προτάσεις τῆς ἀκολουθίας ἐκφράζουσιν ἐπακολούθημα ἢ ἀποτέλεσμα τῆς ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει πράξεως. Ἐκφέρονται δὲ διὰ τοῦ ὥστε (σπανίως δὲ διὰ τοῦ ὡς παρὰ ποιηταῖς καὶ παρὰ Βενοφῶντι).

α') καθ' ὄριτικήν, ὅταν ἡ πρότασις τῆς ἀκολουθίας παρίσταται ὡς πραγματικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει πράξεως π. χ. οὕτω σκαίος καὶ ἀναίσθητος εἰ, ὥστε οὐ δύνασαι λογίσασθαι (Δη. 18, 20).

ΣΙΜ. Τὸ ὥστε ἐν ταύτῃ τῇ συντάξει δὲν ἔχει καμιάν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐγκλίσεως. "Οὐεν δι" αὐτοῦ δύναται νὰ εἰσάγηται πᾶσα ἀνεξάρτητος πρότασις ἐπομένως μετὰ τοῦ ὥστε δύναται νὰ τεθῇ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὄριτικὴ ἴστορικοῦ χρόνου μετὰ τοῦ ἄν, ὑποτακτική καὶ προστακτική, κατὰ τὴν σημασίαν αὐτῶν, ἔτι δὲ καὶ ἐρωτηματικὴ ποέτασις π. χ. πάντες πολεμικὰ ἔργα παρεσκευάζον, ὥστε τὴν πόλιν ὃντως ἀν ἦρήσω πολέμου ἐργαστήριον εἶναι (Ξ. Ἀγ. 1, 26). πλοία ἡμῖν πάρεστιν ὥστε, ὅποι ἀν βούλησθε, ἔξαίφνης ὅν διπλέσσουτε (Ξ. Ἀν. 5, 6, 20). Πρωταγόρας ἔιδον διατρίβει· ὥστε θάρρου (Πλ. Πρωτ. 331). τοσαῦτα ἔχω λέγειν καλά ἔργα, ὥστε μὴ φοβώμεθα (Πλ. Φαιδρ. 245).

β') κατ' ἀπαρέμφτον 1) ὅταν ἡ πρότασις τῆς ἀκολουθίας παρίσταται ὡς δυνατὸν ἀπλῶς ἐπακολούθημα τῆς ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει πράξεως ἢ ὡς σύμφωνον πρὸς αὐτήν. "Αν δὲ ἐπακολουθῇ πράγματι η̄ ὅχι, δὲν δηλοῦται, ἐνίστε δὲ δύπεμφαίνεται ἡ πραγματικότης αὐτοῦ. Ἐπὶ ἀρνήσεως τίθεται τὸ μή π. χ. πολλὴν κραυγὴν ἐποίουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (=ώστε η̄το δυνατὸν καὶ οἱ πολέμιοι νὰ ἀκούωσι Ξ. Ἀν. 2, 2, 7). ὁ ποταμὸς τοσοῦτος τὸ βαθός ὥστε μηδὲ τὰ δόρκτα διερέχειν πειραμένους τοῦ βάθους (Ξ.). Κλέαρχος ἡλαυνεῖ ἐπὶ τοὺς Μένωνας, ὥστε ἐκείνους ἐκπειλῆγθαι καὶ αὐτὸς Μένωνας καὶ τρέχειν ἐπὶ τὰ ὄπλα (Ξ.). Οὕτω κεῖται κανονικῶς μετὰ συγκριτικοῦ τὸ η̄ ὥστε μετ' ἀπεριμφάτου π. χ. οἱ ἀκοντισταὶ βιργυταροὶ ἀκόντισον η̄ ὥστε διειπισθμα (η̄ ὥστε νὰ

είνε δυνατὸν νὰ φθέγωσι). 2) ὅταν ἡ πρόταξις τῆς σκολοπίδης παρίσταται ὡς σκοπὸς ἐπιληφθεντος π.χ. πάν ποιεῖσιν, ώστε μὴ διδόγαι δίγην (Πλ. Γο. 470). 3) ὅταν τὸ ώστε σημαίνῃ ἐπὶ τῇ αντίθητῃ, εἰς τῷ δρόῳ πολλαῖ πρεσβεῖαι ἀπήγνωτων καὶ χρήματα ἐδίδοσαν, ώστε μὴ ἐμβάλλειν (ἐπὶ τῷ δρόῳ νὰ μὴ ἐμβάλλωσι. Ε. Ἐλλ. 5, 3, 15). Ἀντὶ τοῦ ώστε ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας τίθεται συνήθεως; τὸ ἐφ' φὴ ἐφ' φτε μετ' ἀπαρεμφάτου ἐνεστῶτος ἢ ἀορίστου ἢ μεθ' ὄριστικῆς μέλλοντος, ὅταν μάλιστα προηγήται τὸ ἐπὶ τούτῳ π.χ. ἀφίεμέν σε ἐπὶ τούτῳ μέντοι, ἐφ' φτε μηκέτι φιλοσοφεῖν (Πλ. Ἀπ. 29). οἱ δ' ἐν Ἰθώμῃ ξυνέθεσαν πρὸς τοὺς Δακεδακιμονίους, ἐφ' φτε ἔξισαν ἐκ Πελοποννήσου (Θ. 1, 103).

ΣΗΜ. α'. Ἐνίστε τὸ ώστε τίθεται μετ' ἀπαρεμφάτου, ἔνθα συνήθως τίθεται ἀπλοῦν ἀπαρεμφάτον, οἷον ἐπὶ φημάτων, συντασσομένων μετὰ τελ. ἀπαρεμφάτου ὡς ἀντικειμένου, καὶ ἐπὶ ἐπιθέτων, μεθ' ὧν τίθεται ἀπλοῦν ἀπαρεμφάτον π.χ. Κύπρις ἥθελι ώστε γίγνεσθαι τάδε (Εὐρ. Ἰππ. 1327). ἐπεισαγ τοὺς Ἀθηναίους ώστε ἔξαγαγεῖν ἐκ Πούλου Μεσσηνίους (Θ. 5, 35). Φυχρὸν τὸ ὑδωρ ώστε λούσασθαι (Ξ. Ἀπ. 3, 13, 3. πρθ. λούσασθαι ψυχοστερον καὶ θερμόστερον πιεῖν) ἐν τῷ αὐτῷ κεφ); Πῶς τις ἵκανὸς γένοιτο ἐν ώστε ἀεὶ προστίτατει τὸ προσῆκον; (Πλ. Ιούλ. 295).

Ἐνίστε τίθεται καὶ μετὰ φημάτων, τὰ ὅποια λαμβάνουσιν ὑποκείμενον ἀπαρεμφάτον π.χ. πάνω μοι ἐμέλησεν, ώστε εἰδέναι (Ξ. Κυ. 4, 3, 19). Ξυνέθη εύθυνος μετὰ τὴν μάχην ώστε πολέμου μηδὲν ἔτι ἀγασθαι μηδετέρους (Θ. 5, 14).

ΣΗΜ. β'. Ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ τίθεται ἐνίστε μετὰ τοῦ ώστε ἀντὶ ὄριστικῆς ἀπαρεμφάτον ἢ μετοχῆς, ὅταν τὸ ώστε ἔξαρτᾶται ἐξ ἀπαρεμφάτου ἢ μετοχῆς. Ἡ ὅρνησις οὐ τηρεῖται π.χ. ἔφασαν τοὺς στρατιωτας εἰς τοῦτο τρυφῆς ἥθελιν, ώστε οὐκ ἔθελεν πίνειν εἰ μὴ ἀνθοσμίας εἴη (εὐθ. λόγος: οἱ στρατιῶται εἰς τοῦτο τρυφῆς ἥλθον, ώστε οὐκ ἥθελον π.... Ε. Ἐλλ. 6, 2, 5). ὅρως τὰ πράγματα εἰς τοῦτο προκήνοντα, ώστε σκέψασθε δέον (Δη. 3, 1).

ΣΗΜ. γ'. Μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἔξηρημένου ἐκ τοῦ ώστου εἰνὲ συνημμένον πολλάκις καὶ τὸ ἄν, καὶ τότε τὸ ἀπαρεμφάτον περιέχει τὴν ἔννοιαν ὄριστικῆς ἴστορικοῦ χρόνου μετὰ τοῦ ἄν ἢ εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἄν π.χ. οὕτως ἐσήμηναν, ώστε καὶ ἴδιωτην ἄν γνῶναι (=ώστε καὶ ἴδιωτης ἄν ἔγων). Ε. Ἀν. 6, 1, 31). ἡ ὄψοποιητικὴ προσποιεῖται τὰ βέλτιστα σιτία τῷ σῶματι ἐπίστασθαι, ώστε εἰς δέοι ἐν παισὶ διαγνωνίζεσθαι ὄψοποιόν τε καὶ ἰατρόν, λιμῷ ἀν ἀποθανεῖν τὸν ἰατρόν (=λιμῷ ἄν ἀποθάνοι ὁ ἰατρὸς) (Πλ. Γο. 464).

§ 398. Μετὰ τὰς ἀντωνυμίας τοσοῦτος καὶ τοιοῦτος τίθεται πολλάκις ἀντὶ τοῦ ώστε ἡ δσος καὶ οἶος μετ' ἀπαρεμφάτου κατὰ τὸ γένος καὶ τὴν πτῶσιν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς δεικτικῆς. Πολλάκις ἡ τοσοῦτος καὶ ἡ τοιοῦτος πυρχλείπεται καὶ τότε ἡ μὲν δσος ἴσοδυ-

νακεῖ μὲ τὸ τοσοῦτος ὥστε, ή δὲ οἷς μὲ τὸ τοιοῦτος ὥστε· π. χ. ἀλλά μοι δοκεῖ τοσοῦτον χωρίον κατασχεῖν, ὅσον (=ώστε) ἔξω τοὺς ἐπιχάτους λόγους γερέσθαι τῶν πολεμίων κεράτων (Ἑ. 4,8,12). οἱ Περσικοὶ νόμοι ἐπιμέλονται, ὥπως μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολιτικοὶ, οἷοι (=ώστε) πονηροῦ τινος ἐφίεσθαι (Ἑ.). ὅσον μόνον γενόσασθαι ἔχυτῷ κατέλιπε (Ἑ. Ἀν. 7, 3, 22). καλόν τι ἔστιν ή ἐπιστήμη καὶ οἶνον ἀρχεῖν ἀνθρώπου.

Ὑποθετικοὶ λόγοι.

§ 399. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι σύγκεινται ἐκ δύο προτάσεων, μιᾶς ἐξηρτημένης, περιεχούσης τὴν ὑπόθεσιν, καὶ τῆς κυρίας, ἣτις περιέχει τὸ συμπέρασμα. Ἡ ὑποθετικὴ πρότασις συνήθως προηγεῖται καὶ ὄνομάζεται πρότασις ἡ ἡγούμενον, ή δὲ κυρία πρότασις ὄνομάζεται ἀπόδοσις ἡ ἐπόμενον. Τὸ ἡγούμενον ἐκφέρεται διὰ τοῦ εἰ καὶ ἀποφατικῶς διὰ τοῦ εἰμή.

Διακρίνονται 4 εἴδη ὑποθετικῶν λόγων.

§ 400. α' εἰδος. Τὸ ἡγούμενον ἐκφέρεται διὰ τοῦ εἰ καὶ ὄριστικῆς παντὸς χρόνου, τὸ δὲ ἐπόμενον διὰ τῶν ἐγκλίσεων τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων πλὴν τῆς ὄριστικῆς τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἄν.

Κατὰ τὸ πρῶτον εἴδος τῶν ὑποθετ. λόγων διὰ τοῦ ἡγουμένου τίθεται ἀπλῶς ὑπόθεσίς τις, ἐκ τῆς ἀληθείας τῆς ὄποιας ἐξαρτᾶται τὸ διὰ τοῦ ἐπομένου σημαντόμενον συμπέρασμα. "Ἄν δε πράγματι ἀληθεύῃ η ὅχι, δὲν δηλοῦται· π. χ. εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρόν, οὐκ εἰσὶ θεοί (Εὐριπ.)." εἰ μὲν θεοῦ ἦν ('Ασκληπιός), οὐκ ἦν αἰσχροκερδῆς, εἰ δὲ αἰσχροκερδῆς, οὐκ ἦν θεοῦ (Πλ. Πολ. 408). τί διαφέρουσι τῶν ἐξ ἀνάγκης κακοπαθούντων, εἴ γε πονήσουσι καὶ διψήσουσι καὶ φίγωσουσι καὶ ἀγρυπνήσουσιν ἔκρυτες (=εἰ μελλουσιν, εἰ δεῖ πεινῆσαι κτλ.=) δὲν πρόκειται γὰ π... Ε. Ἀπ. 2, 1, 17). εἰ βούλει, μένε (Ἑ.). εἰ φῆς τοιοῦτος εἰναι, διαλεγώμεθα (Πλ. Γο. 458). εἰ σέ τι δέδρακα, ἀπολοίμην (Σοφ. Οἰδ. Τ. 644).

ΣΗΜ. α'. "Ἐν ζωηρῷ λόγῳ ἀντὶ τοιαύτης ὑποθετικῆς προτάσεως δύναται νὰ τεθῇ ἐρωτηματική· π. χ. ἀδικεῖ τις ἐκὼν, ὄργη καὶ τιμωρία κατὰ τούτου· ἐξήμαστέ τις ἄκων; συγγάγητη τούτῳ (εἰ τις ἀδικεῖ ἐκὼν—εἴ τις ἐξήμαστεν ἄκων (Δη. 48, 274).

ΣΗΜ. β'. Εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις, αἵτινες ἐκφέρονται διὰ τοῦ εἰμῆ

άρα εἰρωνικῶς, τίθεται πάντοτε ὄριστική π.χ. εἰ μὴ ἄρα δεινὸν καλοῦσσι τὸν τάλητην λέγοντα (Πλ. Ἀπ. 17).

§ 401. β' εἰδος. Τὸ ἡγούμενον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἑαν, ἀν, ἦν καὶ ὑποτακτικῆς.

1) ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ως προσδοκωμένη (ἀντὶ τοῦ ἑὰν μεθ' ὑποτακτικῆς δύναται νὰ τεθῇ τὸ εἰ μεθ' ὄριστικῆς μέλλοντος). Εἰς τὸ ἐπόμενον τίθεται συνήθως ὄριστικὴ μέλλοντος π.χ. ἑὰν ζητῆσις καλῶς, εὐρήσεις (Πλ. Γο. 503) εἰ μὲν ἀπογνώσεσθε, ἐπὶ τοῖς λέγουσι τὸ βουλευτήριον ἔσται, ἑὰν δὲ καταγνῶτε, ἐπὶ τοῖς ἰδιώταις (Δη. 22, 37).

ΣΗΜ. α'. Τὸ τῆς κοινῆς γλώσσης δρκεῖ μόνον νὰ (Λατ. dummodo) δηλοῦται ἐν τῇ παλαιᾷ τῶν Ἑλλήνων γλώσσῃ διὰ τοῦ ἑὰν μόνον μεθ' ὑποτακτικῆς π.χ. ἐπαίνου τεύξεται, δὰν μόνον τὸ ταχθὲν εὐ τολμᾶ τελεῖν (Σοφ. Αἴ. 623) ἢ διὰ τοῦ μόνον μετὰ προστακτικῆς π.χ. ἀρχέτω μόνον ἀγαθόν τι ποιῶν ὑμᾶς φαινεσθω (Ξ.).

ΣΗΜ. β'. Προστακτική, μεθ' ἣς συμπλέκεται διὰ τοῦ καὶ ὄριστικὴ μέλλοντος, εἶναι ζωηροτέρᾳ ἔχφρασις τοῦ ἑὰν μεθ' ὑποτακτικῆς π.χ. συμιχρὸν λαβὲ περιάλλημα καὶ πάντα εἰσει ἢ βούλομαι (==ἐὰν λάθης σμ. παρ., πάντα εἰσει Πλ. Θεατ. 154).

2) ὅταν σημαίνηται γενικῶς ἀδόριστος ἐπανάληψις πράξεως τίνος. Εἰς τὸ ἐπόμενον τίθεται συνήθως ὄριστικὴ ἐνεστῶτος ἡ γνωμικὸς ἀδόριστος π.χ. ἑάν τις ἀναιδῶς τὸν ἥλιον θεᾶται, τὴν ὅψιν ἀφαιρεῖται (Ξ. Ἀπ. 4, 3, 14).

“Οταν δὲ ἡ ἀδόριστος ἐπανάληψις τῆς πράξεως ἀναφέρηται εἰς τὸ παρελθόν, τίθεται ἀντὶ τοῦ ἑὰν μεθ' ὑποτακτικῆς τὸ εἰ μετ' εὐκτικῆς εἰς δὲ τὸ ἐπόμενον τίθεται παρατατικὸς (σπανιώτερον παρατατικὸς μετὰ τοῦ ἀν) ἡ ἀδόριστος μετὰ τοῦ ἀν π.χ. Σωκράτης οὐκ ἔπιεν εἰ μὴ διψήφη (Ξ. Ἀπ. 1, 3, 5) εἰ τις αὐτῷ δοκοίη τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων βλακεύειν, ἔπαισεν ἀν (Ξ. Ἀν. 2, 3, 11).

ΣΗΜ. Τὸ δὰν προηλθεν ἐκ τοῦ εἰ ἀν. Τὸ ἀν ἀνήκει εἰς τὴν ὑποτακτικήν ιδ. § 308, σημ. γ' πρβ. § 414 δ' καὶ 422 δ'. ‘Αντὶ τοῦ ἑὰν μεθ' ὑποτακτικῆς δύναται νὰ τεθῇ ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ τὸ εἰ μετ' εὐκτικῆς (ιδ. § 385 δ.).

§ 402. γ' εἰδος. Τὸ ἡγούμενον ἐκφέρεται διὰ τοῦ εἰ μετ' εὐκτικῆς, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ως ἀπλῆ σκέψις τοῦ λέγοντος, ἀδιαφοροῦντος περὶ τοῦ δυνατοῦ ἢ τοῦ ἀδυνάτου αὐτῆς. Εἰς τὸ ἐπόμενον τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν π.χ. εἰ ἀναγκαῖον εἰη ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἔλοιμην ἀν ἀδικεῖσθαι (Πλ. Γο. 468) φαίη ἀν ἡ θενοῦσσα, εἰ φωνὴν λάβοι (Σοφ. Ἡλ. 248).

§ 403. δ' εἰδος. Τὸν ἡγούμενον ἐλέρεται δι' ὄριστικῆς ἴστορικοῦ χρόνου, τὸ δὲ ἐπόμενον δι' ὄριστικῆς ἴστορικοῦ χρόνου μετὰ τοῦ ἦν.

Κατὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ὑποθετικῶν λόγων τὰ μὲν ἡγούμενον ὑποδῆλοι ὅτι ἡ ὑπόθεσις δὲν πραγματοποιεῖται ἢ δὲν ἐπραγματοποιήθη, τὸ δὲ ἐπόμενον ἐκφράζει ποῖον ἥδυντα νὰ εἴνε (θὰ ἦτο) τὸ συμπέρασμα, ἀνὴν ἡ ὑπόθεσις ἐπραγματοποιεῖτο· καὶ τὸ ἐπόμενον λοιπὸν παρίσταται ὡς μὴ πραγματικόν. Πρὸς τὸ μὴ πραγματικὸν τούτων ἐπιφέρεται πολλάκις ἀντιθετικῶς τὸ πραγματικὸν διὰ τοῦ τοῦ δέπ. π. χ. φῶς εἰ μὴ εἰχομεν βομοιοι τοῖς τυφλοῖς ἀν' ἥμεν (=ἄν δὲν εἰχαμεν φῶς, θὰ ἥμεθα βομοιοι μὲ τοὺς τυφλούς· Ε. Ἀπ. 4,3,3). εἰ τριάκοντα μόναι μετέπεσον τῶν ψήφων, ἀποπεφεύγη ἄν (ἀλλ' οὐ μετέπεσον καὶ ἐπομένως οὐκ ἀποπέφευγα· Πλ. Ἀπ. 36). εἰ μὲν ἦν καλός, ἐφοβούμην ἄν σφόδρα λέγειν, νῦν δὲ οὐκ ἔστι καλός· ἀδεῶς δὴ λέγω (=ἄν ἦτο ὡραῖος, θὰ ἐφοβούμην νὰ λέγω· Πλ. Θεατ. 143).

ΣΗΜ. α'. Ἐν τοῖς τοιούτοις ὑποθετικοῖς λόγοις ὁ μὲν παρατατικὸς καὶ ὁ σπανιώτερος αὐτοῦ ὑπερσυντέλικος ἀναφέρονται εἰς τὸ παρὸν ἢ εἰς τὸ παρελθόν, ὁ δὲ ἀόριστος εἰς τὸ παρελθόν· π. χ. οὐκ ἄν νήσων ἐκράτει, εἰ μὴ τι καὶ ναυτικὸν εἶχε (ἀλλ' εἶχε καὶ διὰ τοῦτο ἐκράτει Θ. 1, 19). εἰ δὲ Φίλιππος τότε ταῦτην ἔσχε την γνώμην, οὐκ ἄν ἐκτήσατο τοσαῦτην δύναμιν (ἔσχε την γν. καὶ διὰ τοῦτο ἐκρ.... Δη. 4. 5). Ἀλλ' ἐνίστε εὑρηται ἐν τῇ ἀπόδοσει τὸ εἰπον ἄν, ἀπεκρινάμην ἄν ἢ βομοίν τι ἀναφερόμενον εἰς τὸ παρόν, ἄν ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὑπάρχῃ παρατατικός π. χ. εἰ μετρώτας τι τῶν νυδῶν, εἰπον ἄν κτλ. (Πλ. Εὐθ. 12). ίδ. καὶ τῆς προηγουμ. ζ τὰ παραδείγματα.

ΣΗΜ. β'. Ἐν τῷ εἴδει τούτῳ τῶν ὑποθετικῶν λόγων διαχριτέον τὸ ἔδει, ἔχοην, ἔξην κτλ. μετ' ἀπαρεμφάτου ἀπὸ τοῦ ἔδει ἄν, ἐγρῆν ἄν κτλ. μετ' ἀπαρεμφάτου. Ἐν μὲν τοῖς πρώτοις αἱρεται ἡ πρᾶξις ἢ δηλουμένη διὰ τοῦ ὑπερεμφάτου, ἐν δὲ τοῖς δευτέροις αἱρεται ἡ ἔννοια τοῦ ῥήματος ἔδει, ἔχοην κτλ. π. χ. ἔξην σοι φυγῆς τιμήσασθαι, εἰ ἐθούλου (ἀλλ' οὐκ ἐθούλου καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐτιμήσω· Πλ.). εἰ μέν ἔγω ἔτι ἐν δυνάμει ἔν τοῦ ἡδίως πορεύεσθαι πρὸς τὸ ἄστυ, οὐδέν σε ἔδει δεῦρο λέγαι· νῦν δέ σε χρὴ λέναι (Πλ.).

**Ιδιαίτεραι παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων.*

. § 404. Πολλάκις ἔλλείπει ἡ ὑπόθεσις εὐκόλως νοούμενη ἐκ τῶν ἡγουμένων η λανθάνει ἐν τινι λέξει τῆς κυρίας προτάσεως, συνήθως δὲ ἐν μετοχῇ π. χ. οὐκ ἐσθίουσας πλειῶ ἢ δύνανται φέρειν· διαρραγεῖσν γὰρ ἄν (δηλ.: εἰ πλείω ἐσθίοιεν· Ε.Κ.8,2,21). οὕτω γάρ πρὸς τὸ ἐπιέναι τοῖς ἐναντίοις εὑψυχότατο· ἄν εἰεν (εἰ οὗτος ἔχοιεν..., Θ.

2. 11). διμολογῶν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἔὰν δούμενος θητῆς. ἐλέγχεται (=έὰν μὲν διμολογῇ τις....Λυσ. 6, 14). οὔτε βοὸς ἀν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην, ἡδύναται² ἀν πράττειν ἀ εἶδούλετο (=οὔτε βοὸς εἰ εἴχε σῶμα...Ξ. Λπ. 1, 4, 4).

§ 405. Ὅταν δύο ὑποθετικοὶ λόγοι διὰ τοῦ εἰ (έὰν) μὲν εἰ (έὰν) δὲ ἀντιτίθενται πρὸς ἄλλήλους, ἀποσιωπᾶται ἐνίστε ν απόδοσις τοῦ προτεροῦ (σχῆμα ἀνανταπόδοτον). π. χ. εἰ μέν τι σὺ ἔχεις, ὁ Μηδόσαδες, πρὸς ἡμᾶς λέγειν (λέγε), εἰ δὲ μὴ κτλ. (Ξ. Αν. 7, 7, 15). έὰν μὲν ἐκῶν πείθηται, εἰ δὲ μή, εὐήγνουσιν ἀπειλαῖς καὶ πληγαῖς (=έὰν μὲν ἐκῶν πείθηται, καλῶς ἔχει, εἰ δὲ μὴ κτλ. Πλ. Πρωτ. 325).

§ 406. Τὸ εἰ μὴ μετὰ ἀρνησιν ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ πλήν, διὰ τοῦτο πολλάκις μετ' αὐτὸ διπέρεται δεύτερον εἰ π. χ. οὐ χρήσιμος οὐδὲν ἡ ὥριτορικὴ ἡμῖν, εἰ μὴ (=πλὴν) εἰ τις ὑπολάβει κτλ. (Πλ. Γορ. 480).

§ 407. Τὸ εἰ δὲ μὴ ἔνευ ἔνυματος τίθεται ἐπὶ τῆς κυτῆς σημασίας, ἐφ' ἣς καὶ παρ' ἡμῖν, δηλ. ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἄλλως ἢ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, μάλιστα μετὰ τὸ εἰ μέν, έὰν μὲν καὶ μετὰ ἀπαγόρευσιν π. χ. μὴ οὕτω λέγει εἰ δὲ μή, οὐ θαρροῦντα με ἔξεις (Ξ. Κυ. 3, 1, 35).

§ 408. Ἐνίστε δύο ὑποθέσεις ἔχουσι μίαν κοινὴν ἀπόδοσιν, ὅταν ἡ μία εἰνε γενικωτέρα καὶ λαμβάνηται ὡς ἡ κυρία ὑπόθεσις, τῆς διποίας ἄλλοις λόγοις (ό περιλαμβάνων τὴν ἑτέρων ὑπόθεσιν) εἰνε ἡ ἀπόδοσις π. χ. εἰ δ' ἄπαξ διαλυθήσεται, τί ποιήσομεν ἀν ἐπὶ κερδορήσοντος; (Δη. 8, 17). καὶ ἀν αὐτός τι πάθη, ταχέως ὑμεῖς ἔτερον φιλιππον ποιήσετε, ἀν περ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν (Δη. 4, 11).

§ 409. Χάριν παρομοιώσεως ἐπιφέρεται πολλάκις λόγος ὑποθετικὸς διὰ τοῦ ὥσπερ ἀν εἰ. Τὸ ὄντα τῆς ἀποδύσεως νοεῖται ἐκ τῶν ἡγουμένων. Τὸ εἰ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς τούτοις λόγοις συντάσσειαι μετ' εὐκτικῆς ἢ μεθ' ὀριστικῆς ἴστορικοῦ χρόνου π. χ. Κέρος εὐθὺς ἡπάζετο αὐτόν, ὥσπερ ἀν (δηλ. ἀσπάζοιτο) εἰ τις πάλαι φιλῶν ἀσπάζοιτο (Ξ. Κυ. 1, 3, 2). πρὸς μόνους τοὺς ἡμετέρους προγόνους σύμβαλοντες διεφθάρησκν, ὥσπερ ἀν (δηλ. διεφθάρησαν) εἰ πρὸς ἀπανταχς ἀνθρώπους ἐπολέμησαν (Ἴσ. 4, 69). Ἐνίστε ἐλλείπει καὶ

τὸ ῥῆμα τοῦ εἰ· π. χ. τὴν ὄδὸν διεπορεύθησαν ὥσπερ ἀν εἰ· προ-
πεμπόμενοι (ώστερ ἀν διεπορεύθησαν, εἰ διεπορεύθησαν προπεμπό-
μενοι) Ἰσ. 4, 148). Ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἀπέβη τὸ ὥσπερ
ἀν εἰ (ἢ ὥσπερανεὶ) ἵσον πρὸς τὸ ὥσπερ, τρόπον τινά· π. χ. φοβού-
μενος ὥσπερ ἀν εἰ παῖς (Πλ. Γορ. 479· πρό. καὶ τὸ ὥσπερει. Πλ.
Λυτ. 222: μόγις πως ἐμχυτὸν ὥσπερει συναγείρχεις εἶπον).

§ 410. Τὸ εἰ (περ) τις (καὶ) ἄλλος, εἴπερ ποτέ, εἴποτε καὶ ἄλ-
λοτε καὶ τὰ ὅμοια εἴξεις ἐλλείψεως τοῦ ῥήματος κατήντησαν νὰ σημαί-
νωσιν ἀπλῶς ὑπὲρ πάντα ἄλλου, πλέον ἢ ἄλλοτε κτλ. π. χ. εἴπερ
τινες καὶ ἄλλοι ἀξιοι νομίζομεν εἰναι τοῖς πέλας φύγον ἐπενεγκεῖν
(Θ.). ἐς τὰ πολεμικά, εἴπερ ποτέ, μάλιστα δὴ ὀκνηρότεροι ἐγέ-
νοντο (Θ.).

§ 411. Αἱ ὑποθετικαὶ προτάσεις γίνονται ἐνδοτικαὶ, ὅταν πρὸ^{την}
τοῦ εἰ (ἔάν, ἀν) κεῖται τὸ καὶ ἢ τὸ οὐδὲ ἢ μηδὲ ἢ ὅταν μετὰ τὸ
εἰ κεῖται τὸ καὶ· π. χ. καὶ εἰ μυθώδης ὁ λόγος γέγονεν, δμως αὐτῷ
καὶ νῦν ὁρθῆναι προσήκει (Ἴσ. 4, 28): γελᾷς δὲ ὁ μῶρος, καὶ τι μὴ
γελοῖον ἢ (Μεν. 19): οὐδὲ ἀν δεκάκις ἀποθάνη (Φίλιππος), οὐδὲν
μᾶλλον κινήσεσθε (Δη. 8, 37): οἱ ποταμοί, εἰ καὶ πρόσω πᾶν πη-
γῶν ἄποροι εἰσι, προτοῦσι πρὸς τὰς πηγὰς διαβάτοι γίγνονται (Ξ.
Ἀγ. 3, 2, 22).

§ 412. Περὶ τοῦ εἴτε-εἴτε, ἐάν τε-ἐάν-τε, ἢν τε-ἄν τε, ἢν τε-
ἄν τε ἴδ. § 366.

*Αναφορικαὶ προτάσεις.

§ 413. Αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις ἔκφέρονται διὰ τῶν ἀναφορικῶν
ἀντωνυμιῶν ἢ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἐπιρρημάτων τοῦ τόπου, τοῦ τρό-
που καὶ τοῦ χρόνου (ώστε καὶ αἱ χρονικαὶ προτάσεις κατὰ τοῦτο
ἀνήκουσιν εἰς τὰς ἀναφορικὰς προτάσεις).

§ 414. Αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο
τάξεις: 1) τὰς δροσιτικάς, ἐν αἷς τὸ ἀναφορικὸν ἀναφέρεται εἰς ὡρι-
σμένον τι (πρόσωπον, πρᾶγμα, τόπον κτλ.). 2) τὰς ἀσορίστους ἢ ὑπο-
θετικάς, ἐν αἷς τὸ ἀναφορικὸν ἀναφέρεται εἰς τι ἀσορίστον (πρόσω-
πον, πρᾶγμα, τόπον κτλ.). Τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ ἀναφορικὸν δύ-
ναται νὰ κεῖται ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἢ νὰ ὑπονοῆται· π. χ. (ώρι-
σμένως) ταῦτα, ἡ ἔχω ὄρφες ἢ ἀ-ἔχω ὄρφες· ἥλθες, διε ἐγώ ἔγραφον·

(ἀσορίστως) πράξουσιν ἢ ἀν βούλωνται ἢ ὡς ἀν βούλωνται γράψω,
ἢ ταν ἔλθης.

α'). Οριστικαὶ ἀναφορικαὶ προτάσεις

§ 415. Αἱ ὄριστικαι ἀναφορικαι προτάσεις

α') χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ προσθέσωσί τι πρὸς χαρακτηρισμὸν
μάλιστα ἢ ἀκριβέστερον διορισμὸν προηγουμένου οὐσιαστικοῦ ἢ τοῦ
περιεχομένου διοκλήρου προτάσεως, εἰς τὸ ὅποῖον ἀναφέρονται, καὶ
τότε τὸ δεῖοντος δὲ (παραθετικαὶ ἢ προσθετικαῖ).

β') χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ διορίσωσι προηγουμένην λέξιν, κει-
μένην ἢ ὑπονοούμενην, ὡς ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ (ἐπιθετικαῖ).

Αἱ παραθετικαι καὶ ἐπιθετικαι ἀναφορικαι προτάσεις συντάσσον-
ται ὡς ἀνεξάρτητος προτάσεις· ὅθεν τίθενται εἰς αὐτὰς καὶ ἐγκλίσεις
καὶ ἡ ἀρνητικῆς τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων· π.χ. φίλον, δι μέγιστον
ἀγαθὸν εἴναι φχσιν, οἱ πολλοὶ δπως κτήσωνται οὐ φροντίζουσι (παραθ.
τοῦ φίλον· Ε. 'Απ. 2, 4, 2). ἡ πόλις τοῦ μεγίστου νοσήματος οὐ
μεθέξει, δ στάσις καλεῖται (παραθ. τοῦ νοσήματος Ηλ.). Οἱ αὐτοὶ
πολέμιοι ἡμῖν ἦσαν, δπερ σαφέστατη πίστις (παραθ. τοῦ οἱ αὐτοὶ
πολέμιοι ἡμῖν ἦσαν· Θ. 1, 35). εἰς καλὸν ἡμῖν Ἀινυτος δδε παρε-
καθέζετο, φι μεταδῶμεν τὴς ζητήσεως (Πλ. Μεν. 89). οὐκ ἀξίουν
τοῖς λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις καὶ τῷ χρόνῳ, διν ἡμεῖς
σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς νομίσατε (Λυσ. 19, 61). ἔτυχεν
ἡ πρύμνα ἔστεμμένη τοῦ πλοίου, δ εἰς Δῆλον οἱ Ἀθηναῖοι πέμπου-
σιν (=τοῦ εἰς Δῆλον δπ· Ἀθηναίων πεμπομένου. Πλ. Φχιδ. 58).
ἡξίου τὴν αὐτὴν Ποσίωνι φευδομένῳ γίγνεσθαι ζημίαν, ἡς περ ἀν
αὐτὸς ἔτινγχανεν (Ισ. 17, 21). οὐ δάδιον εὑρεῖν ἔργον, ἐφ' φι οὐκ
ἄν τις αἰτίαν ἔχοι (Ε.).

§ 416. Παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πολλάκις ἢ ἀναφορικὴ πρότασις,
μεθ' ὁριστικῆς μέλλοντος ἔκφράζει σκοπὸν ὡς τελικὴ πρότασις (τε-
λικὴ ἀναφορικὴ πρότασις). Ἐπὶ ἀποφάσεως τίθεται μὴ εἰς αὐτὰς·
π. χ. πρεσβείαν πέμπειν, ἡτις ταῦτ' ἔρει καὶ παρέσται τοῖς πρά-
γμασι (=ἴνα ταῦτα εἴπῃ καὶ παρῇ τοῖς πράγ. Δημ. 1, 2). ἔδοξε
τῷ δῆμῳ τριάκοντα ἀνδρας ἐλέσθαι, οἱ τοὺς πατρίους νόμους συγ-
γράμφουσι (=ἴνα τοὺς π. ν. συγγράψωσι. Ε. 'Ελλ. 2, 2, 2).

§ 417. Πολλάκις καὶ ἀναφορικαι προτάσεις σημαίνουσιν ἐπακο-
λούθημιν τῆς ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει πράξεως (ἀναφορικαι προτάσεις

ἀκολουθίας· εἰς ταύτας τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξάρτητων προτάσεων τῆς κρίσεως· π. χ. οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα ἢ ὑπῆρχε ἀποτρέψει τὰ δίκαια ποιεῖν (=ώστε νὰ σᾶς ἀπ...). Τίς οὕτως μάίνεται δοτις οὗ σοι βούλεται φίλος εἶναι; Οὐδεὶς ἀν γένοιτο οὕτως ἀδαμάντινος, διὸ ἀν μείνειν ἐν τῇ δικαιοσύνῃ (Πλ. Πολ. 360). Ήερὶ τοῦ οἰος, δοσος μετ' ἀπαρεμφάτου ἴδ. § 398.

§ 418. Ἐνίστε ἡ ἀναφορικὴ πρότασις σημαίνει αἵτιαν (αἴτιο-λογικὴ ἀναφορικὴ πρότασις). Τότε τὸ δις ἵσοδυναμεῖ μὲ τὸ διτι (διότι) καὶ προσωπικὴν ἡ δεικτικὴν ἀντωνυμίαν. Αἱ τοιαῦται ἀναφορικαὶ προτάσεις είνε ἐξηρτημέναι προτάσεις κρίσεως καὶ ἐκφέρονται κατὰ τὰς αὐτὰς ἐγκλίσεις, καθ' ἄς καὶ αἱ ἀνεξάρτητοι προτάσεις τῆς κρίσεως· π. χ. θαυμαστὸν ποιεῖς δις οὐδὲν ἡμῖν δίδως (=τι σὺ οὐδὲν ἡμῖν δ. Ε. Ἀπ. 2, 7; 13)· τὴν μητέρα ἐμπακάρζον οὖση τέκνων ἐκνόησεν (=ὅτι τοιούτων τ. ἐ.... Ἡρ. 1, 31)· εὐδαιμων ἐφίνετο δις ἀδεῶς καὶ γενναῖως ἐτελεύτα (=ὅτι οὕτως ἀδ. καὶ γ. ἐτ. Πλ. Φιλ. 58).

6'). Τποθετικαὶ ἀναφορικαὶ προτάσεις.

§ 419. Εἰς τὰς ἀναφορικὰς προτάσεις, αἵτινες περιέχουσιν ἔννοιαν ὑποθετικήν, τίθενται αἱ ἐγκλίσεις, αἵτινες τίθενται καὶ εἰς τὰς ἵσοδυνάμους ὑποθετικάς. Ἐπὶ ἀρνήσεως τίθεται εἰς αὐτὰς τὸ μή.

'α') ὀριστικὴ· π. χ. ἂ μὴ οἴδα, οὐδὲ οἴομαι εἰδέναι (=εἰ τι μὴ οἴδα· Ε. Ἀν. 5, 7, 27).

β') ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἀν (τὸ ἀν τίθεται ἀμέσως μετὰ τὸ ἀναφορικόν)· 1) ὅταν σημαίνηται πρᾶξις προσδοκωμένη· εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν τίθεται συνήθως μέλλων· π. χ. τῷ ἀνδρὶ, δην ἀν Ἑλησθε πείσομαι (Ε. Ἀν. 1, 3, 15· 2) ὅταν σημαίνηται γενικῶς ἀσριστος ἐπανάληψις πρᾶξεως. Εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν τίθεται συνήθως ἐνεστώς· π. χ. οἱ Πέρσαι, δην ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσιν ἵσχυρῶς (=έάν τινα γνῶσι Ε. Κ. 8, 1, 30)· ὅταν δὲ ἡ ἀσριστος ἐπανάληψις τῆς πρᾶξεως ἀναφέρηται εἰς τὸ παρελθόν, τότε εἰς τὴν ἀναφορικὴν πρότασιν τίθεται εὑκτικὴ, εἰς δὲ τὴν κυρίαν πρότασιν τίθεται παρατακτικὸς (σπανιώτερον παρατακτικὸς μετὰ τοῦ ἀν) ἡ ἀσριστος μετὰ τοῦ ἀν. Κῦρος οὓς τινας δρψῃ τὰ καλὰ διώκοντας πάσαις τιμαῖς ἐγέραισεν (Ε. Κυ. 8, 1, 30).

ΣΗΜ. 'Αντὶ τῆς ὑποτακτικῆς μετὰ τοῦ ἀν δύναται ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ νὰ τεθῇ εὐκτικὴ ἀνευ τοῦ ἄν (εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου' *ἰδ.* § 335. 5).

γ') εὐκτική, ὅταν σημαίνηται τι ὡς ἀπλῆ σκέψις τοῦ λέγοντος. Εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν· π. χ. δικροίην ἀν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβάνειν, ἢ ἡμῖν δοίη (=εἰ τινας ἡμῖν δοίη· *Ε.* 'Αν. 3, 3, 17).

ΣΗΜ α'. Τίθεται πρὸς τούτοις εὐκτικὴ εἰς τὰς ἀναφορικὰς προτάσεις ἐνιστεῖ κατ' ἀφομοίωσιν πρὸς προηγουμένην εὐκτικὴν (*πρᾶ. § 390, σημ. 6'*)· π. χ. ἔρδοι τις ἦν ἔκαστος εἰδεῖν τέχνην ('Αριστφ. Σφ. 1431)· εἰ ἀποθηγῆσκοι πάντα δοῦ τοῦ ἔρην μεταλάβοι, ἀνάγκη τελευτῶντα πάντα τεθνάναι (Πλ. Φαιδ. 72).

ΣΗΜ. β'. 'Ενιστεῖ μετὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δ' εἰδούς ἡ ἀναφορικὴ πρότασις λαμβάνει τὸν χαρακτῆρα αὐτῆς καὶ ἐκφέρεται καθ' ὅριστικὴν ιστορικοῦ χρόνου· π. χ. εἰ μέν τις ἐν τῇ πόλει ἀρχὴ ἦν ισχυροτέρα αὐτῆς, ὥφ' ἡς (=καὶ ὑπὸ ταῦτης) αὐτῷ προσετάττετο παρὰ τὸ δικαιον ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἵσως ἂν εἰκότως αὐτῷ συγγνώμην εἴχετε (Δυσ. 12, 29).

ΣΗΜ. γ'. Τὸ δὲ τις καὶ ἄλλος, ὥσπερ καὶ ἄλλος τις κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἄγηματος ἀποβαίνουσιν ισοδύναμα μὲ τὸ φέοντας ἄλλος ἡ ὑπὲρ πάντα ἄλλος π. χ. ἀρχεῖσθαι ἐπίσταμαι ὡς τις καὶ ἄλλος (*Ε.*)· ἔμενον ὥσπερ καὶ ἄλλος τις (Πλ.).

ΣΗΜ. δ'. Τὸ δὲ μὴ εὑρηται ἀνευ ῥήματος ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πλήν, ὡς καὶ τὸ εἰ μή (*ἰδ.* § 406)· π. χ. οὕτ' ἐπὶ θεωρίαν ἐξηγήθεις, δὲ μή ἄπαξ εἰς 'Ισθιμόν, οὔτε ἄλλοσε οὐδαμόσε, εἰ μή ποι στρατευσθεμένος (Πλ. Κρ. 52).

Χρονικὰ προτάσεις.

§ 420. Αἱ χρονικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται

α') σχετικῶς πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἀπὸ πότε; διὸ τοῦ ἐξ οὗ, ἀφ' οὗ·

β') σχετικῶς πρὸς τὴν ἐρώτησιν πότε; διὸ τοῦ ὅτε, διπότε, ἐπει, ἐπειδή, ἡρίκα, ὡς, ἐν φ., πρὸιν.

γ') σχετικῶς πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἔως πότε; διὸ τοῦ ἔως, μέχρι, ἔστε.

Διακρίνονται δὲ δύο εἰδῆ ἀντῶν: δριστικαὶ καὶ ὑποθετικαὶ χρονικαὶ προτάσεις.

§ 421. 'Οριστικαὶ χρονικαὶ προτάσεις.—Αἱ δριστικαὶ χρονικαὶ προτάσεις σημαίνουσιν ὀρισμένον τι καὶ πραγματικόν· διὸ τοῦτο τίθεται εἰς αὐτὰς ἡ δριστικὴ ἔγκλισις· π. χ. ὅτε ἡ μάχη ἐγένετο, Τισσοφέρνης ἐν Σάρδεσιν ἔτυχεν ὃν (*Ε.* 'Ελλ. 3, 5, 25). ἐπει ἡμέρα ἐγένετο, παρῆν ὁ Γωδρύας (*Ε.*).· ὡς εἰδον τοὺς πολεμίους, συνέρρεκαν (*Ε.* 'Ελλ. 75, 16).· ταῦτα ἐποίουν, μέχρι σκότου ἐγένετο (*Ε.* 'Αν. 4, 2, 4).· ἐν φ. ὠπλίζοντο, ἡιρον οἱ σκοποι (*Ε.*).· οἱ πολέμιοι οὐ πρότερον πρὸς ἡμᾶς; τὸν πόλεμον ἐξέφηναν, πρὶν (=εἰ μή

ἀρ' οὐ) ἐνόμισαν νακλῶς τὰ ἔχυτῶν παρεσκευάσθαι (Ξ. Ἀν. 1, 3, 16).

§ 422. 'Υποθετικαὶ χρονικαὶ προτάσεις. Εἰς τὰς χρονικὰς προτάσεις, αἵτινες περιέχουσιν ὑπόθεσιν, τίθενται αἱ ἐγκλίσεις, αἵτινες τίθενται καὶ εἰς τὰς ἴσοδυνάμους ὑποθετικάς· ἐπὶ ἀποφάσεως τίθεται εἰς αὐτὰς τὸ μή.

α') δριτικὴ: δτε τοῦτο μὴ ποιοῦσιν. οὐδὲ τὸν λόγον τοῦτον αὐτοῖς λεκτέον (=εἰ τοῦτο μὴ π... Δη). ἡποὺ γαλεπᾶς ἢν τοὺς ἄλλους πείσκημι χνθρώπους, δτε γε μηδ' ὅμας δύναμαι πείθειν (=εἰ γε.... Πλ.).

β') ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἀν., ὡς εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις· τὸ ἄν τίθεται ἀμέτως μετὰ τὸν χρονικὸν σύμδεσμον, οἷον ἥρικ ἄν, ἔως ἄν, πρὶν ἄν κτλ. μετὰ δὲ τοῦ ἐπεί, ἐπειδή, δτε, δπότε ἐνοῦται εἰς μίαν λέξιν: ἐπάρ, ἐπειδάρ, δταρ δπόταν.

1) δταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ πρόχειρος προσδοκωμένη, εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν τίθεται συνήθως μέλλων π. χ. ἐπειδὰν διαπράξωμαι, ἢ δέομκι, ἥξω (Ξ. Ἀν. 3, 3, 27). ἔγω σε οὐκέτι ἀφῆσω, πρὶν ἄν, ἢ μοι ὑπέσχηται, ἀποδείξῃς (Ξ. Οἰκ. 3, 1).

2) δταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ γενικῶς ἀδριστος ἐπανάληψις πρόχειρος, εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν τίθεται συνήθως ἐνεστώς π. χ. μαντόμεθα πάντες, δπόταν δργιζώμεθα (Φ.λημ. 156). μισῶ πονηρόν, χρηστὸν δταν εἴπη λόγον (Μεν. 353). μηδένα φίλον παιοῦ, πρὶν ἄν ἐξετάσῃς πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις (Ἔτ. 1, 24). δταν δὲ ἢ ἀδριστος ἐπανάληψις τῆς πρόχειρος ἀναφέρηται εἰς τὸ παρελθόν, τότε εἰς τὴν χρονικὴν πρότασιν τίθεται εὔκτική, εἰς δὲ τὴν κυρίαν πρότασιν τίθεται παρατατικός (σπκνίως παρκτ. μετὰ τοῦ ἀν.) ἢ ἀδριστος μετὰ τοῦ ἀν. π. χ. Κύρος ἐθήγησεν. δπότε βούλοιτο γυμνάσαι ἐκυτόν καὶ τοὺς ἵππους (Ξ. Ἀν. 1, 2, 7). δπότε δὲ διάσχοιεν αἱ πλευραὶ τοῦ πλακίσου, τὸ μέτον ἄν ἐξεπίμπλασαν (Ξ. Ἀν. 3, 4, 22). δπότε προσβλέψειε τινας, εἶπεν ἄν (Ξ. Κυ. 7, 1, 10).

ΣΗΜ. Αντὶ τῆς ὑποτακτικῆς μετὰ τοῦ ἄν δύναται ἐν τῷ πλαγίῳ λόγιρνὰ τεθῇ εὔκτική ἀνευ τοῦ ἄν (εὔκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου: ἰδ. § 385. 5).

γ') εὔκτική, ὡς εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις, δταν παρισταταί τι ὡς ἀπλῆ σκέψις τοῦ λέγοντος. Εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν τίθεται εὔκτική μετὰ τοῦ ἀν. π. χ. δπότε, ὡς πρέ-ερ. ἔχοιεν μὲν τὰ ἐπιτά-δειξ οἱ στρατιῶται, ὑγιαίνοιεν δέ, πονεῖν δὲ δόρυσι τας δὲ πολε-

μικής τέχνας ήσκηκότες εἴεν, οὐκ ἀν τίς σοι δοκοίη σωφρονεῖν δικ-
γωνίζεσθαι βουλόμενος τοῖς πολεμίοις; (Ξ. Κυ. 1, 6, 26).

ΣΗΜ. α'. Ὡς ἡ ἀναφορικὴ πρότασις (ἰδ. § 419 γ'. σημ. α'), οὕτω καὶ ἡ
γρανικὴ μετὰ ὑποθετικὸν λόγον τοῦ δ' εἰδούς, μεδ' οὐ στενῶς εἶνε συνδεδεμένη,
λλογίζει τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ καὶ ἐκφέρεται δ' ὄριστικῆς ἴστορικοῦ χρόνου
ἄνευ τοῦ ἀν π. χ. εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος περιτίθετο λέγειν,
ἐπέσχον ἀν, ὥστε οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήγησαν (Δη. 1, 1).

ΣΗΜ. 6'. Τὸ ἔστε σπινίως ἀπαντᾶ ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ, συνή-
θως εὑρηται παρὰ Ξενοφῶντι, παρὰ τῷ ὅποιψ ἐνίστε ἀπαντᾶ καὶ τὸ ἄχρι.

§ 423. Περιτηρητέον δτι τὸ πρὸν, ὅταν ἡ κυρία πρότασις εἴνε
καταφατική, συντάσσεται μετ' ἀπαρεμφάτου π. χ. πρὸν καταλῦσαι
τὸ στράτευμα πρὸς ἄριστον, βασιλεὺς ἐφάρη (Ξ. Ἀν. 1, 10, 19).
Πολλάκις καὶ ὅταν ἡ κυρία πρότασις εἴνε ἀποφατική, εὑρηται τὸ
πρὸν συντεταγμένον μετ' ἀπαρεμφάτου π. χ. καὶ μοι μὴ θορυβήσῃ
μηδὲν πρὸν ἀκοῦσαι (Δη.). τῶν ἐπισταμένων νεῦν πρὸν μαθεῖν οὐ-
δεὶς ἡπίστατο.

**H μετοχή.*

§ 424. Ἡ μετοχὴ εἶναι ῥηματικὸν ἐπίθετον. Ἡ ῥηματικὴ αὐ-
τῆς φύσις φχίνεται, ἐξ ὧν καὶ ἡ ῥηματικὴ φύσις τοῦ ἀπαρεμφάτου
(ἰδ. § 200, σημ.).

§ 425. Ἡ μετοχὴ τίθεται τριχῶς ἐν τῷ λόγῳ.

α') ἐπιθετικῶς.

β') κατηγορηματικῶς.

γ') παραθετικῶς ἢ ἐπιρρηματικῶς.

a') Η μετοχὴ ἐπιθετικῶς.

§ 426. Ἡ μετοχὴ τίθεται μετὰ οὐσιαστικοῦ ὡς ἐπιθετικὸς διο-
ρισμὸς αὐτοῦ, ὡς καὶ πᾶν ἐπίθετον ἰσοδυναμεῖ δὲ μὲ ἀναφορικὴν
πρότασιν π. χ. ὁ λάμπων ἥλιος (= ὁ ἥλιος, δις λάμπει); πράγματα
διγνοούμενα καὶ μὴ κοινὰ (Ἴσ. 7, 58); διηγεῖ καλῶς πεπαιδευμένος
οἱ πρέσβεις οἱ παρὰ Φιλίππου πεμφθέντες.

§ 427. Ἡ ἐπιθετικὴ μετοχὴ πολλάκις κεῖται κατὰ παράλειψιν
τοῦ οὐσιαστικοῦ (ὧς καὶ τὸ ἐπιθετον, ίδ. § 48) καὶ λαμβάνεται τότε
ἀντὶ οὐσιαστικοῦ π. χ. ὁ λέγων (= ὁ ῥήτωρ), ὁ ἐρῶν (= ὁ ἐρ-
στής), ὁ νικῶν (= ὁ νικητής), δις βουλόμενος, οἱ πολιτευόμενοι κτλ.
Αφηρημένου οὐσιαστικοῦ σηματίχν εἶχε πολλάκις τὸ οὐδέτερον τῆς

μετοχῆς τοῦ ἐνεστῶτος (ἢ τοῦ παρακειμένου). π. χ. τὸ δεδίξ (==δρόβιος. Θ. 1, 37)· τὸ θαρροῦν (==τὸ θάρρος), τὸ βουλόμενον (==ἡ βούλησις. Θ. 1, 90), τὸ ἀνειμένον (==ἡ χαλχρότης. Θ. 5, 9).

ΣΗΜ. α'. 'Η μετοχὴ οὐσιαστικῶς λαμβανομένη δέχεται ἐνίστε τὴν σύνταξιν τῶν οὐσιαστικῶν' π. χ. τούτων οἱ προσήκοντες (Πλ. Ἀπ. 34)· τὸ δεδίξ αὐτοῦ (Θ.)· τὸ ἀνειμένον τῆς γνώμης (Θ.)· μετὰ τὰ ἐν Πλαταίῃ τῶν εἰσελθόντων Θεραίων γενόμενα (Θ. 2, 19).

ΣΗΜ. β'. 'Η μετοχὴ τοῦ μέλλοντος μετὰ τοῦ ἀρθρου τίθεται πολλάκις εἰς δῆλωσιν προσδοκίας καὶ ισοδυναμεῖ μὲν ἀναφορικὴν πρότασιν ἀκολουθίας' π. χ. δῆμησόμενος οὐδεὶς ἔσται; (=οὐδεὶς ἔσται, δεστις ἡγήσεται (=οὐδεὶς θὰ ὑπάρξῃ δεστις να.... Ε. Ἀν. 2, 4, 5).

§ 428. Ἐπὶ τῆς ἐπιθετικῆς μετοχῆς τίθεται μή, δταν ἵσοδυναμῇ μὲν ὑποθετικὴν ἀναφορικὴν πρότασιν· ἀλλως τίθεται οὐ· π. χ. δ μή δαρεὶς ἀνθρωπος οὐ παιδεύεται (=δεις μή δαρη). λύουσι προνδάς... οἱ μή βοηθοῦντες οἵς ἀν ξυνομάσσωσιν (=οἱ ἀν μή βοηθῶσι. Θ. 1, 71)· τοὺς στρατηγοὺς τοὺς οὐκ ἀνελομένους τοὺς ἐκ τῆς ναυμαχίας ἔλούλετθε ἀθερόους κρίνειν (=οἱ οὐκ ἔνειλοντο. Πλ. Ἀπ. 32).

6'. 'Η μετοχὴ κατηγορηματικῶς ἢ συμπληπωματικῶς.

§ 429. 'Η μετοχὴ τίθεται κατηγορηματικῶς πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐνοίκης τοῦ ὅμιλος. Ἀναφέρεται δὲ ἡ κατηγορηματικὴ μετοχὴ ἢ εἰς τὸ ὑποκείμενον ἢ εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ ὅμιλος' π.χ. πκύωσε λέγοντα, παύομαι λέγων.

§ 430. α'. Μετὰ τοῦτον τίθεται κατηγορηματικὴ μετοχὴ καὶ ἀποτελεῖ περίφρασιν τοῦ ὅμιλος' π. χ. τοῦτο οὐκ ἔστι γιγνόμενον παρ' ήμιν (=οὐ γίγνεται. Πλ. Φιλ. 39).

§ 431. β'. Μετά τινων ὅμιλτων τίθεται κατηγορηματικὴ μετοχὴ καὶ ἀποτελεῖ μετ' αὐτῶν ἔκφρασιν, ἐν ἣ πρωτεύει ἡ ἔννοια τῆς μετοχῆς, τὸ δὲ ὅμιλος ἔχει δευτερεύουσαν σημασίαν.

Τοικῦτα ὅμιλτα εἶνε.

α') τὸ οἰχεοῦθαν π. χ. ὠρχετο ἀποπλέων (=ἀπέπλευσε καὶ πάει. Σοφ. Φλ. 414).

β') τὸ τυγχάνειν, λατθάνειν, φθάνειν, διάγειν, δικτελεῖν, διαγίγνεσθαι π. χ. ἐτυγχάνομεν περιπατοῦντες (=τυγχαίως, κατὰ τύχην περιεπατοῦμεν. Κεδ. Π. 1)· πολεμῶν διεγένετο (=ἀδικιλείπτως ἐπολέμει. Ε. Ἀγ. 2, 6, 5)· τὸ ἀσφαλέστατον σκοποῦσα διῆγε (=ἀστικόπει. Ε. Κυ. 5, 4, 35)· ἐπτὰ ἡμέρας μαχόμενοι διετέλεταν (=ἀδικιλειπτως, συνεχῶς ἐμάχοντο. Ε. Ἀν. 4, 3, 2)· ἔλαθεν ἀπο-

δρὸς (=χπέδρος λεληθότως, λάθρος, χωρὶς νὰ τὸν ἐννοήσωσιν. Ε.
Ἐλλ. 1, 3, 22). τοῦ οἴνου ἀφαίρειν χρῆ, ἔως ὃν λάθωμεν ὑδρο-
πόται γενόμενοι (=ἔως ὃν λεληθότως, ἀνεπαισθήτως, κατὰ μικρὸν
ὑδροπόται γενώμεθι). Ε. Κυ. 6, 2, 29). πλείστου γε δοκεῖ ἀνὴρ
ἐπαίνου ἀξίος εἰναι, διὸ ἀν φθάνῃ τοὺς μὲν πολεμίους κακῶς ποιῶν,
τοὺς δὲ φίλους εὐεργετῶν (διὸ ἀν πρότερος τοὺς μὲν πολεμίους κακῶς
ποιῆ, τοὺς δὲ φίλους εὐεργετῇ).

ΣΗΜ. Τὸ οὐκ ἀν φθάνοις λέγων σημαίνει λέγει ταχέως (Ε. Ἀπ. 2, 2, 11)^{*}
οὐκ ἀν φθάνοιμι λέγων=διὰ εἴπω ἀμέσως (Πλ. Συμ. 214).

§ 432. γ'. Συνηθέστατα λαμβάνουσι κατηγορηματικὴν μετοχὴν
τὰ ἔξης ὁρίματα.

α'). τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικά· π.χ. ἀρξομαι λέγων
(Πλ. Συμ. 186). ἐπιθυμῶν οὐ παύομαι (Ε. Συμ. 4, 45). τὴν φι-
λοσοφίαν παῖσον ταῦτα λέγουσαν (Πλ. Γο. 482).

γ'.). τὰ ἀνογῆς, καρτερίχες καὶ ψυχικοῦ πάθους σημαντικά (ἀνέ-
χομαι, περισσῶ, ἐπιτρέπω, καρτερῶ, κάμνω, ἀπογορεύω (=ἀποκά-
μνω), γκίρω, ἥδομαι, ἀγχιπῶ, αἰτιγύνομαι, ἀγχανκτῶ, χαλεπῶς
φέρω, μετακμέλει μοι!). π.γ. ἀνέχουν πάσχων, δρῶν γάρ ἔχαιρες (Εὐρ.
Ἀπ.). ἀπειρηκα ἥδη βαδίζων καὶ τρέχων (Ε. Ἀν. 5, 1, 2) μὴ κά-
μης φίλον ἄνδρος εὐεργετῶν (Πλ. Γο. 470). ἥδομαι ὅφ' ὑμῶν τιμώ-
μενος (Ε. Ἀν. 6, 1, 26). οὐκ αἰσχύνομαι μανθάνων (Πλ. Ἰππ.
572). οὐ μεταμέλει μοι οὕτως ἀπολογησαμένῳ (Θ. 2, 73). ή πόλις
αὐτοῖς οὐκ ἀπιτρέψει παραβαίνουσι τοὺς νόμους (Ισ. 12, 170).

ΣΗΜ. α'. Ἡ μετοχὴ ἐπὶ τῶν ὁριζόντων τῶν δύο ἀνωτέρω τάξεων ἐκφράζε-
ται παρ' ἡδῖν διὰ τοῦ νὰ καὶ ὑποτακτικῆς ὡς τὸ τελικὸν ἀπαρέμφατον· π.γ.
ἀρχομαι λέγων=ἀρχίζω νὰ λέγω· ἀπειρηκα βαδίζων=ἀπηδησα νὰ βαδίζω· ἀνέ-
χομαι ὑβριζόμενος=ἀνέχομαι νὰ ὑβρίζωμαι.

ΣΗΜ. β'. Τὸ περιορᾶν συντάσσεται ἐνίστε καὶ μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου
κατὰ τὸ ἔαν· π.γ. τούτους δύναμιν προσλαβεῖν περιστρεφεθε (Θ. 4. 35).

ΣΗΜ. γ'. Τὸ αἰσχύνεσθαι συντάσσεται καὶ μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου, ἀλλ'
ἐπ' ἄλλης σημασίας· αἰσχύνομαι ποιῶν τι=αἰτιγύνομαι· δτι ποιῶ τι, δηλ. ποιῶ
τι καὶ διὰ τοῦτο αἰτιγύνομαι· αἰσχύνομαι ποιεῖν τι=οὐ βούλομαι· ἔξι αἰτιγύνης
ποιεῖν τι, δηλ. οὐ ποιῶ τι ἔξι αἰτιγύνης· π.γ. τοῦτο μὲν οὐκ αἰσχύνομαι λέγων·
τὸ δέ, ἀν μέντη παρ' ἔμοι, ἀποδώτω, αἰσχύνομην ἀν εἰπεῖν (Ε. Κυ. 5, 1, 20).

ΣΗΜ. δ'. Ἐπὶ τῶν ψυχικοῦ πάθους σημαντικῶν ὁριζάτων ἡ μετοχὴ συμπί-
πτει μὲ τὴν αἰτιολογικὴν (ἰδ. § 388 σημ. 436 δ'). πολλάκις δὲ μετ' αὐτὰ ἐπε-
ται προτασίς διὰ τοῦ ὃ διὰ τοῦ εἰ (ἰδ. § 388. σημ.).

γ'). τὰ κιτθήτεως, γγώτεως, δείξεως καὶ δηλώτεως; σημαντικά
Ψηφιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

(αἰσθάνομαι, δρῶ, ἀκούω, γιγνώσκω, οἶδε, ἐπίσταμαι, μανθάνω, πυνθάνομαι, ἀγνοῶ, κατανοῶ, εὑρίσκω, μέμνημαι, δείκνυμι, δηλῶ, ἀποφαίνω, φρίνομαι, ἔξελέγχω καὶ τὰ δόμοια). π.χ. οὐκ αἰσθάνεσθε ἔξαπατώμενοι (Ξ. Ἐλλ. 7, 1, 12). δρῶμεν πάντα ἀληθῆ ὄντα ἢ λέγετε (Ξ. Ἀν. 5, 5, 24). Θεμιστοκλέας οὐκ ἀκούεις ἀνδρας ἀγαθὸν γεγονότα; (Πλ. Γο. 503). γιγνώσκω ἡττων ὅν πολὺ νῦν (Ἀριστφ. Πλ. 944). ἐπύθετο τὸ Πλημμύριον ἑαλωκός (Θ. 7, 31). μεμνήμειθ' εἰς κίνδυνον ἐλθόντες μέγχν (Εὐρ. Ἐλ. 244). διαβεβλημένος οὐ μαρτάνεις; (Ἡρ. 3, 1). δ πόλεμος οὗτος δηλώσει μείζων γεγενημένος (Θ. 1, 21). ἔξήγγειλε προσιδὸν τὸ στράτευμα (Ξ. Ἐλλ. 7, 5, 10). ἐπιδείξω τοῦτον ὁμολογηκότα εἰναι τὸν Μιλύον ἐλεύθερον (Δη. 19, 5). φανήσεται ταῦθ' ὁμολογηκώς (Δημ. 17, 16).

ΣΗΜ. α'. 'Η μετοχὴ ἐπὶ τῶν ῥημάτων τούτων ἴσοδυναμεῖ με εἰδικήν πρότασιν. π.χ. αἰσθάνομαι = ἔξαπατώμενος = αἰσθ. ὅτι ἔξαπατώμαι.' ὤρῳ μεν πάντα ἀληθῆ ὄντα = ὄρ. ὅτι π. ἀληθ. ἐστι. Πλεῖστα δὲ αὐτῶν συντάσσονται πολλάκις μετα εἰδικῆς προτάσεως. π.χ. ἥσθετο ὅτι τὸ Μένωνος στράτευμα ἦδη ἐν Κιλεκίᾳ ἦν (Ξ. Ἀν. 1, 2, 21). οἶδα ὅτι ἀλγῶ (Σοφ. Ἡλ. 332).

ΣΗΜ. β'. 'Ἐπὶ τοῦ σύνοιδα ἐμαυτῷ δύναται ἡ κατηγορηματικὴ μετοχὴ νὰ κεῖται ἢ κατ' ὀνομαστικὴν ἢ κατὰ δοτικήν.' π.χ. ἐγὼ δὲ οὔτε μέγχομεν δύνονται ἐμαυτῷ σοφὸς ὅν (Πλ. Ἀπ. 21). ἐμαυτῷ δυνήθειν οὐδὲν ἐπισταμένῳ (Πλ. Ἀπ. 22).

ΣΗΜ. γ'. Το εἰδέναι καὶ τὸ ἐπίστασθαι, ὅταν ἔχωσι τὴν ἔννοιαν τοῦ ἴκανον ἢ ἐπιτήδειον εἴναι, συντάσσονται μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου· ὕστερας καὶ τὸ μαρτάνειν, ὅταν ἔχῃ τὴν σημασίαν τοῦ ἴκανον ἢ ἐπιτήδειον γίγνεσθαι (ἰδ. § 205 β').

ΣΗΜ. δ'. Τὸ γιγνώσκειν, ὅταν σημαίνῃ ἀποφασίζειν, συντάσσεται ὡς ἐφειτὴν μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου, ὅταν δὲ σημαίνῃ κοίνειν, νομίζειν, συντάσσεται ὡς δοξαστικὸν μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου. π.χ. Ἀγροτίλαος ἔγκω (=ἀπεφάσισε) διώκειν τόντος ἐκ τῶν εὐωνύμων προσκειμένους (Ξ. Ἐλλ. 4, 6, 9). τὰ δὲ ἄλλα πάντας ζῆνται καὶ ἀχαριστότερα καὶ ἀγγωνιστέρα ἀνθρώπων διγνωσκεν (=ἔκρινεν) εἰναι (Ξ. Κυ. 8, 3, 49).

ΣΗΜ. ε'. Τὸ ἀκούειν συντάσσεται μετὰ γεν. προσώπου καὶ κατηγορηματικῆς μετοχῆς ἐπὶ ἀμέσου ἀντιλήψεως, ἐπὶ αὐτηκοτίας, μετ' αἰτιατικῆς δὲ καὶ κατηγορηματικῆς μετοχῆς ἢ ἀπαρεμφάτου ἢ μετὰ εἰδικῆς προτάσεως ἐπὶ ἀμέσου ἀντιλήψεως, ὅταν δηλ. τὸ ἀκούειν ἔχῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρ' ἄλλων μαρτάνειν. π.χ. ἥκουσα δέ ποτε αὐτοῦ περὶ φίλων διαλεγομένου (=διὰ τῶν ιεἱων μου ὅτων ἥκουσα αὐτὸν νὰ διαλέγηται) (Ξ. Ἀπ. 2, 4, 1). ἥκουσεν ἥκοντα πάλιν Ξενοφῶντα (Ξ. Ἀν. 7, 2, 10). ἥκουσεν αὐτὸν καλὸν κάγαθὸν εἰναι (Ξ. Κυ. 1, 3, 1). Τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἔχει καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι. π.χ. ἥσθησαι οὖν πώ-

ποτέ μου ἢ φειδογρατυρούντος ἢ συκοφαιτοῦντος; (Ε. Ἀπ. 4, 4, 11). αἰσθά-
μενος δέ ποτε λαμπροκλέα πρὸς τὴν μητέρα χαλεπαίνοντα (Ε. Ἀπ. 2, 2, 1).
αἰσθανόμενος αὐτοὺς μεγὰ παρὰ βασιλεῖ δύνασθαι (Θ. 6, 59). Διὰ τῆς μετοχῆς
δηλούται τι πραγματικόν.

ΣΗΜ. στ'. Το μεμνήσθαι συντάσσεται καὶ μετὰ εἰδικῆς προτάσεως καὶ
μετὰ χρονικῆς διὰ τοῦ ἐκφερομένης (ἰδ. § 377 σημ. γ'). ἔτι δὲ συντάσσε-
ται καὶ μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου π.χ. μέμνησο πλουτῶν τοὺς πένητας ὁφε-
λεῖτο πρ. τὸ ἀπιλαθάνεσθαι ἐπειδὴν (Πλ. Πολ. 563).

ΣΗΜ. ζ'. Ἡ κατηγορηματικὴ μετοχὴ ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων τίθεται
κατ' οὐδέτερον γένος π.χ. ὅρῳ καὶ σοὶ τούτων δεῖσθον (Ε. Ἀπ. 2, 6, 29). εἴ-
δον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀδύνατον ὅν τιμωρεῖν τοῖς ἄνδρασι (Θ. 4, 15).

ΣΗΜ. η'. Το φαίνεσθαι συντάσσεται ἐνίστε μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τῆς ση-
μασίας τοῦ δοκεῖν ὡστε ἡ διαφορὰ ἐν γένει εἶνε ὅτι φαίνομαι σοφὸς ὡν
σημ. φανερόθεμα, ἀποδεικνύομαι ὅτι είμαι σοφὸς (πράγματι είμαι δηλ. σοφός).
φαίνομαι σοφὸς εἶναι σημαίνει δοκῶ σοφὸς εἶναι.

ΣΗΜ. θ'. Ὡς τὸ φαίνομαι, οὕτω καὶ τὸ δηλός είμι ἢ φανερός είμι συντά-
σσεται μετὰ κατηγορηματικῆς μετοχῆς ἢ μετὰ εἰδικῆς προτάσεως π.χ. Σωκρά-
της θύμω φανερός ἡ (Ε.). δῆλοι ήσαν δι τοικείσονται (Ε. Ἀν. 5, 2, 26).

§ 433. Κατηγορηματικὴ μετοχὴ τίθεται ἐνίστε καὶ μετὰ τῶν
ῥημάτων τῶν σημανόντων καλῶς ποιεῖν ἢ ἀδικεῖν, τικᾶν ἢ ἡτα-
σθαι π.χ. εἰς ἐποίησας δημόσιος (=καλὴ ἔκπληξ, νὰ ἔλθῃς, καλὰ
ἔκπληξ καὶ ἡλθες (Πρ. 5, 25). οὐ δίκαια ποιεῖτε εἰς τὴν γῆν τῶν
Πλαταιέων σιρατεύοντες (Ε. Ἱέ. 11, 14). οὐχ ἡτησόμεθα εἰς ποι-
οῦντες (Ε. Ἀν. 2, 3, 33).

§ 434. Ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῶν ἐχόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ εὑρί-
σμενιν, καταλαμβάνειν, ποιεῖν, παριστάναι, ἐνίστε δὲ καὶ τοῦ διεῖν, ἢ
κατηγορηματικὴ μετοχὴ σημαίνει πρᾶξιν ἢ κατάστασιν, εἰς τὴν
ὅποιαν πρόσωπον ἢ πρᾶγμα εὑρίσκεται, καταλαμβάνεται, ὁρίζεται
κτλ.. π.χ. καταλαμβάνουσι τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ καθημένους (Ε.)
ἢ κάρυπτε εὑρε τοὺς ἄνδρας διεφθαρμένους (Θ. 2, 6). ἀκλητον ἐποίη-
σεν ("Ομηρος") ἐλθόντα τὸν Μενέλαον ἐπὶ τὴν θοίνην (Πλ. Συμ. 174).

§ 435. Ὡς τὸ ἐπίθετον, οὕτω καὶ ἢ μετοχὴ πρὸ συνάρθρου οὐ-
σιαστικοῦ ἢ μετὰ σύναρθρον οὐσιαστικὸν κεῖται ὡς κατηγορούμενον
αὐτοῦ. π.χ. οἱ δ' ἀπήγγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς μεγάλη τῇ
φωνῇ δηλοῦντα οἶκ ἐπασχε.

γ'. Ἡ μετοχὴ παραθετικῶς ἢ ἐπιρρηματικῶς.

· § 436. Ἡ μετοχὴ τίθεται παραθετικῶς, ἵνα δηλώσῃ ἐπιρρημα-
τικήν τινα σχέσιν, καθ' ἣν ἐκτελεῖται πρᾶξίς τις. Συμφωνεῖ δὲ μὲ

τὴν ἀντωνυμίαν ἢ τὸ ὄνομα, εἰς τὸ δποῖον ἀναφέρεται κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν. Ἐπὶ ἀρνήσεως τίθεται τὸ οὐ, ἐκτὸς ἀν εἰνε
ἀποθετική, δτε τίθεται τὸ μῆ.

Αἱ σχέσεις, αἱ ἑκφραζόμεναι διὰ τῆς παραθετικῆς μετοχῆς, εἰνε: ὁ χρόνος, ἡ αἰτία, ἡ ὑπόθεσις, ὁ σκοπός, ἡ ἐναντίωσις, τὸ ὅργανον καὶ ὁ τρόπος· θεον καὶ ἡ μετοχὴ λέγεται χρονική, αἰτιολογική, ὑποθετική, τελική, ἐιατιωματική, δργατική καὶ τροπική.

α').) χρονικὴ μετοχὴ π.χ. οἱ Πέρσαι εὐθὺς παῖδες δητες μανθάνουσιν ἀρχειν τε καὶ ἀρχεσθαι (=εὐθὺς δτε παῖδες εἰσι. Ε). δειπνεῖτε· δειπνήσαντες δὲ ἀπελαύνετε (=ἐπειδὴν δὲ δειπνήσητε. Ε. Κυ. 3, 1, 37). ταῦτα εἰπὼν ἐκαθέζετο (ἐπεὶ εἶπε ταῦτα).

ΣΗΜ. α'. Αἱ χρονικαὶ μετοχαὶ ἀρχόμενος καὶ τελευτῶν ἰσοδυναμοῦσι μὲ ἐπίρρημα χρονικὸν ἢ μὲ ἐμπρόθετον διαρισμὸν δηλοῦντα χρόνον· τελευτῶν=ἐν τέλει, τελευταῖον· ἀρχόμενος=ἐν ἀρχῇ, κατ' ἀρχάς, το πρῶτον· π.χ. ὅπερ ἀρχόμενος ἔλεγον (Πλ. Θεατ. 174). οἱ "Ἐλληνες κινηθῆναι οὐκ ἤδυναντο ἐκ τοῦ γωρίου, ἀλλὰ τελευτῶντες καὶ ἀπὸ τοῦ ὅδατος εἰργον αὐτοὺς οἱ Θρῆκες" (Ξ. Ἀν. 6, 3, 8).

ΣΗΜ. β'. Πρὸς ἀκριθεστέραν δήλωσιν τῆς γρονικῆς σχέσεως τῆς μετοχῆς πρὸς τὸ κύριον ἔχουσαν συνάπτονται

(+) 1) μετὰ τῆς μετοχῆς συνήθως (ἢν καὶ ἀνήκουσι κυρίως εἰς τὸ ἄημα) τὰ γρονικὰ ἐπιρρήματα εὐθύς, ἀμα, μεταξὺ πρὸς ἔκχρισιν τοῦ συγγρόνου· π.χ. ἄμα προϊών ἐπεσκοπεῖτο (ἐν ᾧ προεχώσει, συγγρόνως ἔχηταζε· Ξ. Κυ. 5, 2, 22). τὸ τοῦ θεοῦ σημεῖον πολλαχοῦ μ' ἀπέσχε λέγοντα μεταξὺ (Πλ. Ἀπ. 40).

2) μετὰ τῶν μετοχῶν ἐν ἀρχῇ τῆς κυρίας προτάσεως τὸ τότε, ἐνταῦθα, εἴτα ἢ ἐπειτα, ἐκ τούτου, μετὰ ταῦτα καὶ τὸ οὗτος εἰς δήλωσιν τῆς γρονικῆς ἀκολουθίας· π.χ. ἀσκήσαντες τότε ἐπιθησμέθα τοῖς πολιτικοῖς (Πλ. Γο. 527). ὁ "Ἀναξίδιος τὸν Εενοιζῶντα ἐκέλευσε διαβάντα τὸν Ἐλλήσποντον, ἐπειτα ἀπαλλάσττεσθαι (Κ. Ἀν. 7, 1, 4). ἀναστὰς οὕτω δεῦρο ἐπορευόμην (Πλ. Φρωτ. 310).

β') αἰτιολογικὴ μετοχὴ π.χ. λέγω τοῦδ' ἔνεκκ, βουλόμενος δόξαι σοι ἐπερ καὶ ἐμοὶ (=ἐπειδὴ βούλομαι· Πλ. Φυιδ. 13). τί δειότες σφρίδερο οὕτως ἐπείγεσθε; (Ξ. Ἐλλ. 1, 7, 26).

ΣΗΜ. α'. Το τέ παθὼν ἢ τι μαθὼν ἰσοδυναμεῖ πως τῷ διὰ τί· π.χ. τι παθὼν τοιαῦτα λέγεις; (=διὰ τι τοιαῦτα λέγεις; κυρ.: τι ἐπαθεῖς καὶ λέγεις τοιαῦτα;) τι μαθὼν τοιαῦτα λέγεις (=διὰ τι λέγεις τοιαῦτα; κυρ.: τι σοῦ κατέβη καὶ λέγεις τοιαῦτα;) λέξον δῆ μοι, τέ παθοῦσαι, εἴπερ νεφέλαι γ' εἰσιν ἀληθῶς, θηταῖς εἴσαις γυναιξῖν; (=τι ἐπαθαν καὶ ὑμοιάζουν μὲ γυναικας; Ἀριστφ. Ν. 341). τι μαθὼν τοῦτο προσέγραψε (=τι τοῦ κατέβη καὶ προσέγραψε τοῦτο; Δη. 20, 127).

Αἱ φράσεις αὗται τίθενται ἐνίστε καὶ ἐν ἔχητρημέναις προτάσσοσι λαμβάνου-

σαι τὸ δῖτι ἀντὶ τοῦ τι, καὶ τότε ἡ ὅλη φράσις δῖτι μαθὼν καὶ δῖτι παθὼν ἴσοδυναμεῖ μὲν αἰτιολογικὸν σύνδεσμον ἐπειδή, διότι π.γ. τὶ ἄξιός εἰμι παθεῖν ἡ ἀποτίσι. δῖτι μαθὼν ἐν τῷ βίῳ οὐχ ἡσυχίαν ἥγον; (Πλ. Ἀπ. 36).

~~ΣΗΜ.~~ 6'. Μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς μετογῆς τίθεται πολλάκις τὸ ἄτε ἡ τὸ ὃς σπανιώτερον τὸ οἷα δή. Τίθεται δὲ τὸ μὲν ἄτε καὶ τὸ οἷα δή, ὅταν ἡ αἰτιολογία παρισταται ὡς πραγματικὴ (ἔξ ἀντικειμένου), τὸ δὲ ὃς, ὅταν ἡ αἰτιολογία παρισταται κατὰ τὴν γνῶμην τοῦ κυρίου ὑποκειμένου (ἔξ ὑποκειμένου); π.γ. Κύρος ἄτε παῖς ὣν φιλόκαλος καὶ φιλότιμος ἡδεῖτο τῇ στολῇ (Ξ. Κυ. 1, 3, 3). μάλα γχαλεπῶς ἐπορεύοντο οἱ Δακεδαιμόνιοι οἷα δή ἐν νυκτὶ καὶ ἐν φόβῳ ἀπιόντες (Ξ. Ἐλλ. 6, 4, 26). τρόπαιον ἔστησαν (οἱ Κερκυραῖοι) ως νεκρηκότες (=έπειδή, ὡς ἐνόμιζον, εἶχον νικήσει. Θ. 1, 54). [Πρὸς ἐπίτασιν δὲ τῆς λογικῆς ἀκολουθίας τίθεται πολλάκις μετὰ τὴν αἰτιολογικὴν μετογὴν ἐν ἀργῇ τῆς κυρίας προτάσεως ὡς ἐπανάληψις αἰτιολογίας τὸ διὰ τοῦτο ἡ τὸ ἐκ τούτου π.γ. νομίζων ὑμᾶς κρείττους πολλῶν βαρβάρων, διὰ τοῦτο προσέλαθον (Ξ. Ἀν. 17, 3). οὐκ ἀν αὐτοῖς ἐμελέτε μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσαν=εἴμη τοῦτο ὑπελάμβανον (Δη. 9, 46). Τὸ τελευταῖον παράδειγμα ἀνήκει εἰς τὴν ὑποθετικὴν μετογὴν.

γ').) ὑποθετικὴ μετογὴ π.γ. ἐάν μὲν ὠφέλιμη ἡ ταῦτα, βουλόμεθα πράττειν αὐτά, βλαβερὰ δὲ δύτα οὐ βουλόμεθα (=ἐάν δὲ βλαβερὰ ἡ. Πλ.).

δ').) τελικὴ μετογὴ π.γ. τοῦτο λέξων ἔρχομαι (=ἔρχομαι, ἵνα τοῦτο εἴπω. (Ξ. Ἀγ. 2, 7).

ΣΗΜ. 'Η τελικὴ μετογὴ τίθεται κατὰ μέλλοντα χρόνον καὶ συνήθως μετὰ κινήσεως σημαντικῶν ἥγμάτων. Σπανίως μετ' ἀλλων ἥγμάτων τίθεται τελικὴ μετογὴ καὶ σχεδὸν πάντοτε μετὰ τοῦ ὡς π.γ. συλλαμβάνει Κυρον ως ἀποκτενῶν (Ξ. Ἀν. 1, 1, 3). ὡς Σωκράτης πρὸς τοὺς Θεοὺς ἀπλῶς τάγανθα διδόναι: ως τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδότας ὑποῖα ἔστιν (=φρονῶν, νομίζων ὅτι οἱ θεοὶ ἴσασι...). παρήγγειλεν αὐτοῖς παρασκευάζεσθαι ως μάχης δισομένης (=παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ παρασκευάζωνται μὲ τὴν ἰδέαν ἡ ἔχοντες ὑπ' ὅφει διεμάγη θά γένη).

ε').) Ἐναντιωματικὴ (ἢ ἐνδοτικὴ) μετογὴ. π.γ. ἡ Σπάρτη τῶν δλιγανθρωποτάτων πόλεων οὖσα δυνατωτάτη ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐφάρνη (=εἰ καὶ τῶν δλ. π. ἦν. Ξ. Πολ. Λ'. 1, 1). πολλοὶ μὲν δύτες εὐγενεῖς εἰτι κακοὶ (=εἰ καὶ εὐγενεῖς εἰσι. Εὑρ. Ἡλ. 551).

ΣΗΜ. Πρὸς σχεστέραν δηλωσιν τῆς ἐναντιωματικῆς σημασίας τίθεται πολλάκις μετὰ τῆς ἐναντιωματικῆς μετογῆς τὸ καὶ ἡ τὸ καίπερ π.γ. Ἀθηναῖοι καὶ οὐ μεταλαβόντες τούτου τοῦ γρυπίου ὅμως πρόθυμοι ἡσταν εἰς τὸν πόλεμον (Ξ). Ποὺς ἐπίτασιν δὲ τῆς ἐναντιωματικῆς σχέσεως τίθεται πολλάκις ἐν ἀργῇ τῆς κυρίας προτάσεως τὸ ὅμως, ἐνίστε δὲ καὶ τὸ εἴτα ἡ ἐπειτα.

σ') Ὁργανικὴ καὶ τροπικὴ μετογὴ π.γ. προσιροῦνται μᾶλλον οὕτω κερδαίνειν ἀπ' ἀλλήλων ἡ συνωφελοῦντες αὐτοὺς; (=διὰ τοῦ

τυνωφελεῖν. Ε. Ἀν. 3, 5, 16). ληζόμενοι ζῶτι (Ε. Κυ. 3, 2, 25).

ΣΗΜ. Ἄξια παρατηρήσεως εἶναι ἡ γρῆσις τῶν ἔξης τροπικῶν: *ἀνύσσεις* = ταχέως, γρήγορα (ἄνοιγ^τ) ἀνίσας τὸ φροντιστήριον. Ἀριστφ. Νεφ. 181). *χαλωρ* = *χτιμωρητί* (= τοῦτον οὐδεὶς χαλωρ ἀδικήσει! Πλ. Γο. 510). *χλαίων* = οὐχὶ ἀτιμωρητί (χλαίων ἀψει τῶνδες Εὔρ. Ήρ. 270). *λαθάν*=λάθρα (ἀπὸ τείχεος ἀλτὸ λαθών· Ιλ. Μ. 390). *φέρων* = φαγδάιως (εἰς τοῦτο φέρων περιέστησε τὰ πράγματα. Αἰσχ. 3, 82). *ἔχων* = συνεγῶς (τὶ κυπτάζεις ἔχων; Ἀριστφ. Νεφ. 509). *Ἡ μετοχὴ* ἔχων καὶ ἄγων μετ' αἰτιατικῆς, ὅταν εἴναι συντεταγμέναι μετὰ ὥρματος κινήσεως σημαντικοῦ, *ἱσοδυναμοῦσι*: μὲ τὴν σὺν μετὰ δοτικῆς (περιγραφικαῖ) π. χ. Τισσαφέρνης πορεύεται ὡς βασιλέας ἔχον ὡς πεντακοσίους (=σὺν ιππεῦσι· Ε. Ἀν. 1, 2, 4). *μία* (ναῦς) εἰς Ηλειοπόννησον φέρετο πρόσθεις ἄγονος (Θ. 7, 25). *Οὐδίως* ἡ μετοχὴ γρώμενος μετὰ δοτικῆς π. χ. βοῆ γρώμενοι (=σὺν βοῇ. Θ. 2, 84).

§ 437. Πολλάκις μετὰ τῆς παραθέσεώς συνάπτεται ἡ μετοχὴ ὅν, ητις *ἱσοδυναμεῖ* μὲ ἀναφορικὴν πρότασιν καὶ λέγεται ἀναφορική· π. χ. ὁ πατήρ την οὐσίαν ἐνεγείρισεν Ἀφέων τε καὶ Δημηφῶντι, ἀδελφιδοῖς διντοι (==οἱ ἡσαν ἀδελφιδοῖ. Δη.).

Γενικὴ ἀπόλυτος.

§ 438. Ὅταν ἡ παραθετικὴ μετοχὴ ἔχῃ ὑποκείμενον οὐσιαστικόν, τὸ ὅποιον γραμματικῶς δὲν ἔχει συνάρτειν μὲ τὴν κυρίαν πρότασιν, τότε καὶ τὸ οὐσιαστικὸν καὶ ἡ μετοχὴ τίθενται κατὰ γενικὴν πτῶσιν ἀπολύτως. Ἡ γενικὴ αὕτη λέγεται γενικὴ ἀπόλυτος· π. χ. θεοῦ θέλοντος, καὶ ἐπὶ ἑπός πλέοντος (=δὲν θεὸς θέλη...). καταστάσης ἐκκλησίας ἐς ἀντιλογίαν ἥλθον (=ἐπεὶ κατέστη ἐκκλησίᾳ· Θ. 1, 31).

ΣΗΜ. α'. Σπανίως ἀπαντῷ γενικὴ ἀπόλυτος ἔχουσα ὑποκείμενον τὸ αὐτὸν πρόσωπον μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ κυρίου ὥρματος· π. χ. βοηθησάντεων ὑμῶν περιθύμως πόλιν προσδήμεοθε. Ἐνίστε τίθεται γενικὴ ἀπόλυτος ἔχουσα ὑποκείμενον λέξιν, ητις κεῖται καὶ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει κατὰ δοτικὴν ἡ αἰτιατικὴν ὡς ἀντικείμενον· π. χ. οἱ ἔφοροι, ἥδη ἔξω διντοι αὐτοῦ, ἀποστρέψειν αὐτὸν ἐπειρῶντο (Ε. Ἀν. 2, 6, 3). ἀντί: ἥδη ἔξω ὃντα ἀποστρέψειν αὐτὸν ἐπειρῶντο παχομένων αὐτῶν καὶ ἀποφονμένων, θεῶν τις αὐτοῖς μηγανήν σωτηρίας διδωσι (Ε. Ἀν. 5, 2, 24) ἀντί: μαχομένοις καὶ ἀπορουμένοις θεῶν τις αὐτοῖς μηγανήν σωτηρίας διδωσι. Τοῦτο γίνεται, ἵνα ἔξαρθῃ ἡ μετοχικὴ πρότασις καὶ ἐμφαντικώτερον ἐκφρασθῇ ἡ σχέσις αὐτῆς.

ΣΗΜ. β'. Ἐνίστε ἐλλείπει τὸ ὑποκείμενον τῆς ἀπολύτου γενικῆς α' ὅταν εὐκόλως νοῆται ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ λόγου· π. χ. ἔδεσεν εὖ αὐτοῖς προσένειται εἰς τὸ πρόσθιν, ἔνως Κύρω συμμιλίειαν "Ἴδη δὲ ἐν δρυῇ διντοι (δηλ. αὐτῶν)... ἥλθε Περσοκλῆς (Ε. Ἀν. 2, 1, 3).

ε') δταν νοηται γενικως τῶν ἀθρόωπων ἢ τῶν πραγμάτων π. χ. οὐκ ἔξαι-
τούμενος, οὐκ Ἀμφικτιονικάς δίκαιας ἐπαγόντων, οὐκ ἀπειλούστων, οὐκ ἐπαγγελ-
λομένων (δηλ. τῶν ἀνθρώπων), οὐδαμῶς ἐγώ προδέδωκα τὴν εἰς ὑμᾶς εὑνοιαν
(Δη. 18, 322). οὐτως ἐχόντων (δηλ. τῶν πραγμάτων), εἰκὸς τοῖς μὲν πολε-
μίοις ἐναντίοις εἶναι τοὺς θεούς, ήμὲν δὲ συμμάχους (Ε. Ἀν. 3, 2, 10). Ἐπὶ
τοῦ ὕστορος πολλῷ (Ε. Ἀλ. 1, 1, 16) ὑποκείμενον εἶναι τοῦ θεοῦ. Ἐπὶ τοῦ
εἰσαγγελθέντος δι... (Θ. 1, 116), δηλαθέντος δι... (Θ. 1, 74) καὶ τῶν ὄμοιών
ὑποκείμενον εἶναι ἡ εἰδική πρότασις.

Αἰτιατικὴ ἀπόλυτος.

§ 439. Ἡ μετοχὴ τῶν ἀπροσώπων ἥημάτων τίθεται ἀπολύτως
κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν καὶ οὐδέτερον γένος καὶ ἐνικὸν ἀριθμὸν
(αἰτιατικὴ ἀπόλυτος). π. χ. πολλὰ πλεονεκτῆσαι ὑμῖν ἔξδν οὐκ
ἡδελήσατε (εἰ καὶ ἔξην. Δη. 2, 24). δῆλον δτι οἵσθι μέλλον γέ-
σσι (ἐπειδὴ μέλοι γέ σοι Ηλ. Ἀπ. 24). εἰρημένον αὐταῖς ἀπαντᾶν
ἐνθαδί εὔδουσι καὶ οὐχ ἦκουσι (=εὶ καὶ εἴρηται. Ἀριστφ. Λυσ.
13). δῆλον δν (Θ. 1, 12). οἱ Συρακόσιοι παρεκελεύοντο κραυγῇ
οὐκ ὀλίγῃ χρώμενοι ἀδύνατον δν ἐν νυκτὶ ἀλλῳ τῷ σημῆναι (Θ. 7,
44). οἷμαι τὸ πλῆθος φημιεῖσθαι, ἡ βουλόρεθι, ἔμα μὲν ὑπῶν συ-
ναγορεύοντων, ἔμα δὲ καὶ αἰσχρόν δν ἀντιλέγειν (Ε. Κυ. 2, 2, 20).

§ 440. Ἔνιστε καὶ προσωπικῶν ἥημάτων ἡ μετοχὴ τίθεται
μετὰ τοῦ ὑποκειμένου της ἀπολύτως κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν κατὰ
πᾶν γένος καὶ ἀριθμόν, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ τοῦ δις ἡ ὁσπερ εἰς δή-
λωσιν ὑποκειμενικῆς αἰτιολογίας. π. χ. τοὺς οὐεῖς οἱ πατέρες ἀπὸ
πονηρῶν ἀνθρώπων εἴργουσιν ὡς τὴν μὲν χρηστῶν δμιλίαν ὁσκησιν
οὖσαν τῆς ἀρετῆς, τὴν δὲ τῶν πονηρῶν κατάλυσιν (Ε. Ἀπ. 1, 2,
20). φίλους κτῶνται δις βοηθῶν δεόμενοι, τῶν δὲ ἀδελφῶν ἀμε-
λοῦσιν, ὁσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δε οὐ
γιγνομένους (Ε. Ἀπ. 2, 3, 3).

ΣΗΜ. Η ἀπόλυτος μετοχὴ τυχόν (=εὶ τύχοι) ἀπέβη ἐπίρρημα ισοδυνα-
μοῦν τῷ θώρᾳ. π. χ. τοῖς οἰκείοις τυχόν ἐν χρησαίμην ('Ισ. 5, 94).

Ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ (ἀνακόλουθον σχῆμα).

§ 441. Ἔνιστε προτάσσεται ὀνομαστικὴ οὐσιαστικοῦ μετὰ με-
τοχῆς καὶ ἀντὶ νὰ ἀκολουθήσῃ ὅπμα, ἔχον ὑποκειμένον τὸ οὐσια-
στικὸν τοῦτο, μεταβέλλεται ὁ λόγος οὕτως, ὅστε ἤξιζεν ἀντὶ τῆς
ὄνομαστικῆς γενικὴ ἀπόλυτος. π. χ. ἀλῆς γεινομένη τάσσα ἡ 'Ελλὰς

χείρ μεγάλη συνάγεται (Ἡρ. 7, 157). ἐπιπεσὼν (οἱ Πριππίδες) τῇ Φιλονακόζου στρατοπεδείᾳ τῆς μὲν προφυλακῆς αὐτοῦ Μυσῶν δυνῶν πολλοὶ ἐπεσον (Ἑ. Ἑλλ. 4, 1, 24). Αὗτη ἡ χρῆσις τῆς μετοχῆς εἶναι σπανιωτάτη.

§ 442. Ἐνίστε εὑρηται ὀνομαστικὴ μετοχῆς ἀναφερομένη εἰς λέξιν τινὰ τῆς προτάσεως κειμένην κατὰ γενικὴν ἢ κατὰ δοτικὴν ἢ κατ’ αἰτιατικὴν· π.χ. ἔδοξεν αὐτοῖς (=ἐψήφισαν τὸ ἢ ἔγγνωσαν) αὐτοὺς παράντας μόνους ἀποκτεῖναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπαντας Μυτιληναίους ἐπικαλοῦντες κτλ. (Θ. 3, 36). ἢν αὐτῶν ἡ διάνοια (=διενοῦσαντο)... κρατουνάμενοι κύτην... τὴν Λέσβον κακώσειν (Θ. 4, 52). Ὁμοία ἀνακολουθία εἶναι καὶ ἐν τοῖς ἑζῆς· τὰ περὶ Πύλον ὑπὸ ἀμφιτέρων κατὰ κράτος ἐπολεμεῖτο (=χρυφάτεροι κατὰ κράτος ἐπολέμουν), Ἀθηναῖοι μέν... τὴν νῆσον περιπλέοντες... Πελοποννήσοι δὲ τῇ ἡπείρῳ στρατοπεδευόμενοι μετὰ ταῦτα ἡ ἔνυδος ἢν (=ξυνῆλθον), Ἀργεῖοι μὲν οἱ ἔνυμαχοι ἐντόνως; δργῆ χρώμενοι, Δακεδαιμόνιοι δὲ βροχέως (Θ. 5, 70). Ὁ συγγραφεὺς ἀποθλέπει εἰς τὴν κατὰ τὸ σημεινόμενον σύνταξιν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν κατὰ τὴν λέξιν· πρᾶ. ἡ μαὶ ἡ κεφαλὴ ἐξεληλυθός (=οἱ μικρὸις ἐξεληλυθώς. Δη. 21, 117). βρέφος εἰσόρῳ φέροντα τόξον (=μικρὸν παιδία φέροντα. Ἀνακρ. 3, 16. ιδ. καὶ § 448).

“Ἐλξεις καὶ ἀφομοίωσις τῆς μετοχῆς ὣν πρὸς
τὸ κατηγορούμενον.

§ 443. Ἡ μετοχὴ διῃ πολλάκις συμφωνεῖ κατὰ γένος οὐχὶ πρὸς τὴν λέξιν, εἰς τὴν διοίαν ἀναφέρεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ κατηγορούμενον. π.χ. ἡ λέξιν διῃ λιχνότατον, ἀπαξὲν ἐν τῷ βίῳ τίκτει (Ἡρ. 3, 103). καταλιχνένονται Βρικινίας, διῃ ἔρυμα ἐν τῇ Λεοντίνῃ (Θ. 5, 4). τὴν ἡδονὴν διώκετε ὡς ἀγαθὸν διῃ (Πλ. Πρωτ. 354). τὸ ἥττω εἰναι ἔχυτοῦ εὑρέθη ἀμαθία οὖσα (Πλ. Πρωτ. 359).

‘Ἡ μετοχὴ μετὰ τοῦ ἄν.

§ 444. Ἡ μετοχὴ μετὰ τοῦ ἄν περιέχει τὴν ἔννοιαν τῆς εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἄν ἡ τῆς ὄριστικῆς ἴστορικοῦ χρόνου μετὰ τοῦ ἄν π.χ. σύ, εἰ ἐνορᾶς τινα πόρον καὶ ἀπ’ ἐμοῦ ἄν προσγενόμενον, λέγε (=τύ, εἰ ἐνορᾶς δτι πόρος; τις καὶ ἀπ’ ἐμοῦ ἄν προσγένειτο, λέγε. Ε. Κυ. 1, 1, 9). πολιτείαν τὴν ὅλην ἄν τοῖς πράγμασι χρη-

σαινέτην οὐκ ἔχομεν (=ἢ ὅρθῶς θν ἔχοντα). Ἡσ. 8, 12). εὖ ἵστε μηδὲν θν με ἐπιχειρήσαντα, εἰ ἑώρων κτλ. (=εὖ ἵστε ὅτι οὐδὲν θν ἐπελείρητα, εἰ ἑώρων Ἡσ. 5, 13).

Παράλειψις τῆς μετοχῆς.

§ 445. Ἡ μετοχὴ ἐνίστε παραλείπεται, ὅταν εὔκόλως νοῆτοι ἐκ τῶν ἡγουμένων· π. χ. ἀνεχώρησαν δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπειδὴ καὶ ἔκεινους εἰδόν (δηλ. ἀναχωρήσαντας. Θ. 3, 16). Συχνότατα παραλείπεται ἡ μετοχὴ ἐπὶ τοῦ τυγχάνειν· π. χ. ἀνεπαύοντο ὅπου ἐτύγχανεν ἔκαστος (δηλ. ἀναπαυόμενος. Ε. Ἡν. 3, 1, 3). ἔδωκε δὲ τι ἔκαστος ἔτυχε (δηλ. δούς. Λυτ. 12, 18). Ἐνίστε παραλείπεται ἡ μετοχὴ δὲν ἐπὶ τοῦ διατελεῖν καὶ τοῦ τυγχάνειν· π. χ. Σωκράτης ἀνυπόδητος καὶ ἀχίτων διετέλει (δηλ. ὥν. Ε. Ἀπ. 1, 6, 2). τυγχάνει ἡμῶν ἔκαστος οὐκ αὐτάρκης, ἀλλὰ πολλῶν ἐνδεής (δηλ. ὅν. Πλ. Πολ. 369).

Σύνδεσις δύο ἢ πλειόνων μετοχῶν.

§ 446. Δύο ἢ πλείονες μετοχαὶ συνδέονται μετ' ἀλλήλων, ὅταν ἔχωσι τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν· π. χ. οὗτοι προσελθόντες καὶ καλέσαντες τοὺς Ἑλλήνων ἄρχοντας λέγουσιν ὅτι... (Ε. Ἡν. 2, 1, 18).

§ 447. Δύο ἢ πλείονες μετοχαὶ δὲν συνδέονται πρὸς ἀλλήλας α') χάριν ἐμφάσεως (χειρὸν δετον σχῆμα· ίδ. § 489). π. χ. τὰ δέκα τάλαντα δραχμῶν, φρονούντων, βλεπόντων ἔλαθον ὑμῶν ἀφελόμενοι (Αἰσχ. 3, 94).

β') ὅταν δὲν ἔχωσι τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν· π. χ. προϊόντες (χρον. μετ.) λελήθαμεν ἀμφοτερῶν εἰς τὸ μέσον πεπτωκότες (κατηγ. μετ. Π. Θεατ. 180).

γ') ὅταν ἡ μία προσδιορίζῃ τὴν ἀλλην· π. χ. Κῦρος ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας, συλλέξας στράτευμα ἐπολιόρκει Μίλητον (=ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας συνέλεξε στράτευμα καὶ ἐπ. τὴν Μ. Ε. Ἡν. 1, 1, 7).

Παρατήρησις ἐπὶ τῆς συμφωνίας τῆς μετοχῆς πρὸς τὴν λέξιν, εἰς ἣν ἀναφέψεται.

§ 448. Ἡ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς τὴν λέξιν, εἰς ἣν ἀναφέρεται κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν. Ἄλλ' ἐνίστε συμφωνεῖ οὐχὶ πρὸς

τὸν γραμματικὸν τύπον τῆς λέξεως, εἰς ἣν ἀναφέρεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ νοούμενον δι’ αὐτῆς (συῆμα κατὰ τὸ νοούμενον)· π. χ. δχλος περιεχεῖτο πολὺς, φοβούμενοι κτλ. (Ε. Ἐλλ. 3, 2, 21). βρέφος συῶν φέροντας τόδεν (=μικρὸν παῖδες φέροντα τόδεν. Ἀνακρ. 3, 16), ή μικρὰ περαλή ἐξεληλυθώς (=ό μικρὸς ἐξεληλυθώς. Δημ. 21, 117). εἴ τις δῆμα τοῦμὸν ζῶντος ἔτι προσιδεῖν ἔθελει, προσίτω (=ἔμους ζῶντος. Ε. Κυ. 8, 8, 26. ίδ. § 242 σημ. 6'). πρᾶ. 442 καὶ § 31, α') καὶ 255 δ'.

Απρόσωπα ὁήματα.

§ 449. Ἀπρόσωπα ὁήματα λέγονται τὰ ὁήματα, ἀτινα-
τῶπι μόνον ἐν τῷ τρίτῳ ἑνίκῳ προσώπῳ καὶ δὲν δέχονται προσω-
πικὸν ὑποκείμενον, οἷον τὸ δεῖ, χρή, ἀπόχρη, ἔξεστι, μέλει, μεταμέ-
λει, προσήκει, εἶμαρται.

§ 450. Ἀπρόσωπας λαμβάνονται καὶ προσωπικὰ τινα ὁήματα,
οἷον τὸ δοκεῖ (=ρχίνεται καλόν), ἔνεστιν, ἔστι (=δυνατόν ἔστι),
ἐνδέχεται, συμβαίνει, καλῶς ἔχει (=ικλὸν ἔστι), διαγκαίως ἔχει,
παρέχει (εὐκαριότικόν τάρχει), μάλιστα δὲ παθητικὰ ὁήματα. οἷον
ἀγγέλλεται. λέγεται ἄδεται, δμολογεῖται κτλ.

ΣΗΜ. Το δοκεῖν λαμβάνεται προσωπικῶς μὲν ἐπὶ τῆς σηματίξεως τοῦ φα-
ρεαθαί (π. γ. ὁ ἐνίριος ἔδοξε μοι πάγκαλος εἶναι). ἀπροτώπως δὲ ἐπὶ τῆς ση-
ματίξεως τοῦ φαρεαθαί καλόν π. χ. ἔδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ στεφανώσαι
Δημοσθένην.

§ 451. Καὶ τὸ εἶναι (ἢ γίγνεσθαι) μετὰ τοῦ οὐδετέρου τῶν ἐπι-
θέτων (καλόν, ἀξιον, χαλεπόν, δρόμιον κλπ.) ἢ μετά τινος τῶν οὐ-
σιαστικῶν ἀτράκη, θέμας, καιρός, ὥρας καὶ τῶν ὅμοίων λαμβάνεται
ώ; ὁήματα πρόσωπων.

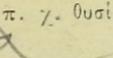
§ 452. Υποκείμενον τῶν ἀπρόσωπων ὁημάτων εἶνε τὸ ἔξι αὐτῶν
ἔξχρτωμενον ἀπαρέμφατον· π. χ. δεῖ γράμματα μαθεῖν καὶ μα-
θόντα νοῦν ἔχειν (Με. 96). τοῖς ἴδιωταις ἔξεστι τὰς δυπάνας συντέ-
μνειν (Ε. Ἱε. 4, 9). οὐκ ἔχει καλῶς ἀμελεῖν τῶν τοιούτων (Ἴσ. 12,
150). εὖ παρέσκεψε ξυμβῆναι (Θ. 1, 120). δμολογεῖται τὴν πόλιν ἀρ-
χαιοτάτην εἶναι (Ἴσ. 4, 26). ἀεὶ κράτιστόν ἔστι τὰληθή λέγειν (γγ.).
οὐ θέμας (δηλ. ἔστι) φεύδεσθαι (Πλ. Ἀπ. 21). αἰσχρὸν γίγνεται
ἔμε μὴ θέλειν (Πλ. Γο. 458).

§ 453. Έκ τῶν ἀπροτώπων τινὰ ἔχουσιν ὑποκείμενον τὴν ἀφη-

ρημένην αὐτῶν ἔννοιαν· π. χ. μέλλει μοὶ τινος=μέλησις ἔστι μοὶ τινος· δεῖ χρημάτων=ἔνδεια (χρεία) ἔστι χρημάτων· παρεσκεύαστοις Κορινθίοις (=τραχτεύη ἐγεγένητο τοῖς Κορινθίοις. Θ. 1, 48)· καὶ πρότερόν μοι εἰδηται (λόγος μοι γεγένηται. Θ. 6, 94).

§ 454. Άντι τῆς ἀπροτώπου συντάξεως μεταχειρίζονται πολλάκις οἱ πάλαιοι τὴν προσωπικὴν σύνταξιν· π. χ. Ἐπύαξα ἐλέγετο Κύρῳ δοῦναι χρήματα πολλὰ (ἀντὶ: ἐλέγετο Ἐπύξην Κύρῳ δοῦναι χρ. π. Ξ. Ἀν. 1, 2, 12)· δίκαιος εἰ βοηθεῖν τῷ ἀνδρὶ (ἀντὶ: δίκαιον ἔστι σε β. τῷ ἀ. Πλ. Πρωτ. 239).

Τὸ δεῖν λαμβάνεται προσωπικῶς, διαν εἶνε συντεταγμένον μετὰ τῆς γεν. πολλοῦ, μικροῦ, διλίγου, τοσούτου, ἐνός, δυοῖν· π. χ.: τοσούτου δέω τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, ὥστε... (=τοσούτον ἀπέχω τυῦ ἐπιθυμεῖν τῶν ἀλλ., ὥστε... Ἰσ. 3, 35· πρᾶ. 31)· μικροῦ ἐδέσσεν (Εὐχαράκτης) Κύπρον ἀπασταν κατασχεῖν (Ἰσ. 9, 62)· τριήρεις μιᾶς δέουσαι τριάκοντα.

ΣΠΜ. Καὶ τὸ μέλλειν λαμβάνεται ἐντοτε προσωπικῶς· μέλλω τινε=εἰμὶ τινὶ ὑποκείμενον φροντίδος, ἐπιμελεῖται τις ἐμοῦ· π. χ. Θυσίαι καὶ ἑορταὶ καὶ χοροὶ πάπτι μέλουσι διὰ βίου (Πλ. Νο. 835).

Tὰ εἰς -τὸς καὶ -τέος ὅγματικά.

§ 455. Τὰ εἰς -τὸς ὅγματικὰ ἐπίθετα ἔχουσιν ἐν γένει παθητικὴν σημασίαν· τημακίνουσι δὲ ἡ ὁ, τι ἡ μετοχὴ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου ἢ τὸν δυνατὸν (ἢ ἀξιόν) νὰ πάθῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ὅγματος σηματινόμενον· π. χ. πολίτης ποιητός (=τεποιημένος ἀντιθετικῶς πρὸς τὸν γένει πολίτην)· ποταμὸς διαβατὸς (ποτ., διὰ δύναται τις γὰς διεικθῆ)· ἐπαινετός (=ἀξιός ἐπαινεῖσθαι). Τινὰ τῶν εἰς -τὸς ἔχουσι καὶ ἐνεργ. σημασίαν μάλιστα μετὰ τοῦ στερητικοῦ α σύνθετα· π. χ. ἄπρακτος (μηδὲν πρᾶξας), δοτράτευτος (=μὴ στρατευτάμενος).

§ 456. Τὰ εἰς -τὸς ὅγματικὰ συντάσσονται, ὡς καὶ τὰ ἀλλα ἐπίθετα. Τινὲς δὲ τῶν ἐπηγματισμένων ἔχει ἀμεταβλήτων ὅγματων συντάσσονται καὶ ἀπροτώπως, τιθενται δηλ. κατ' οὐδέτ. γένος μετὰ τοῦ ἔστι καὶ ἴσοδυναχμοῦσι μὲ τὸ δυνατὸν (ἢ ἀξιόν) ἔστι καὶ τὸ οἰκεῖον ἀπαρέμπτον· π. χ. οὐ βιωτόν μοὶ ἔστι (=οὐκ ἀξιόν ἔστι μοι ζῆν· πρᾶ. Ἀριστρ. Ορ. 548.: ζῆν οὐκ ἀξιόν ημῖν)· ἀρχ γρυκτόν ἔστιν ήμῖν (ἄρχ δυνατόν ἔστιν ήμῖν γρῦξει. Ἀριστρ. Αχ. 656).

εὐεπίθετον ἡν̄ ἐνταῦθα (=ὅφδιον ἡν̄ ἐπιθέσθαι). Ε. 'Αν. 3, 4, 20).

ΣΗΜ. Ὁμοίων ἀπρόσωπον σύνταξιν ἔχουσιν ἐνίστηται καὶ τὰ εἰς -σηματικά π., γ. οὐκ ἔστιν οἱ βιώσιμοι (οὐκ ἔστιν αὐτῷ δυνατὸν ζῆν). Πρ. 1, 45).

§ 457. Τὰ εἰς -τέος ὥηματικά ἐπίθετα σηματίνουσι τὸν ὀφείλοντα νὰ πάθῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ὥηματος σηματινόμενον. Συντάσσονται δὲ

α') ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα π. γ. οὐ πρό γε τῆς ἀληθείας τη̄ μητέος ὁ ἀνήρ (=δὲν πρέπει νὰ προτιμάται τῆς ἀληθείας ὁ ἀνήρ. Πλ. Πολ. 595). τοσαῦτα ὅρη ὁρᾶτε ὑμῖν ὅντα πορευτέα. Ε. 'Αν. 2, 5, 18).

β') ἀπροσώπως· τίθενται δηλ. κατ' οὐδέτερον γένος μετὰ τοῦ ἔστιν (ἢ νοούμενον τοῦ ἔστι) καὶ ἴσοδυναμοῦσι μὲν τὸ δεῖ καὶ τὸ οἰκεῖον ἀπαρέμφατον π. χ. οὐκ ἀδυμητέον (=οὐ δεῖ ἀθυμεῖν. Δη. 4, 2). οἰστέον τὴν τύχην (=δεῖ φέρειν τὴν τύχην. Εὔρ. Ιω. 1260). δοκεῖ μοι διδακτέον οἴται ἀλλήλους τὰ αἰτια τῶν πολέμων (Ε. 'Ελλ. 6, 3, 7).

§ 458. Ἐπὶ τῆς ἀπροσώπου συντάξεως τῶν εἰς -τέος ὥηματικῶν τὸ πρόσωπον, ὅπερ ὀφείλει νὰ πράξῃ τὴν πρᾶξιν, τίθεται κατὰ δοτικήν, τὸ δὲ ἀντικείμενον καθ' ἡν̄ πτῶσιν ἀπαιτεῖ τὸ ὥημα, ἐξ οὗ τὸ εἰς -τέον πράγματος π. χ. τὸν θάρατον ἡμῖν μετ' εὐδοξίας αἰρετέον (Ισ. 6, 91). μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλείοντι (=δεῖ πλείσιον μετέχειν τῶν πραγμάτων. Θ. 8, 65).

ΣΗΜ. Πολλάκις τὸ πρόσωπον, ὅπερ ὀφείλει νὰ πράξῃ τὴν πρᾶξιν, τίθεται κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν, διότι ἐν τῷ εἰς -τέον ὥηματικῷ ἐνυπάρχει ἡ ἔννοια τοῦ δεῖ καὶ ἀπαρέμφατον, τότε δὲ παραλείπεται τὸ ἔστι π. χ. τὸν βουλόμενον εὐδαίμονα εἶναι σωφροσύνην μὲν διωκτέον καὶ ἀσκητέον, ἀκολασταν δὲ φευκτέον (Πλ. Γο. 507). Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον μετὰ ὥηματικὸν εἰς -τέον ἐπιφέρεται ἔνισται ἀπαρέμφατον π. χ. πανταχοῦ ποιητέον, ἢ ἣν κελεύῃ ἡ πατρίς, ἢ πειθεῖγ αὐτὴν (=δεῖ ποιεῖν ἡ πειθεῖν. Πλ. Κρ. 51).

§ 459. Τὰ εἰς -τέος ὥηματικά ἐν τῇ ἀπροσώπῳ συντάξει δύνανται νὰ κείνται ἐπὶ τῆς ἐνεργητικῆς ἢ ἐπὶ τῆς μέσης σηματίας. π. χ. παρασκευαστέον ἔστι δύναμιν τινα (=δεῖ παρασκευάσαι. Πλ. Γο. 510). παρατκευαστέον μάλιστα μηδὲν δεῖσθαι τοῦ κολάζεσθαι (=παρατκευαζεσθαι. Πλ. Γ. 507).

§ 460. Ἐν τῇ ἀπροσώπῳ συντάξει τὰ εἰς -τέος εὑρηγνται πολλάκις ἐν τῷ πληθ. ἀριθμῷ. π. χ. εἰ τὸν οἰνὸν ἡξίους πίνειν, συνεκποτέ ἔστι σοι καὶ τὴν τρύγα ('Αρστρ. Πλ. 1084). ἄλλοις μὲν

χρήματά ἔστι καὶ νῆσες καὶ ἵπποι, ἡμῖν δὲ ξύμμαχοι ἀγαθοί, οὓς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις ἔστιν (Θ. 1, 86). Ὁμοίως καὶ τὰ εἰς τοὺς καὶ -σιμος ἐν τῇ ἀπροσώπῳ συντάξει εὑρηνται ἐνίστε ἐν τῷ πληθ. ἀριθμῷ π. χ. ἕως μὲν βάσιμα ἦν, ἐπὶ τοῦ ἵππου ἦγεν, ἐπεὶ δ' ἀβατα ἦν καταλιπὼν τὸν ἵππον ἔσπευδε πεζῇ Ξ. Ἀν. 3, 4, 49).

Τὰ ἀρνητικὰ ἢ ἀποφατικὰ μόρια.

§ 461. Τὸ οὖ σημαίνει ἄρνησιν ἀποφάνσεως, τὸ δὲ μὴ εἶνε ἐν γένει ἀπαγορευτικόν· θίεν τὸ μὲν οὐ τίθεται ἐπὶ τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως, τὸ δὲ μὴ ἐπὶ τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς ἐπιθυμίας.

§ 462. Ἐκ τῶν ἐξηρτημένων προτάσεων ἐπὶ μὲν τῶν τελικῶν καὶ τῶν ὑποθετικῶν τίθεται μὴ (ἰδ. § 389 καὶ 399), ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐ· εἰς τὰς τελικὰς ἀνήκουσι καὶ αἱ ἀναφορικαὶ, αἱ σημαίνουσαι σκοπὸν (ἰδ. § 416). Εἰς δὲ τὰς ὑποθετικὰς ἀνήκουσι καὶ αἱ χρονικαὶ καὶ αἱ ἀναφορικαὶ, αἱ περιέχουσαι ἔννοιαν ὑποθετικὴν (ἰδ. § 419 καὶ 422).

ΣΗΜ. Ἐνίστε τίθεται οὐ ἀντί μή, ὅταν ἡ ἄρνησις εἶνε οὔτω στενῶς συνημένη μετά τίνος λέξεως. ὥστε ν' ἀποτελῇ μετ' αὐτῆς μίαν ἔννοιαν π. χ. εἰ οὐ πολλοὶ ἡσαν (=εἰ ολίγοι ἡσαν. Λυσ. 13, 62) ἔαν οὐ φῆτε (=ἔαν ἀρνηθῆτε. Πλ. Ἀπ. 25) εἰ οὐκ ἔäs (=εἰ κωλύεις. Σοφ. Αἴ. 1132).

§ 463. Ἐπὶ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται τὸ μή· ἐπὶ δὲ τοῦ εἰδικοῦ συνήθως μὲν τὸ οὐ, ἐνίστε δὲ καὶ τὸ μὴ (ἰδ. § 203 καὶ 245· πρθ. καὶ § 203 σημ. α').

ΣΗΜ. α'. Μετὰ τοῦ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται πάντοτε τὸ μή, ὅταν ἀνήκῃ εἰς πρότασιν ἀπαιτούσαν τὸ μή· π. χ. νόμιςε μηδὲν εἴγα τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον (Ἴσ. 4, 41).

ΣΗΜ. β'. Ἐνίστε ἡ ἄρνησις ἀνήκει εἰς τὸ κύριον ὅρμα· π. χ. οὐ δεῖ οὐδένα τῆς ἀρετῆς ἰδιωτεύειν.

ΣΗΜ. γ'. Τὸ σύναρθρον ἀπαρέμφατον λαμβάνει ἐπὶ ἄρνησεως πάντοτε τὸ μή.

§ 464. Μετὰ μετοχῆς τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν οὐσιαστικῶν τίθεται μή, ὅταν περιέχωσιν ἔννοιαν ὑποθετικήν, ἄλλως τίθεται τὸ οὐ· π. χ. δι μηδὲν ἀδικῶν οὐδενός δεῖται νόμου (γγ.). τὸ μὴ δίκαιον ἔργον οὐ λάθει θεός (τὸ ἔργον, δι ἂν μὴ δίκαιον ἦ)· δι μὴ ἴατρός γε ἀνεπιστήμων, ὃν δικτρός ἐπιστήμων (ἄν τις μὴ ἴατρός ἦ· Πλ. Γο. 459).

ΣΗΜ. Ἡ μετογὴ δέγεται προπέτι μή, ἢ ἡ ἀνῆλη εἰς πρότασιν ἀπαιτούσαν τὸ μή π. χ. φηρίσασθε τὸν πόλεμον μηδὲν φορηθέντες (Θ.).

§ 465. Ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει διπλῆς πλαχίνες ἐρωτήσεως ἐκφρασμένης διὰ τοῦ εἰ-ἢ, εἴτε-εἴτε τίθεται ἢ οὐδὲ μή (ιδ. § 378).

ΣΗΜ. Ὁ, τι ἐλέγηθη περὶ τοῦ οὐ καὶ μή ἵσχει καὶ περὶ τῶν συνθέτων αὐτῶν οὐδεὶς, μηδεὶς, οὐδαμῶς, μηδαμῶς κτλ.

§ 466. Πιολλάκις ἡ ἐν ἀρχῇ λόγου τιθεμένη ἄρνησις ἀναιρεῖ δλιν τὸν λόγον. Γοῦτο γίνεται πιρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἐπὶ λόγου συγκειμένου ἐκ δύο μερῶν συνδεομένων πρὸς ἀλληλα διὰ τοῦ μεν-δέ, ὃν τὸ πρῶτον εἶνε καταρχτικόν, τὸ δὲ δεύτερον ἀποφρακτικόν π. χ. οὐκ εἰπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψε δέ (=δὲν εἶνε ἀληθές ὅτι εἰπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψε δέ. Δη. 18, 288). οὐ γάρ ἂν μέν τις καταβάλῃ πεντακοσίας δραχμάς, δύναται φιλεῖν ὑμᾶς,—εἰ δέ τις πένης οὐχ οἶστος τ' ἔστιν ἀγαπᾶν τὴν πόλιν (Δίων. II, 6, 265).

ΣΗΜ. Τὸ μόνον οὐδὲ μόνον οὐχὶ—σχεδὸν π. χ.—μόνον οὐκ ἐν ταῖς ἀγκάλαις περιεφέρομεν αὐτοὺς ἀγαπῶντες (Ξεν. Κυ. 5, 5, 50). ὁ παρών καιρὸς μόνον οὐχὶ φωνὴν ἀφειει λέγει. (Δημ.).

Το δσον οὐ μεθ' ἐπομένου ἥδη σημαίνει σχεδὸν ἥδη π. χ. ἐλέγετο ὅτι ὁ Πιῶλος δσον οὐ παρεῖν ἥδη. Συνώνυμον πρὸς τὸ δσον οὐκ—ἥδη εὑρηται τὸ δσον οὐπω π. χ. ἐνόμισταν πολλαπλασίους μὲν ἀπίειται, δσον δ' οὐπω παρεῖναι (Θ. 4, 125).

Συσώρευσις ἀρνήσεων.

§ 467. Σύνθετος ἄρνησις μετ' ἀπλῆν ἢ σύνθετον κειμένην ἐν τῇ αὐτῇ προτάσσει δὲν ἀναιρεῖ τὴν προηγουμένην ἄρνησιν, ἀλλὰ συνεχίζει αὐτὴν μετ' ἐμφάσεως π. χ. μὴ λανθανέτω σε μηδὲ τοῦτο (Ξ. Κ. 5, 2, 36). ἐξ οὐ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, οὐδεὶς οὔτε κίνδυνος οὔτε πόλεμος περὶ τηλικούτων ἡμῖν τὸ μέγεθος γέγονεν (Ἴσ. 6, 7).

Οὕτως ἐν ἀρνητικῇ προτάσται ἀντὶ τῶν ἀρρίστων ἀντωνύμιῶν καὶ ἐπιφρημάτων τίθενται συνήθως τὰ ἀντίστοιχα ἀρνητικά, ὅταν προκειται νὰ ἐκφρασθῇ ἄρνησις μετ' ἐμφάσεως π. χ. μηδέποτε μηδέν αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήτειν (Ἴσ.). Ἄνευ τούτου οὐδεὶς εἰς οὐδὲν οὐδειὸς πώποτε κάλλιον θάνατον ἦνεγκεν ἢ Σωκράτης (Ξ. Απ. 4, 8, 2).

ΣΗΜ. Ἡ δευτέρα ἄρνησις ἐν τῇ αὐτῇ προτάσσι, ὅταν εἶνε ἀπλῆ (οὐ, μή), ἀναιρεῖ τὴν προτέραν π. χ. οὐδεὶς οὐκ ἔπιστε τι τὴν ψυχὴν (=πάντες ἔπι-

σχόν τι τὴν ψυχήν. Ε. Συμ. 1, 9). μὴ οὖν, ὅτι καὶ Λακεδαιμονίους καὶ Φωκέας ἔξηπάτησε Φίλιππος, διὰ ταῦθ', ὃν ὑμᾶς Αἰσχίνης ἔξηπάτησε, μὴ δὲτω δικηγ (Δη.). οὐκ ἔμοι οὐ διεδέξατο Πολυκλῆς τὴν ναῦν· ὅμοίως ἐν τῇ φράσει οὐκ ἔστιν δστις οὐ καὶ οὐδεὶς δστις οὐ.

§ 468. Πολλάκις τίθενται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει ἀμφότεροι τὰ ἀρνητικὰ μόρια οὐ καὶ μή.

α') Τὸ οὐ μὴ τίθεται¹⁾ 1) μεθ' ὑποτακτικῆς β'²⁾ ἀσρίστου ἢ μεθ', δριστικῆς μέλλοντος εἰς δήλωσιν ἐντόνου ἀρνήσεως τοῦ μέλλοντος· 2) μετὰ τοῦ β'³⁾ προσώπου τῆς δριστικῆς τοῦ μέλλοντος εἰς δήλωσιν ἐντόνου ἀπαγορεύσεως (ιδ. § 395. τημ. β').

β') Τὸ μὴ οὐ τίθεται

1) μετὰ τὰ φύσου ἀημαντικὰ ῥήματα (ιδ. § 395).

2) μετ' ἀπαρεμφάτου, δταν τοῦτο ἔξαρταται ἐξ ἀρνητικῶν φράσεων, οἷον οὐ δύναμαι, οὐχ οἶσι τ' εἰμί, οὐ συγκωρεῖ, οὐδεμά μηγανή ἔστιν, αἰσχύρη ἢ αἰσχόδην (οὐ καλόν) ἔστιν, οὐχ δσιόν ἔστιν, ἢ ἐξ ἀρνητικῶν ῥημάτων (ἀρνεῖσθαι, ἀντιλέγειν, κωλύειν), δταν ταῦτα κεῖνται ἐν πρότασει ἀποφθητικὴν καταφθητικὴν μέν, περιεχούσην δ' ἀπόφθησιν· π. χ. οὐδεὶς οἶσι τ' ἔστιν ἄλλως λέγων μὴ οὐ καταγέλαστος εἴραι (Πλ. Γο. 509); οὐχ δσιόν ἔστι μὴ οὐ βοηθεῖν δικαιοσύνη (Πλ. Πολ. 427); πᾶσιν αἰσχύνη ἦν μὴ οὐ συσπουδίζειν (Ε. Αν') οὐδεὶς πώποτε ἀντεῖπε μὴ οὐχὶ καλῶς ἔχειν τοὺς νόμους (Δη. 22, 24); τίτα οἷει ἀπαρηγήσεοθαι μὴ οὐχὶ ἐπίστασθαι τὰ δίκαια (Πλ. Γο. 461).

ΣΗΜ. Μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου δύναται: νὰ κεῖται καὶ τὸ ἄρθρον· π. χ. τὸ μὴ οὐκ ἡδέα εἴραι τὰ γένεα, λόγος οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ (Πλ.).

3) Ἐνίστε μετὰ μετοχῆς μετ' ἀρνητικὴν ἔκρρεσιν· π. χ. τοιαύτης τεμῆς τυχεῖν οὐχ οἶσι τε μὴ οὐ πολὺ τῶν ἄλλων διαφέροντα (Ισ. 10, 47); δυσάλγητος γάρ ἀν εἴην τοικύτην μὴ οὐ καιοικτίρων ἔδραν (Σοφ. Οἰδ. Τ. 12).

Φαινόμενος πλεονασμὸς τῆς ἀρνήσεως.

§ 469. Ἐκ τῶν ἀρνητικῶν ῥημάτων ἀντιλέγειν, ἀρνεῖσθαι, ἀμφισβητεῖν καὶ τῶν ὅμοιών αρέμαται εἰδικὴ πρότασις μετὰ τοῦ οὐ, δπερ φαίνεται πλεονάζει· π. χ. ὡς οὐκ ἐκεῖνος ἔγεάργει τὴν γῆν, οὐκ ἐδύνατο ἀρνηθῆναι (Δη. 30, 37=οὐκ ἐδύνατο ἀρνηθεῖς εἰπεῖν).

ἀμφισβητεῖ ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγομεν (=ἀμφισβήτων λέγει, ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγομεν· Πλ. Πολ. 476).

ΣΗΜ. Το οὐ ἐνταῦθα δὲν πλεονάζει, διότι ἡ εἰδικὴ πρότασις εἶναι κυρίως ἀντικείμενον τῆς ἐν τοῖς εἰρημένοις ἀρνητικοῖς ὥρμασιν ἐνυπαρχούσης θετικῆς ἐννοίας τοῦ λέγειν.

§ 470. Μετὰ τὰ ἀρνητικὰ ὥρματα ἀντιλέγειν, ἀπαγορεύειν, ἀρνεῖσθαι εἰργειν τίθεται πολλάκις ἀπαρέμφτον μετὰ τοῦ μὴ π. χ. ο Κερουραῖος κήρουκ προύπεμψκν αὐτοῖς ἀπεροῦντα μὴ πλεῖν ἐπὶ σφᾶς (Θ. 1.29). καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε (Σοφ. Ἀντ. 442).

ΣΗΜ. Καὶ ἐνταῦθα τὸ μὴ τίθεται μετὰ τοῦ ἀπαρέμφτου διότι τὸ ἀπαρέμφατον θεωρεῖται ἔξηρτημένον ἐκ τῆς ἐν τοῖς εἰρημένοις ἀρνητικοῖς ὥρμασιν ἐνυπαρχούσης θετικῆς ἐννοίας. Μετὰ τὸ κωλεῖν τίθεται ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ μὴ, ὅταν ἐπικρατῇ ἡ θετικὴ ἔννοια τοῦ κωλεῖν (=ἀναγκάζειν), ἄνευ δὲ τοῦ μὴ, ὅταν ἐπικρατῇ ἡ ἀρνητικὴ ἔννοια (=οὐκ ἔχειν).

§ 471. Ιδιαίτεροι παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ γένους καὶ τοῦ προσώπου.

α'. Ὁ ἑνικὸς ἀριθμὸς προσηγορικῶν ὄγομάτων καὶ τῶν ἔθνικῶν τίθεται πολλάκις μετὰ σημασίας περιληπτικῆς π. χ. πλήνθος, κέραμος, ἐσθῆτης κτλ. ἀντὶ πλίνθοι, κέραμοι, ἐσθῆτες κτλ. ὁ ἀρχων, ὁ δικαστής, ὁ ἴδιωτης κτλ. ἀντὶ οἱ ἀρχοντες, οἱ δικασταί, οἱ ἴδιωται κτλ. ὁ Ἀθηναῖος, ὁ Συρακούσιοι κτλ. ἀντὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ Συρακούσιοι κτλ. π. χ. ἔλαχις σκηνὴν ἔχουσαν καὶ σῆτα καὶ ποτε καὶ στρωμνὴν καὶ ἐσθῆτα (Ξ. Κυ. 5, 5, 38): τόπος βρύσων δάφνης, ἔλατας (Σοφ. Οἰδ. Κ.). τρίχας ἐστίν, ἐξ ὧν ἡ πολιτεία συνέστηκεν, ὁ ἀρχων, ὁ δικαστής, ὁ ἴδιωτης (Λυτ. 79). Ὁ Συρακούσιος πολέμιος τῷ Ἀθηναίῳ (Θ. 1, 78).

β'. Ὁ πληθυντικὸς τοῦ οὐδετέρου παρίσταται ως ἐνότης καὶ τίθεται πολλάκις ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ, μάλιστα ὅταν εἰναι κκτηγορούμενον ἀπαρέμφτου ἢ ὅλοκλήρου προτάσεως π. χ. θέρις τάδε ἐστί, κρείσσω δαιμόνων εἰναι θέλειν (Εὔρ. Ἐππ. 474). ἀδέντατα ἡν τοὺς Δοκορούς ἀμύνεσθαι (Θ. 4,1). ως ἔγωγε οὐ μαίνομαι δῆλα τοι γέγονε (Πρ. 3,35).

γ'. Ὁ πληθ. ἀριθμὸς ἀφηγημένων ἔννοιῶν τίθεται ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ, δταν πρόκειται να δηλωθῶσι διάφορα εἰδήση αὐτῶν ἢ διαφορούμενοις ἐμφανίσεις ἐν διαφόροις προσώποις ἢ πράγμασιν ἢ ἐν διαφόροις χρόνοις π. χ. ὁ μετὰ γῆρας ίών κατὰ φύσιν ἀπογάτατος τῶν θυνάτων (=

τῶν δικρόβων εἰδῶν τοῦ θυνάτου· Πλ. Τιμ. 31). αἱ μὲν εὐτυχίαι καὶ τοῖς φρύλοις τῶν ἀνθρώπων τὰς κακίας συγκρύπτουσιν, αἱ δὲ δυσπραξίαι ταχέως καταφεύγουσιν· ποιοῦσιν (Ἴσ. 6, 102). συνακολουθεῖ τοῖς μὲν πλούτοις καὶ ταῖς δυναστείαις ἄνοιξ καὶ μετὰ ταύτης ἀκολυχία, ταῖς δὲ ἐνδείαις; καὶ ταῖς ταπεινότησι σωφροσύνη καὶ πολλὴ μετριότης (Ἴσ. 7, 2). γεωργία ψύχη τε χειμῶνος καὶ θάλπη θέρους ἔθιζει καρτερεῖν (Ξ. Οἰκ. 5, 4).

δ'. Πολλάκις ἐπὶ τινῶν προσηγορικῶν τίθεται ὁ πληθ. ἀριθμὸς ἀντὶ τοῦ ἑνίκου, δταν ταῦτα σύγκεινται ἐκ δύο ἢ πλειόνων μερῶν. Λέγεται π.χ. πύλαι καὶ θύραι περὶ μιᾶς πύλης καὶ θύρας, ἢτις σύγκειται ἐκ δύο φύλλων (θυρωμάτων). 'Ομοίως λέγεται ἔρνες, διότι ἡ ῥίς ἔχει δύο ῥώθωντας. Συγγάνεις λέγεται παρὰ ποιηταῖς ἄρματα, μέγαρα, δώματα, οἴκοι ἀντὶ ἄρματος, μέγαρου, δῶματος, οἴκου.

ε'. Κύριοι διόρμυτα προσώπων τίθενται ἐν τῷ πληθυντικῷ οὐ μόνον πρὸς δήλωσιν προσώπων ἔχόντων τὸ αὐτὸν ὄνομα· π. χ. δύο Κρητύλοι (Κρητ. 442), ἀλλὰ καὶ πρὸς δήλωσιν προσώπων ὅμοίων πρὸς τὸ δινομακόμενον· π. χ. μυρίους ὄψονται ἀνθ' ἑνὸς Κλεάρχους (= ἑνθρώπους ὁμοίους πρὸς τὸν Κλεάρχον (Ξ. Ἀν. 3, 2, 31). οἱ θεοὶ πρὸς Ἀλκμήνας κατέβαντον ('Αρστφ. Ὁρ. 558). πρᾶ. § 476 β'.

στ'. 'Ο δυϊκὸς ἀριθμὸς τῶν δύνομάτων ἥτο ποτε εὑχρηστος α') ἐπὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκ φύσεως ἢ τέχνης ἀποτελούσι ζεῦγος· π. χ. τὸ διφθαλμό, τὸ χεῖρε, τὸ πόδε, τὸ ἕππω (τοῦ ἄρματος). π. χ. τὸ χεῖρε προέχων ἀνεπόδιζον τὸν παίσοντα (§ Κυ. 2, 3, 10). ή; τὸ κοιδόρων τὸν πόδ' ἐνθεὶς ιέμην ('Αρστφ. Ἔκκλ. 346). β') ἵνα ἔξαρθῇ ἢ ἔννοια τοῦ δύο. 'Αλλ' ἡ χρῆσις τοῦ δυϊκοῦ ἐν μὲν τῇ Αἰολικῇ διακλέκτῳ παντάπαξιν ἔζελιπεν, ἐν δὲ τῇ Ἀττικῇ εἶνε οὐχὶ συγκῆ. Συνήθως καὶ ἐπὶ δύο γίνεται χρῆσις τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ παρὰ τοῖς; 'Αττικοῖς, ἐνίστε δὲ παρατηρεῖται ἀστασία περὶ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ· π.χ. δύο γεανίσκω προσσέιρεχον (Ξ.). δικαστηρίουν δυοῖν ἐψηφισμένων (Διημ. 24, 9). 'Αλκιβιάδης καὶ Καλλίκρατης ἡκέτην ἄγοντες τὸν Προδίκον (Πλ. Πρωτ.).

ζ'. 'Οταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ γενικῶς τὸ πρόσωπον, παρακλαμβάνεται τὸ χρησεικὸν γένος ὡς ἐπικρατέστερον· π. χ. δικαστέρεις μαθὼν μὴ μαθόντος καὶ ὁ γεγυμνιασμένος τοῦ μὴ γεγυμνιασμένου (Πλ.

Νο. 795). ὅπότερος δέ, ἡ βελτίων, εἰδὸν ὁ ἀνὴρ εἴθι τὴν γυνήν, οὗτος καὶ πλεῖστον φέρεται τοῦ ἀγαθοῦ (Ε. Οἰκ. 7, 27).

η'. Οὐχὶ σπανίως τίθεται ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς τοῦ πρώτου προσώπου ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ χάριν μετριοφροσύνης (μάλιστα δὲ ὅταν ὁ λέγων ὡς συγγραφεὺς λέγῃ περὶ ἔχυτοῦ) π. χ. ὁ Ἀλκιβιάδης, καὶ ἡμεῖς τηλικοῦτοι ὄντες δεινοὶ τὰ τοιαῦτα ἡμεν (καὶ ἐγὼ... ἦν. Ε. Ἀπ. 1, 2, 46). ὅσα ἐπυθόμεθα περὶ Κύρου, ταῦτα πειρασθεῖσα διηγήσασθαι (=ὅσα ἐπυθόμην κτλ. λέγει ὁ Θεοφῶν περὶ ἔχυτοῦ ἐν Κυ. 1, 1, 6).

θ'. Οὐχὶ σπανίως πρὸς δῆλωσιν ἀρίστου ὑποκειμένου τίθεται β'. ἑνικὸν πρόσωπον τοῦ ὅμιλος ἀντὶ νὰ τεθῇ τρίτον μετὰ τοῦ τοῦ. Τοῦτο γίνεται μάλιστα ἐν δυνητικαῖς καὶ ὑποθετικαῖς προτάσεσι π. χ. τῶν μεγάλων ψυχῶν ιεἱς οὐκ' ἀν ἀμάρτιοις (Σοφ. Αἰ. 101). ὅρῳ ταῦτα ἡγήσατο ἀν Δικεδαιμονίους μόνους τεχνίτας τῶν πολεμικῶν εἶναι (Ε. Λ. Π. 13, 5). ἐάν τοῦτο τῆς πολιτείας ἐξέληγε, οὐ μικρὸν φυλακὴν αὐτῆς ἀφγρηκὼς; ἔσει (Δημ. 20, 17).

Τὸ δυνητικὸν μόριον ἄν.

§ 472. Τὸ δυνητικὸν μόριον ἄν τίθεται^{α'} μεθ' ὁριστικῆς ἴστορικοῦ χρόνου ἡ μετ' εὐκτικῆς ἐπὶ τῶν προτάσεων τῆς κρίσεως εἰς δῆλωσιν τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι. Τίθεται δὲ εὐθὺς μετὰ τὸ ὅμιλον π. χ. ἀπέλαυνον ἀν, εἰ μὴ ἡ τῶν τριάκοντα ἀρχὴ ταχέως κατελθεῖ (Πλ. Ἀπ. 32). "Οταν δὲ προηγηται ἀρνησις ἡ ἐρωτηματικὴ λέξις ἡ ἐπίρρημα ἡ ἀλλη τις ἐμφαντικὴ λέξις, τίθεται μετὰ διστακτικὸν ἡ τροπικὸν ἐπίρρημα καὶ μετὰ τὸν σύνδεσμον γάρ π. χ. εἰ δὲ Φίλιππος ὑμᾶς ἔχει λαθεῖν ἔσουλήθη, οὐκ' ἀν ποτε ἐκάλει, οὐδὲ ἀμὲ κατεκάλυψε (Δη. 19, 51). εἰ μὲν ἐπιχιώδες Σεύθην, δικαίως ἄν με αἰτιῶσθε (Ε. Ἀν. 1, 3, 19).

ΣΗΜ. α'. Ἐνίστε τὸ ἄν ἐννοεῖται ἐκ προηγουμένης προτάσεως^{β'} π. χ. τὸ ἐπολησεῖ ἄν; ἢ δῆλον ὅτι ὥμοσεν; (ἀντὶ ὥμοσεν ἄν· Δη. 31, 9). Τούναντίσιν ἐνίστε τίθεται δις (σπανίως καὶ τρίς) ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει^{γ'} π. χ. ὥσπερ ἄν, εἰ τῷ ὄντι ξένος ἐπύγγανον ὄν, ξυνεγιγνώσκετε δή που ἄν μοι (Πλ. Ἀπ. 17).

ΣΗΜ. β'. Ἄξια παρατηρήσεως μετάθεσις τῶν ἄν γίνεται ἐν τῇ φράσει οὐκ ἄν οἰδ' εἰ-ἢ οὐκ οἰδ' ἄν εἰ- (=οὐκ οἶδα, εἰ-ζη) καὶ ἐν τῷ κανεὶν εἰ ἔντι τοῦ καὶ εἰ-ἄν π. χ. οὐκ ἄν οἶδα, εἰ δυναίμηρ (=οὐκ οἶδα εἰ δυναίμην ἄν· Πλ. Τιμ. 26). οὐκ οἰδ' ἄν εἰ πείσαιμι (=οὐκ οἶδα εἰ πείσαιμι ἄν· Εύρ. Μ. 941). Νῦν μοι δοκεῖ κανεὶς ἀσέθειν εἰ καταγινώσκει τις Μειδίου, τὰ προσήκοντα ποιεῖν (=

νῦν μοι δοκεῖ, καὶ εἰ ἀτέθειαν καταγινώσκει τις Μειδίου, τὰ προτίθεντα ὃν ποιεῖν. Δη. 21, 51). Ἐκ τούτου ἐνίστε τὸ κἄρι εἰ λαμβάνεται ἀπλῶς ἡντὶ τοῦ εἰ· π.χ. ἢ τε αὐλητικὴ καὶ ἡ κιθαριστικὴ κἄρι εἰ τινες ἔτεραι τυγχάνουσιν σύσαι τοιαῦται (Ἀρ. ποιητ. 1447).

6') μεθ' ὑποτακτικῆς ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν, γρονικῶν καὶ ἀναφροδικῶν προτάσεων ἀμέσως μετὰ τοὺς συνδέσμους, δι' ὃν ἐκφέρονται αἱ προτάσεις αὗται (ἰδ. § 401, 419 β' 422 6').

γ') ἐνίστε μετὰ τῶν τελικῶν συνδέσμων ὅπως καὶ ὁς (ἰδ. § 390 σημ.).

Μόρια ἐπιτατικὰ καὶ βεβαιωτικά.

§ 473. Το γέ (=βεβαίως, μάλιστα) ἔχει βεβαιωτικὴν καὶ ἐπιτατικὴν σημασίαν καὶ ἔξιρει τὴν ἔννοιαν, μεθ' ἣς τίθεται· π. χ. δηπως δίδωτι δίκην οἱ ἀδικοῦντες, τούτου γε ἔνεκα δικαστὰ ἐγένεσθε (Ἄντιφ. 1, 23)· καὶ μάλι γε ἀστείας ἑστῆς (=καὶ πολὺ μάλιστα ἀστείας ἑστῆς). Ἐκ τῆς ἐπιτατικῆς καὶ βεβαιωτικῆς σημασίας εὐκόλως πηγάδει ἡ ἐλαττωτικὴ (=τοῦ ἀχιστον· π. χ. τὰ ἀρκοῦντα ἴκκηντα τοῦς γε σώφροσι) (Εὐρ. Φοιν. 554).

ΣΗΜ. Τὸ γέ τίθεται συχνότατα μετὰ τὸ ἄλλα μήν, οὐ μήν, καὶ μήν, ἄλλο οὖν, καίτοι, ἢ που, τὴν Δια, μὰ Δια οὐγῇ ἀμέσως, ἄλλὰ μετὰ παρέμπτωσιν μετὰ τριώναγιστον λέξεως· π. χ. ἄλλα μήν οὐδὲ ἀπεγθήσεσθε γε (Δυσ. 31, 43)· εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ἄλλ' οὖν ἀποτέρεπε· γε (Ἴτ. 12, 27)· ίδ. καὶ Δυσ. 4. 1 Ἀριστοφ. Ἰτ. 901).

§ 474. Δή που=βεβαίως, ἢν δὲν ἀπεκτῷμεν· ἐν τῷ δή που τὸ μὲν δή σημανίνει βεβαίως, τὸ δὲ που κολαζεῖ τὴν σημασίαν τοῦ δή· π. χ. οὐ δήπου τὸν ἀρχοντας τῶν ἀρχομένων πονηρότερον προσήκει εἶναι (Ξ. Κ. 7, 5, 83).

δήπουθεν=δήπου.

§ 475. Δῆτα=δή· τὸ δῆτα εἶναι εὑχρηστὸν μάλιστα ἐν τοῖς δικλόγοις· π.χ. γιγνώσκεθ' ὑμεῖς, ἥτις ἐσθ' ἥδε γυνή; Γιγνώσκομεν δῆτα (=γιγνώσκομεν βεβαίως. Ἀριστφ. Θεσμ. 605). Βούλει δῆτα; (=θέλεις λοιπόν; Πλ. Σοφ. 210).

§ 476. Δῆθεν· τὸ δῆθεν ἐμφαίνει ὅτι τὸ μεθ' εὖ κεῖται δὲν πρέπει νὰ νοηθῇ ὡς πραγματικόν. Ἐν τῇ κοινῇ γλώσσῃ λέγεται τάχις ἢ τάχατες ἢ δηλαδή· π. χ. γνώμης παραπέσει δῆθεν ἐπρεσθεύσαντο (Θ. 1. 92).

§ 477. Ηληθῶς, τῷ δηντὶ, βεβαίως. Τὸ δὲ τίθεται πάντοτε ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως· π. χ. ἡ Βαρὺ φόρημ⁷ ἀνθρωπος εύτυχων ἀφέων (Αἰσχ. Απ. 272). Μετὰ τοῦ δὲ τίθεται καὶ τὸ μὴν εἰς δήλωσιν ἵσχυρᾶς βεβαίωσεως, μάλιστα ἐπὶ ὄρκου καὶ ὑποσχέσεως· π. χ. δῆμνυμί σοι δὲ μὴν μηδέ ποτε σοι ἔτερον λόγον ἐπιδείξειν (Πλ. Φαιδ. 236). Ως μετὰ τοῦ δή, οὕτω καὶ μετὰ τοῦ δὲ τίθεται τὸ πού, ἵνα κολάσῃ τὴν σημασίαν αὐτοῦ· π. χ. ὅπότε οὗτος παρ⁸ ἔτέρους ἡξίωσε δίκην εὑσεβείας λαθεῖν ἥπου ἔτέρους γε παρὰ τούτου λαθεῖν δίκαιον καὶ εὐτελές ἐστιν (=βεβαίως, νομίζω κτλ. Λυσ. 6, 12).

§ 478. Μὴν=βεβαίως· π. χ. οὐδὲ μὴν δὲ κιθαριστικὴ (Πλ. Λάζ. 294· πρό. καὶ § 362). Γινέ ρωτήσει τὸ μὴν σημαίνει δὴ (λοιπὸν)· π. χ. τίνος μὴν ἔνεκκα μανθάνετε τοξεύειν; (Ξ. Κ. 1, 6, 28).

§ 479. Περ=χαριθῶς, ἵσα, ἵσα, μάλιστα. Τὸ πέρι τίθεται ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ μετὰ τῶν ἀναφράκτων καὶ τοῦ εἰ· π. χ. οἶός περ αὐτὸς δὲν (Ξ. Ἐλλ. 3, 1, 1). διό περ μὴ δινεῖν δεῖ (Θ. 1, 120). εἴπερ δὲν ἄγαθός (Λυσ. 12. 48).

§ 480. Τοὶ=βεβαίως. Τὸ τοὶ σημαίνει ἵσχυρὸν βεβαίωσιν· π. χ. πόνου τοι χωρὶς οὐδὲν εὐτυχεῖ (Σοφ. Ἡλ. 945).

§ 481. Νή, μά. Τὰ μόρια ταῦτα εἰνε εὔχρηστα ἐπὶ ὄρκου. Συντάξσονται δὲ μὲ αἰτ. ὄνόματος τοῦ θεοῦ, εἰς τὸν δόποιον δῆμνύει τις, τὸ μὲν ἦν ἐπὶ καταφάσεως, τὸ δὲ μὰ ἐπὶ ἀποφάσεως· π. χ. ηὴ τὴν Ἡραν ἀγαμακί γε τὰς ἀποκρίτεις (Πλ. Γο. 449). μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδα (Ξ. Κυ. 5, 3, 32). Ἐνίστε ἀντὶ τοῦ ηὴ τίθεται τὸ ταὶ μά· π. χ. τοὺς θεοὺς σὲ ἐπαναθεσόμενος ἡκ (Ξ. Κυ. 5, 4, 10).

ΣΗΜ. Ἀντὶ τοῦ ὄνόματος τοῦ θεοῦ δύναται τὰ τεθῆ καὶ σηματα ἄλλου ἐμψύχου ἢ ἀψύχου δηντος, εἰς τὸ δόποιον δῆμνύει τις· π. χ. ταὶ μὰ τόδε σκῆπτρον (Ιλ. Α.); ἡ τὸν κύρια ἐγώ ἐπαθόν τι τοιοῦτο (Πλ.).

§ 482. Εἰς τὰ βεβαιωτικὰ ἐπιρρήματα ἀνήκει καὶ τὸ ἀμέλει. Τοῦτο εἰνε κυρίως προστακτικὴ τοῦ ἀμελῶ καὶ σημαίνει κυρίως μὴ φρόντιζε, ἀλλὰ λαμβάνεται πολλάκις ως ἐπιρρημα βεβαιωτικὸν σημαντον βεβαίως ἐν ἀποκρίσεσι· π. χ. σὺ δὲν ἵσως διὰ τὸ πολυμαθῆς εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν οὐδέ ποτε τὰ αὐτὰ λέγεις· ἀμέλει, ἔφη πειρῶμα κακιόν τι λέγειν ἀεὶ (Ξ. Ἀπ. 4, 4, 6.).

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΕΚΤΙΚΩΝ ΤΡΟΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΑΤΩΝ ΡΗΤΟΡΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

1. Τρόποι.

§ 483. Τρόπος λέγεται ἔκφρασις μετηνεγμένη ἀπὸ τῆς κυρίκης σημασίας εἰς ἄλλην ἔχουσαν ὁμοιότητα πρὸς αὐτήν. Γίνεται δὲ ἢ ἐξ ἀνάγκης, διότι δὲν ὑπάρχει κυρία λέξις (ιδ. § 476), ἢ χάριν κόσμου περὶ τὴν φράσιν.

α') Ἡ μεταφορά.

§ 484. Μεταφορὰ εἶνε ὁ λεκτικὸς τρόπος, καθ' ὃν λέξις κυριολεκτουμένη ἐπὶ τινος ἐννοίας λαμβάνεται πρὸς δήλωσιν ἑτέρας ἐννοίας ὁμοιότητα καὶ ἀναλογίαν ἔχουσης πρὸς αὐτήν· π. χ. χαλκοῦς κυρίως μὲν εἶνε ὁ ἐκ χαλκοῦ κατεσκευασμένος, μεταφορικῶς δὲ ὁ λισχυρός, ὁ στερεός (χαλκὸς τείχη. Αἰσχ. Κτ. 84). πρίνιος κυρίως εἶνε ὁ ἐκ πρίνου πεποιημένος, μεταφορικῶς δὲ ὁ σκληρός, ὁ λισχυρός, ὁ ἀκατάβλητος (πρεσβύται πρίνιοι Ἀρισ. Ἀχ. 180)¹ δάκνειν κυρίως λέγεται ἐπὶ τῶν ζώων ἐπὶ τῆς γγωστῆς σημασίας τοῦ δαγκάνειν, μεταφορικῶς δὲ καὶ ἐπὶ ἀψύχων ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ λυπεῖν, ἐνοχλεῖν (ἐδακνεῖν ὁ καπνὸς τὰ βλέφαρά μου· Ἀριστφ.). ἔργος παρὰ ποιηταῖς εἶνε ὁ βλαστός, μεταφορικῶς δὲ τὸ τέκνον (Κύπριδος ἔργος. Ἀριστφ. Ἐκκλ. 973)· ὑφαίνειν ἴματιον (κυρίως), ὑφαίνειν δόλον (μεταφορικῶς δόλον ἄλλον ὕφασιν· Ἡλ. Ε. 187). Ο τρόπος οὗτος εἶνε ὁ κάλλιστος καὶ συνηθέστατος καὶ ὑπ' αὐτὸν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν οἱ πλεῖστοι τῶν ἄλλων. Παρέχει δὲ κάλλος εἰς τὸν λόγον καὶ ἐνάργειαν εἰς τὴν παράστασιν. Αἱ κάλλισται μεταφοραὶ εἶνε ἐκεῖναι, διὰ τῶν ὅποιων ἀποδίδεται ζωὴ καὶ συνείδησις εἰς τὰ ἀψυχα. Ἐν τῇ χρήσει τούτῳ ὁ "Ομηρος εἶνε ἀνυπέρβλητον παράδειγμα· π. χ. ἔπιταξ· διέταξ· δούρχτα λιλαιόμενη χροὺς ἀστα· κτλ.

6') Ή συνεκδοχή.

§ 485. Συνεκδοχὴ εἶναι ὁ λεκτικὸς τρόπος κατὰ τὸν ὅποιον τίθεται.

α') ἡ ὄλη ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς ὄλης κατεσκευασμένου πράγματος π. χ. χαλκὸς κυρίως εἶναι τὸ γνωστὸν μέταλλον, συνεκδοχικῶς δὲ σημ. χαλκοῦν σκεῦος, χαλκοῦν δηλον, χαλκοῦν νόμισμα (Ιλ. N. 721· τὸν γε κατέκτανον δέξει χαλκῷ=χαλκίῳ δόρατι, ἔχοντι χαλκίην κιχμήν), σιδηρὸς=σιδηρος, συνεκδ=σιδηροῦν σκεῦος, σιδηροῦν δηλον (Θ. 1, 1 : ἐν τοῖς πρῶτοι δὲ Ἀθηναῖς τὸν σιδηρον κατέθεντο=τὰ δηλα.). Οὕτω λέγεται καὶ νῦν τὸ σιδηρὸν ἀντὶ τοῦ γνωστοῦ σιδηροῦ σκεύους.

β') τὸ ἐν ἀντὶ τῶν πολλῶν π. χ. ὁ Χαλκιδεὺς ξύμφορος ἥμιν ἀπαράσκευος ὢν (=οἱ Χαλκιδεῖς Θ. 6, 84· πρᾶ. τὰ παρ' ἥμιν ὁ Ἑλλην, ὁ Τοῦρκος κτλ. ἀντὶ οἱ Ἑλληνες οἱ Τοῦρκοι κτλ.).

γ') τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὄλου καὶ τὸνάπειλν π. χ. κάρη = κωπίου καὶ συνεκδ.=ναῦς (Εὐρ. Ελ. 1288 «Φοίνισσα κώπη ταχύπορος») αἰχμὴ=ἡ δέεστις ἄκρη τοῦ δόρατος καὶ συνεκδ. τὸ δόρυ. ἐλέφαξ=τὸ γνωστὸν ζῷον καὶ συνεκδ.=ἐλέφαντινον δῆτον (Ιλ. Θ. 404· «κολεὸν νεοπρίστου ἐλέφαντος»). Οὕτω λέγεται καὶ νῦν π. χ. δός μοι ἀρνὶ ἀντὶ τεμάχιον ἀρνίου κρέατος κτλ..

γ') Ή μετωνυμία ἢ ὑπαλλαγή.

§ 486. Συγγενὴς τῇ συνεκδοχῇ εἶναι ἡ μετωνυμία, καθ' ἥν τίθεται.

α') τὸ ὄνομα τοῦ ἐφευρετοῦ ἡ κυρίου ὀνόματος ἀντὶ τοῦ ἐφευρεθέντος ἡ ὑποτεταγμένου πράγματος π. χ. Ἡφαιστος=πῦρ (Ιλ. B. 426 σπλάγχνα ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο).

β') τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως ἀντὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ π. χ. ὁ «Ομηρος=τὰ Ὄμηρου ἔπη» ὁ Πλάτων=τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος. Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ἡ χρῆσις τοῦ κυρίου ὀνόματος ἀντὶ τοῦ προτηγορικοῦ ἐπιθέτου τοῦ δηλοῦντος ἴδιοτητα, ἐφ' ἥ εἶνε γνωστὸν καὶ ἔζοχεν τὸ κύριον ὄνομα καὶ τῆς ὄποιας εἶνε τρόπον τινὰ ἀντιπρόσωπος π. χ. Ἰδος, ἀντὶ ἐπαίτης Ἀριστείδης ἀντὶ δίκαιοις. Οὕτω καὶ νῦν λέγεται αὐτὸς εἶνε Καβοὺρ ἀντὶ δειπλωμάτης. Αὐτὸς εἶνε Κροῖσος ἀντὶ πάμπλουτος.

γ') τὸ περιέχον ἀντὶ τοῦ περιεχομένου καὶ τὰνάπαλιν· π. χ. τὸ θέατρον=οἱ θεαταὶ (Πλ. Κριτ. 108: ἐς δάκρυα ἔπεσε τὸ θέατρον). ὁ τυρδός=ο τόπος, ἐνθα πωλεῖται ὁ τυρός (Λυσ. 23, 6 «ἐλθὼν εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν ἐπινθανόμην»).

δ') τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου· π. χ. νεώτερός ἐστιν, δμητική δ' ἐμοὶ αὐτῷ (Ιλ. Γ. 49 ἀντὶ δμητιξ, ἡλικιώτης), ὁ φιλότης (=ῶ φίλε Πλ. Φαιδρ. 351). Συχνάκις τίθενται ἀντὶ τῶν συγκεκριμένων περιληπτικῶν; τὰ ἀφηρημένα· π. χ. πρεσβεία (=πρέσβεις), συμμαχία (σύμμαχοι), ὑπηρεσία (=δοῦλοι. Θ. 5, 23), φυγὴ (=φυγάδες. Θ. 8, 64), νεότης (=νέοι Θ. 2, 8). πρβ. καὶ τὰ παρ' ἡμῖν τὸ χωρὶς δὲν σὲ θέλει ἀντὶ οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου· αὐτὸς εἶνε γιὰ τὴν φτώχεια=διὰ τοὺς πτωχούς.

δ') Ἡ ἀντονομαδία.

§ 487. Ἀντονομασία εἶνε ὁ λεκτικὸς τρόπος, καθ' ὃν τίθεται α') τὸ πατέρωνυμικὸν (παρὸ ποιηταῖς) ἀντὶ τοῦ κυρίου δνόματος· π. χ. Πηλείδης ἀντὶ Ἀχιλλεὺς (Ιλ. Α. 146).

β') τὸ προσηγορικὸν ἀντὶ τοῦ κυρίου δνόματος τοῦ γνωστοτάτου καὶ ἔξοχωτάτου ἐκ τῶν ὅπο τοῦ προσηγορικοῦ σημαντικόν· π. χ. δ ποιητῆς=ο Ὄμηρος, δ Ἰσθμός, ἀντὶ δ Ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου· ἡ Χερσόνησος ἀντὶ ἡ Θρακικὴ χερσόνησος· πρβ. τὸ παρ' ἡμῖν δ ποταμὸς=ο Δαύναβις· τὸ δρός=τὸ ἄγιον δρός· ἡ πόλι=ἡ Κωνσταντινούπολις, τὸ ἄλογο=ο ἵππος.

γ') περίφρασις δηλοῦσα καταγωγὴν ἢ ἐπίσημον πρᾶξιν τοῦ κυρίου δνόματος· π. χ. ὁ παῖ Ἰππονίου=ο Καλλία (Πλ. Κριτ. 406). ὁ οὐδὲ τῆς Φαίναρέτης=ο Σωκράτης· ὁ πορθητής τῆς Καρχηδόνος=ο Σκιπίων.

ε'. Ἡ κατάχρησις.

§ 488. Κατάχρησις εἶνε λεκτικὸς τρόπος, καθ' ὃν λέξις, ἥτις κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν της ἐλέχθη τὸ πρῶτον ἐπὶ ὀρισμένης καὶ εἰδικῆς σημασίας, λαμβάνεται ἔπειτα μετὰ γενινωτέρος σημασίας. Τοῦτο γίνεται, διότι ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως τρίβεται καὶ ἀφνιζεται μέρος τῆς ἀρχικῆς σημασίας τῆς λέξεως, δι' οὗ ἡ ἔννοια αὐτῆς περιωρίζετο, περιλείπεται δὲ ἐν τῷ νῷ τοῦ λέγοντος μόνη ἡ γενι-

κατέρχει ἔννοια καύτης· π. γ. ή λέξις ἀλιεὺς (ἐκ τοῦ ἀλίς=οὐάλκσα) ἐσήμαχινε τὸ πρῶτον τὸν ἐν ἀλὶ ἵχθυ; ἀγρεύοντα· ἔπειτα δὲ περιτριβεῖ-
σται; καὶ ἀφανιτθείσης; τῆς σηματίκας τῆς ἀλός, περιλειφθείσης; δὲ μό-
τῆς σηματίκας τοῦ ἵχθυ; ἀγρεύοντος ἐσήμαχινεν ἐν γένει τὸν ἵχθυ;
ἀγρεύοντα (καὶ ἐν ποτομῷς καὶ λίμναις). ἀιδριὰς (ἐκ τοῦ ἀνήρ) ὠνομάσθη τὸ πρῶτον τὸ ἀνδρικὸν ἀγχλμα, καταχρηστικῶς δὲ ἔπειτα
καὶ τὸ γυναικεῖον κυνέη (ἐκ τοῦ κύων) ὠνομάσθη τὸ πρῶτον ή ἐκ
δέρματος κυνὸς κατεσκευασμένη περικεφχλαίκ, καταχρηστικῶς δὲ
ἔπειτα καὶ ή ἐξ ὅλης ἀλλης κατεσκευασμένη· δθεν χαλκείη κυνέη,
ἰκτιδέη κυνέη. Ἡ κατάχρησις εἶνε συνηθεστάτη ἐν τῇ γλώτσῃ πρβ.
καὶ ἑκατόμβη, βουθυτεῖν τράγον, ναυπηγεῖν τριήρεις, οἰκοδομεῖν τεῖ-
χος κτλ. πρβ. καὶ τὰ νεώτερα πέννα (πέννα ὠνομάσθη τὸ πρῶτον
ἡ γραφής ή ἐκ τοῦ πτεροῦ κατεσκευασμένη· διότι πέννα εἶνε Λατιν.
λέξις δηλοῦσα πτερόν· ἔπειτα καταχρηστικῶς καὶ ή ἐξ ἀλλης ὅλης
κατεσκευασμένη γραφής· δθεν οιδηρόντα πέννα), μελάνι, (μελάνι ἐκ τοῦ
μέλαχας ὠνομάσθη ή μέλανιν γραφικὴ ὅλη, καταχρηστικῶς ἔπειτα
ἡ γραφικὴ ἐν γένει ὅλη· δθεν μαῦρο μελάνι, κόκκινον μελάνι), νοικο-
κύρης (δθεν νοικούρης τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ χωραφιοῦ), πετροβολῶ
τινας μὲν λεμόνια κτλ. Ἡ κατάχρησις πολλάκις εἶνε ἀναγκαία διὰ τὴν
ἔλλειψιν κυρίκς λέξεως. Τοῦτο παρατηρεῖται ἐνίστε καὶ ἐπὶ τῆς μετα-
φορᾶς· πρβλ. δρθαλμὸς δμπέλου, γόνυν καλάμου κτλ.

δ'. Ἡ ὑπερβολὴ.

§ 489. Ὑπερβολὴ εἶνε ή μετὰ χάριτος ὑπέρβοσις τῆς ἀληθείας,
καὶ τῆς προχμακτικότητος· σκοπὸς τῆς ὑπερβολῆς εἶναι ή ἐναργε-
στέρα παράστασις τῆς ἔννοίκας· ἐμφάνει δὲ ή χρῆσις αὐτῆς σφοδρό-
τητα αἰτηθῆκτος· π.γ. ἵπποι λευκότεροι χιόνος· τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσ-
σης μέλιτος γλυκίων ὁρεύειν αὐδὴ (Πλ. Α. 249). τοῖς πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις οὐδὲ ἄν δι πᾶς γρόνος ἔξαρκέσεις λόγον ἔσον παρασκευάσαι τοῖς
τούτων ἔργοις (Διη.). ἐπιλείψει με λέγοντα ή ἡμέρα τὰ τῶν προγό-
γων δινόματα (Δη. 18, 296).

ζ'. Ἡ ἀναπγορία.

§ 490. Ἡ ἀλληγορία (ἐκ τοῦ ἀλλο ἀγορεύειν) εἶνε λεκτικὸς τρό-
πος, καθ' ὃν ὑποδηλοῦται ἀλλη ἔννοια ή ή διὰ τῶν λέξεων κυρίως

έκρηξιμένη. Ή αλληγορία είνε συνεχής μεταφορά: απόντας δὲ μάλιστας εἰς εἰκονικάς καὶ παροιαιώδεις ἐκφράσεις· π.χ. πῦρ μαχαίρᾳ μὴ σκαλεύειν=ώργισμένον ἀνθρώπον μὴ ἔρεθίζειν· μὴ γεύεσθαι μελατούρων=κακοῖς ἀνθρώποις μὴ συγγίγνεσθαι· καρδίαν μὴ ἐσθίειν=ἀλυπίαν ἀσκεῖν.

n'. Η εἰρωνεία.

§ 491. Η εἰρωνεία είνε εἶδος αλληγορίας, διὰ τοῦ δποίου σημαίνεται μετά τινος ὑποκρίσεως τὸ ἐναντίον παρ' ὅτι φάίνεται ὅτι σημαίνουσιν αἱ λέξεις· π.χ. ὡς ἡδὺς ἐι (Πλ. Γο. 491). ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν (Δη. 3, 31).

Πικρὰ εἰρωνεία πρὸς χλεύην μετὰ σεσηρότος τοῦ προσώπου γινομένη λέγεται σαρκασμός· π.χ. «πάνυ γάρ παρὰ τοῦτο» (οὐχ ὄρφες;) γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων, εἰ τουτὶ τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ μὴ τουτὶ διελέχθην ἐγώ, ἢ δευτὶ τὴν χεῖρα ἀλλὰ μὴ δευτὶ παρήνεγκα».

ΣΗΜ. Τὴν εἰρωνείαν ἐννοοῦμεν ἡ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἀπαγγελίας ἡ ἐκ τοῦ προσώπου, περὶ οὐδὲ λόγος, ἡ ἐκ τῆς φύσεως τοῦ πράγματος· διότι ἂν τι ἐκ τούτων εἴνε ἀντίθετον πρὸς τὰς λέξεις, δηλοῦται ἀμέσως ὅτι τὸ ἀντίθετον φρονεῖ ὁ λέγων.

θ'. Εὑφημισμός.

§ 492. Εὑφημισμός είνε ἡ χρῆσις λέξεων εὔοιώνων καὶ καλήν σημασίαν ἔχουσῶν πρὸς ἐκφρασιν ἐννοίας δυσοιώνου ἡ φοβερᾶς ἡ ἀπειποῦς ἡ σκληρᾶς· π.χ. εἴ τι πάθοι=εἰ ἀποθάνοι· Εὔξεινος πόντος=ἄξενος πόντος· Εὔμενίδες ἀντὶ Ἐρινύες· παῖς=δοῦλος· εὐάθης=μωρός· πρᾶ. τὸ παρ' ἡμῖν γλυκάδι=ξεῖδι.

ι'. Περιφρασία.

§ 493. Περιφρασίς είνε ἡ διὰ πλειστῶν λέξεων ἐκφρασίς ἐννοίας δυνομένης νὰ ἐκφρασθῇ δι' διλγωτέρων ἡ διὰ μιᾶς· π.χ. ὃδε χρῆμα =δές (Ἑρ. 1, 36· ἐν τῷ Μυτίφ Ολύμπιῳ υἱὸς χρῆμα γίγνεται μέγα)· τὸ χρῆμα τῶν τυκτῶν=αἱ νύκτες (Ἄριστφ. Νεφ. 1· ιού, ιού, ὁ Ζεὺς βραστιλεῦ, τὸ τῶν τυκτῶν χρῆμα ἀπέρχοντον ὅσον). Δήμητρος καρπὸς =σῖτος (Ἑ. Ἐλλ. 6, 36). Συνηθεστάτη είνε ἡ περιφρασίς τοῦ ἡμέρας διὰ τοῦ ποιεῖσθαι καὶ τοῦ ἀφηρημένου ῥηματικοῦ οὐσιαστικοῦ· π.χ. λόγον ποιεῖσθαι ἀντὶ τοῦ λέγειν· ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι ἀντὶ τοῦ διαγιγνώσκειν κτλ. Ρη-

μάτων τινῶν τὸ παθητικὸν ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἔχειν καὶ τοῦ ἀργοφέρησεν αὐτῷ, οὐσιαστικοῦ ἔπαινον ἔχειν ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖσθαι, τιμὴν ἔχειν ἀντὶ τιμᾶσθαι, δινομα ἔχειν ἀντὶ δινομάζεσθαι! ((Αναξανδρ. παρ. Ἀθην. σ. 255· τὸ γάρ κολλεύειν νῦν ἀρέσκειν ὄνομα ἔχει). Τὸ παθητικὸν τοῦ αἰτιᾶσθαι εἶνε αἰτίαν ἔχειν οὐδέποτε αἰτιᾶσθαι.

2. Ρητορικὰ σχῆματα.

§ 494. Τὰ ρητορικὰ σχῆματα εἶνε σκοπίμως ἐκλελεγμέναι διαμορφώσεις τῆς ἐκφράσεως· δικιροῦνται δὲ εἰς σχῆματα λέξεως καὶ σχῆματα διανοίας. Τὰ πρῶτα δύνανται (ἔνευ μεταβολῆς τῆς ἐννοίας) νὰ μεταβληθῶσιν, ἐκν μεταβληθῶσιν αἱ λέξεις ἢ προστεθῆ ἢ ἀφιερεθῆ τι· τὰ δεύτερα δὲν μεταβάλλονται καὶ ἀν μεταβληθῶσιν αἱ λέξεις.

§ 495. Τὰ κυριώτατα τῶν τῆς λέξεως σχῆματα εἶνε τὰ ἑξής, ὅν τὰ πλεῖστα προέρχονται ἐξ ἐπαναλήψεως τῆς αὐτῆς λέξεως.

α'. Η ἐπαναδίπλωσις ἢ παλιωλογία.

§ 496. Ἐπαναδίπλωσις ἢ παλιωλογία εἶνε ἢ ἀμεσος ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως. Τὸ σχῆμα τοῦτο παρέχει παθητικὴν καὶ μεγχλοπερπῆ χραιὰν εἰς τὴν ἐκφράσιν· π. χ. ἀλλ' ἵππον, ἵππον οὐκ ἐτόλμητεν δ λαμπρὸς καὶ πλούσιος οὗτος πρίσθιται (Δη. 21, 174). ἔτιν, ἔστιν ἡσυχία (Δη. 18, 308). Παρέ τοὺς τραγικοῖς ποιηταῖς καὶ τρίς ἐπαναλαμβάνεται ἐνίστε ν ἡ αὐτὴ λέξις· π.χ. ἔλεσθ', ἔλεσθέ μ' οἰκήτορχ, ἔλεσθέ με (Σοφ. Αἰ. 398).

β'. Η ἐπαναφορά, ἀντιστροφή, δυμπλοκή.

§ 497. Ἐπαναφορὰ εἴ.ε ἡ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως ἢ τῶν αὐτῶν λέξεων ἐν τῇ ἀρχῇ ἀλλεπαλλήλων προτάσεων ἢ κώλων· π.χ. τί οὖν, δ ταλαίπωρε, συκοφάντεις; τί λόγους πλάττεις; τί σαυτὸν οὐκέλλειθορίζεις ἐπὶ τούτοις; (Δη. 18, 121). μέχρι τούτου Λασθένης φίλος ὠνομάζετο Φιλίππου, ἔως προῦδωκεν "Ολυνθον· μέχρι τούτου Εὔηνος καὶ Σίμος Αχρισκίοι, ἔως Θεταλίαν ὑπὸ Φιλίππω ἐποίησαν. Τὸ σχῆμα τοῦτο παρέχει σφαδρότητα καὶ ζωηρότητα εἰς τὸν λόγον. Ἀντίθετον τῆς ἐπαναφορᾶς εἶνε ἡ ἀντιστροφή, καθ' ἥν ἐπαναλογιζόντεται ἡ αὐτὴ λέξις ἐν τῷ τέλει ἀλλεπαλλήλων προτάσεων ἢ κώλων· π. χ. ὅστις δ' ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν φέρον αἰτεῖ,

νόμον αἰτεῖ, δημοκρατίκην αἰτεῖ (Αισχ. Κτ. 198)· πράττεται τι τῶν ἡμίν δοκούντων συμφέρειν; ἄφωνος Αἰσχύνης ἀντέκρουσέ τι καὶ γέγονεν, οἷον οὐκ ἔδει; πάρεπον Αἰσχύνης. (Δη.).

Ἐνωσις ἐπιχναφρῷ; καὶ ἀντιστροφῆ; εἶνε ἡ συμπλοκή, καθ' ἣν ἀλλεπάλληλοι προτάσσεις ἀρχονται ἀπὸ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὴν γούσιν εἰς τὴν αὐτὴν λέξιν· π. χ. ἐπὶ σαυτὸν καλεῖς, ἐπὶ τὴν πολιτείαν καλεῖς, ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς.

Τὴν ἐπιχναφρῷν καὶ τὴν ἀντιστροφὴν συχνάκις ὁ Δημοσθένης φεταχειτοῦται, ὅταν θέλῃ καὶ αὐτὸς νὰ φχνῇ συγκεκινημένος καὶ τοὺς ἀλλούς νὰ συγκινήσῃ.

γ'. Ο κύνισθος.

§ 498. Κύκλος λέγεται τὸ σχῆμα ἐκεῖνο, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ λόγος λήγει εἰς τὴν λέξιν, ἐν τῇς ὅποιας ἀρχεται π. χ. σοὶ μὲν γαρ ἡν κλέπτης ὁ πατήρ, εἴπερ ἡν ὅμοιος σοὶ (Δη. 10, 73).

δ'. Η ἐπάνοδος.

§ 499. Ἐπάνοδος λέγεται ἡ ἐν τῇ ἐπομένῃ προτάσει (ἢ κώνῳ) ἐπιχνάληψις τῶν αὐτῶν λέξεων τῆς προηγουμένης προτάσεως ἢ κώνου, ἀλλὰ κατ' ἀντιστροφὸν τάξιν· π. χ. οὐ γάρ Αἰσχύνης ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρίνεται, ἀλλ' ἡ εἰρήνη δι' Αἰσχύνην διαβέβληται (Δη. 18, 42). οἵτινες μὲν ἐγὼ δεινός, οὐχ ὁ τῦν καιρός, οἵτις δ' ὁ τῦν καιρός, οὐκ ἐγὼ δεινός.

ε'. Τὸ πολύπτεωτον.

§ 500. Πολύπτωτον λέγεται ἡ ἐπιχνάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως κατὰ δικρόσυνης πτώσεις, ἐν ἀλλεπάλληλοις προτάσεσιν ἢ κώνοις· π. χ. οὗτοι ήγοῦνται, τούτοις πείθεσθ' ὑμεῖς, ὑπὸ τούτων δέος ἐστὶ μὴ παρκρουσθῆτε (Δη. 19, 298). τίνι φίλοι πλείους ἢ τῷ τῶν Πειροῦ βασιλεῖ; τίς δὲ κοσμῶν τοὺς περὶ αὐτὸν κάλλιστον φάνεται ἢ βασιλεύς; τίρος δὲ δῆρας γιγνώσκεται μᾶλλον ἢ τὰ βασιλέως; (Ισ.).

ϛ'. Συναθροισμός.

§ 501. Συναθροισμὸς εἶνε τὸ σχῆμα, κατὰ τὸ ὅποιον πρὸς σχεστέραν καὶ ζωηροτέραν παράστασιν πράξεως τίνος τάσσονται παρ' ἀλλήλας πλείουνες συγγενεῖς ἔννοιαι εἴτε ἀτυνδέτως (ἀπύνδετον σχῆμα) εἴτε συνδέομεναι διὰ τοῦ καὶ (πολυσύνδετον σχῆμα). π. χ..

τὰ δέκα τάλαντα δράγματα, φρονούντων, βλεπόντων ἔλαχον ὑμῶν ἀφελόμενοι (Αἰσχ. 3,94) κατελάμβανε τὰς πόλεις, ἡδίκει, μεθύων ἐπαρφύει, τὴν χώραν ἐποιεῖν· ἔκυτοῦ, τὸ πρᾶγμα ἀμήχανον ἦν (Δη. 23,114). ἡμῖν μὲν τὰ καλλιστα, ἔπαινοι, δόξαι, τιμαί, στέφανοι, χάριτες παρὰ τῶν πεπονθότων ὑπῆρχον (Δη. 18,80). ὁ τὴν Εὔβοιαν σφετεριζόμενος καὶ κατασκανάζων ἐπιτέχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ καταλαμβάνων Ὡρεὸν καὶ κατασκάπτων πορθμὸν καὶ καθιστάς.... (Δη. 18,34).

ξ'. Ἡ παρονομασία.

§ 502. Παρονομασία εἶνε σχῆμα λέξεως, κατὰ τὸ ὄποιον τεχνικῶς ἀντιπαρατίθενται ὅμοιαι ἢ ὅμοιάς ἡχοῦσαι λέξεις καὶ οὕτως ὁ λόγος καθίσταται χαριέστερος ἢ ἐμφαντικώτερος. Τὰ ἀπλούστατα εἴδη τῆς παρονομασίας εἶνε.

α'). ἡ σκόπιμος ἐπίφορὰ τοῦ συνθέτου ὁήματος μετὰ τὸ ἀπλοῦν αὐτοῦ· π.χ. οὐκ ἔδωκας, ἀλλ' ἀπέδωκας· πρὶν φρονεῖν καταφρονεῖν ἐπίστασαι·

β'. ἡ ἐναλλαγὴ τῶν προθέσεων ἐν τοῖς συνθέτοις ὁήμασι· π.χ. πάνθ' ὅσα κατασκευάζεται νοῦς ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται (Δη. 8,43)· οὐ μετανοεῖν, ἀλλὰ προνοεῖν δεῖ τὸν ἄνδρα τὸν σοφὸν·

γ'). ἡ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως κατὰ διάφορον σημασίαν· π.χ. ἥμιν γάρ ἡμεῖς τε τῆς ἀρχῆς ἀπεστερούμεθα καὶ τοῖς; "Ελλησιν δρχῇ τῶν κακῶν ἐγίγνετο (Ισ. 4,119)." Ετερα παραδείγματα παρονομασίας: οὗτος ὁ ἵερόσυλος περιτρέχει λέγων ὡς εὐσέβειαν, ἀλλ' οὐκ εὐτέλειαν ἀνέγραψε (Λυ. 30,21)· οὐ γάρ τὸν τρόπον, ἀλλὰ τὸν τόπον μετήλλαξαν. Διὸ τοῦ σχῆματος τούτου κατασκευάζονται παρὰ τοῖς κωμικοῖς λογοπαίγνια· οἷον φαγεῖν ἐλατῆρος, ἵνα τὰς ναῦς ἐλαύνωμεν καλῶς; (Ἀριστφ. Ἰππ. 1,182).

π'. Ομοιοτέλευτον, ισόκωλον, πάριδον.

§ 503. Εἴδη τῆς παρονομασίας εἶνε καὶ τὸ ὅμοιοτέλευτον, τὸ ισόκωλον καὶ τὸ πάρισον, διὰ τῶν ὄποιών ἐπιδιώκεται τὸ ὅμόηχον ἢ τούλάχιστον τὸ ὅμοιόφορον ὅλων προτάσσεων ἢ κώλων.

'Ομοιοτέλευτον λέγεται τὸ σχῆμα, κατὰ τὸ ὄποιον δύο ἢ πλείονες παρατάσσομεναι προτάσσεις ἢ κῶλα ἔχουσιν ὅμοια τὰ τέλη

(ἔχουσι τὰς τελευταίας λέξεις ὁμοιοπαταλήκτους). π.χ. τοὺς πλέοντας ὡς ἡμᾶς ἐπωλεῖτε, τοὺς ἐναντίους ἐβοηθεῖτε, τὴν χώραν μου κακῶς ἐποιεῖτε (Δη. 12, 5). ἐκατὸν τριήρεις ἐναυπηγησάμεθα, τριακοσίους δ' ἵππεας παρακευσάμεθα καὶ τριακοσίους ἵππεας Σκύθας ἐπειρμεθα (Αἰσ.).

'Ισόκωλον λέγεται τὸ σχῆμα, κατὰ τὸ ὄποῖον τὰ δύο κῶλα τῆς περιόδου σύγκεινται ἐν συνόλῳ σχεδὸν ἐξ Ἰων συλλαβῶν. "Οταν τὸ ισόκωλον εἴνε καὶ ὁμοιοτέλευτον λέγεται πάρισον" π.χ. ἀ μὲν ἐπίστασκι, διαφύλακτε ταῖς μελέταις· & δὲ μὴ μεμάθηκες προσλάμβανε τοὺς ἐπιστήμηκις ('Ισ. 1,18). τοῦ μὲν ἐπίπονον καὶ φιλοκίνδυνον τὸν βίον ἐποίητε, τῆς δὲ περιβλεπτον καὶ περιμάχητον τὴν φύσιν κατέστησεν. "Εξοχον παράδειγμα πορίσου εἴνε τὸ τοῦ Κικέρωνος (pro Mil 4,20), ἐν ᾧ παρατηρεῖται θυμαστὴ εὐρυθμία· est enim, judices, haec non scripta, sed nata lex, quam non didicimus, accepimus, legimus verum ex natura ipsa arripuimus, hausimus, expressimus: ad quam non docti, sed facti, non instituti, sed imbuti sumus.

Τὰ κυριώτατα τῶν τῆς διανοίας ῥητορικῶν σχημάτων εἴνε τὰ ἐξῆς.

a'. Ἡ ἔρωτηπδις.

§ 504. Διὰ τῆς ῥητορικῆς λεγομένης ἔρωτήσεως ὁ ῥήτωρ σκοπεῖ οὐχὶ νὰ μάθῃ τι, ἀλλ᾽ ἐντόνως νὰ βεβαιώσῃ ἡ ἀρνηθῆ τι ἡ τὸν ἔρωτώμενον νὰ ἐλέγῃ καὶ εἰς ἀμηχανίαν ἀγάγῃ ἡ ὅργὴν καὶ ἔκπληξιν νὰ ἐκδηλώσῃ ἡ μῆσος ἡ ἔλεον νὰ διεγείρῃ. Ἐνίστε ἀκολουθοῦσι πολλαὶ ἀλλεπάλληλοι ἔρωτήσεις· π.χ. Τίς συμμαχία σοῦ πράξαντος γέγονε τῇ πόλει; τίς δὲ βοήθεια ἡ κτησίας εὐνοίας ἡ δόξης; τίς δὲ πρεσβεία; (Δη. 18,133). ταῦτ' οὐ μεγάλη καὶ περιφανῆς ἀναισχυντία; τοῦτ' οὐχ ὑπερβολὴ δεινῆς αἰσχροκερδείας; τί οὖν πότε ἔστι τὸ δεινόν, εἰμὴ ταῦτα δόξει τηλικαύτας ὑπερβολῆς ἔχοντα; (Δη. 27,38). ἐμβρόντητε, εἰτα νῦν λέγεις; (Δη. 18,243).

6'. Ἡ ὑποφορὰ ἢ ἀνθυποφορά.

§ 505. "Οταν ὁ ῥήτωρ διὰ τῆς ἔρωτήσεως ὑποβάλλῃ ἐνδεχομένην ἔνστασιν καὶ ἀμέσως ἀποκρίνηται εἰς τὴν ἔρωτησιν ἀνασκευάζων τὴν ἔνστασιν, τότε γεννᾶται τὸ σχῆμα τὸ λεγόμενον ὑποφορὰ ἡ

ἀνθυποφορά· π.χ. τί καὶ βουλόμενοι μετεπέμπετο; ἂν αὐτοὺς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ; ἐπὶ τὴν εἰρήνην; ἀλλ᾽ ὑπῆρχεν ἄποστοι· ἀλλ᾽ ἐπὶ τὸν πόλεμον; ἀλλ᾽ αὐτοὶ περὶ εἰρήνης ἔβουλεύεσθε (Δη. 18,13) πρᾶ. τὸ τοῦ Κικέρωνος *domus tibi deerat? at habebas pecunia superabas; ategebus* (Cic. orat. 67,223).

γ'. Ἐπιδιόρθωσις ἢ ἐπανόρθωσις.

§ 506. Ἐπιδιόρθωσις ἢ ἐπανόρθωσις λέγεται ἡ διόρθωσις ἢ ὁ περιορισμὸς προηγουμένης λέξεως ἢ φράσεως· π.χ. ταύτης τοίνυν τῆς οὔτως αἰσχρᾶς καὶ περιθούτου πράξεως, μᾶλλον δὲ προδοσίας (Δη. 18,297). δψέποτε· δψὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρότην (Δη. 18,130).

δ'. Η ἀναφώνησις ἢ ἐκδώνησις.

§ 507. Ἀναφώνησις ἢ ἐκφώνησις εἶνε τὸ σχῆμα, κατὰ τὸ ὅποῖον ὁ λέγων ὑπὸ σφροδροτέρων παθῶν κατεχόμενος, θυμασμοῦ, ὀργῆς, χαρᾶς, λύπης ἐκφράζεται δι' ἀναλόγων παθηματικῶν λέξεων· π.χ. ὃς γάρ ἐμοῦ φιλιππισμόν, ὃ γῆ καὶ θεοί! κατηγορεῖ, τί οὗτος οὐκ ἔν εἴποι; (Δη. 18). ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ γῆ καὶ ἥμιλε καὶ ἀρετὴ καὶ σύνεσις καὶ παιδεία, βεβοήθηκα καὶ εἴρηκα (Αἰσχ. 3,260) πρᾶ. τὸ περίφημον τοῦ Κικέρωνος *o tempora, o mores.*

Τὸ σχῆμα τοῦτο εἶνε πάθους δηλωτικόν.

ε'. Η ἀποστροφή.

§ 508. Ἀποστροφὴ εἶνε τὸ σχῆμα τῆς δικνοίας, κατὰ τὸ ὅποῖον ὁ ῥήτωρ στρέψει αἰφνιδίως τὸν λόγον ἀπὸ τῶν δικαστῶν πρὸς τὸν ἀντίπαλον ἢ πρὸς ἄλλα πρόσωπα. Τὸ σχῆμα τοῦτο εἶνε αἰσθημάτων καὶ παθῶν διεγερτικόν· ἔχει δὲ μεγάλην δύναμιν, ὅταν ὁ ῥήτωρ θέλῃ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ ἐναντίου· π.χ. ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου λόγῳ διηγούμενος τὰς πρὸς τὴν πόλιν εὐεργεσίας αὐτοῦ αἰφνῆς ἀποστρεφόμενος πρὸς τὸν Αἰσχίνην λέγει· *αείτα μ' ἐρωτᾶς ἀντὶ ποίας ἀρετᾶς ἀξιῶ τιμῆσθαι;*

δτ'. Η ἀποστροφησις.

§ 509. Ἀποσιώπησις εἶνε αἰφνιδία δικκοπὴ τοῦ λόγου γινομένη η

εἴς ὁργῆς η̄ ἐκ φόβου μὴ λεχθῇ τι ἀπρεπές η̄ πρὸς ἔκφρασιν δυσα-
ρεσκείας· π.χ. ἀλλ᾽ ἐμοὶ μεν-οὐ βούλομαι δὲ δυσχερεῖς εἰπεῖν οὐδὲν
ἀρχόμενος τοῦ λόγου (Δη. 18,12)· εἰτ' ὅτι δὲν εἰπών σέ τις ὁρθῶς
προσείποι; (Δη. 18,22)· φὰ μάτηρ μὲν ὑπῆρχε πολῖτις, πατήρ δὲ-
ούκ ἐρῶ πόθεν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Έποκειμενον.

1) ἐγώ γράφω. 2) σὺ παίζεις. 3) ἡ συκῆ ἔστι δένδρον. 4) ὁ σοφός ἔστιν εύδαιμων. 5) οἱ φιλοσοφοῦντές εἰσι τίμιοι. 6) τὸ κελεῦσαί ἔστι φάδιον, τὸ δὲ ποιῆσαι χαλεπόν. 7) τρεῖς ἥλθον. 8) Ἔξ ἄνδρες διακοσίους ἐνέμειναν τῇ ἐξόδῳ. 9) ἔφυγον εἰς Δακεδαιμονική περὶ τοὺς δικτακοσίους. 10) κατεσκάψη τῶν μακρῶν τειχῶν ἐπὶ δέκα στάδια ἑκατέρου. 11) Οὐκ ἂν εἴη ὅστις ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν οὐκ ἂν ἀγανακτοίη. 12) Ἡδη ἡνὶ ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγοράν. 13) Πρόφητες ἔστιν. 14) τὸ γγῶθι σαντὸν καὶ τὸ σωφρόνει ἔστι ταῦτόν. 15) τὸ πεῖ ἔστι σύμφωνον.

2. Κατηγορούμενον.

1) ὁ βίος ἔστιν ἥδις. 2) ὁ κόσμος εἰς ἔστι. 3) ἡ συκῆ ἔστι δένδρον. 4) ἡ Αἴγυπτός ἔστι δῶρον τοῦ Νείλου. 5) ἡ σιωπὴ τοῖς νέοις κόσμος ἔστιν. 6) τοῦτό ἔστιν ἐκεῖνο. 7) ὁ Ἀλκιβιάδης ἐγένετο φιλοτιμότατος. 8) οἱ στρατιῶται ἦσαν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους. 9) οἱ ἐλθόντες ἦσαν περὶ τοὺς ἑκατόν. 10) ἄλις τὸ κείνης αἷμα. 11) τοιοῦτος εἴμι ἐγώ.

3. Συνδετικόν.

1) ὁ Ὀλυμπός ἔστιν ὄρος. 2) τῆς ἐπιμελείας πάντα δοῦλα γίγνεται. 3) ἔπαντα δοῦλα τοῦ φρονεῖν καθίσταται. 4) ὁ ἔρως παίδευμα ἀρετῆς ὑπάρχει. 5) ἀπλὴ ἡ ἀλήθεια ἔφυ. 6) Κῦρος κράτιστος πάντων ἐνομίζετο. 7) εἰς ἔστι δοῦλος οἰκίας, ὁ δεσπότης. 8) ὁ Θηραμένης ἀπεκαλεῖτο κάθιορνος. 9) ὁ Κῦρος ἀπεδείχθη στρατηγός. 10) πάντες

οι ἐν ἡλικίᾳ καλοὶ φαίνονται· 11) ὁ Ἀλαιβιάδης ἡρόθη στρατηγός·
12) (οἱ προδόται) ἀντὶ φίλων καὶ ξένων νῦν κόλακες καὶ θεοῖς ἐχ-
θροὶ ἀκούονται· 13) ὁ δεσπότης μου μετέωρος αἰρεται· 14) ὁ Ἀσωπὸς
ποταμὸς ἐρρύῃ μέγας· 15) Ἰππίας ἐχώρει ὑπόσπονδος εἰς Σίγειον·
16) κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο ὃς γυναικα δεύτερος ἔγημε· 17) δρόμοις
ῆκεις· 18) ἀσμενος ἥκουσα· 19) διεφθείροντο οἱ πλείους ἐναταῖοι καὶ
ἔβδομαιοι· 20) πρῶτος ἀνέστην· 21) πρότερος ἥλθον· 22) ἐκὼν
ῆμαρτον.

4. Παράλειψις δρουν ἢ δρων τῆς προτάσεως.

1) ἐπεὶ ἐγίγνωσκον αὐτοὺς οἱ Ἑλληνες βουλομένους ἀπιέναι
ἐκήρυξε τοῖς Ἑλλησι συσκευάζεσθαι· 2) Αἱ δεύτεραι φροντίδες σο-
φώτεραι· 3) ἀνάγκη φυλάττεσθαι· 4) ὅρα βουλεύεσθαι· 5) οὐκέτι
καιρὸς ὀκνεῖν· 6) ἐμοὶ μὲν ὄνειδος ἡ πατρίς, σὺ δὲ τῆς πατρίδος· 7)
ἥνικ' ἂν ὅρα πορεύεσθαι ἦ, σημανεῖ τῷ κέρατι· 8) εἰ ψυχρὰ λέγω,
σὺ αἴτιος, πράγματά μοι παρέχων· 9) οὔτε ἡμεῖς ἔτι ἐκείνου στρα-
τιῶται, οὔτε ἐκείνος ἔτι ἡμῖν μισθοδότης· 10) Θεαίτητε, δεῦρο παρὰ
Σωκράτη· 11) ἀρτι, ὁ Τερψίων, ἡ πάλαι ἐξ ἀγορᾶς; 12) Σωκράτη
δὲ ἐξαιρῶ λόγου· ἵκανὸς γάρ καὶ ἀμφότερος· 13) ὑγιαίνειν ἀριστον
ἀνδρὶ θυητῷ· 14) τυφλόν, ὡς φασιν, ὁ ἔρως..

5. Παράληψις τοῦ ὑποκειμένου.

1) Μάνθανε αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν οἵον ἔστι· 2) δημοκρατῶν
οἰσθα τί ἔστιν; 3) γῆν πάντες ἵσται ὅτι εὖ πάσχουσα εὐ ποιεῖ· 4)
οἰσθα Εὐθύδημον πόσους ὀδόντας ἔχει; 5) ὄρφες τὴν φύσιν τὴν τῶν
πολλῶν ώς διάκειται πρὸς τὰς ἡδονάς· 6) μέμνησθε τοὺς χρόνους
ὅτι τῶν ἀδικημάτων εἰσὶ πρότεροι· 7) ἐπετήρουν τοὺς Ἀθηναίους
ποῦ κατασχήσουσι· 8) οἱ τύραννοι φοβοῦνται τοὺς μὲν ἀιδρείους
μήτι τολμήσωσι τῆς ἐλευθερίας ἔνεκα, τοὺς δὲ σοφοὺς μήτι μηχα-
νήσωνται· 9) γινώσκεις τὸν Ἡσίοδον ὅτι τῷ ὅντι ἦν τοφός· 10)
Ἀρχοντός ἔστι τῶν ἀρχομέρων ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως βέλτιστοι ἔσονται..

6.

Ἐν τῇ ἐπομένῃ ἀσκήσει τὸ ὑποκειμένον τῆς ὑποτελοῦς προτά-
σεως, νὰ τεθῇ κατὰ πρόσληψιν εἰς τὸ κύριον ὅτικ.

1) Γνώσει δτι κακοῦ θυμοῦ τελευτὴ κακὴ προσγίγνεται; 2) Ορᾶς, Ὁδυσσεῦ, δση ἡ θεῶν λισχύς; (ἐστί) οὐ δεῖ ύπαξις ἐκ τῶν τοῦ κατηγόρου λόγων καταμαρθάνειν εἰ καλῶς κεῖνται ἡ μὴ οἱ γόμοι; 4) ἔχοις ἀν μοι εἰπεῖν ὅτι πότε ἐστὶ μίμησις; 5) οὐ μανθάνω ὅτι σὗτος βούλεται λέγειν; 6) βούλεσθε ἀκοῦσαι ὅπως ἥδε ἀπώλετο; 7) ἐδεδοίκεσαν μὴ ἡ ὑπερβολὴ τῶν δρέων προκαταληφθείη.

7. Συμβονία τοῦ ὁντοτος πρὸς τὸ ὑποκειμενον.

(ἐπὶ ἑνὸς ὑποκειμένου)

1) Σὺ μὲν παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ; 2) ἡμεῖς μὲν γράφομεν, ύμεις δὲ ἀναγινώσκετε; 3) τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φύσιον; 4) διὰ τὰς γυναικας πάντα τὰ κακὰ γίγνεται; 5) δῆμος ἐπέθεντο τοῖς ὀλίγοις; 6) τοικῦντα ἀκούσκεσσα ἡ πόλις Ἀγησίλαον εἶλοντο βασιλέα; 7) μερος τι ἀνθρώπων ἥγονται θεοὺς οὐ φροντίζειν ἡμῶν; 8) οἱ συκοφάνται μεγάλη ζημία τῇ πόλει ἔστι; 9) ἀριστῶντι τῷ Εενοφῶντι προσέτρεχον δύο νεανίσκων; 10) οὐκέτι δύο ἡ τρία στάδια διειχέτην τῷ φάλαγγε, ἡνίκα ἐπαιάνιζον οἱ "Ελκηνες.

8.

(ἐπὶ πλειστων ὑποκειμένων)

1) Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος πολλὰ καὶ θυμαστὰ ἔργα διεποράξαντο; 2) τῇ ὑπερρίᾳ ἄγουσιν ἐπὶ τὸ στράτευμα τοὺς Λάκωνας Σεύθης τε καὶ Ἡρακλείδης; 3) ταύτη τῇ ἡμετέρῃ ἀφικνεῖται Βιων καὶ Ναυσικλείδης; 4) κατεκαύθη πᾶσα ἡ πόλις καὶ αἱ οἰκίαι καὶ τὰ στρυμώματα; 5) τὴν μαντείαν τούτην ἐγώ τε καὶ ἡ μήτηρ ἀπὸ θεοῦ ἐλάχομεν; 6) ἥσαν ἡ τούτου μήτηρ καὶ διηγήσεις γυναικὸς πατήρ ἀδελφοί; 7) καὶ πλοῦτος καὶ δόξα μάταιά ἔστι.

9. Θὲς τὸ ὁντοτος εἰς ὄριστη, ἔγκλισιν συμβόνως πρὸς τὸ ὑποκειμενον.

1) ἐγὼ εἴναι σοφώτερος, σοῦ; 2) σὺ εἴναι πλουσιώτερος ἐμοῦ; 3) Γῆρας διδάσκειν πάντα; 4) ἀπαντεῖς (ἡμεῖς) εἴναι εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί; 5) ἡν χρόνος ὅτε θεοὶ μὲν εἴναι η τάδην δὲ γένη οὐκ εἴναι (παρατατικός); 6) τὰ καλὰ τὴν ψυχὴν εὑφράντειν; 7) πολὺ γένος

ἀνθρώπων τοῖς; μὲν ἐκ τῆς γῆς φυομένοις οὐ χρῆσθαι, ἀπὸ δὲ βο-
σκημάτων γάλακτι καὶ τυρῷ καὶ κρέασι τρεφόμενοι ζῆν· 8) καὶ χορη-
γίαι ἵκανδεν εὐδίκα μονίκας τεκμήριον εἶναι· 9) τὴν τέχνην ταύτην ἐγώ
τε καὶ ὁ πατὴρ ἀσκεῖν· 10) πέμψαι με Ἀριαδνός καὶ Ἀρτάξος· 11)
οἱ ἔμοι πλάνοι καὶ ταλαιπωρίαι καὶ τὰ πολλὰ ψηφίσματα τοῦτο
ἀπεργάσασθαι· 12) φθόνος καὶ ἔρως ἐναντία εἶναι· 13) κάλλος καὶ
ἰσχὺς κακῷ ἔμνοικοῦντα ἀπρεπῆ φρίνεσθαι· 14) αἴτιον γενέσθαι οἱ
πολλοὶ τῶν Χίων οὐκ εἰδότες τὰ πραξισμένα· 15) ταῦτα πάντα κα-
κουργίαι εἶναι· 16) ζῶντι τῷ δικαίῳ παρὰ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων
ἄθλοι τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα γίγνεσθαι.

10. Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

(ἐπὶ ἑνὸς ὑποκειμένου)

1) ὁ οὐρανὸς ἔστι κυκλοῦς· 2) ἡ θάλασσά ἔστιν ἄλμυρά· 3) οἱ
ἄγρωποι εἰτι θνητοί· 4) χαλεπά (ἔστι) τὰ καλά· 5) ἡ Μυκάλη
ἔστιν ὅρος· 6) αἱ Ἀιθηναὶ εἰσιν ἔνδοξοι πόλις· 7) ἀπιοτον ταῖς πολι-
τείαις ἡ τυραννίς (ἔστι)· 8) ἡ ἀρετὴ διδακτικόν· 9) Τόμυρις ἡ βα-
σίλεια· 10) αὕτη ἔστιν ἀρετὴ τοῦ ἥκτορος, τὰληθῆ λέγειν· 11) οὗδε
(ἔστιν) ἀρχὴ τῆς ὅμολογίας, ἔρεσθαι ἡμᾶς αὐτούς· 12) οὗτος ὅρος
ἔστι δικαιοσύνης, ἀληθῆ τε λέγειν καὶ ἡν λάθη τις ἀποδιδόναι·

(ἐπὶ πλειστῶν ὑποκειμένων)

13) οἱ ἐωνημέ· οι καὶ αἱ ἐωνημέναι οὐδὲν ἦττον ἡσαν ἐλεύθεροι
τῶν πρικμένων· 14) εὐγένειαι καὶ διλνάμεις καὶ τιμαὶ ἀγαθὰ ἔστιν·
15) ἡ ἀγορὰ καὶ τὸ πρυτανεῖον παρίφ λίθῳ ἡσκημένα ἦν· 16) ταρα-
χαὶ καὶ στάσεις διέθρια ταῖς πόλεσιν· 17) ἡσαν ἡ τούτου μήτηρ καὶ ὁ
τῆς ἐμῆς γυναικὸς πατὴρ ἀδελφοί.

11. Ἐπιθετικοὶ διορισμοί.

1) τὰ ποιηρὰ κέρδη ἥδορὰς ἔχει μικράς, ὕστερον δὲ λύπας μα-
κράς· 2) ἀνήρ ἔγινωρ πάντων τῶν κακῶν αἴτιος· 3) ἀνήρ ὀπλίτης
δοῦλός ἔστι τῶν ὀπλων· 4) (Δημοσθένης) χαλκοῖς καὶ ἀδαμαντίνοις
τείχεσι τὴν Ἀιθηναίων συμμαχίαν ἐτείχισε· 5) γέρων ἐραστῆς ἐσχάτη
πακῆ τύχη· 6) ἐπλεόμεν τριμέρεσιν οὐ πλέον ἡ ἐκατόν· 7) βάζει τὴν
εὐθεῖαν ἵνα δίκαιοις ἦ· 8) τῇ ὕστεραίᾳ οὐκ ἐφάνησαν οἱ βάρβαροι· 9)

μουσικήν πᾶσαν φχμὲν εἰκαστικήν τε εἶναι καὶ μιμητικήν· 10) ξυνέδη μοι φεύγειν τὴν ἔμαυτοῦ ἔτη εἴκοσιν· 11) οἱ τύραννοι πάντες πανταχῇ ώς διὰ πολεμίας πορεύονται· 12) τῇ ὑστεραίᾳ οὐκ ἐφάνησαν οἱ πολέμιοι, οὐδὲ τῇ τρίτῃ· 13) ἀφικοῦνται εἰς πόλιν μεγάλην ἐρήμην· 14) ἐχθρὸν νέα γυναικὶ ἀνὴρ πρεσβύτης· 15) οἱ "Ἐλληνες πελτασταὶ ἔθεον ἐπὶ τοὺς πολεμίους· 16) Τὰς πρὸν φρένας οὐκ εἶχες ὑγιεῖς· 17) Τὰς μεγάλας ἡδονὰς οἱ ἐν παιρῷ πόνοι παρέχονται· 18) τὸν καλὸν ἀδγαθὸν ἀνδρα σύδαιμονα εἶναι φημι· 19) ἀφίκοντο εἰς πόλιν μεγάλην οἰκουμένην.

12. Παράθεσις.

1) τὸ σῶμα δεινὰ καὶ ἀναγκαῖα ἐν αὐτῷ παθήματα ἔχει, πρῶτον μὲν ἡδονήν, μέγιστον κακοῦ δέλεαρ, ἔπειτα λύπας ἀγαθῶν φυγάς, ἔτι δ' αὖ θάρρος καὶ φόβον, ἄφροντες ξυμβούλων· 2) κόλακι, δεινῷ θηρίῳ καὶ μέγιστῃ βλάβῃ, ὅμως ἐπέμιξεν ἡ φύσις ἡδονήν τινα οὐκ ἔμουσον· 3) ἐμέθυσον, ἵκανὴ πρόφρασις εἰς θ' ἀμαρτάνειν· 4) κενταὶ πεσόντες, πίσις οὐκ μικρὰ πόλει· 5) οὐ παύσομαι τὰς χάριτας ταῖς Μούσαις συγκρατημεγνύς, ἡδίστην ξυνυγίαν· 6) Τὸ πάντων θαυμασιώτατον, ἐπανιοῦσι μὲν πάντες τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα, μιμεῖσθαι δ' αὐτὰ οὐδεμία πόλις θέλει· 7) τὸ λεγόμενον τὰ παίδων μαθήματα θαυμαστὸν ἔχει τι μνημεῖον· 8) εὐδαιμονίης, μασθὸν ἡδίστων λόγων· 9) οὐ δεῖ ἐπιθυμίας ἐὰν ἀκολάστους εἶναι καὶ ταύτας πληροῦν, ἀνήνυτον κακόν· 10) ἀφίκοντο εἰς Κοτύώρα, πόλιν Ἐλληνίδα· 11) ἔξελαύνει εἰς Ἰκόνιον, τῆς Φρυγίας πόλιν ἐσχάτην (ἐπεξήγησις)· 12) εἰς ἐστι δοῦλος τῆς οἰκίας, ὁ δεσπότης· 13) τὸ δίκην διδόναι μεγίστου κακοῦ ἀπαλλαγὴ ἦν, πονηρίας· 14) ἐν ἐστιν ἀληθὲς φίλτρον, εὐγνώμων τρόπος· 15) δύο ἔτι λοιπά, ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη· 16) τὸ κουφότατον πάτων τῶν κακῶν σε δάκνει, ἡ πενία· 17) πᾶς ἐλεύθερος ἐνὶ δοῦλος ἐστι, τῷ νόμῳ, ὃ δὲ δοῦλος δυσί, τῷ νόμῳ καὶ τῷ δεσπότῃ· 18) τὸ μέλος ἐκ τριῶν σύγκειται, λόγου, ἀρμονίας καὶ ὁμοοῦ· 19) ἔτερον ἀπεκτείνετε, Καλλικλέα λέγω· 20) ἡ μήτηρ ἐσθλοῦ παιδός, Ἀλκμήνη λέγω, ἔξελθέτω τι· 21) τοῦτο οὐδὲ θεός δύναται, ἀγένητα ποιεῖν τὰ πεποιγμένα (ἐπιμερισμός)· 22) οἱ στρατηγοὶ βραχέα ἔκαστος ἀπελογήσατο.

Ἐν τῇ ἑπομένῃ ἀσκήσει μετέβαλε τὴν ἀναφορικὴν πρότασιν εἰς παράθεσιν δι' ὀνόματος.

13.

1) ἐκ λόγων, οἱ δποῖοι εἴνε κοῦφον πρᾶγμα, ἔργῳ μίση καὶ ἔχθραι βρυταται γίγνονται· 2) οὐκ ἔστιν ἵερὸν πενίχς, ἡτις εἴναι αἰσχίστη θεά· 3) παρέστη τοὶ καὶ ἐμοὶ ἀλήθεικ, ἡτις εἴνε πρᾶγμα δικαιότατον· 4) σιγῆν κοὶ σωφρονεῖν αὖ φασι χρῆναι· τὰ δποῖα εἴνε δύο κακὰ μέγιστα· 5) ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, δ δποῖος εἴνε τὸ σεμιότατον καὶ δικαιότατον δικαστήριον, δμοιογῶν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει· 6) ἐκεῖνο τὸ δποῖον εἴνε τελευταῖον, δούλῃ Ἐλλάδι εἰσαφίξομαι· 7) ἐκεῖνο τὸ δποῖον εἴνε μέγιστον καὶ κάλλιστον, τὴν μὲν σὴν χώραν αὐξηνομένην ὄρχει, τὴν δὲ τῶν πολεμίων μειουμένην· 8) ἐκεῖνο τὸ δποῖον εἴται εὐκολωτατον τοῖς ἀδικεῖν προηρημένοις, μαρτυρήσει τις αὐτῷ κατ' ἐμοῦ· 9) πολλοὺς δ ὑθυμὸς ὁ μέγχας ὕλεσε βροτῶν ἢ τ' ἀξιογείσι, τὰ δποῖα εἴνε δύο κακὰ τῷ χωμάτῳ.

14. Ἡ ὀνομαστικὴ καὶ ἡ κληπτικὴ.

1) ὁ κάκιστε ἀνθρώπων Ἀριαῖς καὶ οἱ ἄλλοι· 2) ἐλθὲ δ πρῶτος· 3) ἐλθετε οἱ ἄλλοι· 4) ὁ οὐτος Αἴας, Ἡρίδωμάτων πάρος· 5) γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.

15. Ἡ αἰτιατικὴ ἐπὶ τῶν ὁποιῶν.

(ἀμεσον ἀντικείμενον)

1) σκάπτω τὸν ἀγρόν· 2) τυμῶ τὸν πατέρα· 3) κτίζω οἶκον· 4) δ θεὸς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· 5) ἐπαίνει τὸν ἐθαιροῦντα καὶ εὐεργέτει τὸν εὐεργοῦντα· 6) θνητὸς πεφυκὼς μὴ γέλα τεθνηκότα· 7) ἑρόν ἔστι κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους ἢ εὗ· 8) ἕντωρ πονηρὸς τοὺς θύμους λιμαίνεται· 9) μιμοῦ τὰ σεμνά· 10) τὰς ἥδονάς θήρευε τὰς μετὰ δόξης· 11) φεῦγε ἥδονὴν φέρουσαν βλάβην· 12) οὐ δέ οὔτε θεοὺς φοβεῖ οὔτε ἀνθρώπους αἰσχύνει· 13) οἱ στρατιῶται παίουσι καὶ βάλλουσι καὶ λοιδοροῦσι τὸν Σωτῆρίδαν.

16.

(ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον) 1) Δεῖ τὸν στρατιώτην φοβεῖσθαι τὸν ἀρχοντα εἰ μέλλει φυλακὰς φυλάξειν· 2) οἱ ἐρῶντες ἐθέλουσι

δουλείας δουλεύειν, ὅσας οὐδ' ἀν δοῦλοις οὐδείς· 3) ὡς μὲν στρατηγή-
σοντα ἐμὲ ταύτην τὴν στρατηγίαν μηδείς; οὐδῶν λεγέτω· 4) τάχα δ'
ἄν τις οὐδῶν ἀγανακτήσειε, εἰ δὲ μὲν καὶ ἐλάτιτω ἀγῶνα ἀγωνιζόμενος
ἐδεήθη, ἔγὼ δὲ οὐδὲν τούτων ποιήσω καὶ ταῦτα κινδυνεύων τὸν
ἔσχατον κίνδυνον· 5) θεοῦ βίον ζῆν ἀξιοῖς θυητὸς ὁν; 6) ἡ Κέρκυρα
αὐτάρκη θέσιν ἔκειτο· 7) δτ' εὐτυχεῖς μάλιστα, μὴ φρόντι μέγα· 8)
δεήσομαι καὶ δίκαια κοὶ μέτρια οὐδῶν, βοηθῆσαι μοι τὰ δίκαια· 9) Κύ-
λων Ὄλύμπια ἐνεργήσει· 10) Τὰ Ἡράκλεια ἐντὸς τείχους θύειν ἐψη-
φίζεσθε· 11) ἥξουν αὐτοὺς συμμαχίαν δημόνων· 12) δ πολλὰ κακὰ
δρῶν τοὺς ἄλλους καὶ πάσχει αὐτὸς πολλὰ ἔτερα· 13) τὰς ἀρχὰς
πάτηνς δώδεκα μέρη διείλογτο· 14) μύριφις ἀλειψάμενος καὶ δοῦλος καὶ
ἔλεύθερος δμοιον δῖει.

17.

(διπλῆ κίτικτική) 1) οἱ Ἀιθηναῖοι τοὺς νησιώτας ἔξήκοντος
τάλαντα εἰσέπραττον· 2) μή με κρύψῃς τοῦτο, ὅπερ μέλλω παθεῖν·
3) Θρασύβουλος καὶ Θράσυλος; ὕρκωσαν πάντας τοὺς στρατιώτας τοὺς
μεγίστους ὕρκους, ἡ μὴν δημοκρατήσθει καὶ ὄμονοήσειν· 4) πόθεν
Διονυσόδωρος ἔργοντό σε διδάσκειν τὴν στρατηγίαν; 5) τὸν ἴδιωτην
χονί ἔαυτὸν παρέχειν εὐπειθῆ τοῖς ἀρχούσιν· 6) οἱ Ἑλληνες τοὺς
ἄλλους πάντας βαρβάρους ἀντίστησαν· 7) πολλοὶ με σῖτον αἴτοις,
πολλοὶ δὲ ἱμάτια· 8) παῖς μέγας, μικρὸν ἔχων χιτῶνα, ἔτερον παῖδα
μικρόν, μέγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἔκδύσας, τὸν μὲν ἔαυτον ἔκεινον ἥμι-
φίεσε, τὸν δὲ ἔκεινον αὐτὸς ἐνέδυ· 9) οἱ Ἑλληνες ἥτουν τοὺς Ἡρα-
κλεώτας τρισχιλίους κυνικηγούς· 10) δτε ἐν τοῖς ἀπόροις ἦμεν, πα-
τέρα ἐμὲ ἐκαλεῖτε.

18. Αἰτιατική τοπική, χρονική, τῆς ἀναφορᾶς,
τοῦ τρόπου, τῆς αἰτίας

1) ἀπειχον ἄλλήλων παρασάγγην· 2) οὐκ εἰόν τε πολὺ χωρίον
διώκειν· 3) τέσσαρα καὶ δέκα ἔτη ἐνέμειναν αἱ σπονδαί· 4) ὁργὴ^ν
φιλούμντων ὀλίγον ἵσχει χρόνον· 5) βέλτιόν ἐστι γοσεῖν τὸ σῶμα ἢ
τὴν ψυχήν· 6) ἐπεδίκνυσαν παῖδας ποικίλους τὰ γῶτα· 7) καλός τε
κῆρας διὸς τὴν φύσιν· 8) τυφλὸς τὰ τ' ὄτα τὸν τε γοῦν τὰ τ' ὅμματα εἰ-
· 9) τίνα τρόπον τὴν θύραν κόψω; 10) τί οὐκ ἀποκρίνει; 11) ποτχαρὸς
εὐρος δύο πλέθρων· 12) τὴν ἀρχὴν οὐκ ἔδει: ἐμὲ δεῦρο εἰτελθεῖν.

19. Ή γενικὴ ἐπὶ τῶν οὐδιαδτικῶν.

- 1) ἡ τέχνη τῶν σοφίστῶν ἐπιδέδωκεν· 2) παρέλαβον οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἡγεμονίκην διὰ τὸ Παυσανίου μῆσος· 3) δύο ἔστι τὰ τὴν γεννητήν απεργάζόμενα, θάρρος μὲν πολεμίων, φίλων δὲ φόβος αἰσχύνης περὶ κακῆς· 4) Εὐχαρίστες διετέλεσε δημοτικός ὃν τῇ τοῦ πλήθους θεραπείᾳ· 5) ξυνέπλεον Παλῆς Κεφαλλήνων· 6) περὶ τὸν ναὸν ἀλσος ἡμέρων δέιδων ἐφυτεύθη· 7) δεῖ λόγον δοῦναι καὶ δίκην τῶν πεπραγμένων· 8) σοὶ διετῆς τις μετουσία; 9) δέκα μηῶν χωρίον ἔχει. 10) κρείτον φίλων ἀγέλην κεντησθεὶ ἡ βιών· 11) κρήτην ἡδέος ὄντας ἔστιν ἐπ’ αὐτῇ τῇ θιλάττῃ· 12) δικτὼ σταδίων ἡδη ἐπετετέλεστο τεῖχος· 13) "Ἐφεσος ἀπέχει Σάρδεων τριῶν ἡμερῶν δδόν· 14) τριήρει ἔστιν εἰς Ἡράκλειον ἐκ Βυζαντίου κώπως ἡμέρας μάλις μικρᾶς πλοῦς· 15) τῇ στρατιᾷ ἀπέδωκε Κῦρος μισθὸν τεσσάρων μηρῶν· 16) ἐπέπεμπον δόσιον χοίνικας ἑνάσττῳ Ἀττικὸς διλφίτων τοῖς δόσι κοιτύλας οἴνοις· 17) ἐπιφοράς ἐδίδοσαν τοῖς θρασίταις τῶν ταντῶν· 18) γονέων ἀμέλειαι τῷ ἀγαθῷ οὐ προσήκουσι.

20

- 1) ἔκει λέγουσιν ὅτι ὁέει πολὺ πῦρ καὶ μεγάλοι ποιαμοὶ ἀπὸ πῦρ· 2) βλέπουσι σωροὺς ἀπὸ σῖτου, ξύλα καὶ λίθους· 3) ἀπιδίδει μισθὸν τριῶν ἡμερῶν· 4) τὰς Συρρακούστας δὲ Ἀρχίας ἐκ τῶν ἀπογόρων τοῦ Ἡρακλέους⁽¹⁾ ἔκτισε· 5) τὸ γνῶθι σκυτὸν εἶνε πρόρρησις τοῦ θεοῦ πρὸς τοὺς εἰσερχομένους· 6) τὴν Πελοπόννησον ἔξουσίκεν⁽²⁾ δὲ Πέλλοι φοι τοῦ Ταυτάλου· 7) ἡ οἰκία τοῦ Μιλτιάδου καὶ τοῦ Θεμιστοκλέους δὲν ἦτο σεμνοτέρα τῆς οἰκίας τοῦ γείτονος· 8) καθὼς τῆς οἰκίας τὰ κάτωθεν πρέπει νὰ εἶνε ἴσχυρότατα, τοιουτοτρόπως καὶ τῶν πράξεων αἱ ἀρχαὶ καὶ ὑποθέσεις ἀληθεῖς πρέπει νὰ εἶνε· 9) οἱ φύλακες εἶνε ἀδηληταὶ τοῦ μερίστου ἀγῶνος· 10) διέλυσαν τὸν φόβον τῶν Ἑλλήνων· 11) ἔκει δὲν βασιλεύσωσιν οἱ φιλόσοφοι, δὲν ὑπάρχει παῦσις τῶν κακῶν· 12) πρέπει τὴν ἀρχηγίαν⁽³⁾ τῶν ὅλων νὰ ἔχῃ ὁ ἀνήρ· 13) περὶ τῶν χρηστῶν ἔχει ἐπιμέλειά τυρα καὶ δὲ θρός· 14) δὲ Κόνων καταφεύγει εἰς Μυτιλήνην καὶ ἐκ τῶν δέκα στρατηγῶν δὲ Λέων καὶ δὲ Ερασινίδης· 15) τριάκοντα ταλάντων περιουσίαν⁽⁴⁾ ἀπέκτησε⁽⁵⁾.

(1) 1) Ἡρακλεῖδαι· 2) κρατεῖν· 3) ἡγεμονία· 4) οὐσία· 5) κτασθαι.

21. Η γενικὴ ἐπὶ τῶν ὁμοίων.

(ὡς ἀκτηγορούμενον) 1) τῆς αὐτῆς γράμμης εἰμί· 2) δἰς ἔξαμψα-
τεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ· 3) παιδὸς οὐκ ἀνδρὸς τὸ ἀμέτρως ἐπιθυμεῖν·
4) τὸ μὲν ἀκούσιον ἀμάρτημα τῆς τύχης ἐστί, τὸ δὲ ἔκουσιον τῆς
γράμμης· 5) Θουκυδίδης μεγάλης οἰκίας ἦν· 6) τοῦ μὲν ἀρχοντός ἐστι
τὸ προστάττειν ἐτι, χρή ποιεῖν, τῶν δὲ ἀρχομέρων τὸ πεῖθεσθαι·
7) ἔως μὲν ἑγώ ζῶ, ἐμὴ γίγνεται ἡ βραπιλεία, ἐπὰν δ' ἀποθάνω,
Κύρον· 8) ἡ Σπάρτη τῶν διηγαθωποτάτων πόλεων ἐστι· 9) ἑγώ
τούτου τοῦ τρόπου εἰμί· 10) Κοτύρωρ ἢ Σινωπέων· 11) ἐγένετο Μεσ-
σήνη Δοκρῶν τινα χρόνον· 12) τὰ μέλλοντα προγιγνώσκειν οὐ τῆς
ἡμετέρας φύσεώς ἐστι· 13) εἰμὶ ἐβδομήκοντα ἐτῶν· 14) ὁ δακτύλιος
ἢν χρυσοῦ ἀπέφθιον· 15) τὸ μῆκος τῆς τάφρου ἢν διπλὸν ποδῶν· 16)
οἱ στέφανοι οὐκ ἵων ἢ φόδων ἤσαν, ἀλλὰ χρυσίον.

22.

(γεν. τῆς αἰτίας, τῆς ἀξίας) 1) ζηλῶ σε τοῦ νοῦ, τῆς δὲ δουλίας
στιγμῶ· 2) τοὺς ἀγγέλλοντας τῆς τόλμης οὐ θαυμάζω· 3) μακαρίζω
σε του πλούτου· 4) σοφίας φθονήσαι μᾶλλον ἢ πλούτου καλόν· 5)
πολλοῦ ποιοῦμαι ἀκηκοέναι ἢ ἀκήκοος Πρωταγόρου· 6) τοῦ μηδισμοῦ
του Πλυνσανίου ἡτιῶντο οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ τὸν Θεμιστοκλέα· 7)
ἀσεβίας φεύγω ὑπὸ Μελήτου· 8) ὕπομεθα μικρὰ μέτρα πολλοῦ ἀρ-
γυοῖσιν· 9) πόσον διδάσκει Εὔηνος; πέντε μηῶν· 10) ἐπριάμην τὴν κα-
πίθην τεττάρων σίγλων· 11) λέγουσιν οἱ νόμοι, ἐάν τις ἀλῷ κλο-
πῆς καὶ μὴ τιμηθῇ θαράτου, προστιμεῖν αὐτῷ δεσμόν.

23.

(ἀμεσον ἀντικείμενον) 1) οἱ γεροκίτεροι ἥδεώς τῶν παλαιῶν πρά-
ξεων μέμηνται· 2) ἀκούσαντες τὸν θόρυβον οὐχ ὑπέμειναν· 3) θο-
ρύβου ηὔουσε καὶ ἥρετο τίς ὁ θόρυβος εἴη· 4) ἀκούει πάντων, ἐκλέγου-
δὴ ἢ συμφέρει· 5) ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις οὐχ οὕτω τῆς ἀρχῆς μηνημο-
δεύομεν, ὡς τῆς τελετῆς αἰσθησιν λαμβάνομεν· 6) τοῖς σπουδαῖοις
οὐχ οἶόν τε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν· 7) οἵς μάλιστα τὰ παρόντα ἀρκεῖ,
ἥπιστα τῶν ἀλλοιοίων δρέγονται· 8) πειρῶσι τοῦ ἐπαίνου οὐχ ἥττον
τιναι τῶν φύσεων ἢ ἀλλα: τῶν οίτων καὶ ποτῶν· 9) δημοκρατούμενη
πόλις ἐλιυθρείας διηγήσασα τοὺς ἄρχοντας κολάζει· 10) γυνὴ ἀνδρὸς

άμαρτάνουσα ἀμαρτάρει βίον· 11) τὸ ἐψεῦσθαι τῆς ἀληθείας κακόν· 12) βροτῆς ἀκούσας μηδχωδῶς πόρρω φύγης· 13) ἡκουσα τοῦ Σωκράτους καὶ περὶ οἰκονομίας τοιάδε διαλεγομένου· 14) Πολυκράτης Σάμου ἐινοράνει ἐπὶ Καμβύσου· 15) παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις νομίζεται τὸν πρεσβύτερον ἡγεῖσθαι παντὸς καὶ ἔργου καὶ λόγου· 16) ὁ τῆς Θέτιδος υἱὸς ὀλιγάρησε τοῦ θανάτου· 17) πάντων οἱ θεοὶ κρατοῦσι· 18) πάντες οἱ πολιταὶ μετεῖχον τῆς ἑορτῆς· 19) Κλέαρχος ἥρχε τοῦ λόγου ὥδε·

24.

(γενικὴ τῆς ὅλης, τοῦ χωρισμοῦ, συγχριτικὴ καὶ διὰ τὴν προσθετινήν) 1) μυρίων ἐναντιωμάτων ἡ ψυχὴ γέμει· 2) δεῖ τοὺς ὄρθως πολιτευομένους οὐ τὰς στοάς ἐμπιπλάναι τῶν γραμμάτων, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ψυχαῖς ἔχειν τὸ δίκαιον· 3) τὰ στερεόμενα τῆς αὐτῶν ἀρετῆς κακῶς τὸ αὐτῶν ἔργον ἐργάσεται· 4) πολὺ μεῖζόν με ἀγαθὸν εἰργάσω ἀμαρτεῖας παύσας τὴν ψυχὴν ἡ νόσος σῶμα· 5) λῆγε τῶν πόρων ἔτι πονείν δυνάμενος· 6) οἱ Ἀθηναῖοι ἐμπειρίᾳ πολὺ προεῖχον τῶν ἄλλων· 7) ὁ λόφος ἐνεπλήσθη ἵππεων· 8) ἀπέχον τῶν κακῶν· 9) οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι διειηγόρχασιν ἀπάντων ἀρετῆς· 10) δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερεόήθησεν δύο· 11) χρὴ μὴ κατανθρώπεται τοῦ πλήθους· 12) πολλάκις ἦν ἴδειν παρὰ τὰς ὄδους καὶ ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν στερομένους ἀνθρώπους· 13) οἱ Ἑλληνες ἀπεῖχον τῶν πολεμίων ὡς τριάκοντα στάδια· 14) ὁ Κῦρος προέταξε τοὺς ἵππεας τῆς φάλαγγος· 15) κατηγόρησάν τινες Ξεινοφῶντος φάσκοντες παίεσθαι οὐπά τοῦ.

25.

1) ὁ Θεός, δι' ὄλους φροντίζει⁽¹⁾· 2) εὐχαρίστως⁽²⁾ ἐνθυμούμενθα⁽³⁾ τὰς καλὰς πράξεις· 3) δὲν εἶνε εὔκολον νὰ ἐπιτύχῃ τις καλὴν γυναικα· 4) μηδὲ βελότην ἔτηνην ἐπιθυμήσης ποτέ· 5) ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μετέχει ἀπὸ τὸ θεῖον· 6) τοῦτο ἀπέλαυσα ἀπὸ τὸν ἔρωτά σου· 7) ἡ Πύλος ἀπέχει ἀπὸ τὴν Σπάρτην σταδίους περίπου τετρακοσίους· 8) οἱ Θετταλοὶ ἐκάλυπον τὸν Ἀγησίλαον ἀπὸ τὴν πάροδον· 9) διὰ τί ἐπιθυμεῖς τὴν κακίστην ἐκ τῶν θεῶν, τὴν φιλοτιμίαν; 10) τὴν γλῶσσαν πρὸ πάντων πανταχοῦ προσπάθει⁽⁴⁾ νὰ ἔξουσιάζῃ⁽⁵⁾.

1) ἐπιμελεῖσθαι· 2) ἄσμενος· 3) μεμνῆσθαι· 4) πειρᾶσθαι· 5) κρατεῖν·

11) τὸ σῶμα, τὸ ἔποιον πρόκειται⁽⁶⁾ νὰ ἔχῃ καλῶς, πρέπει νὰ μπέχηται δπὸ τὰ γλυκίσματα⁽⁷⁾. 12) φίλος ἀγαθὸς εἰνεῖ δστις ἐξουσιάζει⁽⁸⁾ γαστέρα, ὑπνον καὶ ἀργίαν⁽⁹⁾. 13) ὁ Ἀγητίλαος δὲν περιεφρόνει⁽¹⁰⁾ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ᾽ εἰς τοὺς θεοὺς ἐγνώριζε χάριν⁽¹¹⁾. 14) ὅσοι ἔφαγον ἐκ τῶν ηηγίων ἥμουν⁽¹²⁾. 15) φοβοῦμαι μήπως, καθὼς οἱ Λωτοφάγοι λημονήσωμεν⁽¹³⁾ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ὁδόν⁽¹⁴⁾ τοὺς ἀποθανόντας οὐδεμίᾳ λύπη ἔγγιζει⁽¹⁵⁾. 16) διάθέρας ἐγέμιζον ἀπὸ χόρτου⁽¹⁶⁾. 17) ὁ Μένων οὐδένα πολέμιον κατεγέλα⁽¹⁷⁾. 18) τὸ ὑμέτερον πλῆθος δὲν ηθελε πλέον νὰ δικροᾶται τούτους⁽¹⁸⁾. 19) δύο ἀδελφοὺς ἐστερήθησαν οἱ πολέμιοι.

26 Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων.

1) ἡ πόλις πάντων τῶν πολιτευομέρων κοινὴ ἐστι⁽¹⁹⁾. 2) τῶν ἔχόντων πάντες ἀνθρώποι φίλοι⁽²⁰⁾. 3) τὰ λαμπρὰ τῆς τύχης τὴν κτῆσιν οὐ βέβχιον ἀνθρώποις νέμει⁽²¹⁾. 4) ἀ εἰληφε τῆς πόλεως ἀποδώσει⁽²²⁾. 5) τοῦτο ἐπαινῶ Ἀγησιλάου, ἐπαινῶ δὲ κακεῦτο τῆς προνοίας αὐτοῦ⁽²³⁾. 6) εἰς τοῦτο τῆς ἡλικίας ἀφίνται⁽²⁴⁾. 7) τίς εἰ ; πόθεν γῆς ἥλθεις⁽²⁵⁾ ; 8) ὁ τλήμον, οὐκ οἰσθ' οἱ κακοῦ ἐλήλυθος⁽²⁶⁾. 9) αἱ φιλότυμοι τῶν φύσεων τῷ ἐπιλιφ πικροξύνονται⁽²⁷⁾. 10) ἐτίσαις ἐν τῶν πόλεων οὐκ ἔξει τῶν πολιτῶν οὐδεὶν βαναυσικὴ ἔργα ἐργάζεσθαι⁽²⁸⁾. 11) τάχ' ἀν σωφρονέστεροι πρὸς τὸν λοιπὸν τοῦ χρόνου γενοίτο⁽²⁹⁾. 12) ἡ καλλίστη καὶ ἡ μεγίστη τῶν ζυμφωτιῶν μεγίστη δικιεῖται⁽³⁰⁾ ἀν λέγοιτο σαφίχ⁽³¹⁾. 13) πέμπετε τοῦ σίτου τὸν ἥμιουν⁽³²⁾. 14) οἱ φιλόσοφοι δοκοῦσι τοῖς μεν μηδειὸς τίμιοι, τοῖς δὲ ἄξιοι τοῦ πατρός⁽³³⁾. 15) οὐδεὶς ἔνοχός ἐστι δειλίας⁽³⁴⁾. 16) γυναικαὶ δεῖ κατήκοοι εἶναι τοῦ ἀιδρός⁽³⁵⁾. 17) ὁ κατὰ λόγον ζῶν μέτοχος σοφίας ἐστι⁽³⁶⁾. 18) τοῦ ἐπιμελεῖσθαι ὃν προσήκει οἵει τι καλυτικώτερον ἀκρασίας εἰναι⁽³⁷⁾. 19) φύσει ἐστ' ἔρως τοῦ νουθετοῦντος κωφόν⁽³⁸⁾. 20) ἔργων πονηρῶν χειρ⁽³⁹⁾ ἐλευθέρων ἔχει⁽⁴⁰⁾. 21) δυστυχῆς ἡ Ἑλλὰς τοιούτων ἀιδρῶν δρφανὴ γενομένη⁽⁴¹⁾. 22) ἡ ψυχὴ γυμνὴ τοῦ σώματος παρὰ Πλούτωνα όπερχεται⁽⁴²⁾. 23) θεῶν ἐστι πλήρη πάντα⁽⁴³⁾. 24) πάτερον ταύτον ἐτιν ἐπιστήμη ἡ ἀρετὴ ἡ ἀλλοῖον ἐπιστήμης⁽⁴⁴⁾. 25) Κριτίας οὐδειδὲς ἰδιώτης ἦν.

6) μέλλειν⁽⁴⁵⁾. 7) ἥδύσματα⁽⁴⁶⁾. 8) ἄργειν⁽⁴⁷⁾. 9) ὑπερφρονεῖν⁽⁴⁸⁾. 10) ἐπιλανθάνεσθαι⁽⁴⁹⁾. 11) ὄπτεσθαι⁽⁵⁰⁾.

1) ήθελον νὰ βοηθῶσι τοὺς ἴδιους των συγγενεῖς· 2) ταῦτα τῶν Πελοποννησίων εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι· 3) ὁ Νικίας ἐλάχιστα ἦτο ἄξιος νὰ φθάσῃ (1) εἰς τοῦτο (τὸ σημεῖον) τῆς δυστυχίας· 4) δὲν γνωρίζεις εἰς ποῖον μέρος τῆς γῆς φέρεσσαι· 5) ἀσχημονίας (2) εἶναι οἱ μὲν ζωγράφοι νὰ ἀπεικονίζωσι (3) τὰ ὀραῖα ἐκ τῶν ζῴων, οἱ δὲ πῶτες νὰ μὴ μιμῶνται τοὺς σπουδαίους ἐκ τῶν γονέων· 6) κανεὶς ἐκ τῶν ἀνθρώπων δὲν μισεῖ τὸ ὡφελοῦν· 7) τὸ περισσότερον μέρος τῆς λείας ἐλάχιστον δύπτισε (4)· 8) ἐκ τῶν πολιτειῶν αὗται πλεῖστον χρόνον διαμένουσιν, αἴτινες ἀρισταὶ περιποιοῦνται (5) τὸ πλῆθος· 9) θέλω νὰ ἀποθένω, ἐὰν ἔκλεψά τι ἐκ τῶν ἴδιων σου καὶ τριχὸς ἄξιον· 10) εὐχῆς δικαίας δὲν εἶναι ἀνήκοος δὲ Θεός· 11) ὁ μέλλων νὰ εἶναι ἡγετορικὸς πρόπει τὰ γυροίζη (6) τὰ δίκαια· 12) δὲ Γοργίας ἦτο ἐπιτήδειος νὰ διδάσκῃ (7) τὴν σοφίαν του· 13) τυραννικὴ φύσις δὲν ἔχῃ γενθῆ (8) ἐλευθερίαν καὶ φιλίαν δληθῆ· 14) γεμᾶτον ἀπὸ κακὰ φορτίον εἶναι ἡ γυνή· 15) τὸ γῆδὸν εἶναι διάφορον ἀπὸ τὸ ἀγαθόν· 16) ἐπιμελεῖς τῶν θείων πάντοτε ἀς εἰμεθικ.

28. Τὰ παραθετικά.

Οἱ περὶ τὴν γραμματικὴν διαπονηθέντες αὐτοὶ ἔαυτῶν εὑμαθέστεροι γίγνονται πρὸς τὰ μείζω καὶ σπουδαιότερα τῶν μαθημάτων.

1) πολλῶν χρημάτων ωρείτων ὁ παρὰ τοῦ πλήθους ἔπαινος· 2) πολλάκις σοφωτέρους πένητας ἀνδρας εἰσορῶ τῶν πλουσίων· 3) υρεντον σιωπᾶν ἢ λαλεῖν μάτην· 4) τῆς ἀρετῆς οὐδὲν κτῆμα σεμνότερον οὐδὲ βεβαιότερόν ἔστι· 5) ἵσχυσε τὸ ψεῦδος τῆς ἀληθείας μᾶλλον· 6) πλείον τανσὶ τῶν Ἀθηναίων παρῆσαν· 7) Ἄγις ἔτυχε σεμνοτέρας ἢ κατ' ἀνθρώπων ταρῆς· 8) δὲ πὲν πείστας δξυνειώτερος δύξας εἶναι ἢ ἀδικώτερος ἀπεχώρει· 9) Μῶν ὕστερας πάρισμεν, ὃ Λυσιστράτη; 10) ἄμεινόν ἔστι παντὶ ὑπὸ θείου καὶ φρονίμου ἀρχεσθαι· 11) πόνος συνεχῆς ἐλαφρότερος ἔαυτοῦ συνηθείη γίνεται· 12) ἀνθρωπος πάντως θηρίων θεοειδέστατος· 13) πάντων τῶν δεινῶν ὁ φέδος μάλιστα καταπλήττει· 14) τὸν νόμον ἀρχειν αἰρετώτερον μᾶλλον ἢ τῶν πολιτῶν

1) ἀφικνεῖσθαι· 2) αἰσχρός· 3) ἀπαρέμφατον· 4) ἀπόλαμβάνειν· 5) θεραπεύειν· 6) ἐπιστήμονα εἶναι· 7) διδασκαλικός· 8) ἀγευστον εἶναι.

ἔνα τινά· 15) νῦν, διπότε περὶ τῆς ὑμετέρκες σωτηρίας ὁ ἀγών ἐστι· πολὺ δὴ που ὑμᾶς προσήκει ἀμείνονας εἶναι· 16) ὅταν πολέμιοι ἀλλήλους ἀντικαθηνταί· πολὺ τὰς πρώτας ἡμέρας φοβερώτατα ἔχουσιν· 17) Νέος ὁ, πᾶς ἄνθρωπος ἀμβλύτατα αὐτὸς ἔαυτοῦ ὁσῷ, γέρων δὲ ὁξύτατα· 18) οὐ ζητεῖ τίνος ἐστὶν ἐτέρου μοχθηρότερος, ἀλλὰ πρὸς τί μοχθηρότατος ἔαυτοῦ· 19) δεῖ δτι μάλιστα εὑμαθεῖ; εἰναι τοὺς νέους· 20) οἱ γορεῖς ἐπιμελοῦνται πάντα ποιῶντες, δπως οἱ παιδεῖς αὐτῶν γένωνται ὡς δυνατὸν βέλτιστον· 21) ψυχὴ ἀγαθὴ τῇ αὐτῆς ἀρετῇ σῶμα παρέχει ὡς οἶον τε βέλτιστον· 22) ὡμὴν ἡ στάσις, ἔδοξε μᾶλλον· διότι ἐν τοῖς πρώτῃ ἐγένετο.

29. Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν ἐπιφρονμάτων.

1) ὁ Κύρος ὤρυσσεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ τείχους τάφρον ὑπερμεγέθη· 2) οἱ τῶν πλουσιωτάτων υἱεῖς πρωιαίτατα τῆς ἥλικιας ἀρχονταὶ φοιτᾶν εἰς διδασκαλῶν· 3) ποῖ γνώμης ποτ' εἰ; 4) πόρρω τῶν νυκτῶν· 5) δψὲ τῆς ἡμέρας ἥλιθον· 6) οὐκ οἴσθι ἵν· (=όπου) εἰ κακοῦ· 7) οἱ λόγοι οἱ τῆς ἀστρονομίας περὶ τὴν τῶν ἀστρων ἕφοράν εἰσιν, πῶς πρὸς ἀλληλα τάχους ἔχει· 8) ἀξίως τῆς πόλεως οὐδὲν ἀνάξιον ἐπράξατε· 9) οὐκ οἶδα πῶς ἔχει παιδείας· 10) ξέρως ἔχω τῆς ἔνθαδε λέξεως· 11) λάθρᾳ πατρὸς καὶ μητρὸς ἔρχομαι· 12) κρύψῃ Ἀθηναίων.

30. Ἡ γενικὴ ἐπιφρονματικῶν.

1) δεῖλης ἀφίκοντο οἱ Ἑλληνες εἰς τὰς κώμας· 2) ἐσπέρας ἥλιθον ἐξ ἀγροῦ· 3) τῆς παρελθούσης νυκτὸς ταυτησὶ ἥλιθε παρ' ἐμὲ Ἰπποκράτης ὁ Ἀπολλοδώρου· 4) οὐδεὶς μέ πω ἡρώτηκε καὶ νὸν πολλῶν ἐτῶν· 5) πολλῶν ἐτῶν Ἀγάθων οὐκ ἐνθάδε ἐπιδεδήμηκε· 6) οἴμοι τῶν κακῶν.

31. Ἡ δοτικὴ ἐπὶ τῶν ὁπομάτων.

(ἡ γνησία δοτικὴ ὡς ἀντικείμενον) 1) μάστιγος οὕστης δρον οἰκέτη δίδωσ; 2) αὐτόμολοι παρὰ μεγάλου βασιλέως ἀπήγγελον Κύρῳ περὶ τῆς βασιλέως στρατιᾶς· 3) οὐ τοῖς ἄρχειν βουλομένοις μέμφομαι· 4) κράτος πάντα τὰ τῶν ἡσσόνων τοῖς κρείττοις δωρέεται· 5) νόμος γονεῦσιν ἰσοθέους τιμᾶς νέμειν· 6) δικαιοισύνη καὶ τελευτῆσαι δόξαν παρασκευάζει· 7) διλιγαρχία τῶν μὲν κινδύνων τοῖς πολλοῖς μεταδί-

διώσι, τῶν δούλων οὐ πλεονεκτεῖ μάνον, ἀλλὰ καὶ ξύμπαν
ἀρεβομένη ἔχει· 8) χρὴ πάντας διμύει τῇ πόλει· 9) μηκάριος
ἔστις μακαρίους ὑπηρετεῖ· 10) μηδεμιᾶ δούλευε τῶν ἡδονῶν· 11) ξέ-
νος δὲν δικλούθει τοῖς ἐπιχωρίους νόμοις· 12) ξέροις ἐπαρκῶν τῶν
ἔσων τεύξει ποτέ· 13) δίκκιος δὲν πορέττοι ὁ τοῖς νόμοις πειθόμενος,
ἄδικα δὲ ὁ τούτοις ἀπειθῶν· 14) ἐπέταξαν τῷ Θηραμένει ἀνελέσθαι
τοὸς νυκτογόνος· 15) φύσει πάσιν ἀθράποις ὑπάρχει τοῖς ἐπαινῶσιν
ἔκυτοὺς ἀχθεούσους· 16) οἱ ἀγαθοί, ἔχν τι δρυμόθῶσι τοῖς γοτεῦσιν,
αὐτοὶ ἔκυτοὺς παραχρυθοῦνται· 17) ὡς ἥδη συνέσει κεκραμένη· 18)
οὐ πάντα λευκὰ οἰς μέλαινα μὴ ἀεμινταί· 19) οὐκ αἰτχρόν ἔστι τοὶς
πονηροῖς διαφέρεσθαι· 20) τῶν παρόντων τοῖς φρονιμωτάτοις πλη-
σίαζε· 21) οἱ σοφισταὶ τοῖς μὴ ἔχονσι χρήματα διδόναι· οὐκ ἥθελον
διαιλέγεσθαι.

32.

- 1) ὁ Κῦρος ἀπέδωκεν εἰς τοὺς στρατιώτας τοιῶν μηνῶν μισθόν.
2) πείθου εἰς τοὺς νόμους· 3) θὲ βοηθήσω τὴν πατρίδα, μὲ πᾶσαν
δύναμιν· 4) μὴ συναστρέψου μὲ κακούς· 5) πολλοὶ φθονοῦσι τοὺς
προέχοντας· 6) δὲν ἴτεσχέθην εἰς κανένα κανένα ποτε μάθημα· 7)
εἰς κανένα δὲν θὰ ἐπιτρεψιμεν νὰ εἰνε κακός· 8) εἰς δλους ἄρμόζει
νὰ τιμῶσι τὴν φρόνησιν· 9) οἱ Πέρσαι οὐ διηλλάτιοντο τοῖς διπο-
σιᾶσι, πρὶν κύριοι γένοντα τῶν σωμάτων· 10) εἶπον πορρησίᾳ κοη-
σάμενος.

33 Δοτικὴ τοῦ διαφέροντος.

- 1) ἄλλοις μὲν χρήματα ἔστι πελλέ, ἥμεν δὲ ξύμμαχοι ἀγαθοί·
1) τί ἡμῖν ἔσται, ἔχν σοι ξυ.ῶμεν; 3) γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος οὐ
τὰ χρυσία. 4) πόλει εὔτυχοῦντες ἡ κακὴ νόσος· 5) μισῶ σοφιστὴν
ἔστις οὐχ αὐτῷ σοφός· 6) πλεῖστα ἐλάχιστε τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρα-
τιᾷ· 7) πάντες οἱ ποταμοὶ προσίσουσι πρὸς τὰς πηγὰς διαβατοὶ γί-
γνονται· 8) μὴ μοι θεοὺς καλοῦσσα βουλεύου κακῶς· 9) μεγάλων
πραγμάτων καιροὶ προεινται τῇ πόλει· 10) νῦν οὐκέτ' εἰμὶ καὶ τε-
θνηχ, ἥμεν πάλαι· 11) δέκα ἔτη διαγεγένηται τῷ πρώτῳ πολέμῳ·
12) οὗτως ἥμεν οἱ ἕγκτορες δεξιοὶ εἰσι· 13) θεὸς μέγιστος τοῖς φρο-
νοῦσιν οἱ γόνεῖς· 14) οὐ τὰ κοράτιστα προνοεῖς ταῖς "Αθήναις"· 15)
τῷ Εὐαγόρᾳ ὄσιως πάτηται καὶ δικνίως, πέπρακται.

34.

- 1) ὑπάρχει εἰ; τὸν ἄνθρωπον λογισμός, ὑπάρχει καὶ θεῖος λόγος·
 2) πόθεν ἔχει γίνει εἰς σὲ ἡ διαβολή; 3) ὅνομα ὑπῆρχεν εἰς αὐτὴν
 Ἀγάθη· 4) οὐδὲν κέρδος (οὐδὲν περισπότερον) ὑπῆρχεν εἰς ήμιτις
 ἀγανακτοῦντας· 5) δι' ἄλλον ὁ φιλάργυρος εἶνε πλούσιος οὐχὶ διὰ τὸν
 ζαυτόν του· 6) μεγάλων πραγμάτων εύνοικαι περιστάσεις¹ ἔχουσι
 χριθῇ² διὰ τὴν πόλιν· 7) τὰ ἀγαθὰ διὰ τοὺς ἀγαθοὺς εἴνε ὄντως
 ἀγαθά, διὰ δὲ τοὺς κακοὺς κακά· 8) ἔτη ὡς πρὸς ταῖς την τὴν μάχην
 ἔξηκοντα καὶ δικαστικ εἶνε μέχρι τοῦ αὐτοῦ χρόνου· 9) ὁ Κλεώνυ-
 μος μὲν παρακινεῖ³ νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ τοῦ σωσῃς τὸν πατέρα·
 10 πῶς μᾶς ἔχεις; 11) ὁ ἀγαθὸς (εἶνε) εὐγενής ὡς πρὸς ἐμὲ (κατὰ
 τὴν ἐμὴν κρίσιν) ἀνήρ· 12) μή μου φονεύσῃς τὸν υἱόν· 13) μὴ μου
 (παρακαλῶ) θορυβήσητε, ἢν εἴπω τι παράξενον γιὰ τοὺς πολλούς.

35.

- (δοτ. τῆς κοινωνίας, τῆς συνοδείας) 1) Κῦρος ἔξελαύνει συντε-
 ταγμέρω τῷ στρατεύματι· 2) ὁ Ζεὺς αὐτὸν ἔξολέσειεν αὐταῖς ἐμβάσι·
 3) ὡς ἡ δύχρηστότης συνέσει κεκραμένη· 4) οὐ πάντα λευκὰ οἰς
 μέλινα μὴ μέμικται· 5) οὐκ αἰσχρὸν τοῖς πονηροῖς διαφέρεσθαι· 6)
 εἰπεν ὅτι βούλοιτο διαλεχθῆναι τοῖς ἀρχούσι· 7) ὁ Μαρσύς ἥρισεν
 Ἀπόλλωνι περὶ σφίας· 8) βέβηιος ἵσθι καὶ βεβήιοις χρῶ φίλοις·

- (ἐκ τοῦ ἀπλοῦ εἰς τὸ ἀρχαῖον) 1) ὁ Εἵρξης ἥλθε μὲν πολὺ στρά-
 τευμα ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος· 2) ὁ Αἴας ἔσφραξε τὰ ζῷα μαζὶ μὲν αὐ-
 τοὺς τοὺς ἐπιστάτας τῶν ποιμνίων· 3) τὰ ἔργα του δὲν συμφωνοῦσι μὲ
 τοὺς λόγους· 4) ὁ κακὸς οὕτε πρὸς τὸν κακὸν οὕτε πρὸς τὸν ἀγαθὸν
 εἰς φιλίαν ἔρχεται· 5) οἱ Ἀθηναῖοι ἐπολέμησαν μὲ (πρὸς) τοὺς Δακε-
 δαμοιίους· 6) συναραστρέφουν πάντοτε μὲ χρηστοὺς ἀνθρώπους· 7) οἱ
 Ἀθηναῖοι καὶ Πελοποννήσιοι, ἀφ' οὗ κατέστησαν εἰς πόλεμον, δὲν
 εἶχον ἐπιμεξίαν μεταξύ των (πρὸς ἀλλήλους).

36. Ἡ δοτικὴ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἐπιρρομάτων
 (καὶ τῶν οὐδιαστικῶν).

- 1) ὑπάπτευον ἀλλήλους; κατὰ τὴν τῶν χωρίων ἀλλήλους οὐκ ἀπό-

1) καὶροί· 2) ἀπολλύνα· 3) κελεύειν.

δοσιν· 2) ἐγὼ οἴμαι οὐδέν πω ὑμῖν μεῖζον ἀγαθὸν γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει· ἢ τὴν ἔμὴν τῷ θεῷ ὑπηρεσίαν· 3) μουσικὴ ἔχει τινὲς δμοιοίτητα τῷ τοῦ καλοῦ μαμήματι· 4) οὐδέτες θεὸς δύσνους ἀνθρώπους ἐπτί· 5) εἰρήνη μούσαις προσφιλεστάτῃ· 6) ὁ ἀγαθὸς τῷ ἀγαθῷ φίλος· 7) Λύστηνδρος κακογούστατος ἦν τῇ πόλει· 8) οἱ εἰδότες ἔχυτοὺς τῷ φρέλιμα ἔστιοῖς ἵσται· 9) τοῖς τυράννοις ἀείποτε διάφοροι ἐσμεν· 10) τὸ φιλοῦν ἀν εἴη φίλον τῷ φιλούμενῳ, τὸ μισοῦν ἄρχ πάλιν ἔχθρὸν τῷ μισουμένῳ· 11) τύραννος ἔχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐναρτίος· 12) νόμικες γῆμας δοῦλος εἶναι τῷ βίῳ· 13) ἀνὴρ μεστὸν ἐστε τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ θείῳ· 14) κακοὺς ἐπωφελῶν δόξεις δμοῖος τοῖς κακοῖς πεφυκέναι· 15) ὁ τύραννος μέθην καὶ ὅπνον δμοίως ἐνέδρα φυλάττεται· 16) ὄψει τοὺς οἰκέτας ἐμφερεῖς τοὺς τρόπους ἔχοντας τοῖς δεσπόταις· 17) ἀλλήλοις σύμφωνα δὲ τὸν νόμον δικτάττειν· 18) ἐναρτίως ἔχει τῷ σώφρονι ὁ ἀκόλαστος· 19) ὁ Σωκράτης ἐπιμελείκες ἔτυχεν ὑπ’ ἀνθρώπων οὐχ δμοίως τοῖς αὐτὸν ἀποκτείνασιν· 20) δμοίαν ταῖς δούλαις εἶχε τὴν ἐσθῆτα.

37.

1) δμοίαν μὲ σὲ τὴν γνώμην ἔχω· 2) σὺ δὲ τίνα ἔχεις; τὴν αὐτὴν μὲ ἔμὲ ἢ ἀλλην; 3) τὴν αἰδῶ καὶ τὸν φόβον δὲν βλέπεις ὅτι εἶνε ἔμφυτος εἰς τοὺς ἀνθρώπους· 4) πολὺ δμοῖος μὲ τὸν σίνον εἶνε ὁ βίος μαζὶ; ὅταν πλέον εἶνε δλίγος, γίνεται ξῖδι· 5) τὸ ἔλκιον εἰς τὰ φυτὰ εἶνε βλαβερόν· 6) πολλοὶ ἐκ τῶν συμμάχων ἡσαν εὐμερέστεροι πρὸς τοὺς πολεμίους· 7) ποτὸν ἐκ τῶν δύο ἢ ἡδονὴ εἶνε συγγενέστερον μὲ τὴν ἀλήθειαν ἢ ὁ νοῦς; 8) ὁ ἀγαθὸς πρὸς τὸν ἀγαθὸν μόνον εἶνε φίλος· 9) δὲν πρέπει ἐγὼ νὰ είμικι δσύμφωνος μὲ τὸν ἔαντόν μον· 10) πᾶς στέφανος, καὶ ἀν εἶνε μικρὸς τὴν ἱσην φιλοτεμίζειν ἔχει μὲ τὸν μεγάλον· 11) κακεῖς δὲν ἥτο πλησιέστερος πρὸς τὸν Κάτωρα ὡς πρὸς τὸ γένος παρὰ ἐγώ· 12) δμοίως μὲ ἔμὲ πάττετε· 13) δύο εἶνε τὰ ἐναρτιώτατα εἰς τὴν καλὴν σκέψιν, ἢ ταχύτης καὶ ἡ ὁργη.

38. Δοτικὴ τοῦ δργάνου καὶ τοῦ τράπου τὰς ἀναθυάσεις,
τοῦ ποδοῦ, τὰς εἰτιας.

1) λίθῳ βαλὼν συντρίβει τὴν κεφαλήν· 2) τοὺς ἐκ πρενοίκες ἀπει-

κτινηνύντας θανάτῳ καὶ δειφυγίᾳ ζημιοῦσι· 3) κατὰ σπουδὴν καὶ πολλῷ
θορύβῳ εἰτεῖται· 4) δοφι χεῖρον κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ
πλείστα αἰσχύνην ὀφλήκατε· 5) οὕτε μεγέθει πόλεων ἵσχυον εὔτε τῇ
ἄλλῃ παρασκευῇ· 6) οὐ τῷ δριθμῷ τὰ πολλὰ κρίνεται, ἀλλὰ πόσις
τὰς χρήσεις· 7) ἀγνοίᾳ πολλάκις οἱ ἀνθρώποι ἀμαρτάνουσι· 8) Καλ-
λικρατίδας ἡχθέσθη τῇ ἀταβολῇ· 9) πολλῷ χρόνῳ ὕστερον μετέμελε
τοῖς Λαθηναῖς· 10) Κῦρος ἀπέκτεινε τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ Ἀρταγέρσην·
11) οἱ Σπαρτιάται σοφίᾳ τῶν Ἑλλήνων περίεισι· 12) "Δανυτὸς
τὴν γραφὴν ὑβρεῖ καὶ ἀκολασίᾳ ἐγράψκτο.

39.

1) Μὲ τί ἄλλο δύνασαι νὰ ἰδῃς παρὰ μὲ τοὺς δραματιμούς; 2)
κακεῖς δὲν ἀπέκτησεν ἔπαινον μὲ ἡδονάς· 3) πρέπει νὰ συμπερχίνῃ
τις¹ περὶ τῶν μελλόντων ἐκ τῶν προγεγενηγένων· 4) τὸ πράττειν
ἐν φύσει τοῦτον ὡς πρὸς τὴν τάξιν, πρότερον εἰνε ὡς πρὸς τὴν δύναμιν
καὶ ἐνώπερον· 5) τόσον εὐχαριστότερον ζῶ, δσον περισσότερα κέκτη-
μαι· 6) δὲ Ήρακλῆς ἡτο κατὰ τέσσαρας γε εἴας νεώτερος τοῦ Περ-
σέως· 7) τὸν μὴ πειθόμενον μὲ διτιμίας καὶ μὲ χρήματα κολάζουσι·
8) δὲν πρέπει νὰ ἀθυμῶμεν διὰ τὰ παρόντα πρόγυματα· 9) ἀπὸ δει-
λαν κατέλιπον τὴν τάξιν· 10) μὲ καρέρα τρόπον δὲν πρέπει νὰ ὑπο-
γιωρήσωμεν· 11) ἔγειρα δρουλίας πολλὰ βλάπτοντας οἱ ἀνθρώποι·
12) μὲ λόγον ἡταν φίλοις οὖν, οἵτινες μὲ λόγον· 13) οἱ Λακεδαιμόνιοι
χρίνουσι μὲ βοήν καὶ ὅχι μὲ ψῆφον· 14) λέγω ταῦτα ἀπὸ εὑροιας
πρὸς σέ.

40. Δοτικὴ τοπικὴ καὶ χρονικὴ καὶ
τῶν δινθέτων ὁμοάταν.

1) Λίγος ταῖς Γυμνοπαιδείαις τοὺς ἐπιδημοῦντας ἐν Λακεδαιμονί-
ζένους ἐδείπνιζε· 2) μὰ τοὺς Μαραθῶν προκινδυνεύσαντας τῶν
Ἑλλήνων· 3) ἐκομίσαντο πέμπτῳ μηνὶ τοὺς ἐκ τοῦ φρουρίου· 4) τῇ
ὅστεραίδι οἱ βάροβροι οὐκ ἐφάνησαν· 5) αὐτός, ὁ Φειδών, παραγένους
Σωκράτει ἐλείνη τῇ ἡμέρᾳ, ἥ τὸ φέρμακον ἔπιεν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ;
6) οὐ δεῖ πόρρω τῆς ἡλικίας ἐνδιατρίβειν τῇ φιλοσοφίᾳ· 7) θεός γε

1) τεκμαίρεσθαι

τοῖς ἀργοῦσιν οὐ παρίσταται· 8) τὰ Κύθηρα ἐπίκειται τῇ Δακωνικῇ·
9) ὁ θεὸς τὴν ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσε· 10) ταύτῃ τῇ
δόξῃ οἱ ποιέμειοι προσέχουσι.

41. Ἐμπρόθετοι διορθῶμοι. Διὰ τῆς ἀντί, ἀπό, ἐκ, περόν.

1) ὁ Κῦρος βουλεύεται ὅπως μή ποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ,
ἀλλ’ ἡν δύνηται, βασιλεύετει ἀντ’ ἐκείνου· 2) ἀντ’ ἀγαθῶν κακῶν
γεγένηνται· 3) μείζον· ὅστις ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πάτρας φίλον ἡγείται,
τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω· 4) θαυμαστὸν οὐδὲν πεπιείκεμεν οὐδὲ ἀπὸ
τοῦ ἀνθρωπείου τρόπου· 5) οἱ παλαιαὶ πόλεις ἀπὸ θαλάσσης φύκι-
σθησαν· 6) Ξέρξης ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπεγάρει· 7) ἐκ χρυσῶν πίνομεν
φιαλῶν· 8) καλλιστὸν καὶ ἄριστον τὸν βίον ποιεῖσθαι ἀπὸ τῆς γε-
ωργίας· 9) οὐκ ἀξιον ἀπ’ ὅψεως εὗτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα,
ἀλλ’ ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· 10) πολλοὶ τῶν ποιητῶν ἐκ πλούσιων
πένητες γεγόνασιν· 11) εἰστήκει ἀνήρ πρὸ τῆς θύρας· 12) Πίνδαρον
τὸν ποιητὴν οἱ πρὸ ήμῶν γεγούντες ὑπέρ ἐνὸς ὥρματος, δτι τὴν πό-
λιν ἔρεισμα τῆς Ἑλλάδος ὡνόμαστεν, ἐτίμησαν· 13) δεῖ ἐν ταῖς μά-
χαις αἰρεῖσθαι πρὸ ἥπιτης τε καὶ δουλείας θάνατον· 14) ἐπολέμει ἐκ
Χερρονήσου ὅρμώμενος τοῖς Θρᾳξὶ τοῖς ὑπέρ Ἑλλήσποντον οἰκουσι·

42.

1) τί θὰ κάμης εἰς ἡμᾶς (δοτ.) ἀντὶ τούτων; 2) προτιμῶ τὸν θά-
νατον ἀντὶ τοῦ αἰσχροῦ βίου· 3) εὐχάριστον πρᾶγμα εἶνε ὁ πατήρ,
ὅταν ἔχῃ φρόνησιν ἀντὶ δργῆς· 4) αἱ διώρυγες ἡσαν ἀπὸ τὸν Τίγοντα
ποταμογ· 5) τὰ στρατεύματα, ὃ παῖ, δέσε ἀπὸ τὴν ἀσπίδα· 6) κτήνη
ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Ταχόχων ἐλαχον· 7) ἀπὸ τὴν θάλασσαν ὅλη μας ἡ
σωτηρίκ εἶνε ἔξηρτημένη· 8) συνεπέιᾳ τῶν ἔργων πρέπει μᾶλλον ἡ
συνεπείᾳ τῶν λόγων νὰ ψηφίζῃ τις· 9) Μινώκ ἡ νῆσος κεῖται ἔμ-
προσθεν τῶν Μεγάρων· 10) πολὺ σκότος, ὡς φρίνεται, εἶνε παρῷ
ὑμῖν ἐμπρόδει εἰς τὴν ἀλήθειαν· 11) γελοῖον εἶναι νὰ φρίνηται τις·
δτι προτιμᾶς τὰ χειρότερα ἐμπρόδει εἰς τὰ κάλλιστα· 12) ἀπὸ τὰ δέν-
δρα μερικοὶ ἀπηγγονίζοντο· 13) ἀλλοις μὲν ἀπὸ τὴν ἀγοράν, ἀλ-
λους δὲ ἀπὸ τὰ ἴερὰ συναρπάζοντες ἐφόνευον.

43. Διὰ τῆς ἐν, δύν, εἰς, ἀνά.

1) εἰς τὸ Ἡραίον κατέφυγον· οἱ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ καταπεφευγότες ἔξήσαν· 2) Λεωτυχίδης ἡγεῖτο τῶν ἐν Μυκάλῃ Ἐλλήνων· 3) ἐν ταῖς διλιαρχίαις οὐκ ἔστι κακῶς λέγειν τοὺς ἀρχοντας· 4) τὰς γῆς σὸν ἀνδράσι κάλλιον ἡ κενῆς κρατεῖν· 5) εὐτυχεῖς σὸν τῷ θεῷ φανούμεθα· 6) τοὺς Καρδούχους ἔφασαν οἰκεῖν ἀνὰ τὰ ὅρη· 7) ἐπαιδεύετο σὸν τῷ ἀδελφῷ καὶ σὸν τοῖς ἄλλοις παισι· 8) πλείστους φίλους καὶ ἀρίστους ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν κέκτηται· 9) εἰς Ἐλλήσποντον εἰσέπλει· 10) ἀργὸς οὐδεὶς θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα· βίον δύναται· 11) ξυνεβούθησαν εἰς εἴκοσι μάλιστα ἵππεας· 12) ζηλωτὸς δστις εὐτύχησεν εἰς τέκνα· 13) ἔγωγε λυποῦμαι μὲν εἰς ὑπερβολὴν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ἐν δὲ τῇ λύπῃ φρονῶ· 14) δχληρόν ἔστιν ἐν νέοις ἀνὴρ γένεται· 15) δεῖ μετριαζειν ἐν ταῖς εὐπραξίαις.

44.

1) ἐν φῇ ή βουλῇ ἐκάθητο εἰς τὴν ἀγοράν, δ Λεοντιάδης, ὁδηγεῖ τὸν Φοιβίδην εἰς τὴν Ἀκρόπολιν· 2) ἥλιον εἰς τὴν Τραπεζοῦτα, πόλιν Ἐλληνικὴν κατοικουμένην οἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον· 3) τίς εἶνε ἡ λίτικη μου δύναμις; ἀλλ' ἐκ σοῦ ἔξαρτῶνται δλα· 4) μαζὶ μὲν τῷ δικαιον εἶνε ἐπιτετρχμένον νχ μεγαλοφρονῇ τις· 5) οἱ Σικελοὶ ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν διέβησαν εἰς τὴν Σικελίαν· 6) ὅλοι εἰμεθα εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί· 7) ἀπέθανον ἔως τριακόσιοι· 8) πόλις εἰς τὴν δποίαν οἱ πολῖται πείθονται εἰς τοὺς νόμους καὶ εἰς τὴν εἰρήνην ἀριστα διάγει καὶ εἰς τὸν πόλεμον εἶνε φιλερά· 9) ἐπορεύθησαν ἀνὰ πέντε παρασάγγας τὴν ἡμέραν· 10) ὁητορικοὺς νομίζω τοὺς δυναμένους νχ λέγωσιν ἐρώπιον τοῦ πλήθους· 11) πολλαὶ οὖδει εὐπραγίας ὑπάρχουσι μὲ τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν.

45. Διὰ τῆς, διά, κατά, υετά, ὑπέρ.

1) ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων σταθμοὺς ἐπτά· 2) οἱ νεανῖσκοι δι' ἡμέρας λαζλοῦσι· 3) ἀπάτης μεστὴ ἡ διὰ τῶν δρμάτων σκέψις· 4) οἱ Ἀθηναῖοι δι' ἀρετὴν ἀλλ' οὐ διὰ τύχην ἐτίκησαν· 5) φύοντο

1) φάίνεσθαι 2) προαιρεῖσθαι 3) ἀπάγγεσθαι

κατὰ τῶν πετρῶν φερόμενοι καὶ ἀπέθκνον· 6) δύμάσκντες καθ' ιερῶν ἐνέγραψκν με· 7) οἱ "Ιωνες; ἡζίουν τοὺς Ἀθηναίους ἡγεμόνας σφῶν γενέσθαι κατὰ τὸ ξυγγενές· 8) εἰς χεῖρας ἥεσκν κατὰ τάχος· 9) τοὺς σταυροὺς ἔκαστος τοὺς καθ' αὐτοὺς διήρρουν· 10) δεὶ κατὰ φύσιν ἔκκαστον πράττειν· 11) οὐδεὶς μετ' δργῆς ἀσφαλῶς βουλεύεται 12) Μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην αῦθις ὁ βάρβαρος ἐπὶ τὴν Ἐλλάδαν τῷ μεγάλῳ στόλῳ ἤλθε· 13) δὲ ἦλιος τοῦ θέρους ὑπὲρ ἡμῶν αὔτῶν καὶ τῶν στεγῶν πορευόμενος σκιὰν παρέχει· 14) Δημοσθένεις ὑπὲρ Κιησιφῶντος περὶ τοῦ στεφάνου λόγος· 15) οὐδέποτε ἐπὶ ταῖς ἐπιτυχίαις ὑπὲρ ἀνθρώπου ἐφρόνησε· 16) κατηγλύσθησκν ἐν τῷ σταχδίῳ τῷ ὑπὲρ Συληβγίας· 17) ἐπολέμει τοῖς Θραξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσαι· 18) ἡ ἀρετὴ βαίνει διὰ μόχθων· 19) τὰ διὰ πλεύσιου πάντες ἵτμεν θυμαχόμενα· 20) οὐκ ἔστι δίκαιον ὅντα ποιοῖται τοὺς καθ' ὑμῶν λόγους, ἀλλὰ μὴ τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐσκέφθαι· 21) συγκέχυκε νῦν τὴν πίστιν δὲ καθ' ὑμᾶς βίος.

48.

1) ἐπορεύοντο διὰ μέσου χιόνος πολλῆς· 2) δὲ Σωκράτης καθ' δλον τὸν βίον τὰ μέγιστα πάντας τοὺς βουλομένους ὠφέλει· 3) οἱ νεκρίσκοι καθ', δληγη τὴν ἡμέραν φλυχροῦσιν⁽¹⁾· 4) θέλουν διὰ μέσου ἐπιπροκλίας πρὸς τοὺς θεοὺς νὰ πράττωσι τι· 5) ἐξ αἰτίας ἡμῶν ἔχετε ταύτην τὴν χώραν· 6) ἕρριψκν ἔκυτοὺς ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ τεῖχος κάτω· 7) Ἀτλαντὶς νῆσος κάτω εἰς τὴν θάλασσαν βυθισθεῖσα ἡφανίσθη· 8) θάξαναφέρω⁽²⁾ πρῶτον ἐκεῖνο τὸ ὄποιον ἐνσαντίον μου εἰπε· 9) σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους, θά δικάστητε· 10) ποῦ εἶνε καλύτερον νὰ πορέζῃ τις τὸ θέρος⁽³⁾ ἢ εἰς τὴν ἐξοχήν⁽⁴⁾· 11) δὲ Αἰσακός ἔως διου ἡτο μαζὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐξηκολούθησε⁽⁵⁾ νὰ εἶναι μὲ κακλίστην δόξαι· 12) τίποτε δὲν θέλω νὰ χποκτῶ μὲ δδικίαν· 13) ὑστερα ἀπὸ μουσικὴν μὲ γυμναστικὴν πρέπει νὰ τρέφωνται οἱ νέοι· 14) δὲ Κλέων εἶναι προμηθεὺς ὑστερα ἀπὸ τὰ πράγματα· 15) πρὸς χάριν φίλου πρέπει νὰ κοπιάξῃ⁽⁶⁾ τις· 16) τίς θέλει νὰ ἀγορεύῃ ἐξ ἔκεινων οἱ δποῖοι ἔχουν περάσει⁽⁷⁾ τὰ πεντήκοντα ἔτη;

1) λαλεῖν· 2) μεμνήσκεσθαι· 3) θερίζειν· 4) ἀγροί· 5) διατελεῖν μετὸν μετογή· 6) πωεῖ· 7) γίγνεσθαι ὑέρ.

47. Διὰ τῆς περί, παρά.

1) χαλεπὸν περὶ τῶν ἀφαρῶν εἰπάζειν· 2) ἀλήθειαν περὶ πολλοῦ
ιππητέον· 3) περὶ τῷ χωρίῳ ἔδεισαν· 4) διήρηται ἡ ἀγορὰ ἡ περὶ
ιὰ ἀρχεῖα τέτταρκ μέρη· 5) οἱ Θρᾷκες φοροῦσι χιτῶνας οὐ μόνον,
περὶ τοῖς στέργοντος, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῖς μηδοῖς· 6) ἦν τι περὶ ήμᾶς
ἀμαρτάνωσι, περὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς ἀμαρτάνουσιν. 7) ἀπέθανον
περὶ τοὺς διακοσίους· 8) Κλέαρχος παρὰ Κύρου ἐλαβε τρισχιλίους
Δαρεικούς· 9) Πρωταγόρας παρ’ ἐμοὶ καταλύει· 10) ἦσαν πολλαὶ
κῶμπι παρὰ τὸν Τίγρητα· 11) ἔδει παρ’ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα τὴν τιμω-
ρίαν ποιεῖσθαι· 12) ὁ νόμος τύραννος; τῶν ἀνθρώπων πολλὰ παρὰ
τὴν φύσιν βικάζεται· 13) τὰ τῆς Λήδης τέκνα παρ’ ήμέραν ἐκάτερος
ἐν οὐρανῷ ἡ ἐν "Αδου...εἰσίν· 14) χρὴ μὴ παρὰ μικρὸν ἡγεῖσθαι τὸ
παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμεῖν· 15) σοφοὺς νόμιζε μὴ τοὺς ἀκριβῶς περὶ μι-
κρῶν ἐρίζοντας, ἀλλὰ τοὺς εὖ περὶ μεγάλων λέγοντας· 16) σοφοῦ,
παρ’ ἀιδόδος χρὴ σοφόν τι μανθάνειν· 17) παρὰ τρεῖς ψήφους μετεσχε
τῆς πόλεως· 18) οὐδεὶς παρὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀμέλειαν οἴεται βλάψειν.

48.

1) Νόμιζε ὅτι καλλιστον εἶνε ἐκ μέρους μὲν τῶν θεῶν ἡ εὔτυχια,
ἐκ μέρους δὲ ημῶν ἡ καλὴ σκέψις⁽¹⁾· 2) πλησίον ημῶν ἀνετράφην·
3) κακλύτερον εἶνε νὰ εὐδοκιμῆις πλησίον (κατὰ τὴν κρίσιν) τῶν ὄρθως
σκεπτομένων⁽²⁾ παρὰ κατὰ τὴν κρίσιν δὲλων τῶν ἀλλων· 4) σύ, ὁ
Ἄριστοδῆμε, πλησίον τοῦ Ἐρυξιμάχου κατακλίνου· 5) πλησίον τῆς
ὅδοῦ ὑπάρχει κρήνη· 6) οἱ ἐφῆβοι κοιμῶνται πέριξ τῶν ἀρχείων· 7)
Θέλει νὰ εἰσαι ὡς πρὸς τὴν ἴσθητα φιλόκαλος, ἀλλ’ ὅχι καλλωπιστής·
8) κακλύτερον εἶναι διὰ τὰ χρήματα νὰ ἔχῃ τις γνώμην διθήν⁽³⁾ παρὰ
νὰ ἔχῃ γνώμην ἀκριβῆ διὰ τὰ ἄγνωστα· 9) οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ
τοὺς χρόνους τούτους περίπου πολλῶν καλῶν αἵτιοι ἔχουσι γίνει εἰς
τοὺς "Ελληνας· 10) τιμάτε τοὺς ἀνδρας οἱ ὄποιοι γίνονται καλοὶ
ὡς πρὸς τὴν πόλιν.

49. Διὰ τῆς ἐπί.

1) οἱ μὲν ἐφ' ἵππων κρέμανται φοβούμενοι οὐχ ήμᾶς μόνον,
ἀλλὰ καὶ τὸ καταπεσεῖν, ήμετοι δὲ ἐπὶ γῆς βαίνοντες πολὺ ἰσχυρό-

1) εὐθουλία· 2) εὖ βουλεύεσθαι· 3) ὄρθως διξάζειν.

τερον παίσομεν· 2) ἡπόρησεν ὄτοτέρωσε δικαιιδυνεύσῃ χωρήσας ἐπὶ τῆς Ὀλύνθου ἢ εἰς Ποτίδαιαν· 3) ἐπὶ τοῦ Δικελεικοῦ πολέμου τὸ ναυτικὸν τῶν Ἀθηναίων ἀπώλετο· 4) πᾶσα πρᾶξις αὐτὴ ἐφ' ἑαυτῆς πραττομένη οὕτε καλὴ οὕτε αἰσχρά· 5) ἐγένοντο τὸ μὲν μέτωπον ἐπὶ τριακοσίων, τὸ δὲ βάθος ἐφ' ἑκατόν· (i) ἦν ἥλιος ἐπὶ δυσμαῖς· 7) ἐπὶ τίνι μάλιστα ἀγάλλει; ἐπὶ φίλων ἀρετῆς καὶ δυνάμει· 8) οἰκαῖος δὲν εἴης,, δτι οὐκ ἔξαπατξες ἐπὶ πλεονεξίᾳ· 9) ἡρώτα ἐπὶ τίσιν δὲν ξύμμαχος γένοιτο· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ἐφ' ὅτε τοὺς πολίτας ἐλευθερούσις ἐσεν· 10) οὐκ ἔχει φύσιν τοὺς σοφοὺς ἐπὶ τὰς πλουσίων θύρας ιέναι· 11) οὐκ εἰκὸς ἀρχὴν ἐπὶ δρκὴν στρατεῦσαι· 12) Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐπὶ πολὺ τὰς διώξεις ποιοῦνται· 13) εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον· 14) τὸ μὲν ἐπ' ἔμοι οἰοματί, τὸ δὲ ἐπὶ σοὶ σέσωμα.

50.

1) οἱ Ἀθηναῖοι ἔκτισαν πολλάς πόλεις ἐπάνω εἰς τὴν ἥπειρον·
 2) ἐπάνω οἱς πολλὰ πράγματα δυνατάτι τις νὰ ἰδῃ⁽¹⁾ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν δτι ἔγινε φρνερά εἰς τὴν πόλιν· 3) ἔπλεον πρὸς τὴν (διὰ τὴν) Λέσβον καὶ τὸν Ἑλλήσποντον· 4) βλέπω δτι ἐπάνω εἰς δλα διαχέρουσιν ἀλλήλων οἱ ἀνθρώποι· 5) τι πρέπει οὕτω νὰ δυσφορῶμεν⁽²⁾ διὰ τὰς συμφορὰς τῆς φύσεως; 6) Τι συσφέρονται ἐμεγαλύρρυνσε διὰ τὸ καταβάν στράτευμα· 7) Ἀλκιβιαδῆς κατέλιπεν ἐπάνω εἰς τὰς ναῦς τὸν Ἀντίοχον τὸν κυβερνήτην του· 8) δὲν ἥθελεν εἶναι⁽³⁾ ἀνοντία τὰ κακώμενα δι` ὀφέλειαν νὰ μεταχειρίζηται τις⁽⁴⁾ διὰ βλάβην; 9) ὁ Ερόξης συναθροίσας τὸν ἀναρίθμητον στρατὸν ἥλθεν ἐγαντιον τῆς Ἑλλάδος· 10) ὁ Σκύθης ἐκάλεσε τοὺς στρατηγοὺς εἰς οὔπνον· 11) ἔξελκύνει εἰς Ἰσσούς, τῆς Κιλικίας ἐσχάτην πόλιν, πλησίον τῆς θαλάσσης κατοικουμένην· 12) ὁ Κῦρος σκέπτεται πῶς νὰ μὴ εἴναι πλέον εἰς τὴν ἔξουσίαν τοῦ ἀδελφοῦ· 13) ὁ μὲν Χρυσάντας οὕτως εἰπεν· ἐστηκώθη δὲ κατόπιν αὐτοῦ ὁ Φεραύλας.

1) εὔκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν· 2) βαρέως φέρειν· 3) εὔκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν· 4) χρῆσθαι.

51. Διὰ τῆς πρὸς καὶ ὑπό.

1) παρήγγειλε τοὺς μὲν λοχαγοὺς καὶ ἐνωμοτάρχους πρὸς τῶν Καρδούχων εἶναι, οὐραγοὺς δὲ καταστήσασθαι πρὸς τοῦ ποταμοῦ· 2) σώσατε, ἐλεήσατε, ἵκετεύω, ἀντιβολῶ πρὸς παίδων, πρὸς γυναικῶν, πρὸς τῶν ὅντων ἀγαθῶν ὑμῖν· 3) χρηστοῦ πρὸς διδρὸς μηδέν ἔνιοεῖν κακόν· 4) πρὸς τῇ οἰκίᾳ λίμνην ὕδατος ἀφθονίαν παρέχει· 5) Σικελοὶ τὰ μέσα καὶ τὰ πρὸς βορρᾶν τῆς νήσου ἔχουσι· 6) πρὸς τὴν ἀνάγκην πάντα τἄλλα ἔστ’ ἀσθενῆ· οἱ Πέρσαι πεπαίδευνται καὶ πρὸς λιμὸν καὶ πρὸς φύγος καρτερεῖν· 8) οἱ ποταμοὶ πρὸς ταῖς πηγαῖς οὐ μεγάλοι εἰσί· 9) δοκεῖς μοι τὸ εὔρυθμον οὐ καθ’ ἐκυτὸ λέγειν, ἀλλὰ πρὸς τὸν χρόμενον· 10) τὸ πίνειν πρὸς βίαν οἴον ἔστι τῷ διψῆν βίᾳ· 11) λαβὼν βοῦν ὑπὸ ἄμαξης ἐσφραγίσατο· 12) οἱ βάρβαροι ἔτοξευον ὑπὸ μαστίγων· 13) τῶν ἀποβολάντων τι ὅψει οὐδένα δυνάμενον καθεύδειν ὑπὸ λύπης· 14) οἱ πρόγονοι ὑπὸ τοῖς τυράνοις ἐγένοντο· 15) ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐκαθέζετο·

52.

1) τὸ τεῖχος τὸ πρὸς τὸ μέρος (ἢ ἐκ μέρους) τῆς Σικυῶνος ἐτελείωσαν⁽¹⁾· 2) ἀκούσατέ με ἐν δυόματι τῶν θεῶν· 3) Καλλίξ; μοῦ φείνεται δτι εἶναι ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Πρωταγόρου· 4) κατέλαβον τὴν ἀγορὰν καὶ τὸν λιμένα τὸν πλησίον αὐτῆς· 5) κοντὰ εἰς ταῦτα μανθάνουσι καὶ νὰ τοξεύωσιν· 6) εἰς τὸν Ἡρακλείδην ὅλα φαίνονται⁽²⁾ δτι εἶναι κοροφέξαλα⁽³⁾ παραβαλλόμενα πρὸς τὸ νὰ ἔχῃ ἀργύριον μὲ κάθε τρόπον⁽⁴⁾· 7) ἔστι τις Σωκράτης σοφὸς ἀνὴρ καὶ ἔχων ἐξητασμένα⁽⁵⁾ ὅλα τὰ ὑπὸ κάτω τῆς γῆς· 8) ξιφίδια ὑπὸ κάτω τῆς μασχάλης ἔχουσι· 9) πολλὰ ἐκ τῶν ὑποζυγίων ἔχάθησαν ἐξ αἰτίας τῆς πείνης· 10) ὑπάρχουν βιστίλια ἀνάκτοροι ἐν Κελαιναῖς ὑποκάτω τῆς ἀρχοπόλεως· 11) τί ἔχεις ὑποκάτω τοῦ ἴματίου; 12) ἐκ τῶν Ἐλλήνων ἄλλοι μὲν εἶναι ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν ὑμῶν, ἄλλοι δὲ ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τῶν Λακεδαιμονίων· 13) ἀπισθοχωρήσαντες⁽⁷⁾ ὑποκάτω τοῦ τείχους καὶ τῶν πυλῶν ἡσύχαζον.

1) ἔκτειχιζειν· 2) δοκεῖν· 3) λῆρος· 4) ἐκ παντὸς τρόπου· 5) ἀνεζητηκώς· 6) βασίλεια· 7) ἀναχωρεῖν.

**33. Διορισμοὶ δι᾽ ἐπιφρονύματων τοῦ χρόνου, τοῦ τόπου,
τοῦ τρόπου, τοῦ ποδοῦ.**

1) νυνδὴ μὲν ὅμηνς μὴ γεγονέναι νῦν δὲ φῆς· 2) τὸ πλοῖον ἡξεῖ
σήμερον· 3) δτ' οὐκέτ' εἰμι, τηνικαῦτ' ἀρ εἰμι ἀνήρ; 4) ἥδη ὑγιῆς
γέγονας, μηκέτι ἀμάρτανε· 5) τί τηνικάδε ἀφῆσαι, ὃ Κρίτων; 6).
πρῶτον μὲν οὐκ ἀθυμητέον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παροῦσι πρά-
γμασιν, ἔπειτα ἐνθυμητέον·... 7) οὖπω καιρὸς ἀπελθεῖν· 8) οὐκέτι
πεψ φέστιν· 9) πότε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε ἢ χρὴ πράξετε; 10)
πόθεν ἔρχεις; 11) δου γῆ πατρίς· 12) πλησίον ἦν ὁ σταθμὸς ἔνθα
ἔμελλον καταλύσειν· 13) θάρρει· ἕιδον καταληφόμεθα Πρωταγόραν·
14) τῷ Εὔκγρῳ ἀπαντα δσιώς καὶ δικαίως πέπρωκται· 15) πόλις
ἄριστα πράττει, ἐν ᾧ οἱ πολίται τὸν νόμον φοβοῦνται· 16) μηκάριος
ὅστις εὐτυχῶν μένει οἶκοι· 17) ποτὶ ἀγεις τὸν ἄνδρα; 18) ἥλθε
μάλα γεγηθώς· 19) πολὺ διαφέρει μαθὼν μὴ μαθόιτος· 20) παν-
ταχοῦ πάρεστι θεός· 22) μοχθηροὶ οὐχ οὗτοις ἥδονται ἐπὶ τοῖς
ιδίοις ἀγαθοῖς, ὡς ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις κακοῖς.

34. Τὸ ἀπαρέμψατον.

1) ἐρωτώμενος ποδηπός εἴη, Πέρσης ἔφη εἶναι· 2) Κῦρος ὑπέσχετο
ἀλλὰ ἐκάστηφ δύσειν πέντε ἀργυρίου μνᾶς· 3) πάντες δὲ διολογή-
σαι τοις ὁμόνοιαν μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι πόλει, στάσιν δὲ πάντων κα-
κῶν αἰτίαν· 4) γυναικὶ ἄρχειν οὐ δίδωσιν ἡ φύσις· 5) οὐχ οἶν τε
ἄνευ δικαιοσύνης ἀγαθὸν πολίτην γενέσθαι· 6) Κλέων οὐκ ἔφη αὐτός,
ἀλλ᾽ ἐκεῖνον οιρατηγεῖν· 7) Πρόξενον ἐκέλευσε Κῦρος παραγενέσθαι·
8) νῦν σοι ἔξεστιν ἀνδρὶ γίγνεσθαι· 9) σοί, ὃ Ταναοξάρη, σατράπην
εἶναι δίδωμι Μήδων· 10) οὐδέτερα οἷμαι δαιμόνων εἶναι κακόν· 11)
πολλοὶ πρὸς Κύρον ἀπῆλθον τομίζοντες παρὰ Κύρῳ ὄντες ἀγαθοὶ·
ἀξιωτέρας δὲ τιμῆς τυγχάνειν ἡ παρὰ βασιλεῖν· 12) Βοιωτοὶ νῦν
ἀπειλοῦσιν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ἀττικήν· 13) βασιλεὺς ἔγραψε πάσας
τὰς ἐν τῇ Ἑλλάδι πόλεις αὐτονόμους εἶναι· 14) οὐδέποτ᾽ ἀδυμεῖν
τὸν κακῶν πράττοντα δεῖ· 15) ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰρησθαι, ἐσὺν κολά-
ζητε τοὺς ἀδικοῦντας, ἔσονται ὑμῖν οἱ νάμστ καλοὶ καὶ καὶ κύροις·
16) εἰτέρονται μαχηταὶ πολλοὶ ἐμοὶ δοκεῖν· 17) διολογῶ σωφρο-
σύνην· 18) τὸ γυγνώσκειν αὐτὸν ἔαυτόν· 18) γνῶναι πάντων ὑμεῖς;
δεξύτατοι τὰ ρηθέντα· 19) τὸ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμη-

τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεται· 20) Πλάτων ἔλεγε τὸν
κύσμον εἶται ζῷον ἐμψυχον.

ββ.

1) ἐνόμιζον διτὶ ἡ ἴδική μου γυνὴ ἦτο σωφρονεστάτη ὅλων τῶν
ἐν τῇ πόλει· 2) τοὺς φρονοῦσί ταξεὶ νὰ φυλάττωσι τὸ τεῖχος· 3) ὁ
Ἴπποκράτης οὗτος ἐδῶ ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ ἐλλόγιμος ἐν τῇ πόλει· 4)
ἐχὼν τομίζητε διτὶ οἱ Χαλκιδεῖς θὰ σώσωσι τὴν Ἑλλάδα, σεῖς δὲ θὰ
ἀποφύγητε κρυφίως¹ τὰ πράγματα, οὐχὶ ὅρθως νομίζετε· 5) τὸ
ῆμισυ τοῦ στρατεύματος κατέλιπε νὰ φυλάττῃ τὸ στρατόπεδον· 6)
ὁ Σωκράτης συμβουλεύει τὸν Εὔεροφῶντα, ἀφ' οὗ πορευθῇ εἰς τοὺς
Δελφούς, νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸν θεὸν περὶ τῆς πορείας· 7) λέγεται
διτὶ ἡ Κίλισσα παρεκάλεσε² τὸν Κῆρον νὰ ἐπιδείξῃ εἰς αὐτὴν τὸ στρά-
τευμα· 8) ὁ Πρωταγόρας εἶνε ἵκανὸς ψυχρὸς λόγους καὶ καλοὺς νὰ
εἴπῃ· 9) τομίζω διτὶ σεῖς δι' ἐμὲ εἰσθε καὶ πατρὶς καὶ φίλοι καὶ σύμ-
μαχοι, καὶ μὲ σᾶς μὲν τομίζω διτὶ ἥθελον εἶναι τίμος ἐπου καὶ ἂν
εἰμαι, ἄνευ δὲ ὑμῶν, τομίζω διτὶ δὲν ἥθελον εἶναι ἵκανὸς οὕτε φίλον
νὰ φρελήσω οὕτε ἔχθρον νὰ ἀποκρούσω· 10) ὠρκίσθη³ διτὶ ἀφ' οὗ
λάβῃ τὸ τάλαντον, θὰ μὲ σώσῃ· 11) δινάγκη νὰ κοπιάζονται οἱ θέλον-
τες νὰ εὐτυχοῦν· 12) δὲν δύνασαι νὰ εὐτυχῆς χωρὶς νὰ κοπιάσῃς.

ββα. Αἱ διαθέσεις τῶν φυμάτων.

1) εἰ βούλεις ἔχει ἡρέμικ· δοκῶ γάρ μοὶ τι καθορᾶν πιθανώτερον
τούτου· 2) μεταβεβληκυῖῶν τῶν περὶ θεῶν διοῖδην ἐν τοῖς ἀνθρώποις
χρὴ μεταβάλλειν καὶ τοὺς νόμους· 3) ὁ Μαρσύας ποταμὸς ἐμβάλλει
εἰς τὸν Μαίανδρον· 4) οἱ ἄνθρωποι πεφύκασι τοῖς ἐκουσίως ἐνδοῦσιν
ἀνθητισάσθιαι· 5) ἡ σχύλη θημεῖν καὶ ἀπέσχομεν τῶν δακρύων· 6) Κορίν-
θιοι ἄρατες ἔδομούκοντα ναυσὶν ἐπλεον ἐπὶ τὴν Ἐπιδαμυγον· 7)
τοῖς ἄλλοις ξυμβαλόντες ἐκράτησαν· 8) ἐκέλευσαν ὑπάγειν, ὅπως
οἱ τελευταῖοι λόχοι προσμίξειαν· 9) χρὴ γυμνάζεσθαι καὶ λοῦσθαι·
10) ἐτάξαντο ὡς ἀμυνούμενοι τοὺς ἐπιόντας· 11) βίον πορίζουν πάν-
τοθεν πλὴν ἐκ κακῶν· 12) τὴν ἐλευθερίαν ἐλοίμην ἀν ἀγτὶ ὡν ἔχω

1) ἀποδιδράσκειν· 2) δεῖσθαι· 3) ὅμνύναι.

πάντων· 13) σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλεύθερον· 14) τὸν ἐπιόντα πολέμιον δσιὸν ἔστιν ἀμύνεσθαι· 15) Ἄγις οὐκ ἐκ πχρέργου τὸν πόλεμον ἐποιεῖτο· 16) πονηρὸν ἄνδρα μηδέποτε ποιοῦ φίλον· 17) ναυτικὸν παρείχοντο οἱ Χῖοι, οἱ δ' ἄλλοι πεζὸν καὶ χρήματα· 18) ὁ μὴ στρατευόμενος τὸ κοινὸν ἀδικεῖ· 19) δσα ἡγέγκω πάντα εἰς τὸ κοινὸν κατέθηκε· 20) πονεῖν με χρή, πονοῦντα δ' ἄξιον μισθὸν φέρεσθαι· 21) οἱ ἄνθρωποι κακοπράγίαν ῥῖζον ἀπωθοῦνται ἢ εὐδαιμονίαν διασφέζονται· 22) δσφ ἀν πλείω τις παράθηται τὰ περιττὰ τῶν ίκανῶν τοσούτῳ καὶ θάττον κόρος ἐμπίπτει τῆς ἐδωδῆς· 23) διδάσκετε τοὺς πκῆδες τοὺς ὑμετέρας βασιλεύεσθαι· ἐὰν γὰρ καλῶς ἀρχεσθαι μάθωσι, πολλῶν ἀρχειν δυνήσονται· 24) ὁ πένης ἐλεεῖται, ὁ πλούσιος φθονεῖται· 25) βούλονται πάντες ὑπὸ τῶν παίδων θεραπεύεσθαι· 26) οἱ στρατηγοὶ ἀποτιμηθέντες τὰς κεφαλὰς ἐτελεύτησαν· 27) ἐνταῦθι ἀποτέμνεται Κύρου ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιά· 28) ὑπὸ τῶν ἔχθρῶν περισυλλῶμαι πᾶσαν τὴν οὔσιαν.

366.

1) καὶ φὸς νὰ πηγαίνωμεν¹ κατὰ τῶν πολεμίων· 2) οἱ ἐνοικοῦντες ἀφῆκαν² τὴν πόλιν· 3) ὁ Δούναβις χύνεται³ εἰς τὸν Εὔζεινον πόντον· 4) ἀρκετοὶ εἴμεθι νὰ εἰσβάλωμεν εἰς τὴν χώραν· 5) δὲν είχον πλέον ἐπιμειξίαν⁴ πρὸς ἄλλήλους· 6) ἡ τέχνη τῶν σοφιστῶν ἔχει προοδεύσει⁵. 7) προέτρεπον τὸν Κῦρον δσοι διελέγοντο πρὸς αὐτὸν νὰ τάττηται δπισθέν των· 8) τὰ τρόφιμα⁶ πρέπει νὰ πορίζηται τις ἐκ τῆς πολεμίκης ἀφ' οὗ ἀπεκρούσαμεν⁷ τοὺς πολεμίους ἐπεστρέψκμεν δπίσω⁸. 10) ἐγυμνάσισθην καὶ ἐλούσθην⁹ 11) οἱ ἀδελφοὶ διενεμήθησαν τὴν περιουσίαν· 12) ὁμολογέῖται δτι εἶνε καλύτερον να πιστεύηται τις παρὰ νὰ ἀπιστῆται· 13) φοβερὸν εἶνε νὰ κακολογῆται¹⁰ τις ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀλειφθεῖς μὲ μύρον καὶ δοῦλος καὶ ἐλεύθερος δμοίως μυρίζει¹¹.

1) ἄγειν· 2) ἐκλείπειν· 3) ἐκβάλλειν· 4) ἐπιμιγνύαι· 5) ἐπιδιδόναι· 6) ἐπιτήδεια· 7) ἀπωθεῖσθαι· 8) ἀναγωρεῖγ· 9) κακῶς ἀκούειν· 10) ὅξειν.

57. Αἱ Ἀντωνιμίαι.

(προσωπική, ὁριστική, αὐτοπαθεῖς, κτητικαὶ)

1) ἐγὼ μέν, ὃς ἀνὴρ εἰδη ὑμᾶς ἐπεινῶ· ὅπως δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπαινέσετε ἐμὲ ἐμοὶ μελήσει· 2) Λυκοῦργος ἐπήρετο τὸν θεόν εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη τῇ Σπάρτῃ πειθομένη τοῖς νόμοις, οὓς αὐτὸς ἔθηκε· 3) ἐγὼ καὶ σὺ καὶ ἐμαυτὸν τῶν καλλίστων ἡξίωκα· 4) εὔκλειχν οὐχ ὁρᾷς ὅσην σαντῆ τε καὶ ἐμοὶ προσβολεῖς πεισθεῖσ' ἐμοί; 5) λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μχρσύνην ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας· 6) ἐγκλήματα ἐποιεῦντο, ὅπως σφίσιν ὅτι μεγίστη πρόφασις εἴη τοῦ πολεμεῖν· 7) οὐκ ἀξιον θαυμεῖν ἀφεῦναι τοὺς ἐφ' ἑαυτὸν στρατευσαμένους· 8) οἱ ἐμοὶ δρυθαλμοὶ καλλίστες τῷρ σῶν ἀν εἰεν· 9) μετεπέμψκτο Ἀστυάγης τὴν θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς.

58.

1) Καὶ σὺ Ἐλλην εἶσαι καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες ὅσους σὺ βλέπεις· 2) οἱ πολέμιοι, καθὼς ἐνόησαν αὐτῶν τὴν πορείαν πρὸς τὸ ὄρος, εὐθὺς καὶ αὐτοὶ ὥρμησαν νὰ ἀμιλλῶνται πρὸς τὸ ὄρος· 3) ὁ Κῦρος (ἔστελνε καὶ) προσεκάλει· τὸν Συένεσιν πρὸς τὸν ἑαυτόν του· 4) οἱ Ἀρκάδες ἔλεγον ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ποτὲ δὲν εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀνευ αὐτῶν· 5) ὁ Κῦρος ἐμέμφετο τὸν Σάκαν, διότι δὲν τὸν ἀφίνει νὰ περάσῃ πρὸς τὸν πάππον· 6) οἱ τριάκοντα δὲν ἐνόμιζον πλέον ὅτι εἶναι³ ἀσφαλῆ δι' αὐτοὺς τὰ πράγματα· 7) Κῦρος διέταττε⁴ τοὺς ὄπλιτος νὰ θέσωσι⁵ τὰ ὄπλα πέριξ τῆς οκηρῆς του· 8) οὐκ ὀλιγώτερον φροντίζω διὰ τὴν δόξαν ἐκείνου παρὰ διὰ τοὺς ἰδικούς μους κινδύνους· 9) καθ' ὅλον τὸν βίον νὰ φάνησαι ὅτι τὴν ἀλήθειαν οὕτω προτιμᾶς ὕστε νὰ εἴνεις οἱ ἰδικοὶ σου λόγοι μείζονις πίστεως ἀξιοι παρὰ οἱ δροὶς τῶν ἀλλων· 10) ὁ Σωκράτης ἔσωσε καὶ τὰ ὄπλα καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον.

59. Δεικτικαὶ

1) οἵδε ή ἡμέρα τοῖς Ἐλλησι μεγάλῶν κακῶν ἀρξει· 2) ὅπου τύρχννός ἐστιν ἐν τῷ πόλει, ὁ ὁμοίθης ὃν μέγχ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει δυνήθεται· 3) ὁ Κῦρος ἀκούσας τοῦ Γωδεύου τοιαῦτα, τοιάδε πρὸς

1) μεταπέμπεσθαι· 2) παρίημι· 3) ἀπαρέμφατον· 4) κελεύειν· 5) τίθεσθαι.

αὐτὸν ἔλεγεν· 5) τὸ μὴ πολυπραγμανεῖν ἡμᾶς μηδέν, τοῦτο ἀγάθὸν
ὑπὸλειμβάνω εἰναι· 6) οὗτος τί ποιεῖς; οὐχὶ φροντίζεις; μία αὖτη
πιστηρία καὶ πόλεως καὶ ἔθνους ἐστί, τὸ προστατῶν ἀνδρῶν ἀγα-
θὸν καὶ συμβούλων σπουδαίων τυχεῖν· 7) ζένους προσήκει σοι πολ-
λοὺς δέχεσθαι καὶ τοίτους μεγαλοπρεπῶς· 8) τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα
ἐπιδειξάμενος ἀπεπαύσατο τοῦ λόγου· 9) οὐκ ἂν εἰκότως τούτοις
ἐπιτιμών, ἀλλὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν τὴν πόλιν διοικήσασιν ἐκεῖνοι γὰρ
ἡταν οἱ προτρέψαντες ἐπὶ ταύτας τὰς διηγῷσας.

60.

1) ἔστο εὔτεθῆς¹ πρὸς τοὺς θεοὺς ὅχι μόνον θυσιάζων, ἀλλὰ καὶ
εἰς τοὺς ὄρους² ἐμμένων· διότι ἐκεῖτο μὲν εἶνε σημεῖον τῆς εὔπο-
ριξ, τοῦτο δὲ εἶνε τεκμήριον τῆς καλοκαγαθίας τῶν τρόπων· 2) οὐ
ἐκεῖ, πόθεν ἔχεις ἐλθεῖ; 3) οὐδὲ μουσικὴν γνωρίζω³ πλὴν γραμμά-
των καὶ αὐτὰ ὅμως κακὰ κακῶς· 4) δὲν προσέχεις εἰς τὰ τοιαῦτα
καὶ μάλιστα ἐν ᾧ εἶσαι σοφός; 5) οὐ μὲν δύναμις τῆς τέχνης τόση
καὶ τέτοια εἶνε· 6) τοὺς μεγίστους καὶ σοφωτάτους τοιούτους δύνα-
σσι νὰ ἴδης,⁴ διοῖτος εἶνε τώρα οὗτος ἐδῶ· 7) εἰπέ μοι ποῖος εἶναι
οὗτος ἐδῶ; οὗτος εἶναι υἱὸς τοῦ Λαζέρτου· 8) τόσον πολλὰ κακά
καὶ τόσον μεγάλα οὐδείς ποτε μέχρι τοῦδε ἔχει πάθει· 9) οἱ Θησεὺς
τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων τόσον μεγάλην ἔκαμε.

61. Ἀναφορικά.

1) ἐξελέξατο τῶν ζώων καὶ ἐγέννησεν ἀνθρώπον, δι συνέστε
ὑπερέχει τῶν ἄλλων· 2) ὅγδοήκοντα μνάς, ήν ἐλαθε προῖκα τῆς
μητρός· 3) δσις ἀφικνεῖτο πρὸς αὐτὸν πάντας οὗτω δικτιθεὶς ἀπε-
πέμπετο· 4) τοιοῦτος γίγνου περὶ τοὺς γονεῖς, οἵους ἂν εὔζαιο περὶ
σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς σεαυτοῦ παῖδες· 5) δσις ἂν δίκαιος ή τρό-
πους τ' ἀριστος, τοῦτον εὐγενῆ κάλει· 6) οἱ γονεῖς τοὺς παῖδες
ἐποίησαν τοσαῦτα καλὰ ίδειν καὶ τοσούτων ἀγαθῶν μετασχεῖν, δσα
οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις· 7) τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ
ψυχῇ, τούτοις κτώμεθα καὶ τὰς ἀλλας ὑφελείας· 8) ἀμαθέστατοί
εἰσι, ὥν ἔγω οἶδα 'Ελλήνων· 9) ἐπανῶ σε, ἐφ' οἷς λέγεις· 10) εἰς

1) εὔτεθῆς· 2) δοτική· 3) ἐπίστασθαι· 4) εὔκτική μετὰ τοῦ ἄν.

δὸς ἦν ἀφίκοντο πόλιν, μεγάλη ἡν· 11) ἀπέπεμπε τοὺς γιγνομένους
δικαιούσας βιστιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων, ὃν Τισσαφέρηνς ἔτι ἐτύγχανεν
ἔχων· 12) ἔστιν διφορ πλείω ἐπιτρέπεις ἢ τῇ γυναικὶ; 13) φύισαν
τῆς Ἑλλάδος, ἔστιν ἢ χωρίς· 14) ὠμολόγησε ταῦτα ἑλκόμενος καὶ
μόγις μετὰ ἴδοιτος θαυμαστοῦ ὅσου· 15) προσήκει μισεῖν τοὺς οἴους
περὶ σύ· 16) Ἀπολλόδωρος κλάων καὶ ἀγανακτῶν οὐδέτερα δητινὰ οὐ
κατέκλασε τῶν παρόντων· 17) καὶ ἐν τοῖς βιστιλέραις ἔστιν οἰς ἔλα
τίθεται· 18) οἱ Ἀργεῖοι τὴν μητέρα ἐμακάριζον οἶων τέκνων ἐκύ-
ρησε· 19) ὅσος τὸ κατέχειν ἔστι τὴν δργὴν πόνος· 20) ὅσην τὴν
δύναμιν ἔχει· 21) ὡς ἡδὺ μᾶζα πεινῶντι φαγεῖν.

62.

1) ἀπ' ἐδῶ ἔξελαύνει πρὸς τὸν Ψάρον ποταμόν, τοῦ δποίου ἦτο
τὸ εὔρος τρία πλεθρα· 2) δστις ταχέως πείθεται εἰς τὰς διαβολὰς
εὗνε πονηρὸς τοὺς τρόπους· 3) ὁ Τάρταρος τόσον ἀπέχει ἀπὸ τὴν
γῆν, ὅσον ἡ γῆ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν· 4) ὃ πάππε, πόσα πράγματα ἔχεις
εἰς τὸ δεῖπνον! 5) ἐκεῖνα τὰ δποῖα νὰ κάμνη τις εὗνε αἰσχρόν, οὐδὲ
νὰ λέγῃ τις εὗνε κχλά· 6) κυττάζατε πῶς νὰ ὑπάρξητε! ἀξιοὶ τῆς
ἐλευθερίκες, τὴν δποίαν κέκτησθε· 7) Κύρος ἐκείνους τοὺς ὄποίους
ἐβλεπε θέλοντας νὰ κινδυνεύωσι, τούτους καὶ ἀρχοντας ἔκαμψε τῆς
γώρας, τὴν δποίαν ὑπέταττεν· 8) ἐπορεύετο μὲ³ τὴν δύναμιν τὴν
δποίαν εἰχε· 9) ὁ γειμῶν ἡμπόδισε⁴ νὰ μὴ πράξωσι τίποτε ἀπὸ
ἐκεῖνα τὰ δποῖα οἱ στρατηγοὶ παρεσκεύασαν· 10) ἀρμόζειν νὰ μισήσ
τοὺς τοιούτους δποῖος ἀκριβῶς οὐ εἰσαι· 11) ὁ Γοργίας εἰς δλους
(κανεὶς δὲν εὗνε εἰς τὸν ὄποῖον δὲν) ἀπεκρίνετο· 12) ἐκ τῶν πολε-
μίων τιὰς (ὑπάρχουσί τινες τοὺς δποίους) ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν·
13) ἐμμένω εἰς ἐκεῖνα τὰ δποῖα ἐφάνησαν καλὸν⁶ εἰς ἡμᾶς, (νὰ ἐμ-
μένωμεν).

63. Ἐρωτηματικαί, ἀδριδεοί, ἐπιμεριστικαί.

1) τις καὶ ποδαπὸς καὶ πόσου διδάσκει; Εῦηνος, Ηλέριος, πέντε
μνων· 2) τίνος τέχνης Γοργίας ἐπιστήμων; 3) πότερον, συνηγόρευες

1) ὅπως ἔσεσθε· 2) καταστρέψεσθι· 3) ούν· 4) κωλύειν· 5) προσήκειν· 6) ἔδοξε.

τις κελεύουσιν ἀποκτεῖναι η̄ ἀντέλεγες; 4) πόστον δη̄ ετος ἐστίν,
δτε ξείνισκ; έκεινον; 5, ή̄ τίσι τί ἀποδιδοῦσα δρειλόμενον τέχνη
ἰστρική καλεῖται; 6) τί μαθόντες τοὺς θεοὺς ὑδρίζετε; 7) ἐνεγκάτω
τις τὸ ράρυκκον· 8) ἐζν δοκῶσι τι εἶναι μηδὲν ὅντες· 9) ὁνειδίζετε
αὐτοῖς δτι οὐκ ἐπιμελοῦνται ὡν δεῖ· 10) γιγνώσκω δτι ἀμαθής τις
ἐστιν· 11) τοσαύτην χώραν ἔλαβον, δσην οὐδένες τῶν Ἑλλήνων
ἔχουσιν· 12) τὸν δεῖνα γιγνώσκεις, τὸν ἐκ Κοθωκιδῶν; τὸν δεῖνα;
ποιῶν; ἐσθ̄ δ δεῖνα, δς καὶ ποτε τὸν δεῖνα ληρεῖν μοι δοκεῖ; 13)
δύο νεῶν ἀνειλκυσμένων τὴν ἑτέραν κατέαξα· 14) ἐστασαν Πέρσαι
μὲν ἐκ δεξιῶν, οἱ δὲ ἄλλοι σύμμαχοι ἐξ ἀριστερᾶς· 15) πόλεις ἐκά-
τεροι τάτδε ἔχοντες ζυμμάχους ἐς τὸν πόλεμον καθίσταντο· 16)
δ βούλεται τοῦθ̄ ἔκαστος καὶ αἰεται.

64. Τὸ ἄρθρον.

(1) χαλεπώτερὸν ἐστιν εὑρεῖν ἀνδρα τάγαθὰ καλῶς φέροντα η̄ τὰ
κακὰ· τὰ μὲν γχρ̄ ὕδριν, τὰ δὲ σωφροσύνειν ἐμποιεῖ τοὺς πᾶσι· (2)
πειθουσι τὸν Σάδοκον τοὺς ἀνδρας ἐγχειρίσαι σφίσιν· δ δὲ πεισθεὶς
αὐτοὺς ξυλλαμβάνει (3) ἐνταῦθι Ξέρξης, δτε ἐκ τῆς Ἐλλάδος ἡττη-
θεὶς τῇ μάχῃ χπεγώρει λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτα τὸ βασίλεια· (4)
Κύρος καταποδήσας ἀπὸ τοῦ ἀρματος τὸν θώρακα ἐνέδυ· δ) πονη-
ρὸν δ συκοφάντης δεῖ· (6) δ παῖς πάντων τῶν θηρίων ἐστὶ δυσμετα-
χειριστότατον· (7) παρεγγυάται εἰς μέτωπον παρ̄ δσπίδα καθιστά-
σθαι· 8) Κύρος τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους οὐκ εἴκ κατχελεῖ,
ἄλλα δρεινέστατα ἐτιμωρεῖτο· 9) ἐπετρέψκετε αὐτῷ πατρίδα καὶ
παῖδας καὶ γυναικας· 10) Ἀθηναῖοι θαλάσσης ἐμπειρότατοι ἦσαν·
11) οἱ πάλκι οὐλ ἀδεῶς; ἄλληλις ἐπεμίγνυσκεν οὔτε κατὰ γῆν
οὔτε διὰ θαλάσσης· 12) τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον· 13)
διοικοῦνται αἱ πόλεις αἱ δημοκρατούμεναι τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις·
14) τὰς μεγάλας ἡδονὰς καὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ μεγάλα ή πειθὼ καὶ η̄ καρ-
τερίας καὶ οἱ ἐν τῷ καιρῷ πόροι καὶ κίνδυνοι παρέχονται· 15) πτη-
νάς, δ τέκνον, διώκεις τὰς ἐλπίδας· 16) ἐφημέρους γε τὰς τύχας κε-
κτήνεισθι· 17) τὸ τετχος είγε δύο τοὺς προβόλους· 18) Ἀθηναῖοι
ήγουντο αὐτορόμων τῶν ζυμμάχων· 19) Σκινις ποταμὸς μέσον σχίζει
τὸν Αίμον· 20) τὸ κέρας ἀρρών ἔχοντες ἀθρίσι ήταν· 21) ἐπορεύετο

Θιξ τῆς ἀγορᾶς μέσης· 22) πρῶτους ἡγον οἱ Ἀθηναῖοι· 23) τὸν τύπον αὐτοῦ τὸν δόλον διεξέλθωμεν· 24) τὸν ἥλιον δόλον τῆς γῆς δόλης μείζω δυνατὸν διανοηθῆναι δρθῶς· 25) ἥδιστον πάντων ἐστὶν ἀλύπως διατελεῖν τὸν βίον ἀπαντά· 26) ἀτυχέστατον ἐμαυτὸν ἡγοῦμαι τῶν πάντων ἀνθρώπων.

65. Οἱ χρόνοι τοῦ ὁνυματος. Ἐνεδτώς, παρατατικός
καὶ ἀδριστος.

1) τί πωλεῖς; ἄρτους πωλῶ, ἀλλ' οὐδένα πω ἀπεδόμην· 2) ππολλὰ ἥδη ἔτη ἐν Ἀθήναις οἰκεῖτε· 3) πλοῖον εἰς Δῆλον Ἀθηναῖοι κατ' ἐνιαυτὸν πέμπουσι· 4) ἀεὶ τὰ αὐτὰ λέγεις· 5) τὰ μὲν ἀλλα καὶ πόλεμος καὶ μεταβολὴ τύχης ἀνήλωσεν, ἡ τέχνη δὲ σύζεται· 6) Θεμιστοκλέας οὐκ ἀκούεις ἀνδρα ἀγαθὸν γεγονότα; 7) Πολυκράτης Σάμου ἐτυράννει ἐπὶ Καμβύσου· 8) ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος καὶ κατέστη ἐπὶ τὴν Βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέροντος διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφόν· δ δὲ πειθεῖται τε καὶ συλλαμβάνει τὸν Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν· 9) Πκυτανίας δ Κλεομβρότου ἐκ Λακεδαιμόνος στρατηγὸς ὑπὸ Ἑλλήνων ἐξεπέμφθη μετὰ εἴλισι νεῶν ἀπὸ Πελοποννήσου· ξυιέπλεον δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τριάκοντα ναυσὶ καὶ ἐστράτευσαν εἰς Κύπρον καὶ αὐτῆς τὰ ποιλλὰ κατεστρέψαντο· 10) δίδωμι σοι, φ Κῦρε, ταύτην γυναῖκα· 11) ἐπειθον αὐτούς καὶ ὅσους ἐπεισα τούτους ἔχων ἐπορευόμην· 12) ὅταν ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις, ὥσπερ Φίλιππος, ἴσχύσῃ, ἡ πρώτη πρόφρατις καὶ μικρὸν πτανθίμα ἀπαντα ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσε· 13) διαλκεδότες δὲ τὰς οἰκίας ἐβάδιζον· καὶ ἐμὲ μὲν ζένους ἐστιῶντας κατέλαβον, οὓς ἐξελάσταντες Ηείσωνί με παραδιδόσαιν· οἱ δ' ἄλλοι τ' ἀνδράποδα ἀπεργάφοντο· 14) πίκτει κόρος οὗδριν· 15) Θεμιστοκλῆς ἥκω περὶ σέ· 16) ἐπὶ πόλεις, ὡς ἐγὼ ἀκούω, μέλλομεν ιέναι μεγάλας.

66.

1) ὁ Θεὸς καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ ὅλα ἄριστα ἔχουσι· 2) ὅχι μόνον τὰ αὐτὰ πάντατε (συνηθίζω νάχ) λέγω, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν· 3) ἐκεῖνοι οἱ ὄποιοι πρότερον προσεκύνιουν τὸν Ὁρόνταν, καὶ τότε τὸν προτεκτίνησαν, μολούστι ἐγνώριζον¹ ὅτι ὠδηγεῖτο² εἰς θάνατον·

4) ὁ Δαρεῖος ὑστεραὶ ἀπὸ τὸν Καμβύσην ἔγινε βασιλεὺς· 5) ἡ ῥώμη
μετὰ φυλακῆσεως συνήθως ὀφελεῖ, ἃνευ δὲ ταύτης περισσότερον τοὺς
ἔχοντας βλάπτει· 6) ὁ Θρασύβουλος ἔχων πλέον συνειλεγμένους πέριξ
του ἐπτακοσίους καταβαίνει τὴν νύκτα ἐκ τῆς Φυλῆς καὶ ἐπέρχεται
τὴν νύκτα, ὅτε ἐπλησίαζεν ἡμέρᾳ³. 7) ὁ Κλέαρχος ἐβίαζε τοὺς στρατιώτας του γὰρ πορεύωνται· ἀφ' οὗ δὲ ἐνόησεν⁴ ὅτι δὲν θὰ δυνηθῇ
νὰ βιάσῃ, συνεκάλεσεν⁵ ἐκκλησίαν· 8) ὁ ἀνήρ, ὅταν πρὸς τοὺς ἐντὸς
τῆς οἰκίας δυσκρεστῆται⁶, παρευθὺς ἔξω πορευθεὶς ἐπανασε⁷ νὰ δυσκρεστῆται· 9) ὁ Κῦρος ἐθαύμασε τὸν Κλέαρχον καὶ δίδει εἰς αὐτὸν
μυρίους διαρεικούς.

67. Μέδων, παρακείμενος, ὑπερδυνητέλικος,
τετελεσθεόμενος μέδων.

1) δοὺς τῇ τύχῃ τὸ μικρὸν λῆψει μέγα· 2) οὐκ ἀπὸ τῶν κοινῶν
πλουτήσω, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ιδίων τὰ τῆς πόλεως ἐπανορθώσω· 3) ἐὰν
με ἐγγέης, οὐκ ἀχθεσθήσομαι σοι, ἀλλὰ μέγιστος εὐεργέτης ἀναγε-
γάγει· 4) ἀνέφερο μὲν καὶ πρότερον ἡ θύρα, ἀνεφέξεται δὲ καὶ νῦν·
5) ἡ Οἰνόη ἐτετείχιστο καὶ αὐτῇ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο· 6)
ἔσοδόνην καὶ ἔτι καὶ νῦν τεθιορύβημαί· 7) τῷ κατέαγεν ἡ γύτρα;
8) ἐπιμελῶς οἱ θεοί, ὃν οἱ ἀνθρώποι δέονται κατεσκενάσαι· 9) ἐν
τιγα δόξῃ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν κατέαγέται, κατέαγώς ἔσται αὐτίκω
μάλα· 10) τὴν ἀγορὰν ἀνεσκεύασαν καὶ αἱ πύλαι ἐκένληγτο· 11) τὰ
ἔργα σου φανερὰ γεγένηται· 12) τὴν ἱέρειαν κατέλκεσεν ὑπνος, ὅτε
ὁ λύχνος ὁ πρὸ τῶν στεφνωμάτων ἤπιο· 13) ἐτόλμα λέγειν ὡς
ἔγω τὸ πρᾶγμα εἶμι τοῦτο δεδρακώς.

68.

1) ἐὰν καταλάβωμεν τὰς Συρακούσας, εὐκόλως καὶ τὰ ἄλλα θὰ
ἔχωμεν· 2) λέγει ὅτι θὰ ὀδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς χωρίον, ὅθεν θὰ ἴδωσε
θυλακούς· 3) καλύτερον εἶνε φιλος φανερός παρὰ πλοῦτος ἀφανῆς,

1) καίπερ εἰδότες· 2) ἀγεσθαί· 3) πρὸς ἡμέραν ἐγίγνετο· 4) γιγνώσκειν· 5)
συναγεῖν· 6) ζητεῖν· 7) παύειν·

τὸν ὄποιον σὺ ἔχεις χωμένον¹. 4) ὁ Φίλιππος ἔχει κάμει τοὺς Θη-
ρίους μεγαλυτέρους πωρὸν πρέπει, 5) τινὲς ἐκ τῶν ποιητῶν μᾶς
ἔχουσιν διφήσει² συμβουλὰς πῶς πρέπει νὰ ζῶμεν. 6) φάρμακα ἐντὸς
τοῦ κοκτῆρος ἥσαν μεμιγμένα. 7) διὰ τῆς αὐτῆς ψήφου καὶ τοὺς
ἄλλους θὰ κάμητε κκλυτέρους, καὶ τούτους θὰ ἔχητε τυμωρημένους.
8) ἡ κακία ἡτο κεκαλλωπισμένη. 9) οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστειλαν εἰς Σι-
κελίνην τὸν Εὔρυμέδοντα καὶ τὸν Σοφοκλέα· διότι ὁ Πυθάρδωρος ἡτο
ἀφιγμένος πλέον πρότερον. 10) ἐκ τῶν Ἄρκάδων ἄλλοι μὲν ἀνε
φορευμένοι, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τινος λόφου πολιορκοῦνται. 11) στρεπτὸν
ἐφόρει καὶ φέλλια· διότι ἡτο τετιμημένος ὑπὸ τοῦ Κύρου. 12) φίλος
εἰς ἡμᾶς κανεὶς δὲν θὰ εἴναι ὑπόλοιπος³. 13) σὺ ἔχω ἀποστέλλει
τοῦτον τὸν λόγον. 14) ἔάν με ἵδη, εἶμαι χαμένος.

69. Αἱ ἐγκλίδεις ἐν τοῖς ἀνεξαρτήτοις προτάσεσι.

(πυροτ., κρήδεως, πραγματ., δινητ., υὴ πραγματ.)

1) κάρος ὕδριν τίκτει· 2) οὐδεὶς ἀν φήμη τοῦτο γενήσεσθαι· 3)
ἀβύουλόμην ἀν αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν· 4) ἀνηρ ἀριστος οὐκ ἀν εἴη δυτ-
γενῆς· 5) τί σιγᾶς; οὐκ ἔχειν σιγᾶν· 6) λέγεις ἀν, εἰ βούλει· 7) οὐκ
ἀν προέλεγεν, εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀληθεύειν· 8) χρόνος δίκαιον ἀνδρῶ
δείκνυσι μόνον, κακὸν δὲ κἄν ἐν ἡμέρᾳ γνοῖς μιᾷ· 9) πανταχοῦ πά-
ρεστι καὶ βλέπει τὰ πάντα· ἀεὶ θεός· 10) οὕτε ζωγράφος οὕτε ἀνδρο-
αντοποιός πλάσειν ἀν κάλλος τοιοῦτον, οἷον ἡ ἀλήθεια ἔχει· 11)
οὐκ ἀν γένοιτο ἀσφαλής πόλις, ἐν ἣ τὰ δίκαια λακπατεῖται..

70. (ἐκ τοῦ ἀπλοῦ : ἵς τὸ ἀρχαῖον)

1) θὰ ἥθελον νὰ ζῆ ὁ Μειδίξ· 2) ἐπρεπε νὰ εἴσαι φρόνιμος,
ἀλλὰζόδεν εἶσαι· 3) ἥδυνάμην νὰ σοῦ δώσω, (θά σου ἔδιδα), ἢν εἴχα·
4) ἵσως δύναται τις νὰ εἴπῃ (ἥθελεν εἴπει) ὅτι ταῦτα δὲν εἴνε ἀληθῆ·
5) τοῦ Αγησιλάου τὴν μεγαλαυχίαν δὲν ἥδύνατο νὰ ἴδῃ τις, τὴν δὲ
φιλοστοργίαν εὐκόλως ἥδύνατό τις νὰ καταροήσῃ· 6) πολλὰς μηχανάς,

1) κατορύττειν.

1) καταλείπειν· 2) ὑποθήκας· 3) λείπεσθαι.

δύνασαι νὰ εῦρης· διότι εἰσαι γυνή· 7) ἀν εἰχεις νοῦν (δέν ήδύτασσον
νὰ λέγῃς) δὲν θὰ ἔλεγες τοιαῦτα.

71. (προτ. ἐπιθυμίας, εὐκτ., προτρεπτ., ἀπαγορ.)

1) εἴθ' εἰχεις βελτίους φρένας· 2) ἔργων πονηρῶν χεῖρ' ἔχει ἐλευθέρων· 3) γλώσσης μάλιστα πανταχοῦ πειρῶ κρατεῖν· 4) φειδώμενθ' ἀνδρῶν εὐγενῶν, φειδώμεθα· κακοὺς δ' ἀποπτύωμεν ὕσπερ ἄξιοι· 5) μιμοῦ τὰ σεμνά, μὴ κακοὺς μιμοῦ τρόπους· 6) χάριν λαζήων μέμνησο καὶ δοὺς ἐπιλαθοῦ· 7) μέλλων τι πράττειν μὴ προείπῃς μηδενί· 8) μὴ μοι γένοιθ' ἢ βούλομαι, ἀλλ' ἢ συμφέρει· 9) ἢ μὴ κατέθου, μὴ ἀνέλῃ· 10) τὴν τόλμαν αὐτῶν μηδεὶς ἐκπλαγῇ· 11) οὔμοι, τέ δράσω; μήποτ' ὁφελον λιπεῖν τὴν Σκύρον· 12) δύσμορφος εἴην μᾶλλον ἢ καλὸς κακός· 13) φέρει καὶ περὶ Θηραμένους διδάξω· 14) βούλεις τοι επίδειξιν ποιήσωμαι; 15) κακῶς δλοιντο πάντες οἱ τυρχννίδι χαίρουσι· 16) ἵδι ἀναλογισθῶμεντα τὰ ὡμολογημένα ἡμῖν· 17) τὰ μηδὲν ὡφελοῦντα μὴ πόνει μάτην· 18) μὴ ποτε διενεχθείην πρὸς τοὺς οἰκειοτάτους, διενεγχθεὶς δὲ διαλλαγείην ὡς τάχιστα.

72.

1) ἔλα λοιπὸν ἂς ἀναλογισθῶμεν τὰ ὡμολογημένα· 2) νὰ μὴ χαιρεκακῆς⁽¹⁾ διὰ τὰς ἀτυχίας τῶν ἄλλων· 3) ἐὰν εἰνέ τις εὔνους, ἂς ἔλθῃ μαζί μας· 4) νὰ μὴ θορυβήσῃτε, ἀν εἴπω τι παραδόξον εἰς τοὺς πολλούς· 5) ἀπὸ παντοῦ ἥθελε τις ἵδει τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτοῦ· 8) κανεὶς νὰ μὴ θαυμάσῃ τὴν ὑπερβολὴν μου, ἀλλὰ μετ' εὐνοίας ἐκεῖνο τὸ ὅποιον λέγω νὰ θεωρήσῃ· 7) νὰ μὴ μὲ κατηγορήσῃς⁽¹⁾ πρὸς τὸν δεσπότην· 8) κανεὶς ἐξ ἡμῶν ἂς μὴ ἐλπίσῃ⁽²⁾ ἄλλως· 9) ἔσο πλούσιος· ἐὰν ὅμως ἀπουσιάζῃ⁽³⁾ ἀπ' αὐτὰ τὸ χαίρειν, τἄλλως ἔγὼ δὲν ἥθελον ἀγοράσει⁽⁴⁾ ἀντὶ σκιᾶς καπνοῦ· 10) δὲ Ζεῦ, εἴθε νὰ μὴ ὑπάρχω πλέον, θν εἰμαι κακός ἀνήρ· 11) εἴθε νὰ ἡσο δυνατός νὰ πράττῃς, ὅσον εἰσαι πρόθυμος· 12) ἔλα ἂς ἐξετάσωμεν ὅλα ὅσα ἔχω ποάξει· 13) νὰ μὴ μεγαλοφρονῆς διὰ χρήματα· 14) νὰ μὴ λέγῃς ἐκεῖνα τὰ ὅποια δὲν πρέπει· 15) μήτε εὐήθης νὰ εἰσαι μήτε κακοήθης.

1) ἐπιγελᾶν.

73. Εὐθεῖαι ἐρωτήσεις.

1) πᾶς ἔχεις ἐκ τοῦ τραύματος; 2) ἀρχ σὺν εἴ δὲ Σωκράτης; 3) πότερον βουλευόμην ἢ ἀπίειναι; 4) ποῖ τράπωμαι; ποῖ πορευθῶ; 5) διδάσκαλε, τί ποιήσω, ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 6) ἐξν ὡνδυμαῖ, μὴ ἔρωμαι ὅπόσου πωλεῖς; 7) τίς ἄν τολμήσει τοιαῦτα πρᾶξαι; 8) ποῦ δὴ βούλει καθεζόμενοι ἀναγρῶμεν; 9) τί βούλεσθε ὑμῖν χαρίσωμαι; 10) πᾶς ἀν μικητὸν εἶη δὲ μὴ ὄρατὸν εἶη;

(ἀπλοῦν) 1) νὰ εἴπω ἢ νὰ σιγήσω; 2) τίνα μάρτυρα μεγαλύτερον νὰ παρουσιάσω; (5) 3) νὰ μὴ ἀποκριθῶ, ἀν τις με ἐρωτήσῃ; 4) ποῦ νὰ κλίνω τὸ ἀσθενὲς σῶμά μου; 5) νὰ μείνω ἢ νὰ ἀπέλθω; 6) ποῖον ἀπὸ τὰ δύο δμολογεῖς ὅτι εἶνε ταῦτα ἀληθῆ ἢ ὄχι;

74. Ἀπρόδωσα.

1) δεῖ χρημάτων καὶ ἀνευ αὐτῶν οὐδὲν ἔστι τῶν δεέντων γενέσιοι; 2) οὐκ ἔδει ξῆν γυναικεῖ; 3) μόνος ἡμῖν τὴν αὐτὴν τροφὴν καὶ μητέρα καλέσαι προσήκει; 4) δμολογεῖται τὴν πόλιν ἡμῶν ἀρχαιοτάτην εἴναι; 5) ἀεὶ κράτιστόν ἔστι τὰληθῆ λέγειν; 6) Εὔχγόρας μικροῦ ἔδεήσει Κύπρον ἀπεισχεῖν; 7) ἔδοξέ μοι εἰς λόγους σοι ἐλθεῖν; 8) οὐ νυκτικῆς καὶ φαύλου στρατιᾶς μόνον δεῖ, ἀλλὰ καὶ πεζὸν ἔνυπλεῖν; 9) πάνυ μοι ἐμέλησεν ὥστε εἰδέναι; 10) πολλοῦ δέω τὸ εἶδος ἀγνοεῖν τοῦ παιδός; 11) ἡ δωρεὰ χάριτος καὶ ἐπαίνου δικαία ἔστι τυγχάνειν; 12) ἐν διλιγαρχίᾳ πένησιν οὐ μέτεστιν ἀρχῆς; 13) πολλάκις προδότης καὶ τρὶς οὐχὶ ἀπαξ ἀπολωλέναι δίκαιος.

(ἀπλοῦν) 1) πρέπει οἱ νῦν ἀρχογυτες νὰ εἶναι ἐπιμελέστεροι τῶν προτέρων; 2) φύσιν πονηρὰν νὰ μεταβάλῃς δὲν εἶνε εὔκολον; 3) δὲι εἶνε δυνατὸν ἀνευ δικαιοσύνης νὰ γίνη τις ἀγαθὸς πολίτης; 4) συμβαίνει νὰ ἐπιτυγχάνωσι καλυτέρις εἰρήνης οἱ πολεμικῶς διικείμενοι παρὰ οἱ εὐκόλως τὰς συμφωνίας⁽¹⁾ κάμενοντες⁽²⁾; 5) δὲν πρέπει νὰ μεγαλοφοροῦ τις θυητὸς ὁν; 6) ἔχει φανῆ καλὸν εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον νὰ στεφανώσωσι τὸν Δημοσθένη; 7) πολὺ ἀπέχει ὁ ἀνὴρ νὰ εἶνε σοφός; 8) κι τριήρεις ἦσαν τριάκοντα παρὰ δύο.

1) καταγορεύειν; 2) προσδοκᾶν; 3) ἀπεῖναι; 4) ὠνεῖσθαι; 5) παρέγεσθαι;

1) δμολογία; 2) ποιεῖσθαι;

75. Τὰ εἰς τὸς καὶ τίος ὄντας τικά.

1) ὁ Πειραιεὺς ἀκληστος ἦν καὶ ἀφύλακτος· 2) ὁ ἀνεξέταστος
βίος οὐ βιωτὸς ἀνθρώπῳ· ἔρ' οὐ βιωτὸν ἡμῖν ἐστι; 3) ὁ φελητέα σοι
ἐστιν ἢ πόλις· 4) τοῦ μὲν νομοθετεῖν καὶ συμβουλεύειν ἀφεντέον, τὰ
δὲ τοιαῦτα λεκτέον· 5) τασσάτα ὅρη ὁρῆτε ἡμῖν ὅντα πορευτέα· 6)
οὐκ ὀκνητέον, ἀλλ' ἀποπειρατέον τὸ ἔργον· 7) διχῇ βοηθητέον ἐστὶ¹
τοῖς πράγμασιν ἡμῖν· 8) οὕτε μισθοφορητέον ἄλλους ἢ τοὺς στρατευ-
μένους οὕτε μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλείσσιν ἢ πεντακισχιλίοις·
9) γυναικῶν οὐδέποτε ἔσθ' ἡττητέα ἡμῖν.

(ἀπλοῦν) 1) ὁ ἀδικῶν δφείλει τὰ κολάζηται· 2) δφείλει τὰ κατη-
γορῆ τις καὶ τὸν ἑαυτόν του καὶ υἱὸν καὶ φίλον, ἐὰν ἀδικῇ, καὶ τὴν
ρήτορικὴν πρὸς τοῦτο δφείλει τὰ μεταχειρίζηται τις· 3) τί δφείλομεν
τὰ πράξωμεν; 4) δφείλομεν τὰ ἀπαλλαττώμεθα ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ μὲ
αὐτὴν τὴν ψυχὴν νὰ θεωρῶμεν τὰ πράγματα.

76. Συμπλεκτικοὶ δύνδεδμοι.

1) τελευτῶντες πάντα ἔφασκον ποιήσειν, ἔδεοντό τε μὴ ἐμβάλλειν·
2) πολλὰ καὶ χαλεπὰ συμβάνει τοῖς ἀνθρώποις· 3) τὸ καλῶς ἔχον που
κρείττον ἐστι· καὶ τόσον· 4) ὁ καὶ ὁ πατὴρ λέγει καὶ σὺ φῆς καὶ οἱ
ἄλλοι δὲ πάντες ὄμοιογοῦσι· 5) ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον ὅσιαν θήσεοθε,
τοῖς δέ τε τὰ δίκαια γενήσεται· 6) οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω οὐδὲ ἔρει
οὐδεὶς ὡς ἔγὼ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ· 7) ὁ γνοὺς καὶ μὴ σαφῶς διδάξας
ἐν ἵσω καὶ εἰ μὴ ἐνεθυμήθη· 8) ἐκέλευσεν εἰπεῖν ποῦ καὶ ἐπλήγη·
9) πολίτης προδότης καὶ τοὺς οὐχ ἄπαξ ἀπολωλέναι δίκαιος· 10)
δοκεῖ μοι τὰ τῶν ἀνδρῶν σώματα ταῦτα πάσχειν, ὥσπερ καὶ τὰ
τῶν ἐν τῇ γῇ φυομένων· 11) παιδεύσεως οὕτε ἀνθρώποις οὕτε
θεοῖς τιμιώτερον οὕτε ἔστιν οὕτε ποτέ ἔσται· 12) μήτε γέλωτα προ-
πετῇ τινι, μήτε λόγον μετὰ θράσους ἀποδέχουν· 13) οὕτ' ἂν
διελθεῖν ἀκριβῶς δύνατο, πρός τε τὸ παρὸν ἵσως ἀν ἐνοχλή-
σειν· 14) ἡλίκα γ' ἔστι τὰ διάφορα οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἥγουσ-
μαν· 15) οὐ σοὶ μόνον λοιδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί· 16) ἡ γῇ
οὐδὲ ὅπως τινὰ καρπὸν ἥγεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄδωρο ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνι-
αυτῷ ἐκ τῶν φρεάτων ἐπέλιπε· 17) οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου ὁ

λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ τὰχατικά πολλαχεῖν δυνάμεθα· 18) μὴ διεθεός, ἀλλὰ καὶ καθηρώποι ἀγκυροί οὐ φιλοῦσι τοὺς ἀπιστοῦντας.

(ἀπλοῦν) 1) δστις οὔτε νὰ ἐρυθριᾶ γνωρίζῃ οὔτε νὰ φοβήται, τὰ πρῶτα τῆς ἀναιδείας ἔχει· 2) εἰς σᾶς τοιούτον κανέν οὔτε ὑπῆρχεν οὔτε νὰ ὑπάρξῃ¹ τοῦ λαιποῦ εὐχομαι· 3) μὴ ὅλα ἄκουε μήτε ὅλα μάνθανε· 4) δὲν θὰ διώξω αὐτούς οὔτε κανεὶς θὰ εἴπη δτι ἐγὼ τοὺς κακοποιῶ· 5) τὴν ὕδριν δὲν στέργουσιν οὔτε οἱ θεοί· 6) οὔτω καταποιοῦμεν δημοκρατούμενοι ὥστε οὔτε νὰ ἀδικῶμεν οὔτε νὰ ἀδικώμεθα· 7) τούτων ὅχι μόνον κωλυταὶ δὲν θὰ γίνητε, ἀλλὰ καὶ δύναμιν νὰ προσλάθωσι θὰ ἐπιτρέψητε· 8) ἐγὼ δχι μόνον ὑπὲρ ἄλλου, ἀλλ' οὔτε ὑπὲρ ἐμκυτοῦ δίκην ἰδιαιτέρων δὲν ἔχω ὑπερασπισθῆ².

77. Ἀντιθετικοὶ καὶ διαζευκτικοὶ οὐνδεδμοι.

1) ἔργα μὲν νεωτέρων, βουλαὶ δὲ τῶν γεραῖτέρων κράτος ἔχουσι· 2) πολλὴν καὶ μεγάλην, μᾶλλον δὲ πᾶσαν δύναμιν ἔχει ὁ ἔρως· 3) ἦ δὲ αἰσχύνην ἡμῖν φέρει, ταῦτα δὲ κατὰ χώρων μένει· 4) οὐχ ὑπέμεινα, ἀλλ' ἔφυγον· 5) πάνυ μὲν οὐκ ἥθελεν, δμως δ' ἡναγκασθη· 6) λειπούσι δὴ καὶ τὸν λόφον οἱ ἴππεις· οὐ μέντοι ἔτι ἀθρόοι, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλοθεν· 7) ίκκνὰ μὲν καὶ ταῦτα οὐ μὴν ἀλλ' ἔτι βούλουμαι τῆς στήλης ἀκοῦσαι τῆς περὶ τῶν προδοτῶν· 8) χρῶ τοῖς εἰρημένοις ἢ ζήτει βελτίω τούτων· 9) πῶς δὲν τις τοῖς τοιούτοις ἢ παραιῶν ἢ διδάσκων ἢ κεήσιμόν τι λέγων ἀρέσεις· 10) δίκαιον, εἰτ' ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον τὸ ἄρχειν, πάντας αὐτοῦ μετέχειν· 11) δ ἀγαθὸς ἀνὴρ εὐδικίων ἐστί, ἐάν τε μέγας καὶ ἴσχυρός, ἐάν τε σμικρὸς καὶ ἀσθενής· 12) ἐλεύθερον εἶναι ἐγὼ μὲν οἶμαι ἀντάξιον εἶναι τῶν πάντων ἡχοημάτων· 13) καὶ θηγήτκους· δμως πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὔσχήμως πεσεῖν.

78. Ο γάρ καὶ οἱ δυμπεραδματικοὶ δύνδεδμοι.

1) πολλὰς δὲν εῦροις μηχανάς, γυνὴ γάρ εἰ· 2) παραπλήσιον πρᾶγμ' ἐστι γῆρας καὶ γάμος· τυχεῖν γάρ αὐτῶν ἀμφοτέρων σπουδά-

1) εὔκτική· 2) λέγειν·

ζομεν, δέταν δὲ τύχωμεν λυπούμεθα· 3) φέρε δὴ, ἔητορικῆς γάρ φῆς ἐπιστήμων εἴναι, ή ὁπτορικὴ περὶ τί τῶν ὄντων τυγχανεις οὖσαι; 4) τὸ γε φιλομυχθὲς καὶ φιλόσοφον ταῦτόν; ταυτὸν γάρ, ἔφη· 5) οἱ δὲ Κερκυραῖοι, ήν γάρ νῦξ, ἐφοβήθησαν μὴ πολέμιαι ὡσι· 6) πρῶτον μεν οὖν τοὺς παλαιοὺς κινδύνους δίειμι· Ἀμαζόνες μὲν γὰρ ήσαν "Αρεως θυγατέρες· 7) μέγιστον δὲ τεκμήριον εὐ γάρ μόνον ἥμας, αὐλάκα καὶ τὴν Λακεδαιμονίων πόλειν διέφθειρε· 8) καὶ γὰρ εἰ μυθώδης ὁ λόγος γέγονεν, ὅμως ὥρθηνται προστάκει· 9) τὸ δίκην διδόναι πάσχειν τι ἐστιν ή ποιεῖν; πάσχειν· οὐκοῦν ὑπό τινος ποιοῦντος; πῶς γάρ οὖ; ὑπό γε τοῦ κολαζοντος· δὲ δέ διδύως κολαζῶν δικαίως κολάζει; ναί; δίκαια ποιῶν ή οὖ; δίκαια· οὐκοῦν ὁ κολαζόμενος δίκην διδοὺς δίκαια πάσχει; φαίνεται· τὰ δὲ δίκαια που καλά ώμοιλόγηται; πάνυγε· τούτων ἀρα δ μὲν ποιεῖ καλά, δ δὲ πάργει; ναί· οὐκοῦν εἴπερ καλά, ἀγαθά; ἀνάγκη· ἀραδὸν πάσχει ὁ δίκην διδοὺς; ἔοικεν· φρελεῖται ἀρα· 10) ἐπιθύμεθα δτι τὸ πλεῖον ἐκ Δήλου ἀφιγμένον εἴη· παραγγείλαμεν οὖν ἀλλήλοις ἦκειν ώς πρωτείτατα εἰς τὸ εἰωθός· 11) ἔλεγόν τινες δτι κατίδοιεν στράτευμα· ἐδόκει δὴ τοῖς στρατηγοῖς διασκηνοῦν· 12) οὐκοῦν ἀποδέδεικται δτι ἀληθῆ ἔλεγετο· 13) τοιγαροῦν μονώτατα ἐπώνυμοι τῆς χώρας εἰσι· 14) εὐήθεις νέοι ὄντες οἱ ἐπιεικεῖς φαίνονται· τοιγάρτοι, ήν δ' ἐγώ, εὐ νέον ἀλλὰ γέροντα δεῖ τὸν ἀγαθὸν δικαστὴν εἶναι· 15) μάλ' εἰκότως εἰρηκας· Τοιγαροῦν μήπω λήξωμεν τῆς νομοθείας· 16) λέγε δὴ τι φῆς εἶναι τὸ δσιον; Λέγω τείνυν δτι τὸ δσιόν ἐστιν, ὅπερ ἐγώ νῦν ποιῶ· 17) ἐγώ εὖ οἶδ' δτι εὔζω τὰ νῦν πεπραγμένα καταπρυγθῆναι· ἔμοι τοίνυν αἰσχιον δοκεῖ τὸ ταῦτα νῦν μὴ κατασχεῖν ή τότε μὴ λαβεῖν· 18) δσα τῇ στρατιῷ ίκανὸν ἔξελόντες τὰλλα καλέσαντες τὸν Γωθρύαν· δτος αὐτῷ· οὗτος δὴ λαβόντες ἔκεινοι δσα ἔδει τὰλλα ἐδοσαν τῷ Γωθρύᾳ· 19) πρόσθεν οὐκ ἀνήρ ὅδ' ήν; ἐχθρός γε τῷδε τὰλδρὶ καὶ τανῦν ἔτι οὐκοῦν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν;

79. Πλάγιος λόγος.

"Εξηρτημέναι προτάσεις κρίσεως διὰ τοῦ δτι καὶ ώς καὶ πλάγιαι ἐρωτήσεις.

1) Ἡράκλειτος λέγει δτι πάντα ἕει καὶ οὐδὲν μένει· 2) οἱ Θαψυχηνοὶ ἔλεγον δτι οὐπώποθι· οὗτος ὁ ποταμὸς διαβατὸς γένοιτο·

3) (Λυκούρηδης) ἔλεγε πρὸς τοὺς Ἀρκάδας ὡς μόνοις αὐτοῖς πατέρες Πιελοπόννησος εἶη, πλεῖστον δὲ τῶν Ἑλληνικῶν φῦλον τὸ Ἀρκάδικὸν εἶη καὶ σώματα ἐγκρατέστατα ἔχοι· 4) ἦρετο εἴ τις ἐμοῦ εἶη σοφώτερος· 5) ἐτόλμακ λέγειν ὡς χρέα τε πάμπολλα ἐκτίτικε ὑπέρ ἐμοῦ καὶ ὡς πολλὰ τῶν ἐμῶν λάβοιεν· 6) ἔλεγεν ὅτι μόνοι τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖ συνεμάχοντο ἐν Πλαταιαῖς καὶ ὅτι ὕστερον οὐδέποτε στρατεύσαντο ἐπὶ βασιλέα· 7) ἔδουλεύετο ὅτι χρήσαιτο τῷ πράγματι· 8) ἡπόρησαν δῆμοι καθορμίσωνται· 9) Σωκράτης ἔλεγεν ὅτι ὁμοῖον ἄν τις διάπυρον ἀνθρακαὶ ἐπὶ τῇς γλώσσης κατάσχει ἢ λόγον ἀπόρρητον· 10) Μὴ σκόπει τί ἄν σε μάλιστα εὑφραίνειν, ἀλλὰ πῶς ἄν βελτίων τὴν ψυχὴν γένοιο· 11) ὁρῶ σε ἀποροῦντα ποίαν ὄδὸν ἐπὶ τὸν βίον τράπη.

80. Ἀπαρέμφατον ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ καὶ ὑποτελής πρότασις τοῦ εὐθέος λόγου.

1) ὁ Κῦρος λέγεται γενέσθαι Καμβύσου· 2) Κλέων ἔφη ἐντὸς ἡμερῶν εἰκοσιν ἢ ἀξεῖν Λακεδαιμονίους ζῶντας ἢ αὐτοῦ δποκτενεῖν· 3) φησὶν αὐτὸς αἴτιος γεγενῆσθαι· 4) τοὺς Ἀθηναίους ἥπτιζεν ἵσως ἀν ἐπεξειλθεῖν καὶ τὴν γῆν οὐ κἄν περιειδεῖν τμηθῆναι· 5) ἔλεγεν ὅτι ἔτοιμος εἶη ἡγεῖσθαι αὐτοῖς εἰς τὸ Δέλτα καλούμενον, ἔνθα πολλὰ καὶ ἀγαθὰ λήψουντο· 6) ἀλλοις ἀνέστη ἐπιδεικνὺς ὡς εὕηθες εἶη ἡγεμόνα αἰτεῖν, φοι λυμαίνομεθα τὴν πρᾶξιν· 7) Διονύσιος ἔλεγεν ὅτι δυστυχεστάτων ἐκείνων εἴημεν στρατείαν ἐστρατευμένου, ἐν ἢ πολλοῖ ήμῶν ἀπέθανον· 8) ἡπείλουν αὐτῷ δὲτι εἰ λήψονται δποδιδρίσκοντα τὴν δίκην ἐπιθησοιεν· 9) παρήγγειλαν, ἐπειδὴ δειπνήσειαν, συτκεικταμένους πάντας ἀναπαύεσθαι καὶ ἐπεσθαι, ἡνίκ' ἄν τις παραγγέλῃ· 10) ὁ Κλεανδρος εἶπεν ὅτι Δέξιππον οὐκ ἐπαινοίη, εἰ ταῦτα πεποιηκάς εἶη· 11) Εὔαγρος ἡγεῖτο, εἰ καλῶς τὴν αὐτοῦ φρόνησιν παρασκευάσειε, καλῶς αὐτῷ καὶ τὴν βασιλείαν εἴξειν· 12) ἡδέως ἄν πυθοίμην τίν' ἄν γνώμην περὶ ἐμοῦ εἴχετε, εἰμὴ ἐτειηράρχησα.

81. Τρέψον ἐν τοῖς ἔξι τὸν εὐθὺν λόγον εἰς πλάγιον.

1) "Ανυτος ἐγράψατο : Σωκράτης ἔξιώς ἐστι θανάτου τῇ πόλει,

2) οἱ προπεμφθέντες σκοποὶ ἔλεγον ; οὐχ ἵππεῖς εἰσιν, ἀλλ᾽ ὑποζύγια νέμεται. 3) Ἡρακλῆς ἡπόρει : ποίαν ὄδὸν τράπωμαι; 4) ἐπυνθάνοντο οἱ Ἀρκάδες τῶν περὶ Εὔνοφῶντα: τί τὰ πυρὰ κατέσβέσατε; 5) ἡγώτης τοὺς προφύλακας: ποῦ ἂν ἴδοιμι Πρόξενον ἢ Κλέαρχον; 6) Κῦρος ἥρετο: τί τὸ σύνθημά ἔστι; 7) Λυκομήδης ἔλεγεν : μόνοις τοῖς Ἀρκάσι Πελοπόννησος πατρὶς ἔστι μόνοι γὰρ αὐτόχθονες ἐν αὐτῇ οἰκοῦσι; 8) ἡρόμην: εἰσὶ τινες μάρτυρες, ὅντες ἐγνατίον ἀπέδοτε; 9) ὁ Κῦρος ἀπεκρίνατο: ἀκούω Ἀθροούμαν ἔχθρὸν ἄρδρα ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἴναι πρὸς τοῦτον οὖν βούλομαι ἐλθεῖν. 10) ἐγώ φημι: ταῦτα φλυαρίαι εἰσί. 11) χρὴ ἐρωτᾶν Κῦρον· τί βούλει ἡμῖν χρῆσθαι; 12) ἀγγάγαντες τοὺς ἀνθρώπους ἥλεγχον: ἵστε τινὰ ἄλλην ὄδὸν ἢ τὴν φαρεράν; ὁ μὲν οὖν ἔτερος ἔφη· οὐκ οἰδα. 13) ἐπειδὴ οὐδὲν ὠφέλιμον ἔλεγεν, ὅρῶντος τοῦ ἐτέρου κατεσφάγη· ὁ δὲ λοιπὸς ἔλεξεν: οὗτος μὲν οὐ φησι διὰ ταῦτα εἰδέναι, ὅτι αὐτῷ τυγχάνει θυγάτηρ ἐκεῖ παρ', διὸδὶ ἐκδεδομένῃ· ἐγὼ δὲ ἡγήσομαι δυνατὴν καὶ ὑποζυγίοις πορεύεσθαι ὄδόν· ἐρωτώμενος δέ· ἔστι τι ἐν αὐτῇ δυσπάριτον χωρίον; ἔφη· ἔστιν ἄκρον, δὲ ἐάν μή τις προκαταλάβῃ, ἀδύνατον ἔσται παρελθεῖν· ὁ Θεόγνις καὶ ὁ Πείστων ἔλεγον ἐνώπιον τῶν τριάκοντα: εἰσὶ τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστῃ οὖν ἔστι πρόφασις τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔογε φρεγατίζεοθαί. 15) ἐγώ Πείστωνα μὲν ἡρώτων: βούλει με σῶσαι χρήματα λαβέων; ὁ δ' ἔφασκε πολλά ἔστι; εἰπον οὖν: τάλαντον δρυγρίου ἔτοιμός εἴμι δοῦναι· ὁ δ' ὠμολόγησε: ποιήσω ταῦτα. 16) Μηλόδιος καὶ Μνησιθείδης ἥροντο ἡμᾶς: ποῦ βαδίζετε; 17) Ἀριαῖος εἶπεν κύτοις· ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιμείναμι ἀν ἡμᾶς, εἰ μέλλετε ἡκειν, τῇ δ' ἄλλῃ ἀπέρχομαι ἐπ' Ιωνίας, διθεν περ ἥλθον. 18) ἐλέχθη: οἱ Πελοποννήσοι φάρμακα ἐμβεβλήκασιν εἰς τὰ φρέατα. 19) ἡτιάσατο με 'Ανδρωτίων· ἀπέκτονας τὸν σεαυτοῦ πατέρα. 20) Κῦρος ἐπηρώτα τὸν Τιγράνην: ποῖά ἔστι τῶν δρέων, ὅποθεν οἱ Χαλδαῖοι καταθέοντες ληίζονται; 21) Κῦρος ὑπέσχετο τοῖς Μιλησίοις φυγάσιν· ἐάν καλῶς καταπράξω, ἐφ' ἂ σιρατεύομαι, οὐ πρόσθεν παύσομαι, ποὶν ἂν ὑμᾶς καταγάγω οἴκαδε.

82. Αἰνιολογικαὶ προτάσεις.

- 1) οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον ἡττασθεῖ διι τι πολὺ ἐνίκων. 2) ἐπειδὴ οὐκ ἐθέλεις καὶ ἐμοὶ τις δσχολία ἔστι καὶ οὐκ ἂν οἴος τ' εἴην τοις πα-

ρχμεῖναι ἀποτείνοντι μακρούς λόγους, ἀπειμι· 3) διε ταῦθ' οὐιως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· 4) δημοδόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις· 5) ποὺς ταῦτα κρύπτε μηδέν, ὡς ὁ πανθ' ὅρῶν καὶ πάντ' ἀκούων πάντας ἀναπτύσσει χρόνος· 6) οὐκ ἡσχύνθη εἰ τοιοῦτον κακὸν ἐποίει· 7) οἱ Σπαρτιᾶται Εἵνοιφῶντι ἐνεκάλουν διτι οὐκ εἶχον τὸν μισθόν· 8) οἱ Ἀγηναῖοι ἐνόμισαν λελύσθαι τὰς σπονδάς, διότι εἰς κεῖρας ἥλθον· 9) οἱ Ἑλληνες ἐθκύμαζον διτι οὐδαμοῦ Κῦρος φαίνοιτο.

83. Τελικαὶ προτάθεις.

1) Μένων ὁ Θετταλὸς δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν ἀρχειν, διπος πλοίω λαμβάνον· 2) φίλος τε ἔβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστον δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ διδοίη δίκην· 3) Μὴ σπεῦδε πλουτεῖν μὴ ταχὺ πένης γέρῃ· 4) ἐὰν τίς σοι κάμνῃ τῶν οἰκετῶν, παρακαλεῖς ἰατρούς, διπος μὴ δποθάγη· 5) παρανῆσχον φρυκτούς πολλούς, διπος ἀσαφῆ τὰ σημεῖα τῆς φρυκτωρίας ἢ καὶ μὴ βοηθοῖεν· 6) τὰς ἀρετὰς ἐπιτηδεύομεν οὐχ ἵνα τῶν ἄλλων ἔλαττον ἔχωμεν, ἀλλ' διπος ἀν μετὰ πλείστων ἀγαθῶν τὸν βίον διάγωμεν· 7) τοιούτους ἡμεῖς παρακλαβόντες ἐφυλάττομεν ἂν, ἵνα μηδεὶς αὐτοὺς διέφθειρε· 8) τὸν ποιμένα ἐπιμελεῖσθαι δεῖ διπος σῶαι τε ἔσονται αἱ οἰες καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἔξουσι· 9) δέδοικα μὴ οὐκ ἔχω ικανούς, οἵς δᾶ.

84.

1) μελέτα περὶ καλῶν ἐπιτηδευμάτων νὰ λέγης, διὰ νὰ συνηθίσης¹ νὰ ἔχῃς φρονήματα² ὅμοια μὲ τὰ εἰρημένα· 2) ὁ Κῦρος (ἔστειλε καὶ) προσεκάλεσε τὰς ναῦς, διὰ νὰ δποβιβάσῃ ὄπλίτας· 3) ὁ Τισαφέρνης δικινοεῖται νὰ διακλύσῃ τὴν γέφυραν, διὰ νὰ μὴ διαβῆτε· 4) τοῦτο ἐδῶ τὸ σκιάδιον κρότει ὑπεράγω μου,¹ διὰ νὰ μὴ μὲ βλέπωσιν οἱ θεοί· 5) μὴ φθάνεις τοὺς εὐτυχοῦντας² διὰ νὰ μὴ φανῆς³ διτι εἶναι κακός· 6) εἴθε νὰ ἥστο φρονιμώτερος, διὰ νὰ μὴ ἔλεγες τοιαῦτα· 7) διὰ νὰ μὴ δώσῃ δίκην, τὴν πόλιν ἔχθραν εἰς τὴν πόλιν ἔχει κάρει.

1) ἔτιζεσθαι· 2) φρονεῖν· 3) μεταπέμπεσθαι·

1) ὑπερέγειν· 2) δοτεῖκή· 3) δοκεῖν.

8) εἰθε τὰ πράγματα νὰ εἶχον φωνήν, διὰ τὸ ήπαν τίποτε οἱ δεινοὶ εἰς τὸ λέγειν· 9) οἱ Κορίνθιοι ἐιήσαντον εἰς τὴν Σπάρτην, ὅπως γίνῃ ὁ πόλεμος κατὰ τῶν Ἀθηναίων· 10) φιλεῖται μήπως πάθη τὰ ἔσχατα.

83. Προτάσεις ἀκολουθίας.

1) νυκτερεύοντων δὲ αὐτῶν ἐνταῦθα ἐπιπίπτει χιῶν ἀελετος,
ώστε ἀπέκρυψε καὶ τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ἀνθρώπους· 2) παθῶν ἀντέ-
δρων, ὃστις, εἰ φρονῶν ἔδρων, οὐδὲ ἀν ὀδὸν γνόμην κακός· 3) πλοῖα
ἥμην πάρεστιν, ὡστε, Ἐπηρεασθε, ἐξαίφρης ἀν ἐπιπέσοιτε· 4)
οὐδεὶς πώποτε εἰς τοσοῦτον διανδρίας ἀφίκετο ὡστε τοιοῦτόν τι τολ-
μῆσαι ποιεῖν· 5) οἱ Αἰγύπτιοι τὰς ἀσπίδας μείζους ἔχουσιν ή ὡστε
ποιεῖν τι καὶ δρᾶν· 6) ξυμμαχίαν ἐποιήσαντο ἐπὶ τοῖς δε, ὡστε μήτε
Ἀμφρακιώτας στρατεύειν ἐπὶ Ηελοποννησίους μήτε Ἀκραντας ἐπ'
Ἀθηναίους· 7) Ἀλλά μοι δοκεῖ τοσοῦτον χωρίον κατασχεῖν, ὅσον
ἔξω τοὺς ἔσχατους λόγους γενέσθαι τῶν πολεμίων κεράτων.

86.

1) ὁ Ξέξης; ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀσίας ἥλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ
χιλίας δικονομίας νοῦς, τοῦ δὲ πεζικοῦ στρατοῦ τόσον ἀπειρον τὸ πλῆ-
θος; ὡδήγει, ¹ ὡστε καὶ τὰ ἔθνη, τὰ ὄπεις μαζί του ἀκολούθησαν
δύταροιν ἥθελεν εἶναι νὰ ἀριθμῇ ² τις· 2) πρὸς ὅλους τοὺς μετὰ τοῦ
Δημητρίεν; γῆνεται συνθήκη ³ ὑπὸ τῶν Συρακοσίων ἐπὶ τῷ δρόῳ τὰ
παραδόσωσι τὰ ὅπλα καὶ νὰ μὴ φονευθῇ κανεὶς· 3) ζηλεύω τοὺς; οὐ-
οὺς; τῶν ἀποθηκόντων, διότι εἶνε τεώτεροι ή ὡστε νὰ γιωργίωσι ⁴ ποί-
οι; πατέρους; ἔχουσι στερηθῆν· 4) ἐγὼ γνωρίζω ὅτι οὐδόλως ἔχω ἀδι-
κήσει τούτο· ὡστε δέ; λέγη ὅτι θέλειν· 5) πρέπει οἱ οὐλακες νὰ δέ-
χωνται περὸς τῶν ἄλλων πολιτῶν μισθὸν διὰ τὴν φρούρησιν ⁵ τόσον,
ώστε μήτε τὰ περισσεύη εἰς αὐτούς, μήτε νὰ εἶνε ἐλλιπής. ⁶ 6) ή Ἀτ-
τικὴ εἶνε ἐκ φύσεως ⁸ τοιαύτη, ὡστε πλείστας προσόδους νὰ παρέχῃ·
7) οὗτος εἶνε ὁ συκοφαντῶν, ὡστε οὐδέν τοιοῦτον δικαίως ἥθελετε ἀπο-
δέχεσθαι· 8) ἐγὼ τοιοῦτον εἰς τὰς συμφιλίας τῆς πόλεως παρέσχον

1) ἄγειν· 2) καταλέγειν· 3) ὁμολογία· 4) εἰδέναι· 5) φυλική· 6) περιεῖναι.
7) ἐνδέειν· 8) περικέναι·

τὸν ἔχυτόν μου, ὥστε, ἐὰν δλοι εἶχον τὴν αὐτὴν γνώμην μὲς ὅμε,
κανεὶς ἐξ ὑμῶν δὲν ἥθελε πάθει τίποτε.

87. Τυποθετικοὶ λόγοι.

1) εἰ φιλεῖς με, μῆτερ, μὴ λέγε ἐφ' ἔκάστω τὸ γένος· 2) Κλέαρχος εἰ παρὰ τὸν δροκούς ἔλυε τὰς σπονδάς, ἔχει τὴν δίκην· 3) εἰ θέλεις, δίδαξον· 4) εἰ δοκεῖ, πλέωμεν· 5) πολλὴ ἀν τις εὐδαιμονία εἴη περὶ τοὺς νέους, εἰ εἰς μὲν μόνος αὐτοὺς διαφθείρει, οἱ δ' ἄλλοι ὡφελοῦσιν· 6) χάριν εἰσομαι, ἐὰν ἀκούητε· 7) ἐὰν ἔτι μίαν μάχην Ρωμίδιος τυκήσωμεν, ἀπολούμεθα· 8) ἀν γλαῦξ ἀνακράγῃ, δεδοίκαμεν· 9) ήν ἔγγυς ἔλθη θάνατος, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν· 10) εἰ τις αὐτῷ περὶ τοὺς ἀντιλέγοι, ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν ἐπανῆγεν ἀν πάντα τὸν λόγον· 11) ἐπιλίποι ἀν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος, εἰ πάσας τὰς ἐκείνου πράξεις καταριθμησάμεθα· 12) εἰ τὸ ἔχειν οὕτως ὡς τὸ λαμβάνειν ἡδὺ ἦν, πολὺ ἀν διέφερον εὐδαιμονίας οἱ πλούσιοι τῶν πενήτων· 13) οὐκ ἀν ἐποίησεν Ἀγχίσιας ταῦτα, εἰ μὴ ἔγώ ἐκέλευσα· 14) εἰ οἱ ἄλλοι ἥθελον τοιοῦτοι εἶναι, δρυθή ἀν ἡμῶν ἡ πόλις ἦν καὶ οὐκ ἀν ἔπεισε τοιοῦτον πτῶμα· 15) παραπλήσιοι οἱ τοιοῦτοι πάσχουσιν, ὥσπερ ἀν εἰ τις ἵππον κτίσατο καλὸν κακῶς ἱππεύειν ἐπιστάμενος· 16) εἰ μὲν ἔγώ ὑμᾶς ἴκανῶς διδάσκω οἵους δεῖ πρὸς ἀλλήλους εἶναι· εἰ δὲ μὴ καὶ παρὰ τῶν προγεγενημένων μανθάνετε². 17) δοτις ὑπέχει χρυσίφ τὴν χεῖρα, καὶ μὴ φῆ, πονηρὰ βούλεται· 18) εἴπερ τυρὴς καὶ ἄλλοι ἀξιότεροι νομίζομεν εἶναι τοις πέλας ψύγον ἐπενεγκεῖν· 19) δὲ μὲν οὖν παρῶν κακός, εἴπερ ποτέ, πολλῆς φροντίδος καὶ βουλῆς δεῖται.

88.

1) ἀν σήμερον εἴραι ἀποθαμένος, καὶ αὔριον θὰ εἴνε ἀποθημένος· 2) ἀν ὑπάρχωσι θεοί, ὑπάρχουσι καὶ ἔργα θεῶν· 3) θὰ ἔλθω πρὸς σὲ αὔριον. ἀν θέλῃ ὁ θεός· 4) εὐλαβοῦ τὰς δικαιολήξ, καὶ ἀν (καὶ δοάκις) εἴνε ψευδεῖς· 5) ὁ Κῦρος ἀν (όστις) τινὰ ἔβλεπεν ὅτι ἦτο¹ δεινὸς οἰκουμένος, ποτὲ δὲν ἀφῆσει, ἀλλὰ πάντοτε ἔδιδε προσέτι². 6) ἐὰν δλοι ἥθελομεν μαμηθῆ τὴν ἀργίαν καὶ τὴν πλεονεξίαν τῶν Δικαιοιμονίων, δλοι ἥθελομεν χαθῆ³ 7) ἀν εἴνε, καθὼς βέβηκε³ εἰνε,

1) μετοχή· 2) προτοιδόναι· 3) ὥσπερ οὖν.

Θεός ἡ θεῖόν τι ὁ "Ἐρως, δὲν δύγαται μὰ εἶνε κακόν· 8) ἐὰν ἡ ἀρετὴ ἦτο ἄλλο τι παρὰ ἐπιστήμη, σαφῶς δὲν θὰ ἦτο διδακτόν· 9) ἐάν τις ἥθελε σᾶς ἐρωτήσει ποῦν ἐκ τῶν δύο, ἐνδοξοτέρω σᾶς φαίνεται⁴ ἡ πόλις ὅτι εἶναι ἐπὶ τῶν σημερινῶν καιρῶν ἢ ἐπὶ τῶν προγόνων, ὅλοι ἥθελετε δμολογήσει ὅτι ἐπὶ τῶν προγόνων· 10) ἐὰν διέτατον⁵ νὰ συμπλέωμεν, θὰ ἔλυοτο αἱ σπονδαί· 11) ἐὰν μὲν ἑκουσίως⁶ πείθηται ἄλλως διορθώνουσιν⁷ αὐτὸν μὲν ἀπειλάς καὶ μὲ ξύλον·⁸ 12) πρέπει νὰ κάμης ταῦτα, εἴτε θέλεις εἴτε δχι· 13) συμφέρει εἰς σᾶς ὅπερ πάντα ἄλλον τὸ τικᾶν.

89. Ἀναφορικαὶ προτάσεις.

1) Κῦρος ἤρξε Βακτρίων καὶ Ἰνδῶν καὶ Κιλίκων καὶ ἄλλων δὲ πομπόλλων ἔθνῶν, ὃν οὖδ' ἂν τὰ δινόματα ἔχοι τις εἰπεῖν· 2) οὐκ εῖστιν οὐδεὶς ὅστις οὐχ αὐτὸν φιλεῖ· 3) ἔλεγον ὅτι ἥκοιεν ἡγεμόνας ἔχοντες, οἷς αὐτούς, ἐὰν σπονδαί γένωνται, ἀξονσιν ἔιθεν ἔξουσι τὰ ἐπιτήδεια· 4) τῶν Ἑλλήνων εἰ μὴ ἔτυχον ἐν ταῖς τάξεσιν ὄντες, εἰς τὰς τάξεις ἔθεον· 5) ἀνὴρ δικαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν, ἀλλ᾽ ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος μὴ βούλεται· 6) οὓς ἂν βούλῃ ποιῆσασθαι φίλους ἀγαθόν τι λέγε περὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀπαγγέλλοντας· 7) νέος ἀπόλυται ὅν τιν' ἂν φιλῇ θεός· πολλὴ ἡνὶ ἀφθονία τῷ Κύρῳ τῶν θελόντων κινδυνεύειν, διον τις οἴειτο Κῦρον αἰσθήσεσθαι· 9) πολλάκις καὶ διον μέλλει ἀριστοποιεῖσθαι τὸ στράτευμα, ἐπεκνήγαγεν ἂν τὸ κέρας· 10) πονηρός ἐστι προστάτης, δοτις τοῦ παρόντος χρόνου ἐπιμελεῖται, ἀλλὰ μὴ καὶ τοῦ μέλλοντος προορεῖται· 11) διῷ σεφία μὴ προσείη ὡν ἂν εὐδαιμών ποτὲ γένοιτο· 12) ἡ τις μὴ προσεδόκησε, οὐδὲ φυλάξκεσθαι ἔγκωρετ.

90.

1) ἔτυχεν ἡ πρύμνη νὰ εἶνε ἐστεμμένη τοῦ πλοίου, τὸ διπλῶν πλοίον εἰς Δῆλον οἱ Ἀθηναῖοι πέμπουσσεν· 2) δὲν εἶνε εὔκολον¹ νὰ

· 1) ἰσχεῖν· 5) κελεύειν· 6) ἔχων· 7) εὐθύνειν· 8) πληγαῖ.

εῦρη τις ἔργον, διὰ τὸ δποῖον δὲν ἥθελε κατηγορηθῆ^γ. 2) ἡ μήτηρ εἶνε εἰς τὴν οἰκίαν, τὴν δποίαν σὺ μὴ φοβηθῆ^ς. 4) ὅλαι σχεδὸν αἱ πόλεις τῆς Πελοποννήσου ἔστειλαν εἰς τὴν Σπάρτην πρέσβεις, οἵτινες νὰ πείσωσι τοὺς Λακεδαιμονίους νὰ ἀναλάβωσι³ τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ἀθηναίων. 5) πολλοὶ ἐμακάριζον τοὺς γονεῖς του, διότι τοιαῦτα τέκνα εἶχε⁶. 6) τίς εἶνε τόσον δυστυχής, δστις θὰ θελήσῃ τὴν πατρίδα χάριν μικροῦ κέρδους νὰ ἀφήσῃ νὰ χαθῇ⁴? 7) δσον μεγαλύτερα εἰς τοῦτον δωρήσῃς, τόσον μεγαλύτερον ὑπὸ τούτου καλὰ θὰ πάθῃς⁵. 8) δπον ἀν εἰσαι, θὰ σὲ ἵδη ὁ Θεός, ἀν πρᾶξης τι κακόν⁶. 9) ἥθελον διστάξει⁵ νὰ ἐμβεβίνω εἰς τὰ πλοῖα, τὰ δποῖα ἥθελε δώσει δ⁶ Κῦρος. 10) αἱ φάλαγγες, ἀφ' οὗ ὑφάνωσι⁶ λεπτὰ χράχνια, ὅ, τι ἐδῶ πέσῃ, τοῦτο ὡς τροφὴν μεταχειρίζονται. 11) τοὺς νεκροὺς ἔθεψκν δπον ἀκριβῶς⁷ ἔπεσον. δποιους δὲ δὲν εὔρισκον, κενοτάφιον εἰς αὐτοὺς ἔκαμψαν μέγα. 12) δστις δὲν εἶνε αὐτάρκης, ἐν φερετοῖς πολυεξαδος,⁸ ἀλλὰ πάντοτε ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ ἐν φλαμβάνει δὲν δύναται νὰ ἀποδίδῃ, δὲν τοι φάνεται καὶ οὕτος δτι εἶνε δύσκολος φίλος;

91. Χρονικαὶ προτάσεις.

- 1) ἡνίκα δείλη ἐγένετο, ἐφάνη κονιορτὸς ὕσπερ νεφέλη λευκή· ὅτε — δ' ἐγγύτερον ἐγίγνοντο, τάχα δὴ καὶ χαλκός τις ἥστραπτε, καὶ αἱ λόγγιαι καὶ αἱ τάξεις καταφανεῖς ἐγίγνοντο. 2) οὕπω πολλαὶ ἡμέραι, ἀφ' οὗ ἀντιτάξαμενοι τούτοις πολλαπλασίους ἡμῶν αὐτῶν ἐνικᾶτε σὺν τοῖς θεοῖς. 3) τότε τὰς γυναικας δεδιέναι μάλιστα δεῖ, ὅταν τι περιπλάτιωσι τοῖς χρυσοῖς λόγοις. 4) ἦν με καταλίπης ἐνταῦθι καὶ μάθω ἱππεύειν, ὅταν μὲν ἐν Πέρσαις ὁ, οἷμαί σοι ἐκείνους τοὺς ἀγκθούς τὰ πεζικὰ ἁρδίως νικήσειν, ὅταν δὲ εἰς Μήδους ἐλθω. ἐνθάδε πειράσομαι τῷ πάππῳ συμμαχεῖν. 5) τῷ Οἰνόῃ φρονοῦσι⁹ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, δπότε πόλεμος καταλάβοι¹⁰. 6) ἐπεὶ τοῦτο γένοιτο, ξεκούνται οἱ στερόμενοι ὡς ἡδικημένοι. 7) περιμένετε ἔστι ἀν ἐλθω.

1) ἡδίνον. 2) αἰτίαν ἔχει. 3) αἴρεσθαι. 4) προΐεσθαι. 5) ὀκνεῖν. 6) μετοχή. 7) περ. 8) δαπανηρός.

8) πολλοὶ ἔθετοι ἀποθήτουσι πρότερον πρὸν δῆλοι γίγνεσθαι οἷς
ἡταν· 9) παυητὴ; οὐ πρότερον οἶδε; τε ποιεῖν, πρὸν ἀν ἔνθεος γένηται.
10) οὐδὲν ὅρνεος ἔδει, ὅταν πεινῇ ἡ φύγῃ ἡ τινα ἄλλην λύπην λυ-
πῆται· 11) οἱ Πέρσαι οὐ διηλλάζτοντο τοῖς ἀποστάσις, πρὸν κύριοι
γένουντο τῶν σωμάτων.

92.

1) ἀφ' οὗ ἡ Μακεδάνη ἥτοι μάζετο¹ νὰ ἀπέλθῃ, τὴν παρεκάλει²
οἱ Ἀστυάχης νὰ ἀφῆται³ τὸ Κῦρον· 2) ὅτε εὔτυχεῖς πρὸ πάντων, μὴ
μεγκλοφέρονται· 3) ἀφ' οὗ αἱ ἐπιθυμίαι χαλαρωθῶσι⁴, τοτε εἴμεθα
ἀπηλλαχμένοις πολλῶν καὶ μακινομένων δεσποτῶν· 4) ἀφ' οὗ τυμ-
φευθῆς, οὐδὲ τοῦ ἔχυτοῦ σου εἶναι δυνατὸν⁵ νὰ εἰσαι κύριος· 5)
τότε κάλλιστα συλλογίζεται ἡ ψυχή, ὅταν κανέν εἴκετον δὲν τὴν
παραλυπῇ, μήτε ἀκοὴ μήτε ὅψις μήτε ἀλγηθῶν μήτε ἥδονή· 6)
τὸ τῶν τεττίγων γένος χωρὶς νὰ φργῇ⁶ καὶ χωρὶς νὰ πίῃ⁷ εύθὺς
τραχωδεῖ, ἔως ὅτου δποθάνῃ· 7) δὲν πρέπει νὰ ἀπέλθω ἀπ' ἑδῶ,
πρὸν τυμωρηθῶ⁸. 8) οἱ πολέμιοι δὲν ἐφρανέρωσαν πρότερον πρὸς
ἥμας τὸν πόλεμον, εἰ μὴ ἀφ' οὗ ἐνόμισαν⁹ ὅτι καλῶς τὰ ἴδια των
ἔχουσι παρασκευασθῆ· 9) ἀναβκίνει ὁ Χειρίσοφος ἐπάνω εἰς τὸ ὅρος,
πρὸν λάβῃ εἰδῆσιν¹⁰ κανεῖς ἐκ τῶν πολεμίων· 10) βεβαίως¹¹ δυσκό-
λως ἥθελον πείσει τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὅτε μηδὲ σᾶς δύναμαι νὰ
πείθω· 11) μὴ πρότερον δικάσῃς, πρὸν καὶ τῶν δύο τὸν λόγον ἀκού-
σης· 12) ὁ Κῦρος ἐθήρευεν, δσάκις ἥθελε νὰ γυμνάσῃ τὸν ἔχυτόν του
καὶ τοὺς ἵππους· 13) ὁ Δασθένης ὠνομάζετο φίλος τοῦ Φιλίππου,
ἔως ὅτου προέδωκε τὴν "Ολυνθον.

93. Η μετοχὴ (ἐπιθετ. καὶ κατηγορ.)

1) Ἀθηναῖοι οἱ πρότερον πορθοῦντες τὴν Βοιωτίαν φοβοῦνται
μὴ οἱ Βοιωτοὶ δηγώτωτε τὴν Ἀττικήν· 2) πρότερος ποτέρου φίλος¹²
γίνεται ὁ τιλῶν τοῦ φιλουμένου ἢ ὁ φιλούμενος τοῦ φιλοῦντος· 3)
Ξενοφῶν χωρίον ὠνεῖται τῷ θεῷ · ἔτυχε δὲ διαρρέων διὰ τοῦ χωρίου

1) πασαπευάζεσθαι· 2) δεῖσθαι· 3) καταλείπειν· 4) χαλᾶν· 5) ἔξεῖναι· 6)
ἄστος· 7) ἀποτος· 8) διδόναι δικῆν· 9) ἐκφαίνειν· 10) αἰσθάνεσθαι· 11) ἥπου-

ποταμίς Σελινοῦς; 4) ἐπὶ τὰ ἡμέρας ὅσα σπερ δέπορεύθησαν διὰ τῶν Κερδούχων, πάταξ μαχόμενοι διετέλεσαν 5) προκαταλάβωμεν τὰ ζύρι, δύπω; μὴ φθάσωσι μητε ὁ Κῦρος μήτε οἱ Κίλικες καταλαβόντες; 6) ἔλαθεν ἀποδράτη; καὶ ἀπεισώθη; 7) πόθεν ἂν ἐρθῶς δρεσαίμεθα ἀνδρας ἡγαθοὺς ἐπαινοῦντες; 8) η καὶ οὗτος οἰχεται θαράν; 9) Χειρίσοσος ἐτύγχανεν ἀπὸν ἐν κώμῃ τινί; 10) Σωκράτης οὐδὲν ζῆλο ποιῶν διαγεγένηται η διασκοπῶν τὰ τε δίκαια καὶ τὰ ἄδικα; 11) Ιλέαρχος ἐπιβουλεύων φανερός ἐγένετο; 12) αἱ γυναῖκες οὐκ ἦνει· χοντο τὸν οὐκπονὸν ὁρῶσαι; 13) Θεμιστοκλέα οὐκ ἀκούνεις ἀνδρας ἀγαθὸν γεγονότα; 14) Κλέαρχος ἐπὶ οὓς πολεμίους οὐκ ἥγεν· ἢδει γάρ τους στρατώτας ἀπειρηκότας καὶ ἀσίτους ὅντας; 15) ἥκουσα δὲ τοῦ Σιωκράτους καὶ περι οἰκονομίας τοιάδε διαλεγομένου; 16) Κῦρος ἥσθη τὸν ἐλαῖον Ἐλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον ἴδων; 17) παῦσαι ὁ μηνάριε, πολλάκις μοι λέγων τὸν αὐτὸν λόγον; 18) ὁρῶ τὸν πόλεμον ὑπὸν πολλῶν οὐκανταί τοις τοις γεγενημένον; 19) μὴ περύμενεν ὑβρισθῆσαν τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ καταφρονηθεῖσαν; 20) οὐδέντα οἴδα μισοῦντα τοὺς ἐπαινοῦντας; 21) αλέπτων ὅταν τις ἐμφράνως ἐφευρεθῇ. σιγῆν ἔνάγει; 22) σύντοτε πολλοὺς καὶ μεγάλους οἰκους, ὑπὸ τῶν κολασῶν των ἀναστάτων γεγενημένους; 22) ἕδιστον αὐτὸν ἔσαντιῷ συνιειδέναι μηδὲν ἐξημαρτηκότι.

94

1) τις ἡτο ἐκεῖνος ὁ δροῖος ἐβοήθησε τοὺς Βυζαντίους καὶ τοὺς ἔσωσε; 2) διαφέρει ἐκεῖνος ὁ δροῖος εἰνε γυμνασμένος ἀπὸ ἐκεῖνον δροῖος δὲν εἰνε γυμνασμένος; 3) πατήρ, ὁ δροῖος ἀπειλεῖ, δεν εἶχει μέγαν φόβον; 4) κήδεται τις μάλιστα τοῦτο, τὸ ὄποιον τυγχάνει νὰ λαγαπᾶ; 5) δστις εὐχαριστεῖται¹ νὰ λέγη πάντοτε, εἰνε ὀχληρὸς² εἰς τοὺς ἀκούντας χωρὶς νὰ τὸ καταλαμβάνῃ; 6) ὁ Ἀγαμέμνων ἐπαυσε τοὺς βαρβάρους νὰ ὑβρίζουν; 7) ἐγὼ ποτὲ δὲν θὰ παύσω νὰ μισῶ τὰς γυναῖκας; 8) πᾶς ἀνὴρ καὶ ἂν εἰνε δοῦλος εὐχαριστεῖται νὰ βλέπῃ τὸ φῶς; 9) μετενόσουν³, διότι δὲν ἐσηκώθησαν⁴ πρωτήτερα; 10) η ψυχὴ φαίνεται δι εἰνε ἀθένατος; 11) οἱ Ἐλληνες δὲν ἐγρά-

1) ἔδεσθαι; 2) βαρύς; 3) μεταμέλεσθαι; 4) ἀνίστασθαι.

ερῖσι διτὶ δὲ Κῦρος εἶχε φορευθῆ¹²⁾ 12) ὁ Θεὸς πολλάκις χαίρει τεῦχον μεν μικροὺς μεγάλους, τὰ κάμηρη τοὺς δὲ μεγάλους μικρούς¹³⁾ περὶ τῶν γραμμάτων δὲν ἐντρέπεσαι γὰ φροντίζης¹, πῶς νά σοι εἰνε ὅσον τὸ δυνατόν πλεῖστα; 14) ὁ Φίλιππος ἔχει ἐξελεγχθῆ διτὶ διλαχάριν τοῦ ἑαυτοῦ του κάμνει¹⁵⁾ 15) βιλέπω διτὶ κανεῖς ἐκ τῶν ἀνθρώπων δὲν διατελεῖ χνυμάρτητος¹⁶⁾ 16) πήδες τοὺς πολεμίους μεγαλοφρονέστεροι γίνονται ἐκεῖνοι οἱ ὄποιοι ἔχουσι τὴν συναίσθησιν² διτὶ εἴνε καλῶς ἡσκημένοι¹⁷⁾ 17) ἐγὼ μὲν εὐχαρίστησιν³ ἀκούω τὸν Σωκράτην τὰ διαλέγηται¹⁸⁾ οἱ ἀνθρώποι ἐνκαντίον οὐδενὸς μᾶλλον συνενδύνται⁴ ἢ ἐναντίον τουτῶν, τοὺς δποίους ἥθελον ἐννοήσει⁵ διτὶ ἐπιχειροῦν νὰ τοὺς ἔχουσι αἴσιωτιν⁶ 19) εἰς τοὺς καλῶς ἐρωτῶντας εὐχαριστοῦμαι τὰ ἀποκρίνωμαι.

95 (ἐπιρροματικῶς).

1) ὁ Θηροχμένης ἀμαστὰς ἔλεξεν ὥδε· 2) ἀπήντησα Φιλίππῳ⁸
Ἐπιότι ηδη⁹ 3) Τισσαφέρης ἐπιορκήσας κύτας μὲν πολεμίους τοὺς
θεούς ἐκτήσατο, τοῖς δὲ "Ελλησι συμμάχοις ἐποίησε· 4) Τισσαφέρ-⁸
νης πορεύεται ὡς βασιλέας ἵππεας ἔχων ὡς πεντακοσίους· 5) διὰ τί¹⁰
γιγνάσκων ὁ ἀνθρώπος τὰ κακὰ ἔτικακά ἔστιν, ὅμως κύτα ποιεῖ; ἥτιώμε-
νος ὑπὸ τῆς ηδονῆς· 6) οἵτις σὺ¹¹ Αλκηστιν ὑπὲρ Αδμήτου ἀποθινεῖν ἀν-
μὴν οἰομένην ἀθάνατον μνήμην ἀρετῆς πέρι ἔσυτῆς ἔσεσθι; 7) οἱ
ξύμμαχοι πρέσβεις ἐς Δικεδάίμονα ἐπεμψκν Λύσσανδρον αἰτήσοντας¹²
ἐπὶ τὰς ναῦς· 8) δέομκι νῦν δικροασάμενος διὰ τέλους τῆς ἀπολο-
λογίας, τότε ηδη ψηφίζεσθι τοῦθ¹³ ὅ, τι ἀν νῦν αὐτοῖς ἀριστον νο-
μίζητε εἰναι; 9) ὁ Κῦρος ἄμα προϊῶν ἐπεσκοπεῖτο εἴ τι δυνατὸν εἴη
τοὺς πολεμίους ἀσθενεστέρους ποιεῖν· 10) οὐκ ἀν ηλθον δεῦρο, νῦν¹⁴
μὴ κελευσάτων· 11) τριῶν θυρῶν οὖσῶν ἀπαστοι ἀνεψημέναι ἔτυ-
χον· 12) πάντα δόκει ποιεῖν ὡς μηδένα λήσων· 13) Ἀρχέλαος τὸν
θεῖον μεταπεμψάμενος, ξενίσας καὶ μεθύσας, ἐμβαλὼν εἰς ἀμαξῖν,
νύκτωρ ἔξαγαγὼν ἀπέσφαξε καὶ ηράντισε· 14) ὁ βάρβαρον τῷ με-¹⁵
γάλῳ στόλῳ ἐπι τῇν Ελλάδα δουλωσόμενος ηλθε· 15) ὑπὲρ μεγί-

1) ἐπιμελεῖσθαι· 2) συνειδέναι· 3) ἡδέως· 4) συνίστασθαι· 5) αἰσθάνεσθαι·
6) ἀργεῖν.

στων καὶ ακλάστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτησαν· 16) β
παρήγγειλεν αὐτοῖς συσκευάζεσθαι ὡς μάχης ἀσομένης· 17) δταν
ἀναγκασθῆ τις δυσὶν πακοῖν τὸ ἔτερον αἱρεῖσθαι, οὐδεὶς τὸ μεῖζον αἱ-
ρήσεται, ἔξδη τὸ ἔλαττον· 18) οἱ Συρακόσιοι παρεκελεύοντο κραυγῇ
οὐκ ὀλίγῃ γραμμενοι, ἀδύνατον δν ἐν νυκτὶ ἀλλῷ τῷ σημῆναι· 19)
ἀπεβλέψκετε πρὸς ἀλλήλους ὡς αὐτὸς μὲν ἔκαστος οὐ ποιήσων τὸ
δέξαν, τὸν δὲ πλησίον πράξοντα· 20) ταῦτα ἀφ' οὗ εἶπον, ἀπῆλθον.

96.

1) ὁ Θεμιστοκλῆς, ἀφ' οὗ ἐν ἔτος ἐκρατήθη¹, ἐδήλωσεν εἰς τὸν
Βασιλέα ἐκεῖνα διὰ τὰ ὄπινα εἰχεν ἔλθει· 2) ἀφ' οὗ ἐσηκώμην, τοι-
ουτοτρόπως ἐδῶ ἐπορευόμην· 3) ἐμάχοντο συγχρόνως², ἐν φῷ ἐπορεύ-
οντο· 4) εἰς μεγάλην ἔκτασιν³ ἦσαν τὰ ὑποζύγια, ἐπειδὴ ἐπορεύοντο
διὰ στενῆς τῆς ὁδοῦ· 5) ὁ Ἀρταξέρξης συλλαμβάνει τὸν Κῦρον διὰ
τὰ τὸν φοιτένη· 6) 'Ο Μεγάλαζος ἔρχεται εἰς τὴν' Ολυμπίαν διὰ
θεωρήση· 7) πολλὰ βλέπω προσβατα, τὰ ὄποια, ἐὰν ἥθελον ἐκδαρῇ
καὶ φονοκωμῆ⁴ εὐκόλως ἥθελον παρέχει τὴν διάβασιν· 8) πολλοὶ
νομίζουν ὅτι εἴνει σοφοί, ἐν φῷ δὲν εἴνει· 9) καὶ σύ, ἀν καὶ εἴσαι ταύ-
της τῆς ἡλικίας, δύνασαι νὰ γίνης καλύτερος· 10) ὁ Ξενοφῶν πα-
ρεκάλει αὐτούς.... καὶ τελευταῖον ἡγανάκτει· 11) ὁ Ἀρίστιππος
ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Κῦρον ἔως δισχιλίους μισθοφόρους καὶ τριῶν μη-
νῶν μισθοὺς μὲ τὴν ἴδεαν δι τοιουτορόπως ἥθελεν ὑπερτερήση τῶν
ἐναντίων· 12) δταν τὰ σώματα ἐκθηλύνωνται, καὶ αἱ ψυχαὶ πολὺ⁵
ἀσθενέστεραι γίνονται· 13) ὁ Ξενοφῶν, ἀφ' οὗ ἀνέγρωσε τὴν ἐπι-
στολήν, συμβουλεύεται τὸν Σωκράτην περὶ τῆς πορείας· 14) ταῦτα
πράττουσι μὲ τὴν ἴδεαν δι τοὺς ἄλλως δὲν ἥθελον γίνει ἀξιόλογοι· 15)
ταύτην τὴν χώραν ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς "Ἐλληνας νὰ τὴν διαρράσω-
σιν, ἐπειδὴ ἥτο πολεμία· 16) μή, ἐν φῷ τοὺς καλυτέρους εἴνει εὔκολον
νὰ ἐκλέξῃς φίλους, τοὺς χειροτέρους λαβῆς· 17) ὁ Μέλητος ἔρχεται
διὰ τὰ μὲ κατηγορήσῃ πρὸς τὴν πόλιν· 18) δταν δίδῃ ὁ θεός, οὐδε-
μῶς ἰσχύει ὁ φθόνος.

1) ἐπέχειν· 2) ἄμα· 3) ἐπὶ πολύ· 4) φυσῆν.

97. Τὰ ἀποφατικὰ μόρια,

1) εἰπεν δὲ οὐδὲν αὐτῷ μέλλει τοῦ θορύβου· 2) Θεὸς εἴτ' οὐκ
ἔστι, μη βούλου μαθεῖν· 3) φυλακτέον ἐστὶν ὅπως μηδὲν ὑμῖν συμ-
βήσεται κακόν· 4) δόπτε τὸ δίκαιον μὴ οἰδα ὃ ἔστι, σχολὴ εἰσομαζει
εἴτε ἀρετὴ τις οὕτα τυγχάνει εἴτε καὶ οὐ· 5) τότε καλλιστα λογί-
ζεται ἡ ψυχή, ὅταν μηδὲν τούτων αὐτὴν παραλυπῇ, μήτ' ἀκοὴ μήτ'
ὄψις μήτε ἀλγηδῶν μήτε ἡδονή· 6) άξει, δόπτε μὴ ἄλλο τι σπου-
δαιότερον πράττοιεν, ταῦτη τῇ παιδὶ ἐχρῆντο· 7) μία κλίνη κενή.
φέρεται τῶν ἀφανῶν, οἱ δὲ μὴ εὑρεθῶσιν ἐς ἀνατίθεσιν· 8) εἰς τὰ
πλοῖα τοὺς τε ἀσθενοῦντας ἀνεβίβασαν καὶ παῖδες καὶ
γυναικας καὶ τῶν σκηνῶν δσα μὴ ἀνάγκη ἦν ἔχειν· 9) παρεσκεύα-
σματι μηδενὶ ἀκούειν· 10) ταῦτα ὑμᾶς μὴ ἀγνοεῖν ἡβουλόμην· 11)
πολλούς φασι γιγνώσκοντας τὰ δίκαια αὐτὸν ἀθέλειν πράττειν· 12)
ἔγὼ οἶμαι, εἰ τοιαύτην μὴ δύνασαι φέρειν μητέρα, τάγαθά σε οὐ δύ-
νασθαι φέρειν· 13) ρόμιζε μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον· 14)
τὸ ἀπράγματον οὐ σύζεται μὴ μετὰ τοῦ δραστηρίου τεταγμένον· 15)
οἶμαί σε, εάν τι αἰσθηταί σεαυτὸν μὴ εἰδότα ζητεῖν τοὺς ἐπισταμένους·
16) Δημοκράτης ἐδόκει πολλὰ ἥδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ δύτα τε
ώς ὅντα καὶ τὰ μὴ ὅντα ὡς οὐκ ὅντα· 17) τῆς βουλῆς ἀξιοῖ τυχεῖν,
οὐ μετὸν αὐτῷ· 18) ψηφίσασθε τὸν πόλεμον μὴ φοβηθέντες τὸ αὐ-
τίκα δεινόν· 19) λάλος ἐστὶν ὁ χρόνος· οὐκ ἐρωτῶσι λέγειν· 20) ἥδη
τὸ ζῆν, μὴ φθονούσης τῆς τύχης· 21) εἰλόμην ἀποσχέσθαι τῆς τοι-
αύτης ιδέας δι' ἀμφότερα, διά τε τοὺς οὐκ εὐκαίρως αὐτῷ χρωμέ-
νους καὶ διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι ταπεινοτέρους ποιεῖν τοὺς ἡμιθέους.

98.

1) μὴ λανθανέτω σε μηδὲ τοῦτο· 2) ἀνευ τούτου οὐδεὶς εἰς οὐ-
δὲν οὐδενὸς οὐ, ὑμῶν οὐδέποτε γένοιτο ἀξιοῖς· 3) σμικρὰ φύσις οὐδὲν
μέγα οὐδέποτε οὐδένα οὔτε ίδιωτην οὔτε πόλιν δρᾷ· 4) οὐκ ἔστιν
δστις τούτων οὐκ δὲ καταφρονήσειεν· 5) οὐ μὴ γυναικῶν δειλὸν εἰσ-
σοίσεις λόγον· 6) οὐ μὴ κακοσθεῖς εἰς ἀνανδρίζων πέσῃς· 7) ὡς μὲν
οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἔστιν, οὐχ ἔξετε ἀντιλέγειν· 8) σὺ δὲ οὐ μὴ ἐκ-
πλαγῆς οὐδὲ μὴ αἰσχυνθῆς· 9) πῶς δὲν τολμῶμεν ἔξαρνοι εἶναι τὸ
καλὸν μὴ καλὸν εἶναι; 10) οὐδεὶς οἶστις τέ ἔστιν ἄλλως λέγων μὴ οὐ

καταγέλαστος είναι· 11) εἰ δὲ γενησόμεθα ἐπὶ βρασιλεῖ τὸ ἔμποδὼν
μὴ οὐχὶ πάντα τὰ δεινότατα παθόντας ἀποθανεῖν; 12) ἀγαθῷ οὐ-
δεὶς περὶ οὐδενὸς οὐδέποτε ἐγγίγνεται φθόνος.

99.

1) πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνθρώπων οὔτε δλι-
γχωκίδιος οὔτε δημοκρατικός είναι· 2) ὁ λόγος είναι ὅρθις, ὅτι δὲν
είναι οἱ πλούσιοι ἀγαθοί· 3) ἐφωτῆς ἂν δέν μοι φαίνηται καλὴ ἡ
ρητορική; 4) ὅταν δὲν συλλάβητε τὸν ἀδικοῦντας, κολάζετε δποτους
τύχη· 5) ὅταν τις δὲν πειθῇται εἰς τὸν καλῶς λέγοντα, ζημιώνεται
6) ἂν δὲν ἥσσο πατήρ, θὰ¹ ἔλεγον ὅτι δὲν σκέπτεσαι καλᾶς· 7)
διτὸν νὰ μὴ δώσῃ σίκην, τὴν πύλιν ἔχθρὸν εἰς τὴν πόλιν ἔχει κάμει· 8)
ἐπίσταμαι νὰ βλέπω ἔκεινα, τὰ ὄποια πρέπει, καὶ νὰ μὴ βλέπω
ἔκεινα, τὰ ὄποια δὲν πρέπει· 9) τὰς ὄμοιάς γάριτας νὰ μὴ ἀνταπο-
δίδῃ τις είναι αἰσχρόν· 10) ἐνόμιζον ὅτι δὲν ὑπάρχει² ἀνθρωπίνη
ἐπιμέλεια, διὸ τῆς ὄποιάς οἱ ἀγάθοι, γίνονται ἀγαθοί· 11) οἱ Αἰγι-
νῆται ἔλεγον ὅτι δὲν είναι αὐτόνομοι κατὰ τὰς σπονδάς· 12) φοβε-
ρόν, ὅταν τις χωρὶς νὰ είναι φρόνιμος φρίνεται ὅτι είναι φρόνιμος·
13) τὰ μήτε ἀγαθὰ μήτε καλὰ δὲν θέλομεν· 14) δὲν ὑπάρχει σύτε
τεῖχος οὔτε χρήματα οὔτε ἄλλο τίποτε δυσφύλακτον ὡς ἡ γυνή· 15)
σώφρονος ἀπιστίξις δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τίποτε χρησι-
μώτερον· 17) οὔτε ἐπειέθη κακεῖς ἀπὸ κατέρε μέροις οὔτε ποὺς τὴν
γέρυρην ἥλιθε κανεῖς ἐι τῶν πολεμίων· 18) ἔως ὅτου ἀναπνέω δὲν
(ὑπάρχει φόδος μὴ) θὰ παύσω νὰ φιλοσοφῶ· 19) ὅτι δὲν είνε ταῦτα
ἀληθῆ, δὲν θὰ δυναθῆτε νὰ ἀντείπητε· 20) οἱ ίδιτροι ἀπαγορεύουσαν
εἰς τοὺς ἀσθενοῦντας νὰ (μὴ) μεταχειρίζωνται ἔλαιον· 21) αἰσχρὸν
είνε εἰς ἐμὲ νὰ μὴ λέγω ὅτι ἡ ἐπιστήμη είνε κάλλιστον πάντων τῶν
ἀνθρωπίνων πραγμάτων· 22) ἀρνεῖσαι ὅτι (δὲν) ἔπραξες ταῦτα;

1) εὖ φρονεῖν· 2) μετοχή·

Ἐρδύνιος

πρὸς σανιδ.

Εἰσέσθηται διά την πόλιν την Αθηναίαν
εἰς τὸ Βιβλίον γου ἐώαρα, εἰν

υπογραφήν γου βάσω, Σιά νέ' μέ

ἐκδυγούνται σταύροις ζωοδένεω.-

Οργαίγα

Κατ. Δ. Βεζαρούνιος
μαθητής Γυμνασίου Ναυαρίνου

Τάξεις Α!Β!

Θεοφάνειος 1816 1817.-

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ . . . . . § 1—11

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ

Η ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΑΥΤΗΣ

Τὸ ὑποκείμενον	§	12—14
Τὸ κατηγορούμενον	§	15—16
Τὸ συνδετικὸν	§	17—20
Παράλειψις τοῦ ὑποκειμένου	§	21—23
Παράλειψις τοῦ κατηγορουμένου	§	24
Παράλειψις τοῦ συνδετικοῦ	§	25—26
Παράλειψις τοῦ ῥήματος	§	27—28
Παράλειψις πλειόνων ὅρων τῆς προτάσεως συγχρόνως . . .	§	29
Συμφωνία τοῦ ῥήμ. πρὸς τὸ ὑποκείμ.	§	30—33
Συμφωνία τοῦ κατηγορ. πρὸς τὸ ὑποκείμενον	§	34—38
Οἱ διορισμοὶ	§	39—41
Ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ	§	42—48
Πιοράθεσις ἢ ὁ παραθετικὸς διορισμὸς	§	49—58
Ἡ ὀνομαστικὴ καὶ ἡ αλητικὴ	§	59—62
Ἡ αἰτιατικὴ ὡς ἀντικείμενον	§	63—65
Ἡ αἰτ. τοῦ ἀμέσου ἀντικειμένου	§	66—70
Διπλῇ αἰτιατικῇ	§	71—74
Ἄλιοιατικὴ τῆς τοπικῆς καὶ τῆς χρονικῆς ἐκτάσεως	§	75

Αἰτιατικὴ τοῦ κατά τι ἦ τῆς ἀναφορᾶς	§	76
Ἐπιρρηματικὴ αἰτιατικὴ	§	77
Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν σύστατικῶν	§	78—80
Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν ῥημάτων ώς κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου	§	81
Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν ῥημάτων ώς γενικὴ τῆς αἰτίας	§	82—83
Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν ῥημάτων ώς γεν. τῆς ἀξίας	§	84
Ἡ γενικὴ ώς ἀντικείμενον	§	85
» ώς γεν. τῆς θλητῆς	§	86
» ώς γεν. τοῦ χωρισμοῦ καὶ συγκριτικὴ	§	87—88
Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων	§	89—90
Τὰ παραθετικὰ	§	91—96
Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν ἐπιρρημάτων	§	97—98
Ἡ γενικὴ ἐπιεργατικῶς	§	100
Ἡ γνητία δοτικὴ μετὰ ῥημάτων καὶ ἐπιθέτων	§	101—104
Ἡ δοτικὴ ἀναπληρούστα τὴν ἀρχαίαν ὄργανικὴν πτῶσιν .	§	105—110
Ἡ τοπικὴ δοτικὴ	§	111
Αἱ προθέσεις	§	111—179
Σύνταξις τῶν μετὰ προθέσεων συνθέτων ῥημάτων	§	180
Ἐπιρρηματικοὶ διορισμοὶ	§	181—199
Τὸ ἀπαρέμφατον	§	200
Τὸ ἀπαρέμφατον μετ' ἄρθρου	§	201
Τὸ ἀπαρέμφατον ἔνει ἄρθρου	§	202
Τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον	§	203
Τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ἔν	§	204
Τὸ τελικὸν ἀπαρέμφατον	§	205
Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρέμφάτου	§	206
Τὸ ἀπαρέμφατον ἀπολύτως καὶ ἀνεξαρτήτως	§	207
Παράλειψις τοῦ ἀπαρέμφάτου	§	208
Αἱ διαθέτεις τῶν ῥημάτων.—Ἐνεργητικὰ ῥήματα	§	209—214
Μέσα ῥήματα	§	215—223
Παθητικὰ ῥήματα	§	224—231

'Αντωνυμίαι. — Προσωπικάτ	§ 232 - 235
'Η όριστική καὶ ἐπαναληγπτική αὐτίδες	§ 236 - 237
'Αντωνυμίαι αὐτοπαθεῖς	§ 238 - 239
'Αντωνυμίαι κτητικάτ	§ 240 243
'Η ἀλληλοπαθής ἀντωνυμία	§ 244
'Αντωνυμίαι δεικτικάτ	§ 245 251
'Αντωνυμίαι ἀναφορικάτ	§ 252 - 265
'Αντωνυμίαι ἔρωτηματικάτ	§ 266 - 276
'Αντωνυμίαι ἀδριστοι	§ 277 - 285
Τὸ ἄρθρον	§ 286 - 299
Εἰδὴ προτάσεως	§ 300 - 304
Αἱ ἑγκλίσεις	§ 305 - 314
Οἱ χρόνοι τοῦ ρήματος	§ 315 - 316
'Ενεστώς	§ 317 - 320
Παρατατικός	§ 321 - 323
'Αόριστος	§ 324 - 326
Μέλλων	§ 327 - 328
Παρακείμενος	§ 329
'Υπερσυντέλικος	§ 330
Τετελεσμένος μέλλων	§ 331
Οἱ χρόνοι ἐν ταῖς ἄλλαις ἑγκλίσεσιν, ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ ἐν τῇ μετοχῇ	§ 332

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΤΑΞΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΑΞΙΣ

α' Παράταξις	§ 333 - 336
Σύνδεσμοι συμπλεκτικοί	§ 337 - 351
Σύνδεσμοι ἀντιθετικοί	§ 352 - 364
Σύνδεσμοι διαζευτικοί	§ 365 - 366
Ο αιτιολογικός γάρ	§ 367 - 368

Σύνδεσμοι ουμπερασματικοί	§ 369—374
β' Υπόταξις	§ 375
Εἰδικαὶ προτάσεις	§ 376—377
Πλάγιαι ἔρωτήσεις	§ 378—380
Πλάγιος λόγος	§ 381—386
Αιτιολογικαὶ προτάσεις	§ 387—388
Τελικαὶ προτάσεις	§ 389—396
Προτάσεις ἀκολουθίας	§ 397—398
Ἐποθετικοὶ λόγοι	§ 399—412
Ἀναφορικαὶ προτάσεις	§ 413—419
Χρονικαὶ προτάσεις	§ 420—423
Ἡ μετοχὴ	§ 424—448
Ἀπρόσωπα ρήματα	§ 449—454
Τὰ εἰς τὸς καὶ τέος ρήματικὰ	§ 455—460
Τὰ ἀποφατικὰ μόρια	§ 461—470
Τὸ ἄν	§ 472
Μόρια βεβαιωτικὰ	§ 473—482

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΕΚΤΙΚΩΝ ΤΡΟΠΩΝ

ΚΑΙ ΤΩΝ

ΚΥΡΙΩΤΑΤΩΝ ΡΗΤΟΡΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

1. Τρόποι	§ 483
Μεταφορὰ	§ 484
Συνεκδοχὴ	§ 485
Μετωνυμία	§ 486
Ἀντονομασία	§ 487
Κατάγρησις	§ 488
Ὑπερβολὴ	§ 489
Αλληγορία	§ 490

Εἰρωνεία	§ 491
Εὐθημισμὸς	§ 492
Περίφρασις	§ 493
2. Ρήτορικὰ σχῆματα	§ 494 - 495
Ἐπαναδίπλωσις ἢ παλιλλογία	§ 496
Ἐπαναφορά, ἀντιστροφή, συμπλοκή	§ 497
Κύκλος	§ 498
Ἐπάνοδος	§ 499
Πολύπτωτον	§ 500
Συναθροισμὸς	§ 501
Παρονομασία	§ 502
Ομοιοτέλευτον, ισόχωλσον, πάρισον	§ 503
Ἐρώτησις	§ 504
Ὑποφορά ἢ ἀνθυποφορά	§ 505
Ἐπιδιόρθωσις ἢ ἐπανόρθωσις	§ 506
Αναφώνησις ἢ ἐκφώνησις	§ 507
Ἀποστροφὴ	§ 508
Ἀποιώπησις	§ 509

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἀσκήσεις	σελ. 180
Πίναξ περιεχομένων	» 233

Τοί ἀνδροί

Μαραίνεται, τό γέλλεται
Συραινεται, σ' οὐδέγεια
Θηράπευσθαι ο δάκαρος
Αυτούς μάταιοις αἰδάραροι. —

Κ. Ζ. Σεργανούπης

92 αεροι/01